

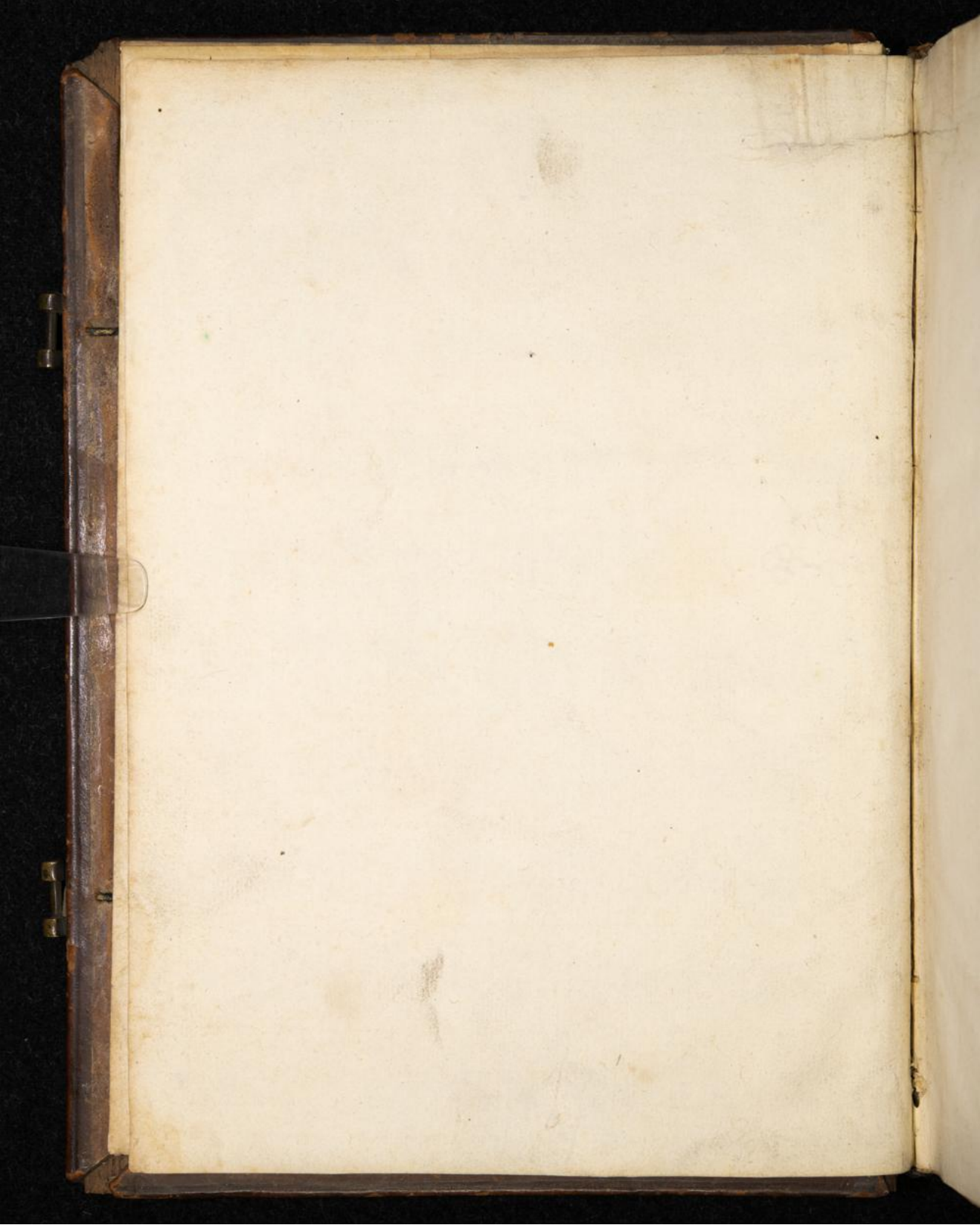

Sic van Hittogon

Be 228. vol.

	A	B	C	D	E	F	G
F	um	um	um	um	um	um	um
H	vi	vi	vi	vi	vi	vi	vi
M	ix	ix	ix	ix	ix	um	um
U	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
V	vi	vi	vi	vi	v	v	v
W	ix	ix	um	um	um	um	um
X	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
Y	x	x	x	ix	ix	ix	ix
Z	um	um	um	um	um	um	ua
A	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
B	ix	ix	ix	ix	ix	ix	ix
C	um	um	um	ua	ua	ua	ua
D	ua	ua	ua	ua	ua	ua	v
E	ix	ix	ix	ix	um	um	um
F	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
G	vi	vi	vi	v	v	v	v
H	ix	um	um	um	um	um	um
I	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
J	ix	ix	ix	ix	ix	ix	ix
K	um	ua	ua	ua	ua	ua	ua
L	ix	x	x	ix	ix	ix	ix
M	um	um	um	um	um	um	um
N	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
O	ix	ix	ix	ix	ix	ix	ix
P	um	um	um	um	um	um	um
Q	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
R	ix	ix	ix	ix	ix	ix	ix
S	um	um	um	um	um	um	um
T	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
U	ix	ix	ix	ix	ix	ix	ix
V	um	um	um	um	um	um	um
W	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua
X	ix	ix	ix	ix	ix	ix	ix
Y	um	um	um	um	um	um	um
Z	ua	ua	ua	ua	ua	ua	ua

Sulken ghehal

Die dagen **F** **H** **M** **U** **V** **X**

Het is te roeten waeren die sonbages letter sonken midel volget dz grulke ghehal
 soe is die affen wijnen acht byghe langter ten dese figuren ter wijset
Der sijn die roeken banken affen wijnter alle in sijn taen

gulden
getal

A B C D E F G

I	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a
ii	26 ^m	27 ^m	28 ^m	29 ^m	30 ^m	31 ^m	1 ^a
iii	16 ^a	17 ^a	18 ^a	19 ^a	20 ^a	21 ^a	22 ^a
iiii	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a
v	26 ^m	27 ^m	28 ^m	29 ^m	30 ^m	31 ^m	1 ^a
vi	16 ^a	17 ^a	18 ^a	19 ^a	20 ^a	21 ^a	22 ^a
vii	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a
viii	26 ^m	27 ^m	28 ^m	29 ^m	30 ^m	31 ^m	1 ^a
ix	16 ^a	17 ^a	18 ^a	19 ^a	20 ^a	21 ^a	22 ^a
x	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a
xi	26 ^m	27 ^m	28 ^m	29 ^m	30 ^m	31 ^m	1 ^a
xii	16 ^a	17 ^a	18 ^a	19 ^a	20 ^a	21 ^a	22 ^a
xiii	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a
xiiii	26 ^m	27 ^m	28 ^m	29 ^m	30 ^m	31 ^m	1 ^a
xv	16 ^a	17 ^a	18 ^a	19 ^a	20 ^a	21 ^a	22 ^a
xvi	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a
xvii	26 ^m	27 ^m	28 ^m	29 ^m	30 ^m	31 ^m	1 ^a
xviii	16 ^a	17 ^a	18 ^a	19 ^a	20 ^a	21 ^a	22 ^a
xix	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a

KL

Januarius heeft xxxi daghen

- iii **A** Ons heere besnydenyse meest dubbelt feest
b S steuens oet ix lessen
vi c S ians oet ix lessen
d D kynder oet ix psalmē
ix e vigili sond vasten
viii f Dertendach Solepne fest
g Sōnedachs hier nae leestmē Sre pauwds eplen
viiii **A** guedela ioff
v b iulian9 mī
c paulus die yerste heremyt memoci
iiii d lucigen priest
iii e remig9 b
f oet vā dertēdach dub feest des selue dag zennig9 en hildar9
x g bispoē mede des sondachs d nae begaetmen alle zielen
pontiāe mī ix lessen des selue dag felix 9fes mede
A maurus abdt iij lessen
xviii b marcellus paeus en mī missa
vii c anthonius monick 9fes iij lessen xvi
d pifro ioncrau mī missa v
xv e marius ende martha mī iij lessen xviii
iiii f fabiaen en sebastiaen mī ix lesen xiii
g Agneet ioncrau mī dubbelt feest x
xii **A** vincent martir ix lessen
i b emerenciana en macharius mī iij lessen x
c thimotheus apostel iij lessen xvii

Merckt die yerste sondach volghende dat gulden ghetal met root ghescreuen buyten opten cant eest altyt sep tuagesma dats daermen alleluya legt

xviii	v	d	S'pauwels bekeerig d'f' des selue dag' piet' m' meou
vn		e	Polycarpus bisscop en' m' m
	xvii	f	Johanes guldemont co
xv	vi	g	S'agnieten ort' ix psalmen
iiii		A	Valerius bisscop co
	xiiii	b	Aldegont v' col
xii	iii	c	Julius g'fess

KII februarus heeft xxviii daghen

i		d	Ignasius bisscop. ix psal' des selue dag' bagutta ioff' meou
	xi	e	Onser vrouwe lichtenis Solēpne feest
ix	xix	f	Blasius bisscop en' m' misse
	viii	g	
xvii		A	Achte ioncfrau en' m' ix lessen dx
vi	xvi	b	<u>Dieztaenacht boer vastelaenot ist lxx en' dan</u>
16	v	c	<u>beginen te lesen genesim ic dat sy moyses boeke</u>
4	xiiii	d	
	iii	e	apollonia ioffrau co
13	ii	f	Scolastica ioncfrau in lessen
2	xi	g	willem monic
10	xix	A	dozothea ioff'
	viii	b	
18	xviii	c	Valentijn m' misse
1	vi	d	
		e	Juliana ioffrau en' m' in lesse
12	xv	f	
	iiii	g	

xii	A		4
i	b		
	c		12
	d	Doe scē peter syn stoel besat dubb' feest	3
		Die stede des scrickel iaers	

ix	e	vigili	
	f	mathijs apostel dubbelt feest	9
xvii	g	Des woēsdages vrydag' sacerdagth naden	17
vi	A	verste sōnedach ind vaste ist quattemper	6
	b		

xiiii **KII** **Marcus heeft xxvi Dagen**

iii	d		14
	e		3
x	f		
	g		11
xix	A		19
viii	b	ppetua en felicitas mī meōri	8
	c		

xvi	d		
v	e	Hier is den dach ende nacht euen lanck	
	f		

xiiii	g		
ij	A	Gregorius paeus leeraer dubbelt feest	
	b		
x	c		

Die yerste sondach naesvolgende dē gulde getal met swarte ghescreuen buyten opten cant in saueringhe eest altyt quadragesima dats groot vastelauont

		d	
xviii		e	
vi		f	Scheetruyt ionfrau meōri <i>ix</i>
		g	
xv		A	Joseph ons heere vueder
iiii		b	
<i>xvi</i>		c	Benedictus abt <i>ix</i> lessen
v	xii	d	Vierthe nacht voer paessche beghintmen
	i	e	iherrimiam te lesen
<i>xiii</i>		f	
ii	ix	g	Onser vrouwe boestrap Solēpne feest
		A	
<i>x</i>	xviii	b	
	vi	c	
<i>xviii</i>		d	
vii	xiiii	e	
	iii	f	
		KL	Aprilis heeft xxx daghen
<i>xv</i>		g	
iiii	xi	A	
		b	
<i>xii</i>	ix	c	Ambrosius bisscop en leeraer dubb feest
3	viii	d	<u>Den yersten sondach nae paesschen</u>
	xvi	e	<u>leestmen dat werk der apostolen</u>
<i>ix</i>	v	f	
		g	

Die sondach naesvolgende desen gulde ghetal buyten opten cant met root ghescreuen ist altyt paesschen.

xv	A	Maria egiptiaca ix	xv
n	b	peter confessor	vi
	c	leo paeus confessor medu	xvii
x	d		iii
	e		iiii
xviii	f	Tiburcius en valerianus in missa	xvi
vii	g		v
	A		
xvii	b	des anderen ende des dorde sonnendaghes	xix
iiii	c	leestmen apocalipsin	viii
	d		
xvi	e		vii
iii	f		iiii
	g		iii
xv	A	Georgius martir missa ix ix	
	b		
xviii	c	marcus euangelist dubbel ix Des selue dages	
	d	houtmen die meeste letamen	
vii	e		16
	f	vitael in missa lambty shes A ix	7
xv	g	peter mz col	13
iiii	A	kathern van senis	2

KL Maius heeft **xxxi** daghen

vi	b	philips en jacob of Des selue dag walburch iocfr in in	
	c	Athanasius b	10

Opte yegte maedach naestvolgende desen guldē ghetal met swarten ghescreuē in srueringhe beginnē die aute daghe Opte yersten **dnze** = dach daer nae eest ons heeren hemeluaerts dach

- xix d **Doē trups vonden wt dub f** Des selue dag Alexand
 paeus Euecius en theodolus martir **meōri**
 18 viii e
 1 f
 xiii g **Johan voer die latynsche poert dubli feest**
 12 v **A** domiciaen **v x v**
 4 b Des vierden ende vyften soniedach leestmen der
 xvi xiii c apostolen epistolen
 v¹² ii d gordiaen en epimachus **m misse**
 1 e gengulphi **m cō**
 xiii x f Johānes achilleus en pāraes **m v x lessen**
 ii 9 g **Sernaes bys g fess x l** Des seluen daghes
 xvi **A** kerckwyge te romē tot onse vrouwe en ald martelare
 xii v b digna ioff m
 6 c
 xviii xv d
 viii iii e
 3 f potentiana iontf **meōri cō**
 xv xii g
 iii i **A**
 b
 xiii 9 x c Johānes damascen
 3 d eufrazia ioff
 xviii v e Verbaen paus **m v x lessen**
 x vi f **Woesd vryd en sardages nae pinxteren**
 g **synt quater temperen**
 xvii xiii **A** germani **v cō**

**Op ten yersten sondach nae desen gulden ghetal met
 voot ghescreuen opten cant ist altoes pinxter dach**

ij b maximiani v co

c felix ppe

xi d petronella ioncfrau meori

vi

xviii

KL Junius heeft xxx daghen

e nicomedis martir in lessen

xix f marcellijn en peter mē y psal

viii g iherassim v mē

ij

xi

A Bonifaces biss mē met syne geselle nū ylc.

xix

viii

c Sōnes vād ort der hepliger dueuoldichs

xviii d leestmen der cominghen boecke

ij e medard v co

f primus en feliciae mē misse

x **A** Barnabas apostel y lessen

xviii b Odulph ghes y lessen Des selue dag basilidis

c met synen ghesellen mē meori kunea ioff m

d Hier is die langste dach

xv e vitus ende modestus mē misse

xiiii f Sōnedaechs nae sacraments octaue begaet

g men alle die zielen

xiii **A** Nazais en marcelliaen mē misse

ii b Seruasius ende prothasius mē misse

x c albaen mē co

ix d x m mē en albinus met syn ghesellen in lessen

e Opten yersten sondach nae pinxten yt d hepliger dueuol
dicheyt dach ende des donredaechs daer nae des hepl
lyghen sacraments dach.

xvii f *vigili* *Amaria van ogenes*
 vi g *S' Jan baptiste geboert meest dobbel fest*
 xiiii b *Lebuyn conf' ix lessen*
 iii c *Johan en pauwels ix ps Johannes ewa ontslapē dx*
 d *Die vij slapens co*
 benignus bis m̄ ij lē des seluē dages
 xxi e *leo paeus ofes medei jte vigili*
 f *Spet en pauwels aplen meest dub feest*
S' pauwels ghehuechmis ix lessen

KII Julius heeft xxxi daghen

xix g *S' ians baptisten oct' ix lessen*
 viii h *Ons vrouwe vading m̄ d' f' Des seluē dages*
 processi en martinaen martir *medei*
 b *S' thomas apostels vheffing meou*
 xvi c *S' martyns vheffing ix lessen*
 v d *Oct' d' aplen peter en pauwels ix lessen*
 xiii e *Oct' d' aplen peter en pauwels ix lessen*
 ii f *kielien b m̄ S' Barbara vhes*
 h *Oct' onser vrouwe vading dubb' f'*
 x b *der vij broederen m̄ missa*
 c *S' benedictus vheffing medei*
 xviii d *clerus ppe col'*
 vii e *Margriet ioncf m̄ ix lessen*
 f *abrahā moick*
 xv g *Der aplen scheidng dubb' feest*

vi
iij **A** gondulphus col
b Alexius confess m lessen
xii c Frederic bisscop m̄r misse des seluen daghes
Arnulphus bisscop m̄oru

i d
e
ix f praxedis ioncfrau misse
g Maria magdalena dubb f̄ des seluē daghes

xvi **A**ppollinaris bissc n̄r misse

vi b vigili cristina ioff' m̄z
c Jacob apostel dubb feest des seluen daechs
Cristoffer m̄r m̄oru

xiii d Anna mat' maria xl

m e Es dñedaechs hier nae begimē salomons boeke

f panthaleon m̄r iij lessen

xvi g felix simplicius metten anderen m̄r misse

xix **A**bdon en semes m̄r misse

b Germaen bisscop in lesse

KL Augustus heeft xxxi daghen

viii c doe s̄ peter gheuāgen was ix lessen des seluē dag
der seuē machabeen broeders m̄r m̄oru

xvi d steuē paeus m̄r misse

x e doe scē steuē die yerste miteler vondē wert ix lessen

xiii f dominicus confessoet iij lessen xps transfiguratie xl

ij **A**gustus paus met synē gefellē m̄r ix ps

- b donaet bisscop m̄ in lessen
 x c Cipriacus met synē gefellē m̄ misse
 d vigili || roman9 m̄ cō
 xviii e **Laurens m̄ dubbelt feest**
 vñ f Tiburcius m̄ misse
 g ypolitus met synē gefellē m̄ ix ps
 xv **H** werenfyd 9fess m̄ lē des seluē dag' eusebius
 m̄ b priester 9fess meōri jtem vigili
 c **Onser vrouwe hemeluaert Solepne f' Een**
 xñ d **bandē vier meesten hoechyden**
 e S' laurens oct' ix ps
 f Agapitus m̄ misse
 ix g magnus m̄ meōri
H Bernardus abt dubb' feest
 xvii b primati b cō
 vi c Onf vrouwe hemeluaert oct' dubb' des seluē dag'
 d Thymoteus en syphoriae m̄ meōri
 vigili
 xiiii e **bartholomeus apostel d' f' Sōnē daechts huer**
 nae begintmen iob
 m f Gregorius bis tutrecht 9f' misse
 g hereny en habundy cō
 xi **H** Ruffus m̄ in lessen
 xix b Ons vaders S' Augustyn Solepne f' Des seluen
 dages hermetis m̄ meōri
 c S' Jans baptisten othoefding dubb' des seluen

viii d Dages Sabina ioncf^r m^r meōri
felix en audactus m^r misse

KL September heeft xxx daghen

xvi f Bielis abde ix lessen

v g machanis vā romē

A remakel b^r ix^v

iiii b Sr Augustyns ort dubb^r feest

iii c

ii d

x e magdelberta ioff^r D^r

f Onser vrouwē geboert Solep^e f^v Des seluen
dages adriaen m^r meōri

iiiiiii g Gorgonius m^r meōri missa

iiii **A** theodardus b^r iii D^r ix^v

b prothus en iacintus m^r memori missa

xv c

iiiiiii d

Sōnēd hier nae beghūmen thobiam/

c Des heyligh cruys vheffinge dubb^r f^v Des seluen
dag^r cornel⁹ en cypriae m^r Woesd^r vrida en satd^r
hier nae synt quater temper

iiiiiii f Octr onser vrouwē geboert dubb^r f^v Des seluē da
ges nyromedis m^r meōri

iiii g

lucia en gemināe m^r iii lē Des seluen daghes
eufemia ioncfrau m^r memori Hier is dach
ende nach euen lanct

A lambrecht biss m̄ v̄ lessen **2 D**

- ix b
c matherne v' **dux**
- xvii d **Vigili** **Sōnēdages** hier nae beghint men
Judith ende **hester**
- vi e **matheus** apostel en̄ euāgelist **dubb' f'**
f **Mauricius** met synē ghesellen **v̄ lē**
- xiiii g **recla** ioff'
- iii **A** **Lambert** octaue **duplex**
- xi c **Iustina** ioff' **Johānes** ewāgelistē seydē in padmos **dx**
- xix d **Cosmas** en̄ **damae** m̄ **v̄ ps** **Sōnēdages** hier
e nae houtmen vanden machabeen
- viii f **Michiel** archāgel en̄ ald' engelē meest **dubb' f'**
g **Iheronimus** priester leeraer **dubb' f'**

KL **October** heeft **xxxi** daghen

- xvi **A** **Kemigius** biss en̄ d' ander **v̄ lē**
- v b **leodegarius** biss m̄ **missē**
- xiii c **Die twee s' evoldē** **cō**
- ii d **franciscus** g'fess **iii lē** **v̄ l'**
- x f **fides** ioff' **coll'**
- g **Marcopaeus** g'fess **des seluē** daghes **marrell** **missa**
- xviii **A** **Apuleus** ende der ander **missē**
- vii b **Dioms** met syn ghesellen **v̄ lē** **dupl'**
- vi c **Serion** vutor en̄ d' and' **v̄ lessen**

- xv d Ons vaders s^v Augustyns Vheffing dubb^v f^v
 m e
 f Lamberty victorie **A** **dx**
 xvi g Calyxtus paeus m^r misse
 i **A** e e e en ly mozaens m^r in l^e
 b Gallus abt m l^e
 ii c
 d lucas euāgelist dubb^v f^v
 xviii e
 vi f caprasī m^r cō
 g Elf dusent meechdē dubb^v f^v
 xiiii **A** cordela joff^r
 m b Seuerij busz 9f^r misse | xv
 c Oda wedu xv
 xi d Crispyn en crispinae m^r misse
 xix e amandj 9f^r cō
 f vigili | rombout b misse
 xiii g **Symō en Judas apostel dubb^v f^v Sōnēdag^r hier**
A nae beghintnē die historie vanden apheeten
 xvi b
 v c vigili

Kl Nouēber heeft xxx daghen

d **Alre heyligē d Solēpe f^v Des seluē dag^r Iesa**
zius m^r meōrals die and^r vesper wt is Soe
houtnē die vesp^r vand^r vigiliē en als mgt wt
is mitt^r aūt soe sluytmēse mitt^r collect^r fidelium

viii e Eustachius met synē ghesellē mī in lē des sel
 uen daechs **Gehochmis aller gelo/zielē** als mē die
 i. **h. b. d. f.** n f mette vādē dage wt is soe hontmē voert die vi
 g geli met dat iuuatoziū Dē comē die alle dnghtē
 x **A** leuē tē en beslypē mē die ēē collect fidelium
 b **lenaert cōfessoer in lē**
 xviii c wilbroet biss gress **dub f**
 viii d vier gheuōde mī **missē**
 e Theodorus mī **missē**
 xv f Martyn paeus mī **m lē**
 iii g **Martyn biss g f meest dub** des seluē d mēme mī **mēōi**
A Lebuyn confessor **x lē**
 xvii b brictus biss confess **x ps**
 i c
 d **egenius b cō**
 ii e othmaen **g cō**
 f
 xviii g **S martyn oct dub f**
 vi **A** Elizabeth weduwe **mēōi in lē d f**
 b
 xviii c colubang abt **cō xv graden mā**
 iii d **Cecilia iōrfrau mī x lē**
 e **Clemens paeus x ps** des seluē d **felicitas mī mēōi**
 xi f **Crifogonus mī x ps**
 xviii g **Katheryn ionifer mī dub f**
A Iynus paeus **x ps** **Sōnedag** hiernaē begint die
 viii b aduēt sū dā leest mē dē pphēet ysaiam
O pten yerstē sondach naē Iynus paeus beghint die Ad
 uent altyt ducende

xvi d Radbod⁹ bis iof m le Des selue da Saturning
 en der adere m^r meori Jten vigili
 v e Andries apostel dubb feest

KXV December heeft xxxi daghen

f loey v coll
 xij g seuerus m
 x iohanes ewa wt pad d^r
 x b barbara iof m^r vlc d^r
 c Julius m
 xviii d nicolaus bis 9^v dubb feest
 vn e Sr Andries oct ix ps
 f Onser vrawe otfangnis meest dubb f^v
 xv g theonia ioff
 m **A**culalia ioff
 b damasius paeus 9^v meori
 xv c hier is die cortste dach
 i d lucie iof m^r ix psalmen
 e Twoesd vryd sat dages hier nae synt
 y f quater temper
 g blandina ioff
 xviii **A**gnacis oliuaert
 vi b lasarus b
 c anania z syn geselle
 xviii d vigili
 m e Thomas apostel dubb f^v

f eugenia ioff/
x g victoria ioff/m

xix **A** vigili

- C**tyde
b defegeboerte oſ hñ ihu xpi ee vādē vier pncapael hoerh
viii c Streue die yerste mīdelē mceest dubb f
d johā apostel en euāgelist mceest dubb f
xv e der onosel kyndemv dubbelt feest
v f Thomas bisscop vā cantelberch en mīr meōri
g Dauid die coninck en pphēet
xiii **A** Siluester paeus confessoer x ps

Paesch auont mceest dubb feest paeschdach Solepne feest
een hoerhtyt alre hoerhtyde Een vandē vier mceeste hoerhty
den binē iaers mraēd dnynd wōesd mceest dubbelt feest
dōred vrydach saterdag Smpel feest nīr doet als opte sōdach
Oct vā paeschē mceest dubb feest Ons heeren hemeluert
Solepne feest Ons heeren hemeluaert oct dubbelt feest
pnyxter auont mceest dubbelt feest pnyxterdach solepne
feest Een vanden vier mceesten hoerhtyden binnen iaers
mraēdach dnynddach mceest dubbelt feest woensdach dub
belt feest donredach vrydach saterdag Smpel feest nīr
doet als opten sonnendach Oct vā pnyxteren mceest dub
belt feest Op desen sonnendach ist oerck hoerhtyt der hey
ligher drieuuldicheyt meōri Sacraments dach Solemp
ne feest Oct der drieuuldicheyt Sacraments octaue
dubbelt feest Kermiss dach Solempne feest Kermiss oc
taue dubbelt feest.

Dit is vanden loue en
vanden sanck der psal
men die de heylige geest
doer den mont des heyl
ighen ppheten en glori
osen comnt Dauid ge
maecht heuet Daer sin
te augustinus sundlin
ghe prifelyck van seyt
in eenen boeck ghehene
dat boeck vande gheest
ende vander sielen.

Die sanck der
psalmē heyligh
dat luthaemen
verhieren die
siel het nodet die engelē
tot eenwe hulpen het ver
iaecht die vyanden het
verdriest dypsternisse het
maecht heyligh den son
dighen mensche het is ee
versadmghe des gedachs
het doet aff die sonden
het is een schoet met el
missen der heylighen het
vermeeret dat gheloue
Alse als die sonne vlycht
ende dat water veynicht
ende dat vier verbrant
alsoe moet die sanck der

psalmen den duuel het
thoent god het doet wt
den ontamelyken wil
het is een olve der ont
fermherticheyt een loth
der vrolykheyt Een
wauercoben loff der en
ghelen het werpet aff
scherpheyte ende vdruct
alle verwoetheyt het
veriaecht den thoern
ende het is een stadich
loff gods het is gelyck
den homich het is een
wtuercoren sanck by
god het verdriest alle
sonden het maect veyn
die banden der minne
Alle dinghen gater doer
ende maecht groot die
siel het veynicht ende
purgheet den mont het
heyligh maect ende sa
licht dat hert het luyt
op den sinne Ende tim
mert eenen hoghen tho
ren inden tempel het ^{hemel}
clarificeert den mensche
het slaet doot alle quaet
ende gheest een beghert
des hemelschen ende e
wyghen rycks het stort

volmaecttheyt in die
 siel het maect vrede tus-
 schen der sielen en den
 lichaem Ende ontstaet
 een gheestelyck vier in
 herten het is een forch-
 uuldicheyt ende het is
 een stryft daghelycks te
 ghen alle sonden Soe wie
 dat mint den sancck der
 psalmen die en mach gee-
 sonde doen Ende soe wie
 den loff gods dagelycx
 in synre herten draaget
 In den lesten daghe sal hy
 verbliden voer god ende
 hy sal syn siel wonderly-
 ke ghetroest ende groot
 maken **D**ie psalter
 is een suet horen als me
 singhet ofte leses Die
 psalter en spreket nyet
 toe den viersten mensche
 Mer die heylighe gheest
 spreekt in hem suet de
 vleessche off den bloede
 mer der sielen En daer
 om verstaeten alleen
 gheestelyck Want als dat
 manna hier voermaels

in hadde alle ghenuech-
 lyckheyt ende alle sma-
 ke der sueticheyt Alsoe
 heeft die sancck des boex
 in hem alle gheestelike
 ghenuechlycheyt **A**ls
 men dien boeck inder
 kercken singhet soe synt
 woerden der heylighe
 kercken louende onsen
 heer gods hoeneer hy
 ghelesen wordt vanden
 sondighen mensche soe
 bidt hy god om genade
 hoeneer hy ghelesen wort
 voer die sielen die mit ve-
 gheuer syn Soe syndt
 woerden der zielen voe-
 pende tot god van pynē
Ende soe waer die aē
 dacht des lesers bestuert
 wort te hant soe open-
 baert die sin des sanges
 een begheert den leses
 Als ysidorus seecht dat
 ghebet wort ghestuert
 in deser tyt om aflaet
 ende verghiffemisse der
 sonden Mer die sancck

hoeneer hi ghelesen wort vande
 rechtuerdige mensche soe danct
 hi god

psalmen thoent ende
openbaert den ewighē
loff gods Ende die on
eyndelyke glorie **Noch**
vādē loue der psalmen

Wilstu penitēnae
doen ende biech
ten van dynen sonden
Ende bidden gode ghe
nade voer dyn misdaet
Soe leest die seuen psal
men aenderhtelyck als
tu mogheste riet met
haestighen ouerlope der
woerden **Mer** ondersue
kende met ghedachten
ende du sulste vynden
die snelle berede goeder
tierenheyt gods **En**
wilstu dyn herte **bly**
den met gheestelyker
blyscappen ende vroude
ende vercryghen eenē
grooten hope vand' ver
latenisse gods ende wil
stubbiden **Soe** werpt
dyn ghedachten in die
cracht deser psalmen
Exaudi dñe iusticiam
meā xvi. Ad te domine

leuaui animam meam
xviii. In te domine spe
raui **xxx.** Deus in noīe
tuo saluū me fac **liii.**
Deus misereatur **lvi.**
Deus in adiutoriu meū
lxix. Ende in gheenre
wys en moghestu met mē
schelyken sinnen en ghe
dachten **Of** met dynre
eyghender tonghen alsoe
volmaechtelyck wt deligē
dyn droefheyt onsalichz
ende dyn bedruckenisse
ende die anet der meny
gherhande beuoringhen
Ende aenstreyen die ont
fermherticheyt ons heerē
gods als met desen psal
men **Wilstu** den al
merhtighen god louē en
die grootheyt alle synre
weldaden danken **mit**
welcken hy onfermt heest
den menschelykē gheslecht
van beghine der werelt
inden ouden testament
byden patriarchen ende
ppheten ende in dē nyen
testament by die gheboorte

syns eenyghen soens
 Soe leest dese drie psal
 men Confitemini in die
 saterdaechse mette. **c. iii**
 en Benedic aia mea
 dno. **c. ii.** en Laudate do
 minū de celis. **c. lxiy.**
 Ende soe offerstu den al
 machtighen god een suc
 te offerhande bouen al
 le homich en homichvoten
Ist dattu hem stadelyck
 loues ende groot makes
 met desen psalmen. **En**
 ist saeck dattu met me
 nygherhande tribulaāe
 bedrucket biste Ende ou
 al bedvoeft met mensche
 lyken ende gheestelyke
 betoringhen en dy durt
 dattu te mael ghelaten
 biste van god Die syn
 vrienden te laten pleech
 om te proeuen Ende dy
 die betoringhe meere
 dunct wesen dan du v
 draghen moghete Soe
 leest dese psalmen **Deus**
deus meus respice in me
xi. en **Exaudi deus orō**

nem meā cum deprecor
lxiii Saluū me fac de
 us quoniam **lxviii.**
 Ende die goedertieren
 god sal dy te hants hel
 pen dattu mogeste ly
 den dyn betoringhe
Ist dat dy dit tege
 woerdighe leuen ver
 duiet ende dyne moet
 ghenoeghet te contem
 pleren den almachtige
 god ende dat ewighe le
 uen Soe leest met bov
 nender begherten en
 met ynygher aedach
 ten dese psalmen **Quē**
admodū desiderat xli
en Deus deus meus
ad te de luce vigilōlxij
Quā dilecta taberna
cula lxxiiij. Vernee
 stu dy ghelaten van
 god in tribulacien soe
 lese met ynygher neef
 tigher herten dese psal
 men **vsqz quo domine**
xij. **Deus auibz xliij.**
Misereve mei deus q
niam conculcauit me
hōme. lv. In te dne

speravi **lxv** Ende alstu
 vrede ontfanghen heb
 ste ende inden tyt d' ghe
 lyckheyden soe leest de
 se psalmen **Benedicā**
dm̄m in omni tempore
xxiii **Benedic aīa mea**
dño et oīa .c. ij. **Exalta**
bo te deus meus vey **clxv**
Ende in alre tyt der bly
scappen ende der droesse
nisse soe leest dese psalme
Benedicite oīa opera do
mini dño .c. lxxviii.
Gheen mensche en mach
die vracht des psalms
wt spreken in welcken
dat alle creatueren wer
den ghenodet hovē scap
per te louen **Wilstu**
dy aendachtelyck oeffenē
inden godlyken louen
dienst ende ghebodē soe
leest dese psalme **Beati**
inmaculatū **cxviii** **totid**
dm̄m contribulaver toe
Wscouwestu ende onder
suedstu die vrachte des
loues totten eynde dyns
leuens ick meyn dattu

des nochtans nyet vol
 maectelyck verstaen
 en salste **Daer om enis**
 dy gheen noot voel boe
 ken meer te studeren
 dan den psalter.

Alsoe als die glorio
 se sancte Iheroni
 mus seyt inden prologo
 opten psalter **Soe hebbe**
daer thien auctores ge
weest der psalmē Als da
uid Moyses Salomon
drie chore kynder Ira
phetan Heuan en ydichū
Asaphā Hoer sonen wa
ren berichters der gheen
re die den psalter scaēuē
ende besonghen **Mer sy**
en maecten nyet dē psal
ter **Mer sy berichte dē**
ghenen dien bescreuen
Alsoe alsen die heylige
gheest maecten wt Co
minck dauidts monde
ende den anderen **Daer**
nae bescreuen esdvas die
aphete anderweff nae
dien dat die oude ewe
verbrant en vdestruuert

was Doe bescreuen of
 was altemael aderwerf
 ende die alde ewe ende
 oeck den psalter Een ye
 gelyck psalm heest ewere
 hande sinne Een sinne
 onsen heer *Yhm xpm* van
 synder opuerstandenssen
 off des ghelycs of de syu
 re martelen vmer wat
 Die ander sinne is dat
 ghebet datmen inde psal
 men vyndt ghemeylyck
 of sunderlinghe van ses
 enghelen die tot coninck
 Dauid quamen Doe hy
 die psalter maecten

Den leest dat sanste
 ambrosius bescrijft
 inder exposiāen vanden
 psalter op den psalm salich
 syn die onbeulecte ic En
 sprekt aldus Doe dauid
 den psalter maecten soe qua
 men tot hem ses enghelē
 gods en knyelden voer hē
 neder. Ende elck engel had
 een sunderling present dat
 hy dauid presenteerden
 Die yerste engel presenteer

den hem een costelyke cro
 ne met duerbare gesteyn
 ten ende sprach hem ald?
 toe ende sechden O grote
 ryckelyke coninck om dyn
 goedertierenheyt ende oet
 moedicheyt soe bystu ghe
 croent myt deser duerba
 re crownen haest dy dy mis
 daet aff te doen van dy
 Die ander enghel knyelde
 neder ende presenteerden
 hem eenen keldx van puere
 goude ende sprach hem al
 dus toe Dauid wt desen
 keldx salstu drincken ende
 in dien dattu drinkeste
 soe salstu dy seluen volwome
 lyck bekennen Ende dynē
 staet salstu oetmoedelyken
 houden voertmeer en god
 sal dy heyluch maken Die
 derde enghel knyeldē neder
 ende presenteerden hem ee
 gulden gordel ende sprach
 tot hem aldus Dauid myt
 desen snoer soe bedwingē ick
 dy ende gorde dy hier me
 de om dyn syden op dattu
 alle misdadighe luydē goe
 der tiereren wesen sulste.
 want die heer der myerwute

die wilt alsoe Die vierde
enghel knypelde neder ende
presenteerden hem een co
mindtlyck ceptvū en sprack
hem aldus toe Dauid hout
dit ceptvū der heyligheyt
ende blyst vast inden ghelo
ue op dat dy die heer goede
auontuer gheue ende in dy
re doot sal hy dy woonen
Die vyfte enghel knypelde
neder ende presenteerde hē
een gulden busse met duer
bare saluen ende saluede hē
alle syn leden ende sprack
aldus Die almachtighe
god die make dy heylach
om dynre oetmoedicheyt
ende heeft dyn werck dattu
makes leuende ghemaecht
Ende dit sal alle menschen
ontfandzelyck wesen en god
dienstich Die seste enghel
knypelde neder ende presente
den hem die daerheyt der e
wigheer blyscap ende sprack
aldus Den wech off den
pat der waerheyt hebstu v
coren recht oerdel hebstu
ghedaen die ghebode gods
hebste ghehouden en daer

om hebstu verdient die
gracie ons heeren Amen

Hier beghint die voer rede
des heylighen gloriosen
romicks ende propheete
Dauid Quer den psalter

Ick ben geweest
die alder iouste
ste onder myne
bruederen en
heb gheweest der coninge
wonghelinck inden huuse
myns vaders Ich heb ge
weydt die scaep myns va
ders myn hande hebben
ghemaecht eenen orgel
ende myn vinger hadde
bereypt eenen psalter En
wie is die/die myne heer
had vercondicht ende ghe
secht van my Die heer
der heeren seluer had my
ghehoert hy heeft gheseyt
eenen enghel ende heeft my
gheuoert ende voert aen
ghenomen vanden scapē
myns vaders Ende hy he
uet my ghesalft metter olie
der barmherticheyt En
bruederen waren goet en
groot ende den heer en was
nyet wael gheuallen in hē

Ick ben wtghegaen ende
ben teghen comen de hey
deuschen philisterne ende
heb wtghetoghe dz swert
van synre scheidende ende
heb hem aff gheslaghen
syn hoeft Ende alsoe had
ick ghenomen dat laster
ende die stande vande ky
deren va psalm Een syn
de heeft die voer reden.

Dese anussen leestme op
ten psalter op elcke psalm
me metten kyrieleyson
ende pater noster en due
maria versikel ende toll
ende men beghint desen
psalter opten paesdach
ende hy moet wt syn ons
heeren hemeluaerts dach
voerden noen hier ver
lostmen een siel mede wt
den vegheuer Oeck mach
men desen psalter lesen
voer wat saken datmen
wil leuende off dootvoer
v seluen off voer een ander
Deo laus Amen.

Doe christus die coninc
der glorien die hel
le woudeyende ingae En
dat engheliche choer voer

1 bestzide

syn aensicht was Ende hy
gheboot die porten d prin
ten op te doen. Soe riep dat
volck der heylighen die
daer gheuanghen ghehou
den worden inde voerbordht
der hellen met seueyely
ker stomme weest willewe
begheerlyke heer die wy v
beyt hebben inder duyster
nissen Op dattu weyden
soudes in deser nacht die
gheuangen vanden sloce
Onse sichten hebben dy
gheuoepen onse oueruloce
dughe karmen hebben dy
ghesocht Du byste gewor
den en woest den mistvoeti
ghen Een grote woestinghe
inden tormenten Alla alla
kyrieleyson Christeleyson
kyrieleyson **pat nre due ma**
versikel Die heer is op
ghestaen wten graue Alla
Die voer ons ghehangē
heest aenden cruce Alleluya
Heer verhoert myn ghebet
Ende myn roepē **Collect**

Almachtich god wy
bidden v verleet ons
dat wy die bekennen die
gracie der veruifemisse ons

heeren Jhu xpi Dat wy
ouermits der minnen
des heylighen gheest moe
ten verrisen vander doot
der zielen Ouermits on
sen heer Jhu xpm Amen

O gloriose hoge coninc
sante dauid bidt voer my
**Des sonen dages Inuitato
rium** **A**enbeden wy de
heer Die ons heuet ghe
maect ps Verite **Jhu**

Alle laet **nocte surge**
ons waken inder
nacht opstaende laet ons
altoes dendien inde psal
men. ende van al onsen
crachten laet ons de heer
suetylyken singhen loue
sant **O**p dat wy de goe
dertieren coninc te gad
singhende moeten vdiene
m te gaen den sael des he
mels. ende te samen leyde
een salich leuen **O** aemert
ons gomme die salige god
heyt des vaders. ende des
soens te samen ende des
heylighen gheest. welcks
glorie wederlyydet in al
le die werelt Amen **hier**
beghint **des coninclyche**

prophete dauides die ver
te tytel des verste psalms

Doe saul gods ghe
bot brack doe sey
de god samuel dat hy wy
de dauid he tot eenē coninc
Doen dat gheschiede doe
ghinck die heylige gheest
van saul ende quam op
Dauid Ende doeme da
uid sette op des rycks stoel
te bethleem Doe maectē
hy desen versten psalme
hoe god die gherethyghē
ende goeden leydet in syn
weghe ende syn ghebode
houden ende hoe die bose
die hem verlaten werden
verleydet **psalmus** **Stūs**

vir qui nō abyt in cōsi. ¶

Salich is
die man
die nyet
afgegae
en is inde
raet der
gheenre
die van gode ghekeert sy.
ende nyet en stont inden
weghe der sondaren. ende
nyet en sadt inde stoel der
steruinghe **M**er syn wil
le inder ewen des heeren

Pl. I.

was. ende in syn ewe sal
dencken dach ende nacht
Ande hy sal wesen als
een hout dat gheplouet
is by den nederloperen
teren. dat syn vrucht sal
gheuen in synre tyt. **E**n
syn blat en sal nyet afval
len. ende alle dinghen die
hy doet sullen al ghe
lucken. **N**yet alsoe ghy
bose die van gode ghekeert
syt nyet alsoe. maer als ee
ghestubbe dat die wynt is
pet vanden aensichte der
aerden. **H**ier om en sul
len die van gode ghekeert
syt nyet weder op staen
mit gherechte. noch die so
der inden vaet der recht
naerdigher. **W**ant die
heer heuet bekent te wech
der recht naerdigher. ende
der affghel. eerder wech
sal vergaen. **D**it is die ty
tel des eweden psalms.
Dese psalme maectten
dauid doen hy stoyde sou
de teghen Amalech ende te
ghen die philisteen die hep
den. **D**er leert desen psalm

hoenien god dienen sal
Ps Quare. ij. Pf. 2.
Waer om grūmedē
die heyden. ende dat v
olck ghedochte ydelheyt
Die coninghen der aer
den toe stonden ende die
vorsten quame te samen
in een. weder den heere
ende weder synen christū
Haer ontwee breken
hoer banden. ende laet ons
ewech werpen haer iuck
Die woent inden hemel
salse beschermt ende die
heer salse bespotten. **D**an
sal hy spreken tot hem in
synen toerne. ende in syn
ve verwoetheyt sal hyse
bedroeuē. **D**er ick ben
gheset een coninc van
hem ouer syon synen heyl
ghen berch. prekende syn
gheboe. **D**ie heer sprack
tot my myn soen bystu.
huyden heb ick dy ghe
wonnen. **A**yssche van
my ende ick sal dy geue
die heyden in erue. ende
dyn besittinghe die eynde
der aerden. **D**u sul tere

geren in eenre yserē roe
de. ende du sul tēse te bie
ken als een pottemakē
vat. **A**nde nu ghy wā
ghen verstaet. ende wert
gheleert die daer oerdelt
die aerde. **D**ient dē heer
in vresen. ende vbrucht
v in hem niet beuīnghe

Hentiaet die disaphnie
op dat als die heer toewilt
wert. ghy nyet en verder
uet vanden rechten wege

Als syn toerne bernet
in cotter tyt. salich syn sy
alle die ghene die in hem
betrouwen. **Dit is dē tytel
des dorden psalms :v**

Desen psalm maecte dauid
doen hy vloet voerde
aensicht syns soens Absolon
Want inder vlucht voet
moedichden hem dauid.
voer den heer sepende
ende met bloten voeten
gaende badt hy god dat
hy woude aensien synē
noot ende bedroeffnisse
Ende als hy verstont hem
verhoert vande heer maect
ten hy desen ende voert

veel ander psalmen. **D**āc
hy oeck in bid om een
goet leuen te hebben.

Hdie qd den in psal

Pl. 3.

Heer wat syn sy ghe
menichsoudicht die my
pynen. vele staen daer we
der my op. **V**ele segghe
myne sielen. hoer en is
gheen salichyot in horen
god. **M**er du heere. du
biste myn ontfangen. en
myn glorie ende verhogē
de myn hoeft. **I**ck riep
met mynder stemmē totte
heer. ende hy hoerde my
van synen heylighen ber
ghe. **I**ck sliep en sluy
merde. ende stont op wāt
die heere ontfinck my.

Ick en sal nyet ontwuch
ten dusonich des volcks
dat my omgaet. stant op
heer maectt my behoude
myn god. **W**antu sloeges
alle die ghene die weder
my waven sonder sake.
ende die tandē der sondarē
quetst. **D**es heere is die
salichyot. en ouer dē volck
is dyn benedixie. **H**eer

merde. ende stont op wāt
die heere ontfinck my.

Ick en sal nyet ontwuch
ten dusonich des volcks
dat my omgaet. stant op
heer maectt my behoude
myn god.

Wantu sloeges
alle die ghene die weder
my waven sonder sake.
ende die tandē der sondarē
quetst.

Des heere is die
salichyot. en ouer dē volck
is dyn benedixie. **H**eer

in dynre verbolgentheyt
Dit is den tyt el des vierde ps

Doen hem Absolon da
 wots soen verhindt byde
 haer aen eenen eyck ende
 dauid om hem vele dage
 de Doen maectten hy de
 sen psalm tot god dat hy
 ouer hem verbernde. **Deck**
 eest een gebet weder ver
 driet deser werelt **Cum**

Pl. 4. **D**inuocare de in ps
 Doen ick inriep hoer
 de my god mynre gheest
 ticheyt in bedroeffenisse
 heueltu my ghebreue **O**t
 ferme minn. en hoer my
 ghebet **B**ynderen der
 menschen hoe langhe sul
 dy syn van swaere herten.
 waer om mint ghy ydelh
 ende soect loegenen **E**nde
 weet dat die heer heuet
 wonderlyck ghemaect sy
 nen heylighen. die heer sul
 my horen als ick roepe tot
 hem **W**ert toer mich en
 en sondicht niet dat ghy
 segghet in uwer herten en
 in uwen slaepcameren wt
 ghepymicht **O**ffert dat of
 fer. der gherechticheyt en

hoept in den heere. vele seg
 ghen wie heuet ons ghe
 toent gode dinghen **D**at
 licht d'is aensichtes heere
 is gheteykent ouer ons en
 du hebste ghegeuen vrou
 de in dynre herten **A**n
 der vruchten syns corens
 syns wyns ende syns olfs.
 syn sy menichfoudich ghe
 worden **I**n vreden in
 dat selue **I**ck slapen en
 rusten **W**ant du heere

heueltu my gheset. **S**underli
 ghe in hope **D**e tyt el des v. ps **Pl. 5.**

Desep psalm maectten
 dauid doe die vrande
 des volcks van ysrahel toge
 in dat ioetsche lant ende v
 doruen ende verwoeste dat.
 op dat god hem hulpe be
 wysde en se verlostie. Ende
 daer om is desen psalm ge
 maectt om behoudinge des
 erues ende erfghetals. daer
 hy oecht in bidt om een goet
 leuen **O**echt bidt hy voer
 die ghelouighe sielen. **Ver**

Hba mea de. v. psalm
 heere met dynē oven
 verneem myn woerde. ende
 binne verstaec myn roep
Denckte in die stemme
 myns ghebeds. my comick

ende myn god **W**ant tot
dy heere sal ick beden. en
vroeg morgens saltu verho
ren myn stemme **V**romor
ghen sal ick aen dy staen
ende sal sien. want du en
byste nyet dy god die de
boesheyt wil **N**och die bo
se en sal nyet by wonen
noch die ongherechtighe
en sal nyet bliuen voer
dynen oghen **D**u heues
ghehaet alle die boesheyt
werken. ende du sulste ver
liesen alle die loghen sprake
Den man der bloede en
den droghenachtighen sal
die heere met misinogene
vlien. mer ick in die menich
foudicheyt dynre ofternich
ticheyt **I**ck sal ingaen
in dyn huys ende sal aen
beden tot dyn heylighen
tempel in dynre vreesen
Heere leyt my voert
in dynre recheuedicheyt
om myn vande en wy
se te rechte in dynen aen
sichte mynen wech **W**at
in haren monde en is die
waerheyt nyet haer her
te is ydel **H**aer kele

is een open grast sy wrach
ten bedriechlycke met ha
ren tonghen god oerdelse
Si moeten affuallē vā
haren ghedachten. naed
menichfoudicheyt haers
affkerens. van dy soe ver
drypse want sy dy heere
vertoerden **E**nde alle
die hopen in dy die sulle
hem verblyden in ewichz.
sy sulden hoghe verbroude
ende du sulste wonē in hē
En grote glorie sullen
in dy hebben alle die dynē
naem minen. want du sul
ste ghebenedien den recht
uacrdigen **H**eere du he
ues ons ghecroent als met
eenen schilde dyns goeden
wille **Den tytel des vij. ps**

Pl. 6.

Desen psalm maectē
dauid doen hy verst
aen syn ghericht sat daer
mede badt hy god dat aen
den lesten daghe syne siel
nyet en worde veroverdelt
van synre ghenadē **H**eer
als die leeraers segghē maec
ten dauid desen doe hy te
gen gods gheset wt hoedic

dede tellen syn volck son-
der dat siluer te gheuen
dat moyses ghebode had
in die wute. Ende hē god
doe doer den pphete Gad
van drie plaghen eē de
koer gaff. Alsmen heeft
inder coninghen boeck
inden xxiij capittel des
anderen boecks Ende doe
inder afflicien die hem
god seynde versuende hy
god met desen psalm. **E**n
deck bidt hy voer der me-
schen sunden. **Dñe nem**

Heuere in dynre ver-
bolgentheyt en straffe my
myet. ende in dynen toer-
ne en berispe my myet.
Ontferme dy mynre
heere want ick crancke
ben. maect my ghesont
want alle myn ghebeen
te syn mede ghestoert. **E**n
myn siel is alte seer ghe-
stoert. mer du heere hoe
langhe **K**eer dy om
heere ende tuerke **W**at
siele. make my ghesont o
dyne barmhertichz. **W**at

hy en is inden doode niet
die dynre ghedencken sal
ende wie sal inder helle
dynre belyen. **I**ck heb
ghearbeyt in mynē such-
ten. ick sal myn bedde was-
schen op elcken nachte in
mynen wanē sal ick be-
ghicken myn ghespreyde
bedde. **M**yn oghe is vā
verbolghentheyt seer ghe-
stoort. ick ben verouder son-
der alle myn vande. **G**aet
alle van my die boesheit
wercken. want die heere
heuet verhoert die stemme
myns strepens. **D**ie heer
heuet verhoert myn bede.
die heer heuet myn gebet
onsanghen. **A**lle myn
vanden moeten hem
stramen ende vaele seer
werden ghestoert. sy moe-
ten om ghekeert werden
ende stramen hē seer snel
lyke. **G**lorie sy den vad
Dus den tytel des vij ps PL. 7.
Doe saul alle den sy-
nen beual dat sy
dauid sloeghen. Ende hē
idnathas waernde doe
sprack dauid desen psalm

god dat hy hem bestermde
H **D**ñe deus **d**e **v**n **p**s
 Heere myn god in
 dy heb ick ghehoert, behou
 det my van alle dien die
 my veruolghen, ende ver
 lossen my. **O**p dat hy sulc
 stont als een leuwe nyet
 en gryp myn siele, als hy n^z
 en is diese verlosse noch be
 houde. **H** **e**ere myn god
 ick dat ick dit hebbe gedaē.
 ick dat boesheit is in myne
 handen. **H** **e**bbe ick hem
 weder ghehouden dien my
 quaet weder doen. soe sal
 ick te rechte van valle ydel
 van myne vyande. **S**oe v
 volghē die vyant my siele
 ende begrype ende te trede
 my leuen in die aerde, ende
 voert make myn glorie te
 stubbe. **S**tant op heer in
 dynen toerne ende verho
 ghe dy inden eynde mynre
 vyanden. **E**nde stant op
 heere myn god in dat ghe
 bot dattu gheboden heues
 ende die vergaderinghe d
 volcke sullen dy omme staen
Ende om dese soe gae ick

weder mit hoghe, die hee.
 re rechtet die volcken
Rechte my heere nae
 mynre rechtuerdicheyt.
 ende nae myre onosheit
 bouen my. **D**ie boesheit
 der sonden volwasse ende
 du god sulste te recht wy
 sen den rechtuerdighen.
 die onder vyntste die her
 ten ende myren. **M**yne
 rechtuerdighe hulpe is
 vanden heere, die behou
 det die gherechte vā her
 ten. **G**od is een recht
 rechter sterck ende lydē
 de, sal hy hem op allen
 sonderlinghe dagē toer
 nen. **W**aert dat ghy
 nyet en bekeerde soe sal
 hy blinkende stude sijn
 swert, synen boghe heeft
 hy ghespamen ende he
 uet dien toe gheniaedt
Ende inden boghe he
 uet hy bereyt die vate
 des doots, sijn ghesaute
 heuet hy gheniaert myt
 brande. **S**ie hy baert
 ongherechticheyt, hy ont
 finct dat droeinghe seer

ende heuet ghewonnen
die boesheyt **H**r opede
die onreynne diepheit en
wtgroef die. ende viel
in die tulle die hy ghe
maecht hadde **S**ydre
uich seer sal weder keere
in syn hoeft. ende in syn
boesheyt sal neder gaen
mit hoechste van synen
hoefde **I**ck sal belyen
den heer nae synre gerech
ticheyt. ende ick sal singe
den name des alre hoech
sten heere **Den tytel des**

Pf. 8.

Desen psalm **vij ps**
maerte dauid ende
dien ionghen die zphete
die doe dauid salden
ende god ter eeren daer
hy oecht in bidt om
ende eer **Domine dñs**

Onoster den **vij ps**
heer onse heer hoe
wonderlych is dyn na
me ouer al aertycke

Want dyne grootda
dicheyt is verheue boue
die hemelen **O**u heues
volmaect dyne loff wt
den monde der iongher

kynder ende der suken
der om dynre vyande
wille op dattu verduen
woudes den vyant ende
den wreker **W**ant ick
sal sien dyne hemel en
die wercken dynre vighen
ren. die maen ende die ster
ren die du ghemaect heues

Wat is die mensche dat
tu syns ghedachtich histe.
of des menschen soen dat
tu hem vandes **E**n lut
tel heuestu hem ghenedt
beneden den enghelen. met
glorien ende met eere he
uestu hem ghecroent. ende
du heueste hem gheset bo
uen die wercken dyre ha
den **A**lle dinghen heuestu
gheborpen onder synen
voeten. stape en alle run
dere ende daer toe allen
beesten inden veld **O**ie
voghelen des hemels en
die visschen des meers.
die daer wanderen die
weghe des meers **O**heer
onse heer hoe wondlych
is dyn naem ouer al aert
rycke **Dē tytel des ix ps** Pf. 9.

Doe dauid tot eenen con-
 ninc ghesaluet waert vā
 dē ppheten doe dede hy syn
 belifinghe mit desen psalm
 vermaende god synre ghe-
 naden Daer hy oock in bidt
 weder onrecht en ghewelt
 Ende oock bidt hy voer die
 armen die onrechtelike be-
 drust waer dē vande in ghe-
Confitebor tibi. dē ix psalm.

Ich sal dy bekennen heere
 in alle myne heere. ick
 sal verroepen alle dyne won-
 deren. **I**ch sal verblyden
 ende vervroeden in dy. ick
 sal singhen dynen naem in
 dat alre hoedste. **E**n beke-
 rende myne vyanden aster
 waert. sy sullen cranch w-
 den ende verderuen. **V**an
 dynen aensichte. **W**ant
 du heueste ghemact myn
 oerdel ende myn zake. du
 sattet opten throen die daer
 oerdels die gherechticheyt
Du besoudes die hyde-
 ne ende die ongheroeffen
 de menschen verdreeff. hoer
 name dedestu off in ewic-
 heyt. ende in ewicheyt der
 ewicheyden. **D**ie verbor-

ghen swerde des vyants
 ghebraken int eynde. en
 hoer staden heuestu vder
 aer. **H**oer ghedenckenis
 verghint met eenen ghe-
 luyde. ende die heere blyuet
 in ewicheyt. **H**y heuet
 bereyt synen throen inde
 oerde. ende sal oordelen
 den ontichich der aerden
 in gheleycheyt. ende hy
 sal oordelen dat volck in
 gherechticheyden. **E**n die
 heere is ghescheiden een
 toekechte den armen. ende
 een heere inder noot droef-
 heyt. **D**ie bekent heb-
 ben dynen naem moeten
 hopen in dy. wantu en
 helste niet achter ghelate
 die ghene die dy soeken
Singhet den heere die
 daer woent in syon. boet
 scapt onder die heydene
 synen crichte. **W**ant we
 deesoekende hoer bloet he-
 uet hysse ghedacht. hy en
 heuet niet verghen dat
 roepen der armen. **O**nt-
 ferme dy myns heere. ende
 sich myne nederheyt vā my-
 nen vyandē. **D**ie my x

hoechste vanden poerte
des doots. op dat ik kün
dighen soude al dynē lof
inden poerten der kinde
ren van syon. **I**ck sal
my verbrouden in dyn
heylgeuer. die herdene sy
ghescheiden inder doot die
sy ghemaeckt hebben.

In desen stricke dien
sy verhuuden is ghegoge
horen doet. **D**ie herden
bekent werden oordel is
kende die sonder is ghe
gripen in die wercke sy
re handen. **D**ie sondare
moeten bekent werden
in der hollen ende alle die
herdene die gods verghe
ten. **W**ant die verghe
ghe der arme en sal niet
wofen int eynde en die
verduldichert d'armen
en sal niet vergaen int
eyde. **S**tant op heere die me
sche en werde niet gestent.
die herdene moeten ghe
oerdelt worden in dynen
aensichte. **S**ette heer ou
hem een rechter. bekent
moeten die herdene dattet
menschen syn. **H**eer wa
om ghingestu verre en

wech. versmadestu inder
noot inder droefheyden
Als die onghetoefende
menschen tot gode hem
verhouerdighet soe wort
ontsteken die arme sy w
den begripen inder rade
dien sy ghedachten. **W**at
die sonder wert ghelouet
in die begripen syne siele.
ende die ongherechtighe
wert ghebenedyt. **D**ie son
der heeft verhoert den
heer ende nae menich sou
dichert synd toerns en sal
hys niet soeken. **D**aer
en is gheen god in synen
aensichte. **E**nde syn weghe
syn beulet in alle ty. **D**ie
serdelen werden affghaelt
van synen aensichte hy sal
heerscappe hebbe ouer alle
syne vyanden. **H**y heuet
ghesert in syne herte. va
gheslachten in gheslachten
en sal ik niet werden be
roert sonder quaet. **W**es
mont vol is vloekens ende
bitterheyt ende lofheyt. ond
syn tonghe is arbeyt ende
rouwe. **H**y sit mette ryke
inden lagen in heymelike

steden om te doden die oesail
 dighe **S**yn oghen sien op
 die armen hy leyt laghe in
 den verborghen als een leu
 we in synen hote **H**y leyt
 laghen om te gryppen den ar
 men te gryppen den armen
 als hy en aen hem trecket

In synen stricke sal hy he
 vernederen hy sal hem ned
 bughen ende vallen als hy
 verheert heuet die arme

Want hy sprack in syre
 herten god heesse vergheete
 hy heuet af ghehoert syn
 aensichte op dat hy nyet en

sie mit eynde **S**ant op
 heere god dyn hant wer
 de voehoghe ende en ver
 gheet nyet d'arme **W**ar
 om heuet die onghenadige
 gode vertoernt want hy
 sprack in synre herten hy
 en sal nyet weder soeken

Du sietste wantu merket
 te den arbeyt ende dat seer
 op d'ouwe ouer gheeste in
 dynen handen **D**ie arme

is dy ghelaren du sulste we
 sen een hulper der wesen
Breke ontwee de arme

des sondaers ende des bo
 sen syn sonde sal ghesocht
 werden ende hy en sal niet
 ghemende werde **D**ie heer
 sal regneren in ewicheyt in
 ewicheyt der ewicheyde
 ghy heydene sulte verduen
 van synre erden **D**ie heer
 hoerde die begherte d'ar
 men die bereydinghe hoe
 re herten hoerde dyn oer

Werde gherdele de we
 sen ende den oetmoedighen
 op dat die mensche woert
 meer nyet en sette hem
 groot te maken opt aerde

Den tiel des x psalms
 desen psalm maecten
 dauid tot eenre vermanin
 gen den luden dat sy ghe
 loyden in god ende goede
 werken werkten want
 die gheloue voer god sond
 werke en helpt niet wat
 hy gheest den gherechten
 dat ewighe leuen ende dat
 helsche vuer den sondaere
Oeck bidt hy om eens ar
 men mensch recht die groot
 onrecht lydt **I**n dno gido

Pl. 10.

Den tienden psalm
 ch betrouwe niden
 heere hoe seghet ghy myre

siden vaer inden begyn
 als een mussche. **W**ant
 sich die sundaren hebbe
 ghespannen den boghe.
 sy hebben hoer sluttē
 ghemaect in den colker.
 om te schieten die rechte va
 herten mit doncker. **W**at
 sy hebben verduert die
 dinghen die du volmaect
 hebste. mer wat heuet die
 gherechtighe ghedaet. **D**ie
 heer is in synen heylighen
 tempel. die heer in den he
 mel is syn stoel. **S**yn oge
 sien in den armen. syn oge
 brauwen vragen die sonē
 der menschen. **D**ie heer
 vragnet den gherechtighe
 ende den onghenadighe.
 mer die daer mint d'ghe
 rechticheit haet syn ziele.
Hy sal verheuen op die
 sondaren. **S**onden vuer sive
 uel. ende den gheest d' gul
 uen der wateren is een deel
 hoers keles. **W**ant die he
 is gherechtich ende mint
 gherechticheit. gheleycheit
 heuet syn aensicht ghesien
 PL. II. **G**lorie sy den **Den tytel**
Des xijften psalms
Deden psalm maectken
 Dauid weder die logenaers

ende weder die verraders
 ende die achter sprekers
 Doen hy verraden voer
 saul was vanden volck
 dat daer woenden in den
 lande gheheten cepla. **D**e
 welken Dauid guetich
 ende grote trouwe bewys
 had ende hadse verlost va
 den philisteen. Daer hy
 oech in bidt voer eens ar
 men menschen ghebet. **Sal**
uum me den elften psalm
Want die heyligh ge
 brack. want die waerhei
 den syn gheminet vande
 kyndeuen der menschen.
Delheyden heuet een
 hegh d'ucht tot synen naes
 ten ghesproken. valsche lip
 pen waren in hoere herte
 ende spraken verliese in
 herten. **D**ie heere moet
 sloeyen alle valsche lip
 pen. ende die groot spreke
 de tonghe. **D**ie seyden
 wy salten onse tonghe
 groot maken. onse lippe
 syn van ons. **W**ie is onse
 heer. **O**m onsalicheit
 der armer ende dat such
 ten. sal ick op staen seyt
 die heer. **I**ck sal sette

der behoefstiger.

inden heylgheuer getrou
welyck sal ick wercken
in hem. **D**ie sprake des
heeren syn twyffche sprake.
eenre siluer ghepueft inde
viere. ghepueft ider erde
ende seuen weruen purgiet

Heeve du sulste ons behou
den. ende du sulste ons be
hoeden van desen geslachte
te ewelyke. **D**ie onghoef
fende menschen wanderen
in een omerick. nae dynre
hoechert heuestu menichsou
dich ghemaect die kynde

12. ren der menschen. **Dē tytel**

des ewelsten psalms

Doe dauid alsoe veelnoots
en aenuethinghe hadde doe
maecten hy desen psalm. god
te loue dat hy hem behoede
dat hem nyemont en mocht
saden. Ende bidt oek weder
die vande. **Vsps quo domine**

den ewelsten psalm.

Heeve hoe langhe sulstu
my vergheten mit eynde. hoe
langhe keerstu dyn aensichte
van my. **H**oe langhe sal
ick vade seuten in mynre siele.
rouwe in mynre herten des
dages. **H**oe langhe sal my

viant verhoecht werden
ouer my. sich ende hore my
heere myn god. **V**erlichte
myn ogthen op dat ick niet
en slape inder doot. op dz
myn vrant nyet en segge
ick heb vermoghen ghe
hadt weder hem. **D**ien
bedroenen sullen verbueth
de is dat ick beroert wer
de. mer ick heb ghehoept
in dynre ontfermhertichey
den. **M**yn herte sal ver
vrouden in dyn heyl ick
sal singhen den heer die my
goet ghegheue heuet. ende
ick sal singhen den name
des ouersten heere. **Dē tytel**

Pf. 13.

Desen tel des xiiij psalms
psalm maecte dauid ende
is van nabugodonosor de
comick die daer blasphemar
de ende quaet sprack va
god van ysrahel ende hem
nyet achtende god te syn
Ende daer om dede hy sy
nen heylighen tempel doer
nabuzardan verbornen.
Daer hy oek in bidt we
der achter sprekers ende
loghenaers. **Diat insipies**

Den xiii psalm. **D**ie
ontbysse heuet ghe
sept in synre herten. daer

en is gheen god **S**y syn
ghebrouken ende sy syn o
menschelyck gheborden
in horen vlieten nyemat
en is die goet doet niemant
en is tot ene to **D**ie hee
sach vanden hemel op der
menscheliken kynderen. om
te sien off daer yemant
waer die gode verstonde
offe sochte **S**y neyghede
altesamen sy syn omnut
te gheborden. daer en is
nyemont die goet doet
nyemont en is tot eenen
toe **H**oer kele is eenen
open grast sy wrochte val
schelyck met horen roge.
dat venijn der slanghen
is onder hore lippe **W**elc
ker mont vol is vloekens
ende bitterhert. hoer voe
ten syn snel om te storte
dat bloet **B**edroeffnisse
ende onsalicheyt is in ho
ren weghe. ende sy en heb
ben nyet bekent den wech
des vreedens. die vrese gods
en nyet voer haren oghen
An sullen syt alle nyet
bekenne die daer wercke
ougherechticheyt. die daer
verslynden myn volck als

een spysse des broots **S**i
en aenriepen nyet den
heere. sy benede daer va
vresen daer gheen vreesen
en was **W**ant die heer
is in die verghuerdige ge
boerte. den raet des ar
men hebstu ghesent wat
die heer is syn hope **W**ie
sal ghy uen wt syon ysa
hels heyl. als die heere
aff keert die vangemisse
syns volcs. soe sal hem ia
cob verbruetchden endeyf
vahl sal verblyden **Der**
Dauid **titel des xiiii ps** **EL. 14.**
sach stormghe ons de volt
dat veel der bofer woude
beter syn dan die goeden
Doen maectien hy desen
psalm hem tot eenen spie
ghel ende tot eenen bedde
Te bewysen die werdich
waren te dienen inde huy
se gods **D**aw hy oect in bidt
dat die mensche ghetrechtich
ende goet werde. **Dñe quis**
habitabit de xiiii ps
Heeere wie sal wonen
in dyne tabernakel. of wie
sal rusten in dynen heylige
berge **D**ie ghene die son
der vleckie in gaet. ende

werket die rechtuerdie
 heyt. **D**ie die waerheit
 spreket in synre herten.
 ende gheen droghen ende
 de in synre tonghe. **D**ie
 gheen quaet ghedaen en
 heuet synen naeste. en die
 nyet en heuet laster aen
 ghenome. teghens synen
 euen menschen. **D**e met
 is die bose ghe worden.
 in synen aensichte. mer
 hy verhoecht daerlyck
 die den heer onsiet. **D**ie
 sweert synen euen men
 sche ende nyet en bedruget
 die syn ghelt nyet en gaff
 te woeker: ende gheen ga
 uen ontfanghen ende he
 uet onder die ontfauldi
 gh. **D**ie dese dinghen
 doet en sal nyet beweget
 worden ewelyck. **G** loue
 sy den vader. **A.** dient
 den heere in vresen. **V.**
 heere ick hebbe ghedach
 tich gheweest inder nach
 te dyns naems en heb
 behoedet dyn ewe pater
 ne. Et ne. **X.** wat du he
 .15. **Den tytel des vyftien**
den psalms

Doe dauid in dē gheest
 bekende dat christus vā
 hem soude werden ghebo
 ren doan maecten hy de
 sen psalm propheterende
 inden gheest van christo
 hoe syn mensschept sprac
 ten vader ehde van syn
 re veruifemisse. Daer hy
 oech in bidt weder die e
 wighe pijn. Ende om dat
 goet weder te wyghe dat
 te onrecht af gebroke is.
Die ij noet ps Conserua
B me den xv. psalm
 ehout my he want
 ick in dy ghehoept hebbe.
 ick sprack ten heer myn
 god bistu wanttu en be
 hoeces myns goets nyet
H y heuet wonderlyck
 ghemaectt alle myne wil
 le inden heylighen. die
 daer syn in synre aerde.
Hoer wanckhende syn
 menichfoudich gheubde.
 daer nae haesten sy. **I**ck
 en sal nyet vergadere
 haer sameninghe van
 den bloede. noch en sal
 hoers name ghedencke

met mynen lippen **D**ie
 heere is dat deel myns
 erues ende myns keles.
 du biste die my wed' ghe
 uen sal myn erue **D**ie
 veyen vielen op my **I**da
 heyden abant myn erue
 is my seer daer **I**ck sal
 ghebenedien den heer die
 my verstandense gaff hi
 en bouen totter nachte be
 scouden my myn nyeren
Ick voetsach den heer
 altoos in myn aensichte.
 want ter rechter syde is hy
 op my op dat ik nyet be
 voert en werde **H**ierom
 is myn herte verblyuen
 myn tonghe veruouten
 hier en boue sal myn vles
 sche rusten in hopen **W**e
 tu en sulste myn siele in
 der hellen nyet laten noch
 du en sulste nyet gheuen
 dynen heylighen te sien o
 rottinghe **D**u heueste mi
 bekent ghemaect die wege
 des leuens ende du sulste mi
 vervullen met blystappen
 met dynen aensichte ghe
 noechlyckheyden syn in
 dynre rechter hant tot nide

eynde **G**lorie sy de vas
 den tytel des **xvi** psalmis
Desen psalm maecten
 dauid tot eenen ghebede
 ende badt daer mede tot
 allen tyden Ende hy bidt
 daer in wed' die bewinghe
Exaudi dñe de xvi psalm **Ps. 16**

Heerre hoer my gered
 ticheyt ende aemaet
 myn gebet **O**it dynen
 oren verniem myn ghebet.
 nyet in valschen lippen

We dynen aensicht moet
 voert comen myn oerdel
 dyne oghen moeten sien die
 gherechticheyt **D**u heb
 ste myn herte gheproeft
 ende gheuandet ind nach
 te ende du hebste my ghe
 proeft met vuere ende daer
 en is gheen ongherechtig
 my gheuonden **O**p dat
 myn mont nyet en spreke
 die wercke der menschen
 om die woerde dyns lippe
 heb ick behoet herde wege
Wolmaect myn gange
 in dynre toepaden op dat
 myne voetsporen niet ge
 voert en werden **I**ck heb
 gheroepen wantu god
 hebste my ghehoert ney
 ghe dyn oren tot my en

hore myn woerde **M**aect wonderlyck dyne ontfam herticheyden. die behouden makes die in dy hopen **B**ehout my va die die wederstaen dyne recht ter hant als den oghe appel **B**eschermme my onder die stade. dyne bl ghelen vanden aensichte der bofer die my ghepyt hebben **M**yne vanden hebben myne siele **D**ome uacn sy besloten ha vet ticheyt ende hoer mont sprack houerdie **D**ie mi verworpen hebben my nu **D**ine uacn. sy hebben gheset hoer oghe te ney ghen mid aerden **S**y namen my als een leeu we beeyt tot eenē roef. ende als een wolpen des leeus dat daer woent in den verhueden steden **S**tant op heere ende voer come hem ende trecten onder die voete. ende verlost myn siel vanden bosen. dyn heymelyck swert vanden vanden dyne hant **H**eer deelse van luttel vander erde in

horen leuen van dyne verborghentheyte is ver vult hoer buyck **S**y syn ghesadet van kynderen. ende sy hebben achter ghe laten hoere lyf horen deynen kynderen **M**er ick sal met gherechtichey den openbaren in dynen aensichte. ick sal versadet werden als dyn glorie v schijnt **G**lorie sy den vad **Den tytel des xvii. psalms**

PL. 17.

Desen psalm heest gesproken dauid onsen heer aen den daghe doe hem god v loste vander hant alle synne vanden ende vad hant saul. Daer hy oeck in bidt voer die siel als sy wt den lichaem gaet ende voer on weder **Diligam te domine**

Den xvii. psalmē **I**ck sal dy minne heer myne sterckheyt. die heer is myn vestinghe ende my toe vlucht ende myn verlosser **M**yn god is myn hulp en ick sal hopen in hem **H**is is myn beschermmer ende ee hoer nijns heyls. ende myn ontfangher **A**l louende sal ick in roepen den heere. en

ick sal behouden wesen
 van mynen vyant. **D**ie
 droefheyden des doots om
 ringheden my ende die stor
 tende wonden der ongerech
 ticheit hebben my bedroeft.
Die droefheyden der hel
 len omringhen my die stac
 ken des doots om grepe mi.
In mynre noot riep ik
 aen den heere: en tot mynē
 god riep ik. **E**n hy hoer
 de van synen heylighe tem
 pel myn stemme ende mynē
 roepen in syn aensichte migick
 in syn oren. **D**ie erde is
 beweeghet ende beuede die
 fundamenten der berghen
 syn bedroeft ende beroert.
 want hy is hem verdoemt.
Die vanden ghinck op in
 synen toern ende dat vier
 brande van synen aensich
 te ende die tolen syn ontfen
 ken van hem. **H**y buigde
 de die hemelen ende clam
 daer of ende donckerheit
 was onder syne voeten. **H**y
 ghinck op bouē setāphi en
 vloeth ende vloeth bouē die
 vederen der wynde. **H**y
 settede die duyster misse syn

saylinghe in synen ome
 ganck synen tabernakel.
 duyster water was in de
 wolcken der lucht. **O**m
 die blinkinghe in synen
 aensichte leden voer by die
 wolcken haghel ende tolen
 des viers. **E**nde hy seyde
 de syn scutte en hy ver
 uedese hy heuet menichou
 dich ghemaeckt die blize
 me ende heuete bedroeft.
En die heer donvede vā
 den hemel ende die alre
 ouerste gaff syn stemme ha
 gel ende tolen des viers.
Ende die fonteynen d
 watern openbaerden ende
 die fundamenten des ome
 gang der erde syn gheope
 baert. **V**an dynre besel
 dinghe heere ende van in
 gheestinghe des gheests djs
 toorns. **H**y seynde vādē
 hoechsten ende ontfinc mi
 ende nam my van veele
 wateren. **H**y verlostē
 my van mynen alre sterk
 sten vanden en van die die
 my ghehaet hebben want
 sy syn ghesterct op my.
Si voer quamē my inden

daghe mynre pynen. en
 die heere is myn bescher
 mer gheworden. **E**nde
 hy leyde my wt in breet
 heyden. ende hy maecte
 my behouden. want hy
 wonde my. **E**n die hee
 sal my weder gheue nae
 mynre gherechticheyt. en
 nae puerheyt mynre han
 den. sal hy my weder geue.
Want ick heb behoet die
 weghe des heeren. noch
 ick en heb nyet boesheit
 ghedaen van mynen go
 de. **W**ant alle syn oerde
 len syn in myn aefichte.
 ende syn gherechticheide
 en heb ick nyet verdreue
 van my. **E**nde ick sal o
 beuleet wesen in hem.
 ende ick sal my houden
 van mynre ongherechtig
 heyt. **E**nde die heere sal
 my weder gheuen nae my
 re gherechticheyt. ende nae
 puerheyt synre hande sal
 hy my weder gheuen in te
 ghenwoerdicheyt synre o
 ghen. **M**itten heylighen
 sulstu heyluch wesen. ende
 metten onofelen sulstu on

nosel wesen. **E**nde mit
 ten wtuerworen sulstu wt
 uerworen wesen. ende mit
 ten verkeerden sulstu ver
 keert werden. **W**ant du
 sulste dat oornodige vol
 ke behouden maken. ende
 die oghen der houerdighe
 sulstu vernederen. **W**ant
 du heere in lichste myn la
 terne myn god in lichste my
 dupstermisse. **W**ant in dy
 sal ick verlost werden van
 bedringhe. ende in mynen
 god sal ick doer gaen een
 muere. **M**yn god synen
 werch is onbeuleet. die spra
 ke des heeren syn gheproeft
 metten vuere. hy is bescher
 mer alle der gheent. die
 in hem hopen. **W**ant wie
 is god buyten den heere.
 off wie is god buyten onse
 god. **G**od is die my ghe
 goet heeft met duechden.
 ende heuet myne werch ghe
 set obeuleet. **O**ie myne
 voren volmaect heuet als
 der herten. ende sette my
 opt hoghe. **O**ie myne ha
 den leert tot stryde. ende du
 hebste myne armē gheset

als een metalen bogen. **E**n du
 gaueste my bescherminghe
 dynre salicheyt. ende dyne
 rechter hand ontfinc my.
Ende dyn leeringhe coeri
 geerde my int eynde. en dy
 leeringhe sal my leeren. **D**u
 hebste ghebreect myne gage
 ons my. ende myne voetspo
 ren en syn niet ghecrandit.
Ick sal veruolghen myne
 vyande ende ick salse begri
 pen. ende ick en sal nyet be
 liegt werden sy en vergaen.
Ick salse breken en sy en
 sullen nyet moghen staen. en
 sy sullen vallen ons myne
 voeten. **E**nde du hebste mi
 voer ghegort met doechden
 tot steyden. en du hebste ons
 my ghetreden die weder my
 op staen. **E**nde du gaueste
 myne vyande dy te rugge.
 ende du hebste verloren die
 my haten. **S**i riepen totte
 heer ende daer en was niemāt
 diese behouden maect. noch
 hy en hoerde se nyet. **E**n
 ick salse minnen als die pul
 uer voerden aensichte des
 wynts. ick salse wech doe als
 dat slyck der straten. **D**u

salste my verlossen van
 den wedersegghen des volcx.
 du salste my setten mit hoest
 der heyden. **D**at volc dat
 ick nyet en bekende diēde
 my. in dat horen des oers
 waest onderdancich my.
Die vrende kynderen
 hebben my gheloghen. die
 vrende kynderen syn v
 out ende verlāden vā ha
 ven paden. **D**ie heere le
 uet ende ghebenedyt sy
 myn god. ende verheuen
 moet werden god myre
 salicheyt. **G**od die my
 gheues wraeck ende ned
 ste volck onder my. myn v
 losser van mynen toernge
 vyanden. **E**nde du selste
 my verheffen vanden ge
 nen die teghens my opstāe.
 du salste my verlossen vā
 den ongherechtighen mā.
Daer om sal ick dy belie
 heere in die gheboerte. en
 ick sal singhen dyne name.
Die daer groot makes
 die salicheyt syns conincs.
 en die daer does otermit
 heyt met syne xpo dauid.
 ende syne tot in ewicheit.
Glorie sy. **A.** Ick sal ge

PL. 18.

benedien den heer die my verstandens gaf. **V.** Wat tu heer inlichteste myn lāterne myn god inlichte my **Duysternisse de tytel des.**

Dauid be. **xviii. psalms** kenden inden den gheest wāneer christus ghebooren worde vā synē gheslecht dat die heylighe gheest sou de worden gheseynt synē iongheren dat sy soude gheringhe leeren spreken alle tonghen ende quemen in alle die werelt Doe maecten hy desen psalm pphete rende daer van: Die **xv.** apostolen die dat euangeliū souden openbaren daer hy oek in bidt om consten leeringhe als men een krynter soelen set **die. ij. noct. he ps Celi enarrat de. xviii. ps**

Die hemelen wispreckē die glorie gods, ende dat firmament openbaert die werken synre handen

Die dach verkundighet den daghe dat woert, ende die nacht wyset der nacht die wetentheyt **A**ls met syn die sprake ende diere

dene. Diemen hoer stēme nyet en hoert. **O**er hemelen gheluyt is wt ghegaen in al ertryck. en hoer woerde inden eynde van ertryche **S**ynen taber nakel sette hy in die sonne, ende hy is voert gegae als een brudegom wt syn re slaepcameren **H**y verbroude hem seer te lopen den wech als een ruse, synē organick was vande ousten hemel **E**nde syn wederloep totten hoechste des hemels, ende nyemont en is die voer syn hette hem v huedet **D**ie ewe des hēn is onbeuleet ende bekeert die sieden, dat ghetuych des heeren is gheirouwe en gheuet den deynen smakende wysheit **D**ie gherechticheyden des heeren syn gherechte ende verblyden dye heeren, dat ghebot des heeren is luchtich ende verlichtet die oghe **D**ie heylighe anxe des heeren blyuet ewelyck, die gerechtē des heeren syn waer sy syn gherechtighet in hem seluen **S**i syn begerlyck

bouen gout ende boueri
seer duerbaer ghesteece
ende syn suet boue homich.
ende seem. **D**yn knecht
houise. ende in dien dat
mense houder is vele wed
gheuens. **D**ie verstaet al
le die versummissen heere
reynighe my van mynen
heymeliken quaden. ende
spaeer dynē knecht vanden
vremden. **E**st dat dese
my nyet en verheere soe
sal ick onbeuleet wesen en
ick sal worden wygherey
nicht vander alre meester
versummissen. **S**oe sullen
alsulck werden die wissre
kinghe myns monts. ende
dat ghedencken myns h
ten dat sy behaghen in dy
nen aensichte altoes. **H**ee
re myn hulp en myn ver
losser. **G**lorie **D**en tytel
Doe **D**es. xix. psalms
dauid bekenden in die geest
warneer christus gheboere
worde dat hy alsoe veel mo
te lyden om des menschen
verlossinghe. **D**oe maecten
hy desen psalm daer hy in
bidt dat hem god verlose
ende daer hy oeck in bidt.

Pl. 19.

voer die vorsten. **G**raude
Dap. 2 den xix psalm
Die heer moet dy hoere
inden dage der droefheit.
dy moet bescheeme die
name des gods iacobs
Hy moet dy seynde hul
pe vanden heylighen ende
van syon moet hy dy besce
men. **G**hedencken moet
hy alle dynre offerhande.
ende dyn offer datmen al
verbrant moet ver werden
Hy moet dy gheue nae
dynre herten. ende alle dy
nen raet moet hy vast ma
ken. **W**y sullen verbyde
in synen heyl ende inden
namen ons gods sullen
wy groot werden. **D**ie
heer moet ver vullen al
le dyn eyssinghe. nu heb
ick bekenit dat die heere
behouden ghemaeckt he
uet synen christu. **H**y sal
len horen van synen heyl
lighen hemel. die salichheit
synre rechter hant is in
moghentheyden. **D**ese in
waghene ende dese in per
den. mer wy sullen in roe
pen den name ons heere
ons gods. **S**i syn gebo
den ende sy vielen. mer

by syn opghestaen ende
syn opgherocht. **H**eer
maect behouden den co
mindt. ende hoer ons inde
daghe in welken wy dy
in roepen. **G**lorie sy de
Den tytel des. xx. psalms

Pl. 20.

Doe dauid inden gheest
bekende dat christus alle
syn vyande soude verwin
nen. Ende dat hem god
syn vader wolde gheuen
alle syn begheringhe. **D**oe
maecten hy desen psalm
god louende ende vloede
syn vyanden. Ende is ghe
schiet doe bekent waert
Iherusalem ouer allet ys
rahads volck. **D**ne in vur

Hute tua de. xx. ps
ceere in dynre duich
den sal verblyden die co
mindt. ende op dyn heylsal
hy seer verbroude. **D**u
hebste hem ghegheue die
begherte syns herten. ende
du hebsten nyet bedroge
inden wille synre lippen.
Want du voer quaem
ste hem in benedictien der
sueticheyt. du hebste ghe

set in syn hoeft een crone
van duerbaren ghesteen
te. **D**u eyschede dat le
uen van dy. ende du ga
uest hem. lanchteyt der
daghen in ewicheyt. ende
in ewichet der ewicheyde.

Groet is syn glorie in
dyn heyl. glorie en gro
te schoenheit sulstu in
setten op hem. **W**at du
sulste gheuen in benedic
tien in ewicheyt. d' ewich
eyden. ende du sulste ver
blyden in blyscappen met
dynen aensichte. **W**ant
die coninc hoep in den
hoere. ende inder ontferm
herticheyt des alre ouer
sten. ende sal nyet bewe
ghet werden. **O**rn hant
moet gheuonden werde
alle dyne vyande. dy rech
ter hant moet vynden
alle die ghene die dy ghe
haet hebben. **D**u sulste
setten als eenen oue des
vuers inder tyt dyns aen
sichts. die heer false bedro
uen in synen toerne. ende
dat vuer false verflynde

Du sulte verliesen
hoer vruchten vander ^{erf.}
ende hoer saet vanden
lyndoren der mensche

Want quaetheyden
neygheden in dy sy daly
ten rade die sy nyet en
mochten stadighe **W**at
du sulste setten te rugge.
in dynen velyf sulstube
veyden hoer **W**acht

Heer werde verhoget
in dynre duecht. wy sul
len singhen ende louen
dyne doechden **G**le sy
.ā. Dat ghebot des hee
ren is luchtich verlichte
de die oghe. **V.** Heere
werde ghehoghet in dy
re duecht. wy sulle sin
ghen ende louen dyne
duchden **Witten laudes**
Die heere heuet gheerg
neert. **V.** Ende heuet aē
ghetoghen die schoentz
die heere heuet aenghe
toghen die macht ende
heuet hem omghegort
Ihus **Die laud. ā.**
christus ghisteren ende

huyden is hy in ewich
heyden **p** **D**ns regna
uit dec. **xxij. ps** Jubila
te des **xxix. ps** Deus de
mens. **lxii. ps** Deus mi
sereratur. **lxvi. ā.** Drie
wanden in den ouen
des vuers ende louede
te samen den heer singe
de wt eenen monde spra
ken sy louesandk ghebe
nedyt bistu god allā **ps**
Benedicite. Elij. ā. allā
allā allā **ps** Laudate do
minū. **Colwinj. ps**

Sich nu wt **ercc iann**
ghedūnet des nach
tes scheem des liches
dagheraet blinckende
schynt bidden wy alle vā
onsen waagen de almach
tighen **O**p dat onse god
gheonfermet. verdeue
alle quale gheue salichz
ende gheue ons oūmits
goedertierenheyt des
vaders die ryke der he
meler **O**at moet os ge
uen die salighe godheyt
des vaders en des soens te
samen en des heyligē geest

Welckes glorie wed' ic
 det in alle die werelckin
 Den tytel des. xxi. psalms

Die wyle dauid vloec
 cominc dauid saul ende
 was comen onder die phi
 listeen doe vmghen hem
 dat ghesin des conincs A
 chis ende brachten hem
 voer den coninc. Doe bruch
 ten dauid syn leuen te v
 liesen ende maecte hem
 ghelyck of hy weer ontfan
 mich ende staet syn hoest
 hier ende daer. **D**oe maec
 ten hy desen psalm vanden
 martelen xpi. **E**ndelooft
 god dat hy hem doet syn
 re heylighe wille ver
 losschen **D**es sondaechs tot
 ter prieme als men nocht
 houdt ps. **D**e. 7. de. xxi. ps.

God myn god sie in
 my waer om hebste
 my achter ghelaten. verre
 van mynre salicheyt syn
 die woerde mynre verstu
 menisse. **M**yn god salutz
 roepen by den daghe ende
 du en sulste myet horen en
 inder nacht ende myet tot

mynre onwysheyt. **M**er
 du woenste inden heylige
 lof. **E**n dy hope
 de onse vaders sy hoepden
 ende du verlossese. **S**i wie
 pen tot dy ende sy syn be
 houden gheboerden. sy hoep
 ten in dy ende sy en syn
 noot ghesent. **M**er ick
 ben een worm ende gheen
 mensche. **A**ls die my sage
 bespotten my. sy spraken
 quaect met horen lippen
 ende tuerde thoost. **H**y
 heuet ghehoert inden hee
 re hy verlossene. ende ma
 ke behouden want hy wil
 hem. **W**ant du biste die
 my wt roep vande buike.
 myn hope vanden boesten
 mynre moeder. in dy ben ick
 gheborpen vanden buike.
Wanden buike mynre moe
 der biste myn god en ganc
 myet van my. **W**at droef
 heyt is mynre niefst. wat
 daer en is niemant die
 helpt. **M**y omeringden
 vele calueren. die vette ste
 ven ontfetten my. **S**y op

loken haren mont op mij.
 als een leuwe grūnende
 ende grippende **I**ck ben
 wighestort als wauer. ende
 alle myn ghebeente sijn ge
 stroeyt **M**ijn herte is ge
 worden als een smouede
 was inden middel myns
 buues **M**ijn cracht is
 ghedorret als een roest.
 ende myn tonghe hent aē
 myne kelen ende du heb
 ste my gheleert inden stoue
 des doots **W**ant vede
 honden omringden my
 ende die raet der boeser om
 sat my **S**i doet groeuen
 myn hande ende my voete.
 ende telden alle myn bene
Si mercheden ende saghe
 op my sy deelden myn de
 der. ende op myn deet w
 pen sy clot **M**er du hee
 re en bre niet dyn hulpe
 van my. sich tot myne be
 schermemisse **O** god ver
 losse myn siel vanden hei
 medyken swerde. ende vā
 des honts hant myn een
 ghe **B**ehoude my van

den mont des leuwen ende
 vanden hoernen des een
 hoerns myn oetmoedic
 heyt **I**ck sal vertrecken
 dynen name mynen broe
 deren mit middel der kee
 ken sal ick dy louen **O** hi
 die brucht den heer louet
 hem. alle saet iacobs spre
 ket hem glorie **O** rughe
 moet hem alle saet ysa
 hels. want hy en heuet n
 versmaet dat ghebē der
 armer **N**och hy en keer
 de niet off syn aensicht vā
 my. ende doe ick riep tot
 hem hoerde hy my **S**y dy
 is myn loff inder groter
 kercken. myn loeste sal ick
 weder gheuen mit aensich
 te der gheene die hem ont
 sien **D**ie arnie sullen eete
 ende sy sullen ghesaet wor
 den. ende sy sullen den hee
 re louen die hem soeken
 ende hoer herten sullen le
 uen in ewen. ende in ewe
 der ewen **S**i sullen ghe
 dencken ende wederkeere
 totten heere. alle die eynde
 der aerden **E**nde sy sul

len aenbeden in syn aeficht
 alle die ghesinde der hey
 dene. **W**ant des heeren
 is dat rycke. ende hy sal
 heerscappe hebben ou die
 heydene. **W**ant des hee
 ren is dat rycke. en hy sal
 heerscappe hebbe ouer die
 heydene. **D**i aten en alle
 die velden der aerde bede
 aen. in synen aensichte sul
 len vallen allen die ghene
 die neder dymmen in die
 aerde. **E**nde myn siel sal
 hem leuen. ende myn saet
 sal hem dienen. **D**ie toe
 comende gheslachte sal ghe
 boetscraet worden den heere.
 ende die hemele sullen vtel
 len syn gherechticheyt. den
 volcke dat gheborn sal w
 den dat die heer ghemaect
 heuet. **den tytel des xxij ps**
Doe dauid weder quam
 vanden heyden. Doe saul
 verflaghen waert doe ont
 finck hem syn gheslechte
 die kynder iuda ende hul
 den hem ende maecten he
 tot eenen rominck ouer hem
 tot ebron. Doe maecten da

uid desen psalm louende
 god onsen heer en hem dat
 kende. Daer hy oerck in bidt
 om nermighe ende om die
 ghenade gods. **Dns regit**
Den xxi psalm. **D**ie heer
 regeert my en
 my en sal niet ontbreken
 inder stadt der werde daer
 hy my settede. **O**p dat wa
 ter der wedermakighe he
 uet hy my op gheuoet. ende
 bekeerde myn siele. **H**y
 voert leyde my op die pa
 de der rechtuerdicheit. om
 synen name. **W**ant of ick
 vanderde in midts der sche
 me des doots. ick en sal die
 quade niet onvruchten wat
 tu heere met my biste. **D**i
 ne roede ende dynen staf.
 die troesten my. **D**u heues
 een tafel bereyt voer myne
 aensichte. weder die ghene die
 my bedructen. **D**u heues
 vet ghemaect myn hoeft
 in olie. en myn kelen die droc
 ken maect hoe ou daer is hi.
Ende dyne oifernicheyt
 sal my nae volghe alle die
 dage myns leuens. **E**nde
 op dat ick wone in die huse

f. 22.

des heere in landheyt d'
daghen **G**lorie sy den
den tytel des xxiii psalms
Doe dauid woude make
den tempel die daer hiet die
tempel salomons Doe wy
de hy dat fundament des
tempels met desen psalm
pphetende van christo o
sen heer als hy soude come
totten tempel Ende soude va
ven vanden tempel totter hel
len ende daer wt verlossen
hem ende al syn enuerwe
kynderen Daer hy oek in
bidt om die gheuanghen.

Pf. 23.

Dm est tra de xxiii psalm
at aetryck ende sy
ne volheit is des hee
die werlt al derent
alle lande ende alle die daer
in wone **W**ant hy heuet
die werlt ghyadighet op
die meren. ende heuase vo
bereyt op die vloede **W**ie
sal opdimmen opten berch
des heeren. off wa sal staen
in synre heyligher steden
Die onosel is van hande
ende reyn van herten. die
syn siel nyet ontfanghen
heuet in ydelheyt. noch ghe

sworen synen euen men
sche in loefheyt **D**ese sal
ontfanghen vanden heer
benedictie. ende van gode
synen heylgheuerwism
herticheyt **D**it is darba
ven der gheenre die den
heer soeken. die daer soeke
dat aensichte gods die ja
cob aenbede **G**hy prin
cen heffet op uwe poorten
ende wert verheue ghy e
wyghe poorten. ende tsal
ingaaen die comindz der glo
rien **W**ie is dese comindz
der glorien dat is die hee
re sterck ende gheuealdich
die gheuealdighe heer inde
stryde **G**hy prima heffet
op v poorten ende werdet
verheuen ghy ewighe por
ten. ende tsal ingaen die
comindz der glorien **W**ie
is dese comindz der glorie
die heere alre machten hy
is comindz der glorien **d**
is den tytel des xxiii psalm
Desen psalm maecten
dauid tot eenre leere ende
leerden alle syn volck alsoe
wāneer sy wt togen te sty
den met den philysteen of

metten vanden dat sy di
en dan te samen songhe
ende rusen tot god om
hulpe Ende bidt om aff
laet synre sonden Daer
hy oech in bidt weder ar
moede. **Ad te dñe leuau**

24. **Den xxij psalm.**
Ottu heb ick opghe ^{hee}
heuen myn siele. my god
in dy ghetrouwe ick en
laet my niet scamē. **E**n
myne vanden en laet
my niet bespotten. want
alle die dy lyden en sille
niet confuys wede. **A**l
le die bose dinghen doen
veel ydelyke. dyr werden
confuys. **H**eere bewyse
my dyne weghe. **R**ethy
ghe my heere in dynce wa
heyt ende leue my. wattu
biste myn god myn heyl
gheuer. ende alden dach
heb ick dy verbejdende
verwacht. **M**eder gedet
ke heere dynre ontferme
nisse ende dynre ontferme
hyden. die van ewicheide
syn. **D**ie afflatēnisse myre

en wt leer my dyne pade

uecht ende myre onwe
tencheyt. en wil hoore niet
ghedencken. **O**eu ghe
dencke myre nae dyre
barmherticheyt. du hee
re om dynre goed. **D**ie
heer is suet ende gherecht.
daer om sal hy ewe geue
dien die misdoen in den
weghe. **H**y sal te redte
wysen den sachtmoedighē
mit gherechte. ende die suet
hertiche sal hy leren syn
weghe. **A**lle die weghe
des heeren syn onfermit
heyt ende waerheyt. den
ghenen die daer ewliche
syn testament en syn ghe
tughe. **O**er dynen na
me heere sulstu ghenadich
wesen mynen sēde. wat
ter veel is. **W**ie is die
mensche die den heer ont
bruchte. hy sēde hem die
ewe in den weghe dien hy
vercoes. **S**yne siele sal
blyue in goeden. ende syn
saet sal eruen die aerde.
Die heer is een vast fir
mament dien die hem
ontbruchten. ende syn

testament op dat hy hē
 openbaer werde. **M**yn
 oghen syn altoos toeten
 heere want hy sal afstret
 ken myn voete vanden
 stricke. **G**esie in my en
 ontferme mynre. want ick
 eenich ende arm ben. **O**ie
 bedrukenisse myns hēn
 syn ghememichfoudicht.
 wt neem my van myne
 noden. **S**ie myne ned
 heyt ende mynen arbeyt.
 ende vergheeff alle myn
 afterlatenisse. **G**esie my
 ne vande want sy syn
 ghememichfoudiget. ende
 met bosen hate hebben sy
 my ghehate. **G**ehode
 myn siele ende wt neem
 my. ende laet my niet
 schamen want ick ghe
 hoep heb in dy. **O**ie
 noselen ende gherechte
 hynghen my aen. want
 ick dy wachtende doghe
 den. **V**erlosse god ysra
 hel van al synre bedruc
 kenisse. **G**lorie sy den
Dit is den tytel des xxv
psalm

Pf. 25.

Desen psalm maecten
 tot eenre. dauid als
 hy inden tempel ginc
 god onsen heer biechten
 de daer hy in bidt voer
 spoet syns vycks ende
 ten dienst gods. **E**n daer
 hy oech in bidt weder
 quaet gheselschap. **Judica**
me dñe de xxv. psalm

Oerdele my heere
 want ick ben in ghe
 gaen in mynre onnoselich.
 ende ick sal hopen inden
 heer ende icken sal niet
 sieck werden. **V**oeft
 my heere ende versuet my
 bevne myn nyeren ende
 myn herte. **W**ant dyn
 ontfermicheyt is voer my
 nen oghen. ende my beha
 ghede in dynre waerhat
Ick en sat niet metten
 cade der ydelheyt. en mit
 dien die ongherechtigheit
 werken en sal ick niet in
 gaen. **I**ck heb gheha
 tet die sameninghe s bo
 ser. ende metten vreden en
 sal ick niet sitten. **I**ck sal
 wasschen onder die onnosel.

myn handen. ende ick sal
 omegaen heere dyn al
 taer **O**p dat ick hore
 die stemme dyns loues.
 ende verrecke alle dyne
 wondere **H**eerre ick
 minde die ijerheyt dys
 huyses. ende die stadt d
 woninghe dynre glorien
An verdruue myet met
 ten onmilden myn siele.
 noch metten miamē des
 bloets myn leuen **E**n
 welcker handen ongerech
 ticheyden syn. hoer rechter
 hant is vervult mit gawe
Mer ick ben inghgaen
 in mynre onscout. verlost
 my ende ontferme dy mys
Myn voet stont mede rech
 ten weghe. inder kerke sal
 ick dy benedicie he **ps** **G**od
 in dynen name maect.
Des maedachs Inuitatorū
 Soemt laet ons **O**ns dincou
 den ten he. **p.** Laet ons ubi
 li **Inus Consors patin lu**
Omedegheselle des va
 derlyken lichts die
 selue biste licht des lichts
 ende dach al smghede saue

ren wy den nacht wese
 byden eysschende **O**ff
 neemder herten duyster
 missen verdruue die scare
 der vyanden verdruue
 die vakericheyt dat sy
 niet en beual die waghē
 de **A**ldus o chruiste geest
 ons alle die in dy ghelo
 uen op dattet baet den
 biddenden dat wy voer
 smghenden louen **W**e
 leent dit alre goederte
 renste vader ende du een
 gheboven ghelyck mede
 vader metten troest den
 heylighen gheest uigere
 de ouer al die werelt **Ame**
den tytel des xxvi psalms
Daus is driemaal ge
 wydet tot eenen coninc
 ende ghecrismedt Ten
 yersten mael tot behleem
 vanden pphete samuel
 Totten anderen mael tot
 ebron vanden kyndereen
 uida Totten dorden mael
 weder tot ebron van allen
 kyndereen van ysrahel **E**n
 Dauid maecten desen psalm
 voer syn wynghe ende
 sprack dien die wyle dat

Pl. 26.

hem die gheheten salude
 Daer hy oede in bidrom
 der wesen ghebet **Dñs il**
luminagio mea. Den xvi
 ie heere is **ps**

D myn inlichtinge
 ende myn heyl.
 wien sal ick vouch

ten **D**ie heer is een be
 schermer myns leues. vā
 wien sal ick beuen. **A**ls

die hynderen naken op
 my. op dat sy eeten myn
 vleysche **D**yne vrande

die my drucken. sy sy ge
 went ende sy sy gheual
 se **I**st dat sy weder my

setten hoer heere mitentē.
 myn herte en sal niet ont
 vruchten **I**st dat opstaet

steyt weder my. in dat sal
 ick hopen **E**en badt
 ick vanden heere dat ick sal

eysschende soeken. op dat
 ick in wone in dē herte des
 heeten alle die dage myns

leuens **O**p dat ick sie dē
 wille des heeren. ende vi
 sitere synen tempel **W**at

hy bedeckede my in synen

tabernakel inden daghe
 der bosen hy beschermede
 my in dat verborge syns
 tabernakels **I**nden vas
 ten stene verhoechde hi. my.
 ende nu heuet hy verho
 ghet myn hoeft bouen my
 ne vrande **I**ck ghinck
 om ende al omme doode
 offerde ick in synen taber
 nakel inden daghe der bo
 sen offer der roepender ste
 men. ick sal den heere sm
 ghen en eene psalm spreke

Verhoer ^{heer} myn stemme daer
 ick mede roepe totti. offer
 me myns ende verhoer my

Dyn herte sprack al dus
 totti myn aensicht heuet
 dy eysschende ghesocht. dy

aensicht sal ick eyssende soeke
Dyn aensichte en keert
 niet vā my heere. noch en

aff neyghē dy niet in toerne
 van dynē knechte **V**eset
 myn hulpe heere ende beghe

uet my niet. noch en bisma
 de my niet god myn heilge
 uer **W**ant myn vad en

myn moeder hebben my ge
 laren. mer die heere aenam

my **S**ette my een ewe
in dynen weghe, ende te
recht wyse my in den ghe
rechten paden om myn vy
anden. **A**n wilt my niet
ouer gheuen, in die siele d'
gheenre die my bedauke.
Want die boese ghenighen
stonden op teghen my, ende
die boesheit heuet haer selue
ghelougen. **I**ck gheloue te
sien die goede des heere,
in den lande der leuender.

Werwachte des heere w
ke manlyck, ende dyn harte
werde mede ghestert ende
verbeydende lyd den heere

Den tytel des xxvij. psalms

Desen psalm maecten da
uid doen hem absolon ver
uolghden ende hy vloeyte
rusalem aen eenen oliue berch
Daer hy beruoets ende met
outdecten hoefde scryvende
tot god aen die hoechte des
berchs hem keerden teghen
den tempel des heeren ende
sprack desen psalm Ende in
ghelikerwijs sullen oeck al
le kersten luyde als sy wan
deren Ende van veers sien
eenighen tempel of gods huis

hem keeren teghen dien
ende hoer ghebet, doe tot
god Ende daer hy oect
in bidt om dat ghemeyn
volck. **Ad te domine cla**

De xxvij. psalm

Woe dy heere sal ick
roepen myn god en swyge
niet van my, want swy
gestu van my soe sal ick ge
lyck werden dien die ned
dige inder aulen. **H**eer
hoert die stemme myns ge
bets als ick bidde totti, als
ick ophesse myn hande tot
dynen heylighen tempel

An gheef my niet tesa
men ouer met den scanden,
ende en verliese my niet
met dien die onghereth
ticheyt wercken. **D**ie daer
brede spreken met haren
naesten, mer quaet in hore
herten. **G**heef hem nae ho
ren wercken, ende nae stal
heyt hoerder onder wyndin
ghe.

Nae den werken
hoerre handen gheef hem
weder hoer weder gheuinghe

Want sy en verston den
niet die werken des heere,
ende in die werken hoerre

hande seluise verderuen.
ende du en sulde niet
sichten. **G**hebedyt sy
die heere. die ghehoert he
uet. die stemme my gebets.

Die heere is myn hulpe en
myn beschermmer. ende in
hem hoppede myn herte
ende ick ben gheholpen.

Ende mijn vrees was
bloeyde. ende die mynen
wille sal ick hem bidden.

Die heere is sterckheyt
syns volcs. ende hy is een
beschermmer der behoudin
ghe syns christi. **H**eerre
maect behouden dy volck
ende benedie dyn erue.
regerste ende verheffe wt
in ewicheyt. **G**lorie a die
heer is een beschermmer myns

Pl. 28. leuens **den tytel des xxviii ps**

Doe dauid ghewoedich
waert ouer die gheslachte
ysrahel. Doe roech hy voer
Iherusalem ende doe hy
die affghewanden heyde
doen noemden hysse nae
hem die stadt dauides en
maecten daer in eenē houte
tempel der arcken gods en
liet die daer in draghen
met groter cyerheyt en met

ghesange. Doe maecte hy
desen psalm tot loue ende
tot offer ghesanghe. daer
hy in noedt dat volck van
ysrahel wotten dienst gods
ouermits menich wonder
dat god onder hem gewracht
had daer hy oock in bidt vō
die bedroefde. **Afferte dno**
den. xxviii. psalme : : : : :

Doe draghet den hee
r. **G**hy kynderen gods.
toe draget ghy ionghe der
wed. **B**ringhet den heer
glorie ende eere. brenget den
heer glorie synē naem. aen
bedet hem in synen heylige
vrythoue. **D**ie stemme des
heeren is op veel wateren.
god der moghentheyt don
rede. die heere is op vele wa
teren. **D**ie stemme des hee
ren is in crachte. die stemme
des heeren is in groet wki
ghe. **D**ie stemme des heere
is die daer breket die cedar
bomen. ende die heer sal bre
ken die cedarboem vā lybae
En hy false moertelen als
dat calf lybaen. ende die ge
minde is als een eenhoorns
ionck. **D**ie stemme des heere

A den heer

is die daer onderscheyt die
vlāme des vuers. ende die
stemme des heeren is die
daer te samen slaet die woeg
tyme. ende die heere sal be
weghen die woestyme mides

Die stemme des heere is be
reys die heren. ende sal v
lichte die dichtheyden. ende
in synen tempel sullen alle
menschen segghen glorie

Die heer doet die vloet
in wonen. ende die heere sal
sitten coninc in ewicheit

Die heer sal geuen wacht
synen volcke. die heer sal be
nedien syn volck in wreden

Den tytel des xxix psalms

Doe dauid was regnerē
de ouer alle ysrahels volck
doe seynde hem hysam co
minck van tyro boden ende
oock adarhout ende tumer
lynden die houden dauid
een huys in Iherusalem doe
dat selue huys bereyt was
doe maecte dauid dese psalm
ende wyde dat selue huys
daer mede Ende sommige
willen dat dit weer den te
pel tot Iherusalem ock als
ander segghen maecten

hien doe hem god die mis
daet van bersabea ende
van urias doot verghene
hadde. **Exaltabo te dñe**

Den xxix psalme

Ick sal dy verheffe
heere want du my
onsaen hebste. ende wan
te myne vyande mit vro
lyck ghemoet en hebste

op my **H**eer myn god
ick heb ghehoepen wittē.

ende du hebste my gesont
ghemaect. **H**eerē du
hebste wtgeleyt my ziele
vander hellen. Du behel
deste my van dien die ne
der clamme nider culen

Singhet den heer syne
heylighen. ende belyt die
ghehoermissen syne heyl
lichert **W**ant die toern

is in syne omverdichtē.
ende dat leuen in syne wil
le **D**at screyen sal duerē

tot vesper. ende die blyscap
totter metten **M**er ick sey

de in mijn oueruloedicheyt.
ick en sal nyet werden be
roert in ewicheit **H**eerē

in dynen wille. verleenste
mynne schoenheyt doechde

Du keurdes dyn aersicht

van my ende ick ben be-
droeuet gheworden. **T**ot
by heer sal ick roepē ende
totty heer sal ick beden

Mant oerbaer is in my
nen bloede als ick nedgae
in vrottinghe. **E**nde sal
dy niet helpen die affche
off salc condighen dyne
waerheyt. **D**ie heere he
uet ghyheurt ende heuet
myn ontfarmē. die heere
is gheworden myn hulper.

Du hebste ghehoert my
screpen in blyscap. du heb
ste ontwee ghesneden my
nen sack ende du hebste
my ombewaen met blyscap.

Op dat sy singhe myne
glorie. ende ick niet ghe
pynt en werde heere my
god in eyghent sal ick by
belyen. **G**loria sy a. Ten

bedet den heer in synen
heylighen saet. **D**en tytel

Pf. 30.

des xxx. psalms. . .

Die wyse dat dauid met
ten coninc achis was doe
versamenden hem die phi
listeen ende toghen op den
coninc saul. Doe nam to

mic achis dauid mede
daer heere doe sy daer hen
toghen doe vraechden sy
ouder een dat coninc dolt
wie dat weer. Doe sprake
sōmighē het is dauid van
den lande juda. Doen en
woude hem die coninc niet
laten met hem trecke. **E**nde
doe dauid weder om quam
tot synen lande doe hadden
hem die heyden alle syn rit
ter wiue ende kynderē wech
gheuoert ende verdreuen.
Doe woude hem syn eyghē
volck hebben verderuet vo
dat leet ende den schade
dat sy hadden verlore wyf
ende kynt. Doe maecten
dauid desen psalm in aac
hert syns herten. **I**n te dñe
sperau. **D**en xxx. psalme.

In dy heere heb ick ge
hoept niet en moet
ick gheschent werden in e
wichent. vrye my in dynre
gherechtigheyt. **N**eyghe
dyn oren tot my. haeste o
my wt neme. **H**es my in
gode beschermere. ende in
eenen huse der toeluchte.
op dattu my behoudes

Want du biste my ster
 heyt ende myn toelucht.
 ende om dynen name sul
 stu mij beleyden ende du
 sulste my boeden. **D**u sul
 ste my wtleyden vanden
 stricke dat sy my vhuede.
 wantu myn beschermer
 biste. **I**n dynen handen
 beude ick mynen gheest.
 du hebste my verlost heere
 god der waerhey. **D**u
 hebste ghehaer alle die ghe
 ne die hāden die ydelheyt.
 seer ydelike. **M**er ick sal
 hopen inden heer. ende ick
 sal verbrouden ende blide
 wesen in dyn ontferm
 herticheyt. **W**ant du sa
 gheste myn oerwaedichyt.
 ende du hebste myn siel ont
 behouden van node. **N**ach
 du en besloeste my niet in
 die hande des vyant. du
 hebste myn voet gheset in
 eenen ruymen wech. **O**nt
 ferme myns heere want
 ick bedroeft ben. my oge
 is bedroeft in toene my siel
 ende myn buic. **W**ant my
 leuen ghebrack in rouwen.
 ende myn iaren in suchtm
 g. **M**yn tracht is trancke

gheworden in armoede.
 ende myn beene syn be
 droeuet. **B**ouen al my
 ne wande ben ick laster
 gheworden mynen gebue
 ven seer ende anet myne
 bekenide. **D**ia my sage
 buyten. **B**loghen van mi.
 ick ben vergheten als ee
 dode vand hant. **I**ck
 ben gheworden als een
 verloten dat want ick
 hoerde lachinghe menige
 die daer wonen inden om
 ganck. **I**n dien dat sy te
 same seuden comen wed
 my soe hebben sy een raet
 ghenomen te nemen myn
 ziel. **M**er ick hoepte in dy
 heere ick seyde du biste
 myn god in dynen hande
 syn myn looten. **V**erlosse
 my heere vanden handen
 myner vanden. ende vā
 dien die my veruolghen.
In lichte dyn aensicht op
 dynen knacht heere maect
 my behouden in dyn ont
 fernherticheyt. my ennoet
 ick gheschient werden wat
 ick dy aenciep. **D**ie on
 milde moeten hem same

ende gheleyt werden in
der hellen. ston moeten
worden die lose lippen

Die daer spreken wed
den gherechtighen ongh
rechticheyt. in houerdie
ende in misbruykinghe

Heer hoe groot is die
menichfoudicheyt dyre
sueticheyt. die du verhue
der hebste dien die dy ot
sien

Du hebste vol
maect van die daer ho
pen in dy. in teghewoer
dicheyt der kindere der
menschen

Du suldeste
verhueden in dat verho
len dyns aensichts. van
bedroeffenisse der mensche

Du suldeste bescher men
in dynen tabernakel wa
weder sprekinghe der so
gen **G**hebenedyct sy die
heere want hy wond
lyk my syn ontfermher
ticheyt ghemaect haet.

in die gheueste stat **M**er
ick seyde inden ougactz
my nre ghedachten ick
ben weth gheborpen va
den aensichte dynre oghe

Daer om hebste gehoert
die stemme myns ghebedes.
als ick riep totti **M**immer
den heer alle ghy heylighe.
want die heer sal soeken
die waerheyt ende hy sal
weder gheuen. oueruloep
lyke den gheuen die hou
die doen **M**erket man
lyke ende uwe herte wer
de ghestert. alle die daer
hopet inden heer **D**en ty
tel des xxxi psalms :—

PL. 31.

Doe dauid soude verghē
tegen goliath doe viel hy in
syn vernust ende maecten
desen psalm dat hy nyet
en worde verflaghen van
hem doer syn sonde **M**er
hy riep god aen dat hy
hem hulpe **M**er somghe
willen myn dacten da
uid heeft ghemaect doen
hy versont dat god hem
hadde verghuen syne sou
de des ouer speels inet be
sabee ende den moet vae
Daer hy oock in bidt om
den mensche die in elken
den is **Beati quorum.**
Den xxxi psalm :—

Salich syn die ghe
ne die haer boesht
syn vergheuen. ende hoer
sunden bedect syn. **S**a
lich is die man die god
ghene sonde toe en gheuet.
noch en is gheen bedruge
in synen gheest. **W**at ick
ghesweghen heb soe syn
alle myn gheboente hou
det. als ick riep alle de dach

Want dach ende nacht
is dyn hant op my beswt.
ick ben oghekeert in myne
iāmer als die doerne aē
gheuest wort. **I**ck heb
dy myn ontblinnen ende
āster laten bekent gemaect.
ende my ongherechtigheit
en heb ick myet verborghen.

Ick sprack ick sal weder
my seluen den heere belien
myn ongherechtigheit ende
du heuest vergheuen dattu
ongheoeffent ende ongheert
biste in mynen sonde. **O**ec
dese sal tot dy een yeghelyck
heyligh bidden. in der tydz
men bidden sal. **N**och tā
syn inder groter oueruloet

veele wateren. die niet
en stulen tot hem ghenā
ken. **D**u biste myn toē
late inder bedroeffensse
welcke bedroeffensse my al
om beleggen heuet. my ho
ghe vroude wt neem my
van dien die my beleggen.

Ick sal dy gheuen vsta
denisse ende ick sal dy lee
ven in den werch daer du
sulste gaen sal ick my oge
op dy vesten. **E**n wilt
niet werden als een part
off als een myle. daer
ghene verstantensse bin
nen en is. **I**n eenē helf
ter ende in eenē beeydel
bedrukke hoer wanghen.
die totty niet en ghenake

Mele ghesden syn des
sondaers. mer die in de hee
re hopen die sal syn ont
fermherticheit al omvāe.

Ghy rechtuerdigh ver
blyt v in den heere ende
seer veruout v. ende alle
ghy gherechte van herten
hogelyck verclaert. **G**le
sy den vad. **a.** In dynre
gerechtigheit vrie my hē

Pf. 32. **Den tytel des xxxij. psalms**

Doe dauid goliath vā
doe nam hy hem syn eyghe
swaert. Want hy ghee swaert
en hadde ende sloech hē aff
syn hooft. Ende drooch dat
met hem te iherusalem doe
sōnghen hem die vrouwen
een loue sandt aldus. Saul
versloech dusent. mer da
uid versloech dien dusent
Doe selues maecten dauid
desen psalm ende dāngen
god synre ghenaden. Als
sante augustyn seyt te sin
ghen vanden leuten. ten lo
ue gods. Daer hy oock in
bidt om die tien ghebode
gods gheachtelick te houde

Exultate iusti in dō. dē

xxxij psalme

Oer vrouwet v ghy
rechtuerdighe inden heer.
die esamen louinghe be
taent den gherechtighen

Beliet den heer inder
herpen. inder sanctorie vā
tien snaren singhet hem

Singhet hem nyen sanc.
wel singhet hem met voert
brenginghe der stemmen

Want dat woert des hee
ren is recht. ende alle syn

werken int gheloue. **H**y
mī net ontfem herticheyt
ende oerdel. die aerde is
vol der ontfemherticheit
gods. **M**etter woerden
des heeren syn die heme
len vast ghemact. ende vā
den gheeste syns monts alle
hoer crachte. **D**ie varga
dert die wateren der see als
in eenre vlassche. die daer
set die afgronden in dē stat
te. **A**ls die erde moet dē
heer ontfem. van hem moe
ten werden beuegghen alle
die daer wonen. in dē
mermick der aerden. **D**at
hy kuet gheseyt ende sy
gheworden. hy kuet ghebo
den ende sy syn gheschapen.
Die heere die vaderuet
die ghedachten ides volcs;
ende hy lastert die vade d
primen. **M**er die raet des
heeren blyuet ewelyck die
ghedachten syns herte bly
uet van ewen tot ewen.
Salich is dat volck wes
die heer hoer. god is. dat
volck dat hem wtueroes
tot eene erfynse. **D**ie hee
sach vande hemel. en hy
sach alle die kynderen der
menschen. **W**an synre be

die raet d heere: en last't

reder wonighe sacht hy op alle die ghene die wonen opter aerde. **D**ie gheset heuet bysonderlin ghe hore herten. die verstaet alle hore wercken

Die cominch en wert niet behouden by veede crachten. ende die ruese en sal niet behouden wesen in menichfoudicheyt synre crachten. **B**edriegede is dat paert totter salicheyt. niet ten sal niet behouden worden in ouuloedicheyt synre crachten

Sich die oghen des hein syn op dien die hem onse. ende in dien die hopen op syne barmherticheyt

Op dat hy ut neme haar ziel vander doot. ende hy se voede in hunger **O**nse siel lydet den heere. wat hy onse hulper ende beschermer is

Want in hem sal verblyden onse herte. ende in synen heylighen name hebbe wy ghehoept

Dyne ontfermharticheyt heere moet gheschien op ons.

als wy in dy ghehoept hebben **Den tytel des desen psalms xxxij psalms** maecten dauid doe ver wandelde syn woert doer abimelech ende hem vracden ende ghinck en wedy ende daer hy oeck in bidt weder armoede. **benedicā dnm den xxxij psalm**

Pl. 33.

Ick sal benedien de heer in alre tyt. synen lof moet altoes wese in myne mont **I**nden heer sal myn siel ghehoest werden. die sachtmoedige moeten horen ende blyden **M**aect groot den heer met my. ende laet ons verheffen synen naem in dat selue **I**ck heb de heer ghesocht ende hy heuet my ghehoert. ende va alle myne droefheit vlossede hy my **G**aet tot hem ende wert in ghe licht. ende uwe aensichte en sullen niet gheofuyt warden **D**ese arme riep totten heer ende die heere hoerde. en van alle synre droefheit behielt hi ne

Die enghel des heeren
 sal ick seynden inden om
 vinct diere die hem ont
 sien. ende hy salse verlos
 sen. **S**maect ende siet
 want die heere suet is sa
 lich is die man die hoert
 in hem. **A**lle ghy heylige
 ontsiet hem. want gheen
 ghebreck en is den ghenē
 die hem ontsiet. **D**ie ry
 ken hadden ghebreck en
 hem hongherde. mer die
 den heer sueken en sullē
 gheen ghebreck hebben
 van eenighe goede. **H**oet
 ghy kynderen ende hoert
 my. die vreesē des heere
 sal ick v leeren. **H**ie is
 die mensche die dat leuē
 wil. ende minet te siengoe
 de daghe. **V**erbiedet dy
 tonghe van quade. ende
 dyn lippen dat sy gheen
 valscheit en spreken. **H**ee
 dy van quade ende doeg
 goede. soeke den vrede en
 volch hem. **D**ie oghendes
 heeren syn op die gherech
 tiche. ende syn oren syn
 in horen ghebede. **D**at
 aensicht des heere is op

die ghene die quaet doe.
 om te verliesen hoer ghe
 hoetmisse vander aerden
Die gherechtiche riepē
 ende die heer heuatsē ghe
 hoert. ende van alle hore
 droefheyt heuet hyse ver
 lost. **D**ie heere is by die
 die niet bedroefder herte
 syn. ende die oetmoedige
 van gheeste sal hy behoude
Vele droefheiden syn
 der gherechtiche: ende
 van alle dese heuatsē die
 heer ghevriet. **D**ie heere
 behoedet alle hoer ghe
 beente. een van dien en
 sal niet ghebreuen wden
Die doot der sondaren
 is alre quaetste. ende die
 ghehaet hebben den ghe
 rechtighen sullen sondige
 niet aeterlaten. **D**ie heer
 sal verlossen die sielen
 synre knechten. ende alle
 die in dy hopen en sullē
 nyet ontblyuen. **G**lorie
 sy den. **ā.** Die tsamē lo
 uinghe betaemt den ghe
 rechten. **Dit is den wyd** Pl. 34.
des. xxxiii. psalms.

Desen psalm maecten
 dauid inder veruolgin
 ghe sauls om welcke hy
 veel psalmen ghemaect
 heeft Als hier die leeuers
 sauen Ende wort byso
 der in desen psalm gebede
 wreake ouer syn vyande
 die welcke oech hem god
 bewysde in dien Saul se
 melken vloet wt den stri
 de ende hem seluen dode
 Ende des gheluyts dede
 oech syn schilt knecht en
 veele volcs met hem die
 allen inder vlucht verla
 ghen worden ende v dor
 uen Daer hy oech in
 bidt wes valsche richters

f. 34.

Judica domine nocentes

den xxxiii psalme

Heer oerde die my
 desen wtueche die
 ghene die my aenuechte
Neem wapene en schilt
 ende stant op my te helpe

Stort wt dat heymelike
 swert. ende beslyp ter wed
 die ghene die my perse
 cutie doen. seg mynre zie
 len ick ben dyn salicheyt

Confuyt moeten sy w
 den. ende ontuert. die daer
 soeken myn siel **O**f moe
 ten sy ghekeert werden
 achter waerts en wuyt
 moeten sy werden die my
 quaet denken **S**y moe
 ten werden als stof voer
 den wynde. ende die en
 ghel des heeren moetse
 benauwen **H**oer wech
 moet warden duyster mis
 se ende glat. ende die en
 ghel des heeren moeise
 veruolghen **M**ant te v
 gheefs hebben sy my ghe
 huut inden doot hoers
 strickes. **M**er ydelike heb
 ben sy ghelastet my siel
Hem moet comen dat
 strick dat hy myt en weet.
 ende die vangnghe die hy
 verbercht moet hem geype.
 ende hy moet vallen in
 dat selue stricke **M**er
 myn ziel sal verbroude
 inden heer. ende sal ghe
 nuechte hebben van ho
 ren heylgheuer **A**lle mi
 ne ghebeente sullen segge.
 heere wie is dy ghelyck

Die daer verlosse den
 armen vanden handen
 dynre sterkeren. ende de
 behoeften ende den armē
 van dien pyninghe. **O**ie
 onrechte ghetuyghe sionde
 op. ende vrachde my die
 dinghen die ick niet en
 wiste. **S**i gauen my we
 der quaet voer goet. on
 drachtelckheit mynnesie
 len. **M**er ick antoech ē
 haer als sy my swaer wa
 ren. **I**ck heb veruoemoe
 dicht in vasten mynre sie
 len. ende myn ghebet sal
 ghehoort werden in mynen
 schoot. **A**ls onse naeste
 ende als onse broeder. soe
 heb ick behaghet als sacy
 ende ende bedroeuende w
 de ick veruoemoe dicht.
Ande weder my syn sy v
 blyt ende quamen te samē.
 ghesellen syn vergadert
 op my ende ick en beken
 des niet. **S**y syn gestoert
 ende en hebben gheen be
 trouwen. sy hebben my be
 coert ende bespotten my
 met spottighe. sy grūme
 den mit op my met hare

tanden. **H**eerē wāneer
 selstuut sien. weder sette
 myn ziele van hoere quaet
 heyt vanden leuwe myn
 eenyge. **I**ck sal dy bely
 en inder grooter kercken.
 inden swaren volcke sal
 ick dy louen. **M**yne vya
 den en moeten hem niet
 verblyden ouer my die
 my weder syn in valsche
 hede. die my te vghheefs
 ghehaet hebben en went
 ken niet horen ogen. **W**at
 sy spraken my vredelyke.
 ende in toruichert der er
 den al sprekende dochte
 sy valshere. **A**nde brede
 horen mont op my. sy sey
 den ay ay onse ogen sa
 ghent. **H**eer. du hebset
 ghesien ende swige niet.
 heere en ganc niet van
 my. **S**tant op ende aen
 denck myn oerdel. myn
 god ende myn heere in
 myn sake. **O**erdelt my
 heere myn god nae dynre
 gherechticheyt. ende niet
 en moeten sy hem verbly
 den ouer my. **N**och sy
 en moete niet segghen

in hoerre herten ay ay on
 ser sielen. noch seggen wy
 sullen verflynden **S**ymoe
 ten hem samen ende ont
 eert werden te samē. die
 verbyden van myne qua
 de **H**en moeten hem ghe
 daen werden confus ende
 oneer. die quaet van my
 spreken **V**erbroude moe
 ten sy hem ende verblyde
 die mynre gherechtichz
 willen. ende segghen moe
 ten sy altoos. die heer moet
 groot ghemaert werden.
 die daer willen den vrede
 syns knechts **E**nde my
 tonghe sal ghedencke dy
 ne rechtuerdicheyt. alle
 den dach. **D**yn lof. **Den**
 tytel des xxxv. psalms
Doe dauid sach dat
 synre vyanden seer veel
 waren die hem soeken te
 doden **E**nde meynde doch
 dat sy daer aen recht de
 den **D**oe maecten hy de
 sen psalme tot eenen spie
 ghel dat hem reghelyck
 daer in nae synen werck
 ken behouden of hy wael

Pf. 35.

dede of quaet dede **D**aer
 hy oert in bidt weder
 die vyande **D**ixit m
 iustus den xxxv psalm
Die ongherechtighe
 sede op dat hy niet
 en misdede in hem selue.
Want hy heuet valsse
 lyke ghebrocht in synē
 aensichte. op dat syn boess
 heyt werde gheuonden
 tot hate **D**ie woerde
 syns monts syn onghere
 rechticheyt ende loesheit.
 hy en woude niet ver
 staen om wel te doe **O**n
 gherechticheyt heuet hy
 ghepeynst in syn slaep
 mer. hy stont by allen we
 ghen die niet goet en wa
 ren. quaetheyt en hate
 de hy niet **H**eerē in
 den hemel is dyne ont
 fermherticheyt. ende dy
 ne waerheyt totten wol
 ken **D**yne gherechtichz
 is als die berch gods. dy
 ne oerdelen syn veele aff
 gronts **H**eerē die me
 schen en dat vee sulstu be
 houden. alsoe alstu memich

uoudich ghemaceth
 ste dyne ontfermicheit
Mer die kynderen der
 menschen sullen hopen
 inden deffel synre vlo
 ghelen. **S**i sullen dron
 ken werden vander vol
 heyt dyns huys. ende va
 den stortenden borne dy
 re weelden salstu hem
 drindren gheuen. **W**at
 by dy is die fonteyne
 des leuens. ende in dy
 nen lichte sullen wy sien
 dat licht. **R**echte wt dy
 ne ontfermicheit
 dien die dy kennen. ende
 dyne gherechticheit die
 die daer syn van rechte
 herten. **D**ie voet d' ho
 uerdigher en moet my
 nyet comen. en die hat
 des sondaers en moet
 my nyet voeren. **D**aer
 viden sy die daer wer
 ken ongherechticheit. sy
 syn verdoruen ende en
 mochten nyet staen.
Glorie sp. 4. **W**ruerch
 te die ghene die my
 aenuechten. **D**it is den

tytel des xxxvi. psalms Pl. 36.

Doe dauid bekenden
 inden gheest dat die goe
 den ende die ongherechte
 moeten veel onghemac
 ende bedroeffemisse opter
 aerden lyden vanden bo
 sen ende hoe die bosen
 goet ghaluc ditz gheubi
 nen off vercryghen. **D**oe
 maeden hy desen psalme
 den goeden tot eenen troest
 dat sy nyet en sullen ver
 saghen. **W**ant god wil haer
 hulper werden. **E**nde leert
 oerk datmen nyet naeuol
 ghen en sal den quaden
 in gheluck. **D**aer hy oerk
 int bide ont ghebet te hore
Noli emulari in **D**en

xxxvi. psalme. Pl. 36.

En wil gheen minne
 hebben inden quade. noch
 en nane die ghene nyet
 die ongherechticheit doe
Want als hoy sullen
 sy haestelyck verdorren.
 ende als cole off cryude sul
 len sy haestelyck aff vallen
Hope inden heer ende
 doch goetheyt. **W**one opt

A sijnē

erden ende du sulste ge
uoet werden in ryckhei
den **H**ebbe ghenoechte
inden heere. ende hy sal
dy gheuen die opsinghe
dys herten. **O**pbaer
den heer dynen wech.
ende hope in hem ende
hy salt doen. **E**nde hy
sal verleyden dyne ghe
rechticheyt als een licht.
ende dyn oerdel als de
middach. wes onderda
nich den heer ende bidt
hem. **E**n wil dien nyet
naeuolgen die gheluu
heuet in synen weghe. in
den menschen die daer
doet ongherechtigheyt.
Heer dy vanden toerne
ende achterlaet verwoet
heyt. noch en wil nyet op
gheblasen werden om
quaet te doen. **W**at die
quaet doen sullen wtghe
daen werden. mer die de
heer lyden sullen die ude
tot horen erue nemen.
En noch een luttel uide
die sonder en sal nyet we
sen. en du sulste syn stede

sueken ende ^{ny}vynden.
Die sachtmoedige die
sullen die erde te erue
hebben. ende sullen ghe
noechte hebben in veel
heyt des vrede. **D**ie son
der sal laghen legghen
den gherechtighen. ende
hy sal grinnen met sy
nen tanden op hem die
heer fallen bespottē. wat
hy siet dat syn dach come
sal. **D**ie sonders hebbe
wtghetoghen hoer swert.
sy hebben ghesparmen ho
ren boghe. **O**m te bedrie
ghen den armen en den
behoeuighen. ende wre
delijke te slaen den rech
ten van herten. **H**oer
swert moet gaen in hoer
herte. ende hoer boge moet
gedrogken worden. **B**eter
is een luttel den gherech
tighen dan grote ryckhei
den der sundaren. **W**at
die armen der sondare
sullen ontwee ghebreue
werden. mer die heere
stercket die gherechtige.
Die heere heuet bekent
die dage der oeuileter

menschen. ende hoer er
ue sal wesen in ewichz

Si en sullen nyet con
fys werden inder qua
der tyt. ende in den dage
des hongraers sullen sy
ghesact werden. wat die
sunders sullen verderue

Die vyande gods alte
hants als sy gheert syn
ende verheuen. soe sullen
sy vergaen als die roke

Die sonder sal borghē
ende nyet betalen. mer
die gherechtighe ontfermt
en hy sal weder ghaen

Want die hem benedic
sullen die erde te erue
hebben. ende die hem
vermaledien sullen v
gaen

By den heer sal
des menschen ganghe
terechte gheleyt werden.
ende hy sal willen syne
werch

Als die gherechti
ghe vallet soe en sal hy
nyet ghequestt werden.
want die heere hout syn
hant onder hem

Itz
was iongher ende itz
wert out. ende itz en
sach den gherechtighen

nyet achter ghelaten.
noch syn saet broot sucke
de **A**lle den dach ont
fermt hy ende leant wt en
syn saet sal wesen in bene
dicien

Meyghe dy van
quade ende doet goede.
ende inwone van ewe tot
ewen

Want die heer
minet dat gherechte. ende
hy en sal nyet afflaen sy
ne heylighen in ewichz

sullen sy onthonde wer
den **D**ie ongherechtighe
sullen ghepynt werden.
ende dat saet der gheere

die gode nyet en oeffene
noch en eeren sal verder
uen

Mer die gherechti
ghe sullen te erue hebbe
die erde. ende sullen daer
op wonen van ewen tot
ewen

Die mont des
gherechtighen sal pepsē
smakende wysheyt. ende
syn tonghe sal spreken oer
del

Die ewe syns gods
is in syn herte. ende syn
ganghe en sullen nyet
ondertrede **W**de **D**ie
solidaer merket den ghe

rechtighen. ende soeteri
te doden. **M**er die heere
en fals nyet laten in sy
nen handen. noch hy en
fals nyet verdoemen
als hy hem gheordelt sal
worden. **V**erbeyt den
heer ende behoet sine we
ge. ende hy sal dy verhef
fen om te nemen die er
de in erfmissie. du sultet
sien als die sondaren/
vergaen. **I**ck sach dien
die gode nyet en oeffent
noch en eert. verheue bo
uen den edarboem van
den berch lybaen. **E**nde
ick ghinc ouer ende siet
hy en was nyet. ick soch
te ende syn stede. en is
nyet gheuonden. **B**ehoet
insoelheit ende sich ghe
lyckheit. want dit syn re
lyff den vredighen men
schen. **M**er die ongerecht
tighe sullen verderuen.
ende van dien datt blyft
die gode nyet en oeffene
sullen vergaen. **M**er die
salicheyt der gherechtig

is vanden heere. ende
hy is hoer beschermer
in die tyt der droefheit
Ende die heere false
helpen ende false wyse.
ende wemen vanden
sundaren ende false be
houden want sy ghehoep
hebben in hem. **Den ty
tel des xxxvij. psalms**
Die wyle comt. **Da**
uid saul vloet doe leet
hy veel onghemac en
armoede ende bedroeffe
nis. **D**oe maecten hy de
sen psalm ende badt god
dat hy hem syn onghe
mack weder verguede
ende hulp hem wt synē
nooden. ende setten hem
dat voer syn sunden. **D**a
hy in seyst datmen in
lyden verduldich sal sy
ende god betrouwe en
stad ick in ghebede. **E**nde
daer hy oect in bidt om
een goet eynde syns le
uens. **D**ne ne mfwor
re. **Den xxxvij. psalm**

Pl. 37.

Heere in dynre v
bolghentheit en
swaffe my nyet. ende in
dynen toerne en berispe
my nyet. **W**ant dyne
ghesutte steken in my.
ende du hees ghestadi
ghet dyn hant op my.
Ghene ghesontheit en
is in mynen vlessche va
teghenwoerdicheyt dyns
toerns. ghenen vrede en
is in mynen ghebeente
van teghenwoerdicheyt
myne sunden. **W**ant
myne boesheyden syn my
nen hoefde bouen ghegae.
ende op my beswaert als
een sibaer boerden. **M**y
ne lydauwen syn vult
ende verdoruen. van te
ghenwoerdicheyt mynre
onwysheit. **O**nsalich be
utz gheworden ende ick
ben ghecroont totten eynde.
ende alle den dach in giek
utz bedroeft. **W**ant my
lendene syn ghebulla in
spottene. ende ghene ghe
sontheit en is in mynen

vlessche. **I**ck ben ghe
drucktet ende ghenedert
alte seer. ende utz brimed
van suchten myns herte.
Heere alle myn beghe
te is voer dy. ende my such
ten en is voer dy nyet ver
borghen. **M**yn herte is
in my seer ghestoert myn
aachte heuet my begheue.
ende dat licht mynre oge
en is nyet met my. **M**y
ne vrienden ende myne
naesten. sy ghenakeden te
ghen my ende stonden.
Ende die my by ware
die stonden verre van en
die myn ziel sochten die
deden my macht. **E**nde
die my quade dinghe wt
sochten die spraken ydel
heyt. ende dochten alle
den dach valscheyt. **M**er
ick als een doue en hoer
de nyet. ende als een stō
me die synen mont nyet
op en luket. **E**nde ben
gheworden als een myn
sche die nyet en hoert. en
als die ghene die ghene
weder sprake en heuet

in synen monde. **W**at
 in dy heere heb ick ghe
 hopet. ende du sulste
 my verhoren hee my
 god. **W**ant ick sprac
 op ghene tyt en moete
 myne vyanden hee op
 my bouen veruouwen.
 als myn voeten worde
 beweghet soe spreke sy
 op my grote dinghen
Want ick in die sla
 ghe der pyuen bereypt
 ben. ende myn wee is
 alle weghe in myn aen
 sichte. **W**ant ick sal
 voerkundighen myn
 boesheyt. ende om my
 sonden dencke. **D**yne
 vyanden leuen ende sy
 ghestadighet op my. en
 syn vermenichuoudicht
 die my boeslyck gehact
 hebben. **D**ie my quact
 voer goet weder geue
 die hebben my af ghe
 trect. want ick goetheit
 nae volchde. **E**n bege
 uet my myet heere my
 god. ende afgae myet

van my. **D**encke in
 myn hulpe heere god myn
 heyls. **G**lorie sy de vad
 .a. Openbaer den heer
 dyn werch. **I**n heer inde
 hemel is dyn ontfermher
 ticheyt ende totten wolke
 dyne waacheyt. **D**at noster
 .v. **T**one ons heere dyne
 ontfermherticheyt ende
 gheest ons dyn heyl. **D**ie
 laudes. **D**yne ontferm
 herticheyt gheuede op
 ons. **A**soe als wy in dy
 ghehoeyt hebben. **A**lle
 die nauwghende aldus
God ontferme dy my
 ve. **p**s. **A**nsere an der
 stae myn roepen heere
 .p.s. **V**erba mea. **v. an.**
God myn god van dat
 eerste beghint telichte wa
 ke ick totti. **p**s. **D**eus de
 us meus. **D**en tytel des
 eerste Cantium ysaie
En desen psalm sprekt
 die pphet ysaas hoe die
 van egipten hem bekere
 souden tot christum ende hy
 sprekt in hore ysoen. **G**ide
 hier gaet die psalter wt die

yerste Cantium
 ysaie.

Die ycroste
cātiē.

7 dy

coninck dauid maechten.
Ende hier beghinnen die
sānghen daer ysaias die
pphet ass seyt. **Confitebor.**
tibi dñe. Die eerste cātiē

Ick sal belyen heere.
Wanttu my toermich
beste. dyne verwoethyt is
bekeert ende du hebste my
ghetroest. **S**ich god is my
behouder ick sal trouwelij
ke werken ende ick en sal
niet ontsien. **W**ant my
sterckheit is in die heere
ende myn lof. ende hy is
my gheworden tot salichet.
Ghy sult pūten waterē
in blyscappen vanden fon
teynen wes ghy fontmakers.
ende ghy sult segghen in
dien daghe belyē dē hee
ende inroep syne naeme.
Maker bekent inden vol
ke syne vrydinghe. gheder
ket dat syne name hoge is.
Singhet den heer want
hy ghetuyck ghedaē heuet.
boetsapt dit in alle aert
ryck. **O**woninghe van
syne wes vrolyck ende
loue. want groot is mit
midden di die heylighe.

ysrahel. **G**lorie ā. heere
dyn verbolghentheyte is
bekeert ende du hebste
my ghetroest. ā. Louet dē
heer vanden hemele. **ps**
Laudate dominū de celis
ynus **Eterna celi gloria**

Oewighe glorie des
hemels. een salighe
hope der sterfelyker ee
nyghe sone des hoghen
donre makers ende een
kynt d'w reynre ionctau
wen. **S**heef die rechter
hant den opstaenden en
dat sober ghepeynse moet
opstaen barnende mēde
loue gods weder gheue
de dat recht sauldighe dāc
ken. **D**ie opghēgāe licht
draghet blincket en boet
sapt dat ghespreydelicht
der nachten. **D**uysternisse
vallet dat heylighe lichte
beelichte ons. **H**et ver
drue den nachte der we
relt bliuende in onsen
sinnen het behoude die
ghereyndē borsten in al
len eynden des daghes.
Dat eerste ghesochte ge
loue moet wortelen in

ynus.

Eterna

ali gloria

den diepen smmen die a
 derde hoop sy mede blyde
 waar mede die mine mee-
 ve is **G**od den vader sy
 glorie ende synen eenigi-
 sone metten woester den
 heylighen gheest nu en
 in ewicheyt Amen. **veef**
 wy syn verbullet vroe
 met dynre onfermhertic-
 heyt. ende wy hebben vro-
 lyck gheweest ende ghe-
 nuertiche ghehadt alle die
 daghe ons leuens **ps** be-
 nedictus. **a.** Ghebenedit
 sy die hoere god van ys-
 rahel **Des dynsdaechs**
Inuitatorium **L**aet os
 iubileren gode **Onsen**
 heylgheuer **ymaus** **O**me
 de gheselle. **yt** Den **wtel**
des xxxviii psalms

Pl. 38.

Desen psalm maecte
 dauid doe hy inde gheest
 vstont die wroemende
 tribulaci ende verstorin-
 ghe der kynder van ys-
 rahel bysonder alse die
 van Babilonien vange-
 souden ende iamerlike

met hem omgaen **Ende**
 desen psalm gaff hy ydi-
 thum den senger dat
 hy dien met synen senge-
 ren songhe god in den
 tempel hier maket **si-**
colaus de lira dat da-
 uid hadde in synen tem-
 pel **c. r.** ende **xxx.** sen-
 ghers bouen welcke wa-
 ren drie permael san-
 ghers **ghehoyn** **aphat**
eman **inde** **inuhum** en
 een yegheyt van desen
 driem hadde een benoem-
 de gheest vanden voer-
 streuen **f** **heren** onder
 hem daer mede hy te sin-
 ghen plach in dauidste
 pel suuertyke schoen ghe-
 sanghe: Daer hy oecht in
 bidt weder die betorm-
 ghe syns vleyschs **Dixi**
custodiam vias meas
Den xxxviii psalme

Pl. 38.

Mich heb ghe-
 seyt icht sal
 behoeden my-
 ne weghe op
 dat icht nyet

en misdoe niet versume

nisse in mynre tonghen

Ick sette mynen mont
een hoede. als die sonder

staen soude weder my

Ick hebbe stom gabaest

ende ben vnedert ende

heb ghesweghen van goe

den dinghen. ende my rou

is weder vernubet. **O**

hert weert hoet in my. en

in mynen ghepynse sal be

ghinnen ter barnen een

vuer. **I**ck heb ghesproke

in mynre tonghen. heere

maect my bekent myn

de. **E**nde dat getal myn

re daghen waer dattet is.

op dat ick weet wat my

ghebreckt. **S**ich du heb

ste myn daghen gheset

metelyck. ende myn we

sen is als nyet voer dy

Noch van d'welcke alle

ydelychheit. is alle mensche

die leuet. **O**ie mensche

lydt voer by in eenen beel

de. ende hy wert te ver

gheefs bedroeft. **H**y sa

ment schat. en hy en weet

nyet wien dat hien verga

deren sal. **E**nde nu wie

is myn verbedydinge iset

nyet die heere. ende myn

wesen is by hem. **W**atne

me my van al mynre on

gherichticheden. du heb

ste my ghegheuen tot eenē

lachte den d'wysen. **I**ck

heb ghesweghen. ende ick

en heb mynen mont niet

op gheloken. want du

hebtet ghedaen doch wech

van my dyn plage. **A**

der sterckheit dyre hat

ontbract ick inder besel

dinghe. om ongherichtic

heit hebstu benispet den

mensche. **E**nde du dedet

te vergaen dyn siel als

een spinnen webbe. waer

lyck ydelyck wert alle mē

sche bedroeft. **H**eerre hoer

myn ghebet. ende vernēe

myn tranē metten oren.

En swyghe nyet want

ick vrende ben by dy. en

pellegrim als alle my va

ders. **S**eynde my wed

dat ick verroelt werde

eer ick wech gae. ende ick

en sal nyet voert wesen

meer. **D**e tytel des xxxix ps

PC.39

Doe dauid gheuloen
was voer synen soen ab
solon ende lach verborghē
opeen gheberchte doe ver
riet hem Achitophel. Mer
doch waert hy ghebaert
dat hy hem onculoe. Doe
maecten Dauid desen psal
me. Ende sprect van christo
ende vander heyligher ker
ken. Daer hy in bidt o hoer
heit des lys en der ziele.

Expectans expectaui dnm
A den xxxix psalme.

L verberdende heb ik
den heer vberyt. ende hy he
uet op my ghedocht. **E**n
hy heuet myn bedinge ge
hoert. ende hy heuet my
wtgheleyt vander aylen
der onsalichheit. vander slyt
ke der heffen. **E**n hy he
uet myne voeten gheset
opten steen. ende hy heuet
myne ganghe te rechte geleit.
Ende hy insende in my
nen mont. eene nyen sange.
onsen gode. **W**ele sullen
sien ende vruchten. en sul
len hopen in de heer. **S**a

een liet

lich is die mā dies die
name des heere is syn
hope. ende diefe niet ghe
sien en heuet in ydelhey
den ende in valsche ver
woetheyden. **H**eer my
god du hebste ghedaen
bele wonders. ende daer
er is nyemant dyns ghe
lykt in dynen ghedachte.
Ick hebbe ghebootsapt
ende ghesproken. sy syn
ghememichuoudicht bouē
ghetal. **O**fferhande en
woudestu niet. maer du
volmakeste my die oren.
Dat offer darmen al v
brant en hebste niet ghe
eysschet voer die sonde.
doe seyde ick sich ick come
Int hoeft des boers is
ghescreuen vā my. dat ick
doen soude. dñe wille my
god ick woude. en dō ebe
is midde in myre herten.
Ick heb gheboetsapt dy
ne rechtuerdicheyt in die
grote kercke. sich myn lip
pen en heb ick niet vbo
den heere du weestet. **I**ck
en heb dyn gherechticheit

myet verhuut. **D**yne ontfermherticheyt in myre herten. ende ick heb geseyt dyne waerheit ende dyn heyl. **I**ck en heb myet gehuut dyne ontfermherticheyt. ende dy waerheit van veele raedis.

Heere maect myet verre dyne ontfermherticheyt van my. dyne ontfermherticheyt ende dyn waerheit ontfenghen my alsoos.

Want my hebbē om uacn quade. dieer ghem gheral an is ende my ongherachticheyden. hebbē my omgriepen en ick en mochtse myet sien. **S**y sy menichfoudigher gebor den dan die hare myns hoests. ende my hert liet my after. **H**eer oft dy be haghede daitu my wra mes. heere sich tot my te helpen. **O**nsuyck ende onteert moeten sy werde te samen. die myn zielecken om die oft te halen. **G**hekeert moeten sy

werden achterwaert ende onteert. die my willen quaet. **H**aestelyke moeten sy draghen hoer ghyng. die my segghen ay ay.

Wecheuegen ende sblyden moeten sy hem op dy alle die soeken. ende moete altoes segghen die heere moet groot ghemaect wden die daer nūnen dy heyl. **M**er ick be broot bidder ende arm. die heere verorghet voer my.

Dy hulper ende verlosser. du biste myn god. **G**lorie sy. **A**n. **O**p dat ick myet versumende emis doe in mynre tonghen.

Den tyttel des .xl. psalms. **D**ore ende syn sone wā portener des tempels die aen namen een quaetheit inden tempel dat sy vsmaden arme luyde ende bespotten die. **D**oen maect dauid desen psalm tot eere straffinghe ppheterēde van Judas die met arystot eenre schotel soude eten ende soude he nochtā

A en marre myet.

Ec. 40.

verraden ende verropen
Daer hy oeck in bidt voer
eenen mensche die sieck is

Haus qui intelligit **Den xl**

Salich is hy **Psalm**
die daer inwendelyc
verstaetende opten armē.
inden quaden daghe salē

die heere vlossen. **O** u heere
behouden ende makene le
uendich ende makene salich
inder aerden. ende en ouer
ghaus myt sin die sieck sy

re vyande. **D**ie hee bren
ghe hem hulpe op dat bed
de syns droeuyghen seers.

al syn ghespreyde hadde he
uestu omghekeert in synre
cruachtheyt. **I**ck sprack
heere ontfermt v mys. ma
ke ghesont myn siele. wat
ick dy ghesondicht hebbe

Myne vyanden spraken
my quade. wāneer sal hy
steruen ende syn name ver
gaen. **E**nde wast dat hy

binnen inghinck op dz hy
sprack ydel dinghe. en syn
herte sal hem seluen boes
heyt vergaderen. **H**y wt
ginck buytende sprackz

in dat selue. **W**eder my

runede alle my vyande.

weder my ghedachte sy
quaet. **E**n bose woert
settende sy wed' my. die
daer slaeyt en sal hy niet
meer dgen op dat hy verri
se.

Want die mēsche mys
vreden in dien ick berou
wede. die myn broot adt
die heuet grotelyke ver
meervet die onder tredin
ghe op my. **M**er du hee

re ontferme myns en v
wacke my weder. ende
ick salt hem verghelden.

In dien bekende ick
dattu my voudes. dat he
myn vyant hem nyet en
sal verbrouden bouen

my. **M**er my ontfengef
te om die onnoselheyt
ende mede yedestu my vo
dyne aensichte in ewic
heyt. **G**heuedyt syt

stu heere god ysrahels
van ewicheyt in ewich.
Dat ghewerde dat ghe
werde. **Den tytel des.**

Desen **Celi. psalms**
psalm maecten dauid oer
tot eenre verstandnisse

PC. 41.

Chore ppheterende dat
 sy om hoer sunden wille
 souden werden gheua
 ghen Daerhy oerck in
 bidt om een goet leue te
 ayghen **Quem admodu
 desiderat den .xli. psalm**

Als dat harte begt
 totten borne der
 wateren. alsoe begert o
 god myn siel tot dy **M**y
 ne siele heuet ghedorstet
 tot gode den leuendighē
 borne. wāneer sal ick co
 men ende openbaren v
 schynen voerden aēsich
 te gods **M**yne wanen
 waren my breede daghen
 nacht. als men my daghe
 lūs seghet waer is dyn
 god **D**ese dinghen heb
 ick ouer gedacht en wt
 goot in my myne ziele.
 want ick sal ouer gaen
 in die stede des wondly
 ken tabernakel hent tot
 ten huysē gods **I**nder
 stemmen der hoger vrou
 den endedes belyens. is
 dat ghelut des die daer
 vsrapt **W**aerom bistu

bedroeft siele myn. ende
 waerome verstoerstu mi
Hope in gode want ick
 noch hem belyen sal. salich
 gheuer myns aenschyns
 ende myn god **W**oe my
 seluen is mede ghestuert
 myne ziele. daer dyne sal
 ick dynre ghedencke vā
 den lande der iordanen
 ende hermonim vanden
 deynen berghe **D**at af
 gront roept in dat afgūt.
 inder stemme dynre ra
 taxacten **A**lle dyne ho
 ghen ende alle dyne vlo
 den syn ouer ghegaen ou
 my **I**nder daghe ghe
 boot die heere synue ont
 fermicheyt. ende mid nacht
 synen sanc **B**y my is
 myn gebet tot gode myns
 leuens. ick sal tot gode spre
 ken du biste my ontfan
 gher **W**aerome vgaet
 stu my. ende waeromme
 gae ick bedroeft als my
 die vyant pyne aendoet
Soe als myne ghebeen
 te te breken. soe spreken

sy my scandelyke myne
byande die my bedrucke

Als sy tot my segghen
op eliken daghe waer is
dyn god. waer om me bistu
bedroeft ziele myn ende
waer om me mede verstoer
stu my **H**ope in gode
want ick noch hem belie
sal salich gheue myns
aensichts ende myn god
Glorie sy den vader **A**n
heue maect ghesont my
siel want ick dy gheson
dicht heb **ps** **O** god mit
onsen oren **Den tytel**

L. A. 2. **des xliij psalms**

Dauid die wyle hy ver
dreuen was van wick
Saul ende was ond die
heyden doe deden sy hem
veel leers ende benyden
hem **D**oe maecten da
uid desen psalms roepē
de tot god dat hy hem
wtleyden **D**aer hy in
bidt dat hy comen moet
vander quad gheselstap

Judica me deus et de

Ordele **xliij. psalm**
my god ende ond
schiep de my sake vade
onheplighen volcke en
vande ongherechtigē
mensche ende wineem
my vanden bosē men
sche **W**ant du biste
god myn sterckheyt.
waer om hebstu my v
dreuen en waerom gae
ick droeuē als die vy
ant my pynghet **S**eyn
de wt dyn lichte ende dy
waerheyt. sy hebbe my
ghelept en toe ghelept
totte heplighen belge en
in syne tabernakel **E**n
ick sal ingae totte auge
gods. wt gode die vlyt
my roepet **I**ck sal dy
belien in herpe god my
god waer om bistu be
droeft siele my en waer
om mede verstoerstu mi
Hope in gode wat ick
hem noch belien sal salich

gheue myns aensichtes
ende myn god **Den ty
tel des .xliij. psalms:-**

Dauid bekenden in
den gheest dat doer die
sonde chore ende spruchy
deren waert allen ysva
hels volde gheuanghen
Ende maecten desen psal
me scrypende in hoer fi
guren om die verlossinge
der kynderen chore Daer
hy oerz in bide dat hy
worde verlost vanden
quaden luyden ende va
eenen quaden staet **De**

**auribus nostris audiui
Den .xliij. psalme**

O god met onsen ore
hebben wyt ghehoert on
se vaders hebben ons ver
tellet **D**at werck dattu
ghebroecht hebste in hoer
daghen inden ouden da
ghen **D**yn hant heuet
verloren die heydene du
hebste gheplant. en heb
ste ghepynt dat volck
ende hebste wt dreue

Noch sy en besate nyet
dat lant met hoer swer
de. ende hoer arme en

heeffte nyet behouden
Mer dyn rechter hant
ende dyn arm ende in
lichtinghe dyns aensich
tes. want du hebste mede
behaghet in hem **D**u bist
te myn coninc ende my
god. die daer ontbeydes
iacobs salichyt **I**n dy
sullen wy veraght on
se vyanden **W**ien hoorn.
ende in dynen naem sul
len wy versnaden die
ghene die wot ons opstae

Ick en sal nyet hopen
in mynen boghe. en my
swert en sal my nyet be
houden **W**ant du behel
deste ons van dian die os
pynen. ende hebste gheset
die ghene die ons haten

In gode sullen wy ghe
louet werden alden dach.
ende dynen naem sullen
wy belven in ewich **D**u
hebste ons vdrueen ende
confusit. ende du god en
sulste nyet weggaen in on
sen duedhen **D**u hebste
ons affghekeert acht wt
nster onse vyande. en die

69
ons ghehaet hebbe be-
namen ons hem selue
Du hebste ons ghege-
uen als scapen ter spy-
sen. ende onder die herde
hebste ons ghestroepet
Du hebste verlost dy
volck sonder ghelt. ende
daer en was ghoen me-
nichfoudicheyt in hoere
wisselen. **D**u hebste ons
gheset ten laster onsen
ghabuieren. een bespotte-
den ghenen die om ons
syn. **D**u hebste ons ghe-
set in ghelykenisse de hy-
den. bewoeninghe des hoefs
inden volck. **A**lle den
dach is myn schaemte
voor my. ende die confu-
sie myns aensichtes heuet
my bedeckt. **A**nder-
stemmen des ghenen die
quaet spreken. ende achter-
rugghe spreken. vanden
aensichte des vyants des
veruolghers. **A**lle dese
dinghen syn gherome op
ons nochtan en hebbe wy
dy nyet verghten. ende

wy en hebben nyet eghe-
rechtelyck ghedaen in dy-
nen testament. **E**n onse
heere en ghinc niet en
wech affer waert. ende du
hebste affgheneyget on-
se toepade van dynen
weghen. **W**ant du heb-
ste ons vernedert inder
stede des dynen. ende die
stade des doots heuz ons
bedect. **I**t dat wy yge-
ten hebben die name ons
gods. ende yt dat wy wt-
trecken onse hande tot ee-
nen vrenden god. **E**n
sal die heere dese dinghe
nyet effen. **W**ant hy
heuet be rent dat vbor-
ghen. **N**iet hater. **W**at
om dy werden wy ghedo-
det alden dach. ende wy
syn gheuyt alse schapen
der dodinghe. **S**tant op
hoere waer om slaepstu
stant. op en en verdyft
my nyet mit eyde. **W**aer
om omkeerstu dyn aen-
sicht. vergeerstu onser ar-
moden ende onser droef-
heyt. **W**ant onse siel is

Verdoetmoedicht inder af
schen. ende onse buick is
vergadert inder aerden

Stant op heer en help
ons. ende verlost ons by
nen naem **den tytel.**
Des xlij psalms

Oie kynderen Gode die
worden onghelouich dat
sy wuulden aens ghelou-
ten gods dat hy had ghe-
loeft Dauid: **W**at synen
sade wil ic my verwenke
eenen coninc die wordt
my in eenen soen ende ic
sy syn vader Ende sal op
ten trone sitten ewelyck
Doe maecte dauid de
sen psalme **z**ijderende
van christe hoe hy hem
hadde ghesien in den geest
Ende inder rechter hant
stont een coninginne
in gulden clederen Ende
dit is oech een goet getet
armer iofferen **Evactant**

corneil den xlij psalme

Dyn herte heeft wt
gherupset een goet
woert. ic segghe myne
wercke den coninc **My**

tonghe is een veder des
scruers. die haestelyck
scrift **D**u biste schoe va
formen haer inder kynd-
deren der menschen. die
ghenade is ghestort in
dynen lippen. daer om
heest dy god ghebenedyt
in ewicheit **O**ert dyn
swert op dyn lippen.
alre machtichste **G**hede
ke van dynre ghesaen-
te ende van dynre schoen-
heyt. granc voertghelut
keplike ende regniere

Oen die waerheyt en
om die fastmoedicheyt
en gherichticheyt. en wo-
derlyke sal dy dyn rechte
hant beleyden **D**yn ghe-
scute syn scerp dat volt
sal onder dy vallen in
die hant der vyanden
des conincs **D**yn stoel
god is van ewer tot ewe.
die roede der berechtunge
is een roede dyns rycks

Du hebste ghenimt recht
uaerdicheyt ende ghaet
quaetheyt. daer om heest

dy god ende dyn god ghe
saluet metter olie der
blyscap voer dyne mede
ghesellen. **M**irra ende
een cruyst gheheten gitta
ende een ander gheheten
cassia. roken wel van dy
nen dederen vanden yuo
ren huys van welke die
dochteren d' coninghe di
ghenoether gauen in dynre
eeren. **D**ie coninghe stot
by tot dynre rechter hant
in vergouden dedere om
beuue met bonte. **H**oe
dochter ende sich ende ny
ghe dyn ore. ende verghet
dyn volck ende dat huys
dyns vaders. **E**nde die
coninc sal begheren dyn
schoenheit. want hy is dy
heere ende dyn god en sy
sullen aenbeden. **E**n die
dochteren tyri in gauen.
ende alle die ryckes des volcs
sellene aenbeden dyn aen
sichte. **A**lle die glorie des
conincs dochter is vā bin
nen met vergouden so me.

74
omghedaen met bonte.
Die ioncfraulten sul
len toeghelept werden
den coninc nae hoer en
haer naesten sullen dy
toeghebracht werden.
Si sullen dy gheoffert
worden in blyscappen
ende in vreuchden. sy
sullen toeghelept werde
inden tempel des con
incs. **W**oer dyne va
deren syn die kynderen
gheboren. du sulste sette
pryncen ouer al aertryke.
Sy sullen ghebedenken
dyns naem heere. in al
len gheslachten tot ghe
slachten. **H**ier om sal
dat volck dy belien in
ewicheyt. **G**lorie sy den
vader in syn herte heeft
wtgherespet. **e** goet woert
Den tytel des .xlv. psalms
Dauid bekenden in dē
gheest wāneer gheuāghe
worde die kynd van ys
rahel ende verstoert waert
die stadt iherusalem doer hoere
aen in ewichz d' ewicheyt.

funden wille Dat ghe
schieden doe sy worden
gheuoert in babilonien
ende dat hem god ouer
hem worde verhoernide
ende woude wieden wt
leiden Ende doe maecten
hy desen psalm van lief
de der stichtinghe der lie
uer stadt gherusalem
Ende daer hy oech in bidt
teghen onweder ende or
loghe **Deus nost' refugiu**

Den xlv psalme

Onse god is een toe
vlucht ende cracht.
ende een helper in droef
heit. die ons verghen
den heeft. **O**ar om
sullen wy niet ontzien
als die erde bevroest sal
worden. ende die berghe
ouergheuoert sullen w
den int herte des meers

Hore wateren gauen
gheluyt ende worden be
droest. die berghe sijn me
de beweghet in synre ster
kerheit. **O**ie druust des
bloets verblift die stadt
gods. die alre ouste heeft
gheheylt sijn tabnakel

God en sal niet beweget
worden daer in. god sal
hoer helpen vroe in da
gheraet. **O**ie heydenen sy
bedroest ende die conink
ryke sijn gheneghet. hy
heeft sijn sterne ghegheue
en die aerde is beuoert
Oie heer der duchede
is niet ons. ia wils gods
onse ontfanger. **O**oent
ende siet die wercken
des heeren die wonde
die hy gheset heeft op ter
aerden. die daer afhaelt
die stide totten eynde der
aerden. **H**y sal verduen
den boghe ende hy sal bree
ken die wapene. ende die
schilde sal hy verbernen
metten vuere. **W**eest
ledich en siet want wt
god is. **I**ck sal verheuen
worden onder den heyden
ende verheuen warden in
der aerden. **O**ie heere d'
ducheden is niet ons. ia
wils god is onse ontfanger.
Den tytel des xlvj psalms
Doe die kynderen chore
niet veel straffinghe beke

de hoergheloue doe be
 keerde sy hem En swoe
 ren horen coninck dauid
 sprekende tyer alle ghe
 louen wy mer wy weten
 voerwaer dat xpus van
 dynen gheslechte sal ghe
 boren worden Doe maet
 te dauid desen psalm in
 vrouwen des gheests pro
 phetaende van ons hee
 ven ihesus christus he
 meluaert daer hy oock
 in bidt om vruecht des
 herten te ryghen **Quis
 gentes plaudite den xvi**

Alle ghy heyde **Ps**
 slaet te samē iube
 handē met blyscappē heb
 bet vōstelyke blyscap
 tot gode inder stemme d
 verbruecht dinghe **Wat**
 die heere is hoergh ende
 vreeslyck ende een groot
 coninck ouer al aertycke
Hy heuet dat volck ons
 ondergheworpen en die
 heydene onder onse voete
Hy heuet ons wtuerore
 syn erffnisse iacobs godaē

te dien hy minde **G**od
 dam op in volherteliker
 blyscap ende die he dam
 op inder stemme der ba
 sunen **S**inget onsen
 gode singhet singhet on
 sen coninck singet **Wat**
 god is coninck ouer al
 aertycke singhet wyse
 lyck **G**od heuet ghe
 regneert ouer die heyde
 god sit op synen heylige
 stoel **D**ie prinnen des
 volcks syn versament
 met abrahams god wat
 die stercke gode der eer
 den syn sac verheuen
Glorie sy om vader
An Een hulper in d
 bulacien **Den tytel des
 xviij psalms**
Doe hem die kynde
 ren chore bekerde doe
 vielen sy neder voer da
 uid ende bade hem dat
 hy hem yets wat gheue
 dat hem god weder ghe
 nadich worde Doe maet
 ten dauid desen psalme
 en dat sy die songhe voer

hoer sonden Ende inde
tempel voer onsen heer
god almachtich Daerly
oek in bidt weder ghe
welt ende onrechte.

magnus dūs de elvij ps

Die heer is groot en
seer louelyck inder
stadt ons gods in synē
heylighen berch. **D**ie
berch syon wort gheuet
met hogher vruychden
al teryckes. die syden
vanden sonnen synde
stadt des gauen conis
God sal bekent wden
in synen heylighe huse.
als huse onsaen sal.

Want sijn die romge
sijn vergadert. sy quanc
te samen in een. **S**i sa
ghent ende verwonder
den hem. sy sijn bedroeft
ende beweget. beughe
beghindse. **D**aer wa
ren seucheyden als es
wyff die in arbeiders
van eenē kynde. in oere
snellyken gheest sulstu
lznerffen die schepē van

tharvis. **A**lsoe wy hoer
den alsoe saghen wy in
der stadt des hoeren der
duychden inder stad os
gods. god heuette ghe
uest in ewicheyt. **G**od
wy hebben ontfanghē
dync ontfemherchich.
int middel dyns tēpels
Nae dynen naē god
alsoe is dyn loff inder
eynden vander aerde.
ende dyn rechterhant
is vol van ghevechtic
heyt. **D**ie berch syon
moet verblyden en die
dochteren van juda moe
ten verhueggen. heere o
dync vordelen. **O**muact
syon ende omhelfetse. o
tellet in synen toornen
Set uwe herten in hare
duychden ende deelt hoer
hufen. op dat ghyt oetel
let inder onduer geslach
ten. **W**ant dese god is
onse god in ewicheyt en
in ewicheyt o ewicheyden.
hy sal ons regere in ewidg

Den tytel des xxxviij ps

Doen die kynderho
 ve hem hadden bekeert
 tot god doe riepse die ro
 mindt Dauid tot hem
 ende sprack. **E**hedemet
 aen vaden vader chore
 die en onghetore saem
 heyt verbrande. **D**oe
 gods ende met hem der
 dehalf hondert priesters
 ende **D**athan en **A**by
 ron verstant die erde
 met allen hoven gesim
 ne: en spt nyet gherich
 noch houerd ick in die
 pel Ende dient god van
 gansen herten dat ghe
 loefden sy te doen **D**oe
 maecten Dauid desen psal
 me hem tot eenre ves
 tingen ende allen der
 werelt tot eenre waer m
 ghen **D**aer hy oech in
 bidt weder die rycken
 die onrecht doen. **J**udic

A her oies de xxxviij ps
 alle ghy heydenen
 hoert dese dinghen. **V**nee

tet mette oren ghy alle
 die woent in den ome
 rinch d' werelt. **D** hval
 le die doet sijn gheboere
 vand' eiden en ghy hy
 deren d' menschen te sa
 men in een volke en ar
 me. **M**yn mont sal spre
 ken wysheyt ende dat
 ghepense myns herte
 vroechup. **I**ck sal nyc
 ghen myn oren in pa
 rabolen. **I**ck sal op doen
 mynen wylt in eenre
 sanctorien. **D**aer om
 sal ick vroechen inden
 quaden daghe die on
 gherichheit mynve
 weesen sal my onme
 vaen. **D**ie bewouwen
 in hoven dochtiden en
 in woelheit hoere syck
 heyden ghena hebben
Die breeder en sal niet
 verlossen. sullen die me
 schen verlossen en hy
 en sal gode nyet gheuen
 sijn behagginghe. **E**n
 dat loen der vloessinghe
 sijnre sielen ende hy sal

arbeiden in ewichheit.
 ende hy sal noch leuen
 tot inden eynde. **H**y
 en sal niet sijn de doot
 als hy niet die dinge sijn
 uende. die onwyse ende
 die soete sullen te same
 verderue. **E**nde sy sul
 len oer lozen die wren
 der heer tyeckeniden.
 ende haer grauen syn
 hoer herten in ewichheit
Hore indermaetel sijn
 van gheslachten te ghe
 slachten. ende sy hebbe
 gheheeren haer namen
 in horen te. **D**oe die
 mensche nider eere was
 en verstont hys nyet.
 hy is ghelyck den on
 wysen beesten. ende hy
 is hem ghelyck ghewor
 den. **O**ut is hoer wech
 ende hem stande. ende
 daer nae sullen sy beha
 ghen in haer hinde. **S**i
 syn gheset als stape ind
 hellen. die doot false voe
 den. **E**n die gherecht
 ghe sullen se verheeren

inden morgten. en hoer
 hulpe sal verouden ind
 hellen van hore glorie.
Nochtran sal god blof
 schein myn siele. vander
 hant der hellen als hy
 my ontfiet. **O**ntsch dy
 nyet als die mensche nyet
 is ghesorden. ende als
 menichfoudichheit is die
 glorie sijn huys. **W**at
 als hy steruet en sal hy
 nyet al met hem nemen.
 noch syn glorie en sal
 nyet neder gaen met hē
Mant syn siel sal ghebe
 nedyt werden in syn en
 leuen. hy sal dy behen al
 tu hem waerdoetste. **H**y
 sal ingaen tot indē ghe
 slachte hoerre vaderen.
 ende hy en sal nēnāmeer
 dat licht sien. **D**oe die
 mensche nider eere was
 ende verstont hys nyet.
 hy is ghelyck den on
 wysen beesten. ende hy
 is hem ghelyck ghewor
 den. **G**lorie sy den vad
An Die heere is groot en

^{xl}
alta seer louelyck Den ty-
tel des ~~xxxix~~ psalms

A saph die senger maer
ten desen psalm Den ro-
minck dauid tot eere ge-
tuychnisse der toeroem-
sten jz offie: En spreect
vande beyde toeroemste
christi ende aflatinghe
der alder wite ouermis
der niger Daer hy oerde
ende weder onweder
ende ghesont heyt des quus
deus deoru dñs locuus

Den xlix psalme.
God der goden die
haere heeft ghesproken,
ende heeft gheopen tot
die aerde **W**ander son-
nen opgancz tot hore ne-
dergancz wt syon was
die ghedaente synre schoe-
heyt **G**od sal opbaev-
lyck comen onse god, en
hy en sel niet slynghen
Daer sal een vuur in
syn aensicht bernen, ende
in synen omgancz gro-
te storminghe **H**y riep

toe den hemel van boue,
en die erde om ten der-
scheiden syn velt **I**n
gaden syn syntheit.
Die daer ordineren in
testamant ouer die offer-
hande **D**ie hande sul-
lan deoren syn geuery
tijt want god is een
verhuy **H**oe mijn
volck ende sal he sal
ick specken ende ick sal
dy betuyghen **I**n god.
dijn god bin ick **I**ck
en sal dy niet berispen
in dynen offerhande, mer
dijn offerhande diene al
vabruant syn aldoo in
mynen aensichte **I**ck
en sal niet ontfien va
dynen huse caluaten,
noch wt dy die vee boeke
Want mijn son alle beest-
ten der bossen, ende die
beesten miden berghen
ende ossen **I**ck heb be-
kent alle vogelen des
hemels, en die suilichent
des ackers is met my

Ist dat my honghert
 ick en sal dy niet seg
 ghen. **I**st dat my
 herte vollycht. **S**al ick
 en den dach die ghehele die
 vermaent ick d'vromen
 dat bloet der hochten.

Offer gode dat offer
 des loues. en gheestelic
 der den. **S**al ick en
 loefden. **S**al ick en
 inden. **S**al ick en
 heyt. **S**al ick en
 side. **S**al ick en
 side. **S**al ick en

Wes god. **S**al ick en
 der. **S**al ick en
 myne ghenicht. **S**al ick en
 neemste mijn testament
 in dynen. **S**al ick en
 se ghehele bouwinghe.
 ende du hebste my eide
 afte waert ghebraken.

Sal ick en vele die du
 lieve. **S**al ick en
 ten ouer speldus. **S**al ick en
 doet. **S**al ick en
 de van quaetheyt. ende
 dyn tonge maecten loef

heyt. **D**u saeste en sprac
 ste quaet teghen dynen
 broeder. ende wedde den
 soen dynen. **S**al ick en
 tu. **S**al ick en
 streeft. **S**al ick en
 lyke. **S**al ick en
 wesen. **S**al ick en
 vissen. **S**al ick en
 dyn. **S**al ick en
 die die gods. **S**al ick en
 op dat hy niet en
 ende. **S**al ick en
 die daer wt neme. **S**al ick en

Dat offer des loues sal my
 ceeren. **S**al ick en
 daer ick hem thonen sal
 die heylighe. **S**al ick en
 die heylighe. **S**al ick en

Waer om hebste ghe
 glorieert. **S**al ick en
 vyftichste psalm. **S**al ick en

Doe dauid den vadder
 vint syne huyf. **S**al ick en
 sabee. **S**al ick en
 man daer om liet. **S**al ick en
 doe. **S**al ick en
 doet. **S**al ick en
 daer om met. **S**al ick en
 straffen. **S**al ick en
 uide. **S**al ick en

de god om syn ghenade
Daer hy oerck in bidem
harticheyt om grootheyt
synre sunden. **miserere**
mei deus de .i. psalm

God ontferme dy
myne. nae dyne
groter barmherticheyt
Ende nae menichuul
dicheyt dyne ontferme
nisse. Delighte myne boes
heyt. **W**astte my voer
meer van myne boeshtz.
ende vermitte my van
myne sonden. **W**at ick
myne boesheyt bekent.
ende myne sonde is altes
teghen my. **D**y aliene
heb ick ghefondicht en
quaet heb ick voer dy ge
daen. op dattu gherecht
uerdighet wordest in op
nen woerden ende opdat
tu verwinnes als du w
des gherechtighet. **S**ie
aen want ick in boeshtz
ontfanghen ben. ende in
sonde ontfindt my my

moeder. **S**iet wanttu
die waechheit ghemin
ne hant. du hoer ick my
die ontkendiche ende
verholene dinghen dyne
verboetheyt gheopbaert
Du sette my besprengē
haer met spinnen en ick
sal wesen gheminghet.
duse ick my verholde. en
ick sal wesen bouē
siet. **O** myn gheuen
mynen herten blyscap
ende vroede. en die ghe
oene dinghen ghebeente
sullen sie verbrouden
O siet in aensichte
van myne sonden. en
delighte allen myne boes
heyt. **G**od sette in
my en royn herte. ende
den rechten gheest ver
mit in myne binnenste
Ende niet en werp my
van dynen aensichte. en
dine heylighen gheest en
neem niet van my. **G**est
my weder die vroude dits

heyl heuers. ende maec
vergeft die verheest gesta
de die die die sal d'yne
w. die die die die die die
ende die die die die die die
nen sulen tot dy halden

Warlose mi vanden bloete
god god mijns heyls en
mijn tonghe sal verhoere
dyne gherechticheit. **H**eer
ee du sulst op door mijn
lippen ende men moet
sal voer die inghen dyn
lof. **W**ant haddestu ge
wilt offeren ende ick had
se dy somme ghegheest.
dy en sal die lusten in
den offeren. **E**nen al v
brant. **E**ne beoef
gheest is die offerhande
gode een. **W**arich ende
vernede. **H**eer ons sal
god niet versmaden
Heer doe guetelyken
in dynen goeden wille
mit syon. op dat die muer
ven van iherusalem ghe
timmeret werde. **O**a
sulstu ontfanghen die

offerhande der gheverth
tichheit ende offergaue
ende dat men te mael
verbrant soe sullen sy
in setten op die altaer al
uven. **Den tytel des**
li. psalms ; ; ; ; ;

Doe dauid gheuāge
weert onder die pūcten
ende waert ghebracht vō
den coninc achis. **W**eer
welcke hy hem liet of hy
ontfimmich weer. **D**oe
quam een ydumeer en
seyde tot saul synkende
Dauid is gheuāghen
inden huyse achis. **D**oe
verbliden hem coninc
Saul in dauidis
verderffens. **E**nde doe
Dauid verlost waert
doe maecten hy desen
psalm van coninc Sa
ul. **D**aer hy oerke in
bidt om wreake die v
te is. **R**udglovaris
in malicia q̄ potens es
Die. ij. qui quagna
Den een en vstidijste
psalme ; ; ; ; ;

Waerom hebstu
gheglorieert
in quaetheyt.
die machrich
byste inder gherechticheit

Alden dach soe dochte
dyn tonghe ongherechtig
heyt, als een saerp saermisse

Du hebste gheminniet
quaetheyt boue gherech
ticheyt, ende meere spre
ken ongherechticheyt, da
gherechticheyt **D**u heb
ste gheminniet alle haef
tighe woerde, mer eenre
valscher tonghen **D**aer
om sal dy god verderue
int eynde, hy sal dy wtro
ven ende wtuoeren van
dynen tabernakel, ende
dyn wortel vande lande
der leuender

Die ghe
rechtiche sullen sien en
vruchten ende sy sullen seg
ghen, siet desen mensche
die myet gheset en heeft
god syn hulper **M**er hij
heuet ghehoept in veel
heyt synre ryckheyt, en

A hebstu gedaen loefheit

hy was vermoghende
in synre ydelheyt **M**er
ick was een vruchtbaer
olijff boem inden huse
des heeren, ick hoeppe
ewelyck in die oeterm
herticheyt gods in ewic
heyt der ewicheyt **I**ck
sal dy belyen in ewicheit
wantt uit ghedaen heb
ste **Ende** ick sal vbejde
dynen naem want hy
goet is in tegh woerdic
heyt dynre heylighen

Glorie sy den vader
An God der goden die
heere heeft ghesproken
vsi Offer gode dat of
fer des loues ende gyff
weder den omgheven dy
gheloesten **Die laudes**

Ana **Q**ae dynre grot
barmherticheyt oeterme by
me **2e** mynre god. **ps.** **M**use
vire **A**n Salich gheuer
myns aensichts en my
ende myn god. **ps.** **J**udi
carne deus. **xlj.** **A**n my
re siden dorste in dy my
god. **ps.** **D**eus deus meus

den tyt el des tweede cantium ezechie . . .

Desen psalm maecten ezechias die comint vā ysrachel doen hem god ot boot dat hy steruen sou de Ende hy bidt voer die sielen ende om een landt leuen. *Ego dixi in dīme dīo cantium ezechie:*

Ick sprack mit mid den myne daghe. ick sal gaen totte poerten der hellen. **I**ck sochte dat ouerblyue my ve iare. ick sprack ick en sal nyet sien gode vē heer inden lande der leueder.

Ick en sal voert meer nyet aensien den mēsthe ende den woone ^{der} rusten.

Myn ghebucere is aff ghenomen ende te gad gheuwonden van my als een tabernakel der herde.

Myn leuen is besnede ghelyck als van dien die weuet. als ick noch begō de soe ondersneet hy my. vanden morggen totten auonde salu my eynde

Ick hoepte hent den morggen als een leuwe alsoe te wreess hy alle myne bene. **W**andē morggen hent totten auonde sulstu my eynden. als ee swalue ionck alsoe sal ick roepen ick sal ghedencke als die duue. **M**yne oge syn ghedummet. in op te sien mit hoghe. **H**eer ick hyde ghewelt antwoerde voer my. wat sal ick dy segghen of wat sal hy my antwoerden als ick yselue ghedaen hebbe. **I**ck sal dy weder dencken alle myne iare in bitterheyt myne sielen. **H**eer of mē aldus leuet ende is in al dusdampghen myns geest leuen. du sulste my berispen ende leuendich make sich in vrede is myne bitterheyt alre bitterste. **M**er du wruchedest myne siele op dat sy nyet en vgin ge. du verworpest achter rugghe alle myne sundē. **W**ant die helle en sal dy nyet belyen noch die

doot en sal dy myet louē.
 sy en sullen myet v wach
 ten dyne waerheyt die
 neder gaen in dat ned
 water. **D**ie daer leuet
 hy sal dy belyen als ink
 hynden die vad dē sone
 sal kont doen dyne waer
 heyt. **H**eer behout my
 ende onse psalmen sulle
 wy smighen alle die dage
 ons leuens in den huys
 des heeren. **G**lorie syde
 vader. **A**li alle die daghe
 ons leuens maect ons be
 houden heere. **A**li. **I**nde
 hoghen louet den heere
ps laudate ymni. **O** ewi
 ghe glorie. **S**i wy sy vrod
 verbullet. **O**p benedictio
anthissen. **D**ie heer heeft
 ons opgherecht den hoen
 der salicheyt in dauidis
 huys sons kyndes als
 hy ghesproken heeft tot
 onsen vaderen. **D**es woel
daechs. **I**mitatorium
In dyne hant heere syn
 alle eynden der aerden
ymnus. **O** mede gheselle

des vaderlyken Den
 tytel des. **A**li. psalms

Doe dauid versloech
 die amalechtyten die
 daer hadden beroest die
 van Sirelech doen toech
 hy nae ende nam hem de
 rooff weder ende sloech
 se. **D**aer selue maecten
 dauid desen psalm. **D**aer
 hy in besayt die godly
 ke examinacie der on
 gheluygher ende hoer
 pyn. **D**aer hy in bidt
 weder gheuantkennisse
Dwit in spiens in orde
 suo ē suo den. **A**li. psalm

Die onwyse
 mensche
 seyde in sy
 re herten.
 daer en is
 gheen god. **S**y syn v
 doruen ende onmensche
 lyck ghe worden in hore
 boesheyden. daer en is
 nyemant die goet doet
 dger en nyemant toecne
God sach vanden he
 mel op die kynden der

menschen. om te sien
 ofter yemant is die god
 vstaet off suet. **A**lle
 neygheden sy te samen.
 sy syn onnutte ghebor-
 den daer en is nyemot
 tot eenen. **E**nde sullen
 syns nyet alle wete die
 gherechticheyt werken.
 die daer verlynde my
 volck als een spysse des
 broots. **S**y en mriepē
 nyet god. sy beude van
 anet daer gheen anet en
 was. **W**ant god heeft
 hoer beuen ghestoert die
 den menschen behaghe.
 sy syn confus wat god
 heeft vermaet. **W**ie
 sal gheuen wt syon ys-
 rahels heyl. als die hee-
 re bekeert die dangem-
 se syns volcks. soe sal ia-
 rob hem verbroude en
 ysrahel verblyden. **ps**
God hoer myn ghebet
Den tytel des liij. psalms
Die wyle dauid vlo-
 den comick Saul. **D**oe
 quam hy in die wildms

se die heyt syphē daer-
 lach dauid ende syn ghe-
 sellen doe seynden die
 siphēer tot saul ende ver-
 ceden hem. **D**oen quam
 Saul met groten volck
 ende omleechde die wild-
 misse. **D**at nu dauid had
 de willen blien hy en mocht
 hem nyet ontcomen. **D**oe
 quamen Saul boden die
 spraken die heyden syn-
 inden lande. **D**oe moest
 saul trecken op die heyde
 alsoe waert dauid verlost.
Doe maecten dauid dese
 psalm ende is goet ghele-
 sen als men yet beghint.
Deus in nomine tuo de liij ps
God in dynen naem
 maect my behoude.
 ende verlosse my in dyn
 re aracht. **G**od verhoer
 myne bede. vernem mit
 dynen oren die woerde
 myns mondes. **W**ant
 die vrende ghebornen
 syn binne opgestae tegē
 my. ende die stercke heb-
 ben ghesocht myne siele.
 ende en hebben gode met

gheset voer hoer aensich
 te **S**iet god sal my hel
 pen. ende die heer is ee
 ontfangher myre sielen

Heer aff die quade
 dringhen mynre vyande.
 ende in dynre waerhat
 verstoerse **W**illichlyke
 sal ick dy offeren. ende
 sal belyen dynen naem
 heere want hy goet is

Want van alle bedroe
 uemisse houestu my ver
 lost. ende op myne vyan
 de versmade my oghen
 Den tytel des **Liij** psalms

Die wyle dauid Co
 mmick Saul vloet doe be
 leechden die heyden on
 stad die Ceila hiet doe
 toech dauid hem toe ende
 sloech die heyden vander
 stat ende verlostense en
 hy toech in die stad ende
 woude daer in syn bleue
 Des waert Saul ghavaer
 ende sameden hem ende
 woude ghetoghen hebbe
 voer die stad Doe vraech
 de dauid raet onsen heer

Weer dat hy bleue inder
 stadt off hem die borgers
 inder stadt souden leue
 ven Saul Doe anwoer
 de onse heer sy sullen v
 hem gheuen blyf dy daer
 in Doe toech dauid wt
 der stadt met seff hondt
 manen Doe maectre
 dauid desen psalm daer
 hy oech in bidt teghen
 dat quade volck ende te
 ghen quade vergaderin
 ghe. **Exaudi deus orone**
meam de Liij psalm

God hoer my ge
 bet. ende en ver
 smade myn bedinghe
 myet. aendertz my en
 hoer my **I**ck ben be
 droeft in mynre oeffe
 ninghe. ende bebaert
 vander stemme des vyats
 ende vander droefheit
 des sunders **W**ant
 in my neygheden on
 gherechtichyden. en
 in toern waren sy my
 swaer **M**yn herte is

v en die duysternisse bedectē my
 bedroeft in my. ende die
 anere des doots viel op
 my. **A**nere ende beu
 ghe quamē op my. **E**n
 ick seyde wie sal my
 ghenen vedere als d
 duue ende ick sal blie
 ghen ende rusten. **S**iet
 ick hebbe my ghe verret
 ende bloech. ende bleef ^{in my}
 inder woestyne. **I**ck
 verbeide hem die my
 ghesont ghemaect he
 uet. van deyn moedichz
 des gheests ende der
 stome. **H**y werpse haer
 telyken neder. deul hoer
 tonghen. want ick sach
 ongherechtigheyt ende
 wedersprekinghe inder
 stat. **D**ach ende nacht
 sal hoer omeuaē op
 horen mueren boesheit
 ende arbeyt. **I**n dē mid
 del van hoer ende on
 gherechtigheyt. **E**n
 daer en ghebrack nyet

van horen straten woek
 ende boesheit. **W**at had
 de hy myn dyant verma
 ledyt. ick hadde ymer
 gheleden. **E**nde hadde
 hy grote dminghen op my
 ghesprokē die my haredē.
 ick hadde my meer lichte
 van hem ghehuedet. **D**er
 du biste een mensche een
 moedich met my. **E**nder
 ende my bekende. **D**ie
 met my te samen suete
 spyse naemste. inden huy
 sedes hoeren wanderde
 wy met andrachtingheyt.
Die doot moet come op
 hem. ende moeten neder
 gaen leuende inder helle
 ne. **W**ant sechtgheden
 syn in horen woringhe.
 inden middel van hem.
Der ick heb gheroepen
 tot gode. die heer sal my
 behouden. **I**ck sal ver
 tellen ende bootsappen
 te besparyt des morgens
 tyt ende des middaechts.
 en hy sal horen my stemme

87
Hy sal verlossenē mī
in vreden myn siele vā
dien die my naken wāt
ouder veel menschen was
hy met my **G**od salse
horen ende hy salse ver
oetmoedighen die daer is
voer die werelt **H**en on
is gheen ver wandelinge
ende sy ontsaghen god mit
hy rekede wt syn hāt in
weder te gheue **S**i hebbe
beidat syn testament sy
syn ghescheyden vanden
choern syns aensichtes en
syn harte nakede **S**y ve
dene syn weerk gheworde
bouen oly ende sy syn saut
te **W**erde dyn forge op
den heere ende hy sal dy
voden ende hy sal de
gherechtighen nyet gheue
in ewicheyt een vliet in
ghe **M**er du god salst se
leyden in den putte des
doors **O**ie manne des
bloets ende die lose en sul
len nyet te midden horen
daghen comen **M**er ict hē
sal hopen in dy **G**lorie

sy den vader **A**n die
heere sal offeren die ge
uanghemisse **D**en tytel
des **lv** psalms:
Doe dauid bekende
waer om hem comintz
Saul worde dode **D**oe
vloech hy wt synen lande
ende wech onder die hey
den ende waert eens hey
denschen conincs dienre
ende die wyle hy by hem
was doe maecten hy de
sen psalm **D**aer hy oetz
in bidt weder onrechte
richters ende quade voer
spreker **miserere meids q̄
mā** **D**en **lv** psalme:
Ontferme myns god
want die mensche
heest my verreden alle
den dach wacht hy my aē
ende bedroefde my **M**y
ne byanden vertradē my
alden dach want veel stre
dender teghen my **I**ch
sal ontfien van hocheyt
des daghes **M**er ict sal
in dy hopen **I**n gode
sal ict louen my vreden
in gode heb ict ghehoept.

ich en sal niet ontfien
wat my dat vleesch doet

Hiden dach verfinaden sy myn woerde. al le hoer ghedachten waren in quade **S**y sullen wonen en hieuen. sy sullen laghen legghen mynen versen **A**l hoe als sy gheleden hebben my siele om niet du saltes behouden. da sulste breken dat **G**od myn iuen heb ik dy gheboeten. du hebste my wanen gheset in dyn aensichte **A**lso als tu beloest hebste. da sullen myne vyande after ghekeert werden **I**n wat daghe dat ik dy in roep. siet ik hebbe behet dattu my god biste **I**n gode sal ik loue dat weet inden heer sal ik louen die redene. in gode heb ik ghehoert icken sal my niet ontfien wat my die mensche doet **O** god in my syn dyn begten. die ik dy weder sal

gheuen te loue **W**ant du hebste verlossent my siel wter doot ende my voeten van ghedinghe. op dat ik behaghe voer gode inden lichte der leuender **Den tytel des wijs**
Die wyle dauid **ps**
vloet coninck Saul doen quam hy in een woesty die heyt engaddi doe wt hy verraden dat coninck Saul qua met drie duysent manne ende socht he doe vloet dauid in een hol ende lach daer in v boughen **E**nde doe Saul daer voer toech doe gmit hy in dat hol om te sueren synen buyck **D**oen sneet hem dauid ee stutz wt synen **S**aggen van syn conincklyck deet **M**er hy en woude hem niet doden alhad hy dat wad moghen doen want hy syn doot vyant was **D**oe maerten dauid deser psalm daer hy oert in bid weder laghen ende bevaders **miserere mei ds miserere De. Ivi psalm**

89
Ontferme myns god
ontferme myns. wāt
in dy betrouwet my siele
Ende inden stade dyn
re vloghelen sal ick hope.
thent dat voer by gaet
die ongheruyticheit **I**ck
sal roepen totten ouerste
god. totten god die my
goet ghedaē heeft. **H**y
seynde vande hemel en
heest my gheueit. hy gaf
in laster die ghene die my
betreden. **G**od heuet
gheseynt syn ontfermh
ticheit ende syne waer
heyt. ende hy heuet my
siele verlost vanden mid
den der welpē der leu
wen. al bedroeft heb ick
gheslapen. **G**hy seynde
ven der menschen hoer
tanden syn wapene ende
sautte. ende hoer tonghe
is een serep swert. **O**god
werde verheuen bouen
die hemele. ende dyn glo
rie werde verheue ouer
al aertypke. **S**y hebben
myne voeten een stricke

bereyt. ende sy hebben
myne siele ingheuoniet
Sy groeuen voer my
aansichte een aule. ende
sy vielen daer in. **O**god
mijn herte is bereyt my
herte is bereyt. ick sal
singhen ende ick sal dy
psalmen segghen. **S**tāt
op mijn glorie stant op
mijn sanctorie en her
pe. ick sal opstaen in d'
dagheraet. **H**oer ick
sal dy loeffanghe segge
ouder die heydenen. **W**at
dyne ontfermhertichz
is grote. gheuorden tot
ten hemele. ende dyne
waerheyt totten wolke
Ogod werde verheuen
bouen die hemelen. en
dyne glorie werde ver
hoghet bouen alle die
aerde. **G**lorie sy den
vader. **A**men. **W**ant in dy
betrouwet my siele my
god. **Den tytel des wij ps**
Die wyle dauid comt
Saul weck. Doe waren
hē alle syn lācluyde volck
sal dy belien in dē volck. en ic

byant Ende waer hy
hene qua in een woesty
oft in een wout soe ver
rieden hem die onfeten
lyude ende ghynghē tot
saul ende seeden ouel
van hem Doe maecten
Dauid desen psalm ende
weer oock een ghebet tot
ter wraken. *Si ve viuz
iustia de. Viiij. psalm.*

Ist dat ghy vimmer
waerheit spre
ket gherechticheit. ghy
kynderen der menschen
recht rechticheit. **W**ant
ghy werket ongherech
teit inder herten. iube
handen maken ongerech
ticheit. **D**ie sundaren
syn vercremt van hare
moeder buke. sy dwael
den daer of sy spraken
valsche dinghen. **T**er
woetheit is hem ghe
lyck dien serpente. als
der douer slanghen die
hoer ore stoppet. **D**ie niet
horen en sal die stemme
der gheenre diese locken.
des veynide makers die
se wpselyke locket. **G**od

sal breken hoer tandē in
horen monde. ende die kē
nebacken der leuwen sal
hy quetsen. **D**e niet sul
ten sy werden als dat
lopende water. hy heuet
synen boghe ghespannen
thent sy crantz worden.
Sy sullen af ghehaelt
werden als dat was dat
ter vlojet. dat vuet viel
van bouen ende sy en sa
ghen die sone niet. **E**er
dat iube doerne vastae
soude den hulse. alsoe le
uende sal huse verslynde
in toerne. **D**ie gherecht
iche sal verblyden als hy
siet wreake. hy sal wassie
syn hande in dat bloet
des sonda's. **E**nde die
mensche sal segghen is
vimmer vruchte den ghe
rechtighen. soe is god v
mer die ordelende inder
ouden. *Den tytel des
Viiij. psalms. ...*
Doe dauid noch was
by cornick Saul doe be
griep die bose gheest saul

ind'eerde

ende begonde hem te tri-
 buleren Doe hief dauid
 aen te herpen dat die
 bose gheest weder vā hē
 vloech Doe stuck Saul
 nae dauid metten speer
 Doe vloē dauid ende
 quam tot synen wive die
 seynde hem Saul nae en
 liet syne huys om setten
 Doe liet hem syn huys
 vrouwe daer dat venster
 heymelck wt Doe maer-
 ten Dauid desen psalm
 daer hy in bidt wed stal-
 heyt. *Erpe me de iuni-
 as meis den iwin psalm.*

Uerlost my vā my
 nen vyande my
 god. ende vrye vā my vā
 dien die weder my opstae

Uerlost my van dien die
 wecken ongherechtigheit.
 ende behoude my van die
 menschen des bloets **W**at
 sie synamē my siele. die st-
 ken vielen in my **N**och
 mijn ongherechtigheit noch
 myne sonde hē. sonder oge

v. wat wie heuet gehoert
 rechticheyt liep ick ende
 leyde **S**tant op my tege-
 moete ende sie. du heere
 god der duychden god ys-
 rahels **E**ndemekte vā
 den alle heydene. ende ot-
 ferme nyet ouer die dieu-
 ken ongherechtigz **S**y
 sullen bekeert werden te
 vespertijt ende sy sullen hō-
 gher lyden als honde. en
 sy sullen die stad omegāē
Siet sy sullen spreken in
 horen monde. ende te swert
 is in hoeren lippe **E**nde
 du heere; sulste te nyet
 maken alle die heydere
Oyne sechticheyt sal ick
 behoude tottij. wanttu
 god biste myn ontfanger.
 syne ontfermherticheyt
 sal my voeromē **G**od
 heuet my ghetoent opmi-
 ne vyande en doosse nyet.
 op dat myn volck nyet
 en verghete **S**troeyse in
 dynre aacht. ende setse
 af heere mijn bescherm-
Die misdaet hoers mōts
 die redene hoerre lippen.
 ende sy moete ghegrepen

A sulstese bespotten en du

werden in hoere hou die
Ande vander maledy
 ghe ende vander lueghe
 sy sullen gheboetscraet
 werden inder volbren
 ginghe inder toorn des
 volbrengens ende sy en
 sullen niet wesen **E**n
 sy sullen weten dat die
 heere sal heerscappe heb
 ben ouer iacob. ende ouer
 alle die eynden der aerde
Sy sullen bekert werde
 te vespertyt ende sy sullen
 hongher lyden als honde.
 ende sy sullen die stadt
 omegaen **S**i sullen ghe
 stroyt worden ten. mer
 yt dat sy muermueren
Wer ick sal singhen dyne
 sterckheit. ende ick sal v
 hoghen vroe dyne otferm
 herticheyt **W**ant du
 biste myn ontfangher
 ende my toelucht. inden
 daghe mynre droefheit
Myn helper die sal ick
 singhen. want du god bus
 te myn ontfangher my
 god myn ontfermhertic
 heyt **G**lorie sy de vad
 Anz gesaet en wde so sulle sy

An Du biste myn ont
 fangher myn god myn
 ontfermherticheyt **Den**
tytel des. lix. psalms
Doe dauid seynde Joab
 den vorst der riddscap
 te beuighen die kyndere
 amon Om dat sy ouer
 vielen die boden ende
 knechten dauides En als
 dese victorie gherreghen
 was quam Joab weder
 in iherusalem Ende daer
 nae toech dauid met sy
 nen gansen her teghe die
 ban syrien ende osloech
 dat ganse lant der Mo
 abiten ende Edomiten
 ende versloech hoere xij
 M. Ende doe maecten co
 ninc dauid desen psalm
 Daer hy oock in bidt om
 goede woninghe te vringe
Deus repulisti de lix ps
God du hebste ons v
 dreuen ende du heb
 ste ons verderuet. ende du
 hebste onser ontfer met
 Du hebste beroert die
 aerde ende du hebste
 bedoest. maect ghesont
 A du biste toernich

hoer droefheit want
sy beweghet is. **D**u heb
ste dynen volcke ghe
toent herde dinghen.
du hebste ons drinckē
ghegheuen vandē wyne
des berouwes. **D**u ghe
ueste een teken dien die
dy ontsien. op dat sy bliē
van reghenwoerdicheit
des boghes. **O**p dat v
lossent werden dyn ge
minderen. maectse ghesont
met dynre rechter hant
ende hoer my. **G**od
heeft ghesproken in syne
heylighen ick sal v bly
den ende ick sal deplen
systemā. ende ick sal maē
den dal vanden taberna
kel. **M**yn is galad en
myn is manasses. ende
esraim is sterckheit mys
hoefdes. **J**ude is my
wint. moab is een pot
mynre hopen. **I**n ydu
meen sal ick wittrecken
myn schoen. die vrende
gheboven syn my onder
ghedaen. **H**ie sal my ley
den in die vaste stat. wie

93
sal my leyden in ydu.
meen. **E**n sal tuut god
myet doen die ons vdre
uen hebste. ende du en
salte myet wtgaen god
in onsen duechde. **G**eeft
ons hulp van droefheit.
want ydel is die salich
des menschen. **I**n gode
sullen wy doen duechde.
ende hy sal te mēte ma
ken die ghene die ons
bedroeuē. **Den tytel**
des trestichste. psalms
Doe dauid allet lant
om hem had bedwonghē
ende sat regerende ouer
al ysrahels volck. **D**oe
maecten hy desen psalme
om die landckert synre
Daghen. **Exaudi deus**
deprecatione dē 12 psalm
Ood hoer my ghe
bet. gendēck my
bedinghe. **W**otten eyn
de vander erden riep
ick totti. als myn herte
beanxt waert in dē stee
ne heuēstu my verhoghet.
Du hebste my beleet wat
du biste ghewordē myn
hope. een toern d' sterckheit

vanden aensichte des
 vyants **I**ck sal wonen
 in mynen tabernakel in
 ewicheyt. ick sal bedert
 werden inden desel syn
 re vloghelen. **W**ant du
 myn god hebste ghehoert
 myn ghebet. du hebste
 ghegheuen erfynse dien
 die dynen naem ontsien
Du salte toewerpen da
 ghen op die daghe des ro
 mincks. syne iaren tot i
 den daghe der ghebuer
 ten. **H**y blyuet ewelyk
 mit aensichte gods. syne
 ontfermherticheyt ende
 syne waerheyt wie salse
 sucken. **A**ldus sal ick
 loff segghen dyn naem
 van ewen tot ewen. op
 dat ick weder ghene my
 ne beloeffe van dage te
 daghe. **G**lorie sy den
 vader. **A**li heere gheeft
 ons hulpe vander tribu
 larien. **Den tytel des 111 ps**
Idithu die sengher qua
 m een quaet gherucht va
 den somighen dat sy spra
 ken hy waer ongherecht
 dat bekende dauid en

en geboente

vanden woerden idithu
 vernam hy dat hy ont
 sculdich was. **D**oe maer
 ten die goedewaren to
 minck dauid vol synde d
 godlyker gracen en sacht
 moedicheyt desen psalm
 om syn bestherminghe
 Daer hy oert in bidt
 weder rouers ende af
 brekers. **111e des sub
 ietta Den 111 psalm**
En sal myn ziele
 nyet gode onder
 daen wesen. want va
 hem is myn heyl. **D**at
 hy is myn god ende my
 heylgheuer. my ontfan
 gher ick en sal nyet be
 voert worden voert meer
Hoe langhe in bal dy
 inden menschen alleghy
 doetse als een want die
 gheneyghet is en eere
 steene want die verual
 len is. **N**ochtan doch
 ten sy te verdruien my
 loer. ick hebbe ghelopen
 in dorste. sy ghebenedi
 den met horen monde
 ende vermaledide met
 hore herte. **D**er nochtā

du myn ziel wes onder-
ghedaen gode. wat va
hem is myn verduld ic
heyt. **W**ant hy is my
god ende myn behoud.
myn helper ick en sal
myet wtuaren. **I**n go
de is myn heyl ende my
glorie. god mynre halpe
ende myn hope is in
gode. **H**opet in he alle
vergaderinghe des volcs.
wtstort uwe herten voor
hem god is onse helper
ewich. **D**ie kynderen
der menschen syn ydel.
die kynderen der men
schen syn lo ghenachtich
inder waghen. op dat sy
bedrieghen van ydelh
in dat selue. **E**n wilt
myet hopen in ongherech
ticheyt. noch en wilt niet
begheren roef. ist dat v
ryckheyden toe vloey en
wilt there myet toe keere
Ens heeft god ghespre
ken. dese twee heb ick ghe
hoert. want die machte
gods is ende die heere is
ontfermt. **E**n ic heyt. wat

du sulste weder gheue.
eene neghelyken nae
synen werken. **I**n **G**od
hoer myn ghebet. **D**en
tytel des xij. psalms
Die wyle dauid sa
ut vloey doe lach hy in
eenre woestyne die heet
pharan doe was een
ryck man nae by hem
gheseten die heet nabal
doen seynde dauid bid
dende van hem die spy
se. **D**ese nabal en woude
hem myet gheuen. **S**ter
hy handelden syn knech
ten seer ouel wt ende
sprack quaet va dauid
doe woude hem dauid
hebben verflaghen. **E**n
doe toech nabals huys
vrauue dauid teghen
ende bracht hem gheri
ghe wyn ende broot en
vleysche vyghe ende ro
synen ende viel hem te
boeten ende aenbeden
hem. **D**aer nae outhie
dage sterf nabal. **D**oe
nam dauid die selue

brauwe tot eene huys
wauwen Doe maecte
dauid desen psalm daer
hy oerck in bidt om een
goet leuen te ryghen

Deus deus me de lxxij ps

God myn god. van
dat yerste beghint
te lichten wake ick tot dy

Mynre siele dorsten in
dy. hoe menich soudelike
begherde dy my vleessche

Inden woesten lande
inden onweghe da ghee
water en was daer ver
scheen ick dy als in he
lighen begherden. op dat
ick saghe dyne crachte
en dyne glorie

Want
beter is dyne barmher
ticheyt bouen leuen. my
ne lippen sullen dy loire

Aldus sal ick dy bene
dien in myne leue. en
sal in dynen name vhef
fen myne hande **A**lse
met smeer en met vertic
heyt werde vbullet my
ne ziele. en mynen mont
laue dy met lippen hoger

brolytcheyt **A**ldus was
ick dyns ghedachtich
op myne bedde. in dy wil
ick vroech yerste den
ken want du my hulper
heues gheweest **E**nde
onder die deckemisse dy
te vloghelen wil ick hoerch
lyke ver vrouwen. nae
dy aenhenut myn siel
dyne rechter hant ont
frick my **M**er sy forh
ten myne siele te vghes.
ingaen moeten sy in dat
nederste der aerden. ghe
gheuen werden sy in de
handen des swerts sy
sullen werden der vossen
deel **D**ie comick sal he
verblyden in gode. alle
die in hem siveren sulte
ghelouet werden. want
bestoppet is die mont d
gheenre die quaet spreke

Den tytel des lxxij psalms

Doe dauid verborghen
was opten berch achie doe
verrieden hem die sipheer
Doe qua saul met vier du
sent manen en belach he

Die selue nacht ghinc
dauid selue met abysay
ouder dat her en vout
se alle slapenden Ende
nam totten hoefde Saul
syn drinck vat en syn
speer ende ghinc wed
ewerch Ende doen hy
qua ouer eenen gronde
op eenen berch doe riep
hy ende sprack Siet hier
Saul ick hadde nu wel
ghedoder ende ick en
woude des nyet doen
ende du achtes my niet
Ende dauid hiet hem
weder halen die top en
dat speer Doe maeden
dauid desen psalm daer
hy oech in bidt weder
vyande ende 4de voer
sprekers *Exaudi deus*
oronem de Vem psalm
God hoer myn gebet
als ick bidde van
anet des vyants vlost
myn siele **D**u hebste my
beschermet vander vga
dermghe d' quader ende

97
van menichuo uidicheyt
der gheenre die quaetlyc
doen **W**ant sy hebben
hoer tonghen strop ghe
maect als een swert sy
spanmede horen boghe
een buter drinck om te
schieten in heymelrhyer
den den oheulene **H**aef
telyken sullen sien sae
ten ende sullen nyet ont
sien sy hebben hem vaste
ghemaect om sekerwede
ne **S**y vertellden om
te hueden die stricke en
seyden wie sal se sien **S**y
ondersochten boesheyden
sy hadden ghebrack in ho
ren ondersuylige **D**ie
mensche sal gien totten
hoghen heere en god sal
verhoght werden **H**oer
wonden syn gheworden
sautte der clypne kynde
ren ende hoer tonghen
syn ghevenet weder hem
Alle syn sy bedroeft die
se saghen ende alle mensche
ontsach **S**i vertellden
die wercken gods ende sy
daden verstonen sy **D**ie

gherechtighe sal vlypde-
 mden heere ende sal in
 hem hopen. ende alle die
 gherechte van herten sulte
 ghelouet werden. **G**lorie
 sy den vader. **Añ** **V**anaget
 des vyants verloes heere
 myn ziele. **ps** **H**ebbet
 volherichhe blyscap. **Den**
tytel des xijij psalms
Doe dauid sach dat sa-
 ul van hem te veruol-
 ghen nyet af en woude
 laten doe sprack hy. **I**ck
 wil wreken ewich onder
 die heyden. **W**ant ick for-
 ghe coem ick hem onder
 die hande dat my dorch
 Saul sal doden. **eñ** aend
 hene veyfen maecten by
 desen psalm. **D**aerby
 in bidt vore die zielen
 die inden veyghuer syn.
te deat in 9 de xijij ps
God di betaemt
 louesanc in syon.
 ende di wert die loeffe
 misse betaemt in iherusale.
Werhoer myn ghebede.
 tot dy sal comen alle vleys-
 sche. **D**er bofer woerdē

die syn vermoghende
 gheworden bouen ons.
 ende onser offkeeringhe
 van dy saltu ghenadich
 wesen. **S**alich is die die
 dy vertoren heuet. **h**y sal
 inwonnen in dynen wyde
 voerhoue. **W**y sulte v
 den veruullet inde goe-
 den dyns huses. **D**ynen
 tempel is heyligh wonder-
 lyck in gheweghenre ghe-
 verichheit. **W**erhoer ons
 god onse salich geue. **h**o-
 pe alle der eynden d aer-
 den ende veer in die zoe.
Du bereydes die ber-
 ghe in ynnre aracht om
 ghegort met macht. die
 beweghete den gront der
 see dat gheluyt der golue.
Dat heydene volck sal
 wordene bewaghet ende
 die bewonen dyne leste
 eynden die sullen hem
 ontbruchen van dynen
 beykenen. **D**es wrganges
 der mettenen ende der
 vesperen saltu verwel-
 lustighe. **D**u disiteer-
 ders die aerde en makēs

fy in droncken. du vme
michuoudiges sy vycke
te maken. **D**ie vloeyt
gods is vervullet met
watere. du heus bereyt
hoer spysse want alsoe
is hoer bereydinghe

Hoer riuieren make
tu binnen droncken en
vermenichfoudighe hoer
gheboorte. in synen drup
pen sal verlyden die
daer groeyt. **D**u sulste
ghebenedien die crone
des iaers dyncr lyfflyt
heyt. ende dyne valde
sullen werden vervullet
met volre vrucht. **D**ie

stiones vander woesty
nen sullen ver werden.
ende die houelen sullen
worden ghegordet met
hogher vrouden. **D**ie

wedere der stopen syn
ghedeest. ende die dalen
sullen ouerulopen van
weyte sy sullen roepen
ende louefanck spreken

Den tyt des **lxv** psalms
Doe saul verflaghe

waert vanden philistee
doe haerden Dauid we
der vanden heyden. tot
dat volck van ysrahel
Doe quamen die kyn
daren Juda ende synge
slechte ende haelden hem
ende namen hem tot ee
nen coninc. **D**aer selue
maecten Dauid desen
psalm. **D**aer hy god su
derlinghe louet als doe
hy synen wil had ver
ueghen. **D**aer men god me
de louen sal als die me
sche synē wil heeft verre
ghen. **Jubilate deo ois
terra den lxx psalmic**

Hebbet volghertely
ke blyscap tot go
de alle aerrycke segget
louefanck synen naem.
gheuet glorie synē loue

Segghet gode hoer hoe
veruerlyck syn dy wke.
in menichfoudicheyt
dyncr crachte sullen dy
dyncr vyanden lieghen

Alle aerrycken moey
aenbeden ende singhen

dy loff sanck in oeter seg
 ghen dynen naem. **O**
 met ende siet die wecke
 des heeren. die vreselck
 is in den vade. op die he
 deren. **I** menschen. **O** ie
 de see keert int droghe.
 inder bloet sullen sy gaen
 metten voeten. daer sul
 len wy veerblyden in he
Oie daer heert in syn
 re crachte. syn oghe sien
 avdelck op die luyde. die
 verweeden en moeten
 myn verhoecht vreden
 in hem saluen. **O** hy luy
 de benediet uwen god.
 ende maket ghehoert die
 stemme. syns loues. **O**ie
 myne siele gheset heuet
 te leuene. ende hy en he
 uet niet ghegheue in be
 we. **O**ie myne voere
Wan du god heuestu
 ons gheproeft. du heuf
 tu ons onderocht mette
 viere alsoe als gheproeft
 wort dat saluen. **O** u he
 ueste ons ingheleyt in de
 stricke. du heueste gheset
 droefheyden in onsen rug
 ghe. du heueste ingheset

menschen ouer onsen hoef
 den. **O**ie hebben gegae
 doer duet ende wat. en
 du heueste ons vrgheleyt
 in veruoelnissen. **I**ck
 sal ingaen in dyne huy
 se in offerhanden. ick sal
 dy weder gheuen my be
 loesten die myne lippen
 ontfangeden hebben.
Ende myn mont heuz
 ghesproken in myn droef
 heyt. **I**ck sal dy offer
 offerhande met morghe
 metten. ontfeken offer
 der wederen. ick sal dy
 offeren ossen met bocken.
Oemt ende hoert ghy
 alle die gods ontfiet. ick
 sal v vertellen hoe vade
 dat hy mynre siele ghe
 daen heeft. **O**ot he vep
 ick wt mynen mode. en
 ick was vdelck ond nuy
 ne tonghe. **S**ach ick quaet
 heyt in mynre herte. die
 heere en fals myt horen.
Oaerom heuet die heer
 ghehoert. ende heuet ac
 ghedocht die steme myre
 bedinghe. **O**hebenedyfy
 god. die nyet afghe wy

volke. dat ertryke he-
uet syne vrucht ghege-
uen. **O**ns moet ghebe-
nedien god. onse gods
benedie god. ende hem
moeten ontsien alle ey-
de van aenryke. **Dā** *ex*
tel. des. xxvij. psalmus.

Doe dauid in synen
ryck was sittende met
vreden. Doe bekenden
hy inden gheest dat syne
volck nae syn doot sou-
de werde gheuangen
alset gheschiede. Doemē
se vœerden in babilonien.
Wanneer sy weder wor-
den vœloest ende wed-
comen in iherusalē.
Dat daer nae christus
worde gheboven. Doe
maerten hy desen psalm
vanden seluen. Daer
hy in sijn bidt weder-
vande weder onweder
ende om ghesant d' d' d' d'
Exurgat deus et dissipet
in die. lxxij. psalm.

God stac op ende sy-
ne vanden moer-
werden ghestoert. ende

vlien moeten sy vā syne
aensichte die hem ghehaet
hebben. **A**ls die voerk
bergaet moeten sy vgnē
inder teghenwoerdichz
gods. als dat was smaūt
ende vloeyt vande vlieve.
alsoe moeten verderue die
sondaren vanden aensicht
gods. **E**nde die gherich-
tighe moeten wersteppē
ende hoghe vœlck. we-
sen. inden aensichte gods
ende moeten ghenuechte
hebben in blyscappē. **S**in
ghet gode. ende segget lof-
sanck synen name. maket
hem eenē werch die daer
clāmet bouen. *ned gānk.*
syn name is heer. **D**e
set seer vrolyck in syn d' d'
woerdicheyt. sy sullen be-
droeft werden van dynē
aensichte die daer is een
vader der wesen en vich-
ter der weduwen. **G**od
is in synre heyligher ste-
de. die inwonen doet vā
eenen seden inden huse.
Die wtleyt die ghebor-
dene in sterckheyden.

des ghelykes die daer
 wreect syn ende die wo
 nen inden gamen **G**od
 alstu wt souste gaen in
 teghenwoer dicheyt des
 volcs, alstu voer by gaet
 ste inder woestynen **D**ie
 ewe is beroert, want die
 hemele drupan vanden
 aensichte gods van ysa
 hel **O**god du sulste scil
 den dynre erfynisse die
 willighe reghen ende sy
 is cranck ghewordē, mer
 du hebste volmaerkt
Dyne dieren sullen
 daer in wonen, o god du
 hebste bereyt den armē
 in dynre suetheyt **G**od
 sal gheuen dien die dat
 euāgelii segghen, dz woert
 met crachte **G**od d' duch
 den des gheminden des
 gheminden, ende d' schoen
 heyt des huys te deplen
 die rouen **I**t dat ghy
 slapet in midde d' dert
 scap die vedere d' duuen
 syn versiluert, ende dat
 achter se vā synē rugge is

grof

in bleekherde des gouts
Als die hemelsche on
 dersteet die soninghe
 op haer soe sullen sy
 wt worden in selmon
 vanden sine, dat beert
 gods is een net heert
Die vergaderde beert
 is een net beert, wat h
 moerde ghy te wesen
 die vergaderde beert
Die beert in welke be
 hogheytken is d' heere
 te wonen, die heere sal
 te wonen te inden ey
 de **D**ie d' ghy gods
 is menichfoudich van
 tien dusent, dusent die
 ren die heere verbyden
 syn daer in, die hee
 re is in hem synē midē
 heylighen **D**ie opdon
 neste in dat hoghe du
 greepse die d' ghemisse,
 du noemste gauen midē
 menschen **W**ant die niet
 en ghelouen in dien
 mach god noch wonen
Die heere sy ghebene
 dyt inden dage dagelics.

god onser salicheyden
 sal ons maken een ghe-
 luckich werch. **O**ns god
 die bereyt is salich te
 maken. ende des heere
 des heeren is die wt-
 ganck des doots. **N**och
 tansal god becke die
 hoefden synre vanden.
 die schede des lincis
 der ghente die wande-
 ven in horen misdade.
Die heere seide ick
 sal bekeeren van baten.
 in sal bekeeren in dat
 diep der zee. **O** god
 dyn voer werde ghe-
 doept in den bloede die
 tonghe dynre honde is
 vanden vanden van
 hem. **O** god sy saghen
 dyn inganghe. die in-
 ganghen myns gods
 myns conincs die
 daer is in den heylighe
Oie pinnen quamen
 voer vergadert metten

singhenden. in middar
 der iongher maechden.
 die daer bongheden.
Inder kercken bene-
 diet gode. den heere van
 den fonteynen van ys-
 rahel. **D**aer was die
 ionghelinc bernanin.
 in een ouer ganck des
 ghedenckens. **D**ie pin-
 cen van juda syn heere
 beleders. die pinne van
 zabulon die pinne van
 neptalim. **O**nbiet god
 der dueget. o god veste
 in ons dattu ghevocht
 hebste in ons. **W**an dy-
 nen tempel in iherusalem.
 die wionghen sullen be-
 feren gauē. **B**eschelde
 die beesten des vrees die
 bergadwinghe. **D** staer
 is onder die copen des
 volcs. om wt te sluyren
 die ghepuyt syn met sil-
 uer. **S**oer dat volck
 dat die stuyden wil. die

405
hoden sullen comen wt
egypten. wt moerlande
sal syn hant voerromē
gode. **R**yke der aerde
singhet gode. louet den
heer. **S**inghet gode die
opdimmēt op de hemel
des hemels ten oesse wert
Sich hy sal gheue syn
re stemme die stemme der
wachten. ghaue gode
glorie ouer ysrahel. is sy
grootheyt ende syn macht
te inden volcke. **G**od is
wonderlyck in synē heylighen.
god. van ysrahel
sal gheue macht ende
sterckheyt syns volcs. ge
benedyt sy god. **G**lorie
sy den. **Añ** In den kerke
benedyt den heere. **Vsi.**
God myn leuen hebide
dy gheboersapt du heb
ste myn tranen gheset
in dyn aensichte. **Die lau**
des Ant. **W**assche my
voert meer heere vā my
re ongherechticheyt. **ps**

Misereve. **Añ** God die
betaemt louesancz in
syon. **ps** **T**e deret. **Leij**
Añ in syne lippen sulte
dy loue in mynē leuen
myn god. **ps** **D**eus ds
meus. **Die dorde cantu**
tum Anna

Desen psalm sancz
Anna den heer doen sy
samuel. offuden te diest
gods in synen tempel
daer sy in bidt om goet
ende ge. **Exultauit cor**
meū den deiden cantu

Myn herte he. **Anna**
Muet vrolyck geweest
inden heere. ende myn
hoerne is verheuen in my
nen god. **M**yn mont is
ghebreet op myne vyandē.
want ick ben verblyt
in dynen heyl. **O**aeren
is gheen heylich als die
heere. noch daer en is gheē
ander god buyten dy. ende
daer en is nyemot sterck
als onse god. **E**n wilt
myet memichuoudighen

106
te spreken hoghe dinge.
glorierende. **D**ie oude
dinghe moeten wech gae
van uwen monde. want
god der wetenheit is
die heere. ende hem wer
den bereyt die gheacht
ten. **D**ie boghe der ster
ker is verwonnen. ende
die wanste syn ghegort
met sterckhede. **E**erst
verbuller verhuerde sy
hem om broot. en die
hongherighe syn ghe
sadet. **H**out die on
drachtighe van veel ky
deren. ende die daer ved
kynderen hadde is wick
gheworden. **D**ie heere
doot. ende maect leuen
de. hy leydet ter hellen
ende weder leydet. **D**ie
heere maket arm ende
maket ryke hy verweket
ende verhoghet. **H**y
wecket den behoeuige
vanden stoue. ende hy
recht op vanden dreckte
die armen. **O**p dat hy
sutte metten princen. en

houde den stoel der glo
rien. **A**nt die trap
pen der aerden syn des
heeren. ende hy sutter op
den omerick der werelt.
Hy sal houden die boe
ten synre heylighen. en
die god nyet en oeffene
sullen swyghen in duyf
termissen. want die ma
en sal gheen cracht ryke
in synre sterckheide. **H**y
ne wedersaken sulte de
heer ontsien. ende hy sal
re op donren in die heme
len. **D**ie heere sal rech
ten die eynden van aert
ryken. ende sal gheuen
een ghebot synen coninc.
ende sal verhoghen den
hoorn syns christi. **G**lorie
sy den vader. **A**n die
heere sal oerdelen die ey
den der aerden. **A**n ghy
hemelen d' hemelen louet
gode. **ps.** Laudat ymnus
Oewighe glorie. **vsq** wy syn
vbuller vro. **Des dorendages**
Imus heyl vā onsen vyar
den ende van al d' ghee

A **O**p bñdcs

re handen die ons haten
Des dorchdachs Inuitatou
 den beden wy den heer
 want hy ons ghemact
 heeft **ps. Venite ymnus**
 O mede gheselle. **Den**
tytel des lxxviii psalms

Dauid bekende in hē
 inden gheest dat dz volck
 van ysrabel soude worde
 verkeert nae hem in seer
 bose volck Ende wāner
 christus queme dat sy mit
 hem seer vyantlyken sul
 len doen Doe maecte da
 uid desen psalm ende hy
 sprekt van christus passie
 ende synre heylighen da
 hy oech in bidt weder vy
 antscap ende haet **Saluu**
me fac dē lxxviii psalm

God maect my ¹⁰
 behouden. wat
 die waterē syn
 inghegaen tot
 mynre sielen **I**ch ben
 inghesteken in dat slym
 des diepes. ende daer en
 is gheen ondstant **I**ch
 quam int hoghe der zee.

ende die storme verdreert
 te my **A**lroepende heb
 ick ghearbeit myne stro
 ten syn heersch ghe worde.
 myn ogghen ghebraken
 als ick hope in mynen
 god **E**y syn menichuou
 digher gheworden dan
 die haren myns hoghs die
 my te verghoefs hebben/
 ghehoert **E**i syn gesterit
 myne vyanden die my
 veruolghet hebben. Doe
 betaelde ick ongherechte
 lock die dinghe die ick
 nyet ghenomen en hadde
Heerre du weets myn
 ongherechte. ende myn ver
 sumenisse en syn dy nyet
 verholen **N**iet en moe
 ten sy hem schamen in
 my die dy verbeyden
 heere. heere der duetche
Niet en moeten sy son
 fuyt werden van my
 die dy sueken. god van
 ysrabel **W**ant om dy
 heb heb ick gheleden las
 ter. tofusie heeft myn aen

sicht bedect **I**ck ben
 vrent gheworde myne
 broeders. ende pelgrim
 den kynderen mynre
 moeder. **W**ant die mi
 ne dyns huys heeft mij
 ghegheen. ende die laste
 ven der gheerne die dy
 lasterden syn opmy ghe
 uallen. **E**nde ick beder
 kede in vasten myn siel.
 ende tis my worden te
 laster. **E**nde ick sennede
 myn doet eenē hart doet.
 ende ick ben ghe worden
 in een parabolē. **S** sprac
 ken weder my die daer
 saten inder poorten. en
 so sanghen in my die
 wyn dronckē. **M**er ick
 sprack myne bedinghe
 tot dy heer god. tis doe
 tyt des welbehaghens.
In menichfoudicheit
 dynre onfermhertich
 hoer my inder waerhs.
 dynre salicheit. **W**t
 neem my wren slycke
 op dat icker nyet in en
 steke. verlosse my vā die

die my ghehaet hebben
 ende vanden diepen der
 watern. **N**iet en moete
 my verdrenken die stor
 me des watern. noch die
 diepte en versynde my
 nyet. noch die putte en
 hesse syn hoeft nyet opmy.
Hore my heere want
 goedertieren is dyn ont
 fermhertichyt. nae me
 nichfoudicheit. dynre of
 fermemisse sie in my. **E**n
 en keer dyn aensichte n3
 van dynen kynde. want
 ick bedroeft ben hoert
 my haestelyck. **A** ender
 ke myre sielen ende veise.
 om myne vyande vrye
 my. **D**u wetes my ver
 wyt ende myn confusie.
 ende myne laster. **I**n
 dynre teghenwoerdichs
 syn alle die ghene die my
 bedroeuē. myn herte verbrē
 vwyt ende onsalicheit.
Ende ick hebbe ghelede
 wie met my droeuich we
 sen soude ende daer en was
 nyemant. die daer wooffe

foude ick en vanden niet
Ende sy gauen in my
 re spysen galle ende in my
 nen darste gauen sy my
 te drincken educk **H**ore
 tafel moet voor he wesen
 in een strick. ende in we
 dergheuinghe en in fra
 de **D**oncker moeten
 werden hoer oghen op
 dat sy nyet en sien. ende
 com hoer rugghe altoes
Owtstort dyn tore op
 hem ende die verwoet
 heyt dyns toerns moet
 se begrypen **H**oer wo
 minghe moet werden
 woest. ende in horen ta
 bernakel en moet nyemot
 syn die daer in wone **W**at
 sy hebben dien pserucie
 ghedaen die du sloegste.
 ende op die zeerichert my
 re wonden hebben sy toe
 ghedaen **W**eset hem
 die een boesheit op die
 ander. ende nyet en moe
 ten sy ingaen in dynre
 gherichticheyt **A**fmoec

ten sy ghedaen worden
 vanden bokke der leue
 der. ende metten ghe
 rechtighen en moeten
 sy nyet ghescreuen wde
Ick ben arm en rou
 wich. dyn heyl heuet ny
 ontfanghen **I**ck sal
 louen den naem gods
 met sanghe. ende fallen
 groot maken met loue
Ende god sal behaghe
 ouer dat ionghe talf. dat
 voerbrenghet hoernen
 ende vlandere **D**ie ar
 me ontrent sien ende
 blyde wesen. socht god
 ende v siet sal leue **W**at
 god heeft ghehoert die
 arme. ende hy heuet met
 versmaect syn ghenange
Hemel ende erde moete
 hem louen. zee ende alle
 cruppande dieren daer
 in **W**ant god sal be
 houden maken syon. en
 die steden van iuda sul
 len ghetimmert worden
En daer sullen sy m

wonen, ende sy sullen se
nemen te erue. **E**nde
dat saet hoerre knecht
sal hoer besiten, en die
hoven naem minnen
sullen daer in wonen

Den tytel des lxx ps

Doe saul tot Jonathas
synen soen sprack ende
tot allen synen knechten
dat sy dauid souden do
den. **D**oen waernden
Jonathas dauid ende
sprack. **M**ijn vader siet
dy te doden. **D**oe maecte
dauid desen psalme die
men lesen sal almer
eens dines beghinen sal
Deus in adiutorium me
um ps. lxx. psalme

God dencke in my
hulpe. heere. **H**eer
te helpen haeste. **O** her
fuyt ende onteert moe
ten sy werden. **D**ie myn
siel soeken. **S**i moeten
affghekeert werden en
moeten hem framē. **D**ie
my quaet willen. **H**

ghekeert moeten sy werde
ende hem schame. **D**ie my
segghen ay ay. **H**oghe
moeten sy hem verbran
wen ende blyde wesen
in dy alle die ghenēdie
dy soeken. ende moete
segghen altoes die heere
werde groot ghemaect
die daer minnen. **M**ijn
heyl. **M**er ick ben be
hoeuende ende arm god
help my. **M**ijn helper
ende mijn verlosser bistu.
heere en meerre nyet.
Glorie sy den vader
An heere god denck in
myn hulpe. **Den tytel
des lxx psalms**

Doe dauid van Jo
nathas vernam dat he
saul woude doden doe
vloet hy tot samuel doe
seynden hem. **S**aul knecht
ten nae ende hietē va
ghen. **D**oe sy daer qua
men doe vonden sy hem
doe voer die gheest gods
in die knechtē saul dat

sy neder vielen en bede
doen seyn den hy ander
knechten daer ende die
gheschieden oech als de
Doe qua saul selu daer
doe begreep he die geest
gods soe sterckelyck dat
hy hem vor wach naert
ende beden met hom de
gansen dach. Die wyle
quam dauid **Wes** Doe
maekten dauid desen
psalm Oech hebben hem
ghesproken Jonadab en
syn soen voer die vrou
kenheyt Daer hy oech
in bidt om een seker le
uen **In te drie speraui**

Den lxx psalme :..

In dy heere heb ik
ghehopet nyet en
moet ik confusys werde
in ewicheyt. in dyne ghe
verhicheyt vrie my ende
verlosse my **Weyghe dy**
oren tot my. ende behout
my **Wes** my in gode be
schermer. ende een ghe
warende stad op dattu

100
my behouden makeste
Want du biste myn
onthout. ende dy biste
myn iderlaet **Myn**
god verlosse my vander
handen des suinders. en
vanden handen des ghe
nen die daer wercket te
ghens die eue ende des
bosen **W**ant du heere
biste myn verduldicheit.
heere myn hope va my
re ioghet **I**n dy be ick
gheuef vanden buyke
mynre moeder. du biste
myn beschermer **I**n dy
is myn sandt. altoes. en
ben gheworden als een
wonder veelre menschen
ende du biste myn sterke
helper **Myn** mont is
de ver vult met loue. op
dat ick singhe dyn glorie
alden dach dyn grootheit
En werp my niet wach
nider tyt der onder dom.
als myn cracht ghebreet
soe en laet my nyet affer
Want myne vyandē
seyden my. en die myne

siele behouden die name
eenen raet te samen. En
seynden god heesten ghe
laten vernolchten ende
begrypen want daer en
is niemont die vloffet

Heere en verre dy niet
van my. myn god sijn
in myn hulpe. **B**escient
moeten sy werden ende
ghbreck moeten sy hebbe.
die daer quaet achter
myne sielen spreke. **B**e
dent moeten sy werden
met confusien ende met
sraemten. die my quaet
soeken. **I**ck sal altoes
hopen. ende ick sal toe
doen bouen al dyn loff

Dyn mont sal kondi
ghen dyne gherechtichz.
aden dach dyn heyl. **W**at
ick nyet bekant. **E**en heb
die letter. soe sal ick ingge
in die machte gods. hee
ick sal ghedencken dyn
ve gherechticheyt allee
ne. **H**eere du hebste
my gheleert va myne

ioghet. ende tot nu toe
sal ick voert brenghen dy
ne wonderlyke dinghen

Ende tot inder ander
dom. god soe en laet my
nyet achter. **W**hent dat
ick tuedighe dyn arme.
alle gheslachte die toero
mende is. **D**yne mach
te ende dyne grootheyt
god tot inden hoerhsen
dinghen die du ghemaet
heeste die groot syn god
is wie is dy gelijc. **H**oe
vele droefheyde en qua
de hebste my ghetoent. en
du bekeerste dy ende du
makeste my leuende. en
vanden afgvonden der
aerden leedstu my wed

Du hebste menichuou
dich ghemaet dyn groot
heyt. ende du bekeerste dy
ende du troostese my. **W**at
ick sal dy behen in vare
des loues god dyne waer
heyt. ick sal dy smghen
in der kerpe heyligh va
ysrahel. **D**yne lippen

siullen hoghe verbrouwe
 als ick dy singhe. ende
 myne siele die du verlos
 sent hebste **Ende** myn
 tonghe sal peynsen alde
 dach dyn gherechtichz.
 als confurst ende steert
 syn die my quade din
 ghen soeken **Den tytel**
des .lxxi. psalms :

Doe dauid syn leet be
 daechde ouer den soen
 die hem ghebaerde ber
 sabee den die enghel ver
 sloech **Daer** nae troeste
 hysse ende ghincz by hoer
 slapen doen ontfincz sy
 enghedaerden eenē soen
 ende naemden hem Salo
 mon **Doe** sende god sta
 than den gphheet tot hem
 ende sprack nyet alleen
 en sal hy heyten Salomō
 die wyse **Mer** hy sal oerk
 heyten Salomion die lief
 de gods **Doe** maerten
 dauid desen psalm van
 christo onsen heer **Daer**
 hy oerk in bidt om een

salich kynt te winnen
Deus iudicium tuū
De .lxxi. psalm
God gheeff den ro
 nincz dyn oerdel. ende
 dyn gherechticheyt des
 romms soen **O**erdel
 dyn volck in gherechtic
 heyden. ende dyn arme
 in oerdel **D**ie bevghe
 moeten den volke ont
 faen vrede. ende die
 houele gherechticheyt
Hy sal ordelen die ar
 me des volcs. ende hy sal
 behoude maken die ky
 deren der armer. ende hy
 sal vernederen den val
 sichen **Ende** hy sal bly
 uen metter sonnen ende
 voer die mane. in geslach
 te ende gheslachte **H**y
 sal neder dimme als die
 reghen in dat velle. ende
 als die water goren die
 druypen opter aerden
In synen daghen sal
 verrisen gherechticheyt
 ende oueruloedichz des
 vreden. thent die mane

afghehaelt werde. **E**n
 hy sal heer scappie heb
 ben vander zee tott zee.
 ende vander vloet tot
 ten eynden des omme
 rings der aerden. **W**o
 hem sullen vallen die
 moren. ende syne vyen
 de sullen die erde lyke
Die coninghe van tar
 sis ende die eplanden
 sullen offeren gauē die
 coninghen van arabien
 ende saba sullen toley
 den gauen. **E**nde alle
 die coninghen sullen
 hem aenbeden. alle hy
 de sullen hem dienen
Want hy heuet ghe
 veyt den armen van
 den machighen. en den
 armen die gheen helper
 en hadde. **H**y sal spa
 ren den armen. en die
 sieden der armer sal hy
 behouden maken. **E**n
 hy sal hoer sielen vlos
 sen van woetker. en va
 ongherechtigheyt. ende
 hoer naem is ewlyck

voer hem. **E**n hy sal le
 uen ende hem sal gege
 uen worden gout. vā
 rabien. ende sy sullen
 aenbeden van dien. sy
 sullen hem benedyen
 alden dach. **H**y sal we
 sen een vestinghe mē aer
 den syne vloede sullen
 verheuen werden int oū
 stede berghen. opte beech
 van lybaen. ende sy sul
 len vlopen vander stadt
 als dat hoey der aerden
Syn naem moet ghe
 benedyt wesen in ewic
 heyt. syne name blyuet
 voer die sonne. **E**nde
 alle gheslachte sullen ghe
 benedyt werden in hem.
 alle lyden. sullen hē groot
 maken. **G**hebenedyt
 sy god van ysrakel. die wo
 derlyke dinghen doet al
 leene. **E**nde die naem
 synre moghentheyt sy
 ghebenedyt in ewicheyt.
 ende alle aerteycke sal
 verbullet werden van

synre moghentheyt het.
gheſchie het gheſchie

Glorie ſy den vader
An wes my heere in
god een beſchermer
den tytel des lxxij ps.

Die vouten ende die
ouden baden **D**auid
dat hy meer loues maer
te **E**nde deſen psalm is
vander voerſienicheyt da
dat gode lenen in beſtae
moet **C**uia bonus psal

Hiel de lxxij psalm

Hoe goet is god va
yſrahel. dien die va
reth ter heren ſyn **M**yne
voeten ſyn bynae bewege.

Mijne ganghe ſyn bynae
wtgheſort **W**ant ick
hebbe nydich gheweest
ouer die boſe. doe ick ae
ſach den vrede der ſonda
ren **W**ant ſy en ſien ho
ren door nyet aen. ende
daer en is gheen vaſſic
heyt in horen plaghen

Sy en ſyn nyet in ac
beyt der menſchen. mette
menſchen en ſullen ſy
nyet ghegheeffelt werde

Daer om heeſſe gehou
den houerdie. ſy ſyn be
dert met boeſheyt ende
ongheeſtelyckheyt **H**o
re boeſheyt ghinck voert
als vuten vuten. ſy gin
ghen voert in begher ten
hoers heren **S**y peyn
ſeden ende ſprake ſaldz
heyt. ongherechticheyt
ſpraken ſy int ouerſte

Sy ſetten horen mont
inden hemel. ende hoer
toegynck inder aerden

Daer om ſal myn voldz
hier bekeert worde. en
volle daghe ſullen ghe
uonden werden in hem

Ende ſy ſeyden hoewe
rat gode. ende iſſer ranc
inden hoghen **S**iet die
ſondaren ende die ouer
uloyen inder werelt. heb
ben vyckheden ghehoude

Ende ick ſegghe daerom

sonder sake make ic recht
 uerdich myn herte. ende
 ick wassche onder die on-
 nosele myn handen. **I**n
 was alden dach ghegeef
 selt. ende myn cassinghe
 is metten tyden. **I**c dat
 ick gheseyt hebbe aldus
 sal ick vertellen. siackheb-
 be ghelastert die gebuerte
 dynre kynderen. **I**c
 waende dat ick bekenne
 soude dit is arbeit voer
 my. **H**ert dat ick in
 gae in die heylighe stad
 gods. ende dat ick ver-
 stae in hoer lesten. **M**och
 tan om haer boesheyt heb-
 stu hem gheset quade di-
 ghen. du hebste neder
 worpen als sy verheue
 souden werden. **H**oe sy
 sy gheworden in mistroet
 haestelyke ghebraken sy.
 sy verdorue om hoer boes-
 heyt. **H**eur du salte in
 dynre stadt hoer beelde
 te myet maken. als een
 droem diere die opstaen
Want myn herte is ont-

steken ende myn nyere
 syn verwandelt. ende ick
 ben te myet gheworden
 ende ick en wites met
Ic ben by dy ghewor-
 den als een beest. en ick
 ben altoes by dy. **O**ulhe
 ueste ghehoudē my veyt
 ter hant. ende in dynen
 wille hebstu my gheleyt.
 ende met glorien hebstu
 my ontfaen. **W**at wat
 is my inden hemel. en
 van dy wat woude ick
 opter erden. **M**y vleysch
 ghebrack ende myn her-
 te. god myns herte en
 myn deel is god in ewig
 heyt. **W**ant sie die he-
 beverren van dy sulte
 vergaen. du hebste ver-
 loven alle die ghene die
 ouerspel doen ouer dy
Mer my is goet gode
 aente hanghen. ende te
 setten in onsen heer god
 myn hope. **O**p dat ick
 kundighe alle die pre-
 kinghe. inder poerten d'
 dochtere van spon. **D**en
 tytel des **lxxij** psalms

Desen psalm maecten
 dauid tot een ghetuych
 nisse ende tot eenen spie
 ghel den volck dat sy god
 voer ogthen hadden **W**at
 hy apheeteerde hem die ghe
 benckens die hem soude
 gheschien nae syn doot
 Ende is een ghebet we
 der die berouinghe d'vy
 arden ende weder die
 woekenaers **vt qd deus
 repulisti nos de lxxij ps**

O god waer om heuef
 tu ons verdreuen
 int eynde. dyne verwoet
 heyt is toernich op die
 strafe dynre weyde **W**es
 ghedachtich dynre verga
 deringhe. die du beseten
 hebste van beghinne **D**u
 hebste verlossant die roede
 dynre erfnisse. die berch
 syon in welckey du gewoet
 hebste **L**icht op dyn han
 de in hoer houerde int
 eynde. hoe groot quaet dz
 ghebrocht heeft die vy
 ant inden heylighe **E**n
 hebben glorie ghehad die

dy ghehaet hebben. **i**nde
 midden dynre hoechtuyt

Si setten hoer teyke
 ne teyken ende sy en be
 kenden nyet als in eenē
 werganghe boue de slaep

Sy wttheuben syne
 doren met bylen als in
 eenen bossige der houte.
 in dat selue. inder bilen
 ende inder geen worpē

syse neder **S**y berne
 den int vier syne heyl
 lighen tempel. **i**nd aev
 den beulacten sy den ta
 bernakel syne naems

En horen herten sey
 den sy hoer maechscape
 tesamen. laet ons doen
 rusten allen die feest da
 ghen gods vand' erden

Onse teykenē en heb
 ben wy nyet ghesien al
 tehants en is gheen pro
 pheet ende hy sal ons
 voert meer nyet kenne

O god hoe langhesal
 die vyant laster spreken.
 die weder sake woernde
 dyn name int eynde

Maer om keerstu dy
hant of. ende dyn recht
hant vande midden dy
nen schoot int eynde

Mer god die onse co
minck is van begynsel.
heeft ghebrocht salichz
int midden vā eertyke

Du hebste in dynre
wacht gheuef die zee.
du hebste bedroeft die
hoefden der draken in
den waterē. **D**u braet
ste die hoefden der dra
ken. du gaueste hē tot
eene spysen. moer volke

Du soerste die fontē
nen ende vruieren. du
hebste ghedroecht die
vloeden egham. **D**yne
is die dach ende dyne
is die nacht. du hebste
ghemaect die dageraet
en die sonne. **D**u ma
keste alle eynden der
aerden. die somer ende
die lenten du hebste se
ghemaect. **M**es dies
ghedachtich die vrant

sal lasteren den hē. ende
dat onwyse volck heeft
verweet tot toern dynen
naem. **E**n gheeft met
ouer den beesten die siele
der gheenre die dy belien.
ende die sielen dyre ar
mer en vergheet nyet int
eynde. **S**ich in dynē tes
tament want sy syn ver
vullet die verduyfster syn.
die aerde vanden huise
der boesheyden. **O**p dat
die oetmoedighe mijet aff
ghekeert en werde. die ar
me ende die behoeuende
sullen louen dynē naem

Stant op god oerdel dy
sake. wes ghedachtich dy
re veruyten alden dach
vanden ghenē die vande
onwyfen syn. **E**n ver
gheet nyet die stemme
dynre vrande. die houer
die der gheenre die dy
ghehaet hebben dymet
altoes opwaerts. **G**lori
e sy den vader. **A**n Goet is
god aen te hanghen ende

te setten in den heer mynē hope **Dē tytel des lxxij.**

Asaph bekende **ps**
wt den gheschiffen en wt den psalmen Dauidts wā neer ysrahel gheuanghen worde alset gheschiedete babilonien Dat sy weder verlost werden met vrou den als het gheschiede by sorobabel. ende maecte den psalm vandē woerden dauidts tot eenre vestinge Ende is een goet ghebet we der stralke beheyndicheit **Confitebimur tibi Den**

O lxxij psalme:
god wy sullen dy be lieen wy sullen dy belyen ende wy sullen in roepen dynen naem **W**y sullen vertellen dyne wondlyck heyden. als ick die tyde neme soe sal ick oerdelen die gherechtighe **D**ie er de is ghesmouten ende al le die daer in wonen. ick hebbe vast ghemaect hoer calūmen **I**ck heb gheset

den bosen en wilt nyet boeslyck doen. ende die versuunende syn en wilt nyet verheffen dē hoer ne **E**n wilt nyet iukē hoerne verheffen in ho ghe. ende en wilt nyet boesheyt spreke weder go de **W**ant noch van oesten noch van westen noch vanden woeste ber ghe. want god een recht ter is **D**esen verneest hy ende desen verheft hy. want die kelck des pueren wyns is in den handen des heeren vol ghemengets **E**n ney ghede van dit in dat. nochtan en is syn heffe nyet verydelt. allen die sundaren der erden sul len drinken **M**er ick sal boescappen in ewich. ick sal smghe iacobs god **E**n alle die hoerne d sundaren sal ick breken. en die hoerne des gerechtigen sullen verhoghet werden **Dē tytel des lxxv**
ps

Asaph als hy vnome hadde vand' ppheterige dauidts vander werdest ons heeren ihu christi maecten hy desen psalm off als ander segghende een enghel versloech op eenre nacht in des torens semacheribs her hondt dussent ende lxxx dussent van synē volke om dat hy die kynder van ysrakel persequeerden Ende is een ghebet teghē die vanden *notus in iu dea d's dē. lxxv. psalm*

God is bekēt mit *10* woetschelant synē naem is groot in ysrak **E**nde syn stede is ghe maect in vreden. en syn woninghe in syon. **D**aer bracht hy die moghēthey den. die boghe schult swēt ende steyt. **D**u biste in lichtende wonderlycke vanden ewighen berge. allen die onwyse vā her ten syn bedroeft. **S**i sliepen hare slaep. en alle die māne d' ruyckheidē

en vonden nyet in horen hande. **V**an dynre be ruynghe iaabs god. sliepen die op die perde dō men. **D**u biste vreeslyck ende wie sal dy wed' staē. van dier tyt is dyn torne

Vanden hemel maket te ghehoert dat oerdel. die erde beuede ende vuste

Als god opstaen soude inden oerdel. om te behou den alle sachtmoedighe d' aerden. **W**ant dat gedacht te des menschen sal dy be lien. ende dat leste vander ghedachte sal dy maken eenen feest dach. **L**ouet uwen heer ende god ende betaelt ghy alle. die in synē omeganck braighet gauen. **D**ien vreeslyken ende dien daer aphaelt dē geest der princen. dien vreeslyckē by alle cominghen der aer den. **A**n Ende wy sullen in roepen heer dynen naem *dē tytel des lxxvi. ps*

Doe dauid vrias syn wyf nam doe ghint de heylige

gheest van hem Daer
 nae doe dauid dat ge
 betert hadde met grote
 rouwe ende met sware
 boeten ghequelt hadde
 syn lichaem Doe keerde
 sich weder die heylighe
 gheest Doe maecte hy de
 sen psalme ende het is
 een sonderlinghe goerge
 bet om troost van godis
 cryghen ende tegen noot
 des waters en onweders
vore mea ad dominu

De lxxvi psalme.

Met mynre stemmen
 riep ick totten heere met
 mynre stemmen tot gode
 ende hy ghedacht myre

Inden daghe mynre
 droefheyt secht ick gode
 met mynen handen mid
 nacht teghen hem. en ick
 en ben niet bedroeft

My siel weder seyde ghevroost
 te werden. ick was ghe
 dachtich gods ende ick
 hadde ghen uecht en was
 gheoeffent in myne geest
 ghebrack **M**yne oghe
 namen voer die wake.

ick ben bedroeft ende
 utzen heb nye ghesproke

Ick dachte die oude
 daghen. ende die ewige
 iaren had ick in myn
 re ghedachten **E**nde
 ick peynfede des nachts
 met mynre herten. en
 ick wert gheoeffent en
 ick veghede myne gheest

Sal god in ewicheyt
 ewech werpen. off sal hy
 niet toe seken dat hy
 noch behagheleker sy

Off sal hy syn of ferm
 herticheyt of syn den
 mit eynde. van geslach
 ten in gheslachten **O**f
 sal god vergheten tont
 fermen. of sal hy houde
 syn onfermharticheyt
 in synen toerne **E**nde
 ick seyde nu begonst ick.

Dit is die verwande
 linghe der verkerhat
 des ouersten **I**ck
 ghedachte die werken
 des heeren. want ick
 sal ghedencke dyre wo
 dere van beghinne **E**n

ick sal peynsen in alle dy
 ne werken. ende ick sal
 gheoeffent werden in dy
 ne onderuyndige. **G**od
 int heylighe is dyn werch.
 wie is groet god als onse
 god. du biste god die daer
 doetste wonderen. **O**u heb
 ste dyn wraecht bekent ghe
 maect inden volcke du he
 ueste verlossent dy volck
 in dyne arme. **i**corob ky
 deren en iosephs. **D**ie
 wateren saghen dy god
 die wateren saghe dy en
 ontfaghen. die afgronde
 syn bedroeft. **D**ie veel
 heyt des gheluyts d' wa
 teren is: die wolcken ge
 uen stemmen. **W**at dy
 ne ghesaute doergaen.
 die stemme dyns donnes
 is inden rade off inden
 wieghel. **D**yne blyem
 lichten den ammeent
 der aerden. die aerde is
 bewoert ende beuede. **D**y
 wech is in die see ende
 dyne toepaden in vele wa
 teren. ende dyne voetspo

ren en sullen nyet bekent
 werden. **O**u hebste ghe
 leyt dyn volck als scaep.
 in moyses ende in aarons
 hant. **den tyt el des lxxvij**
Desen psalm maect / **ps**
 ten dauid te bestedinghe
 den volck in alle wonderen
 gods. Ende hy gassen asaph
 den senger dat hy dien
 tot allen hoedtyden soude
 lesen den volck inden tem
 pel: Ende het is een goet
 ghebet teghen quade bero
 ringhe. **Attendite psl^m m^o 129**
Den lxxvij psalm
Myn volck aemerket
 myn ewe. neyghet uwe
 oren inden woerden mys
 monts. **I**ck sal opdoen
 mynen mont in ghelike
 misse. ick sal spreken vede
 ne van beginne. **H**oe
 grote dinghen wy ghe
 hoert hebben ende bekent.
 ende onse vaderen diet ver
 tallet hebben. **D**ese dingē
 en syn nyet vechuut van
 horen kynderen. in die a
 der gheboorte. **D**ie siel

ben die loue gods ende syne duetijden. ende syne wonderen die hy dede

Ende verberkede een ghetughe in iacob. ende settede een ewe in ysrahel

Hoe grote dinghen ont boot hy onsen vaderē die kanlyck te maken horen kynderen op dattet bekenē die ander ghebuerē

Die kynderen die gheboren sullen werden. en noch opstaen sullen vertellen horen kynderen

Op dat sy setten in gode horen hoep. ende vergheten die werke des heeren. ende dat syne ghebode zoeken. **O**p dat sy nyet en werden als haer vaderen. dat bose geslacht te ende wreet. **O**at gheslachte dat nyet en verhtede syn herte. ende syn gheest en is nyet ghelouet met gode. **A**ffrens kynderen die spanmede haren boghe inden dage des stryts. **S**y en behoe

die hy hem getoent had den gods testament met ende en wouden nyet. wanderen in syn ewe

En vergaten syne wel daden ende syne woderē

Oer horen vaderen dede hy wonder mit lat van egypten. in rampetanos. **H**y scheidde die zee ende lydese. ende hy settede die wateren als in een vleysstijc. **E**n hy leedse in die wolken des daghes. ende alde nacht in enlichtinghe des viers

Hy soerde die leye in der wogen. ende hy wapperde in eenē afgrōde

Ende hy leede wt dat water wt den steen. en hy leede wateren als vloeden. **E**nde noch sette sy oertz sonde te doen. ende in eenen toerne verwercken sy den ouerste in dat onghewarende. **E**n sy bewerden gode in hore herten. als te bidden spyse hoerre zielen. **E**nde spraken quaet van gode.

ende seyden mach god
 niet bereyden een tafel
 inder woestynē. **W**at
 hy sloech den steen ende
 die wateren vloeyde en
 die ruyieren oueruloede

En mach hy ghee broot
 gheuen. off bereyde sijnē
 volke een tē. **W**aer
 om hoerdet die heere en
 verfoghet. ende dat vuer
 wert ontsteken in iacob.
 ende die thoern gods
 dan op in **herusalem**

1 ysa

Want sy en ghelouede
 niet in gode. noch sy en
 hoepden niet in ha hal

Ende hy ghewoet den
 wolken van bouen. ende
 hy loech op die doren
 des hemels. **E**nde hy
 veghende hem broot te
 setene. ende hy gaff hē
 dat broot des hemels

Die mensche adt dat
 broot der enghelen. hy sey
 de hem spysē in ouuloē
 dicheyt. **H**y boerde vā
 den hemel den westen
 wynt. ende in synre aach

te soe brochte hy dē syde
 wynt. **E**nde hy veghen
 de op hem als stoff vleysch.
 ende als dat sant vand
 see ghebedere voghelen

Ende sy vielen inden
 middel hoerre castelen.
 by hoeren tabernakelen

Ende sy aten ende wor
 den seer ghesaet. ende hy
 dede hem hoer begherte.
 ende sy en syn niet bedro
 ghen sy en veghen doch
 ymer haer begherte. **N**och

waren die spysen in hore
 monde. ende die marne
 gods qua op hem. **E**n

hy dode hoer vete. ende
 hy hynderde die wtuer
 coren van ysrahel. **I**n

allen desen misdeden sy
 noch. ende en ghelouede
 niet in synen woender

Ende hoer daghe ge
 braken in ydelheyden.
 ende hoer iaren bergin
 ghen niet haeste. **D**oe

hysē doden soude sochte
 sy hem en quame weder.
 en quame mō dagtheraet

125
tot hem **E**n sy weder
dochten dat god hoer hel
per is. ende die hoge god
hoer verlosser is. **E**nde
sy mineden hem in ho
ven mont. ende met ha
ren tonghen loghen sy
hem. **H**oer herte en
was nyet recht met hy.
noch sy en syn niet trou
we gheuonden in syn tes
tament. **M**er hy is ont
fermich ende sal ghena
dich worden horen sonde.
ende hy en salte nyet ver
liesen. **E**nde hy oūuloe
de om. at te doen synen
toerne. **E**nde hy wed
dochte dat sy vleysch syn.
en gheest die gaet en
nyet weder en toert. **H**oe
dicke hebben syen wreet
ghemaect inder woestine.
ende verweeten hem in
toerne daer gheen wat
en was. **E**nde sy syn ghe
keert ende beroede gode.
ende sy verwrede den he
lighen van ysrahel. **S**y
en dochten nyet syns hats.

inden daghe doe hyse
verlossent hadde vand
hant des ghenen diese
bedroeft. **A**ls hy in egip
ten settede syn reykene.
ende syn wonder in cam
potancos. **E**nde hy kee
de hoer watenen in bloe
de. dat hye nyet drincke
en soude. **H**y seynde
in hem die honts vliege.
ende die aten hem. ende
hy seynden oetz vorssen
ende verderude. **H**y
haet den rypen ghege
uen hoer vruchten. ende
die sprinckhanen horen
arbeyt. **E**nde hy ver
derude hoer wyngaer
den in haghel. en haer
moerbomen inden rype
Ende hy gaff ouer de
haghel hoer beesten. en
hoer besutinghe de viere
Hy seynde in hem den
toerne synre onwerdich
heyt. ende onwerdichz
ende toern en droefhey
den. en inseyndinghe by
den quaden enghelen.

1 en hi en ontfack n3 alle synē
toern

A hi ind doot
n hi sloecht

Hy maecte een werch
den toepaden syns toans.
ende hy en spaerde hoer
ve sielen nyet vand doot.
ende hoer buysten besloot
alle die verste gheboren
inden landen va egypte.
die verste al hoer arbeids
in thams tabernaculen
Ende hy haelde off
al syn volck als schape.
ende hy beleedse als veer
inder woestynen **E**nde
hy leedse in hopen ende
sy en ontsaghen nyet.
ende die zee bedroede
haer vyande **E**nde hy
beleedse moen berch syn
re heylicheyt. moe berch
die syn rechter hant v
crech **E**nde hy welker
van horen aensichte die
heydene. ende mette loe
te deelde hy hem dz lanf
metter lynen des deplies
Ende hy dede wonen
in horen tabernacule.
die gheslachten van ys
rahel **A**n sy berorde
ende vertoernden gode
de hoghen god. ende sy

en behoeden syn ghetu
ghen **E**nde sy keerden
hem off ende en hielden
gheen ghelooften. als hoer
vaderen ghekeert syn in
den bosen boghe **S**y v
weten hem in toern in
horen halsen. ende in ho
ren wiggheden beelden
verwechten sy hem te tor
ne **G**od hoerdet ende
versmaecte. ende make
de ysrahel swer te nyet
Ende hy verdreef die
tabernakel silo. syn tab
nakel daer hy in wende
inden menschen **E**nde
hy gaff ouer hoer radse
in vanghemisse. ende hoer
suuerhede in den
handen des vyants **A**n
hy besloet syn volck inde
sweerde. ende hy versmad
syn erfnisse **D**ar vuer
adt hoer ionghelinge.
ende hoer ionckvrauwe
en worden nyet bekermet
Hoer priestere viele in
den swerden. ende hoer
weduwen en worde nyet
bescreyt **E**nde die is ge

A heen

werct als die slapēde was.
 als machtich wel gedwō
 ken van wyne. **E**nde
 hy sloech syne vyande
 int achterste. ende hy gaf
 hem ewich laster. **E**nde
 hy verdreef iosephs ta
 bernacl. ende effrens
 gheslachte en verroes hy
 nyet. **M**er hy verroes
 dat gheslachte vā iuda.
 den berch syon dien hy
 minde. **E**nde hy tima
 de als een denhorē syn
 heylighe stad. ind aerde
 die hy ghestest had in e
 wicheit. **E**nde hy ver
 coes dauid synen knecht.
 ende hy nāmen vanden
 strāpen. ende vande aude
 ontfinc hy en. **D**e voe
 den iacob synen knecht.
 ende ysrahel syn erflyk
 heyt. **E**nde hy voeden
 in die onnoselheyt syns
 herten. ende in die ver
 standnisse synre hande
 leyde hysse. **G**lorie sy
 den vader. **A**n Keyget
 voer inden woerden

myns monts **Den ty**
tel. des lxxvij psalms
Asaph bekende indē
 woerden dauidis ende
 gheloefden hem wāt hy
 had ghepropheteert dat
 die stad iherlm soude w
 den verstroyt ende maec
 ten oech desen psalme
 ppheterende van hoere
 verstorminghe ende is
 een goet gheber teghen
 die ons goet affduickē
Deus venerūt gentes
De lxxvij psalm
O god die heydene
 quāden dyn eeffnisse.
 sy beuleten dynen heyl
 ghen tempel. ende setten
 iherusalem in eenre hoede
 der appelen. **S**y setten
 die dode lichaem dynre
 knechten totter spysen
 vā voghelen des hems.
 ende dat vleesch dynre
 heylighen den beesten
 der aerden. **S**y wistor
 ten hoer bloet als wa
 ter indē omgancz van

Iherusalem. ende daer
en was nyemant diese
groeff. **W**y syn gewor-
den laster onsen ghebue-
ren. ende freyminghe en
bespottighe dien diem
onsen omgancz syn.

Hoe langhe sulstu he-
toernich wesen mit ey-
de. hoe langhe sal dyne
nersticheyt ontsteken
worden als een vuur.

Westort dynen toorn
inden heydenen die dy
nyet bekennt en hebben.
ende inden vyken die
dy nyet aengheroepen
en hebben. **W**ant sy
aten iacob. ende vder-
ueden syn stede. **A**n
ghedencke nyet onser
ouder boesheit. haeste-
lyke moeten ons voer-
grypen dyne ontfermit
heyden. want wy syn
seer arm ghe worden.

Helpt ons god onse
heylgheuer. ende om
die glorie dyns naems
heere vrie ons. en wes

ghenadich onsen suude
om dynen naem. **O**p
dat sy mach lichte niet
en segghen waer is hoer
god. ende openbaer wer-
de in die gheboerte voer
onsen oghen. **O**re wa-
ke des bloets dynre
knechte dat wt ghestort
is. moet ingaen in dy
teghen woerdicheyt en
suychten der gheuanghe.
Nae grootheyt dyns
arms. besit die kynde-
ren der ghedoder. **E**n
gheest weder onsen
ghebueve seuen uout
in haven schoet. dat v
wyt dat sy dy heere de-
den. **M**er wy dy volck
ende fraep dynre wey-
den. wy sullen dy be-
lien in ewicheyt. **I**n
ghebuerte ende ghebue-
te. sullen wy kundighen
dyn loff. **D**en tytel des
lxxix psalms
Ohepropheteert waert

vanden apheet dat nae
 dauids tyten gheuāge
 worde ysrahel en waert
 gheuāghen ghebuert
 in assyrien Als het hier
 nae gheschiede dat die
 coninc van assyrie vuk
 syn gheslecht ende voer
 dense henen Doe maecte
 dauid desen psalm ende
 het is een goet ghebet
 als men verst ons vrom
 de luyden gaet wonen

Qui regis ysrahel mēde

Den lxxix psalm
 Die regiers ysrahel
 aendendē die daer leed
 ste iosep als een sraep

Die daer sitted op re
 rubin. werde openbaer
 voer effraym beniamin
 ende manasses **W**er
 werke dyne macht en
 coem. op dattu ons be
 houdes **G**od bekeer
 ons ende toon dyn aen
 sichte. ende wy sullen be
 houden wesen **H**eerē
 god der duerden hoe
 langhe sulstu toer nict

wesen op dat gebet dīs
 knechtes **D**u salte ons
 spysen metten brode der
 tranē. ende du salte ons
 gheuen drāck in tranē
 in maten **D**u hebste os
 gheset in wedersprekin
 ghe onsen ghebueren.
 ende onse vyande bespot
 ten ons **G**od der duer
 den bekeer ons. en toen
 dyn aensicht en wy sul
 len behouden wesen

Du oueruoerste den
 wyngaert van egipten.
 du worpest wt die he
 den en du plantte **D**u
 waerste een beleder des
 weghes in hoerre teghe
 woerdigheyt. ende du
 plantte hore wortelen
 en sy syn vullende aet
 vyke **H**ore stade bedec
 te die berghe. ende hoer
 bossinghe die cedarbo
 men gods **S**y wtrec
 keden hoer vanden tot
 ter zee. ende haer tel
 ghen totten riuierē **W**ā
 om hebstu verderuet

hoer mueren. en waer
 ont verderuen syse die
 daer voer gaen byden we
 ghe die daer voer gaen
 byden weghe. **D**ie euer
 vanden woude heeftē
 ghequetst. ende een sun
 derlinghe dier heeftē
 verderuet. **G**ods duet
 den bekeertse vanden
 hemel. ende sich en vant
 desen wyngaert. **E**n
 volmakene die dyn
 rechtē hant gheplant
 heeft. op des mēschē so
 ne dien du dy gheuest
 hebbe. **D**ie ghebrande
 dinghen mitten vuere en
 die ghegrauen. sullen
 vergoren van berispin
 ghe dyns aēsicht. **D**y
 ne hant moet werden op
 ten manne dynre recht
 ter hant. op des mensche
 sonen dien du gheuest
 hebbe. **E**nde wy en gae
 myt van dy. du salte
 ons leuendich maken
 ende wy sullen dynen
 naem aenroepen. **H**ee
 re god der duetden be

keer ons. ende toen dyn
 aensicht ende wy sullen
 behoude wesen. **G**lorie
 sy den vader. **A**n wes ge
 nadich onse sundē heere.
Vsi. **M**yne lippen sullen
 verroude als ick dy sin
 ghe ende myn ziele die
 du hebste verlosset. **D**ie
 laude. **A**n. **D**y al
 leen heb ick ghesondiget
 heere ontferm dy mynre
Ps. **M**iserere mei. **A**n
 heere du biste ons ghe
 worden een toeblycht.
Ps. **D**oe refugiu. **L**xxix.
An. **I**nden mettenē heer
 sal ick dy denken. **P**s. **d**e
 us deus meus. **D**e tytel
 des vierde canticū moyses.
Desen psalm sacz moy
 ses doe god die kynder
 van ysrakel gheleydt had
 ouer dat rode meer. **E**nde
 die van egipten verdrot
 ken had in dat selue me
 re. **E**nde is goet ghelesen
 weder die vyanden. **C**an
 temus domino glōse
 den vierde canticū moyses.

Singhen wy den heec
 want hy is gloriose
 lydz gheert. hy werpt pt
 ende syn opsetter it meer
Die heere is myn sterck
 heyt ende myn loff. ende
 hy is myn gheworden tot
 salicheyt **D**it is myn
 god ende ick salen louē
 ende ick sal hem daer
 eer met loue spreke. god
 myns vaders ende ick
 salen vhoghe **D**ie hee
 is als een man die ver
 ter is. synen naem is al
 machtich. pharaons wa
 ghenen ende syn heer
 werp hy int mer **S**yne
 wtuertoren princen syn
 drentit int rode meer.
 die afgronden bedekte
 sy ghinghen neder in dat
 diepe als een steen **H**ee
 dyn rechter hant is. felle
 ghemaect in sterck heide.
 heere dyn rechter hant
 sloech den vyant. en in
 menichfoudicheyt dyre
 glorien settu off myne

A groot

wederfaken **D**u seyt
 ste dynen toerne diese
 verstant als een stopd.
 ende inden gheeste dyre
 verwoetheyt syn verga
 dert die waterē **D**at
 vloyende water stot. die
 afgronde syn vergadert
 in mides des meers
Die vyant seyde ick
 salen vervolgen ende
 ick salen begrypen. en
 ick sal deelen myn die
 rouē. myn siel sal ver
 bullet werde **I**ck sal
 wt doen myn swert. ende
 myn hant salse slaen **D**y
 gheest blies end die see
 bedekte se. sy syn vdwor
 ken inden ~~schone~~ waterē ^{grote}
 als een loet **H**ie is dy
 ghelyck inden sterckhey
 den heere wie is dyns
 ghelyck. groot doende
 in heylicheyt. vreselyck
 ende louelyck ende doen
 de wonder **D**u wercke
 des dyn hant ende die
 aende verstantse. du waar
 ste een leyder in dynre

ontfermicheyt dynen
volcke dattu verlossēste
Ende du droghenste
in dynre sterkheyt. tot
dynre heyligheyt woinn
ghe. **D**at volck clam
op ende weet toernich.
ende seerlicheyt den heldē
die woentes d'philistē
Doe worden bedroeft
die prinē van edom.
beuninghe helt die ster
ste van moab. alle die
woentes van chanaam
waren beanght. **O**ntse
ninghe ende vrese moet
ballen op hem. in groot
heyt dyns arms. **O**n
bewerlyck moeten sy w
den als een steen. ontz
dyn volck ouergae. dat
tu beseten hebste. **D**u sal
tse in leyden ende du
sal tse planten in den
berch dyns ewes. **D**ie
vyant seyde ick sal len
vervolghen ende ick sal
len begrypen. **D**yne
heylighe sanctuarie
dat dyne handen ghe
uest hebben. die heer

A dynē alnē vaste tabernakel
dattu gemaect hebste

sal regneren ewelike en
langher. **H**avon gith
in met waghene ende
met ridders in meer.
ende die heere haelde
weder die water des niers
Mer die kynder van
ysrahel wanderden in
droghe. in mids des mers
Glorie sy den vader
An In ewicheyt sal die
heer regneren ende lan
gher. **A**n smghet den
heer. enen nieuwe sack
ps laudate ymus. **O**ewi
ghe glorie. **vs** uoy syn v
vullet vroe met dynre
ontfermicheyt. **I**n heyl
licheyt. **Des vrydachs** **I**n
uita. **D**en heer die ons
ghemaect heeft. **C**oemt
laet ons aenbeden **ps**
Venite ymnus. **O**mede
gheselle. **D**en tytel des
lxxx psalms
Hls die wyne en alle
die vruchten d'aerden
eyp syn. **D**an namen
dat ysrahels volck wy
wt der persen en louē
A op bndicty an. **I**aet ons
de hee diene en hi sal ons v
loesse vā onsen viantē

A hee tot dz di
volck ouerga

god met sanghe en sey
den spele Ende dancke
hem synre wael daet
en goeder tievenheyt
om die vrucht die hy
ham heeft ghegheuen
Ende dit gheschiet als
die nij maent verst aē
gaent inden herst In
welcker die wyne ryp is
Daer toe heeft **Dauid**
desen psalm ghemaeckt
Ende desen dach daer
desen psalm op songhen
wort heyt by hem den
dach der basunen ende
der sunderlingher vrou
den. Ende hy bidt oertz
om rechte neringhe **Ex**
ultate deo adiutori
nro Den. lxxx. psalm.

Werbrouwen
in gode
onsen hel
per. hebbet
volhartely
ke blyscap tot iacobs god
Nemet die psalme en
gheuet die bonghe. die

733
voolyke sanctorie met
herpen. **B**laeset inder
nuwer basunen. in den
hoghen daghen uwer
feesten. **W**ant het is
een ghebot in ysrachel.
ende een oerdel iacobs
gode. **H**y settede die
ghetughe in ioseph. dat
hy wtgynck wren lande
van egipten. hoerde hy
die tonghe die hy nyet
en bekende. **H**y hoer
de synen rugghe van
den laste. syne handen
dienden in den corue
Du riepes my aen in
droefheyt ende ick ver
loste dy. ende ick hoer
de dy in verborghen
des storms. ick proue
de dy byden water der
wedersegghinghe. **H**o
re myn volck ende ick
sal dy betughen. ysrachel
is dattu my hoerste soe
en sal ick dy nyet wesen
een nieuwe god. noch du
en salte nyet aenbeden
eenen vreemden god

Want ick ben dyn
 heere dyn god die dy
 wt ghelept heb van e
 gypten lande. doe du
 op wyde dynen mont
 ende ick sallen verbul
 len. **E**nde mijn volck
 en hoerde nyet my stem
 me. ende ysrahel en
 dochte nyet op my.
Ende ick lietse nae
 begherten hoers herte.
 sy sullen gaen in hore
 onderuindige. **H**ad
 de my mijn volck ghe
 hoert. had ysrahel in
 myn weghe ghebadert.
Machlichte om nyet
 had ick hoer byande
 vernedert. ende hadde
 myn hant ghesent op
 die ghene diese bedro
 uen. **D**ie byanden
 gods hebben hem ghe
 loghen. ende hoer tyt
 sal wesen in ewichheit.
Ende hy spysse dese
 vander veyticheyt des
 coerns. ende vanden
 streene sadelhyse met
 homch. **Den tytel des.**

lxxxi psalms :—

Desen psalm maecte
 dauid vanden verkeer
 den richters va ysra
 hel ende hy bidt om en
 recht vonnis te aygthen.
Deus stetit de lxxxi ps
God stont inder si
 nagoghen d' gode.
 inden middel oerdelt
 hy die goden. **H**oe la
 ghe oerdelt ghy onghe
 rechticheyt. ende nemet
 die aensichte der funda
 ven. **O**erdelt den arme
 ende den wesen. maert
 rechtuerdich den oet
 moedighen ende den
 armen. **V**erlosset den
 behoenghen ende ten
 armen. vrietten vander
 hant des sunders. **S**y
 en wisten nyet noch en
 verstonden nyet sy wan
 derden in duysterissen.
 alle die fundamenten
 der aerden sullen be
 weghet werden. **I**ck
 seyde ghy syt gode. ende
 alle des ouersten kyde
 re. **G**hy sult sterue als

menschen. ende sulde bal
len als een vande prime

Stant op god oerdel
die aerde. want du sul
ste erue hebben in allen

luden **G**lorie sy den
vader **A**n Vermaet
v in gode onsen heylgeu

Den tytel des lxxxij ps

Hem hadden ghesamet
tot eenre tyt die moabi
ten ende die ysmaheli
ten ende amalechiten
ende die van ydumea
met malcanderen ende
toghen teghen **dauid** doe
maecten **dauid** desen
psalme roepende tot god
dat hy hem hulpe **Ende**
hy gaff desen psalm a
saph den sengher dat hy
met alder priester scap
soude roepen om hulp
tot god **Deus q̄s simlis**

Den lxxxij psalm

God wie is dyns
ghelyck. en swighe nyet
noch en werde bedwon
ghen o god **Want** sie
dyne vyande gaue ghe

lypt. ende die dy hate
bouen op hoer hoeft

Sy verquaden den
vaet op dyn volck. en
sy dochten weder dyn
heylighen **S**y seyden

coemt laet ons desen
verliesen vanden vol
ke. ende en laet ysmahels

naem nyet meer ghe
dacht werden **Want**

sy dochten eendracht
lyck te same weder dy.
sy setten te testament

die tabernaculen dierre
van ydumeen. ende ysmah
helyte **M**oab en agare

in gebal ende amon
en amalech. die vren
de gheboren mette ghene

die wone te tyru **Wat**
assur qua met he. sy syn
gheworden te helpe loths

kynderen **O**ch hem
als madian ende yfare.

ende als iabin in die vy
uieren yson **S**i sder
uen in ender. sy syn ghe
worde als dreck d aerde

Set hoer primen als
 oreb ende seb. ende sebee
 ende salmana **H**ue
 hoer primen die seydē.
 laet ons in erfynse be
 sitten die tempel gods
Myn god sette als een
 vat. of een stoffel voor
 die wynde **A**ls een
 buer dat verbrant ee
 nen bossche. ende als
 een vlāme die de ber
 ghe verbrant **H**oe
 sulstuse veruolghen
 in dynen storme. ende
 in dynen toerne **ende**
 salstuse bedroeuē **T**er
 vulle hoer aensicht met
 scanden. ende sy sullen
 sucken dynē naem heere
Scāmē moeten sy hem
 ende bedroeft moete sy
 werden van ewen tot
 ewen. ende confusst moe
 ten sy werden ende vder
 uen **O**p dat sy belyen
 dat dynen naem is die
 heere. du biste die alre
 ouerste op al aertypcke
dē tytel des lxxxij ps
Desen psalm maecten
 dauid den kynderē djo

re tot eenē louie gods dat
 sy god vreesden ende en
 deden nyet nae den sun
 den hoers vads chore
 die daer verbranden
 dat buer vande hemel
 Ende hy bidt om ee gees
 telyck leuen te cryghen

Quā dilecta tabernacu
la dē lxxxij psalm

Hoe ghemint syn dy
 tabernaculen heere der
 duerden. myn siele be
 gheet ende ontbreat in dy
 nen wyden salen **M**yn
 herte ende mijn vleesch.
 waren vrolyck in dē leue
 den god **W**ant die mus
 sche vant hoer ee huys.
 ende die torteldiue ee
 nest. daer sy in legghen
 soude hoer ionge **O**yne
 outaer heere der duerch
 den. myn conyck ende
 myn god **S**alich syn
 sy die daer wonen in dy
 nen huysē heere. vā ewen
 tot ewen sullen sy dy lo
 uen **S**alich is die man
 wiens hulp van dy is.
 hy settēde opgangen in
 synre herten in den dael
 der tranen. in die stede

die hy settede **W**at die
 rechter sal gheue die be
 nedixie. ende sy sullen
 gaen van duetjden tot
 in duetjden. ende god
 der goden sal in syon ge
 sien werden **H**eere god
 der duetjden hoer myn
 ghebet. iacobs god hoert
 my metten oren **O**nse
 bestermer god sie aan.
 ende sie int aensicht d'ys
 christ **W**ant ee dach
 is beter in dynen vrytho
 ue. bouen dusent **I**ck
 vercoes meer verworpe
 te wesen inden huuse mys
 gods. dan te wone inde
 tabernaculen der sinde
 ren **W**ant ontfornit
 heyt ende waerheyt
 minnet god. die heere
 sal gheuen graae ende
 glorie **H**y en false mer
 berouen van goede di
 ghen die daer wande
 ren in omoselheyt. hee
 re der duetjden salich is
 die niensche die hopen in
 dy **G**lorie sy den vader
Amen **D**u biste alle endie

alre ouerste op al aert
 ryck **Den tytel des**
Lxxxiii. psalms :
Desen psalm maecte
Dauid den kynderen
 chore dat sy nyet en sou
 den twiuelen aender
 gheloesten dat hem god
 gheloest hadde van xpo
 Die daer sal verlossen
 alle die werelt wt den
 noden Ende hy bidt om
 die barmherticheyt gods
Benedixisti dñe terram
Den **Lxxxiii. psalm**
 Du heuuste ghebene
 dyt heere dyn orde. du heb
 ste aff ghekeert iacobs va
 ghemisse **D**u vergaues
 te die boesheyt dyns volcs.
 du bederste al hoer sinde
Du maectste sacht alle dy
 nen toerne. du keerdeft
 aff vanden toerne dynre
 onwerdicheyt **B**ekeer
 ons god onse heylgheuer.
 ende keur dynen toerne
 van ons **A**n saltu niet
 tornich wesen ewelike op
 ons. off saltu wtredzen

Dynen toern vā ewen
 te ewen. **G**od du be
 keert salre ons leuen
 digh maken. ende dyn
 volck sal verblydē indy
Goen ons dyn ont
 fermherticheyt. ende
 gheest ons dyn heyl. **I**c
 sal horen wat die heere
 god in my spreken sal.
 want hy sal spreke vre
 de in synen volck. **E**n
 op synen heylighen. ende
 op dien die hem keere
 ter herten. **S**yn heyl
 is by dien die hem ont
 sien. op dat die glorie
 inwone in onse lant.
Ontfermherticheyt
 ende waerheyt hebben
 hem ghemoot. die ghe
 verhticheyt ende vrede
 hebben malcanderen
 gheruffe. **D**ie waerthz
 is vervesen vand' orde.
 ende die gherechticheyt
 sach vandē hemel. **W**at
 die heer sal gheue goe
 dertierenheyt. ende onse
 lant sal gheue sy vrucht

Gherechticheyt sal
 voer hem wandelē ende
 hy sal setten midē weghe
 syn ganghe. **Den tytel**
des xxxv psalms. .v.
Desen psalm is een
 ghebeth van dauid tot
 god en desen maecte hy
 inder groter veruolgt
 ghe ende veriaughtghe
 doe hem saul verdreeff
 Ende badt god hier mede
 om hem te verloessen en
 macht te gheuen oū syn
 vyande. **M**er ionathas
 sauls soen badt voer da
 uid. Ende doe dauid seer
 swaer beuechtet was vā
 saul. Doe dede ionathas
 hem een teken doer wat
 hy wilt te vlyen voer sa
 ul ende hem soe ontqua
 Ende dat wort gheruat
 in dat leste vers des ps
 Ende het is een goet ghe
 bet om die armoede te ver
 deuen. **Indma die du**
reua. Den xxxv psalm
Here neyghe dyn
 horen ende hoer
 my. want ick ben arm
Behoedet myn siel wat

ick ben heyligh. maect
 behouden dynē knecht
 die in dy hopet myn
 god **O**ntferme myns
 heere want ick totty
 gheroepen heb alden
 dach. maect blyde die
 siel dyns knechts. wat
 ick totty myn siel op
 gheheuen heb **W**ant
 du heere biste suet en
 sact. ende van veel ont
 fermherticheyden alle
 dien die dy aenroepē

Heeve verneem met
 ten oren myn ghebet.
 ende aen d' ick die ste
 me myns gebets **I**n
 den daghe mynre droef
 heyt riep ick tot. dy. wat
 du my ghehoert hebste

Heeve dyns ghelycs
 en is nyet inden goden.
 ende daer en is nyemat
 nae dynē wken **A**lle
 die luyden sullen comē
 die du ghemaect heues.
 ende sullen glorificerē
 dynen naem. ende sullen
 aenbeden voer dy heere

Want groot bistu en
 doende wonderlike din
 ghe. du biste alleen god

Heeve leyde my in dy
 nen wech. ende ick sal
 ingaen in dynre waer
 heyt. myn herte moet
 verblyden ende ontsien
 dynē naem **I**ck sal
 dy belien heere god
 in mynre herten. ende
 ick sal eeren dynē naem
 ewelyck **W**ant dyn ont
 fermherticheyt is groot
 ouer my. ende du hael
 ste myn siel vand' ned
 ste hellen **O** god die bo
 se stonden op tegens my.
 ende die synagoge der
 moghender sochten myn
 siel. ende sy en setten dy
 niet voer haer aensichte

Ende du heere god ot
 fermer ende ontferm
 hertich. verduldich ende
 van veel ontfermhertic
 heyden ende warachtich
Die in my ende otfer
 me myns gheest dyn ge
 bot dynen kynde. ende
 maect behoude dyre deerte

Ende du heere god ot
 fermer ende ontferm
 hertich. verduldich ende
 van veel ontfermhertic
 heyden ende warachtich
Die in my ende otfer
 me myns gheest dyn ge
 bot dynen kynde. ende
 maect behoude dyre deerte

soen **D**oe mit my een
teken mit godde op dat
syt sien die my ghehaet
hebben. ende confuyst
moeten sy werden want.
du hebste my gheholpen
ende hebste my gheuoest

Glorie sy den vader
Añ du hebste ghebene
dyt heere dyn aerde

Den tyt el des **lxxxvi ps**

Desen psalm maecte
dauid vander wedstich
tinghe der heere stat ihe
rusalem naeder gheue
kenisse babilonien boer
siende die vestinghe d
heyligher kerken Ende
is goet ghelesen als in
een timmer beghint te
maken **fūdanīca ei9**

Den **lxxxvi psalm**
sijne fundamētē
sijn inden heyligē ber
ghen. die heere mint sy
ons porten bouen alle
iaobs tabernaculē **O** stat
gods van dy sijn ghe
sproken gloriose dingē
Ick sal ghedenckē va
abs ende babylons der
gheenre die my kēnē

Siet die vrende ge
boren ende thyrus en
dat moer volck dese wa
ren daer **E**n sal sijn
nyet segghen een men
sche een mensche mho
gheboren. ende die oit
ste heuet gheuest **D**ie
hē sal vertellen inder luy
den scrifture. ende hoer
princen die daer in wa
ren **A**ls alle dier die
vorblyden sijn. soe is
wooninghe in dy **D**en
tytel des **lxxxvij ps**

Desen psalm maect
ten dauid tot eenē ge
bede tot god om vlos
singhe des iouetfchen
volcs vanden babilo
nischen gheuancke
nis ende is die plage
ende afflyue die syda
in babilonien hadden
Ende desen psalm wt
van twee choren ghe
songhen in gods ten
pel tot iherusalem en
oert spredt hy inden
persoen xpi van sijn
re passien ende is een
schoen ghebet toghen

armoede ende alleghde
Die in groter seerichz
van herten is Die gae
op eenen sondarh voer
dat heylighe sacrament
ende leest desen psalm

Dne deus saluus den
lxxxvij psalme

Heere god mynve
salicheyt. inden daghe
heb ick gheroepen ende
inder nacht voer dy -

Oyn ghebet moet in
gaen voer dy aensicht.

neyghe dyn oren tot
myn ghebet wat myne
siele is verbullet met
quade. ende myn leuen
nakede der hellen

Icz
ben vermoet met dien
die daer neder dinnē
inder aulen. ick ben ghe
worden als een mensche
vry onder die dooden

His ghewonde mensche
slapende inden graue
dier du nyet en gedet
kes meer. ende sy syn v
drenen van synre hant

Al setten my in die

laghe aule. in duyster
nisse ende in die scheme
des doots

Oyn toer
ne is op my gheueft.
ende alle dyne goluen
leedste op mi

Du ma
keste verre dyn beke
de van mi. sy setten
my te versmade

Icz
ben ouerghegheue en
ick en ghincz niet wt.
mynen oghen quelle
den van armoeden

Heere ick riep tot dy.
alden dach verheede ick
wt myn hande tot dy

Saltu den doode doe
wonderlyke dinghen.
off sullen die viskers
verwerken en dy belye

Sal yemant inden
graue vertellen dyne
dyne ontfermhertichz.

ende dyn waerheyt in
vdoemensse

Sulle dy
ne wonderen bekennt is
den in duysternisse. ende
dyne gherechticheyt int
lant der verghetinghe
An o heere ick riep

tot dy ende myn gebet
sal vroe voer dy comē

Heeve waerom vdi
uestu myn ghebet. on
keerstu dyn aensichte
van my **I**ck ben arm
ende in arbeide van
mynre ioghet. ick ben
verheuen ende ick bē
vernedert en bedroeft

Dyne toerne ghingē
op my. dyne veruær
nisse bedroefden my

Sy vinghen my om
als water alden dach.
sy vinghen my te samer
du hebste verberret vā
my vriende en naeste.
ende myn bekende vā
onsalichyden **G**lorie

sydē vad **A**n In gaen
moet myn ghebet in
dyn aensichte heere

Den tytē des lxxxvij ps

Doe comick dauid vlo
synen soen Absolon en
toech op een gheberchte
met weenen den oghe
ende alle ridders mit
hem Ende doē hy qua

teghen bauwim daer wt
ghmick een man vandē
gheslecht saul die hiet
semey die schalt dauid
ende vloecten hē ende
werp met steenen teghē
hem ende teghen allen
die syn spreke gāt
wt dauuels man du bloet
verghietet god gheeft
dy weder die dminghen
die du houet begaen
aen mynen conick saul
Doe maectten dauid
desen psalm vander e
wicheyt des rycks da
uids dat verbult is in
christo ihesu Ende het
is een goet ghebet om
goet ende eer te rygē
ende bidt seer weder
die vande. **misericordias**
dn̄i in et̄nū den

Die ontfermhertic
heyt des heeren. sal ick
singhen in ewicheyt

Van ghebuerten tot
ghebuerten. sal ick boet
stappen dyne waerheit

In mynen monde **W**at
 du sachte die ontferm
 herticheyt sal ewelyck
 ghesticht werden in de
 hemel. ende dyne waer
 heyt sal daer in bereyt
 werden. **I**ck hebbe be
 set een testament myne
 wtuertoren. ick heb ghe
 sworen dauid mynen
 knecht tot in ewicheyt
 sal ick bereden. **D**y saet
Ende ick sal timere
 van gheslachte tot ghe
 slachte dyne stoel. **D**ie
 hemele sullen belye dy
 ne wondere heere. ende
 dyne waerheyt in die
 kerke d' heylighen. **W**at
 wie sal inden wolcken
 ghelyken den heere. en
 sal ghelyck wesen gode
 onder die kyndere gods
God die gheert wert
 inden raet der heyligē.
 groot en vreselyck ouer
 alle die ghene die in sy
 nen onie ganchz syn.
Heeer god d' duetde
 wie is dyns ghelyck.

du biste machtich heere
 ende dyn waerheyt is
 in dynen onniganchz
Du hebste heere scapie
 ouer die machte des zees.
 ende du sachte die be
 roeringhe hoere golue.
Du hebste vernedert
 den houerdighen als
 eenen ghewonden me
 sche. inden armē dyne
 cracht hebstu ghestroyt
 dyne vyanden. **D**yn
 syn die hemelen en dy
 is die aerde. du hebste
 ghesticht den onernich
 der erden. du hebste ge
 scepē dat noerde en die
 zee. **A**habor en hermo
 sullen hem vlyden in
 dynen naem. dyn armē
 is met moghenteyden
Dyn hant werde ghe
 uest ende dyn verjrer
 hant werde vheue. ghe
 rechticheyt ende oerdel
 is een bereydinghe dyns
 stoels. **O**ntfermhertic
 heyt ende waerheyt sal
 boergac dy aeficht. saluy

is dat volck datter en hoghe vrolychheit **H**anden lichte dyns aensichtes soe sullen sy wanderen. ende in dynē naē sullen sy verblyden al den dach. ende in dyne gherechticheyt sullen sy verheuen werden **W**ant du biste die grove hoerre duert den. ende in dynen walbe hagen sal verhoget werden onse horn **W**at des heeren is onse aennemighe. ende de heylighen ysrahels ons romids **D**oe spraechste in visionē dynē heyligē. ende seyste ick heb gheset helpe in de machingē. ende ick hebbe vhoghet eenen wtuerore wt mynē volke **I**ck heb gheuonden dauid mynen knecht. ick hebben ghesaluet mit mynre heyligher saluen **M**y hant sal hem helpen. en my arm sal hem vast make **D**ie vyant en sal niet

borderen in hem. en die sone der boesheyt en sal niet toe setten he te derē **E**nde ick sal afflyden syne vyanden van synē aensichte. ende die hem haten sal ick kreere in ee bluchte **E**nde myne waerheyt ende myne onfermherticheyt is met hem. en synen hoerē sal vheuen werde in mynē naem **E**n ick sal setten in die zee syn hant. en in de vloeden syn recht hat **H**y aē riep my myn vader biste. my god ende ontfangher mynre salicheyt **E**n ick fallen setten verst gheboven. hoghe bouen den wintgen der aerde **E**welike sal ick hem houden myn onfermherticheyt. en my testament ghetrouwe hem **E**nde ick sal setten in ewicheyt syn saet. ende sy troen als die daghe des hemels **I**s dat syn kyderen myn ewe achter laten. en niet en wandere in mynen oerdele **I**s dat sy beulecten myne

gherechtigeyden ende myne ghebode nyet en hoeden. **S**oe sal ick vanden in die weede hoerboesheden ende in slaghthe hore sonde. **M**er myn ontfermherticheit en sal ick nyet stroeyen van hem noch en sal he nyet deren in mynder waerheyde. **N**och ick en sal nyet onthepligē my testament ende die woerde die van mynē lippen gaen en sal ick niet ydel maken. **I**ck heb ees ghesworen in mynē heyligē ick en sal dauid nyet lieghen syn saet sal bliuē ewelyke. **E**nde syn tho is als die sonne in myn aensicht ende als die volmaecte mane in ewichz. ende ghetrouwe ghetughe inden hemel. **M**er du hebste ydreuen ende versmaet en woch gedaē dynē xpm. **O**u afkeerdes dat testament dyns knechts du ontheplighe ind aerdē synē heylighe

tempel. **O**u verderue des alle syn tunnen du setteste synen vestinge ont sien licht. **A**lle die byde weghe ghynghen benamē hem hy is worden laster syne ghebuere. **O**u hebste verheuen die rechter hant der gheen die hem bedrukken du hebste verblot alle syne ypanden. **O**u keerdeste of die helpe syns swerts ende du en habte heere nyet gheholpen indē stride. **O**u verderueste hem vander reynighe en du quetste syn stoel inder aerden. **O**u hebste ghemuret die daghe syns tyts du begoetsten met tonfusen. **H**oe langhe heere keerstu off int eynde sal dyn toorn berne als een vuer. **G**hedenck wat is my wesen en hebstu nyet ydelyk gheset alle die daghe der mēschen. **W**ie is die mēsethe die leue sal en nyet die doot sien en sal die syn ziele wt neme vand hant sal

der hellen **H**eere wae
syn oude ontfermhertic
heden. alstu dauid swoor
ste in dyre waerheyt

Heere ghedenck de last
dyner hande knechte. dat
ick onthouden heb i my
nen stoet veelre luyde
Dat dyne vyande hoe
re di ghelagert hebbe.
dat sy verweten die wa
delinghe dyns ghesalve
den **G**hebenedyt sy god
in ewicheyt het gheschie
het gheschie **ps**

God
der wraken dy heere
Den tytel des lxxxix ps

Desen psalm maecte
dauid doe syn ghesme
offte volck soude stryde
met absolon en sprack
dien ouer hem **S**der sy
willen sommighe segge
dat hy dien maecten in
der woestyne **E**nde is ee
ghebet des lyues ende sa
licheyt der werken ende
des arbejdis **D**ne refu
gium factus est nobis
den lxxxix psalme :.

Heere du biste
ons ghe worden
een toelucht van ghe
boerte tot gheboerten

Eer dat die berghe
werden souden off dat
die erde ghemaeft sou
den werden ende die we
velt van ewen tot ewe
bistu god **E**n keert
aff den mensche in ne
derheyt. ende du seyt
ste werde bekeert ghy
kinderen der mensche

Want dusent iaren
syn voer dynen ogthen.
als die dach van ghyte
ren voer by lede is **E**n
die hoede in der nacht
die voer nyet ghehadt
worden. soe sullen hore
iaren wesen **H**y moet
voer by gaen als ee crut
broec moet hy bloeyen
ende vergaen. des auets
tyt moet hy ned vallen
ende hert werden ende
bdorren **W**ant wy heb
ben ghebreck ghehadt
in dynen toern ende in

dynre verwoetheyt
 syn wy bedroeft. **D**u
 setste onse boesheyt in
 dyn aensichte. onse we
 velt in inlichtinghe dyn
 aensichts. **W**ant alle
 onse daghe verginghe.
 ende wy verginghen
 in dynne toerne. **O**nse
 iaren sullen ghepeyst
 werden als een spinne.
 die daghe onser iaren
 in dien syn tseuentich
 iaren. **S**yn daer in
 moghentheyden tacht
 tich iaren. voert meer
 is arbeyt ende rouwe
Want die sachtmoe
 dicheyt sal hier bouen
 comen. ende wy sullen
 bewispt werde. **W**ie
 heeft bekent die mach
 te dys toerns. ende wie
 can van anyt dy toern
 vertellen. **M**ake ald
 bekent dyn recht hant.
 ende gheleerde vā herre
 in wysheyde. **H**eerre
 bekeer doch my. en bid

roes

delyck op dynen knechte
Wyn verbullet vroe
 met dynre onfermhic
 heyt. ende wy hebbe vro
 lyck gheweest ende ghe
 noechte ghehadt alle die
 daghe ons leuens. **W**yn

syn verblyt om die dage
 in welken du ons ghe
 oetmoedicht hebste. voer
 die iaren in welken wy
 saghen quade dinghen.

Sie op dyne knechte.
 ende rechte hoerre kyn
 deren in dynen werke.

Ende dat schyfel des
 heeren ons gods sy op
 ons. ende dat werck o
 ser hande rechte. **D**en ty
 tel des .xx. psalms.

Doe die duuel wt de
 hemel viel die enghelen
 die daer staende bleuen
 die spraken tot god oene
 nyen loff desen loff dede
 die heylighe gheest. **W**idich
 comick dauid doe maer
 ten ty desen psalm ghe
 terende vander versue
 kinghe des heeren ende

en recht die wercke onser
 hande op ons

vanden duuel. En scrift
daer in dat god den ge
nen in gheenre noot en
laet die hem niet trouwe
dient. Ende hy leert ons
bidden teghen den quae
den duuel. *Qui habitat
in adiutorio dē. xc. psalm*

Die woent in die hal
pe des alre ousten.
die sal wonen inder be
scherminghe gods des he
mels. **H**y sal segghe de
heere du biste my ontfā
gher ende myn toelucht.
myn god ick sal hope in
hem. **M**ant hy heuet
my gheidriet vande stric
ke der iagheren. ende vā
den wreden woerden.

Hy sal dy bedecte m
synen stouderen. ende
onder dyne vederen sal
stu hopen. **D**yne waer
heyt sal dy omeuāe met
ten schilde. du on sulste
niet ontsien vā die nacht
vresen. **V**anden scutte
datter vhet inden dage
van dat drink datter
wandert in die duyster

nisse. vanden inloepen
vanden middaechts du
uelen. **D**usent sullen
daer vallen van dyre
syden. ende thien du
sent van dynre rechter
hant. mer tot dy en sal
hy niet ghenaken.

Nochtant sulstu mi
ken met dynen oghe.
ende du sulste sien die
weder ghinghen der son
den. **M**ant du heere
biste myn hope. du set
ste den alre ouerste tot
dyne toe bluchten.

Gheen quaet en sal
hy toecomen. ende die
ghevessel myet nake dy.
nen tabernake. **M**at
hy heuet gheboden sine
enghelen van dy. datse
dy behoeden. **I**n alle dy
ne weggen. **I**nde han
den sullen sy dy draghe.

Op dattu myet en queste
dynen voet aende steen.
Du selte wanderen op
die slanghen ende bla
delassche. en du sulste on
dertreden den leuuen
ende den drake. **M**at

A en sal

hy in my ghehopet hee
 uet soe sal ick vryen.
 ick fallen beschermer
 want hy mynen naem
 bekent heeft **H**y haue
 gheroepen tot my. ick
 fallen horen ick be mit
 hem in droefheyde. ick
 fallen verlossen ende
 ick fallen glorificeren

Ick fallen vullen
 met lanctheyden der
 daghen. ende ick sal
 thonen mijn heyl **Den**
tytel des .xii. psalms

Desen psalm maecten
 dauid te singhen inden
 daghe des saboths der
 scieppinghe gods dat hy
 hemel ende erde schiep
 hem te eere Daer hy
 ons in leert bedden tege
 alle quade ghedachten
bonu est confiteri domino

Den xii psalme
 Het is goet te bely
 en den heere. ende te singe
 dynen naem o alre ouer
 ste **O**m te boefstrappen
 vroe dyn ontfarmhertic
 heyt. ende dyn waerhs

in der nachten **I**nder
 sanctorien van thien sna
 ren. met sanghe in der her
 pen **W**ant du hebste my
 ghenuechte ghegeue in dy
 nen werken. inde werke
 dynre hande sal ick vro
 lyck wesen. **H**oe groot
 syn ghemaect dyne werken
 heere. seer diep syn geboy
 den dyn ghedachten. **D**ie
 onwyse man en salt niet
 bekennē. ende die sotte en
 sal dese dinghen niet ver
 staen **A**ls bresen syn
 die sonders als hoy. ende
 openbaren alle die daer
 werken boefheit **O**p dat
 sy verderuen van ewen
 tot ewen. mer du biste die
 alre ouerste ewelike heere

Want sie heere dyne vy
 ande want sie dyne vya
 den sullen verderue ende
 alle sullen sy ghestroeyt
 werden die werken boef
 heyt **E**n myn hoorn sal
 verheue worden als een
 eenhoerne. en myn onder
 don in volre ontfarmher
 ticheyt **E**n myn oghen
 vsmaden myne vyande.

ende myn oer sal horen
 die in my op staen ende
 quaet syn. **D**ie gherech
 tiche sal blyen als een
 palmboem. ende hy sal me
 inhuoudich werden als
 een cedarboem vanden
 berch lybaen. **G**heplāt
 inden huysse des heeren.
 sy sullen blyen in de vyrt
 houe des huysse des hee
 ren. **N**och sullen sy me
 inhuoudigher werden
 in vruydbanghen ouder
 dom. ende sy sullen waer
 duetghsaem wesen om te
 boetscapen. **W**ant onse
 heer god is recht. ende
 daer en is gheen ongherech
 ticheyt in hem. **Den**
tytel des .xxij. psalms
Doe dauid was rusten
 de doe samende hy hem
 met alle den synen ende
 woude voeren die arcke
 gods in ^{den} huysse ende doe
 sy quamen opten tzien
 de nachor doe want zel
 de die waghen mett ar
 ke datmen sochde dat
 die arcke vallen soude doe

veytē ofa wt syn hant
 ende hielt die arcke daer
 om sloech hem god hy
 viel rechtveoert neder en
 sterff. Daer om en woude
 dauid die arcke nyet voe
 ren in syn huys. **M**aer
 hy liefse brenghen in ee
 priesters huys die hiet
 Obededom daer seluer
 maecten hy desen psal
 me tot eenen loue. **E**n
 hy bidt teghen grote be
 rueringhe opten water
Dns regnaat de xij ps
Die heer heuet ghe
 regneert en heuet
 aenghetoghen die soen
 heyt. die heere heuet aē
 ghetoghen die macht en
 heuet hem omghegordet
Hy heuet gheuestiget
 dat onbegrype des
 aerttrycks dat nyet en
 sal beweeghet werden.
Bereyt is dyn stoel
 van doe van ewichet
 den bistu. **H**eeve op
 gheheffet hebbe die vloec
 de. opgheheffet hebben
 die vloede hoer stemme
Opgheheffet hebben

die bloede hoer vloyen.
niet stemmē veelre wa-
teren. **W**ondlyke syn
die verheffinghe des
meers. wonderlike is
die heere inden hoghe

Oyne ghetughen syn
alte ghelouelyck gewor-
den. dyne huysē betaemt
heylicheyt heere mēda-
ghe lanchteyt. **Den tytel**
des xxiii psalms . . .

Doe dauid quā ghe-
toghen met wachte voer
gherusalem doe ontbode
hem die heyden wt der
stadt ende bespottē hē
ende spraken. Du en
coemste hier nyet in du
blynde du hincende
dulani du en ghevo-
ste dese stadt nyet. **Doe**
maecten dauid desen
psalm bloekende die
bespotters ende bad god
dat hy hem hulpe doth
dine stadt ghevoome. **En**
daer hy ons in leert bid-
den om gherechticheyt
ende waer spreken. **De sul-**
conū dñs dē xxiii psalm

God d' wraken die
heere god d' wra-
ken heeft vrylike gedaē
Werde verhoghet die
oerdelste dat ertryk egif
weder wederghewinghe
den houerdighen. **H**oe lā-
ghe heere die sundaren.
hoe langhe sullen die son-
daren glorieren. **S**y sul-
len wt spreken ende spre-
ken quaetheyt. sullen sy al-
le spreken die daer wken
ongherrechticheyt. **H**eere
dijn volck hebben sy ver-
nedert. ende moeyden dy
erfnisse. **S**y doden die
weduwen ende vrendē.
ende sy onthoefden die
wesē. **A**nde sy seyde die
heere en salt nyet sien. noch
iacobs god en salt nyet d'
staen. **G**hy onwyse mē-
volcke verstaet. ende ghy
sotte smaket by wplen.
Die gheplant heeft dz
oer ende sal hy nyet ho-
ren. ende die dat oghe
ghemaectet heeft merket
hy nyet. **D**ie berispt dz
volck en sal hy nyet straf-
fen. die dē mēsche leert

wetentheyt **D**ie heere
 weet die ghedachten
 der menschen: dat sy y
 del syn. **S**alich is die
 mensche die du heere
 leerste, ende leerste hem
 van dyre ewen. **O**p
 dattu hem fastiges vā
 quaden daghen, ont dz
 besonder werde werde
 ghegrauen ee aile. **W**at
 die heer en sal myer ver-
 druen syn volck, ende sy
 en sal myer achter laten
 syn ewe. **H**oe langhe
 moet ghezeert werden
 die gherechticheyt. **I**oer
 del ende die daer by syn
 syn alle die ghene die ge-
 recht syn van hertene
Wie sal met my opstae
 teghens die quade, off
 wie sal met my opstae
 teghens die ghene die
 boesheyt werken. **H**ad-
 de die heere my niet ge-
 holpen, machlichte my
 siel hadde ghewoent in
 der hellen. **I**st dat ick
 gheseyt heb my voet is
 beroert, dyne otfeynker-
 ticheyt heuet my geholpe

Dae menichfoudich
 mynre droeftheyt i my
 re herten, soe hebbe dy
 troesten verblyt my zie-
 le. **E**n hanghet dyn
 aenden stoel der boesty.
 die daer fifierste arbat
 inden gheboden. **S**y gre-
 pen in die siele des ghe-
 rechtighen, ende sy ver-
 doemden dat ormosel
 bloet. **E**nde die heere
 is my gheworden in een
 weuluchte, en myn god
 is my een helpe mynre
 hopen. **E**nde hy sal he
 wederghen hore boef-
 heyt, ende in hoere quaet-
 heyt sal hyse verliesen.
Glorie sy den vader
Ant. **S**hebenedyt sy
 die in ewicheyt. **p**ss. **I**n
 ghet den heere. **D**en ty-
 tel des xiiii psalms
Doe dauid woude
 voeren die arke gods wt
 des priesters huys. **A**ni-
 nadab vander stat gabaa.
Doe maecten dauid dese
 psalm ende leerde dien
 voert allen syn volcke
 ende eer sy die arcke v
 hienen. **D**oe vielen syne

der op haer knyen ende
op hoer aensicht singē
de desen psalme: Ende is
als sinte pauwels seyt vā
den ingantz des ewighē
leuens ouermēders xpo
Daer hy ons in leert
bidden teghen quadebe
coringhe **Vemte exulte**
in dno de xxiiij psalm

Ooemt laet ons os
seer verbrouwe
ten heere. laet ons in
buleeren gode onse hal
gheuer. **S**yn aensicht
laet ons te voren begri
pen met belynghe: en
laet ons met psalmen
tot hem volhertelyke
blyscap hebben. **W**ant
god is een groot heer, en
een groot coninc ouer
alle goden. **W**ant in sy
nen handen syn alle ey
den van aertrycken, en
die hoetheyt des berge
syn syn. **W**ant syn is
dat meer ende dz heeft
hy ghemaect, ende dat
draghe lant hebben sy
ne handen ghemaect

Ooemt ende laet ons
aenededen ende laet ons
nederuallen ende laet
ons schreyen woerde hēe
die ons ghemaect he
uet want hy is dese heer
god. **E**nde wy sy volck
synre weyden ende sta
pen synre hant. **I**t dat
ghy huyden hoert syn
stemme soe en wilt niet
berherden uwe herten
Als inden terginghe
naden daghe der becori
ghe inder woestyne daer
my uwe vaderen becor
den, sy proenede en sa
ghen myne wercken

Wierlich iaer was utz
seer toermich dien geslath
te, ende utz seghede almes
sy dwalen in den herten
Ende dese en bekēde
niet myne weghe, off sy
sullen ygaen in myne
ruste. **A**s utz ghesworen
heb in mynen toerne.
Den tytel des xxv psalms
Doe dauid ihel in had
aff ghewonnen den heyde
doe maecten hy daer in ee
huys van redarkhout ende

setten daer in die arke
ons heeren Ende doe dz
bereyt was doe maecte
hy desen psalm daer hy
alle menschen in noedt
totten loue xpi ende hy
bidt om vrucht ende eer

Cantate domino canticum

Den xcv. psalm
Singhet den heer-
meuwē sancte alle erde
singhet den heere **S**in-
ghet den heer ende bene-
dyt syne name. kundige
vandaghe te daghe syn
heyl **Q**undighet onder
die luyde syne glorie. en
alle den volcke syn wo-
dere **W**ant groot is
die heer ende seer louelic.
ende hy is vreselyck bouē
alle goden **W**ant alle
gode der heyden syn du-
uelen. mer die heer heeft
ghemaect die hemelen
Behynghe ende schoe-
heyt is in syn aensichte.
heylrheyt ende grootda-
dicheyt is in syne heyligh
makinghe **W**oedraget
den heer ghy lantscappe
per heydenē. toedraghet

~~toedraget~~

den heer glorie/syns naes
Boert op die offerhade
ende gaet in synen vryt
houe. aenbedet de heere
in synen heylighen sale
Wan synen aensichte
moet beweghet werden
al ertvyke. segghet ons
die heydenē dat god he-
uet gheregncert **W**at
hy heuet verbeteret de
dmerinck van aertrike.
die nyet beweghet en
sal werden. hy sal oer-
delen dat volck in ghe-
lychheyden **D**ie heme-
len moeten verblyden
ende dat ertvyck moet
vvoltyck wesen. die see
moetet beweghet wer-
den ende hore volheit.
velden ende al dat daer-
in is sal vbllyde **D**aer
sullen die houtē d' bossē
vvoltyck wesen vanden
aensichte des heere wat
hy quaete oerdelen dat
ertvyke **H**y sal oerde-
len den om vryck der
aerden in ghelychheyde.
ende dat volck in synre
waerheyt *Den tytel*

v. want hi quam

Des .xxvi. psalms .i.v.

Doe dauid cominck
waert in iuda naeden
doot saul doe hief op
abner ysoset den soen
saul tot eenen cominck.
Ende dauid en hy ende
abner krychden met mal
canderen .vi. iaer s dat
ryck Ende doe ysoset
verflaghen was En die
vyke dauid ghegheuen
worden Doe maectke
hy desen psalm daerhy
in scriuet datme vlitich
wesen sal totten dienst
gods Ende hy noedt en
vermaent ons dat wy
bidden sullen teghe die
kettere ende onghelou
ghe datse te stande moe
ten werden ende he be
keeren moeten **Dns reg**

uit et den .xxvi. psalm
Die heere heeft ge
regneert dat ert
ryke verhueghede hem.
vele eylanden moeten
hem verblyden **D**ie
wolkken ende duyffnis
is in synen ommegeantz.

gherechtigheyt ende oer
del is verbeteringhe
syns stoels **E**n buer
sal he voergaen. ende
sal ontfeken syn vyā
de inden ommegeantz
Syne blyxime toe
lichten den omerinck
der aerden. die aerde
sacht ende wert bewe
get **D**ie berghe vloy
den vande aefichte des
heeren als was. alle er
de vloeyde vanden aē
sichte des heere **D**ie
hemelen kundighen
syn gherechtigheyt. en
dat volck sach syn
glorie **A**lle moeten sy
confys werde die aen
beden ghesneden beel
den. ende glorie in ho
ren afgoden **A**lle ghy
enghelen aebedet hem.
syon hoerdet en is ver
blyt **E**n die dochteren
vā iuda bhuechden hem.
om dyne oerdele heere
Want du biste he die
alre ouste vā al ertrycke.

Du biste seer verhoget
 bouē alle godē **G**hy
 die den heer minnet
 hatet dat quade. die hē
 behoet die sielen synre
 heylighen. vand' hant
 des sunders vriet hy
 se. **D**at licht is verre
 sen den gherechtighē.
 ende blyscap allen die
 rechte van herten. **W**est
 blyde alle ghy rechtū
 dighē inden heer. bely
 et die ghehoghemisse
 synre rechtuerdich ma
 kinghe. **G**lorie sy den
 vader. **Añ** Smghet dē
 heer ende ghebenediet
 synen naem. **vs** **N**zyn
 ghebet moet in gaen
 voer dyn aensicht heer.
 Noyghe dyn oer tot my
 nen bede. **Die laudes**
añ **E**en bedroeft geest
 is gode een offerhāde
ps Misereere. **Añ** **I**ndy
 ve waerheyt verhoer
 my heere. **ps** **D**ne ex
 audi ij^m. **Eplij** **Añt**
Inlicht heere dyn aē

sicht op ons **ps** **D**eus
 deus meus **Den tytel**
des v cātiū abbauc
Desen psalm maectē
 abbaucz want hy on
 wetende hadde weder
 god misseyt. **Dñe audi**
ui dē. v. cātiū abbauc

Heeer ick hoerde
 dyn horen; en ick
 ontfach. **H**eer dy we
 mt mids der iare ma
 ke dat leuēde. **I**nt mi
 ts der iaren saltu be
 kent maken; alstu tot
 mich biste saltu gedē
 ken der ontfermyheit
 heyden. **G**od sal comē
 vanden syden; en die
 heylighe vanden berch
 pharaan. **S**yne hoge
 clare eere mit loue be
 derkede die hemelen; en
 aerttryke is vol syns lo
 ues. **S**yne blindem
 ghe sal wesen dat licht.
 hoernē in synen hādē.
Daer is verhuut sy
 ne sterckheyt; voer syn.

aensicht sal die doot

gaen **D**ie duuel sal gaen voer syn voete:hy stont en mat die erde

Hy sach aen en ont bant die heydene. en die berghe der werelt syn ghebreue

Die berghe der werelt syn gheuo met. vade weghe synre ewicheit

Om die boesheit sach ick die tenten va moer lande. die vellen van den lande mada sul len bedroeuert werde

En bistu nyet toer mich inden bloede hee. off is inden bloeden dyne verwoethz of m die see dynne onwdic heyt

Die opdinme sulste op dyne perden. ende biste een behou dinghe dyns waghe

Hverwekende sal stu verwerken dynen boghe. die eeden den gheslechten die du ge

sproken hebste **O**u sulste snyden die bloede der aerden die wateren saghen dy en die berghe waven dwoerich. die pool der wateren ghincz wech

Die afgront gaf haer steme. die hoetheyt sal opheffen haer handen

Die sonne en die mane die stonde in hore wonn ghen. int lichte dyre ghe sauten sy sullen gaen in blindkinghe dyns blinc kende spers

In grime de saltu onder die voeten treden die aerde. ende in dynre vwoethz saltu wonderlyke make die heydene

Ou biste wt ghegaen in salicheit des volcks. in salicheit met dyne xps

Du sloech ste dat hoeft vande huse des bosen. die maete naert syne fundameten totte halse toe

Ou vmaledi des syne concklike roede

die hoefden syns stryts.
 die comen als die wynt
 om my te vstore **H**o
 re verblyden is als des
 ghenen. die dae vstyn
 det den armē int ver
 borgher **D**u makedes
 te eenē werch inder zee
 dynē paerde. in dz slyck
 veelre watere **I**ck hoer
 det en my buke is be
 droeuet. vand stemme
 beuendē mynē lippen
Auylcheyt moet in
 gaen in mynē beenen.
 ende moet ond my op
 bordelen **E**n ick sal
 rusten inden dage my
 re droefheyt. ende sal
 op dimmen tot onsen
 ghegorden volke **D**at
 die vighboem en sal
 nyet bloyen. ende daer
 en sal gheen blypisse
 wesen in dē wyngaerde
Dat wick der olyfbo
 men sal lieghen. en die
 velde en sullen niet voert
 brenghen spys **D**ie
 beeste sal afghefeden
 werde vand scaeps ope.

ende daer en sal gheen
 vee wesen inder crib
 ben **M**er ick sal vblly
 den inden heere. ende
 ick sal blyde wesen in
 gode mynē ihū **G**od
 die heere is my ster
 cheyt. ende hy sal setten
 myne voeten als der
 herten **E**nde die ver
 winre sal my leyde. op
 myne hoghe dinghe in
 ghende inden psalmen
Glorie sy dē vad **A**n
 heere ick hoerde dyn
 horen ende ick onfrut
 te **A**n In synen heyl
 ghen louet god **ps** lau
 date dominū de celis
ynus **O** ewighe glorie
 des hemels **vs** wy syn
 vervullet vroe mit dy
 re ontfermherticheyt
Op benedictus ant
Quernits die bineste
 der barmherticheyt ons
 gods heeft ons gheua
 det die opgaende vren
 hoghe **des satdachs Inui**
tatori **O**nse heere god
 coemt aenbede wy **ps**
 Verite **yn** **O** mede geselle

den tytel des xxvii ps

Des dauid vechte mit den philysteen bysscominghen teghen hem Doe halp hem god dat hy verwan en se verderfde Doe sprack dauid god heeft verstroyt boer my myn vyande recht als verdeypt is den die wateren ende naemde die stad balapharasin Ende die heiden lieten daer haer goden ende vloen die verbranden dauid en hy maecten desen psalm Daer hy in thoent beyde die ieroemiste chriti daer hy ons in leert biddē om rechtūdircheyt

Cantate dno canticū dē xxvii psalm

Singhet den heer meubē sande want hy wonderli

ke ghedaen heeft **S**yne verchre hant sal hem behouden. ende syne heylighen arm **D**ie heere heeft bekennt ghe maect syn heyl. in roghen wor

dircheyt der hepdene openbaerde hy syne gheverchicheyt **H**y heeft ghedacht synre otfam herticheyt ende synre waerheyt. den huyse vā ysvahel **A**lle die eynde vā ertvyke saghe dat heil ons gods **A**lle ertvyke habbet volhertelike blyscap tot gode. singhet en weest vrolyck en singhet **S**inghet den heer mit herpen ende metter stemmen des loues. midē leydelvken basunē en metter stemmen der hoerne basunen **H**ebt volhertelike blyscap in tegewoerdicheyt des romicks des heeren. die zee moet wde beroert ende hoer volly. die omermick der aerde eyde die daer in wonen **D**ie vloede sullen die hande te same slaē. die berghe sullen vrolyck wesen vande aēsichte des hjn. wat hy quate oerdele dat ertvyke **H**y sal ordele de omermick d erde in gherechtichz. en dat volck in ghelyckheyden.

Den tytel des xxviii ps
Desen psalm maecte
 dauid op die vorsten
 psalm tot eenre ouer
 gheschrift ende sy horen
 tot malcanderen **Da**
 uid scryft desen psalm
 datmen god stadelyck
 dienen sal Ende hy is
 goet ghelesen om dat
 wy gheuyghen moeten
 verhornighe d' ghebede
Dns regnaut De xxviii

Die heere **ps**
 heeft gheregneet
 wolck werde toernich.
 die siteste boue cerubin
 die erde werde beweget
Die heere is groot in
 syon. ende hoghe bouen
 alle volke **S**y moeten
 belien dynen groten na
 me want hy vreselyck
 ende heyligh is. ende die
 eer des conincs mine oer
 de **D**u hebste bereypt die
 rechtanghe. oerdel ende
 gherechticheyt hebstu ghe
 daen in iacob **W**erho
 ghet den heere onsen
 god. ende aenbedet den
 voetstramel synre voeten

want hy heyligh is
Moyse ende aavon
 i ond syn synre priesteren. en
 samuel ond die ghene
 die synē naem aervoepen
Sy viepen den he aen
 ende hy hoerdense. ende
 inder colūnen der wol
 ken sprach hy tot hem
Sy behoeden syn ghe
 rughe. ende dat ghebot
 dat hy he gaff **O** heere
 onse heere du hoerdeste
 se. god du waerste hem
 ghenadich. ende wreke
 dem al hoerre onder u
 dinghe **W**erhoghet
 den heere onsen god
 ende aenbedeten in sy
 nen heylighen berch.
 want heyligh is onse
 heer god **G**lorie sy de
 vad **A**men **W**ant die hee
 heeft wonderlike dinge
 ghedaen **Den tytel des**
Desen **Lxxv psalms**
 psalm maecten dauid
 tot eender bekēninghe
 ende offerhade god voer
 die weldaet die hy hem
 bewysde doe hy verstorcht

die philisteen doer die hulpe gods ende is eenē psalme des vredesameli ken offerers gheheytē **D**esen psalme plaghē die kynder van ysrahel te singhen als sy gracie van god begherden in eenighen saken die sy te doen hadden En het is een figuer des heylighen sacrament **Jubilate deo oīs tēra dē xxix**

Hebt tot gode ps alle aertvycke volhertelyke blyscap. diet den heer in vrouden

Ingaet doer syn aen sichte. met hogher vrolyckheyt **W**eet dat die heere is god. hy heuet oīs ghemaect ende wy en hebben ons seluen nyet ghe maect **W**hy syn synē volck en scapen synre weyden gaet in synre poerten met belynghe in synē bredē inganghe met loue sanghe ende belyet hem **L**ouet synen name want die hee

is suete. in ewicheyt is syne barmhertichz ende van ghebueren tot ghe boerten syne waerheyt **Den tytel des .C. psalms**

Doe dauid sat in bredē doe sprack hy tot Nathan den pphēet Du sieste dat ick wone in eenen edere huys ende die arke gods woent onder den heyden **I**ck ghedacht hoer te maken een huys Doe sprack god Daer om dattu miy der ghedacht hebste te maken een huys en ick dy dat nyet gheheytē en hebbe Daer om wil ick dy bouwen een ghetrouwe huys ewdyken Daer om maecten dauid desen psalme Daer hy in leert dat die printen eenich sullen syn tot god ende reyn ende doer siemich tot hem seluen ende gherechtich **E**nde hy bidt barmherticheyt **miām et iū ditiū den .C. psalm**

Ontfermherticheyt ende oerdel. sal ick dy singhen heere **I**ck

sal smghen ende vstaen
 inden onbeulectē werch.
 wāneer du comen sulce
 tot my **I**ck hebbe ghe
 wandert in onnosselheyt
 myns herten mit middel
 myns huys **I**ck ē set
 te voer myn oghen niet
 eenich onrecht dinc. ick
 hate de die ouergange
 doen **M**y hene nyet
 aen een boes herte. ick
 en kende nyet de boesen
 die hem neyghet vā my
Ick veruolghē die die
 after rugghe sprekēt quaet.
 heymelyck van synē nag
 ten **I**ck en at nyet mit
 ten houerdighen oghe.
 ende metten onysadliken
 herten **M**y oghen sijn
 totte trouwe der aerde
 om met my te sitten. die
 daer wandert inden on
 beulecten werch heeft my
 ghedient **H**y en sal
 nyet wonen inden mid
 del myns huys die hou
 die doet. die daer boeshē
 sprekēt ende heeft nyet
 ghericht mit aensichte

mynre oghen **I**nder
 morgghen stont sloechhy
 doot alle die sondaren
 der aerden. op dat ver
 love vander stad des hee
 ven alle die gheene die
 boesheyt werken **G**lē
 sy den vad **A**n Jubileet
 gode alle aertlyke **Den**
tytel des .C. i. psalms
Doe dauid goliam v
 slaeghe had ende syn
 hoeft inder hant droech
 Doe songhen die vrou
 wen saul versloech. **12.**
 mer dauid versloech **x**
12. Doe waert saul toer
 nich ende aenden an
 deren daghe daer nae
 stont saul in synen ho
 ue ende dauid voer hē
 ende speelden opt her
 pen **D**oe nam saul syn
 speer ende schoot nae
 dauid ende woude hē
 hebben doer schote **D**oe
 toech dauid van hem be
 droeft **E**nde doe maecte
 hy desen psalme **E**n hy
 beghert hier **a**f in aclaet
 van al synen fundē en

Des volcks van ysrahel
Ende is een ghebet teghe
armoede ende ver driet
Dne exaudi orone Den
h33ste Sai. psalme in
Die derde gnu geen.

Meere verhoer
myn ghebet.
ende my roe
pen come tot
dy **A**n af
keer myet dyn aensichte
van my. in wat daghe
dat ick bedruet ben soe
neyghe dyn oven tot my
In wat daghe ick
dy mroep. soe verhoer
my snellyke **W**at my
ne daghen syn vgaen
als een roet. ende my
ghebeente syn v dorret
als een dinc dat inder
panen dorre vbrant is
Ick ben gheslage als
hoy ende myn herte is
verdorret. want ick v
gheten heb my broot te
eetene **W**and steinme
myns suchrens. achind
myn ghebeente myne
bleessche **I**ck be ghe

lyck gheworden de pel
licien in eemichyt. ende
ick ben ghelyck worden
den nachtraven in ee
nen vernallenen huy
se **I**ck wakede. ende
ben worden als ee mus
sche alleene eemich ond
den dake **A**lle den
dach hebben my myne
vande lasterlyke ghe
straffet. ende die my lo
ueden die swoeren we
der my **W**ant ick at
asschen als broot. ende
hebbe myn drank met
schreyen ghemenghet
Als van teghenwoer
dicheyt dyns toerns dy
re onwerdicheyt tot my.
want verheffende sloeth
stu my waer aen **W**at
myne daghen syn vgaen
als een scheme. ende ben v
dorret als hoy **M**er du
heere blyues in ewichet.
ende daermen dynceby
ghedenket blyuet in ge
buerten ende ghebuertē
Hlopuerstaende saltu

Dy ouer syon ontferme.
 want die tyt te ontfermen is ghecome want die tyt is ghecome. **W**at dyne knechten behaerth den wel syons steene. en sullen hem ouer syons erde ontferme. **E**n hoer dat heydene volck sal ont-druchtere dyne naem. ende alle coninghe van ertryke dyne hoghe clare eere. **W**at die heere heuet ghetemert syon. ende sal werden ghesien in synre hogher claerre eere. **H**y heuet aenghesien 't gebet der oetmoedigher. ende hy en heuet nyet versmaet hoer bidden. **M**en seuuē dese dinge in die ander ghebuerte. ende dat volck dat noch ghesrapen sal wordē sal de heere louē. **W**ant die heere van synē heylighen hoghen ghesien heeft. die heer vanden hemel heeft aenghesien in die aerde. **O**p dat hy

hoerden dat suchten der gheenre die met voet barden ghebonden syn. ende ontbonden die kyn der der gheenre die ghe doot syn. **O**p dat sy voort kundighen des heere name in syon. ende syn loff in iherusale. **E**n dien dat die volke te samen comen in een. en die coninghe op dat sy doen heer diene. **H**em antwoerde in die we ghe synre wacht. myre daghe cleynheyt cundi ghe my. **E**n roept my nyet weder in die helste myne daghen. dyne ia von sy in die gebuerte der ghebuerten. **D**u heere heues ghestadiges dat ertryke in de boght ne. ende die hemele syn werke dyne handen. **O**p sullen vgae mer du blyueste. ende alle sullen sy veroude als een doet. **E**nde als een omedoet saluse verwandelen ende sul

len verwandelt werde.
 mer du biste een selue
 ende dyne iaren en sul
 len niet ontbreke. **D**ie
 soñne dyne knechten
 sullen daer wonen ende
 dat van hem roinet sal
 recht ghelept werde in
 ewicheyt. **Den tytel des**
Daud. **C. ij. psalm**
 streeet in eene plaetsen
 metten philisteen in die
 strijt waert alsoe langhe
 dat Dauid moede waert
 ende en mocht niet meer.
Doe qua een ruese die
 hiet asmodob syn speer
 woech vierdalf hondert
 pont ende hy woude da
 uid doot slaen. **D**oe qua
 hem te hulpen abysay
 synre suster soen en sloech
 den ruese doot. **D**oe maet
 ten dauid desen psalm.
Sainte Augustyn seyt
 in loue te vertellen die
 wysheyt gods in alle cre
 atueren. Ende hy bidt o
 ghesontheyt des quirs
 en om vrucht der aerden

Benedic aia mea dñi
De. **C. ij. psalmie**
Myne siele benedye
 den heer. ende alle dat
 in my is benedie synen
 heylighe naem. **M**yn
 siele benedie den heere.
 en wilt niet verghefe
 alle syne wedergheum
 ghe. **D**ie ghenadich is
 alle dyne boesheyden.
 die ghesont maket alle
 dyne sieckheyden. **D**ie
 verlossent vander doot
 dyn leuen. die dy tronck
 in ontfermherticheyden
 ende in ontfermenisse.
Die verbulet dyne be
 gheerte in goeden. dyne
 ioghet sal vermenewet
 worden als des aeris
 ioghet. **O**u heere die
 doetste ontfermhertichz
 ende oerdel. alle die die
 lyden ongelyck. **D**ie he
 makede bekenet moyses
 syn wigte. ende den ky
 deren van ysrahel syne
 wille. **D**ie heere is ont
 fermer ende ontferm
 hertich. lanckmoedich

ende seer ontfermich
Hy en sal nyet ewely
 ke tormich wesen. noch
 nyet dreyghen in ewic
 heyt **H**y en heeft ons
 nyet ghedaen nae dese
 sonden. noch hy en gaf
 ons nyet weder nae dese
 serboesheyden **W**at
 nae hoertheyt des he
 mels vander aerden.
 heeft hy sterck gemaakt
 syne ontfermhertichz
 op die ghene die hem
 ontsien **A**lsoe voele
 alst verscheyde is oest
 vanden westen. so heeft
 hy verre ghedaen van
 ons onse boesheyden
Alsoe als een vader
 ontfermet synre kynde
 ren alsoe heeft hy die
 heere ontfermt ou die
 ghene die hem ontsien.
 want hy heeft bekenet dese
 broesheyte **H**y heuet
 ghedocht dat wy assche
 syn. die mensche is als
 hoy syn daghen sullen
 vergaen. als die bloeme
 des ackers **W**at die

ouer die grē die hē ontfic
 gheest sal voerby gaen
 ende en sal nyet bliue
 staen. ende en sal nyet
 meer kennen syn stode
Die ontfermhertic
 heyt des heeren is va
 ewen tot ewen. **E**nde
 syn gheueghertichheit is
 inden kynderen. ouer
 die die syn testament hadde
Ende die ghedencke
 synre gheboden. om die
 te doen **D**ie heere heeft
 inden hemel bereyt synē
 stode. ende syn ryck sal
 heerstapen hebben in al
 len **A**lle ghy enghelē
 benediet den heere. die
 machtrich syn in crachte
 die daer doet syn woert.
 om te horen **D**ie stemme
 synre redene **A**lle die
 crachte benediet dese hee.
 ende alle steden synre
 heerlyckheyt ghy dien
 ves die synen wille doet
Alle ghy werken des
 heeren benediet dese hee.
 ende alle steden synre heer
 lyckheyt myne siele bene
 diet den heere **G**lorie
 id kynderen

syden vad **vūd** myn
voep come tot my **Den**
tytel des .C. iij psalms

Desen psalm willen
sommighe dat hy hoert
totten psalm hier voer
myet versheyden van
hem **M**er sancte Jhe
vonimus ende die he
breer houden hē voer
eenen versheyde psalm
Mer hy en heeft sund
linghe ghenen tytel

Mer dat **dauid** hier in
vertelt die werke gods
ende brenghet voert die
weddaden die hem god
ghedaen had. **benedic**
atā mea dño dē Cij ps

Myn ziele benedye
den heere. heere my
god du biste seer groot
gheworden. **B**elynghe
ende schoenheyt dedestuaē.

Du biste ghecleet met
lichte als met eenē cleden
Du wtveckest dē hemel
als een vel. die derckest
syn ouste met wareve
Die setteste die wolkken
dynen opganck. die wa

derste bouen die vede
ven der wynden. **D**ie
makeste dyne gheesten
enghelen. ende dynen
diēnaers bernende vure

Die gheest hebste
die aerde op haer sta
dicheyt. sy en sal myet
gheneygher werde ymer
meer. **A**ffgront is syne
als en cleet. op die ber
ghen sullen staen waterē

Dan dynre berispm
ghe sullen sy vlyen. vā
der stemme des doures
soe sullen sy ont sien

Die berghen gaē op
ende die velden gaen
neder. inder stat die du
hem gheset heueste. **D**u

setteste eenē termijn die
se myet ouergaen en sul
len. noch sy en sullen
myet weder kere te be
decken die aerde. **D**ie

wtseynste die fonteynen
inden dalen. ende mt
middel der berghe sul
len gaen die wateren

Alle beesten des velt
sullen drincken. en die
belt ezels sullen sberde
in horen dorste. **B**ouc

hem sullen worde die voghele des hemels. vande midden der stenen sullen sy gheuen stonnie. **O**ie nat makeste die bergken van hoven ouersten vande vruchte dynre werke sal ghesaet werde die aerde. **D**u voert brugheste dat hoy de beeste. ende cruyt wite die ste der mensche. **O**p dat tu wt leyfste dat broot vander aerden. ende die wyne blyde maket dat herte des mensche. **O**p dat hy vrolyct maect dat aensichtem olie. ende dat broot sterke dos menschen herte. **D**ie houtte dos veldes sullen ghesaet werden. ende die cedarboem vanden lybaen die hy gheplatt heeft. daer sullen in nestelen die mussche. **D**at huys des hanes is hoer beleder. die hoghe bergken syn woornighe d

herten. ende die staen is een toelucht d'egelen. **H**y makede die mane inder tyt. die sonne bekende hoven nedgancz. **D**u setteste die duystnisse en die nachtris ghe worde. in dier nachtsullen doergaen alle beesten des wouts. **O**ie welpen der leuuen grinede om te grypen. ende te soeken hem een spysse van gode. **D**ie sonne is op vresen ende sy syn vergadert. ende in hoven hole sullen sy gheset werde. **D**ie mensche sal wtgaen tot synen werke. ende syne weckighe tot vesper. **H**eere hoe groot syn ghemaect dynre werken. alle dinghe heuet tu ghemaect in wysheid. die aerde is vull met met dynre besittinge. **D**it is die grote zee ende wynt. daer syn crupende dieren dier gheen ghetal en is. **A**le die dieren metten grote.

Daer sullen die strepen
doer gaen **H**ier mis
die drake die du ghe
maecht hebste om hem
te bespotten alle ver bey
den sy van dy dattu he
gheueste spysse inder tyt

Alstu hem gheues soe
sullen sy vergaderen.
alstu dyn hant oplukes
soe sullen sy alle Svul
let werde mit goetheit

Mer alstu dyn aen
sicht afkeerste soe sullen
sy bedroeft werden. du
sulste af halen hore geest
ende sy sullen ontbreke
ende in horen assche sul
len sy weder keere **S**ait
wt dynen gheest ende
sy sullen ghesapen wde.
ende du sulste vernuwe
dat aensichte der aerde

Die glorie des heeren
sal blyde wesen in synē
werken **D**ie aensiet

die aerde ende doerse
beuen. die ruert die ber
ghe ende doerse voeke

Ick sal singhen den
heere in myn leue. ickz

sal singhen gode alsoela
ghe als ick ben **M**yn
wtsprake sy hem wolyck.
ick sal verblyden inden
heere **V**ergaen moete

die sondaers vand aer
den ende die bose alsoe
dat sy nyet en syn. mine
siele benedien den heere
Den tytel des .C. iiii. ps

Doe dauid die arctz
gods vuerde wre huse
ebededo des priesters
daer hysse in gheuoert
had ende osa van god
verflaghen waert ende
voerdense te iherusalem
met groten cyraten in
dat huys dat hy hoer
ghemaect had **D**oe maer
ten hy desen psalm ende
setten sanghers in dat
huys voer die arke die
stadelyken god loefden

Met desen drie psalme
die hier nae een volge
hy leert ons hier in bid
den voer die gheen die
gheuanghen syn **Cofite**
min dno de .C. iiii. ps

Beliet den heer en
in roepet synē nae.

vertellet onder die heyde
 ne syne werken. singhet
 den heere ende louet hē.
 vertellet alle syne wōde
 ren. **W**erdet ghelouet i
 synen heylighen nāe. **W**il
 den moet hem dat herte
 der gheenre die hem sochtē
Soeket den heere ende
 wert sterck. soeket syn aē
 sicht altoos. **G**hedēctzet
 syne wonderē die hy ghe
 daen heeft. die voer reyke
 nen ende die ordele syns
 monts. **G**hedendzet dat
 ghy syt abrahams syns
 knechts saet. ende kyndē
 iacobs syns wtuerors
Hy is onse heer ende o
 re god. **Y**nde alle eerrike
 syn syne ordelen. **H**y ghe
 dachtē ewelyke syns testa
 ments. ende woerts dat
 hy gheboet ende ysrāhel
 in een ewich testament.
 dat hy gheboet in duseit
 gheslachten. **D**at hy set
 te tot abraham. en syns
 eets tot ysaack. **E**nde
 settede dat iacob in een
 ghebot. en ysrāhel in eē
 ewich testament. **E**nde
 icht seyde idz sal dy gheue
 dat land van chanaam.

een
 ende. **Z**eellzyn uues erues
Doe sy waren eē cleij
 ghetal. alre luttelste ho
 re in woernes. **E**nde
 ghynghen vanden eenē
 volke mit and. en vādē
 vyke totten anderē volke
Hy en liet gheē mē
 sche hem daen. ende hy
 berispede die rominghe
 om hem. **E**n wilt niet
 roeren mynē ghesalue
 den. ende en wilt nyet
 quaet wesen in mynen
 ppheten. **E**nde hy riep
 den hongher opter aer
 den. ende alle vastichz
 des broets verderuede
 hy. **H**y seynde voer hē
 een man ioseph wert b
 roft tot eenen knecht
Sy nederden syn voerē
 in voetbanden. yser gūck
 doer syn siel tot dat
 quā syn woert. **D**at
 wispreden des heeren
 ontfunten. die rominck
 seynde ende ontbanen.
 die prince des volkes en
 lieten. **H**y setten een heer
 syns huys. ende een prin
 ce van al synre besittinghe
Op dat hy leeren soude

syne primen als hem
 seluen. ende syne oude
 luyden leere soude vriet
 scap. **E**nde ysrahel gick
 in egipten. ende iacob
 was woende inden lan
 de am. **E**nde oerke
 seer syn volck. ende ster
 ket bouen syne vyande
Hy keerde hoer herte
 dat sy haren souden syn
 volck. ende boosheit
 doen soude in synen
 knechten. **H**y seynde
 moysen synen knechte.
 ende aaron dien hy
 vercoes. **H**y sette in
 hem die woerde synre
 taken. ende synre wo
 deren inden lande am
Hy seynde duytsin
 se ende verdanckde se.
 ende hy en scarpede nyet
 syn redene. **H**y keerde
 hoer wateren in bloede.
 ende dode hoer visschen
Hoer aerde gaff wt
 voerschen. in doergaede
 dinghen haere romghe
Hy sprack ende daer
 quamen hontfulleghe
 en muggen. in al hore ey

den. **H**y settede hoer ve
 ghen haghel. ende ee vier
 dat verberuede in hore
 lande. **E**nde hy sloech
 hoer wyngaerden ende
 hoer vighebomen. ende
 verderuede dat hout. ho
 re eynde. **H**y sprack en
 daer quame sprinckhane.
 ende hoer ionghe datter
 gheen ghetal en was. **E**n
 aren al dat hoy in hore
 lande. ende alle die vrucht
 te hore eynden. **E**nde
 sloech alle die verste gebo
 ren in hore lande. ende
 dat verste al hoers arbeids
En hy leedse wt met
 siluer. en met goude. daer
 en was gheen sieck in ho
 re gheslachte. **E**gipten
 was verblyt in hore wt
 uaert. want sy hadden
 anet voer hem. **H**y ster
 kede wt die wolken tot
 hoere beschermemisse.
 ende dat vuer dattet he
 lichte soude des nachts
Hy begherdent en hem
 quame comelike vogele
 gheheere te duytsche petri
 sen. en voetsen mette brode

des hemels **H**y soer
den den steen ende die
wateren vloedden. die
bloeden ghinghen wech
inden drooghe **W**ant
hy ghedachte syns heyl
lighen woerts. dat hy
hadde tot abrahā synē
kynde **E**nde hy leyde
wt syn volck in bredē.
ende syn wtueroren in
blystrappen **E**nde hy
gaff hem **D**usomickri
ke der heyden. ende sy
besaren den arbeyt **D**es
volcks **O**p dat sy be
hoeden souden syne ghe
rechticheyt. ende soeken
souden syn witte **O**l
rie sy den vader **A**nt
Benedie den heer sielem
Den tytel des. C. v. ps
Dese psalms materie
die draghet ouer een
metten voersyde psalm
ende leert ons bidden
hier in weder quade be
oringhe **Confitemini do**
mino den. C. v. psalm
Beliet den heer
want hy goet. is
wat in ewich is syn ot

fermherticheyt **W**ie
sal spreken die mach
te gods. wie sal ghe
hoert makē alle sy
ne loue **S**alich syn
die ghene die hoeden
oerdel. ende die doen
gherechticheyt in alre
tyt **G**hedent onser
heere in welbehaghe
dys volcks. vāde ons
in dyn heyl **O**om te
sien in die goetheyt **S**
dijre wtuerorene. om te
verblyden in blystrappē
dys volcs. op dattu
ghelouet werdes met
dine erfnisse **W**y
hebben ghesondiger mit
onsen vaderen. wy heb
ben onrechtelyke gedaē
wy hebben boesheit
ghewrocht **O**nse va
deren en verstonde
nyet in egipten dyne wo
deren. sy en waren nyet
ghedenckende menich
uoudicheyt dynre ont
fermharticheyt **A**n
sy verdoende opdin
mende in die zee. ende
in die rode zee **E**nde

hy beheldese om synē
naem. om kundich te
maken syn machte. **E**n
hy bestoude dat rode
meer ende het wt droe
ghe. ende leydese inden
afgronde als in woef
tynen. **E**nde hy behid
se vander hant d' ghee
ve diese hater ende hy
verlostese vander hant
des vpanes. **O**at wat
bedeckede die ghene die
hem droefheden deden.
een en bleefter nyet vā
hem. **E**nde sy gheloue
de syne woerden. ende lo
ueden syn lof. **H**aeste
lyken deden syt sy ver
gaten syne wercken.
sy en leede nyet synē raet.
Ende sy begherde ghe
nuēchlyckheyt in woef
tynen. ende becoerden
god inden ombatoue.
Ende hy gaf hē hoer
begherre. ende seynde sa
dicheyt in horen siele.
Ende sy becoerde moy
sen in dē castelen. aavo

173
den heylighen des heere
Die erde wert open
ende verslynde dathan.
ende bedecte abivons v
gaderinghe. **E**nde dat
buer bernde seer in hoer
synagoge. die vlamme
verbarnede die sunders.
Ende sy maecten een
calf in oreb. ende sy aen
beden dat wtghehoude
beelde. **E**nde sy verwa
dede hore glē. in ghely
kenisse eens calfs datter
hoy eet. **S**y vergate go
de diese behelt. die grote
dinghen dede in egipten
wonder inden lande vā
cham. vreselyke dinghe
in die rode zee. **E**nde
hy seyde dat hysse vlie
sen soude hadde moyses
syne gheminde nyet ge
staen in brekinghe in syn
aensichte. **O**m afte doe
syn toern op dat hysse nē
en verlore. ende sy achte
voer nyet dat begherly
ke lant. **S**y en loefden
syne woerden nyet. ende

murmuveerden in hore
 tabernakelen. sy en hoerde
 nyet die stemme des heere
Ande hy hieff op syn
 hant op hem. om neder
 te werpen in der woestyne
Ande om ned te werpe
 hoer saet inden geboorte.
 ende om hem te verliesen
 inden conincryke **A**n
 sy offerden beelphigor.
 ende aten die offerstade
 der doder **A**n sy v
 toernden in horen ond
 wyndinghe. ende geme
 nichuoudicht is die val
 in hem **A**nde phincee
 stont ende make beha
 gelyck. ende die plaghe
 op helt **A**n het is hem
 gherekent tot gherecht
 heyt. in ghebuerte tot
 gheboerten in ewicheyt
Ande sy vertoernde
 totten water der weder
 segginghe. ende moyses
 was ghemoept om hem.
 want sy vertoernt hadde
 synen gheest **A**nde hy
 onderfcheyde in syne lip
 pen. sy en verloren die

heyden myet die die he
 ham seyde **A**nde sy
 syn ghemenghet ond
 die heyden sy leerden
 horen werken. en sy die
 den horen wtghehoube
 nen beelde. ende tis he
 worden te schanden
Ande sy offerde hore
 sonen. ende hore dochte
 ren den duuel **A**nde
 sy wtsforte dat onofel
 bloet. ende dat bloet ho
 re sonen ende hoerre doch
 teren. dat offerden syde
 wtghefmeden beelden
 chanaam **A**nde dat
 ertryke is ghedoep in
 den bloede. ende sy syn
 ontsuuert in hoere vy
 dinghe **D**ie heere is
 vertoernt met verwoet
 heyt op syn volck. ende
 heeft versmaet syn erf
 misse **A**nde hy gaffe
 ouer in den handen. die
 wille hoeft hysse blossom
Der sy vertoernde he
 in horen raet. ende sy
 syn vernedert in horen
 boesheyden **A**nde hy
 sach als sy bedroeft wor

A den heyden. en sy waren
hoer heren diese haren

En hoer viande bedroef
dense. en sy sijn vnedert
onder hozen handen

den. ende houde haer
ghebet. **E**nde gedocht
te syns testaments. en
het berouden hem nae
menichuoudicheyt syn
re ontfermherticheyt

Ende hy gaffe in ont
fermherticheyde. in tegē
woerdicheyt. der gheere ^{al}
diese. vanghen hadden

Maert ons behouden
heere onse god. ende ver
gader ons vanden ghe
boerten. **O**p dat wy be
lien dynen name. ende
glorieren in dynen loff

Ghebenedyt sy dy heere
god van ysrahel. vā ewe
te ewen. ende al dat volck
sal segghen het gheschie
het gheschie. **Den tytel**
des. C. vi. psalms

In desen psalme no
det dauid als sancte Au
gustyn seyt alle mēsche
ten loue gods om datse
god verlossen solde ou
mits synen soen. Ende
hy hoert tot die twee vō
scruuen psalmen. Ende
hy bidt weder droefheit

ende armoede ende oni
ghesontheyt des quics
en vruchten. **Confitemi**
dno den. C. vi. psalm

Belyet den heere
want hy goet. is
want in ewicheyt is sy
ne ontfermherticheyt

Nu moeten segghē die
verlosset syn vande heere.
die hy verlosset heuet vā
der hant des vyants. en
vergaderde vanden conit
ryke. **W**and somme op
gancz ende neder gancz.

vande noert en vander
zee. **D**waelden sijn ee
micheyt inden droghen.
sy en vonden niet de wech
der stadt. **S**y ware hō
gherich ende dorstich. en
hore ziele ghebrack in hē

Ende sy riepe totte heere
als sy bedroeft worden.
ende hy verlostese wt
hore noet. **E**nde hy ley
dese inden rechten wech.
op dat sy gaen soude in
der stadt der wom ghe

Die ontfermhertichei
den des heeren moeten

en sijn wonderē moete belyē

hem belyēden kyndere
der menschen. **W**ant hy
heuet verfaet die ydel siel.
ende die hongherighe ziel
met goede. **S**y saten in
duyfternisse ende in scade
des doots. ende sy waren
ghebonden met armoede
ende met yser. **W**ant sy
verbreeden die sprake gods.
ende sy vertoerden yden zaet
des alre ouersten. **E**nde
hoer herte is ghesetmoedi
ghet in arbeit. sy syn aēck
gheworden ende daer en
is niemāt die hulp. **E**nde
sy riepen totten heere als
sy bedroeft wordē. en van
hare noot vryde hy se.
Ende hy leyde se wt vā
der duyfternisse en vander
scade des doots. en hy brat
hoer banden. **B**elyen
moeten sy den heere syne
ontfermherticheyt. en sy
ne wonderē den kyndere
der menschen. **W**ant hy
heeft ontvoe gheworeuen
die metalen porten. en die
ysen greyndelen brack hy
Hy namse vandē wighe

der boesheyt. om hoer on
gherechticheyt syn sy ver
nedert. **H**ore siel walge
de van alre spysen. ende
sy naecten totten porten
des doots. **E**n sy rie
pen totten heer als sy be
droeft worden. ende die
heer vryde se van hoerre
noot. **H**y seynde zyn
woert ende maecte se ghe
font. ende hy verlost se vā
alle hoerre verderffnisse.
Belyen moeten sy dē
heer syn ontfermherticheyt.
ende zyne wonderen dē
kynderen d' mēsthen. **O**p
dat sy offeren offer des lo
ues. ende boetstraffe syne
werken in vruechde. **D**ie
neder climmē die zee in
vruechden in sepe. ende
doen wercken in veel wa
teren. **S**y saghen die w
ken des heeren. endesyn
wonderen in dat diepe.
Hy sprack en die gheest
des storms stont. ende syn
golyen syn verheuen.
Sy climmē op totte he
nielen ende climmē ned
totten afgronde. hoer.

siele verghmetz in quade
Sy syn bedroeft ende
 beroert als een droechen
 mensche. ende alle hoer
 wysheit is verplonden
Ende sy riepen totten
 heere als sy bedroeft is
 den ende hy leyde se wt
 van hoere noot **E**nde
 hy set syn storm in goet
 weder. ende syn goluen
 sweghen **E**nde sy syn
 verblyt want sy sweghe.
 ende hy leyde se in die
 hauen hoers willeme
Belien moeten sy den
 heere synre ontfermhert
 ticheit. ende synre won
 dere der mensche kinde
 ren **E**nde moeten hem
 verhoghen inder kerken
 des volcs. ende louen moe
 ten sy hem in de stoel der
 ouderen **H**y settede die
 bloeden inder woestynē.
 die wtganghe der wate
 ren in dorste **D**at vrucht
 baer lant in su ticheit.
 van quaetheit d' gheen
 re die daer in wonen
Hy settede die woesty
 ne in stade wateve ende

dat lant sonder water
 in wtganck der wateve
Ende hy settede da die
 hongherighe. ende sy maer
 ten een stad der womighe
Ende sy saeyden die
 ackeren ende sy plante
 die wyngaerden. en sy
 maectten vruchte der ghe
 boeren **E**nde hy bene
 dedese ende sy syn ghe
 menichfoudicht seer. ende
 hoer beesten en minderde
 hy nyet **A**n syn worde
 luttel. ende sy sy gemoet
 van droefheit der pyen
 ende zeericheit **R**yum
 ghe is wtghestort op die
 primen. ende hy dedese diba
 len in eenē onwerch ende
 nyet in eenē wech **E**nde
 hy halp de armē vander
 armoede. ende hy settede
 dat ghesinde als schapen
Die rechte sullen sien en
 sullen blyde wesen. en alle
 boesheit sal stoppe hoer mot
Wie is wys en hy sal
 dit behoede en sal vstaen
 die tfermhichz des heen
Ole sy de vad **A**n va
 de ons heere in dyn heil

Den tyt el de. C. vij. ps

Dauid sacht een ghe
sicht inden gheest van
chrysto Ihesu onsen heer
ende vander verwinnin
ghe des duuels Ende
maecten desen psalm
Daer hy ons in leert bid
den weder vande ende
orloghen **Parati cor mui**
deus Den. C. vij. psalm

Bereyt is myn her
te god bereyt is my
herte ick sal singhen ende
louen in myre glē **S**tāt
op sanctorie ende herpe.
ick sal op staen inder da
gheraet **I**ck sal dy be
lyen heer inden volcke.
ende ick sal dy singhē in
den gheboorten **W**ant
dyne ontfem herticheit
is groot op die hemelen.
ende dyne waerheyt totten
wolken **O** god werde v
huet bouen die hemele.
ende dyne glorie wde v
heuen bouen alle die aer
de. op dat dyn gheminde
ghebruyet werde **M**aert
se behouden niet dynre ch

ter hant ende hore my.
god heuet ghesproken
in synen heylige **I**ck
sal hoghe verbruechde
ick sal deylen sitimam.
ende ick sal meten den
dal der tabernaculen

Myn is galaad ende
myn is manasses. ende
efferaym is ontfangin
ghe myns hoefden

Juda is myn romick.
moab is een ketel myns
hoefden hopes **I**ck sal
myn schoen wterken
in ydumeen. die vren
de gheboven syn myn
vrienden ghe worden

Wie sal my leyden in
die vatte stadt. wie sal
my leyden tot ydumee

Du heere die ons ver
dreue hebste. ende onse
god du en salte niet wt
gaen in onse crachten

Ghif ons help vander
droefheyt. want die sa
lichert des menschen is
ydel **W**y sullen doet
duerthden in gode. ende
hy sal te niet maken on
se vande **Den tyt el**

Des. C. viij psalms;

Doe Saul syn dochter
woude gheuen **Dauid**
Doe sprach hy **Ik wil**
se hem gheuen tot synre
onsolden op dat hy vādē
heyden werde verslage
Doe maecten **Dauid** de
sen psalm vander onghe
trouwicheyt sauls pphē
terende van **xps** passie
ende van **Judas** die mit
xpo soude eeten en hem
nochtans braden **Ende**
hy bidt om een grote v
maledidnghe lyfs ende
goets ende eeren. **Deus**
laude meā dē. C. viij. ps

God en swyghē myn
lof nyet. want die
mont des sunders ende
die mont des bosen men
sche is op my opghedaē
Si spraken weder my
met valscher tongē. ende
sy omuinghen my met ve
dene des haets. en sy aen
uochten my te vergheefs
Op dat sy my minnen
souden spraken sy quaet
achter rugghe. maer ick

was biddende **E**nde sy
setten quaet weder goet
teghen my. ende hat voer
myne minne **S**ette op
hem den sondaer. ende
die duuel staē tot synre
rechtter hant **A**ls hyge
ordelt wert. moet hy wt
gaen verdoemt. ende sy
ghebet moet hem worden
tot sunden **S**yne daghe
moeten werden luttel sy
bisdom moet nemen een
ander **S**yne kynderen
moeten wesen weesen. en
syn wyff een weduwe
Syne kynderen moeten
twiuelende ouerghesort
worden. **w**esen en moete
broot bidden. ende moete
wtgheborpē werden van
hore woinghe **D**ie woe
kenaer moet ondersoekē
alle syne substance. ende
die vrenden moeten gry
pen syn arbeyt **H**em en
moet syn gheen hulper.
noch nyemant en moer sy
die hem ontfenne ouer syne
weesen **S**yne kynderen
moeten werden mid doot.
in een gheboerte moet syn

naem of ghedaen wde
Die boesheyt synre va
 deren moet weder come
 in ghehuertnisse inden
 aensichte des heerē ende
 die sonde synre moed en
 moete aff ghedaen werde

A hoer moeten sy wde
 toghens den heere. ende
 hoer ghehoertnisse moet
 vergaen vander aerden.
 want hy myer ghedocht
 en heeft te doen ontfem
 herticheyt **E**n hy heuet
 veruolghet de arme en
 den brootbidd. ende die be
 vouwe heeft inder herten
 te doden **E**nde hy nimt
 de maledixie en sy sal
 hem ghecomen. ende hy
 en woude myer die benedix
 ie ende sy sal verberret
 werde van he **E**n hy
 aentoech maledixie als
 een cleet. ende sy ghinc
 als water in syn inderste
 ende als oly in sy ghebee
 te **H**et moet hem werde
 als een cleet daer hy me
 de bederket wort. en een
 goudel daer hy stadelike

mede ghegordt wort
Dit is dat werke d
 ghoenre die my achter
 vughe spreken byden
 heere. ende die quaet
 spreken wed myn siele
Ende du heere god
 doe met my om dynē
 naem. want suet is dy
 ontfemherticheyt **T**er
 lost my want ictz behoe
 uerde ende arm ben.
 ende myn herte is be
 droeft in my **I**ck ben
 werch ghehaelt als die
 scheem wech gaet. ende
 ictz ben wtgheslaghen
 als die locusta **O**p hny
 en syn arantz ghewor
 den van vasten. en my
 vleessche is verwandelt
 om die oly **E**n ictz ben
 hem gheworde een last.
 sy saghen my ende roer
 den hoer hoefden **H**elp
 my heere myn god. ma
 ket my behouden om
 dyn ontfemherticheit
Op dat sy weten dat dy
 hant dat dese dinghen
 gedaen heeft. ende du he
 hebste ghedaen **S**y.

184
Men moete bedect wende

sullen vermaledien en
du sulrene benedien, die
in my opstaen moete to
fuyft werden mer dyne
knecht sal hem verblyde

Die my quaet arghter
rugghe spreken moeten
aenghedaen vde met
staemten, met horen to
fusen als mit eenē spō
diere. **I**ch sal den heer
sew belyen in myne mō
de, ende mde middel vā
veel luyden salick hem
louen.

Die by stont tot
ter verghter hant des ar
men mensches, op dat hy
behouden soude myne sie
le vanden veruolghers

Glorie sy den vad **An**

Ich sal belien den heere
in mynen monde altseer
Vn heere verhoer myn
ghebet, ende my roepen
come totti **Die k an**

Heeere hoe guetelyken
in dynen goeden wille
ps miserere **An** Goet
is te belien de heere **ps**

Bonū est cō xri **An**
Den heere moeten ont
sien alle eynde d aerde
ps Deus deus Den
tytel des vi tantium

Dese psalm **(moysi)**
maecte moysi voer seg
ghende dinghen die de
kynderen van ysrahel
gheschieden souden en
die hem gheschiet ware
Ende is goet ghelesen
weder vryande. **Audite**
celi de septe cānū moysi

Hoert ghy hemelē
dat ick spreke sal.
die erde moet horen die
woerde mys mōs **O**y
ne leeringhe moet was
schen als die reghen, my
ne wtsprake moet vloyen
als die douwe **A**ls die
ryp op cruyt en als die
druppelen op die bloesem.
want ick sal in roepen
den name des heren **G**he
uet grootheyt onsen god.
gods wercken syu volmaect
ende alle syne weghē syu
ordelen **G**od is trouwe
ende sord eenyge boesheyt

rechtuerdich en recht.
 ende hebben hem syne
 kynderen nyet besondicht
 in onweymich. **B**ose ge
 slachte ende verkeerde.
 sich dese dinghen wed
 gheueste den heere sot
 volck ende onwyse. **E**n
 is hy dyn vader nyet.
 die dy besat maene en
 saep. **G**hedenck d'ou
 der daghe. peynse alle
 gheslachte. **T**raghet
 dynen vader ende hy
 salt dy segghen. dyne ma
 ven ende sy sullen dy
 condyghen. **O**edie al
 re ouerste deelde die lu
 de. doe hy scheidde adas
 kynderen. **S**ettede hy
 die terminē des volcks.
 naden ghetaille der kyn
 deren van ysrachel. **M**er
 dat deel des heeren is
 syn volck. iacob is die
 meetzoerde syns cruces
Hy vanden in dat woef
 telant. in die stede der ey
 singhe ende der woester
 enicheyt. **H**y leyde om

ende leerden. ende behoe
 den als den appel vā sy
 nen oghe. **A**ls een aer
 ne die daer verwekzet
 syn ionghen te vliegghen.
 ende vluget daer ditze
 bouen. **H**y verrede wt
 syn vlogghelen ende nam
 se tot hem. ende droechse
 in synen srouder. **D**ie
 heere was alleene syn
 leyder. ende met hem en
 was gheen vrent god.
Hy setteden op hogher
 aerden. dat hy eere sou
 de die vruchten vande
 ackeren. **E**nde suickē
 souden homich wre steen.
 ende olye vanden alre
 hertsten steen. **B**otter
 vanden vee ende melck
 vanden scapen. met vet
 ticheyt der lammeren
 ende wederen der kynde
 ren van basā. **E**n bor
 ken metten mouch des
 tarwes. ende dymcken
 soude dat alre claerste
 bloet der diuē. **D**ie ghe
 minde is vet ghe worden
 ende weder spornich ghe

weest. hy is ver ghebor-
 den ende hy is wyt ge-
 worden. **H**y after liet
 gode synen maker. ende
 ghinck van gode synen
 heyl. **S**y verwerkede
 in vrende gode. endem
 horen omenschelyche-
 den verwerkede hy entot-
 torne. **S**i off keerde de
 duuel ende met gode de
 goden die sy niet en be-
 kenden. **O**ie nye ende
 die versche quame die
 hoer vaders nyet ghe-
 aert en hadden. **O**u
 lietste after dien god
 die dy wan ende du v
 gaetste des heerē dyns
 streppers. **O**ie hē sacht
 ende wert verwocket tot
 toerne. want hem syn so-
 nen ende syn dochteren
 verwoerden. **E**n hy sey-
 de ictz sal hyden my aē
 sichte van hem. ende ictz
 sal merkeij hoer leste.
Want dit gheslachte is
 verkeert. ende syn dzou-
 we kynderen. **S**y ver-

werkede my in dien
 die gheen god en was.
 ende verwoerden in
 horen ydelheyden. **E**n
 ictz salse verwoeken in
 dien die gheen ^{volt} god en is.
 ende inden sotten volc
 ke sal ictse toermich ma-
 ken. **E**en vuer is ont-
 stecken in myn verwoet-
 heyt. ende sal ber nen
 totten lesten der hellen.
Het sal verlynde die
 aeude niet synre bloymis-
 se. ende sal ver barnen
 die fundamenten d' ber-
 ghen. **I**ck sal v gade-
 ren op hem quade din-
 ghen. ende ictz sal v uul-
 len myne saute in hem.
Sy sullen verkeert wer-
 den van honghere. die wo-
 ghelen sullen se byten met-
 ten alre bittersten beten.
Ick sal in hem seynde
 die tanden der beesten.
 die met verwoethis ver-
 ken opter erde en cruppe.
Buten salse verderuen
 dat siwert ende va bin-
 nen die anere. iogelinge

te samē ende die iorfrau
 woen die daer soeket mit
 ten oude **E**nde ick sey
 de waer syn sy. ick sal
 haer ghedenckemisse
 doen vergaen vanden
 menschen. **M**er ick
 vorstet om den thoan
 mynre vyande. op dat
 hoer vyande nyet hou
 dich wesen en souden
Ende segghen soude o
 se hant is hoer. ende
 heeft die heere dese di
 ghen nyet ghedaē. **D**at
 volck is sonder raet en
 sonder vroetscap. oth of
 sy smakeden ende ver
 stonden ende die leste
 dinghen voer saghen
Hoe dat een vuolgeder
 dusent. ende twe veria
 gheder. thū dusēt. **E**n
 wast hier nyet om wat
 se hoer heer verroft had.
 de ende sy die heere beslo
 ten hadde. **W**ant onse
 god en is nyet als hoer go
 den ende onse vyanden
 syn onse verhet. **W**ande
 wyngaert dierre van so
 donia was hoer wyngaert.

ende vanden ondborge
 ren vā gomorre. **H**oer
 druuē is druuē des gal
 les. ende alre bittersten
Die galle des drakas
 is hoer wyn. ende onson
 delyke venyn der slange
En syn dese dinghe
 nyet verhuut by my. en
 gheterkent in myne strate
Myne is die wrake en
 ick sal hem weder gheue
 ind tyt. op dat hoer voer
 glyden. **D**ie dach der ver
 lies is by. ende die tyden
 haesten by te wesen. **D**ie
 heere sal verghen syn volck.
 ende hy sal ontferme in
 syne knechten. **H**y sal
 sien dat die hant want
 is gheborde. ende dat
 die besloten waren ghe
 breck hadden ende die ou
 bleue syn steert. **E**nde
 sy sullen segghen waer
 syn hoer goden. in welke
 sy berouwemisse hadden
Wan welker offerhande
 sy aten die vette dinghen.
 ende droncken den wel
 smakenden wyn. **S**tāe
 synu. op ende helpen v.

beschermeren v inder doot
Siet dat ick alleen be.
 ende gheen ander god en
 is dan ick **H**er sal dode
 ende maken leuendich.
 ick sal slaen ende sal ghe
 sont maken. ende daer en
 is nyemat die wt myre
 hant mach valle **I**ck sal
 op heffen myn hant totte
 hemel ende ick sal segghe
 ick leue in d' abich **I**st
 dat ick schepe make my
 swert als die blyeme.
 ende myn hant aeuwaert
 tgerichte **S**oe sal ick
 weder gheuen wraeck
 mynen vyanden. en die
 die my ghehaet hebben
 sal ick weder gheuen
Ick sal myne stutte
 droncken maken van
 bloet. ende myn swert
 sal verslynden dat vles
 sthe **A**nden bloede der
 ghedoder. ende vand' va
 ghemisse des bloten hoes
 des vyants **O** hy hey
 den louet syn volck. wat
 hy sal wreken dat bloet

syns knechten **E**ndelhy
 sal weder gheuen wraeke
 in hoven vyanden. ende
 sal ghenadich wese de
 lande syns volcs **O** lo
 rie sy den vader **A**nt
 Die heere leyde se alle
An in welluderende cim
 balen louet den heer **ps**
 Laudate ynus Oewighe
 gle **vs** Wy syn veruul
 let vroe **O**p bndicty an
 Inlichte heere dieu die
 in d'uystermissen sitte en
 te rechte leyden onse voe
 ten inden werck des vee
 den god van ysrakel **De**
cytel des. 1. v. psalms
Desen psalm maekten
 dauid om dat hem god be
 huede dat hy nyet en wor
 de ghelouert in die hande
 sauls syns vyants Ende
 hy sprekt hier in vander
 priestertrap xpus daer
 hy oerke in bidt om seghe
 te vercryghen **M**er som
 mighe willen dat desen
 psalm is een loff en d'act
 baerheyt abraham tot god

doe hy versloech die vier
 coninghen daer du van
 hebste in dat xiiii capitel
 Genesis daer vynstu die
 historie **S**onedas ter vesp
ps dixit dñs dñs. C. ix

Die heere see
 ghede mynē
 heere sitta tot
 mynre rechte
 hat **H**ent

ick sette dynen vyande.
 een voestamel dyre voe
 ten **E**en woede dynre
 macht sal die heere wt
 seynden wt syon. wes he
 rende in midts dyre vya

de **M**itti is beghin in
 den daghe dynre macht
 inder blindemisse d' heili
 ghen. wren buke voer lu

tifer heb ick dy ghewon
 nen **D**ie heere heeft ge
 sworen ende ten sal hem
 myt berouwen. du biste
 priester in ewicheyt nae

melchisedechs ordinanae
Die heere heeft coninghe
 ghebroken. tot syne rech
 ter hant in den daghe svs

toerns **H**y sal verghē veer
 in die gheslachte. hy sal
 vervullen die ned vallen.
 ende in veelre luyde lan
 de sal hy die houede te ga

der stoan **W**ter beke sal
 hy inden weghe demcken.
 daer om sal hy verhooffe
 dat houet **G**lorie syde
 vader. **Añ** Die heere sey

de tot mynē heere sitta tot
 mynre rechter hant **D**e
 tytel des. **C. x. psalms**

Dauid streec in eēve
 stede mit den philisteen
 daer hem doe was gheve
 ken alle ysrahel doe stont

hy teghen die vyandē en
 drie mānen met hem Jey
 baam en eleazar ende jo
 ab die vier sloeghen die

vyanden een gansē vve
 met groten plaghen **Eñ**
 god dede in dien daghen
 in horen handen groot
 heyl dat die gheuloen/

waren weder keerde en
 v'sloech die gansē **D**oe
 maecten dauid dese psal
 me **D**aer hy in spreckett
 als sinte Augustyn seyt

van dat ny testament en
hyleert ons bidde om ne
ringhe *Confitebor tibi dñe
in toto corde meo. Ex. psalm*

Ide sal dy belyen
heere in al mynre
herten inden raet der
rechtuerdigher ende in
hoerre vergaderinghe

Groot syn die werke
des heeren. wt ghesdyt i
allen synē willen **B**ely
ghe ende grote verlichthz
is dat werk des heeren.
ende syne gherechticheyt
blyuet van ewen tot ewen

Die ontfermer en ont
fermhertighe heere heuet
ghehoethnisse synre won
dere ghemaket. ende he
uet ghegheuen spise die
die hem ontfien **H**y ghe

dachte syns testaments in
ewicheyt. die crachtē syn
re werken sal hy kundige
synen volke **O**p dat hy
hem gheue die erue der
heydene. die werken synre
handen syn waerheyt en
oerdel **A**lle syne ghebo

de syn trouwe vast ghe

maect van ewe tot ewe.
ghewrocht inder waerhz
ende in ghelychheit **D**ie
heere heuet gheseynt sy
nen volke verlossinghe.
hy heeft gheboden in ewi
cheyt syn testamet **S**ynē
naem is heyligh en vrese
lyck. dat beghynsel d' wys
heyt is die vrese gods

Goet verstandnisse is
alle dien diese doen die
louinghe des heeren bly
uet van ewen tot ewen

Glorie sy den vader
An alle syne gheboden
syn trouwe vast gemaect
van ewen tot ewen **den**
tytel des. C. xi. psalms

Desen psalm maecte
dauid aggeus en zacha
rias als somighe willen
segghen **A**er doch het is
die psalm dauidts den
welken hy maecten van
der salicheyt der mensche
die wyle hy leest **E**nde
bysonder is die psalm va
der barmherticheyt hent
cotten lasten vers **D**aer
hy in ruert die onbarmh
ticheyt der onmildere

ende sundaren **D**it is die waer ouer schrift dies psalms nae wtlegginghe der heyligher leeuers **D**aer hy oerk in bidt om ryckheyt **bruis vir de .c. xi ps**

Salich is die ma dien die heere ot hiet. in synen gheboden sal hy seer willen **S**yn saet sal machin wesen inder aerden. die gebuer te **D**er rechter sal ghe benedyt worde **G**lorie ende ryckheyden syn in synen huise. ende syne gherechticheyde syn va ewen tot ewen **E**elucht is verresen inder duys termisse den gherechten. ontfermhertich ontfer mer ende gherechtich

Trolycht is die mische die ontfermet erde leen. syne redene sal hy sette in oerdel. want in ewig heyt en sal hy nyet bewe ghet worden **D**ie ghe verhtighe mensche sal wesen in ewigher ghehue geinisse. hy en sal met ot

sien vand quader hore ghe **S**yn herte is bereet te hopen inde hee. syn h te is gheueft hy en sal niet beuoert worden want hy versmade alle **D**oyande

Hy heuet ghestroeyt hy gaff den arme syne gherechticheyt blyuet va ewen tot ewen. syne hoer ne sal verhoecht werden in glorien **D**ie sonder sallet sien ende tormich werden. hy sal grimme met synen tanden ende vergaen. die begherte d sundaren sal verduen

Glorie sy den vad **An** In synen gheboden sal hy seer willen **Den tytel des .c. xii. psalms:**

Doe dat volck ou dat rode meer quam ghetoghen doe maerte moyses den kynderen eenen loff **E**nde daer wt maerten dauid desen psalm **E**nde hy vermaent ons godte loue ende hy leert ons bid den om een kynt te ry ghen **Laudate pueri dmi**

den. C. xij psalm.

Louet ghy kynden
den heere. louet
den name des heeren
Die name des heeren
sy ghebenedyt. vā desen
nu hent in ewichz. **V**a
der somē opganck tot
horen nedgandz is die
name des heere louelyck

Hoghe bouē alle volke
is die heere. ende syne
glorie is bouē die heme
len. **W**ie is als onse he
god die inden hoghen
woent. ende die neder
dinghen aensiet in de
hemel ende inder aerde

Hy opuerwertet vā
erden den brootbidder.
ende vanden slycke oprich
tet hy de armē. **O**p dat
hy dien sette metse vorst
ten. metten vorsten syn
re luyde. **D**ie wonen
doet den ghenē die drucht
baer is in den huysē. en
maectse een blyde moe
der met veel kynderen.
Glorie sy den vad. **A**nt
Die name des heeren sy

189
ghebenedyt in ewichet
Den tytel des. C. xij ps
Desen psalm maecten
dauid vā barmhertic
heyt gods die hy bewys
den den volck van ysra
hel doe hyse wt egipten
leyden als hy ghelooft had
horen vaderen abrahā
ysaack ende iacob ende
daer om inder helste dis
psalms ghedencket da
uid ende singhet die wel
daet die god ysrahel be
wysen ende syne
wonder werke. Ende in
leste dandkten hy en loef
den god daer voer. **D**a
uid noet in desen psalm
elck sunder die bekeert
is god te louen. Ende hy
bidt voer eenen mensche
die vuten lande vaert
om hulpe en beschermin
ghe vander benedynghe
ons heeren gods almach
tich. **I**n exitu ysrahel de
egypto. **D**e. C. xij psalm

Inden wtganck dz
ysrahel ghinck vā
egipten. iacobs huys vādē
barbarysche volke. **I**udēe

is ghe worden syn heyllich
 makmghe. ysrachel syn
 machte. **D**ie see saecht
 ende vloecht. die iordane is
 achter werts ghekeert
Die berghe verbruert
 den hem als wederē. ende
 houelen als lamere d' sca
 pen. **W**at is die see dat
 tu vloechtste. ende die ior
 dane dattu achterwaert
 lufe ghekeert. **D**ie ber
 ghe verbruert den hem
 als wederen. ende die ho
 uelen als lammeren der
 scapen. **D**ie aerde is be
 woert vanden aensichte des
 heeren. vanden aensichte
 gods iacobs. **D**ie heert
 den steen in staende wa
 teren. ende die stoeroesse
 in die fonteyne der wa
 teren. **N**iet ons heere
 nyet ons. mer dynen na
 me gheest glorie. **W**an
 dyne ontfermherticheyt
 en dynre waerheyt. op dz
 die heydenen nyet en seg
 ghen waer is hoer god
Mer onse god is in den

hemel. allet dat hy wou
 de heuet hy ghemaket.
Die beelden der heyde
 syn siluer en gout. wke
 der handen der mensche
Sy hebben mont ende
 en sullen nyet spreken.
 sy hebben oghen ende en
 sullen nyet sien. **S**y heb
 ben oren. ende en sullen
 nyet horen. sy hebbe no
 sen ende sy en sullen niet
 ruyken. **S**y hebbe han
 de ende sy en sullen nyet
 tasten. sy hebben voeten
 ende sy en sullen nyet wa
 deren. sy en sullen niet voe
 pen niet horen strooten
 hem. **G**helyck moeten sy wer
 den diese maken. en alle
 die daer in betrouwen
Israchels huys moet
 hopen in de heer. hoer hel
 per ende bedecker is hy
Arons huys heuet
 ghehoept in den heer. hoer
 helper ende beschermer is
 hy. **D**ie den heer offien
 hopen in hem. hoer hel
 per ende bedecker is hy
Die heere heuet onser ghe

docht ende heuet ons ge
 benedyt **H**y benedyt
 ysrahels huys. hy gebe
 nedie aarons huys **H**y
 ghebenedye alle die heil
 ontsien. den deyne mette
 meere **D**ie heere moet
 toe werpen op v. op ven
 op uwe kynden **G**hy sit
 ghebenedyt vanden heere.
 die makede hemel ende
 aerde **D**ie hemel ende
 die hemele syn des heere
 mer die aerde gaff hy de
 kynderen d' meste **H**ee
 die doode en sullen dy
 nyet louen. noch die ghe
 ne die inder hellen med
 gaen **M**er wy die leue
 benedien den heere van
 nu tot in ewicheyt **G**le
 sy den vader **A**n wy die
 leuen benedien d' heere
Alre beste **ymnus**
 scapper des lichts.
 die doertbrenghes d' da
 ghen licht. bereydende d'
 yerste der werelt metten
 beghin eens nieuwe lichts
Die den morggen toe

. gheuoecht den auot datme
 heyt een dach. die swarte
 duyster misse in ghydet ho
 die ghebeden mette sarge
Op dat dat herte van
 sunden swaer. van des
 leuens gauen nyet bloot
 en sy. alset nyet ewichs en
 denkt. ende hem seluen
 met schulden byne **O**er
 hemelen ynerste aetrop
 pe ons ghebet. het ontfā
 ghe dat leuende loen.
 stouwen wy al dat stade
 lyck is. reynighen wy al
 dat quaetste is **O**erlee
 du alder goeder tarest
 vader. ende du aenghebo
 ren ghelyck mette vad.
 metten troester d' heyligē
 gheest regnerende ouer
 al die werelt Amen **vs**
Myn ghebet heere moet
 te recht gheleyt werden
 in dyn aensichte op hefti
 ghe mynre hande is die
 late offerhande **D**en ty
 tel des **C. xiiii psalms**
Amon die yerste soen da
 uids sloop by absalons suf
 ter die hiet thamar ende

nam hoer den maghedo
 Daer nae ouer twee iaer
 badt absolon alle hoer
 brueders dat sy die syn
 oerk waren te synen huys
 te eten ende inder wer
 stap sloech hy amon doot
 Doe qua die maer tarda
 uid dat syn sonen waren
 verflaghen doen veet hy
 syn cleder ende alle sy rid
 ders met hem schreyden
 Ouer een clyen wyle qua
 men die anderen wed om
 tot horen vader en amon
 was alleen verflaghen doe
 maecten dauid dese ps
 ende hy bidt om die ziele
 wien verheuer te blossen
 Dulci qm de. Cxiii. ps
 des maedaghes ter vesp
Ick minne de
 want die heer
 sal verhoren
 die stemme mys
 ghebedes **W**ant hy
 toe my neyghede syn oer.
 ende in mynen daghen
 sal ick inroepen **W**y heb
 ben ombuanghen die
 droeuighe seer des doots :

ende die anete der helle
 bonden my **I**ck vant
 bedrucknisse ende wee.
 ende den name des heeren
 inriep ick **O** heere verlos
 se myn ziele. ontfermich en
 gheruych heere. ende onse
 god ontfermet **D**ie hee
 re behoedet den clynen.
 ick ben ghenederf en hy
 verlossede my **W**oeker
 dy myne ziele in dynerus
 te. want die heere heuet
 my guetelyck ghedaec **W**at
 hy werckede myne siele
 vanden dode. myne oghen
 vanden tranen. myne voe
 ten vanden valle **I**ck
 sal den heere behaghen.
 inden lande der leuend
Glorie sy de vader **A**n
 Die heere neyghede tot
 my syn oren **D**en tytel
 des .C. xv. psalms

Dauid maecten desen
 psalm ende wancet hy
 woude offeren een offerha
 de opten altaer sprack hy
 desen ps Ende als die pri
 te eenige offerhande dede
 vae hoer sunden dat sy

193
Dan desen psalm souden
spreken **O**eck noedt hy
ons god aen te hanghen
niet beden als een mensche
dlichaem ons heere otfac
sal **Credidi p̄t̄ q̄d̄ den**

C xv psalme

Ick hebbe gheloest
daer om heb ick ge
sproken **m̄** ick ben seer
vernedert **I**ck hebbe
gheseyt in mynen ouer
gantz alle mensche is lo
ghenachtich **W**at sal
ick den heer weder gheue.
voer dat hy my gaf **I**ck
sal neme den kelck des
heyls. ende sal aenroepen
den naem des heeren
Ick sal weder gheuen
den heere myn beloeften
voer al syn volck. die doot
synre heylighen is duer
baer in synen aensichte
O heere want ick dyn
knecht ben. ick ben dyn
knecht ende een soen dyn
re deerne **D**u hebste ge
saueret myn bande ick sal
dy offeren offer des loues.

ende ick sal aenroepen
den name des heeren
Ick sal myne begerte
weder gheue in teghewou
dicheyt alles volcs. in de
breiden houen des huses
des heeren in midde va
dy Iherusalem **G**lorie
sy den vader **A**ntyck heb
be gheloest daer om heb
ick ghesproken **Dē tuel**
des C. xvi psalms
Desen psalm maecten
dauid der ghemeynten
voāneer een yeghelycke
pet woude offeren dat
hy dan spreke desen psal
me Ende hy nodet die
heyden ende ioden ten lo
ue christi want hy mer
te dat die heylighe ker
ke van hem beyde ghe
sticht soude werde ou
mis der doot christi
ende is een loff gods tot
allen dnghe **Laudate dnm**
oies gētes dē. C. xvi ps
Louet den heere alle
heydene. louet hem
alle volke **W**ant syn

ontfermherticheyt is ge
ueft op ons. ende die waar
heyt des heeren blyuet
ewelyck. **G**lorie sy den
vader. **A**n louet de heer
alle heydene. **ps** **C**onfe
heere riep ick. **Den tytel**
des. l. xvij. psalms. .

Doe dauid ghesondicht
had teghen god. Doe seyn
de god den gheest. **M**atha
die gaff hem van drie pla
ghen een te kieser dat hy
neme hongher seuen iaer
off drie maende orloghe
off drie daghe sterft in
synen lande. **H**y over die
sterfte ende dat die sterfte
op hielt doe maecten hy
desen psalm. **D**erck is de
sen psalm ghemaect van
dauid om die verlossinge
van saul ende des volcs
van ysrahel dat daer veel
bedroeffnisse ende onbed
len leet vanden heyden
inder tyt doe dauid hoer
comint was: Ende voer
siende dat leuen christi
onder die ioden daer hy
ons leet bidden god om

in

A die sondachs pme

syn ontfermherticheyt
ende om syn hulpe en ee
betrouwen gods te heb
ben als een mensche verst
in een gheestelyck leuen
gaet ende der werelt s
tyet. **Confitemini dno**

Den. l. xvij psalm
Belyet den he want
hy goet is. want mē ee
wicheyt is syn barmhert
heyt. **I**srahel segt mi
want hy goet is. want in
der ewicheyt is syn barm
herticheyt. **S**arus hūs
segt mi. want in ewicheyt
is syn ontfermherticheyt.
Die den heer ontfien seg
ghen mi. want in ewich
is syn ontfermherticheyt.
Dan droefheyt riep ick
totten heere. ende die heere
hoerde my in breetheyt.
Die heere is myn helper.
ende ick en sal niet ont
sien wat my die mensche
doet. **D**ie heere is myn
helper. ende ick sal vsmā
den myne vpande. **H**er is
beter te betrouwe in
heere. dan te betrouwe in

den menschen **H**et is be
ter te hopen inden heere.
dan te hopen inden prin
cen

Alle die luyden ghin
ghen mij om. ende inden
naem des heeren war ick
heb ghebroken in hem

Al omvaende vringhe sy
mij om. ende inden naem
des heeren want ick heb
ghebroke in hem

Sy om vringhen mij als byen.
ende sy berniden als vuer
inden doerne. ende inden
name des heeren want ick
heb ghebroke in hem

Ick ben inghedreuen ende wt
ghedreert op dat ick valle
soude. ende die heere ont
finck my

Die heere is mij
sterckheyt ende mijn loff.
ende hy is my ghe worden
in salicheyt

Die stemme d'
hogher vrolyckheyt ende
salicheyt. is inden taber na
kel der gherechtigher

Die verthekant des hee
ren dede crachte die verth
terkant des heeren heuet
mij verheue. die verth hat

des heeren dede cracht
Ick en sal niet sterue
mer leuen. en sal vertel
len die werken des heere

Al rasyende heuet mij
die heere rasyet. ende hy
en gaf my niet ouer ter
doot

Iuyt op die por
ten der gherechticheyt
ick ghinc daer in en sal
belyen den heere. dit is
die porte des heere die
gherechtighe sullen daer
in gaen

Ick sal dy be
lyen heere want du my
gheoert hebste. ende du
byste mij ghe worden in
salicheyt

Die stene die
die timmer luyde laster
den. dese is ghe worden
int hoest der hoornen

Dit is gheschiet van
den heere. ende tis wo
derlyke in onsen hoghe

Dit is die dach dien
die heer ghemaert heuet.
laet ons vrolyck ende
blyde wesen daer in

O heere maect my behou
den o heere werde wel

Handwritten notes in a smaller script at the bottom of the page.

gheluckich. ghebenedyt
 bistu die roemt inde naem
 des heere **W**y hebben
 v benedyet vade huy
 se des heeren. ende die
 heere god heuet ons in
 ghelicht **S**et den hoghe
 dach in dat duke. totte
 hoerne des outers **O**u
 biste myn god ende utz
 sal dy belyen. du biste
 myn god ende utz sal dy
 verhoghen **I**ck sal dy
 behen wat du my ghe
 hoert hebste. en du biste
 my ghe worden tot salu
 heyt **G**heliet den heere
 want hy goet is. want
 in ewicheyt is syn ont
 fermherticheyt **ymuus**

Iam lucis orto sydere

Nu dat die sterre
 des lichts verre
 sen is. laet ons den heer
 oermoedich god bedden.
 dat hy inden werke des
 daghes ons bescherme
 van strafelyckheden
Al wederbreydelen
 de moet hy die tonghe

matighen. op datt ghee
 stryt off en come dat sie
 moet hy bedecken. op
 dattet gheen ydelheyt en
 strepe **D**at ynerste des
 herten moet ymich syn.
 weemoedicheyt moet de
 werch gaen. sparicheit des
 drants ende der spysen
 moet ontwee wruue. die
 houerdicheyt des vlees
 sties **O**p dat wy als die
 dach doer by is. ende die
 sonne den nacht wesley
 der. hem moghen glorie
 weder singhen. want wy
 ons keerden vand werlt

Hoff ende eer en aacht
 ende glorie sy gode de va
 der. ende den soen en den
 troester den heylige gheest
 nu ende in ewicheyt **amie**

Den tytel des C. xvij ps

Desen psalme **Aleph**
 maecten dauid den kyn
 deren van ysrahel wan
 neer sy gheuangen wor
 den als het gheschuede tot
 babilonien **D**at sy mer de
 sen psalmen ende met

Suert de. liii. salm daer te
 lese daer dz teyke stect

desen ghebede sullē strepen
tot god om hoer verlossinge
ende is al eenē psalm hent
hent al totten psalm ad do
minū cū tribularer. Een
gheestelyck verstant hier aff
Van desen psalm tot ad
dm̄ cum tribularer bescri
uet die pphēet twerehande
staet des leuens. Als wert
kende ende trouwende leuē
Want dese twee te gader
gheknœpt sijn. Soe scrift
hy somwylen vanden eenē
ende somwylen vanden
anderen ende somwylē vā
hem beyden. Ende alle die
psalmen die hier nae omē
al totten psalm Ad dm̄
cū tribularer. Dese spreckē
oetz sunderlinghe vanden
thien gheboden gods en
van synre gherechticheyt
ende van synre ewen. Het
en is gheen vers daer en
staet in vanden ghebodē
gods off van synre ewen
off des ghelyckes wat. En
een yeghelycke psalm heeft

197
acht versen dit sijn alge
beden dat god eenē mē
sche gheue hert en sinne
sijn thien gheboden te
houden. **Aleph Beati**
maculati in via den C
Sende xviii psalm
Salich sijn die ghene
die ōbeulect sijn indē we
ge. die wanderen inder
ewen ons heere. **S**alich
sijn sy die onderfueckē sy
ghetughe. in al hoerre her
ten soeken sy hem. **W**at
die boesheyt werckē die
en hebbē nyet ghewan
dert in synē weghe. **D**u
hebeste gheboden. te behoe
den seer dyne ghebode.
Och off myne weghe
tevercht gheleert werden.
om te behoeden dyne recht
uerdicheyt. **D**an en
sal ick nyet confuyt w
den. als ick voersie in al
le dyne ghebode. **I**ck
sal dy belpen in vercht
dicheyden des herten.
in dien dat ick gheleert
heb. die oerdele dyne

gherechtigheyt **I**ck sal behoeden dyne rechticheyt ende en laet my niet achter tot eenigher stede **Den tytel Gethy**

Hier beghint die pphheet datter salicheyt toe behoert inden wercken den leuen **In quo corrigi adolescentior. Gethy.**

In welcken die ionghelinc betert synen wech. in te behoeden dyn redene **I**n alle myre herten heb ick dy ghesocht. en verdriue my nuz van dyne ghebode **I**n mynre herten heb ick ghehuedet dyn wetsprekinghe. op dat ick dyn en misdoe **O**u s biste ghebenedyt heere. leere my dyne rechtuerdicheyden **E**n mynen lippen heb ick voert ghebrocht. alle die ordele dys moets

Inden weghe dynre ghetughe heb ick genoch te ghehadt als in allen ryckheyden **I**n dynen

gheboden sal ick gheoeffet werden. ende sal mercken dyne weghe **I**n dyne gherechtigheyt sal ick peysen. ick en sal niet vlyghen ten dyne redene **Glorie sy den vader De tytel Hymel**

Hier beghert die pphheet dat god wuulle dat hanghebreckt **Hymel retribue seruo tuo et uiuifica**

Ohiff weder dyne krecht. maect my leuendich ende ick sal behoeden dyne redene

Werlichte myn oghen ick sal merken wondere van dyne ewe **I**ck ben een in woenre in aerde. ende hude niet van myne ghebode **M**yn siele heuet beghert te begheren dyne rechtuerdicheyden. in alre tyt **O**u besroudeste die houerdige vermaledyt syn die ghen die hem neyghen van dynen gheboden **N**eem van my laster ende smadenisse. want ick sochte dyne ghetughe **Q**ant

die primen saten en spraken weder my. mer dy knecht wort gheoeffent in dyne rechtuerdicheyden. **W**ant dyne ghetughen syn myn peynsin ghe. ende myn raer dyne rechtuerdicheyden.

Den tytcl Deleth adhe sit pauimero

In desen psalm begit die pphet verlicht te warden vanden vleysche. *adhesit pauimero deleth*

Myn siele hinc aen den pauen ghe. maket my leuende nae dyn woert. **I**ck hebbe wt gheboetsapt myne weghe. ende du hebste my ghehoert. leere my dyne rechtuerdicheyden. **L**eere my den werch der rechtuerdicheyden. ende ick sal gheoeffent werden in dynen wonderen. **M**yn siel sliep van moeynisse. stercke my in dynen woerde.

Doe van my den werch der boesheyt. ende offer me myns va dyre ewe

Ick heb wtuertoren den werch der waerheyt. dyne oerdele en heb ick nyet vergheten. **H**eere ick hinc aen dyne ghetughe en wil my nyet verdoemen. **I**ck liep de werch dynre gheboden. doe du wyde ghemert hadde myn herte. **G**lorie sy den vad. **Den cantium athanasius tytcl**

Dat is tgheloue der hepligher kerken alsoe als athanasius die bisshop bescreyft. **W**ie hier aen twiuel sal ewelyck verdoemt bliuen ende verloren sonder twiuel. *Quiquis vult Canticum athanasius*

Soe wie behoude wil wesen. die is noot boer alle dinghe dat hy houde kersten gheloue. **W**elcke een yegheluyt houe moet ghehele ende onbeulect. ende en hout hys nyet hy sal ewelyck verdoemt wesen.

Dit is kersten gheloue.
 dat wy eeren sullen een
 god in drieheyt. en drie
 heyt in eenheyt. **E**nde
 dat dese drie personen
 die eene persone die an
 der nyet en is. noch die
 drie en syn nyet gestey
 den in substancie. **H**us
 soe is die persoen des va
 ders. ander des soens.
 ander des heylighe geest
Oer des vaders ende
 des soens ende des heyl
 ghen gheest is een godtz.
 ghelyke glorie en ewighe
 moghetheyde. **H**lsoe
 daen die vader is alsoe
 daen die soen. alsoe dae
 die heylighe gheest. **O**n
 ghescrepen vader ongt
 scapen soen. ongtscapē
 heylighe gheest. **O**ngē
 meten vader ongtēme
 ten soen. ongtēmete heyl
 lighe gheest. **E**wich die
 vader ewich die soen e
 wich die heylighe geest
Ende nochtan nyet
 drie ewighe. met een e
 wich. **H**lsoe nyet drie

onghescrepen noch drie
 onghemetē. mer een on
 ghescrepen ende een oge
 meten. **D**es ghelyckis
 almachtich die vader.
 almachtich die soen. al
 machtich die heylighe
 gheest. **E**nde met drie
 almachtich. maer een
 almachtich. **H**lsoe god
 die vader god die soen
 god die heylighe geest.
Ende nyet drie gode.
 mer een god. **H**lsoe
 heere vader heere soen.
 heere heylighe gheest.
Ende nyet drie heere.
 mer een heer. **H**lsoe als
 wy ghedwonghen wde
 te beken sunderlinghe
 een yghelyke persoen te
 wesen god off heere. al
 soe werde ons verboden
 te houden in kersten ge
 louen drie goden off
 drie heeren. **D**ie vad
 er is van myniot ghe
 maect. noch ghescrepen
 noch gheboeren. **D**ie
 soen is alleen vanden

vader. nyet ghemaert
 noch ghesrapen maer
 gheboeren. **O**ie ^{higgen} soen is
 alleen vanden vad ende
 vande soen. nyet gemaert
 noch ghesrapen noch
 gheboeren mer voortgae
 de. **H**ier om is een va
 der nyet drie vaderen.
 een soen nyet drie sonē.
 een heyligh gheest. nyet
 drie heylighe gheesten
Ende in deser drieuol
 dirheyt en is nyet eer
 noch la. **H**ier noch meer
 re noch minre. mer alle
 die drie personē syn te
 samen ewich en mede
 ghelyke. **A**lsoe altemad
 alser voer gheseyt is. soe
 is eenheyt in drieuoudic
 heyt ende drieuoudichz
 in eenheyt te eere. **H**ier
 om die behouden wille
 wesen. moeten aldus ghe
 uoelen vander drieuou
 dirheyt. **M**aer tis noot
 totter ewigher salicheit.
 datmen die menscheyt tos

heeren ihu xpi trouwe
 lyke gheloue. **O**it is
 dan dat verht gheloue
 dat wy ghelouen ende
 bellyen. dat onse heer
 ihus xpūs die gods
 sone is god ende men
 sche. **G**od is hy vand
 substantien des vaders
 voer die werelt gebo
 ren. ende mensche vā
 der substantien der
 moeder. in der werelt
 gheboeren. **V**olcomen
 god volcomen mēsche.
 onstaende vander ve
 delyker zielen en vā
 den menschelyken bley
 sche. **G**helyke den va
 der naeder godheyt.
 minre dan die vader
 naeder menscheyt
Ende al is hy god
 ende mēsche. daer en
 syn nochman nyet oec
 christi mer een xpūs
Een mer. dat die
 godheyt verwandelt
 wort in bleyssche. ~~mer~~
 mer dat die mēschz

aenghenomē wort vā
 gode. **E**n altemael
 met dat die een sub
 stantie die ander wort.
 mer die eenheyt d'per
 sonē wert daer. **W**at
 alsoe als een mēsche
 is die vedelyke siel en
 vleesch. alse is ee xpūs
 god ende mensche. **D**ie
 ghepassyt is om onser
 salicheyt ende neder
 clam ten nedersten en
 des dorden daghes v
 rees hy vander doot.
Ende op clam ten
 hemelen ende sitter
 rechter hant gods des
 almachtighen vaders.
 ende hier nae toecomē
 de is te ordelen leuēde
 en doden. **W**orwes toe
 coemste alle menschen
 hebben te verrisen mit
 horen lichamē. ende re
 den gheuen sullen vā
 horen eyghenen werke.
En die goet ghedaen
 hebben sullen in dat ee
 wighe leuen. mer die

quaet ghedaen hebben
 in dat ewighe duer.
Dit is kersten ghelo
 ue. ende is dat sake dat
 een yeghelyck dit niet
 trouwelyck ende vasse
 lyck en ghelouet soe en
 mach hy niet behoude
 wesen. **G**lorie sy den
 vader. **S**onnen daz

Ant. Ontferme ont
 ferme ontfome. **O**ghe
 warighe alre ouerste
 ewighe drienuoudicheit
 vader ende soen ende
 heylighe gheest. **D**age
 lix. **A**nt. Salich syn die
 gheen die wanderen
 inder ewe ons heeren

Heere. **C**apittel.
Ontferme onser
 want wy hebben dy ver
 beyt. **W**es onse arme mit
 vroe morghe ende onse
 salicheyt inder tyt d' dwef
 heyt. **G**od sy gheloest.
Ref. **C**riste leuende gods
 soen ontferme onser
 verdie sitz ter rechter
 hant des vaders ontfer
 me onser. **G**lorie **C**hryste

V Stant op heere ende
 help ons ende vrye **o**s
 om dynen heylige nae
Heeere ontferme ons
 in **C**hriste ontferme
 onser in **H**eeere ontfer
 me onser in **V**ader
 ons **E**nde en inleyde
 ons nyet in bewringhe
 mer verlost ons van
 quade **D**yn siele sal
 leuen ende dy loue **E**n
 dyn oerdele sullen ny
 helpen **I**ck hebbe ghe
 dwaelt als een schaep
 dat verdorue is soeke
 dyn knecht heere want
 dyn be geboden en heb
 ick nyet verghe **I**ck
 gheloue in god **W**eer
 opuerri singe des vleesch
 ende dat ewighe leuen
 Amen **E**nde ick heb
 heere gheroepen tot dy
 Ende vroe sal voerromen
 dy myn ghebet **D**yn
 mont sal vuullet werde
 met loue **O**p dat ick sin
 ge dyn glorie alden dach

dyn grootheyt **H**eer
 keer dyn aensichte va
 mynen sonden Ende al
 le myne boesheyde doth
 aff **G**od scap in my ee
 veyn herte Ende de reth
 ten gheest vernieuwen
 myne iaderen **E**nde
 en werp my nyet van
 dyn aensichte Endedy
 nen heylighen gheesten
 hael nyet va my **G**if
 my weder die blyscap
 dyns heyls Ende mit
 ten vorstelyken gheest
 sterke my **V**erlost my
 heere vanden bosen me
 schen Vanden ongherich
 tighen mensche vrye
 my **D**yn god verlost
 my van myne vyande
 Ende vrie my van dien
 die in my opstae **V**a
 lost my vande ghenen
 die boesheyt wercken
 Ende vande mane des
 bloets behoede my
Alroes sal ick lof seg
 ghen dyne naem van
 ewen te ewen **O**p dat
 ick wed geue my beghe

van daghe tot daghe
God onse heyligheuer
 hoer ons hope alre eij
 den van erturke ende
 veere mid zee **O**heere
 god coem in myn hul
 pe heere tot my te hel
 pen haeste **H**eylighe
 god heylighe sterck
 ende heylighe onsterf
 felyke lam gods die af
 doetste die sonden der
 werelt ontferme onser
Ourke siele benedic die
 heere ende alle dat in
 my is moet gebenedie
 sonen heylighen naem
Siele myne benedic
 den heer Ende en wille
 nyet vergheuen alle sy
 ne weder gheuinghe
Die ghenadich is alle
 dynre boesheyt Die ge
 sontmaker alle dy wac
 heyden **O** ia dyn leue
 verlossent vander doot
Die dy croent in ont
 fermicheyt ende in ont
 fermicheyt **D**ie dyne
 begheerte ver vullet in

goeden **D**yn ioghet sal
 vernieuwet worden als
 des aeris ioget **G**he
 werdighe dy heere in
 desen daghe **O**ns te be
 hoedene sonder sonder
Beliet den heer wat
 hy goet is want in ewi
 cheyt is syn ontfermher
 ticheyt **C**onfiteor mi
 serator **O**ntferme on
 ser heere **O**ntferme on
 ser **D**yne ontfermher
 ticheyt moet gheschien
 op ons als wy in dy
 ghehoep hebben **A**ls
 ons heere een toern der
 sterckheit van des vy
 ants aensicht **H**eeere v
 hore myn ghebet Ende
 myn roepen come totty
Oheere al **Collect**
Omachtich god die
 ons hebste doen come tot
 ten beghinne van desen
 daghe behoude ons mit
 dynre crachte op dat wy
 in desen dage tot gheenre
 sonde neyghen en moe
 ten. mer altoes tot dynre

ontfermherticheyt te doe.
 moeten onse woerden
 voert gaen. ghe dachten
 ende werken ghestuert
 werden. **O**uer mids
 Heere verhoer my ghe
 bet ende myn roepē to
 me totti. **B**enedicun wy
 den heere **G**ode seggē
 wy danctz Alle ghelo
 uighe sielen ouermits
 die ontfermherticheyt
 gods moeten rusten in
 vreden. **A**men. **O**uer
 baer is inden aensichte
 des heeren die doot
 synre heylighe. **D**ie
 heylighe sullen vrolyck
 wesen inder gloorie. **S**y
 sullen blyde wesen in
 horen slaepcameren.

Heylighe **Collect**
 maria moeder
 ons heeren ihesu wisti
 goedertieren en ewighe
 maghet met allen heyl
 lighen. bidt voer ons te
 heer. op dat wy verdie
 ren moeten van hē ghe
 holpē en behoude te wōde

Die leues ende regneet
 god ewelyke sonder eynde
 Amen. **G**od wilt den
 ken in myn hulpe. **H**eeve
 tot my te helpen haeste
 in **G**lorie sy den vader
Alt was v̄ Heere ot
 ferm dy onser. **C**hryste ont
 ferm dy onser. **H**eeve ont
 ferm dy onser. **V**ad onse
 Ende en inlyde. **O** heere
 sich in dynen knechten en
 in dynen werken. Ende
 rechte hoer kynōn. **E**nde
 die blindinghe ons heere
 ons gods moet syn op ons
 Ende rechte op ons die w
 ke onser hande. Ende dat
 werck onser handen vegere
Bidden. Collecta. :-

O heere god coninc
 scaper des hemels
 ende der aerden. ghe w̄dich
 dy te stueren ende heylich
 te maken huden onse h̄re
 ende onse lichame. **S**inne
 woerde ende alle onse wer
 ke in dynre ewen ende in
 den werken dynre ghebo
 den. op dat wy ouermits
 dynre hulpe v̄dienē mogē
 hier en in d̄ ewichz altoes be
 behoude te wese. **O**uer mits

onsen heer **h**eer verhoer
 Benedien wy **G**hehoe
 ghemisse alre ghestoruen
 ghelouigher sielen **S**y
 moeten rusten in vreden
 Amen **D**e profundis
 xix **H**eeve ghyff hē die
 ewighe ruste ende dat
 ewighe licht moet hē lich
 ten **V** heere wttreke
 hoer sielen vander por
 ten der hellen **H**e dhoer
God die een **C**ollect
 scapper biste en een
 verlosser alre ghelouiger
 gheef den zielen dyre kn
 echten ende dynre deure
 verlatenisse alle hore sonde
 op dat sy die verghifnisse
 die sy altoos begherde ou
 mits goddienstighen ghe
 bede vercryghen **D**ie leues
 en v **G**hebndyt **H**eeve
 verhoer **A**udate dnm
 oies gentes **A**oen ons
 heere dyne ontfermhertic
 heyt **E**nde gheest ons dyn
 heyl **H**eeve verhoer myn
 ghebet en myn roepen co

me totti **C**ollecta

Aly bidde heere
 Datu in ghegeef
 tende onse werke voer
 comste ende al helpede
 volbrengheste. alsoe dat
 al onse werkinghe al
 toes van dy beghinne
 ende doer dy begonnen
 volbracht werde **O**uer
 mits xpm onsen heer
 Amen **O**nse hulpe is
 inden name des heeren
 die ghemacet heuet he
 mel ende aerde **die tae.**
ynus Nūc sancte nob
Die heylighe geest
 metten vader en
 metten sone ghewerdige
 bevoet in ghedraghen
 te werden onsen herten
Mont tonghe ghedart
 te sinne ende wachte moe
 ten dy behen. die godlike
 mine moet vierich wde
 metten viere. die brant
 moet onstfekte die naeste
Aerleen dit alre goe
 dertierenste vader. en
 du eengheborē ghelyk
 metten vader. metten

troester den heylighen
gheest regneerde oueral
die werelt Amen **Den ty**

Hier be **tel hee**
ghert die pphcet dat he
god wil vordere met
duerch den ten werken
den leuen **Ende** dier
syn drie als gheloue
hope ende minne **Ende**
die eerste is die ghelo
ue **hee/ legē pone mihi**

Heere set my **One**
tot eenre ewen/
den wech der gherecht
heyden. ende ick sal
altoes soeken **G**heest
my verstandnisse ende
ick sal onderfueke dyn
ewe. ende ick sal dy be
hoeden in alle mynre
herten **L**eyde my in
den toepade dynre ge
boden **W**ant ickz wou
den **N**eyghe myn her
ten dynen ghetuge. en
myet in ghierichz **R**eer
aff myn ogten dat sy
myet en sien moete ydel
heyt. maect my leuende

in dynē wech **S**ette dy
nen knachtē dyn wetspra
ke. in dynre bresen **H**ou
off myn laster welckz ick
vernioet hebbe. **W**at dy
ne oerdele syn brolyck

Sie ick hebbe begheert
dyne gheboden. maer my
leuende in dyne gherech
ticheyt **Den tytel. Van**

Hier beghint die pro
pheet te bekennen de ghe
loue ende dat hy die on
ghelouighe weder proeuen
mach **Van Et vernat sup**

Heere dyne ontferm
herticheyt moet co
men op my. dyn heyl nae
dynre wtsprekznghe **E**n
ick sal antwoorden den
ghenen die mij lasteren
dat woert. want ick heb
ghehoept in dyne oerdelen
Ende ick sal dyne ewe
behoeden in ewicheyt. en
van ewen tot ewen **E**n
ick wanderde in wyrt hey
den. want ickz sochte dyne
gheboden **E**n ick sprac
van dynen gheboden in
teghenwoerdicheyt der

cominghen. ende ick en
werde nyet confus. **A**n
ick dochte in dynen ghe
boden. die ick minnende
ende ick sal gheoeffent w
den in dyne gherechtig
heyt. **G**lorie sy den vad
Den tytel. 7ay . . .

Hier beghert die pphet
die hope als hy coemt wt
den bekennen gods. **Me**
mor esto verbi tui 7ay

Ghedendte dyns
woerdes mit dynē
knechte. in wien du my
hope gaues. **O**ese hope
heuet my ghetwoest in mī
re oetmoedicheyt. want
dyn wtsprake heuet my
leuendich ghemact. **D**ie
houerdighe wrochte boes
lyck ouer al. mer ick en
heb my nyet gheneyghet
van dynre ewen. **I**ck
heb ghedacht dynre oer
dele heare van ewicheyde.
ende ick ben ghetwoest
Ghebreck helt my. om
die sondaren die afterla
ten dyn ewe. **S**inghelike

An ic hief op mī hande
tot dynen gebode die ic mīde.

waren my dī rechtidic
heyden. inder stede myn
re pelgrimaedse. **I**ck heb
ghedachtich gheweest he
in der nacht dīs naems.
want ick dyn ewe behoe
det hebbe. **O**ese is my
ghewordt. want ick socht
te dyne rechtuerdicheyt
Den tytel. 7eth

Hier beghert die pro
phet die hope als hy co
met van goeder ghewoē
ten des vryen willen
7eth / porcia mea dñe

Myn deel heere. ick
heb gheseyt te be
hoeden dyn ewe. **I**ck
heb dyn aensicht ghebede
in al mynre herten. ont
ferme myns nae dynre
wtspraken. **I**ck heb ge
docht dyne weghe. ende
ick hebbe ghekeert myne
voeten in dynre ghetuge
Ick ben bereet ende en
ben nyet bedroeft. om te
houden dyne gheboden
Die banden der sonder
vingen my om en ick en
hebbe nyet vgete dyne ewe

Te middernacht stont
 ick op om dy te belye. op
 die oerdele dynre gerech
 ticheyt. **O** celachtich be
 ick alle der gheue die dy
 ontfien. ende die houde
 dyne ghebode. **H**eer at
 ryke is vol van dynre
 ontfenicheyt. leere
 my dyne gherechticheide
Glorie sy den vader
Die cytel. Teth.

Hier begherde die pro
 pheet die hope als hy
 daer coemt te helpe den
 volmaecten leuen. **D**ats
 arinaet. **I**n dien dat sy
 coemt worden bekennen
 der gueden gods die hy
 ons ghedaen heeft nae
 der zielen. **bonuiferisti
 aum seruo tuo. Teth.**

Heere du daetse
 goetheyt met dy
 nen knechte. nae dynen
 woert. **H**eere my goet
 heyt ende beter inghe en
 wetentheyt. want ick ghe
 louede dynen ghebode.
Ick misdede eer ick my
 oetmoedichde daer om be

hoede ick dyn wtspreke
Du biste goet. ende in
 dynre goetheyt leere
 my dyne rechtuerdich
 eyden. **O**ie boesheyt
 der houerdigher is ge
 menichfuldicht op my.
 mer ick sal onbesoekē
 in al mynre heren dyn
 gheboden. **H**ore herte
 is te samen gheronnen
 als melck. mer ick bedocht
 te dyn ewe. **M**y is goet
 dattu my gheoetmoedicht
 hebste. op dat ick leere dy
 ne rechtuerdicheyt. **M**y
 is beter die witte dyns
 monts. bouen dusent
 gout ende filuers. **Den
 cytel. Joth.**

Hier secht hy Die
 minne coemt wt den
 merken der gueden
 die ons god ghedaen
 heeft inden lichaem. **Joth
 nranus tue dne fererūt**

Heere dyne handen
 hebben my ghemaect
 ende sy formeerden my.
 gheef my vstandemse op
 dat ick leere dyne gebode

Die di ontfien sullen
 my sien ende sullen v
 blyt werden. want in
 dynen woerde hopen
 ick **I**ck bekende heere
 dat dyn oerde syn ghe
 rechticheyt. ende in dy
 re waerheyt hebstu my
 gheoetmoediget. **D**ie
 ontfenmyerticheyt moet
 werden dat sy my troes
 te. nae dyn wtsprecken
 dynē knechte. **D**ie ontfen
 fermicheden. moeten mi
 comen ende ick sal leue.
 want dyn ewe is myn
 peynsinghe. **G**esent
 moeten werden die ho
 uerdighe want d'vry
 telyke hebben sy boesht
 in my ghedien. maer ic
 sal gheoeffent warden
 in dynen gheboden.
Bekeert moeten sy
 werden die dy ontfien.
 ende die bekent hebbe
 dynē ghetughe. **D**yn
 herte moet werde obe
 uleert in dynē rechtuer
 dicheyden. op dat ick
 nyet confijs en werde

Glorie sy den vader
 Des sonnendages. **A**n
 Wes by een god almach
 tich vader ende soen en
 heylighe gheest. **R**ef. **R**ey
 minighe myn herte god
 In dyne ghetughe. **W**es.
Offkeer myn oghen
 dat sy nyet en moete sie
 ydelheit. In dyne werch
 maect my leuende. In
Gl. **R**ey. **v**. Heere ick
 hebbe ghesproken ontf
 me dy mynre make ghe
 sont myne siele want ick
 dy ghesondicht hebbe
Dagelyce antiffe. **L**eyde
 my heere in dynen toe
 paden dynre ghebode. **R**ef.
Maer ghesont myne sie
 le. want ick dy gheson
 dicht heb. **v**s. **I**ck sprack
 heere ontferme dy myre
 want. **G**lorie sy. **M**aer
vs. heere wes my hulper
 en after laet my nyet. **N**och
 en versinade my nyet god
 myn heylgeuer. **D**ie seete
Machtighe. **I**gnus
 regere warachtighe
 god. die manighes die

stonde der dinghen, de
 morggen vercyerste met
 schynsel, ende de mid
 dach met viere. **D**och
 wt die blāme der stric
 ker, neem af die heyre
 der nachte, gheest salu
 heyt der lichamen, ende
 den waren vrede der her
 ten. **V**erleen dit ald
 goedertierenste vader,
 ende du eengheboren
 ghelyck metten vader,
 merken troester den hey
 lighen gheest, regnerde
 ouer al die werlt. **A**me

Den tytel Caph.

Hier sayt die gheest
 die salicheyt alsoe als
 sy staet in volcomenhat
 des vrouwenden leuens
 Ende yerst die sueticheyt
 der besouwinghe. **Caph**

Deficit in salutare tuum

Myn siel ontbleef in
 dyn heyl, ende ick boue
 hopede in dyn woert. **M**
 ne oghen ontbraken in
 dyn witspreken, segghe
 de wānceer sulcu my troes

ten. **W**ant ick be ghe
 worden als een vlees
 sche inden rype, dyne
 gherechticheyde en heb
 ick nyet vgeren. **H**oe

veel daghen syn dyns
 knechts, hoe neer salcu
 oordelen doer vanden
 ghenen die my persecu
 tie doen. **O**ie bose ver

tellede my fabulen mer
 nyet als dyn ewe. **A**lle
 dyne ghebode syn waer
 heyt, die bose hebbē my
 veruolghet helpt my

Sy hadden my wel
 nae volcyndet inder
 aerden, mer ick en liet
 nyet achter dyne ghe
 boden. **N**ae dyne ot

fermherticheyde maect
 my lenende, ende ick
 sal behoeden die ghietu
 ghe dyns monts. **Den**
tytel. Lamech.

Hier bescreyft hy die
 stantasticheyt der be
 souwinghe. **Lamech**
In eternum Domine

In ewichyde blyuet dyn woert.
 heere inden hemel. **I**n ghebuerten en ghebuer-
 ten blyuet dyne waerhz. du hebste ghemact die
 erde ende sy blyuet. **D**ie dach blyuet volstandich
 van dynre ordinarren. want alle dinghen die
 nei dy. **A**n waer dyn ewe myn ghedenckenisse
 niet. mer lichte ick waer verdouen in myne oet
 moedicheyt. **I**n ewichyden en sal ick niet
 vergheuen dyne rechtuerdigheden. want daer in
 hebste my leuede gemaect. **I**ck ben dyn maectet
 my behouden want dyne rechtuerdigheden
 heb ick ghesocht. **M**y hebben verbeet die sun-
 daren om my te verlie-
 sen. dyne ghetughe heb
 ick verstaen. **I**ck sach
 alles volbrenghes een
 eynde. dyn gheboort is
 seer breed. **G**lorie sy de
 die tytel. **Mem.**
Hier scrift hy die ma

mer der besrouwinghe.
Mem. / Quomodo dilexi
Hoe heb ick dyn
 ewe gheminnet
 heere. alden dach is syn
 myn peynsinghe. **B**o-
 uen myne dyanden heb
 ste my vroet ghemactet
 met dynen ghebode. wat
 dit is my in ewichyden
Bouen alle die my lee-
 ven heb ick verstaen. wat
 dyne ghetughe syn myn
 peynsinghe. **B**ouē die
 oude heb ick verstaen.
 want ick sochte dyne
 gheboden. **A**n alle qua-
 de weghen verbapt ick
 myne voeten. op dat ick
 hoeden soude dyne woer-
 den. **A**n dynen oerde
 len en nenghe ick my niet.
 want die serste my een
 ewe. **H**oe suet syn my
 re ~~scelen~~ kelen dyn wt
 sprake. bouen homich my
 nen monde. **A**n dyne
 ghebode heb ick verstaen.
 daer om heb ick ghe-
 haet alle den werch der
 boesheyde. **de tytel Nun**

Hier secht hy een be-
staeringhe des bestou-
wens **Aun. Interna**
pedibus meis verbū

Dyn woert is eē
lanterne mynē
voeten. ende een licht my-
nen toepaden. **I**ck heb
ghesworen ende gheset.
te hoede die oerdele dyn
re rechtuaer dicheyden

Heer ick ben ouer al
oermoedicht make my
leuendich nae dynen
woert. **D**ie willicheit
myns monts make be-
haghelyke heer. en lee-
re my dyn oerdel. **M**y
ziel is altoes in mynen
hande. ende ick en heb
nyet verghten dy eue

Die sondaren hebben
my gheset een stricke. en
van dynen ghebode en
dwaelde ick nyet. **I**n
erffnisse aerech ick dyne
ghetughe in ewicheyt.
want sy syn hoghe vro-
lyckheit myns herten.

Ick heb gheneyghet
my herte om te doen
dyne rechtuaer dicheyde
ewelyck. om weder te ge-
uen **G**lorie sy de vad-
den tytel **S**ameth

Hier in scryst hy van
hem dat hem bynderen
mach totter bestouwinge
Sameth. **I**niquis odiosa

Die bose heb ick in
hate ghehadt. en
ick mine dyn ewe. **D**u
biste myn helper ende
ontfermer. ende ick ho-
pede in dyn woert. **G**aet
van my ghy bosc. ende
ick sal ondersueke die
ghebode myns gods. **O**t
fantz my nae dyn wt-
sprake. ende ick sal leue.
ende en tonfuyt my niet
van myne verbedinghe

Help my ende ick sal
behouden wesen. ende ick
sal altoes dyne rechtuaer
dicheyden. **D**u hebste
versmaet alle die ghene
die gae vā dynē oerdele.

dencken

Want hoer ghedachte
 is ongherechtig **I**ck
 hebbe gherekent alle
 die sondaren der ewe
 ouertreders. hier om
 minde ick dyne ghetu
 ghe **S**ter myn vlees
 sche in dynre vreesen.
 want ick ontfach dy
 ne oerdelen **Den tytel**

Hier bidt hy be **dyn**
 huedomghe voer dat
 hy duchten mach hem
 toe te omie **dyn/ feci**
iudiciū et iusticiam

Ick dade oerdelen
 gherechticheyt.
 en gheef my nyet ouer
 den ghenen die my val
 schelyke sonden op leg
 ghen **O**ntfanck dyn
 knecht in goeden. Die
 houerdighe en moet ny
 nyet valscheit wroegē
Dyn oghen onbrake
 in dyn heyl. ende in d'
 wtsprake dynre gherech
 ticheyt **O**oe met dy
 nen knechte nae dyre
 ontfermherticheyt. en

leere my dyne gherech
 ticheyden **D**yn knecht
 ben ick gheest my ver
 standemisse. op dat ick
 weet dyne ghetugghen

Here het is tyt te
 doen. sy braken dy ewe
Daer om minde ick dy
 ne ghebode. bouen gout
 ende steen gheheten to
 pasium **D**aer om wort
 ick gherecht tot allen

dynen gheboden alle
 die bosc weghe had ick
 hare **G**lorie sy den va
 d' **S**omme daghes an

Die een inden wesen
 drieuuldich in persone
 belpen wy **R**es In ewic
 heyt heere blyuet dyn
 woert **I**nde hemel

ende in ewicheyt der e
 wicheyt dyne waerheit
Blyuet **G**lorie In
 ewicheyt **V**si Die hee

re regeert my ende ick
 en sal nyet ontbreken
Inder stat der weyde
 daer hy my settede **d**a
gelycs Antiffen

In ewicheyt heere bly
 uet dyn woert inden
 hemel **Res** **Ick** sal bene
 dien den heere in alre
 tyt **S**yn lof moet
 syn altoes in mynen
 monde **I**n alre tyt **G**le
Ick sal **D**ie heere
 vergeert my zo als voer
Die noen **hne** **Rea** **ds**

O God die taye
 crachte d' omgē.
 blyuet onbeweghet in
 dy. Die een tydes da ^{die}
 ghes. die ander doctse
 volghen **S**hyff mit
 delyck een daer auot.
 in welken steuen ner
 ghent neder en valle.
 mer daer die eenyge
 glorie aenstae. voer
 een loen des heylighe
 doots **W**erleen dit
 alre goedertierenste
 vader. ende du te ge
 boren ghelyck mette
 vader. metten troester
 den heylighen gheest
 regnerende ouer al die

werelt Amen Den ty
Hier be stel phee
 scryff ty die hoerheyt
 der bestouwinge gods
phee **Mirabilia testi**

Wonderlyke syn
 heere dyne ge
 rughe daer d'
 onder sorgiese my ziele

Die verclarmghe dy
 re redene in lichtet. en
 gheest verstandemisse de
 clynen **Ick** loet op

mynen mont. ende aen
 toech den gheeste. want
 ick begheerde dyne ge
 boden **S**ie in my en

ontferme myns. naede
 oerdelen der gheenre
 die dynen naem mine

Richte myne weghe
 nae dynre wtsprake.
 ende die ongherechtig
 heyt en moet ghee heer
 scappie hebben oit my

Werlost my van val
 scher wroeghinghe
 der menschen. op dat
 ick behoede dyne gebode

Inlichte dyn aensicht
op dynen knechte. ende
leere my dyne rechtuer
dicheden. **M**yne ogē
gauen water wt. wat
sy en hielden nyet dē
eibe den tytel **Sadech**

Hier besryft hy den
minlyken hoer des be
stouuens. **Sadech.**
Justus es dñe et rectu

Heeve du biste
rechtuaerdich.

ende recht is dē oerdel
Du ghebods dyne
rechtuaerdicheyt. dyne
ghetughe ende dyne
ende dyne waerheyt seer

Myne newsticheyden
deden my derwelke. wat
myne vyanden verga
ten dyne woerden

Dyn wissprake is seer
vierich. ende dyn knech
te minede dat **I**ck
ben een ionghelick en
versmaet. ick en hebbe
nyet vergheten dyne recht
uerdicheden. **D**yne

gherechtheyt is gerech
ticheyt in ewicheyt. en
dyne eibe is waerheit

Drucke ende anere
hebben my gheuonde.

dyne ghebode syn
myn ghedenckenisse
Dyne ghetughe syn
gherechtheyt in ewi
cheyt. gheeft my vstan
denisse ende ick sal le
uen. **G**lorie sy dē vad
den tytel **Coph.**

Hier secht hy vandē
behoudē der bestouwi
ghe ouermits ynnich
ghebet. **Coph/ Clama**
ui in toto corde meo

Ick hebbe gheroe
pen in alle myre
herten hoer my heere.
ick sal soeken dyne recht
uerdicheden. **I**ck rie
pe tot dy make my be
houden. op dat ick hou
de dyne ghebode. **I**ck
quā voer in vyphende
en riep. want in dyne
woerde hopen de ick

Dyne ogthen boerqua
men dy inder dageraet.

op dat ick ghedencken
soude dyn wt spreken

Heerre hore myn stem
me nae dyne ontfermh
ticheyt. ende make my
lenendich nae dyner

oerdele **O**ie my ver
uolgeden nakeden der
boesheyden. van dynre
ewen syn sy verre gewor
den **H**eerre wes by en

alle dyne weghe syn
waer heden **I**nder

beghinne bekende ick
van dynen gheruyghe.

want in ewicheyt hebstu
se gheueft **D**e tytel **Res**

Hier seecht hy die hoer
heyt der contemplacien

diemen vercrycht in oet
moedicheyt des biddens

Res *vide humilitatem*

Sich myn oetmoedic
heyt ende verlost

my. want ick en hebbe
nyet vergheten dyn ewe

Oerdel myn oerdel en
verlos my. om dyn wt

sprake make my leuede

Verre is salicheyt van
den sundaren. want sy

dyne gherechticheden
nyet en sochten **H**ee

re dyne ontfermhertic
heyden syn vele. make

my leuendich nae dyne
oerdelen **W**ele synre

die my vernolghen en
drucken. van dyne ghe

tughe en heb ick nyet
gheneuyghet **I**ck sach

die ouerzanghers ende
ick wulkede. want dyne

wtsprake en hebben sy
nyet ghehouden **S**ich

heer want ick ghemin
net hebbe dyne ghebode.

in dynre ontfermhertic
heyt maect my leuende

Dat beghin dyne woer
den is waerheyt. alledie

oerdelen dynre gherech
ticheyt syn in ewicheyt

Glorie sy den vader
den tytel. **S**yn.

Hier bescreyft hy die aē
gheknoepte blyscap der

contemplacien.

prīncps psecuti sūt me

Die pman hebbe
 my veruolcht te
 vergheefs. ende vā dy
 nen woerde ontfact
 myn herre **I**ck sal bly
 de wesen op dyne wt
 sprake. als die vyndet
 veel roefs **I**ck hebbe
 die boesheyt ghehaet
 ende dmenstchelyke ghe
 houden. dyn ewe heb ick
 ghemint **S**eu en wer
 ue inden daghe seyde
 ick dy loff. vanden oer
 delen dynre gherecht
 heyt **A**le vrees is de
 ghenen die dyne ewe
 minnen. ende hem en is
 gheen stande **H**eere
 ick verbejde dyn heyl.
 ende dyne ghebode
 minde ick **M**yne siele
 behoede dyne ghetughe.
 ende minnedese seere
Ick hielt dyne ghebo
 den ende dyne ghetug
 ghen. want alle myne
 weggen syn in dyn aen
 sichte **D**en tytel **T**hau

Hier beghert die pro
 pheet vermeernghe der
 besrouwinghe *Appropin
 quet de peccatio mea* **T**hau

Myn ghebet moet
 naken in dyn
 aensichte heere. nae dyn
 wtsprake gheeft my vsta
 temisse heere **M**yn ghe
 bet moet ingaen in dy
 aensichte heere. nae dy
 wtsprake verlosse my
Myne lippen sullen wt
 spreken dyne loff. alstu
 my leerste dyn rechrue
 derheyden **M**yn tonge
 sal voertkundighen dy
 woert. want alle dyne
 gheboden syn gherech
 ticheyt **M**yn hant moet
 werden dat sy my behou
 de. want ick wmevroes
 alle dyne ghebode **I**ck
 hebbe beghert heere dyn
 heyl. ende dyn ewe is my
 peynsinghe **M**yne siele
 sal leuen ende dy louen.
 ende dyn oerdelē sullen
 my helpen **I**ck heb

be ghedwaelt als ee staep
 dat verdoruen is. socke
 heere dyne knecht wat
 ick en hebbe nyet verge
 ten dyne ghebode. **G**lorie
 sy den vader. **Die some**
Dages. Ant. Dy altoos
 een selue te wesen te le
 uen ende verstaen belye
 wy. **Ref.** Ick heb gheroe
 pen in al mynre herten
 verhoer my heere. **Vsi.**
 Dyne gherechticheyde
 sal ick soeken. **Verhoer**
Glorie sy Ick heb ver
Van mynen heymelike
 quaden reymghe my
 heere. Ende spaer dyne
 knecht vanden vrende.
Dagelics. Ant. Aen
 siet in my ende ontfer
 me myns heere. **R.** Ver
 los my heere. Ende ont
 ferme myns. **Vsi.** Want
 myn vout stont inden
 verchten weghe mid ker
 ken sal ick dy benedie
 heere. Ende ontferme
 Glorie verlos. **V.** Van

mynen heil. Als voer
 staet **Den tytel des C**
xix psalms

Dese naeste vyftien
 psalmen maecten dauid
 doe hy gheboet Salomo
 den tempel tot gheru
 salem te maken in welcke
 xv. graden of trappen
 waren ghemact op te
 climmen inden tempel
 Ende alsoe ordineerde
 dauid den priesteren
 ende leuuten des tempels
 dat sy singhen souden
 op eenre yegheliker trap
 pen eenen sonderlinge
 psalme. Onder welken
 dit die psalm der yers
 ter trappen is. **D**esen
 psalme machmen ver
 staen naeder letter va
 der vanghemis van ba
 bilonien. Ende hier be
 ghinnen oerke die ghebe
 den weder dat begeuier
Ad dnm cu tribularer
Den. C. en xix psalm

Dotten heere riep ic
 als ick bedroenet

was. ende hy verhoer
 de my **H**y verlosse
 myne siele vande qua
 den lippen. ende vande
 valscher tonghe. **S**er
 pe pyle des machtige.
 met verdoruedē rolen
Och my want myne
 elyndighe wandert
 ghe is verlenghet. ick
 hebbe ghewoent met die
 die in reders tabernakel
 woerden. myne siele
 was alte seer wonende
 in alleynde. **D**at dien
 den die den vrede hare
 den was ick vreesaem.
 wanneer ick hem toe
 sprack soe aenuochten
 sy my te vergheefs. **G**h
 sy den vader. **A**n Jck
 riep en hy vhoerde my
Den tytel des C xx ps
Die psalm des andere
 grades. In desen psalm
 bidt die gheheet datse
 god behoeden moet die
 hy verlost heeft. Daer hy
 oertz in bidt om behoedt

¶ Wat salme di gheue of
 wat machme dy vo setten.
 wed' die valsche tongen

ghe eens menschen in
 ganck ende wt ganck
 Als een mensche in een
 stadt off daer wt gaet
 leuauit oculos meos in
 montes. **Den C xx psalm**

Inden bergthen heb
 ick verheffet myne
 oghen. daer my hulpe va
 come sal. **D**yne hulpe
 comet vanden heere. die
 ghemaket heuet hemel
 ende aerde. **H**y en sal
 nyet gheuen dyne voet
 in beweghinghe. noch
 hem en sal nyet vaken
 die dy behuedet. **D**ie
 hem en sal nyet vaken
 noch slapen. die ystrakel
 behuedet. **D**ie heere be
 huedet dy. die heere is
 dyn bescherminghe op
 dynre rechter hant.
Dy en sal die sone niet
 bernen des dages. noch
 die mane des nachtes.
Die heere behuedet dy
 van alle quade. die hee
 re moet behoeden dyn.

siel **D**ie heere behoude
dynen inganc ende dy
nen wtganck. van desen
nu tot in ewicheyt. **G**le
sy **A**n myn hulpe comet
vanden heere. **A**lla m

Onghemere ymnus
screeper des hemels.
die gauesse den hemel tot
eenen doersel. dy lende d
wateren vloyen. dat sy
dat ghemenghede niet
confuse en maercken

Die vestigste die ste
de met hemelsche te sa
men. ende met riuierkes
der erden. op datter wat
die blammen temperde
sy niet en verstroye die
vaste erde. **I**n sorte my
alre goederner esse. die
gauen der ewiger grane.
dat ons die oude dwa
linghe niet en te wrine.
met gheuallen des men
wen droch. **D**at gelo
ue moet bynden dat licht.
aldus draecht des lichts
schyn. dat gheloue ver

weer alle ydelheyt. gee
valschen en verdructet
dit. **V**erleen die alre
goeder tierensse vader.
ende die een gheboere ge
lyck metten vader. matte
troester den heylige geest.
regnerende ouer al die
werelt. Amen. **A**n myn
ghebet moet te recht ge
lept werden in dyn aen
sichte. ophasinghe myre
hande is die late offer
hande. **O**p magt ant
myn hiele groter den
heere. **D**en tytel des **E**
ende. **xxi. psalme.**

Die psalm des dorde
gades. Daer hy in bidt
om den brede van Iheru
salem. **letatus sum in his**

*dyetages
vesper*

In desen diem
gheseghet syn. wy sullen
gaen int huys des heere
Onsen boegen stonden. in
dynen wyden salen he
melsche iherusalem

A ghemeynschap

Du biste jherusalem
die ghetimert wordes
als een stad. welkoer
te gader isien eenich
een **W**ant daer synop
ghelommen die ghesch
te die ghesichte des hee
ren die enghen van ps
rahel. om te belien den
name des heere **W**at
daer die gods mi ghe
recht saken saken. Die
stoelen syn op dauids
huys **B**iddet die te
brede son jherusalem.
ende oueruloedicheyt
sy den ghenen die dyn
nen **O**uermits dyn
aracht moet brede wer
den ende oueruloedic
heyt in dynen toornē
Ojherusalem om my
ne broederen ende om
mynne naasten heb ick
vrede van dy ghespeke
Om des heeren huys
onfes gods. heb ick goe
de dinghen in dy ghe
sicht **G**lorie sy de vad.

Añ Al verblydende
sullen wy gaen nu huys
des heeren **Den tytel
des C. xxii. psalms**

Die psalm des vierde
grades In desen psalm
bidt die wheet verlossin
ghe der persecutien die
hem dede Antiochus
Ende om ontfarmhartic
heyt te hebben Die wil
dat god syn begherte ver
vulle in goeden dinghe
die leest tien werf desen
psalm ende her sal hem
gheschieden **Ad te leuau
Den. C. xxii. psalme**

Worty verheffede ick
op myne oghē die
daer woenste in den heme
len **S**ich als die oghen
der cinecten. in die hā
den haerre heeren **Añ**
als der deernen oghen
in die handē hoere handē
drampen. alsoe syn onse
oghen tot onsen heer god
hent hy onser ontfarmt
Ontferme die onser hē

ontferme dy onser, wāt
wy seer verbullēt syn
met smaetheyden. **W**āt
seer verbullēt is onse
siele laster den oueruloe
dighen ende versmade
mise den houerdighen

Glorie sy den vad **Ali**

Du die woonste inden
hemel ontferme dy onse

Den tytel des C. xxiii. ps

Die psalm des vyften
grades. Hier beuyt da
uid in datmen gheē goet
bruyghen en mach sond
die hulpe gods. Noch oer
behouden. Ende hy bidt
om verlossinghe alre py
nen. **Nisi q̄a dñs erat in**

den. C. xxiii. psalme

Want en hadde die
heere in ons niet
gheweest alsoe spreke nu
ysrahel want en hadde
die heere in ons niet ghe
weest. **D**oe die luyden
op stonden tegen ons.
sy hadden ons by auōtu
ren al leuendich vslon
den. **D**oe hoer douinge

hem op ons toerde. Doe
hadde ons by auōtūre
dat water verslonden

Ene beke ghinc on
se siele ouer. by auōtu
ren onse siele hadde ouer
ghegaen een onuerdrach
lyck water. **O** hebene

dyt sy die heere die ons
niet en gaf in vāctre

niet haerre landen. **O**n
se siele is verlosset als eē
muyse vāder iaghare

stricke. **D**at steurte is
te wreuen. ende wy syn
verlosset. **O**nse hulpe is

inden name des heere.
die ghemaect heyt he
mel ende aerde. **G**lorie

sy den vad **Ali** Onse hul
pe is inden name des
heeren **Den tytel des**

C. en xxiii. psalms.:

Die psalm des seften
grades. In desen psalm
ruert die pphet die on
gancz vanden licht der
heyligher kerken daer
hy ons in beuyt te bid
den om den gheloue

Atē hebbe

ende een ghewaer betrouwen
 wien potten heer **Qui cō
 fidit dē. C. xxiii. psalm**

Die betrouwen in den heer als den berch syon hy en sal niet beweghet werden. ewe lyck die woent in Jherlm **B**erghē sijn al omē en om hem. ende die heere is al omē ende omme sijn volck van nu tot in ewicheit **W**ant die heere en sal niet achter late die woede der fundamen op dat toegheualende deel der rechtuerdigher. niet wren reyken hoer handen tot boests **H**e

doe wel den goeden ende den rechten van heren **M**er die af neyghen int verbont die saltu heere brenghen met dien die boesheyt doen. vrede sy op ysrahel **S**taete sy dē vad **A**n heere daly wel den goeden ende de rechten van heren **D**e tytel des. C. xxv. psalm

Die psalm des seuentde grades In desen psalm

op die rechtuerdige

scryft dauid vand verlos singhe van babilonyen ende hy bidt om bekerin ghe onghelouigher lude

In conuendo de Cxxv ps

In dien dat dulse om keerde die ghe uankemisse syons soe zy wy gheworden als ghe twesete lude **D**oe is onse mont swullet met blyscap pen ende onse tonghe met hogher vrolyckheyt **S**oe sullen sy spreken onderde heydenen die heere haue grotelyck met hē ghedaē

Die heere heuet grote lyck met ons ghedaen. ende wy sijn ghe worden blyde **H**eeer omkeer on se vancenis. als die ry uier vanden saydē wy

Die in cranen zay en die sullen met hogher vrolyckheyt maeyen

Gaende ghinghen sy en scryden. ende worpe hoer saet **M**er comende sullen sy comen met hogher vrolyckheyt. ende brenghen hoer hant volle **G**le

sy den vader **Aii** wy syn
gheborde als ghetwoeste
lyde **Ymnus** ... ..

O groter scapper des
aertrycks die die
aerde gaueste onbewege
lyck wtenomende d'werelt
aertryck. doe die wateren
waren ~~wy~~ sloten **O**p
dat sy stonde van vrucht
te vruchtbaer. ende gaue
bequaem voetsel. voert
brenghende behaghelyck
bloesemschoen met rode
bloemen **R**eynighe des
verbranden hertes won
den. met groyender gra
dien. dattet die misdact
met scrypen wassche. ende
te woule die quade ber
vinghen **O**p myn ghebo
den moetet syn ghehoer
saem tot ghenen quade
en ghenaket. het verbly
den werde verbullet met
goeden. ende ten bekene
dat werck des doots mit

Uerleen dit alre goed
kerenisse vader. ende du

een gheboven ghelyck
metten vader. metten
troester den heylighen
gheest. regnerende ou
al die werelt **Amen**

Aii myn ghebet moet
te rechte ghelept werden
in dyn aersichte. ophef
finghe mynre hande
is die late offerhande

Op magnificat **Aii**
In gode myn heyl. heuz
hem myn gheest hoghe
veruouwet. **Den tytel**
des .C. xxvi psalms

Die psalm des achtste
grades Daer hy in be
wyft dat die werken
der menschen ydel syn
sonder die hulpe gods
Ende is goet ghelesen
als een mensche slapen
gaet **Woensdachs vesp**
gms dñs edighaueit

de .C. xxvi ps

Waer dat die
heer nyet en
tinde dat
huys. te vergheefs hebbe
sy ghearbeyt diet tincere
Waert dat die heere

nyet en hoede die stad.
om nyet waect hys die
my hoedet **O** muete ist
v op te staen voer dat
licht. staet op nae dien
dat ghy nedersittet. ghy
die eetet dat broot des
vauwen. **W**āneer die
heer gheuet den slaep
synen gheminden. sie dat
erue des heeren des sons
loen vrucht des buykes

Alse die pyle in des mach
tighen hant. alsoe syn
die sone der gheenredie
wtgheflaghen syn. **S**a
lich is die man die vā
dien syn begherte ver
bulet heuet. hy en sal
nyet confus werden
wāneer hy synen vā
den toespreken sal mō
poerten. **G**lorie sy dē
vad. **A**n heere ten sy
dattu ons behoudes on
se ogthen waken te ver
gheefs. **Den tytel des C.**
Oie psalm **xxv psalm**
des neghende grades

Ende hy seecht dat die
salich syn die god ont
sien. Ende bidt om ne
vinghe. **Beati ois qui**
timet dnm de Cxxv ps

Salich syn sy alle
die den heer ont
vriichten. die wandere
in syne weggen. **W**ant
du den arbeit dynre
hande salte eeten. salich
bistu ende wel sal dy we
sen. **O**yn wyff sal we
sen als een oueruloyende
wynrank. in den syden
dyns huyfes. **O**yne sone
sullen wesen als ionghe
spruyten der olyffbomen.
al ome ende ome dynre
tafelen. **S**iet aldus sal
werden ghebenedyt die
mensche. die den heer ont
fructet. **O**ie heer wt syon
ghebenedie dy. ende du
moetes sien die goede vā
Iherlm alle die dage dys
leuens. **E**nde moetes
sien die sone dynre so
nen. vrede sy op yscachel

Glorie sy de vader **Añ**
Salich syn sy alle die de
heer ontfien **Den tytel des**
C. xxviii psalms :-

Die psalm des tiende
grades **In** desen psalm
leert ons dauid dat wy
god sullen aenroepen
in allen onsen noeden
ende bidt voer die siele
der dooden. **Sepe expug**
nauerit de C. xxviii ps

An mynre ioget
hebben sy my
druwille wtgheuochten.
alsoe spreke nu ysrahel

An mynre ioget heb
ben sy my dreckbil wtge
uochten. ende sy en ver
mochten my niet. **O**p
mynen rugghe timmer
den die sundaren. sy v
lengheden hare boesheit

Die gherechtighe heere
sal die necken der sonda
ren te snyden. confus
moeten sy werden ende
keeren moeten sy achter

waerts alle die syon heb
ben ghehatet **S**y moent
worden als der daker
hoy. dat eermiet mayt
verdorret is. **T**a welc
ken syn hant nyet vuul
let en heuet die mayen
sal noch syne schoet die
die hant volle vergadere
sal. **A**nde sy en segheden
nyet die daer voerghin
gthen die benedixie des
heeren sy op v. wy bene
dien v inden name des
heeren. **G**lorie sy den
vader **Añ** wy benedien v
inden name des heeren
Den tytel des C. xxix ps

Die psalm des elften
grades **In** desen bidt da
uid om aflact alle synre
sunden ende des volcks
van ysrahel. Ende is een
goet ghebet voer die siele
Deprofundis clamauit

O heere vande diepe
heb ick gheroepen tot dy:
o heere wie sal dat lyde
moghen. ~~Am by dy~~

Ghore myne stemme **D**y
 ne oren moeten toehore
 in die stemme myns biddes
Oftu die boesheyt **S**hou
 des heere. o heer wie sal
 dat lyden moghen **W**at
 by dy is die ghenadichz.
 ende om dyne ewe ver
 beyde ick by heere **I**n
 synen woerden heuet my
 ne siele verdraghen. my
 ne ziele hopende in de hee
 re **A**nder meten tyde
 wachte hert totter nacht
 hopende ysrakel in de heere
Ant byden heere is
 barmherticheyt. en by
 hem is ouerwolle ver
 lossinghe **E**nde hy sal
 ysrakel verlossen van al
 synre boesheyt **G**lorie
 sy den vader **A**n **O**hee
 vanden diepen heb ick
 gheroepen tot dy **D**e ty
 tel des .C. xxx. psalms
Die psalm des xij
 grades In desen psalm
 soe vertelt dauid syn
 doechden op dat god

synre te eer ontfermde
 onde bidt om hope te heb
 ben **D**ie non exaltati
 Den Cxxx psalm

Heerre myn herte en
 is nyet vheuen. noch
 myn oghen en syn niet
 verhouerdighet **N**och
 ick en hebbe nyet ghewa
 dert in grooten. noch in
 wonderlyken dinghe bo
 uen my **E**nde yt dat
 ick nyet oetmoedelychz
 ghesmaect en hebbe. m
 ick heb verheuen my
 ne siele **A**ls dat ghe
 speende kynt op synre
 moeder: soe sy dat wed
 gheue in myne siele
Israkel moet hopen
 inden heere van nu het
 in ewicheyt **G**lorie sy
 den vader **A**n ysrakel
 moet hopen in de hee
Oalre hey **I**nus
Olichste god des he
 mels. die dat luchtige
 middel des hemels: be
 maels metten vierige

schynfel: vermerende
dat mit schonen licht

Die dat blâmige rat
der somer: sette des op
ten vierden dach: oetwe
gkende der marren or
dinancien: der sterren
wilde wederloop **O**p
dattu den nachten ofte
dat licht gaues eenen
gheschieden termijn: en
dat alre bekantste tekē:

Dē beghin: den d mae
den **V**erlichte der mē
schen herten: off droge
de des ghepeyns drey
micheyt: onbynde der
misdaden hant: o hēer
die swaerheyt s sonde

Verleen dit alre goed
tierenste vad: en du een
ghaboren ghelyck mitte
vader: metten troester dē
heylighen gheest regne
rende ouer al die werlt

Amen **A**n syn ghebet
moet te rechte ghelept
werden in dyn aensich
te: ophessinghe myre hā

de is die late offerhan
de **O**p magt **A**nt

Want hy heuet my
grote dinghen ghedaē
die machich is ende
synen heylighen naem
De tytel des **C. xxxi ps**

Die psalm des xij gra
des In desen psalm be
wong dauid die grote
begheert die hy had te
timmeren den tempel
gods Ende vander scha
heyt dat syn kynder dz
vyck na hem soude be
suten des was hy seker
Ende is goet ghelofen
als men slapen gaet **D**ō

uedages vesp **M**enie
to dñe dē **C. xxxi ps**

Ohed encke hē
dauids: ende
al synre sacht
moedicheyt

Als hy swoer dē hē:
een gheloeffe louede hy
iacobs gode **O**f ick in
gae inden tabernakel
myns huyses: off clim

ick op dat bedde dat is
 der my ghespreyt is
Of gheue ick slaepe
 mynen ogheuen. ende my
 nen ogebrauwen wa
 kinghe. **E**nde myne
 dunighe ruste hent ic
 bynde den heer eenste
 de: een tabernakel. iacobs
 gode. **S**iet dese stadt
 ende tabernakel hoerde
 wy in effrata: wy von
 dense inden veldes des
 woudes. **W**y sullen gae
 in synen tabernakel.
 wy sullen aenbede in
 die stede daer syne voe
 te stonden. **S**tant op
 heere in dyn ruste. en
 die arke dynre heylig
 heit. **D**yne priesteren
 moeten werden aeghe
 daen met **S**erficheit:
 en dynen heylighe moe
 ten hoghe verbrauwe.
Om dauid dy knecht
 en keert nyet of dat
 aensichte dyns cristi

Die heere houet da
 uid ghesworen die wa
 heyt ende en sals niet
 achter laten: vander
 vrucht dyns buykes
 sal ick setten op dynē
 stoel. **E**st dat dyn ky
 deren houde mit my
 myn verbont: ende my
 ne ghetughe dese die
 ick hem leuen sal. **E**n
 hoer sonen: sullen hent
 in ewicheyt sitten op
 dynen stoel. **W**ant
 die he heere heuet syon
 wtueroren: hy heuet
 se wtueroren hem tot
 eenre woninghe. **D**it
 is myn ruste in ewichz
 der ewicheyt: hier wil
 ick wonen want ick
 hebse wtuerore. **S**y
 ne weduwen sal ick be
 nedijende benedijen.
 syne armen sal ick
 saden vā brode. **S**yne
 priesteren sal ick dede
 met heyle: en syne heyl
 lighen sullen hoge vro

lyck syn met hogher
 vrolyckheit **D**aer sal
 ick voertbrenghe de
 hoern dauids: ick heb
 be bereyt een lanterne
 mynen xpo **S**yne vy
 ande sal ick confusie
 aentrecken: mer is he
 sal bloeyen myne her
 lichheit **G**lorie sy den
 vad **A**ii **E**nde alle syne
 sachtmoedicheit **D**en
 tyt el des **C. xxxij ps**
Die psalm des xiiij
 des **D**esen maerten da
 uid vander eenicheit
 des breiden in ysrahel
 doe sy hoer vyande s
 wonnen hadden **D**aer
 om is hy goet ghelesen
 om den brede te hebbe
Ere **A**im bonu **D**en **C.**
Siet hoe **xxxij ps**
 goet en hoe vro
 lyck: ist te wonen broe
 deren in een **A**l se sal
 ue inden houede: die
 neduloyet inde baert
 in aarons baert **D**ie

neder uloyet inde soem
 syns deers: alle die dau
 we des berghes heruo
 die neder went inden
 berch syon **W**at daer
 seyndede d'opere be
 nedixie: **E**nde dat leue
 hent in ewicheit **G**lo
 rie syde vad **A**ii **S**iet
 hoe goet ende hoe vro
 lycke **ps** Louet de name
 den tyt el des **C. xxxij ps**
Die psalm des xv gra
 des **I**n desen psalm ver
 maent hy die priestere
 ende die leuiten dat sy
 vlytich syn ten dienste
 gods **E**nde is een ghe
 meyn loff gods ende
 is goet ghelesen wed
 die onghelouighe **E**re
 nre bndiare **D**en **C. xxxij**
Sis nu benediet **ps**
 den heere: alle knet
 ten des heeren **G**hy die
 staet inden huyse des
 heeren: inden breiden
 ingange des huses on
 ses gods **I**nde nachre

buert op uwe hande in
die heylighe: ende bene
driet den heere. **D**ie he
moet dy benedien wt
syon: die hemel en aer
de ghemaect heuet. **D**e
tytel des **C. xxxiii ps**

Desen psalm maecten
dauid den onghelouige
heyden wāneer sy hem
bekeerden ende hem lie
ten besnyden dat sy en
dan spreken inden tem
pel. **E**nde werde voert
meer hoer ghenoten.
Ende hy is een verma
ninghe der onghelou
gher menschen totten lo
us gods. **L**audate nomen
dñi den **C. xxxiii ps**

Louet den name
des heeren. louz
ghy knechten dē
heere. **D**ie staet inden
huse des heeren: inden
wyden salen des huses
ons gods. **L**ouet den
heere want hy goet: is
singhet synen naem. **W**at
hy suet is. **W**ant die

heere heuet hem wt uei
coren iacob: ysrahel hem
tot eenre besittinghe.
Want wy hebbe be
kent dat die heer groot
is: ende onse god voer a
der goden. **D**ie heere
heuet ghemaect inden
hemel ende inder aerde:
in die zee ende inder
affgronde alle dat hy
woude. **D**ie wtleyt
die wolken vā dat vr
ste der aerden: die ma
kede die blyeme tot
reghene. **D**ie voert
hynghet die wynde
van synen statte: die doet
sloech die yusse ghebo
ven van egypten. **I**n phar
aon ende in allen synē
knechten. **D**ie daer
doet sloech vele heydene,
ende stercke coninghe.
Aeon den coninc vā
amorreer en og den
coninc van basan: en
alle die conincryke vā
canaan. **E**nde hy gaf
hore erde: erue: te oue
ysrahel synen valcke.

Avandē mēsche tottē beeste
Heynde wt teyke en wō
derē in midts vā egypten

Heeve dyn name is in
 ewicheit: ende daer in
 dyns mede bedenct is
 van gheboerten tot ghe
 boerten. **M**ant die hee
 sal ordelen syn volck en
 sal ghebeden werden in
 synen knechten. **D**ie
 affgoden der heyden syn
 siluer ende gout: werke
 der menschen handen
Sy hebben mont ende
 sy en sullen niet spreke:
 sy hebben oghen ende en
 sullen niet sien. **S**y heb
 ben oren ende sy en sul
 len niet horen. noch die
 gheest en is in horen. **n**
 mont. **G**helycke hem
 moeten sy werden die
 se maken: ende alle die
 daer in betrouwe. **I**sra
 hels huys benediet de
 heere: aarons huys be
 nediet den heere. **L**e
 uis huys benediet den
 heere: die den heer ont
 siet benedyet den heere
Die heere sy ghebenedyt
 wt syon: die daer woent

in iherusalem. **G**lorie
 sy den vader. **A**n. Die hee
 re heuet ghemaket al
 le dat hy woude. **D**en
 tytel des. **Cxxxv. ps.**
Desen psalm maecten
 dauid tot eenre biertē
 den volck ende wāneer
 mense besnyden soude
 soe spraken hem de
 sen psalm voer. **S**oe als
 men den gheloue spreit
 soe wāneer men die ky
 der doept. **E**nde merit
 dat in desen psalm in ee
 nen yeghelyken vers
 wort gheset dese clau
 sule want in ewicheit
 is syn barmherticheit
Ende dat hier om als
 die leeraers scriuen. **I**n
 desen psalm syn. **xxvi.**
 vers naeden yersten al
 soe wort weder om repe
 teert dese clausule **xxvi**
 mael want van begin
 der werelt tot dat god
 mofsi gaf die geboden
 opten berch synay wa
 ren **xxvi** gheslechte wer
 ke daer bewoenden dat

ertryck ende leefde so
 der eenich gheset der
 ewe. **D**er alleen vā ot
 houdinghe ende ordne
 ringhe der godlycker
 barmherticheyt. **D**ie
 welcke dese gheslachte
 doe hielt ende dwanghe
 doer die natuerlike ebe
 Ende hier om ghedent
 ket die heylighe kercke
 ende oerke die ioden der
 weldaet gods in horen
 vaderen doer desen ps
 Ende is een die alre hoogh
 ste loff die inden psalter
 staet. **D**e *psalms* **Cxxx**
Confitemini dño ps

Behet den heere
 want hy goet is:
 want inder ewicheyt is
 syn ontfermherticheyt. ^{die}
Behet god der goden:
 want. **B**ehet den he
 der heere. **w**āt **D**ie al
 leene doet wonderlike
 dinghe: want **D**ie de
 hemele ghemact heeft
 in die verstandemisse: **w**.

Die gheest heeft die
 aerde op die waterē: wāt
Die grote lichte gemaect
 heeft: wāt **D**ie sonne
 in moghentheit des da
 ges: wāt **D**ie mane en
 die sterren in machte des
 nachtes: want **D**ie egip
 ten sloech van syne yosse
 gheboren: wāt **D**ie yfra
 hel wtleyde wt mids vā
 hem: wāt **I**n mogend
 hant ende in hoghe arme:
 wāt **D**ie die rode zee
 deelden in delingen: wāt
Ende wilede yfrahel
 vele dore mids van he:
 want **E**nde wt sloech
 pharaon ende syne rāch
 te in die rode zee: want
Die ouerleyde syn volck
 doer woestyne: wāt **D**ie
 sloech grote romige want
Ende dode sterke romi
 ghe: wāt **S**con den ro
 minck van amoreen: wāt
En og den rominck van
 balan: want **E**nde gaff
 hoer ude te uue: want

Doe erue ysrahel synen knecht: wat **W**ant in onser oetmoedicheyt ghe docht hy onser: want **E**n verlossede ons van iossen vander: wat **D**ie spysse gheuet alle vleysche: wat **B**eliet god des hemels: wat **B**eliet den heer d' heeren: want inder ewigheyt is syn ontfarmherticheyt **G**lorie sy den vader **A**nt **W**ant in ewigheyt is syn ontfarmherticheyt **D**en tytel des **D**ese **C** xxxvi psalme psalm songhen die kynren van ysrahel **D**oe sy verlost worden vander vanghemisse babilonyen **I**n desen psalm scryst die pphaet die verduldicheyt der goeder md' vander vanghemisse **E**nde is ee psalm des rauwen **S**uper flumina babilonis illic de **C** ende xxxvi psalme

Op die riuieren van babilonien daer saten wy en seveden: als wy ghedorchten syons **A**enden wil ghen in mids he: scorten wy onse ovghele **W**ant daer vragede sy ons die ons gheua ghen hadden: woerde d' sanghen **E**nde die os verley **S**inghet on **V**an sy **D**ie sou **A**en den **H**eren in **A**nt **I**heru **D**yns ver **M**yn **G**ene w **D**en **V**erghetinghe **M**yn tonghe moet aen hanghe myne strotens dat ich dyns nyet en ghedoncke **E**nde en sette ick nyet gherusalem: inden beghynsel van myre blyscap **H**ere gedanke

der kynderen edom: inde
 daghe Iherusalens. **D**ie
 segghen verydelt bydelt:
 totten fundamēte in hoer
Babylons dochter is on
 salich: salich is hy die dy
 weder gheue sal dy we
 der gheuighe: die du ons
 gaeste. **S**alich is hy die
 honden: sal: ende quellen
 syn dēyne aenden steen
Glorie p
 Singhet
 van syons. **A**n
 ande
 mē
God d
 ghen
 gelaichte wren
 ghegaen: wedet
 eens des
 eens des
 der loyren. **D**ie d
 kes den wateren diene
 dergaende: gheuende de
 hemelen die opghouer
 de: dat die van eenre
 wortel doert gēan: gey
 pen verscheyden steden
Gheue alle die knecht
 ten: die de riuier des

bloets reymghet nyet te
 weten die valle der funde:
 noch dat verdriet des doots
 tedraghen. **O**p dat die
 scout nyemont en ddruct:
 dat beroemen nyemet op
 en hesse: dat dat verdrucke
 herte nyet en valle: noch
 dat verheuen hert nyet
 mede en valle. **V**erleen
 dit alre goedertierenste va
 der: ende du een gheboven
 ghelyck metten vader: met
 ten troester den heylighen
 gheest: regnerende ouer all
 die werelt. Amen. **versi**
 zyn ghebet moet te recht
 hēlyt werde in dyn aen
 richte. opheffinghe mynre
 handen is die late offerhā
 de. **O**p magnificat. **A**nt
 hy heuet ofghes die mach
 tige vanden stoele ende hy
 heuet verhoghet die oetmoe
 dighen. **Den tytel des c.**
ende. xxxvij. psalms. .
Die philisteen laghe tot
 eenre tyt voer bethleem
 doe sprack **Dauid** **Wie**

brenghet my des waters
 wt der cysterne berghle
 em die daer is aender
 poerten dat ick drinke
 Doe ghynghen drie ster
 ke manne ende braken
 doer dat heer ende hael
 den van dien water en
 brachten hem dat Doe
 en woude die gloriose
 conincz dauid dat niet
 drincken mer hy offer
 dent god Doe maecten
 hy desen psalm Ende is
 goet ghelesen alstu wilt
 biechten om rouwe te heb
 ben *Confitebor tibi dñe*
den. C. xxv. psalm

Des xijdaechs vesper

Ick sal dy belie
 heere in al my
 verachten
 heren wanttu heuaste
 ghehoert die woerde
 myns mondes **I**nder
 teghenwoerdicheyt der
 enghelen sal ick dy sin
 gen sal ick dy singhen:
 irtz sal aenbeden tot dy

nen heylighen tempel
 ende sal belien dynen
 heylighen naem **O**p
 dyne ontfermhertichz
 ende dyne waerheyt: wa
 tu ghegroot heues boue
 alle name dynen heyl
 ighen **I**n welcken da
 ghe dat ick dy aanroep
 soe verhoer my: du salt
 vermemich soudighen
 die dueghet in myre sie
 len **O**p belien heere
 alle coninghe der aerde:
 want sy hebben gehoert
 die woerden dyns mo
 des **E**nde sullen singe
 inden weghe des heere:
 want groot is glorie
 des heeren **W**at die
 heere is hoghe en sietae
 die nederen: en die hoge
 kent hy van verre **I**st
 dat irtz wandere i midts
 der bedrukemisse du salt
 my leuendich maken:
 en boue den torne mine
 byande wtredeste dy
 hant: en dyne rechte hat

makede my behouden
Die heere salt vghelde
 voer my: heere d'ne ont
 fermicheyt in woort
 en versmae my: die w
 kedynre hande. **G**lorie
 sy de vad. **A**li syn god
 in teghenwoerdicheyt
 der engelen sal ick dy sin
 ghen. **De tytel des Cxxxviii**
Dese salme **ps**
 maecten dauid tot eere
 figure s' opuerstadenisse
 ons heeren ihu christi
 Ende hy beschryft hier
 in die ontelleyke wysheit
 gods ende die onmeteli
 ke vrede synre teghen
 woerdicheyt. Daer hy
 oerk in bidt om salinge
 des menschen. **Dne p'bas**
ti me de Cxxxviii psalm
Heere du hebste
 my gheprueft
 ende du hebste
 my bekent: du keneste
 myn sitinghe in myn
 verrisinghe. **O**u heb
 ste bekent myn gedach
 ten vā verre: myn roepa

den ende myn meet vā
 deken onder vondestu
Ende alle myne wege
 hebste voerghestien: wat
 daer en is gheen reden
 in mynre tonghen. **I**ch
 heere du hebste bekent
 alle die nieuwe dinghe
 ende die oude: du hebste
 my ghemaert ende du
 hebste dyn hant gheset
 op my. **W**onderlyke
 is dyn werentheyt
 vā my ghewoorde: sy is
 ghesteert ende ickenmach
 er nyet aen. **W**aer sal
 ick gaen van dynē geest:
 ende waer sal ick blien
 van dynen aensichten.
Alym ick op niden
 hemel du biste daer: clim
 ick neder inder hellen du
 biste daer. **I**st dat ick
 neme myne vederen
 inder dagheraet: ende
 wone int vterste der zee.
Dyn hant sal my daer
 leyden: ende dyn verhoer
 hant sal my behouderi

Ende ick seyde maer
 lichte duysternisse sullen
 my ondertreden: ende
 die nacht is myn inlich
 tinghe in mynen weel
 den. **W**ant die duyf
 termisse en sullen nyet
 verduyfstart werden va
 dy: ende die nacht sal v
 licht werden als die dach:
 also syn duyster missen.
Syn alsoe is syn lichte
Want du besaeste my
 ne nieren: du ontvinges
 te my vanden buyke
 myne moed. **I**ck sal
 dy belpen want du vze
 selvke ghegroot biste: wo
 derlyke syn dyn werke
 en myn siele false seerbe
 kemie. **O**p ghebeenta
 en is nyet ghaut vady
 dattu ghemaect hebste
 int verborghē: ende my
 wesen int nederste daer
 den. **D**yne ogthen heb
 ben ghesien myn onvol
 comenheyt: ende in dy
 nē boeke sullen sy alle

ghescreue worde: die da
 ghe sullen gheconfirmeret
 werden ende myemont in
 hem. **S**y syn seer gheoat
 dyn vriende god: hoere
 priurelycheyt is seer ge
 sterckt. **I**ck false tellen
 ande sy sullen menighou
 digher worde bouē dat
 sant: ick stont op en ben
 noch niet dy. **O**god ist
 dattu dodeste die sonda
 ven: ghy mane des bloes
 neyghet van my. **W**at
 ghy segghet mder ghe
 dachten: sy sullen nemē
 hoer steden in ydelheit
Heere en heb ick nyet
 ghehaet alle die ghene
 die dy haten: ende en
 ben ick nyet verwilket
 op dyne vyande. **I**ck
 haetse niet eenē volcomē
 hate: sy syn myn vyade
 gheborden. **O**god pruef
 my ende kēne myn toe
 pade. **E**nde sijn off
 die werch der boesheit
 in my is: en leyde my in

Dynen ewighen wech
Glorie sy **A**n heere du
 hebste my gheprueft en
 du hebste my bekent **D**e
 tytel des **C**xxxix psalms

Een man die saba hiet
 een soen bochri die hief
 syn swert ouer dauid en
 maecten d' hem aller
 volck nae toech en wor
 den dauids wyande en
 die kynd iuda die bleue
 by dauid **D**oe maecten
 dauid desen psalm aē
 roepende dat gherecht
 gods ouer hem **E**nde hy
 bidt weder onrecht ende
 gheuelts **W**ie stryden
 wil die lese tien werff
 desen psalm **E**ripe me
 dne / den **C**xxxix psalm

Oerlosse my heere
 vanden quaden
 mensche neem my wt
 vanden bosen mensche
Die dochten boesheit
 inder herten: alde dach
 maecten sy stryde **S**y
 serpen hoer tonge als
 serpente: dat venyn is

der slanghen is onder
 hoer lippen **H**eer be
 hoet my vander hant
 des sondaers: vanden
 bosen mensche verlost
 my **D**ie dochten onder
 die voete te streden my
 ganghe **D**ie houerdighe
 verhuuden my dē stricke
Ende sy rechen wt die
 basten tot eenen stricke:
 byden weghe setten sy my
 scande **I**ck seyde den
 heere du biste myn god:
 hore heere die stemme mys
 biddens **H**eer heer
 doecht mynne salicheyt:
 du bedektedeste myn
 hoeft in den daghe des
 stryts **O** heer en leuer
 my nyet ouer den sunden
 van mynen besterte: sy
 dochten weder my en laet
 my nyet achter: op dat
 sy by auonturen nyet v
 heuen en werden **H**eer
 hoeft is een ommegantz:
 die arbeyt hoere lippen
 false bederken **O** gien
 sullen op hem vallen:

inden vuer seltuse wpe:
 syen sullen nyet ontstaen
 in onsalicheden. **D**ietor
 nigte man en sal nyet
 recht ghelept werden
 inden lande: den oerch
 tighen mensche sullen
 quade dinghen neme
 inder doot. **I**ck heb
 be bekent dat die heere
 oerdel doen sal den on
 ryken: ende wraken den
 armen. **D**ie gherechti
 ghe sullen dynen naem
 belien: ende die rechte
 sullen wonen met dyn
 aensichte. **G**lorie syde
 had **2ii** Wanden bose
 manne vrye my heere
Den tytel des. C. xl. ps
Desen psalm maecte
 dauid doe hy bekende
 in hem dat hy teghen
 god ghesondicht had
 niet synre tonghen da
 om badt hy hier mede
 god dat hy hem behoede
 dat hy nyet weder om
 en viel in die funde

Ende hem behoede va
 onnutte woerden ende
 weder alrehande on
 gheluck. **Dne clamaui**
ad te Den. C. xl. psalm
Heeve ick heb ghe
 roepen tot dy
 hore: my ende aedertz
 mynre stemmen als ick
 roep tot dy. **M**yn ghe
 bet moet te recht geleit
 werden in dyn aensichte:
 ophessinghe mynre han
 de is die late offer han
 de. **H**eeve set hoede my
 nen mont: ende een de
 re der omstandighe
 myne lippen. **A**n ney
 ghe myn herte nyet in
 woerden der boesheidē:
 als tontschuldighen in son
 den. **I**ck en sal gheen
 ghemeynstap hebbe mit
 dien die werken boeshtz:
 noch met horen wtuer
 woren. **D**ie gherechtighe
 sal my berispen in offer
 heerticheden ende sal my
 schelden: mer die olye des
 sunders en moet myn

hoeft niet wet maken
Want noch is mij be-
 dinghe in horen wel be-
 hagen: sy syn verslon-
 den: hore rechtens syn
 toe gheuoeghet den stee-
 ne **S**y sullen myne
 woerden horen: want
 syt mochten: sy is ghe-
 broken als vetticheyt
 opter aerden **O**nse ge-
 beente syn ghestoert by
 der hellen: want totty
 oheer syn myne oghe:
 in dy heb ick ghehoept
 en hael niet af myne
 side **G**ehoet my van
 den stricke dat sy my
 setten: ende van strand
 der gheene die boesht
 wercken **D**ie sonden
 sullen vallen in sy stric-
 ke: sonderlinghe den ick
 ont ick ouergae **G**lorie
 sy den vader **A**n heere
 ick heb gheroepen tot dy
 hoer my **Den tytel des**
5. en . xli. psalms
Doe dauid op een tyt
 styden metten philisteen

onder dien was een alte
 groten langhen ruse die
 hadde aen elck hant ses
 vingher ende ses tene aē
 elken voet **D**ien sloorch
 doot **J**onathas **D**audts
 brueder soen daer selue
 maecten **D**aud desen psalm
Ende sy bled om dat ewi-
 gheleuen vore mea ad-
dm̄ da de Exli psalm

Wet mynre stemme
 riep ick totten heer:
 met mynre stemme badt
 ick totte heer **I**ck wist-
 tede in syn teghenwoordi-
 heyt myn ghebet: en ick
 auidichde voer hem myn
 bedrukenis **I**n te ghe-
 breken myne gheest: ende
 du bekendes myne toe-
 paden **I**n dien werch
 dien ick wanderde: ver-
 hude mijn die houerde
 ghe een stricke **I**ck mer-
 kede te rechter hat en sacht:
 en daer en was niemant
 die my bekeide **D**ie bulgh
 vgnut van my: en daer
 en was niemant die my
 siel sachte **I**ck hebbe

A wt my

gheroepē o heere tot dy:
ictz heb gheseyt du biste
mij hope: myn deel is int
lant der leuendē. **A**nder
ke tot mynē gebede: want
ictz ben seer vernedert

Verlosse my vande ghe
nen die my vervolghē:
want sy syn gheserrt op
my. **A**ls de vand hoe
de mij siele om te helpe
dync name: my verby
den die gherechticheit
du mij vergheldes. **G**lō
sy. **A**n sijn deel moet
syn sint lant der leuender

God sijn **v**innen
per der menschen:
die alleen alle dinghen
ordinerende: ghebiedes
die aerde voert te bren
ghen: dat gheslachte der
crupender ende wilder
dieren. **D**ie der dingē
grote lichaem: leuedich
vande woerde des ghe
bieders: op dat sy man
lyke dieren: onderdoede
hebeste den niēsthe ghegeue
Verdryft vā dync knecht

ten: soe wat met onreij
micheyt inden sede hē
inruinet: of nide wert
ken hem onder zaeyt.

Ohyff dy loue der
bloesoppen: gheef die ga
ue d' grānen: ontbyn
de die bande des kyues:
vastighe die ouerdrachte
des vreesdes. **V**erleer
dit alre goeder hereste
vad: ende du een gebo
ren ghelyck mette vad:
mitten troester den hey
lighen gheest: regneren
de ouer al die werelt.

Amen. **A**n Myn ghebet
moet te recht ghelept w
den in dyn aensichte he:
ophessinghe mynre hā
den is die linc offerhā
de. **O**p magnificat. **A**n

hy heuet ontfangen ys
rahel syn kynt: hem ghe
dachte synre ontfemher
ticheyt. **D**en tytel des
c. ende. xliij. psalms

Doen dauid siētz lach
en syn soen adomas hief
hem op tot eenen romicht

A conit

Doen quam berfabee
 salomons moeder ende
 viel dauid te voeten en
 sy badt hem dat hoer soen
 salomon wesen mocht
 Doe gheloefden hy hoer
 dat hoer soen soude seg
 neren Doe maecten da
 uid desen psalme Ende
 hy bidt om een gheselc
 leuen *Dne exaudi orone*

de Cxliij. psalm

Heer verhoer myn
 ghebet vernemen met dy
 nen oren myne bede by di
 en daer ic dy by bidde:
 in dynre goedicheyt ver
 hore my in dynre gerech
 ticheyt **E**nde in dat ghe
 verchte en gae met dynē
 dynre nper: want voer
 dyn aensichte en sal niet
 ghevecht u dicht werden
 al dat leuet **W**at die
 vphant heeft veruolghet
 myne ziele: ende haest my
 leue ghenedert in die er
 de **H**y haest my gheset
 in duystermissē als eendo
 de der werelt: my gheest
 is op my met anxe be

gaen: ende myn herte is in
 my ghestoert **I**c gedach
 te der ouder dage utk pēf
 de in alle dyne wercken:
 ende sal peynen inden da
 den dynre hande **I**c heb
 be vergherut myne han
 de tot dy myne siele is
 tot dy als erde sonder wa
 ter **H**eer verhoer em
 snellike want my gheest
 ontbreket **E**n keer niet
 af dyn aensichte van my:
 soe werde niet gheleyt den
 ghenen daer gaen neder
 in een neder water **M**a
 ke dat dyne harnhertit
 heyt vroe vā my ghehoert
 sy want ic in dy ghehoert
 hebbe **M**ake my dē wech
 bekenē daer ic in wan
 deren sal want ic in myne
 siele tot dy hebbe gheheue
Heer weneem my vā
 myne vbandē want ic
 tot dy gheuolghen ben:
 leere my doen dynere
 wille want du myn god
 biste **O**yn goede gheest
 sal my leyden in dat recht
 te lant: om dynen name

heere du salste my leuen
 dich maken in dyre ghe
 rechticheyt **E**nde du
 salte wyleyden myne sie
 le van bedrukemisse: en
 in dyre barmherticheyt
 salstu verstoeren myneby
 ande **E**nde alle die my
 ne siele bedrukken saltu
 verliesen: want in dyne
 dienre ben **G**lorie sy
 den vader ende den zyn
 den tytel des **C**xljij psalms

Doe dauid goliath ver
 sloerth ende hem die vranche
 moer loefs gauē dā Saul
 Daer om socht hem saul
 te dooden ende en woude
 dauid niet by hem laten
 wesen ende setten hē tot
 eenen ryt meester **D**oe
 maecten Dauid desen
 psalm **H**y maecten de
 sen psalm als sinte ihero
 nimus seyt **D**oe hy dacht
 teghen **G**oliath Daer hy
 sin bidt om salicheyt

Des saterdaghes ter ves
 per **B**enedictus dñs ds
 de **C**xljij psalm
 hebenedyt sydy
 heere myn god

die myne hande leert
 tot stryde: ende myne
 vinghere tot kme **M**y
 ne ontfarmherticheyt en
 myne weulucht: my ont
 fanger en myn vloeser
Myne beschermer in
 hem heb ick ghehoept: die
 onderdoetste myn volck
 onder my **H**eeere wat
 is die mensche dattu hē
 bekent biste wordē: of
 wat is des mensche sone
 dattu hē rekens **D**ie
 mensche is worden ghe
 lyck der ydelheyt: synda
 gtion sgaen als die sta
 de **H**eeere negghe dy
 hemelen ende dīm ned:
 ruere die bergen en sy
 fillen roken **M**ake bliv
 ene en du saltese store:
 seynde wt dyne gheeste
 ende du saltese bedroewe
Sende wt dy hant vā
 den hoghē: wtneem my
 ende verlosse my vā veel
 waterē: ende vand hant
 d vrenider kynderen
Welker mont ghespro
 ken heeft ydelheyt: ende

hoer rechter hant is recht
 ter hant der boesheit. **O**
 god ick sal dy singhen
 myn sancte inder sancte
 tozien van tien snare
 sal ick dy singe. **D**ie
 daer gheueste salicheit
 den coninge: die blosset
 heues dauid d'nie kercht:
 vanden quaden swade
 wt neem my. **E**nde
 loes my vande hant d'
 vrend kydere welker
 mont ghesproke heeft y
 delheit: en hoer rechter
 hant is rechter hant d'
 boesheit. **W**elker sone
 sy nye plaminghe: van
 hore ieger. **H**ore der
 teren syn toe ghemaeet:
 onuerpert als ghelyck
 heit des tempels. **H**o
 re scapden syn vol: op
 ruffende vanden eenen
 inden anderen. **H**oer
 stape syn drangighe ou
 ulopende in horen gan
 ghe: hoer ossen syn vette
Daer en is gheen val
 hoere wande vā steene:
 noch daer en is gheen
 doegantz noch roepen

in horen straten. **S**y
 seyden dat volke salich
 die dit hebben: salich is
 dat volke wes die heere
 syn god is. **G**lorie syde
 vad. **A**li. **G**hebenedypt
 sy die heere myn god
De tytel des **C**xlviij. ps
Desen psalm maecte
 dauid doe hy synē soen
 salomo hy synen leuendi
 ghen lue tot eenen ro
 mintz maeten. Ende hy
 bidt om bewaringe lops
 ende ziel goet ende eere
Exaltabo te deus meus
De **C**xlviij. ps
Ick sal dy verho
 ghe myn god comick: en
 sal dynen naem benedicē
 van ewe tot ewe. **A**lle
 dage sal ick dy benedycē:
 en sal louē d'ne naem vā
 ewen tot ewen. **D**ie heere
 is groot en seer louelyck:
 ende synre grootheyt en is
 gheen eynde. **D**ie geboer
 te en gheboerte sullen lo
 uen dynen werke: ende
 sullen doertkundighe
 dynen machte. **S**y sil

len spreken grootheyt
 der glorien dynre heyl
 licheyt: ende sullen ver
 tellen dyne wonde. **En**
 sy sullen segghe die mach
 te dynre vreselyker di
 ghen: ende sy sullen ver
 tellen dyne grootheyt.
Si sullen wyspreke die
 ghehueghenisse der ou
 vloedicheyt dynre suetic
 heyt: ende sy sullen hoge
 lyck verrouwen in dyne
 gherechticheyt. **D**ie heere
 is suet in allen: ende syne
 ontfermenisse is boue alle
 syne vken. **H**eer d'ynse
 ten helpen dyne wercken:
 ende dyne heylighe moete
 dy benedien. **S**y sullen
 spreken die glorie dyns
 vckes: ende sy sullen seg
 ghen dyne machte. **O**p
 dat sy bekennt maken den
 kyndere d'niesthe dyne
 machte: en die grootheyt
 der glorien dyns vckes.
Dyn ryke is ryke alle d'
 werelden: en dyne heerlyc
 heyt in alle gheslachten
 en gheslachte. **D**ie heere
 is trouwe in alle syne wot

den: en heyluch in allen
 syne werken. **D**ie heere
 licht op alle die vallen:
 ende hy verht op alle die ge
 quest syn. **D**ie oghe
 alre menschen hope in
 dy heere: ende du gheuef
 te hem hoer spise in behor
 lyker tyt. **O**u opluykes
 dyn hant: en du buul
 leste alle die met bene
 dixien. **D**ie heere is ge
 verhtich in alle syne we
 ghe: en heyluch in allen
 syne werken. **D**ie heere
 is by alle die die hee ae
 roepe: alle die die hem
 aenroepen in d' waerthz.
Hy sal doen den wille
 d' gheere dien hee desien:
 en hy sal hoer hoer gebet
 ende hy false behouiden
 maken. **D**ie heere be
 hoet alle die hem minne:
 en alle die sonders sal hy
 blusen. **D**ie mot sal spre
 ke de last des hen: en my
 vleessiche moet bandeden
 syne heylige name va ewe
 tot ewe. **G**le **Am** In ewich
 hz en in ewich der ewichz

Die hee is ontferm en ot
 fermhicht d' duldich en
 seer ontfermhertich

Den tytel des Cxlv. ps

Desen psalm maecte
 dauid doemen syne soe
 salomo croende totten
 versten mael tot gyon
 In desen psalm bewyft
 die gheest datme alleen
 in god hope sal Ende hy
 is goet ghelesen als die
 siel wren lichaem gaet
 lauda aia mea dnm

Lde Cxlv psalm
 ouer myn siele
 Den heere: ick sal
 de heere louen in myne
 leuen: ick sal singhen my
 nen god alsoe langhe als
 ick sal syn **E**n wilt n
 ghetroouwen inde vorst
 ten: inden sonē d mēste
 in welken gheen heylen
 is **S**yn gheest sal wt
 gaen en sal weder comē
 in syn erde: in dien dage
 sullen vergaen sullen hoer
 ghedahten **S**alich is hy
 des syn hulpe is iacobs
 god: syn hope is inde heer
 synen god: die maeren
 de hemel en die aerde
 meere en alle die daer
 inne syn **D**ie behoet die

waerhz ind ewicheyt:
 hy doet gherechte de ghe
 nen die onrecht lyden:
 hy gheuet spise den hoge
 vighen **D**ie heere ont
 bynt die metten boeten
 ghebonde synde die heere
 verlicht die blinde **D**ie
 heere opricht die neder
 gheslagten: die heere
 minnet die rechtuerdi
 ghe **D**ie heere behuuet
 die vremen ende alle
 dighen: die vreesen ende
 weduwen sal hy oeffen:
 ende die weghe der sonda
 ven sal hy verstuere **D**ie
 heere sal regneren inder
 ewicheyt **D**yn god syon:
 in die gheborre ende
 gheboert **G**lorie sy de
 vader **A**li jtz sal louē
 myne god in myne leue
 Den tytel des Cxv. ps
Dauid liet voer hē
 comē alle syn vorsten
 ende heere inet syne soen
 salomo ende hy bewees
 synen soen salomo alle
 ghereetschap daer hy de
 tempel aff timere soude

Ende doe Wert salomō
anderwerff ghecroent
Doe maerten dauid de
sen psalme Daer hy in
bidt om conste **laudate**
dm̄m qm̄ dē C. xlvj. ps

Louet de heer wat
goet is die loffack:
onsen god moet syn vro
lyck ende schoen loff
Die heere die daer in
mert jherlm̄: sal ghy den
die verstron ghe wa ysa
hel **D**ie ghesont ma
ket die bedroefde van
herten: ende toe byndet
alle hoer bedroeffnisse
Die tallet niemich sou
durheyt der starren: en
noemts alle by name
Onse heere is groot
ende groot is syn ducht
de: ende synre wysheyt
en is ghen ghesal **D**ie
heere is ontfende die
sachmoedighe: mer hy
is vermerende die sun
ders totter aerde **D**ae
singhet den heere in be
lynghe: singhet onsen
god in d herpe **D**ie da

bedektet de hemel met
wolken: ende bereet der
uden den veghe **D**ie
voert brenghet inden
berghen hy: ende cruit
totten diense d mensche
Die den beeste gheest
hoer spysse: ende den iō
ghen raue die hem aē
roepen **H**y en sal ghe
nen wille hebben in
stetcheyt des paerts:
noch inden schone des
manes en sal hem niet
wel behaghen **D**en he
is een wel behaghen op
ten ghenen die hopen
on syne onfermhertichz
Glorie sy de vader **Añ**
Onsen god moet syn
schoen ende vrolyck loff
Den tytel des C. xlvij. ps
Doe dauid die stad
jerusalem had ghetimet
en die poorten had aē ghe
hange **D**ie hy die macht
beslyt **D**oe maerte hy
desen psalm Ende hy is
goet ghelesen alsme gods
woert sal spreke **lauda Je**
zusale dē C. xlvij. ps.

^ die hem ontfē en dē gene

Loue Jherusalem
 den heere loue
 syon dynē god **W**ant
 hy heeft toegheuester die
 stouen dynre poertor: hy
 heuet ghebenedyt dyne
 sonen in dy **O**ie vrede
 gheset heeft dynē eynde:
 ende van d'antichrist
 weyts sadet hy dy **O**ie
 wifeyndet syne sprake
 der aerden: snellike loept
 syne rede **O**ie den snee
 gheuet alse wolke: ende
 den neuēl stroyet als asse
Hy seyndet syn chrystal
 als en stucke broet: wie
 mach hem ontkende voo-
 den aensichte syne con-
 de **H**y sal wegheuen syn
 woert ende false smelre:
 blasen sal hy syn gheest
 ende die wateren fallen
 vloyen **O**ie cundicht
 syn woert iacob: syne
 gherechtigheden en syne
 gherechte ysrahel **A**
 dus en heeft hy nyet ghe-
 daen allen gheslachten:
 ende syne gherechte en
 heuet hy hem nyet ghe-

openbaert **G**lorie sy
 den **A**n hy heeft ghebe-
 nedyt dyn sonen in dy
 ynnē **D**eus creator
Ogod strepper alre
 dinghen en re-
 gere des hemels: die
 dedes den dach met scho-
 nen lichte: ende de nacht
 metter gauue des vakes
Op dat die ruste wed-
 gheue: die moede leede
 den gheboenlyken aer-
 bayt: ende dat sy verlicht
 te die vermoede herte:
 ende onbynde die anet
 uoudighe droefheyden
Op bitalen dy dancke
 als die dach volbracht
 is: ende inden beghin
 des nachtes bedinghen:
 op dattu helpes die sul-
 dighe der lasten: soe be-
 talen wy dy al singhen
 de loue sande **O**ie bin-
 nenste des herten moe-
 ten dy singhen: die sin-
 gherde stemme moet dy
 mede louen: die reyne
 mine moet dy mine dat
 sober ghepens moet dy
 aenbeden **O**p dat als
 die diepe duystermisse:

der nachten beslytet
den dach: dat gheloue
dan ghein duysterisse
en kenne ende die nacht
wederlichte metten ghe
loue **E**n verhenghe
my dat dat h~~et~~ slacp:
die misdaet kenne slape:
die kuyschen matighe
den wasdom des slacps
Die diepten des heeren
moeten dy dromen wtge
daen die glydende sinlic
heyt: dat die verueringe
die vustighe myet en wer
ke: ouermits droch des
benydende vyats **B**id
den wy xpm ende syne
vader: den ghoest cristi
ende des vaders machi
ghe drisenoudicheyt en
ouer al goede dy bidden
de Amen **A**n Dat audt
lyke ghebet moet op
dimmen heere tot dy.
Ende dyne onfermh
ticheyt moet vallen op
ons **Den tytel des C**
xlviij psalms :iij

In desen psalm no
det die yphet alle crea
ture ten loue gods wat
hyse alle va nyet maente
met synen woerde **E**n
is een lof alre creatu
ren tot god **laudate dnm**
den C. xlvij. psalm
Louet den hee ghy
vande hemelen:
Louet hem inden hoghe
Louet hem alle syne
enghelen: Louet he alle
syne trachten **L**ouet
hem sonne ende mane:
louet hem alle sterre en
licht **L**ouet hem ghy
hemelen d'hemelen ende
wateren die bouen d'he
melen syn moeten loue
den naem des heeren
Want hy sprackz ende
sy syn ghemaket: hy ghe
boot ende sy worden ghe
scapen **H**y settes ewe
lyc in ewicheyden: hy set
te dat ghebet dat myet
achter blyuen en sal **L**
uet den heer ghy vander

aerden: heymelyke we
 ghe onder der aerden
 ende al affgronde. **O**er
 haghel siet ps wynt
 der waghē. die werke
 dat woert des heeren
Berghen ende alle
 houele: vruchtber hout
 ende alle cedar bomen
Beeften en alle voeser
 pauen en vogelen ghe
 uedert. **O**ninghen
 van aertypke ende al
 le volke: pryncē en alle
 ruytē vander
 aerden. **F**onghen en
 maechden onder moet
 ten ionghen moeten lo
 uen den name des hee
 ren want syn name al
 loene verhoghet. **S**is
 werdelyken te belien
 dat is bouen hem d en
 audeiende syns volcs
 hoerne heuet hy. **B**ho
 ghet. **L**ouefantz alle
 synen heylighen: de hy
 deren van ysrahel den
 volke dat hem ghenaket
Den tytel des C. xlix ps
In desen psalm ver
 maent die propheet

die ghelouighe te loue
 gods doer die glorie
 ende die manie die sy
 ontfanghen sullen ten
 ionesten daghe. **Cantate**
dnō de. C. xlix psalme

Singhet den heer
 in ewen sancz:
 syn lof is vō heyl
 licher ver gaderinghe

Israhel verblyde hē
 in dien die hem gema
 ket heuet: ende die doch
 teren van syon hoghe
 verhoghen hem in ho
 ven romfke. **S**y moe
 ten louen syne name
 in eendrachtighen ver
 sameden sanghe: in d
 bonghen ende in d sanc
 torien singhen sy hem

Want die heer wel
 behaghet in syne voll
 ke: ende die sachtmoe
 dighe heuet hy verho
 ghet in salutz. **I**n glo
 rien sullen hem die heyl
 lighen hoghe verbrou
 weniende in hore slaep
 cameren sullen sy hem
 verblyden. **O**ie hoghe

vroude gods sal wesen
 in hoerre kelen: en op
 beyde syden snydende
 swerden in hore hande
Ommē wrake te doen
 in dien die verre gheba-
 ren sy: ende om te be-
 schelden die ghemene
 luyde. **O**m te bynden
 hore coninghen in voer-
 helden: ende hoer edel-
 ghe in yseren hantban-
 den. **O**p dat sy doemo-
 ghen in hem dat bestre-
 uen rechte: dese glorie
 is alle synen heylighen

Den tytel des C. l. ps

In desen psalm sicut
 die pphēet dat lof der
 heylighen dat wesen sal
 nae den lesten oer dat
 inden ewighen leuen

Laudate dnm in sanctis

Lde C. l. psalm
 louet den heer in
 synen heylighē: louet hē
 inden firmamente syn-
 ve crachten. **L**ouet hē
 in synē crachtē: louet
 hē naeder menichfoudē

heyt synre grootheyt
Louet hem inden ba-
 sune: der sanghen louet
 hem inder sanctorien
 ende inder herpen. **L**o-
 uet hem in bonghe en
 in eendrachighen. **V**-
 santeden sanghe: louet
 hem inder snaren en
 in organen. **L**ouet
 hem in wellindende cy-
 balen: louet hem in
 cymbalen der volker-
 telyker blyscap: allen
 gheeghe louet den hee-
 ve. **G**lorie sy den vader

**Den tytel vā cantū
 Ambrosij et Augustini**
Dit is die loue sicut
 die sancte Ambrosius
 ende sancte Augustinus
 maecten. Ende is een
 sancte der blyscapen
 ende een sunderlinghe
 lof tot god. **cantū
 Ambrosij et Augustini**

Dte den laudam?
 Dy god louen wy:
 dy heer belyē wy. **A**l-
 le ertryke eert dy ewy

ghe vad **A**lle enghelē
 hemelen ende potestare
Qerubin ende seraphim
 roepen tot dy sonder af
 laten met deser stemmen
Heylich **H**eylich **H**
 lich heer **G**od der heeren
Dal syn die heemele en
 die aerde des heerlyken
 ghewondes dynre glorie
Dat gloriose choer der
 apostolen **D**at louely
 ke ghetal der propheten
Dat blinckende heer
 der martelare louet dy
Die heylighe kercke
 ouer alle die werelt be
 lyet dy **V**ader ogeme
 tenre gheueeldigher
 heerlykheit ende dynē
 waren conynghe sonē
Anda den troestorden
 heylighen gheeste **D**u
 chyste comintē d glorie
Du biste des vaders
 ewighe sonē **O**erstu
 om te verlossene dē mē
 schen hem aen neme wan
 des ende onfachte mēd
 wōfrauwē buke **A**ls du
 derwōnes den angel des

doots ses opdadestu dē
 ghelouighen die vyrtze
 der hemelen **D**u sittes
 tot gods rechter hant
 in die glorie des vads
Men ghelouet dy te
 wafene toecomende rety
 ter **O**aer om bidde wy
 dy helpt dynē diantres
 die du met dynen dier
 baren bloede heueste v
 losset **L**aetse begaue
 werden met dynen he
 lighen in die ewighe glo
 rie **H**eeere make gesot
 dyn volck ende benedic
 dyn erfmissē en bberthse
 ende verhoertse tot in
 ewichheit **A**lle daghen
 benedien wy dy en wy
 louen dynen naem ewe
 lyck ende ymmermeer
Gheuedighe dy heere
 ons te behoedene desen
 dach sond sonde **O**nt
 ferme dy onser heer ont
 ferme dy onser **D**yne
 onfermherticheyt ghe
 werde op ons alsoe als
 wy in dy ghehoept heb
 ben **I**n dy heere heb

ick ghehopet laet my n^z
 scandelofre confusie staen
 in ewicheyt **Actus d**
Die kynder Titel

Desen psalm maerten
 die drie kynder Sydrac
 misaar en abde **no**
 dende alle creaturen te
 loue **gods** Want hyse
 verlost had vander vla
 men des bernenden o
 uens **benedicite oia opa**
De vij ratiū d die kps

Benediet den hee
 re alle werke des
 heeren: louet ende ouerho
 ghel hem in ewich. **B**e
 nediet den heere ghy e
 ghelen des heeren: bene
 diet ghy hemelen den
 heer. **B**enediet de heer
 alle watere die boue die
 hemelen syn: benediet de
 heer alle crachte des her
Benediet den heere son
 ne ende mane: benediet de
 heere ghy sterren des he
 mels. **B**enediet de heer
 alle reghen ende douwe:
 benediet alle geesten gods

den heere. **B**enediet
 den heere vuer en brat:
 benediet den heer rou
 de en somer. **B**enediet
 den heer dāde en eyde:
 benediet den he vorst
 ende rōde. **B**enediet
 den heer ys ende snee:
 benediet nacht ende
 dāg den heer. **B**ene
 diet licht ende duyste
 nis den heer: benediet
 den heer blyem en wal
 ken. **D**ie erde benediet
 den heere: sy loue ande
 ouerhoghe hem in ewic
 heyt. **B**enediet de he
 berghe ende heuelen: be
 nediet den heer allet ds
 groeyt inder aerden.
Benediet ghy fontey
 nen den heer: benediet
 ghy rēren ende vloedē
 den heere. **B**enediet de
 heer ghy waluiffchen en
 alle dar waghēt in den
 watere: benediet de heer
 ghy voghelen des hemels.
Benediet de heer alle
 beesten en vee: benediet de
 hee sonen der menschen

Benediet ysrahel den
 heer: hy loue ende ouer
 hoghen hem in ewichheit
Benediet den hee ghy
 priesteren des hoere: be
 nediet den heere ghy die
 ves des heeren **B**ene
 diet den heere gheeste
 ende sielen der rechtuer
 digher: benediet de hee
 re ghy heylighen ende
 oermoedighe van herte
Benediet den heere
 anania azaria en my
 sael: louet ende ouerho
 ghet hem in ewichheit
Benedien wy den va
 der ende den sone mit
 ten heylighen gheest: lo
 uen wy ende ouerboghe
 hem in ewichheit **O**ke
 nedyt byen heere in den
 fundament des hemels
 looflyck ende hoghe ghe
 eue ende ouerhoghet in
 ewichheit **De tytel van**
Lanticum zacharie
Desen psalm maecten
 Sancte johanes baptes
 ten vader zacharie doe
 johanes gheboeren was
 voersienende syn predicane

inder toewensse christi
Ende is goet ghelesen we
 der vyanden **in duto dñs**
de ysrahel de viij. cantu
Ohebenedyt sy die hee
 god van ysrahel wat
 hy syn volck gheuandet
 ende verlosset heuet **A**n
 hy heuet ons opgheericht
 den hoern der salicheit:
 in dauids huys syns ky
 des gheslachte **A**ls hy
 ghesproken heuet wt de
 monde synre heyligher
 wheten: die van begym
 ne der werelt ghewoest heb
 ben **H**eyle van onsen
 vyanden: ende van alle
 der gheenre handen die
 ons haren **O**mmen dede
 barmherticheit mer onse
 vaderen: ende te gheden
 ken synre heyligher ghe
 loefnisse **D**ie eet dien
 hy swoet tot abraham
 onsen vader: dat hy ons
 hem seluen gheue wou
 de **O**p dat wy sonder
 anxt verlosset vanden
 handen onser vyande:
 hem dienē **I**n heyligh
 en in rechtuerdicheit

voer hem alle onse da
 ghe. **E**nde du kynt
 du biste een zphheet des
 alre ouersten gheheete;
 want du sulste vōggāe
 voer dat aensichte des
 heeren te bereyden syne
 weggen. **W**e gheuen
 wysheit des heyls syne
 volcke: in verghiffemisse
 hoere sonden. **D**ette
 binnicken der baemher
 ticheyt onses godes daer
 mede heuet ons gheuan
 det die wren hoghen op
 ghegaen is. **I**nlichte
 o heere dien die saken in
 duystermissen ende in
 schieme des dodes: te ley
 den onse dēeren inder
 werch des vreedē. **D**en
 tytel *Canticum marie*
Desen psalm maecten
 ende sancē die edel ma
 ghet maria in dē huyse
 elizabeth hoere nichten
 Daer sy in bewyft dat
 sy ontfermhertich is den
 oetmoedighen. En is hou
 loff *magnificat anima*
mea dominum Canticum
marie

Myn sieligroet de
 heere. **E**n my
 gheest heuet hem hoghe
 verbraubet: in gode my
 heyl. **W**ant hy heuet
 aenghesten die oetmoedic
 heyt syne deeren: siet
 daer van sullen my salich
 heytē alle gheboerten.
Want hy heuet my gro
 te dīnghe ghedaē die mach
 tich is: en syne heylige
 naem. **E**nde syne ont
 fermherticheyt is vā ge
 slachte tot gheslachten:
 dien die hem ontferm
Hy heuet machē ghe
 daen in syne armē hy
 heeft verstroyt die hou
 dighe van ghedachten
 syne herten. **H**y heuet
 affgheset die machtighe
 vande stoele: ende heuet
 verhoghet die oetmoedi
 ghe. **D**ie hongherige heeft
 hy vervult met goede: en
 die ryke liet hy ydel. **H**y
 heuet ontfanghē ysrahel
 sy kynt: hem ghedachte
 syne ontfermherticheyt.
Als hy ghesproken heeft
 tot onsen vaderē abrahā

ende synen gheslechte vā
beghinne den tytel van
cantium Symeons

Dit badt die goede syme-
on doe hy xpm̄ ihesum ont-
fincde in synen armen in
den tempel. **nunc dimittis**

seruū tuum domine. ⁊
Canticum symeons

Du laetste heere dy-
nen knecht naedy
nen woerde in vreden

Want myn oghen heb-
ben ghesien dyn heylgeu

Dien du bereyt heues:
voer dat aensichte alre

volke **E**en licht dat is
tot eenre openbaringhe

der heydenen: en tot glo-
rie dyns volkes vā ysael

Totter compleet wāneer
men eetet soe leestmē de

se naeuolghede lesse bādyne

Heeere heet gheue die
bādyne Een ruste

lyken nacht en een salich
luē moet ons gheue die

almachtighe en onferm
hertighe heere Amen les

Broeders weest se
sober ende wakket:

want v wedersake die
byant gaet dme als se

briesschende leuwe soeke
de dien hy verdynden

mach: dien weder smet
sterck int gheloue. **M**er

du onse hulp is inden
nante des heeren **D**ie

ghemaectt heuet hemd
ende aerde **P**ater noster

Confitemini domino
qm̄ Confiteor des. **R**ise

riatur vestri **B**keer
ons god onse heylgheuer

ende heer dyn toern vā
ons **G**od wilt dencke

an **C**onmudarem in
in te dme **g**heue ha

bitat et **E**re nunc be

Expon **an** **H**eeere onferme
dy mynre **E**nde verhoer

myn ghebet **C**apitel **Zu**

Du byste heere mōs
dende dyn heylighe

gloriose nāe is aenghe
roepen op ons: en laet

ons nyet achter heere on
se god **G**ode segge **ymē**

Oscipper der dinge:
wy bidde dy voer

den ondergancz des lichts:

dattu met dynre geuwē
 lyker goedertierenheyt:
 sjs een bissop tot onser
 hoede. **O**ie drome en
 fantasie der nachte: moe
 ten werch gaen: onsen vy
 ant dien bedrucket: op
 dat onse lichaem niet en
 werde beuleet. **A** lincg
 tighē vader verleen dat:
 by jhm xpm onsen heere.
 die metty regnoet inder
 ewicheyt. metten heyligē
 gheest. Amen. **V**ri. Behoe
 de ons heere. **A**ls den
 appel vanden oghe. **O**n
 der den scade dynre vlo
 ghden bescherm ons
In die feste van neghen
 lessen in die verste com
 plect op nūc dimitt. **A**n
Wy bidden dynē vre
 de heere ende dynē vre
 de spe moet bliuen in
 onsen herten. op dat wy
 nyet en ontsien vā dat
 nacht vresen off die dach
 vrese mer alwes moet
 wy waken in allen wer
 ken dynre ghebode. **I**n
 die fest van neghe les
 sen ter ander compleet
 Antiffen.

Wake op ons o ewighe be
 houder op dat ons nyet
 en begrype die behendi
 ghe bedriegher. **W**ā du
 byste ons ghemaekt een
 ewighe bystaende hulp
Dagheluy op nūc di
 mittis Antiffen. **O**he
 behoude ons wakende: be
 wagt ons slapende: **O**p
 dat wy moeten waken
 met chrigo: ende waken
 in vreden. **H**eeve offer
 me dy onser in **C**hryste
 ontferme dy onser heere
 onferme dy onser **W**ād
 onse. **E**nde en inleyde
In vreden in dat selue
 sal ick slapen ende rustē
Ick gheloue in gode **N**oe
 der oppervississe des **G**e
 nedien wy den heere vad
 erde den soen mette he
 lighen gheest laten ons
 lonen ende verhoghen in
 ewicheyt. **O**u byste ghebe
 nedyt heere in dat fur
 mamente des hemels
 Ende louelyck ende glori
 ose ende verhoghet in e
 wicheyt. **O**ie ewighe va
 d moet ons ghebenedien

Amen **G**heuerdighe he
 in deser nacht ons te behoe
 den sonder sonde. **O**ntfer
 me onser heere ontferrme

Oyne ontferrme
 heyt moet gheschien op as
 Als wy in dy ghehoeyt heb
 ben. **H**eer ons heere een
 toerne der sterckheyt voer
 dat aensicht des vyants

Heeve verhoer myn **C**
 heere god **Collect**

Overlicht onse duyst
 missende alle laghe deses
 nachts verdriue godstier
 lyck van ons. wy bidden
 behoude ons almachtighe
 god. ende verleen ons dat
 ewighe licht. **O**uermids
 onsen heer **H**eeve verhoer
Benedien wy **A**lle ghelou
 ghe sielen **O**nse hulpe is
 in den naem des heeren
Die ghemact heeft hemel
 ende aerde **D**ie name des
 heeren sy ghebenedyt vā
 desen nu hent in ewichheit

Metter hemelscher be
 ne **†** dixien ghebe **†** ne
 die ons die vader die so
 ne ende die herlige gheest

Amen van paesschen
 tot die octaue van pinx
 teren dagheleys **A**nne
 van onser vrouwen

Verblyde dy to
 nighime des
 hemels. **A**lla want die
 du verdienst hebste dra
 ghen. **A**lla is verreesen als
 hy ghesest heuet. **A**lla bid
 de gods voer ons **A**lla **A**
 Nae dien dattu kent vā
 des blenestu maghet on
 berlect **A**lla **G**ods moed
 bidt voer ons **A**lla **Collect**

Verleent ons heere
 god **D**ynne dienres
 des bidde dy wy dat wy
 verblyden van ghesont
 heyt siele ende lues. en
 dat wy ouermits glorio
Riede der salighe ma
 rien moeten werden ver
 lost van deser neghe woer
 dighe dvoeffnisse ende
 ghebuynken eweliker bly
 scap. **O**uermids **I**n die
 ouerste feesten ende in
 groten dubbelen feesten
 alt iaer sonder die piach
 tyt **A**nt

Oheylighe moed ons
 verlossers. Du ble

uest een open porte des
hemels ende een sterre
des meers Come te hul
pen den vallende volke
dat begheert op te staen:
du die heueste ghewone
met verwonderē d'na
turen dynen heylighe
winre maghet voer en
nae die ontfinghste
van gabriels mande die
gruete Ave Ontferme
dy ouer den sundaren

Versikel ende Coll
als voer sonder allaluya

In dubbeldē feesten an

Wes ghegruet om
me der hemele.
wes ghegruet vrouwe
d' enghelen. wes gegruet
heylighe wortel daer d'
werelt een licht aff op
ghegaen is. verblidedy
vol van glorien die suā
lyck biste bouen alle mē
schen. blyne ghesont die
daer beste seer schoen
ende bidde christus al
toes voer ons

Versikel
en coll als voer staet

In die feest van neghe

lessen en dagelics ant

Ghegruet systu co
mghine d' barm
hertichheit des leues sue
tichheit ende onse hope
ghegruet systu. wy elly
dichte ene kynderen roe
pen tot dy drooude ende
sweyende sichten tot dy
in desen dale der tranen
Eya onse voerspreekster
keer tot ons dyne ontfem
hartighe oghen ende che
ons nae desen ellyndigē
leue ihesum die ghebe
nedide vrucht d'ys buyrs
O goedertieren O god
dienstighe O suete mā

Versikel ende coll
als voer

In die aduet
tot kersdach: Ghe
gruet systu maria vol
ghenaden die heere is
metti. Ghebenedyt bist
tu onder alle wimen. en
ghebenedyt is die vrucht
d'yns bukes. **Collect**

God die woudeste
dat dyn woert
vleessiche aen name vā
den buke der salighe

maghet marien als die
enghel boesdrapte. gheest
dynen dienres dat wy
die ghelouen dat sy waer

lyke een winster gods is
ouermits haven ghebe
de by dy gheholpen moe
ten werden **Quer mids**
van kerstdach tot onser
lieuer vrouwen lichtmis
se vsikel **Vlae** dien dattu
kyn bawdes bleueste ma
ghet ombeulect. **Gods**
moeder bidde voer ons

God die **Collect**
den menscheleken
gheslachte ghegheue heb
ste loen der ewigher salig
heyt ouermits vruchtba
re ioncferschap der saliger
marien wy bidden gheef
dat wy ghewaer moeten
worden dat sy voer ons
bidde die ouermits haer
werdich waven te ontfan
ghen den gheuer des leues
Onsen heer ihu xpm ame
Dit syn die ghetyden
der saligher maghet ma
ria. Die metten :

Ghegruet systu maria
vol ghenaden die heere is
metti. ghebenedyt bistu

sonder alle wuenen ende
ghebenedyt is die vrucht
dons bukes ihu christi
Amen.

Heer dy
salste op
doen my
ne lippen
ende my
nen mont

sal want **beddige** dy lof
God wilt denken in my
hulpe heere tot my te hel
pen haeste **G**lorie sy god

Ant was **Inuitatori**
um **I**nder eerlyckheit
der alre salichster ioncfrau
wen marien laet ons vol
hertelyke blyscap hebben
ten heere **veinte exultem**

Qoemt laet ons seer
verbrouwen te hee.
laet ons iubileeren gode
onsen heylgheuer. **syn ae**
sichte laet ons te voren be
grypen met behen:ende
laet ons met psalmen tot
hem hebben volhertelyke
blyscap. **I**nder eerlyckheit
der alre salichster ioncfrau
wen marien laet ons
volhertelyke blyscap heb
ben ten heere **A**nt

god is groot heere ende
 groot coninc op alle die
 ghene die godlyck syn.
 Want die heere en ver
 dyft nyet syn volck wat
 in synen handen syn
 alle eynden van aert
 rycke ende goetheit
 berghen siet hy. Laet
 volhertelyke blyscap heb
 ben ten heer. **W**at sy
 is dat meer ende dat
 heuet hy ghemaect en
 dat droghe lant heuet
 hy ghouestet. syne hande.
 coemt laet ons voer
 gode neder uallen laet
 ons scrijpen vordē hē
 die ons ghemaect heeft
 want hy is onse heere
 ende onse god ende wy
 syn syn volck ende scape
 synre weyden. **J**nd eer
 lyckheit der alder salich
 ster ioncfrauwen mariē
 laet ons volhertelyke
 blyscap hebben ten heere
Off ghy huydē hoert
 syn stemme verherder
 nyet. uwe herten gelytē

dat uwe vaderē my ver
 toerden in den daghe
 der beroringhen inder
 woestynen daer wy uwe
 vaderen berorden en
 proueden/ ende saghe
 myne werke. Laet ons
 volhertelyke blyscap heb
 ben ten heere. **T**ier
 tich iaer was ictz naest
 desen gheslachte en sprac
 altoes dese dwalen in
 herten ende sy en beken
 niden nyet myne weghe
 ende ictz swoer hem in
 mynen toerne dat sy niet
 en souden gaen in myn
 ruste. **I**nder eerlyckheit
 der alre salichster ioncfrou
 wen marien laet ons
 volhertelyke blyscap heb
 ben ten heere. **G**lorie sy
 den. **A**lt was laet ons
 volhertelyke blyscap heb
 ben ten heer. **J**nd eerlyck
 heit der alre salichster
 ioncfrauwen marien
 laet ons volhertelyke bly
 scap hebben ten heere
ymmē. **D**at slot mariē

ps Dñe dñs noster viij
an Ghebenedyt bistu on
 der alle wuuen ende ghe
 benedyt is die vrucht dy
 ns bukes **ps** Celi enar
 vant xviij **an** Also wt
 uercove mirre gauestu
 volke der sueticheyt heyl
 liche moeder gods **ps** Do
 mini est terra xviij **an**
 Voer deser ioncfrauwe
 beddeken smghet ons
 stadelyken sueten sange
 der minne. **v.** Wyde ge
 stort is die gracie in dy
 nen lippen. daer om he
 uet dy god ghebenedyt
 in ewichyden **Vader** d
 se als in die prime Ende
 en inleyde ons nyet in
 betoringhe mer verlost
 ons van quade **Quants**
 ghebet ende verdienste
 der heyligher gods moe
 der ende maghet mariē
 troefte ende bescherme
 ons die milde ende ont
 fermhertighe heere **Amē**
 heere heyt gheuen die be
 nedixie **Die** hoerhste ior
 frauwe alder ioncfrauwe
 bidde voer ons den heere

Amen *De eerste lesse.*
Heylighe maria ior
 frauwe alre ionc
 krauwe moeder en dorh
 ter des conincs van alle
 seynde in ons dñe troef
 te op dat wy ouermids
 dy verdienen te hebben
 dat loen des hemelschen
 vykes ende metten go
 des wtuercoven ewe
 lyck regneren moeten
Mer du heere ontfer
 me dy onser. gode seg
 ghen wy danck **Ref**
 heylighe ende onbeulec
 te maghedom ictz en
 weet nyet met wat lo
 ue ictz dy voert spreke
 moghe **Want** dien die
 hemelen nyet begripen
 en mochten dien heuef
 tu in dñe stoet ghelegē
v. Ghebenedyt bistu
 onder alle wuuen en
 ghebenedyt is die vrucht
 dyns bukes **want** die
 heere heet gheuen die be
 nedixie **Die** heylighe
 gods moeder sy altoes
 onse hulpsster **Amen**
Die anderde lesse

Faint, illegible text on a strip of aged paper, possibly a flyleaf or endpaper, held by a metal clip on the right side.

A vs Bidt voer dat gemeyn
volck. set dy voer die
clerescap spreect voer
dat ynnige wylflicke
kunne alle moete sy v
neme dyn hulpe die ho
ge begaen dyn gehuech
nisse. Want wt dy. **Gl.**
xps onse god

Heylighe gods moe
 der maria die is
 delike vdiens dien te
 ontfanghen dien alle
 die werelt nyet begripen
 en mochten met dynre
 milder bede dwae aff d
 se sunden dat wy oumits
 dy climme moghen op
 den stoel der algher glo
 rien daer du regneers
 met dynen kynde sond
 eynde ende sonder tyt
Mer du Ref Salich bistu
 maria die den hoer
 droechste sepper d' waerlt
 Dien wonnestu die dy
 maecte ende du bleues
 maghet ewelyck. **V.** Ghe
 guet systu maria vol
 ghenaden die heere is m
 dy **Dien** wonnestu heere
 heet ghenen die benedixie
 met horen goedertieren
 kynde benedie ons die
 maghet maria **Amen**

Hdie dorde lesse
 eplighe maria die
 alre hoerhste bouen alle
 creatuieren gode oeffen

ste bidde voer ons alre
 heylighen heyligste dz
 hy ouermits dy onse ge
 bet ontfanghe die van
 dy om ons gheboeren
 waert ende regneert bo
 uen die hemel dat met
 synre waerre minnen
 ghedelighet woden
 onse sunden **Mer du**
Ref Salich bistu ionc
 frau maria en alles
 loues alre wardichste
 want wt dy is ghebo
 een die sonne der ghe
 rechticheyt christus on
 se god **ps** Te deu Tot
 die l. s. Die heere salhoer
 helpen met synre aeficht
 ende in midis hoer sal
 god bliuen onbeweghet
God wilt dencken
ps Dns regnaut xcij
ps jubilate xcix **ps**
 Deus deus meus lxi
ps Deus miseratur lxi
ps benedixite **ps** lauda
 te dnm. C. xlviij **ps** Ca
 tate do^e Cely **ps** lauda
 te. Cl. **O** wonderlike **an**

vergaderinghe d'iesseper
des menschelyken leuens
ontfinc den leuende li-
haem ende gheuerdiche
hem gheboven te werden
van eenre ioncfrauwe en
is voert ghecomen men-
sche sonder manes toet
ende heuet ons gheghe-
sone godheit ymme glo-
riose vrouwe. **Capittel:**

Als een wyranke
droech ick vruchte
suericheit des volkes en
mijne bloemen ware vruch-
ten der eeren ende der
eerlycheit gode segghe
wy danc. **Ps.** Sed ver-
roesse ende wtuerroesse
ende docht wonen in syne
tabernakel. **ps** Benedic
d'ns d'ns **Martha** **Se**
sanna gods moed-
woufrouwe ewelyck ionc-
frouwe du wordes wer-
dich den heere d' anghelē
ommet te draghen en hē
te soekene ewighe ioncfrau-
we ick bidde dy dencke o-
ser milde maghet bidde
xpm voer ons dat wy mit
d'ynre hulpen een hemelste

ryke werdich worden
heere **Hoort** **Bedden** wy

Verleent Collect.
Barmhertiche god
een onderstant onser waer-
heyt op dat wy die der alre
heyligster moeder gods
marian hoeghemisse beghe-
ouermits hulpe haere bede
van allen onsen boesheide
op moeten verstaen ouer-
mits den seluen onsen heer-
xpm d'ynen sone die
metti leuet ende regneert
in eenicheit des heylighe
gheest een god ewelyck
sonder eynde Amen heere
verhoert myn ghebet en
myn roepen come totti Be-
nedien wy den heer/gode
segghe wy danc alle
ghelouighe sielen ommits
d' barmherticheit gods
moeten rusten in vreden
Amen **Die prieme.**

God wilt dencken in
mijn hulpe heere
tot my te helpen haeste
Glorie syden **A**ls was
inden beghinne mi ende
ewelyck v' ymme.

Oriste conincz alre
 goedertierensie be
 sitte onse herte op dy wy
 dy tot alre tyt behoerly
 ke loue gheuen. **G**edek
 meester der salichheit dat
 tu heer te doren genam
 ste een ghedaente ons lit
 haems ende da ghebove
 wordes vander onbeuol
 ter maghet. **M**aria moe
 der der ghenaden moe
 der der barmherticheit
 bescherm ons woerde w
 ant ende inder sondes
 doots ontfanghe ons. **G**lo
 rie sy die heere die ghebo
 ven biste vander maghet
 metten vader ende den
 heylighen gheest ewelich
 sonder eynde. **Amen ps**
Ad dnm **Cxxix ps** **leua**
ui **Cxx ps** **letanus** **Cxxi**
an **D**oe du onsprekelyc
 wordes ghebove vander
 maghet doen worden ver
 vult die sijnsturen du qua
 mes nader als die reghen
 in die huut ou dattu mo
 ghes salich maken des me
 schen kune dy god loue
 wy **Capitel** :-

An aenbeghinne
 onse heer die alre
 velt en sal ick gheen ghe
 neme ende inder heyl
 ghet woeninghen dattet
 ick vder hem. **Gode** **ps**
Ochryste die leuende
 ghe gods sone ontfome
 dy onser. **D**ie ghebove
 biste vander maghet ma
 ria ontfome dy onser
 die dat **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 dattu **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 tu maghet **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 moeder **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
Heer **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 sen **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 dy onse **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 me dy **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 on **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 len **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 nen **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 dan **ps** **one** **die** **Glorie** **si**
 alsoe inder goeten als
 inder hemel ons dagelics
 broet gheeft ons huyde
 ende verghoet ons onse
 misdaden als wy verghet
 uen die reghen ons mis
 die hebben en en misde
 ons niet in berounghe met
 verlost ons va quade **Ame**

Ghegruet systu maria
 vol ghenaden die heere is
 met ghebendyt bistu
 onder alle wimen ende
 ghebendyt is die vrucht
 dyns bukes ihesus christi
 Amen. Gede en inlyde
 ons wy. Dat woort is
 worden vrasche en be
 heit. Gede en inlyde
Credo. Ick gheloue in god
 den vader sapper mes he
 made. Gede den gheest
 ende in ihesu christi synen
 eenighen. Ick gheloue
 die onse ghen. Ick gheloue
 heere. Ick gheloue
 van n. Ick gheloue
 we. Ick gheloue
 pynt on. Ick gheloue
 gherum. Ick gheloue
 gen. Ick gheloue
 in he. Ick gheloue
 dachen. Ick gheloue
 las. Ick gheloue
 gods des almachtighen
 vaders. Dan daer sal hy
 weder amen te oordelen
 leuende ende dooden.
Ick gheloue inden hey
 lighen gheest die gheme

A almachtich

ne heylighe kerke gemee
 sap der heylighen vghen
 ghe der sonden weder op
 veruisinghe des vleesches
 ende dat ewighe leuen
Ps. Bidde voer ons hey
 lighen gods moeder die wy
 weydich moeten werden
 der beloesemissen christi
 heere. **hoer myn Collet**

Heer. **od** wy bidde
 dy dattu dyne ghe
 nade stoces in onse sinne
 dat wy die van des en
 ghels boetsap christi dys
 soens menscheyt bekenē
 met synre passien ende
 enre totter glorien synre
 opuurstandnisse moeten
 worden gheleydet. Die
 metti leuet ende regneert
 heere. **hoer.** Benedie wy

Alle ghelouighe zielen
God **Die kerke**
 wult vanden in my
 Glorie sy den vad **Quiste**
 comide alre goednereste
ps Ad te leuau. **Cxxij.**
ps nisi quia dñs **Cxxiii.**
ps Qui confidit **Cxxiiii.**
Ant. **W**y bekennen dat
 die door ne bossche die may

is sach onuerbrant w
dyne behoudene loue
lyke magedom gods
moeder bidde voer ons

Ende Capittel.
Aldus ben ick ge
uestet in sijn ende in
die gheheylde stede
heb ick ghelykenis
rustet ende
len is myn
de segghen wy

Ref. **M**er dymre ghe
daente endemer dymre
schoente. **V.** Siet toe vro
melyck gaet voert ende
vagnere sicut dymre soe
te Glorie sy Met dymre
ghedaente **Vsi.** Wydege
stout is die gracoind
nen lippen Daer om he
uet dy god ghebenedyt
in ewichheit heere shoer

Ryke ons **Collect.**
heere dymre rechter
hant ende ouermits dz
ghebet der alre salichste
maghet marien seynde in
ons die hulpe dymre god
lyker crachten **O**uermits
heere shoer. **B**enedic wy
alle ghelouighe selen rē

God ant **Die sexte**
dencken in myn hul
pe heere tot **Ant.** **A**heer
te comick alre **ps.** In con
uertende **ps.** **N**isi
dus **ps.** **H**eat oies
ps. **Ant.** **I**esses wor
de ghegheuet worā
dus opgheden ee ster
re een maghet heere to ghe
sonnater **ps.** **C**apitel

Aldus in dat gheude
telte ende dat waltes een
is inden deelen **ps.** gods
ende in die **ps.** der
hulpe **ps.** **C**apitel
gheest **ps.** **V**de
ghestort is ghe **ps.** in dy
nen lippen **ps.** Daer om
hant dy god ghebenedyt
in ewichheit in dymre lip
pen Glorie sy **V**de ghe
stort **Vsi.** Die heere sal hoer
helpen met syne aefichte
en in mydes hoer sal god
blyue onbeweghet heere
verhoer myn **Collect.**

Verleene barmhertige
god een ondfstant **Als**
voer in die landes **Die none**

God wilt dencke
in my hulpe he
tot my te hopen haeste
Glorie sy den *ymmen*

Ohryste onick alre
ps Depe expugnauerat

Exon ps De profundis

ps Dñe nō lxxv

Ant *ps* Maria heuet
ons gheuonit de ghe

sonemaker dien Johan

nes sath ende sprecede
cyp die dat van gods

die die daaghet die son

den der *capitel*

In den verhoghet
in den verhoghet

in den verhoghet
in den verhoghet

in den verhoghet
in den verhoghet

in den verhoghet
in den verhoghet

in den verhoghet
in den verhoghet

in den verhoghet
in den verhoghet

in den verhoghet
in den verhoghet

Kel **H**eeve verhoer my
God ewich *Collect*

Oende almachtyg
die ouermits den heyl

ghen gheest siele ende lu

cken der gloriofer ma

ghet marien voer ghe

maket ende voerberey

det huus op dat sy en

waardighe woninghe dys

lieuen soens verdrende

te werden ghyf ons die

hem van hoerre hucghe

nisse verbyden dat wy

ouermits hoerre gaedene

van bede van alder *esse*

de anetelckheyt vande

ewighen dode ende van

allen quade moerenber

den verlosset ende tota

awigher vrouden moer

werden gheuseert *ouer*

mits onsen heer er heer

verhoer *Benedien wy*

Alle ghelouighe zielen

God wilt *die vespa*
dencken in myn
hulpe heere tot my te
Glorie sy *ps Dicit dñs*
ix ps laudate pueri
xi ps letatus sum
xxi ps nisi dñs edifi
tauerit xxi ps lau

da jhelin. C. xlvij. **An**
 Heylighe moed en ma
 nes onkundich gloos
 se conghine der werlt
 bidde voer ons de hee

In allen **Capittel**
 dinghen heb ic
 ruste ghesocht ende in
 des heeren erue sal ic
 wonen doe gheboet en
 seyde my die sapper al
 re dinghen ende die
 my sciep die rustede
 in mynre woninghe

Gode seg wy. Respo

Alre haffte maghet
 christi werclaster d' doech
 den brent heil den on
 gheuallig. **Help** vrou
 we dien die auoes totti
 voepen. **vs.** Want wy
 met grootheid d' sun
 den ghedruet werdel
 ende myemont ems die
 ons helpet **help** vrou
 we **Glorie** sy den vad
help vrouwe **ymmen**

Gegruct sijnstu stave
 des meers **vs.** **Bidde**
 voer ons heylige gods
 moeder dat wy werduch
 moete wden der gheloef

nisse xpi **ps** migt **An**
Heylighe maria wet
 te hulpen den onghual
 lighen helpe die deyn
 moedighe stercke die aar
 ke bidde voer dat ghemey
 volck sette dy voer die
 derck stap **in** **voer**
 dat **in** **chlyke** **ve**
hine **heer** **verhoer**
 myn ghebet **Collect**

Voelen ons heere god
ve **ve** **ve** **ve** **ve**
 hadden wy dy dat wy s
 leyden **ve** **ve** **ve** **ve**
 sielen ende **ve** **ve** **ve**
 wy **ve** **ve** **ve** **ve** **ve**
 de **ve** **ve** **ve** **ve** **ve**
 moeten **ve** **ve** **ve** **ve**
 van **ve** **ve** **ve** **ve** **ve**
 ghe **ve** **ve** **ve** **ve** **ve**
 bidden **ve** **ve** **ve** **ve**
Quarnde onsen heere

Heer **ve** **ve** **ve** **ve**
 dien **ve** **ve** **ve** **ve**
 ghe sielen **Die compleet**

Bekeer ons god on
 se heyligher **en**
 affkeer dynen toorn van
 ons **G**od wilt dencke
 in heere tot my te **Gl**
 sy den **A**lt was in **ps**

fiel inder tyt dynre pynē
ende dyns buteren dodes
dat swert des rancōe doer
ghinck Die leueste en reg
neers in ewichheit des heyl
lighen gheest een god owe
lyck ende vmmes amē

Die seuen psalm
Dne ne in furore .vi.
Et quor .xxxi. Dne ne in
furore .xxviii. Misereve
me deus .l. Dne exaudi
Ei. Deprofundis .Lxxix

Dne exaudi **E**rlin **D**iele
ere ont. **A**men
Herme dy onser **X**pe
ontferme dy onser **H**ere
ontferme dy **X**pe hoer
ons **G**od vader vanden
hemel ontferme dy onser
God soen verlosser d we
relt ontferme dy onser **G**od
heyligh gheest ontferme dy
onser **G**hesontmaker d
werelt helpt ons **H**eyli
ghe drievuldichheit een
god ontferme dy onser
Heylighe moeder gods
bidt voer ons **H**eylighe
ioncfrauwe alre ioncfrau
wen bidt voer ons **H**eyli

ghe conighinne der heme
len bidt voer ons
Heylighe ma bidt voer ons
Bente michiel b
Bente gabriel b
Bente raphael b
Alle heylighe enghelen
en archagele biddet voer ons
Bente Johā baptist b
Alle heylighe priarchen
en pphete biddet voer ons
Bente peter b
Bente paulus b
Bente andries b
Bente Johan b
Bente jacob b
Bente jhōs b
Bente elias b
Bente jacob b
Bente scharlous b
Bente bartholomeus b
Bente simon b
Bente thadens b
Bente mathys b
Bente marcus b
Bente lucas b
Bente barnabas b
Alle heylighe aplēn en
euāgelisse biddet voer ons
Alle heylighe discipulen
ons heere. biddet voer ons

Alle heylighe ontfchul
dighe kynd die ghedoot
waden om xpm van he
rades biddet voer ons

Ente stellen **b**
ente linus **b**
ente clemens **b**
ente clemens **b**
ente Symon **b**
ente Cornelius **b**
ente laurens **b**
ente Vincent **b**
ente cyrilus **b**
ente Fabianus **b**
ente Valentinus **b**
ente Ignacius **b**
ente Thomas **b**
ente Mattheus **b**
ente Mattheus **b**
ente Iohannes **b**
ente Paulus **b**
ente Eusebius **b**
ente Christoffer **b**
ente Blasius **b**
ente Sabina **b**
ente Sebastiaan **b**
ente Aviaen **b**
ente Ponnaen **b**
ente Ioriaen **b**
ente Lambert **b**
ente mauricius met
dyne gheselle biddet voos

Sente bonifacius met dy
ne ghesellen biddet voos

Sente victor met dynen
ghesellen biddet voer ons

Alle heylighe martela
ren biddet voer ons

Ente marten **b**
ente silvester **b**
ente leo **b**
ente Gregorius **b**
ente Augustyn **b**
ente Iheronimus **b**
ente Ambrosius **b**
ente nicolaus **b**
ente bernardus **b**
ente benedictus **b**
ente hilarius **b**
ente Antonius **b**
ente Alexius **b**
ente wilbroot **b**
ente venigius **b**
ente leonard **b**
ente felycyn **b**
ente seruaes **b**
ente dionis **b**
ente hubert **b**
ente gielis **b**
ente verbanus **b**
ente galle **b**
ente radboed **b**
ente adolph **b**
Alle heylige confessorē **b**

verlost ons heere **A**n
 dien dat wy ons crecke
 ofter ons ghelyke of ghe
 lyken ons den hoghen
 off dat wy ons eenyghē
 mensche gheleijt houde
 in duergden verlostos
 heere **A**n dien dat
 wy ons luyde duer of
 goede wercken nyet soe
 en verhoghen off verlost
 uen als wy sonden ver
 lost ons heere **A**lle
 hoghen smaecte off hoge
 weeten boue dan onse
 matz is verlost os heere
An allen houerdige
 sichten sijn in gheste
 lyckheyt vlost ons heere
An alle herrewill
 ende oghelarentheyt as
 eyghen willen verlost
 ons heere **A**n alre
 gheestelyker ende wde
 lyker honerdien vlost
 ons heere **A**lle tor
 ne ende van hare ende
 van nyde ende van bit
 terheyden ende van al
 len misnaghen opon
 sen euen mensche vlost
 ons heere **A**n allen

onreinen ghedachten
 ende van alle vleysche
 lyker neyghinghe ende
 werlyker begherte ver
 lost ons heere **A**n alle
 onreynichz lyfs en der
 ziden vlost ons heere
An gheruicheit ende
 droefheyt in tylyke di
 ghen verlost ons heere
An onser groter ver
 sumenisse ende onblyue
 in al onsen leuen vlost
 ons heere **A**n allen
 onsen sunden verlostos
 heer **B**y dien dattu ge
 boersapt wordes marie
 ende mensche wordes v
 lost ons heere **B**y dien
 dattu toe quames ende
 gheboren wordes verlost
 ons heer **B**y dynre dope
 ende dynre vasten vlost
 ons heer **B**y dynen hey
 lighen cruce ende dyne pas
 se vlost ons heer **B**y dy
 re doot en dattu begraue
 wordes verlost ons heere
By dynre heyligher opa
 standnisse ende verclaerd
 eerlyker hemelsther opuaet

blost ons heer **B**ydē
troester den heylighen
gheest **B**y verdienstedē
re herlichtē blost os hē

Inde daghe des oedels
blost ons heer **I**n sun
daren bidden dy hoer
ons **I**n bidden dy
dattu alle sūden en
en wāden en ghes
ghenes hoer os **I**n
den dy dattu ons gheue
ghaverhe biechte en ghe
waren rouwe ende ver
ghiffemisse van al onser
sūde hoer ons **I**n bidden
dy dattu alle kerke lude
die du hebste blost mer dy
nē duere bloede wulste
tor dy bekeere en in dñe
dienste behoede ende be
ware hoer ons **I**n bid
den dy dattu ons wulste
gheuen leue in tyt ende
in ewicheyt en ghesont
heyt den siel en aen lue
nae onsen behoeden tot
dñre eeren hoer ons
In bidden dy dattu ons
wulste minerlyke behoede

^ dñne dienzes in dñne dienst

ende onthouden hoer
ons **I**n bidden dy dat
tanden staet d' heyligher
kerken in allen formen
dienste want menen wulste
in heylcheyden ende in
ghetale Ende dattu de
maus ende den keyser
bissoppen ende pousen
ende alle macht gheeste
lyck ende waerlyck en
alle wyse wude alle
die d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
begheuen lude wāne
ende wāne ende die ghe
heel kerken wulste
behoeden mer dy d' d' d'
stucke ende wulsten vā
allen qualite hoer ons

In bidden dy dattu al
le dien die on hoer doen
ende hebbe gheuen wer
dich wulste wāne te gelle
dat ewigh gheuen hoere
ons **D**attu die gheeste
lyck ende wulste gheue
ghen syn wulste wulsten
dy bidde dy hoer ons
Dattu den siele gheeste
lyck en lyffelyck ghesont
heyt wulste geuen als sū

behouenen tot haere
 salicheyt wy bidden dy
 hoer ons. **O**attu alle
 bedroefde herten wylste
 nae horen behouenen tot
 dynre eeren troesten en
 verblyden wy bidden dy
 hoer ons. **O**attu ons
 wylste leyden totten ewy
 ghen leuen wy bidde dy
 hoer ons. **O**attu alle ge
 louighe sielen ende alle
 mynre vriende en alle
 die my goet ghedaen
 hebben ende al die in dy
 re minne hestouen syn
 wylste vanlossen wt synre
 des digh miss ende ghe
 uen dat ewighe leue wy
 bidden dy hoer ons. **S**o
 ne gods wy bidden dy
 hoer ons. **L**am gods die
 affnemes die sonden der
 werelt spaert ons heere

Lam gods die affnemes
 die sonden der werelt ont
 ferme dy onser. **L**am gods
 die affnemes die sonden
 der werelt gheeff ons vrede.
Xpē hoer ons. **H**e
 re ontferm dy onser

Xpē ontferm dy onser
Here ontferm dy on
 ser. **H**ader onse. **E**nde en
 inlydt ons nyet in bero
 ringhe. **D**ie corte preces

Here nu heb gespro
 ken ontferme dy my
 re-make ghesont myne
 siele want ick in dy gesou
 dighet hebbe. **H**eer dy
 moeten helpen alle dyne
 viken. **E**nde dyne heylig
 ghen moeten dy behoude.
Dyne priesteren moeten
 aantrecken verghuisdich.
Ende dyne heylighe moe
 ten blyden. **W**y hebbe
 ghesondighet met onsen
 vaderen. **O**uvertelyck
 hebben wy ghebrocht
 ende boesheit hebben wy
 ghedaen. **H**ere en doe
 ons nyet nae onsen sun
 den. **N**och en wedergeue
 ons nyet nae onser boes
 heyt. **H**eer en ghedent
 ke nyet onser ouder on
 gherechticheyt. **H**aestely
 ke doe come ons dyne ot
 fermhertich want wy al
 te arme syn ghe worden

Helpe ons god onse
 heyl Ende om die glorie
 dyns name verlosse ons
 heere ende wes ghenadich
 onsen funde om dyns na
 men willen **H**eeve wes
 ons een toerne d sterckh
 van teghenwoerdicheit
 des dyants **H**eeve ver
 hoer myn **H**ebet en my
 roepen come **Collett**

Ally bidden heere har
 die ghabede dyre
 oetmoedigher erke spaer
 die sunden der gheenve
 die dy belien op dattu
 ons goeder heren gheues
 te samen verlatenisse en
 vrede **G**od wien eyge
 ende proper is te ontfer
 mene ende te spaden
 ontfanghe onse ghebet
 ende die ghene die bedruet
 syn metten bant der sun
 den moeten ontbenden
 ende los werden **A**mmis
 dyne ontfermhertige goe
 derharenheyt **H**eeve toe
 ons goed erkerlyke dyne
 onsprekelyke offermhar

richheit op dattu onste
 samen bloets van sonde
 gode verlosses vander
 pynen die wy daer om
 verdient hebben **Q**uer
 mis onsen heer **H**eeve
 verhoer myn **B**enedien
 wy den heer **Voer o**

Gode weldaders
God die nae dat
 sacramet des doepsels
 die anderde affwassem
 ghe der sunden inden
 admissen hebste ghege
 uen fier goe adelyck op
 dyne dien **Voer welc**
 ker werke **W**and
 baecheyden **H**estiede
 maerke sal **W**an d
 d'ant op dat sy voer
 derne dinghe die voer
 erste hemel **Voer**
 tytelike ewigh **W**eder
 ontfanghen moghen
Quermids **Voer een**

God die **Zieken**
Oen hulpe d'ne en
 suidlinghe d mensche
 lyker wandheyt tone
 op onse zielen **A** die

wacht dynre hulpen
 op dat hy met hulpe
 dynre barmherticheyt
 ghesont weder gheoent
 ende gheoffert moet w
 den dynre heyliger ka
 ken **Quermis voer brede**

God van wien sy die
 heylighe begherte
 die rechte eade ende die
 gherechte wken gheest
 dynen dienens dynre
 brede die de werelt niet
 gheuen en mach soedat
 onse herten hem gheue
 moeten. It dynen ghe
 boden ende dat die aynt
 van die wyanden ons
 werde afghenomen
 Ende dat met dynre be
 kermisse die tyde moe
 ton syn rustelyck **Qu
 mis voer die wadere**

Ohure wese by on
 sen ghebede ende
 satighe den wach dyn
 re knechten in gheluc
 kicheyt dyns heyls op
 dat sy in alle swandeli

ghe deses wegges ende
 leuens bescuiddet moere
 syn met dynre hulpe
Quermis voer die be
Oalmacht coert is
 tichste alre sacht
 moedichste god sie aen
 goeder tierlyke onse ghe
 bede ende verlose dat ha
 te dyns knechtes va be
 coringhe quad ghedachte
 op dat hy verdienē moet
 te werden en werdige
 woninghe des heylighe
 gheests **Quermis voer**
een sunderlinghe vrient

God die die gauē d
 minnen in ghestort
 heues der herten dynre
 ghelouighe ouermids
 die graae des heylighe
 gheest gheest dynre knech
 ten voer welken wy dy
 ne goeder tierenheyt bid
 den salicheyt sielen en
 luus op dat sy dy van
 alre wachten minnen
 ende die dinghen die
 dy behaghe elycken sy!

met alre minne volbre
ghen moeten. **O**uermids

Om veyncheyt toll

Oheere borne matē

Ouermids des heylighe

gheest onse nyeren en

onse herten op dat wy

dy dienen moete met

eenē cuysschen lichame

ende behaghen met ee

nen veynen herte. **O**u

mids **O**m tydich weder

Heer verhoer ons

die tot dy roepen

onde gheeft ons clær

heyt des waders gods

wy die verchtuerd alle

castyct werden om on

sen sunden ouermids

dyne barmherticheyt

dyne goeder herenheit

ende hulpe voelen moe

ten ouermids **voer o**

God die by vyande

te een minne des

vreden ende der een

drachticheyt en oertz

een behoeder gheeft

al onsen vyanden wa

ren vrede ende minne

ende vergheffemisse hie

ve sunden ende verlos

se ons ouermids dyne

macht van hoven la

ghen ouermids **var ster**

te ofte gaedoot.

O god die nyet en be

gheert den doot d

sundaven mer penite

cie keert tot dy goed

terlyke dyn volck op

dat wāneer dattet

dy tūch is du afne

mes van he die ghe

selen dyne toernutz

ouermids **Semee toll**

voer leuende en dode

O almarktighe ewi

ghe god die heer

scapie leues ouerle

uende ende ou dode

ende die ontfemste

slide alle die gheene

die du wetes dat dy

toe behoren sullen mit

gheloue ende mit w

zen wy bidden dy

oetmoedelyke dat alle
die ghene daer wy mey
nen voer te bidden die
noch in deser werelt ge
houden werden inden
vleessche off die thant
ontfanghen syn in die
toeromende werelt ont
bonden vanden lichaē
dat sy ouermits goetly
dyne goedertierenheit
werdich werden te ver
ryghen gheade van
allen haren sunden en
oek die onryghe blyscap

Quermids vā allen hei

O heere lighen **coll**
wy bidden dy dat
tu ons beschermes van
allen stade sieles endeli
ues ende dat voer ons
bidde die hoghe en glo
riose ionckfrauwe ma
ria die moeder gods met
ten salighen apostolen
sinte peter en sinte pau
wels en met onsen alre
goedtierenste vad sante
augustyn en met allen
sonen heyligē soe gheest

ons wāttu goedtieren
biste salicheyt sielen en
liues ende inwendighe
ende wtwendighe vrede
op dat alle eyghenheyt
ende alle dolinghe vrede
uen werden dy heere
god dyne kerke vryli
ke ende minlyke dienē
moeten sonder anets

Quermids ghemēe coll

Wy bidden heere losse
die banden vā onse
sunde onmits dyne goe
dertierenheyt en in die
dacht voer ons bidde die
salighe maria met alle
dyne heylighen soe be
waer onsen he de paus
onsen romintz onsen bis
scop ende ons dyne dien
res ende onsen steden in
alre heylicheyt en gheeste
lykheyt en alle die ghene
die ons toe horen vā maecht
scap ofte vrienstap die
reymghe vā hore ghebren
ken verlaetste met doech
den gheest ons vrede en
heyl vdrine onse sielike

te hulpen tomen die en-
ghelen archangelen ende
prince ende moghenthe-
den trachten en heerlyck-
heyden die throne seru-
bin ende seraphim. die
patriarchen ende die p-
pheten apostolen marre-
laren confessoeren ende
ioncfrauwen die heylig-
he bissoppen en pries-
ters ende heylighe die-
conne ende alle die inder
kerken off in eenichey-
den off anders sijnghent
gode minnen ende alle
die in xp̄ lyden en alle
heylighe wyfen ende be-
rouwende mensche ende
alle heylighe bidde voer
ons dat wy moeten ver-
ghen een ewich leue by
onsen heer Jhm̄ xpm̄ in
den hemel die metten
vader en metten heylighe
gheest laet en verneert
van ewicheyt in ewicheyt
den Amen. **Die langhe
preces. Ego :-- :--**

Idz sprack heereot
ferme dy myn maer

ghesont my siele want ik
dy ghesondicht hebbe

Laet ons bidden voer
alle oerden. O heylighe
kerken. Dyne priesteren
moeten werde aengedaē
met gherochtenheide en
dyne heylighe moeten
hem hoghe veruocende

Voer onsen herde. Sa-
lich is hy die inwendeli-
ke verstaet opte nootru-
fighen ende opten arme
inden quaden daghe sel-
len die heere verlossen

Voer onsen bissop. Die
heere moet hem bewaen
ende leuende maken en
salich make inder aerde
ende en ouergheues niet
in der sielen synre vyande

Voer onsen coninc. Heere
moet behoude de coninc
sode hoer ons in dien
daghe in welken wy dy

aanroepen. **V**oer onse
vergaderinghe. Wes ghe-
dachlich dynre vergade-
ringhe die du beset heb-
ste van beghinne. **V**oer
alle de ghelouighe volck

Heerre maect behoude dy
 volck ende benedie dy
 ewe en regoertse en v
 hefte tot in ewicheyt
Toer vrede en oemid
 der heyligher kercken
 Ouer mis dyne cracht
 moet vrede werde ende
 onculodicheyt in dy
 nen toerne **T**oer onse
 bucedere die byten syn
 glyn god maect behou
 den dyn knechten die in
 dy hopen **T**oer die wa
 derende inden weghe
 O heer maecte behou
 den o heer werde wot
 gheluchich ghebenedyt
 bytu die amesse in na
 me des heeren **T**oer die
 te scepe varen God onse
 heylgheuer **H**eer ons hope
 al der eynden va ewyke
 ende veer in die zee **T**o
 dien die ons teghen syn
 ende verdung doen **H**eer
 ihu xpe ende sette hem die
 sunde met wat sy doen
Toer dien die in twiffe
 syn die vrede godes die
 allen sinne boue gaet moet

bewaren hoer herten en
 lichamen in vreden
Toer dien die in penit
 tie syn **H**eer bekeer doch
 nu en wes biddelyk op
 dyne knechte **T**oer alle
 die ghene die ons goet
 doen **H**eerre ghewerdige
 hem wed te gheue allen
 den ghenen die ons goet
 doen om dyne heylighe
 name dat ewighe leuen
Toer die bedruge ende
 ghefangē **D**e god
 yftrabel van alle synre
 bedrukenisse **T**oer al
 le ghelouighe selen **H**eer
 gheest hem die ewighe
 vifte ende die ewighe
 licht moet hem liden
Sy moeten rusten in
 vreden Amen **T**oer an
 se sunde en versumenis
 se **H**eer en ghedente niet
 onser ouder ongheden
 haesselyck moet ons be
 uanghen dyne onferm
 herticheyt want wy syn
 seer arm ghe worden
Helpe ons god onse
 heylgheuer **E**nde om die

~~en wete n3 wat~~
 sy

glorie dyns namen ver
loft ons heere ende wes
ghenadich onser sonden
om dyns namen wille

Wes ons heer een mer-
ne der sterckheyt van
des vyants aensichte
Heer verhoer myn ge-
bet ende myn roepen
moet come tot dy

Miserere mei deus **G**lori-
a patri **S**tant op hee
ende lof ons ende d
loft ons om dyn hee
lyghen naem **H**eer
god der duychden be-
keer ons **H**oen ons dy
aensicht ende wy sullen
behoude wesen **H**eer
verhoer myn ghebet
ende myn roepen come
tot dy

Hier eyndt als die
leere seggen
een boeck van
den lof gods ende een
samighe reden des hee
lyghen gheest van christo
want alle die ander pro-
pheten hebben in duyft-
missen ghesproken van

christo **M**er dauid sprek
hier openbaer beyde va-
der gheboerte en vander
martelen ende vand op-
uerstandens **S**re Augus-
tinus seyt dat dauid al-
soe vol was vande heyl-
ghen gheest die maeten
alle des psalmen va xpo
ende vand toecomender
kerstenheyt **H**ier om mer-
tu dit waer du fietste in
den beghine des psalm
senich van desen namen
Asaph **S**re **S**ehan ydi-
thū dat en berekent niet
dat die psalmē ghemaect
syn van hem **M**er dauid
had gheset **S**S sanct
meesters die syn psalmē
songhen god tot eenē lof
voer die arke **W**ant sre
Iheronimus seyt doe da-
uid die arke weder hael-
den van asoha en voer-
donse weder te iherusale-
met grooter eeren **D**oe
nam hy wt alle gheslach-
ten den kyndere van ys-
rahel **Lxx. M.** mannen
door nam hy wt vier-
vorsten die voersanger s

waren synre psalmen
 Dit waren dese viere
 Asaph Ema Ethan ybi
 thum ende gaff eenē ye
 gheliken vanden vieren
 lxxij vanden manē die
 hem nae songhē dar lof
 gods Ende die vier vorst
 ten hadden viereley sey
 den spel in hoven handē
 daer sy die psalmen op
 songhen met mēschelēk
 stemmen **D**us midden
 manck den vieren daer
 stant wānck **D**avid selū
 ende sanck met synre sar
 torien Ende daer volghē
 dat ghemeyn volck nae
 der arken **H**ier om soe v
 su dese vier manen ond
 vylen voer die psalmen
 staen om sūdinghe be
 teykemisse nyet dat sy
 die psalmen ghemaert
 hebben **D**it boeck is
 van christo den hoefde
 ende vā d' hēlre korste
 heyt synre leden Ende
 sunderlinghe vanden wt

ueroren als vanden
 lede xpi alsoe dat hy
 onder wilen spreck **D**at
 hoest xpi dat is die god
 heyt onder wile spreck
 hy dat hoest d' kersten
 heyt dat is die mēschē
 christi **O**nd **W**il spreck
 hy dat lichaē xpi dat is
 dā versamighe d' kerst
 eenheit die in vroude
E met xpo **O**nd wile
 spreck hy dat ghehēly
 ken lede xpi **D**aer
 noch **D**it boeck **O**nd
 dese saken **D**ie vanden
 psalme **E** vanden
 ende dode **D**it boeck
 die spise **D**it boeck
 d' sūdinghe **D**it boeck
 d' lichaē **D**it boeck
 coemt **D**it boeck
 de leuende **E** d' dode
 ghescreuen in dat boeck
 des leuens die inden
 lichaem xpi met eenen
 lof syn veremicht van
 desen woerden des heyt
 lighen gheest **...**

hier beghint die vigelie

voer die ghelouige dode

Milou *Sancti* ap
de sal de hanc
behaghen indē
lande s leuēd
ps *Adm* *San*

an *San* *San* *San* *San*
ne elken dichte wande
ringhe is veclenghet

ps *leuau* *Cxi* *An* Die
heer beheder dy vā al
te quade die heere moet

behoede myne siele *ps*

Deprofundis *C. xxi*

An *Of* *te* *boeghet* *v*

houde *te* *o* *heere* *wi*

sal dat *in* *an* *moghen*

ps *Confitebor* *C. xxi* *vi*

An Die vorken dyne

handen en wafmag niet

ps *mit* *An* *God* *dyre*

goeder aere en heyt bidde

wy dattu wē dighen wil

lest hem te gheuen bluch

te ende vuselike woum

ghe *Alre* *siele* *dach* *Inui*

tatorū Den romde die

alle dighen leuē Coemt

laet ons aenbede *ps* *Co*

met laet ons ons seer *v*

wrouwe *Die* *verste* *noc*

turne *An* *Vba* *mea* *v*

Heer myn god myne wach

wyse te rechte in dyn aē

sichte *ps* *Dne* *ne* *m* *furare*

vi. *An* *heer* *dy* *om* *heere*

ende wotrechte myne siele

want hy en is inden do

den nyet die dyne ghe

dencken sal *ps* *Dne* *deus*

meus *vi* *An* *op* *dat* *hy*

sulck stont als een leuwe

nyet en goepe myne siele

als hy nyet en is diese

verlosse noch behoude

An *heere* *myn* *god* *mynē*

wach *wyse* *te* *rechte* *m*

dyn aensichte *wad* *onk*

Ende *en* *Die* *verste* *lesse*

Spaer my heere wat

myne daghen en

syn nyet wat is die

mēste dattu hem groot

makest off waer omē set

testu dyn heere weder hem

Du vandeest hem inder

dagheraet ende ghestely

ke proeuesu hem hoela

ghe en spaerstu my nyet

noch en laes my nyet dz

ich synde mynen spekel

Jez hebbe ghesondighet

Wat sal ick dy doe **O** herde der mensche waer om heuestu my gheset **O** trarie weder dy ende be my selue swaer gheworden waer om en van draghste nyet myne sunde ende waer om en afneemstu nyet myne boesheyt Die nu slaep ick inden ghestubbe en derste my vroe ick en sal nyet blyuende syn **R** Heere die dyne dien ves ghesapen heeft ontferme hoerre ende wat sy lasters in dien dase die dyant bedroghe heuet vergaert hebben Die aff wasste met **S** ghiffenisse du die byte milde ende barmhertich **O** ff in hem syn enyge sulde die pynen weert syn off eenyge misdaden weder dyne groote healychheit die affwasste **Die anderde lesse**
O ynre sielen **S** driet mijns leuens ick sal myne spraek laten gaen weder my ende ick

sal spreken in die bitterheyt mijnre sielen Ick sal segghen gode en wilt my nyet verdoemen **Be** wy se my waer om oerd **S** tu my aldus **D**uncket dy dat goet ofte my onrecht dedes ende bedrukeest my dyn werck dynre hāde ende helpest den raet der gheerre die van dy syn ghekeert **S** yn dy vleschelyke ogghen off siestu als die mensche siet **S** yn dyn daghe als des menschen daghe ende dyne iare als des menscheke tyde in dijn dā **S** loekest myne boesheyt ende ont suckest myne sonde Ende du salte weten dat ick niet verkeerders ghedaen en hebbe want ten is nyet die van dynre hant wt breken mach **R** Dyne handen heere hebben my ghemaect ende hebbe my te mael ghesformt **M**er ick een mensche gheborē vanden wiue orde die cleyne tyt leuet hebbe ge sondighet ende boesheyt

gheworcht in dynen aē
sichte **V** Als du comeste
te gherechte en wil my niet
verdoemen op dat myn
vyant nyet en verblyde
op my In dynen aēschyk

Dyne Die dorde lesse
handen hebben my
ghemaket heere ende heb
ben my te male gheformet
al dine en onnie ende al
dus haeste neder werpstu
my **I**ck bidde dattu my
ghedencke als slytz ma
kedest ende dattu my sulst
weder brenghen in gestub
be En hebste my nyet
als melck ghemolcken
ende als kase heuestu my
te gader gheronne Du
heuest my ghedeet met vel
le ende met vleyssche met
boenen ende met zecne
heuestu my vergadert
Leuen ende barmhertic
heyt gauestu my endedy
ne vandinghe heuet be
waert myne gheest **RM**
Ick bid heere ghedencke
dattu my als slytz make
dest ende dattu my salst
weder brenghē in gestub

be En hebste my nyet als
melck ghemolcken en als
kase heuestu my te gader
gheronne du heuest my
ghedeet met velle ende
met vleyssche met bene
ende met seenen hebste
my vergadert. **V** Leuen
ende barmherticheyt ga
uestu my ende dyne van
dinghe heuet bewaertan
nen gheest Die and nor
tuern Ende he **ps** Dns
regit xij **An** In der stad
der werde daer hy my
settede **ps** Ad te domine
xxij **An** Die achterlare
nisse mynre ioghet ende
mynre onbetentheyden
en wil heere nyet gheder
ken **ps** Dns illuminatio
xxvi **An** Ick gheloue te
sien die goede des heere
inden lande der leuender
ps Die achterlatemisse.
Wader onse Die mij lesse
Aritwoerde my hoe
bele boesheyden
ende sunden heb ick my
ne quaetheyde en myne

achterlatenisse tone my
 Waer omme verhuedeste
 dyn aensichte en houdest
 my voer dynen vyant
 Weder dat blat dat vā
 den wynde gheruert wt
 toenstu dyn macht ende
 du veruolgheste ee droge
 raf Want du seuestewe
 der my bitterheyden en
 wilst my vermyeten met
 ten suide mynre ioghet
 Du heuest gheset myne
 voet in die zenuwen en
 heuest nauwe onthoude
 alle myne toepade ende
 heuest die voetstappen
 mynre voeten ghemer
 ket ghy die als vulet
 ter te myre werden sal
 ende als een cleet dat
 ghegheten worde vande
 mouen heere ontbynde
 hoer sielen van allen
 banden der sunden Op
 datse inder glorien der
 opuerstandnissen wa
 dich wesen moeten dat
 sy opuerwerket werden
 onder dynen heylighen

V Heere gheeft hem die
 ewighe ruste ende dat
 ewighe licht moet hem
 lichten **Op die v. lesse**
Die mensche ghe
 boren vanden
 wiue leuet torte tyt en
 wort verbullet met ve
 le iāmeren Die als eene
 bloeme voert comet ende
 wert te wreuen en gaet
 en wech als een scheme
 ende en blyuet nimmermeer
 in eener staet Ende du
 houdes voer waardich dat
 tu op aldusdanghe op
 lukes dynoghen ende
 te lydene hem netty in
 gherechte **Die mach**
 reyne maken dat ont
 fanghen is van onrey
 nen sade van u die al
 leene biste Cort syn die
 daghen des menschen
 ende dat ghetal 8 maen
 den is by Du heuest ghe
 set syne termyn die nyet
 vorder gaen en moghen
Daer om vā gantz hem
 een weemich op dat hy rus
 te thent dat come syne

gher ghehuetghemissen sy
en sullen myt ontfien vā
der quader horinghe wa
der onse Ende en mleit

Myne die vij. lesse
gheest sal werden
ghedumet myne daghen
sullen corten ende alleen
is my daer bouen dat graf
Ick en heb myt ghesundi
ghet ende myne oge woet
in bitterheyden. Wie mi
heure ende sette my by dy
Ende wes ham du wulste
vechte weder mi. Myne
daghen syn ouerleden my
ne ghepeynsen syn verstroy
et quellende myn herte
Sy keerden dien nachti
den dach ende naede dat
kerheyden andwerff ho
peut dat licht. Ick dat ick
verheydende ghedoghe
die helle is myn huys en
ick spreke myn beddeken
in die donkerheyden. Ick
segge den vyulen etter
du biste mijn vader ende
mijn moeder ende den
wormen seyde ick mijn

suster Daer is nu mijn
verheydinghe off my ghe
doerhsaemheyt Du biste
heer myn god **K**verlos
se sy heere vander pyne
der hellen Die te braket
te die metaelsche poorte
ende vandeeste die helle
Du gaueste hem licht op
dat sy dy saghen die daer
waren inder pynen der
hellen. **V**. Die daer riepe
ende spraken. **D**ie daer
comende verlosser **D**e we
relt. **D**u doe die vij. lesse

Myn gheberte als
dat vley ge wert
was hent aen myne velle
ende myne lippen syn allee
ne ghebleue ontrent myne
tanden. Onfermt v myre
ontfermt v myne sunder
linghe ghy myne vrienden
want die hant des heeren
heuet my gherueret. Daer
om veruolghet ghy my als
god ende weet versadet
van mynen bleessche. Wie
sal my gheue dat ghesre
uen werden myne redene
wie sal my geue dat sy wde

wtghegrauen in een
 boeck met eenen yserē
 griffel off met eenē lo
 tenen plomben off dat
 sy werden ghehouden
 met eenen beyl in eenē
 kefelinck. **I**ch weet dat my
 verlosser leuet ende dat
 ick inden iongeren da
 ghe weder op staen sal
 vander aewden. Ende ick
 sal anderwerff omeghe
 daen werden met my
 nen velle ende sal in
 mynen vleessche gode
 sien. **D**ien ick seluen sie
 sal ende mijn oghen be
 stouwen. **S**ullen ende on
 gheen ander. **D**it is my
 hope die my behouden
 gesit is in mynen schoot.
Fijn verlosser leuet
 ende inden iongeren da
 ghe sal ick weder op staē
 ende alle myne ghebeerte
 sullen weder vermieuet
 worden. Ende in mynen
 vleessche sal ick sien mynē
 god. **V**s. **M**ijne siel loue
 den heer ick sal de heere
 louen in mynē leuen en

sal hem louesanghe sin
 ghen alsoe langhe als ick
 wesen sal. **E**n die wesse
Siet ick segghe v eē
 verborghentheyt
 wy sullen alle verrisen
 mer wy en sullen nyet
 alle verwandelt werde
 In een nu mit opslach
 van eenen oghe inder
 vterster basunen. **W**at
 die basune sal blasen
 ende die dooden sullen
 onuerminnet inden le
 den opuerstaen en wy
 sullen verwandelt wer
 den. **W**ant die v ganz
 kelyrckheyt behoert aē te
 doen een onuerganckre
 lock ende dat sterfflyck
 moet aen doen een on
 sterffelyrckheyt. **W**āneer
 dat sterffelyrckheyt aen
 ghedaen heeft die osterf
 felyrckheyt dan sal dat
 woert gheschien dat ghe
 screut is. **D**ie doot is ver
 slonden inder verbwingē
Waer is o doot dyn vic
 torie waer is o doot dy
 prekelinghe. **D**er doot

Die sonde is die preke
 lnghe der doot **N**er
 die ewe is een vermee
 ringhe der sonden **G**od
 hebbe danck die ons die
 toer heuet ghegheuen
 ouermits onsen heer **J**e
 sum **xpm xpm** **Rm** **E**uub
 god in wes macht staet
 die menschelike staet
 wy bidden dattu die sie
 len alre ghelougher do
 den ontbyndes van alle
 sunden **O**p datse die
 doot nyet onder en gae
 ende dat sy die vruchte
 der penitencien die hoer
 wille altoos begherde
 nyet en verliesen **V**. **D**u
 die in dat cruce gheset
 wordeste ontfinghest de
 mordenaer die laet be
 rouwenisse hadde **w**y bid
 den dy goeder nelyck of
 wassche hoer sunden **O**p
 datse **Die corte lessen**

En gheest dyn eue niet
 den vrenden en dy
 ne iaren den vreden. op
 dat by auctuuren die van
 buyten nyet verbullet en
 werden niet dyne wachte

ende dyne arbeide nyet
 en sy in eenen vrende
 huse ende dan droeflich
 suchtes inden lesien al
 stu verweet hebste dyn
 vleessche en dyn lichaem
Rm **I**ck gheloue dat my
 verlosser leuet ende dat
 ick op staen sal vier arde
 ten iongeten daghe **E**nde
 in mynen vleessche salutz
 sien gode mynen salich
 maker **D**ien ick selue
 sien sal ende gheen an
 der ende myn oghen sul
 len besouwen **E**nde in

B **Die anderde lesse**
 eter is ten goet
 name dan duerbaer sal
 ue ende die dach des do
 des dan die dach als men
 gheboven wort **E**ter is
 te gaen totten huse des
 scryens dan totte huy
 se des werfscaps **W**ant
 inden huse des scryens
 soe wert vermaent dat
 eynde alre menschen op
 dat hy die noch leuet der
 ke wat toemende is **Rm**
Die lasaru smekende op

'opberwerkedest vādē
graue Du heere gheest
hem ruste ende een ste
de der verghiffemisse **B**
Die toekomende dāre
oerdelen leuende ende do
den ende die werlt milt
diere **Du Die derde les**

Ghedentz dyns scap
pers niden daghe
dynre ioghet eer dat o
met die wt dynre droe
uigher bedruckemisse
ende dar gheestubbe wē
keue in syn aerde ende
eer die gheest weder gae
totten heere diene gaf
R heere als du toem
ste dat ewyck te verhte
ne waer sal ick my ver
huden vanden aēficht
dyns toerns **Want ick**
alre seer ghesond ick heb
in mynen leuen. **Is my**
misdade ontvrecht
beuēde ende voer dy
stans ick my heere en
wilt my niet verdoenē
als du comes te verhte
Want Die vierde lesse

Dyn dooden heere
sullen leuē en my

ne doden sullen wē op
staen **Werwt v en lo**
uet die woent indē stub
be want dyn douwe is
van des lichts ende der
vuesen lant salstu neder
trecken in eenen storten
den neder valle **R** Die
anxt des doots **Vuaert**
my die daghelus sondi
ghen sonder beuēwe
misse **Want inder helle**
en is gheen verlossinghe
ontfermt myns godt
en behout my **B** **God**
in dynen name behout
my ende in dynre wach
teyke doghet veyē my

Want indē Die vyfte lesse
Desa woerde sprekt
die heere **Jcz sal my**
volck vrien van des doots
hant vanden dode sal ick
hem verlossen **O du doot**
ick sal dyn doot syn ende
du helle ick sal syn dyn
bete **Troeft is verghuet**
voer myn oghen want
hy sal tusschen broeders
deylen **Die heere sal roe**
leyden eenen barnendē

Wynt opstaende vander
woestemisse ende sal dro
ghen syn aderen en sal
verwoesten synen boone

R Heere en weder dent
ke myne sundē met al
stu sulste comen te oer
delen die woelt menen
viere. **vs.** Heere my god
wyse te vengte myn
werch doef dyn aen sūch
te alstu **die sefte lesse**

Ale van dien die
slapen inden ghe
stube der erden sullen
weder ontwaken die ee
ne in dat ewighe leuen
die ander in dat stunde
lyke laster op dat sy ewe
lyke sien. **N**er die ghe
leerde sullen lichte bliu
ken als dat lichte sijn
des firmaments ende
die veele mensche leere
tot gherechticheyt also
die heren in onūgant
kelyke ewicheyden. **R**
Gheeft hem heere die ee
wighe ruste Ende dat ee
wighe licht moet hē lichte

V Hoer sielen moeten
inden goeden bliuen
ende hoer saet moera
uen die aerde. **Ende**

A **die seulende lesse**
lype als alle mē
schen steruen in adam
alsoe sullen se oec al
in xpo leuendich
in Een yegheluyt in
synen ghesceide goud
daer xpus dat eerste
beghin af is. **W**oert
daer nae die christus
toebeloven in spireke
wensse. **R** **G**hy my hē
want ik heb alle seer
ghesondicht in mynē
leuen wat sal ik onsa
lighe doen waer sal ik
blen anders dan tot
dy myn god ontfame
dy myns. **W**anneer du
comes inden ianrye
daghe. **V** **M**yne siele
is ghestuert als seer
mer du heere roempt
hoer te hulpen. **W**an
neer **die achste lesse**

Siet een groot god
 lyck d'inde spreke
 ick d' alle sullen wy we
 der opuerrisen mer uz
 alle en sullen wy met
 i' wandelen cortdycke
 in eene oghenblinke in
 der lester basunen wat
 die basune sal gheleit
 gheuen ende die doof
 sullen opuerrisen alme
 onueranghen ende
 wy sullen verwantelt
 werden **¶** Heere en
 gheef nyet ouer den
 die selen der gheerre
 die wy helpen ende die
 selen dyner arme en
 ver gheet nyet in eyde
¶ Ghedenck heere wy
 onse wesen is ende dat
 tu nyet ydelheit in heb
 ste gheset alle die kynd
 der mensche Ende die
Ghy die w lesse
 broeders sult we
 ten vlytelike dat die
 dach des heerers alsoe
 toerome sal als ee dief
 in der nacht want als
 sy segghen sullen vrede

1 beeste

ende sekerheyt Dan sal
 op hem romen dat siel
 lyke vergaen ghelyke
 als droouich ster Dier
 gheerre die inden buke
 heeft ende en sullen nyet
 ontulien **¶** Ghy broe
 ders ghy en syt nyet i
 der duysterisse dat v
 die dach als een dief
 begypte want ghy syt
 alle sonen des lichts en
 des daghes **¶** Verlost
 mij heere vanden ewige
 doot ende dien veruer
 lyken daghe Als die he
 mele ende aerde beruert
 sullen werden waneer
 du wenste te oerdelen
 die werelt metten vier
¶ Die dach is ee dach
 des toerns een dach
 des i' amers ende der
 onsalicheyt ende groot
 ende een soer but dach
 Als die **Die laudes ps**
¶ Miserere **¶** Die oet
 moedighe gheboente
 sullen weder vrouwe
 don heer **ps** Te deret
¶ An Heere vhoer

myne bede totti sal ro
 men alle vleysche **ps**
 Deus deus heij **ps** **De**
 nnservatur **Exi an** **He**
 dyne rechter hande **et** **fr**
 my **ps** Ego dicit **In** die
 dynsdaghes landes **an**
Heer wtrecke hoer siele
 vander poorte der helle
ps Laudate **Ex** **an**
 aue gheeste loue den he
Tot bndict **an** Ontbijn
 de heere hoer sielen vā
 allen banden d' misdade
 op dat sy weder op ver
 weest met dynen heyl
 ghen weder wt ademe
 mder glorien der op
 uerstandemisse **et** **Ik** **ho**
 de die stemme vanden
 heere hemele tot my
 spreken **scryff** salige do
 den die inden heer ster
 uen **Vader** onse **Ende**
 en **Heer** gheest he die
 ewighe ruste ende dat
 ewighe licht moet hem
 lichten **Heere** wtrecke
 hoer sielen vā d' poorte
 der hellen **Idz** gheloue
 te sien die goede des

heeren inden Lande d'
 leuender **et** **Heere** d'
 hoer myn ghabet **Coll**
Sy moeten behoude
 deel der saligher
 opstemandemisse ende
 moeten werdich wident
 te hebben dat ewighe
 leuen inden hemel on
 nids dy du ihesu criste
 salich behouder d' we
 relt die metten vader
 ende metten heylighen
 gheest leues ende reg
 neerst ouer al in ewig
 heyt der ewicheyt **ps**
 lauda **an** **Ex** **Heere**
 gheest hem d' ewighe
 vey **Heere** **an** **an**
In remants waerghetide
God heere **Collect**
 gheest d' ruste **an** **an**
 tes of d' d' d' d' d' d'
 welker waerghetide **an**
 begaen een maal her **an**
 coelinghe salich **an** **an**
 zusten **an** **an** **an**
 liches **an** **an** **an**
 broederen ende susteren
 Collect. **an** **an** **an**

God gheuer der ghe-
naden ende minne
der menscheyker salichz
wy bidden dyne onghen-
men goederliuicheyt
dattu die bruederen en
susteren onser vergabe
vinghe die van deser we-
relt ghescheyden syn ou-
mits ghebet der saliger
marien ende alre heylighen
verloenes te comen
totten gheselstrap der ewigher
salicheyt Omnis
voer die ons goet ghe-

Daen hebben.

God wies ontfarm-
herticheit sonder ghewal
is ontfanghe goederli-
chz die beden onser oet-
moedicheit ende den
sien ~~der~~ ~~die~~ en
dyne veruen die ons
baulen syn voer te bid-
den ende die wy va ha-
ven aelmissen werden
onthouden die du ga-
ues belyghe dyne na-
men gheest hem vghif
fernisse van allen sunde
Omnis **voer ee priest-**

Gheest ons heer dat
tu die sielen dyne
knechtens ende priesters
N die du wt ghelept he-
ues vanden awerbelyke
stypde deser werelt willet
verloenen deelachtich te
wesen metten gheselstrap
dyne heylighen Omnis
voer veel priestere coll'

Almachtighe god
wy bidden gheest
den sielen dyne dienes
en priesters ~~der~~
ghemestrap der ewigher
salicheit dien du gaues
te hantieren den dienst
dyne heylighen altaers
Omnis **voer een man**

Oalmachtighe ewige
god diemen niemar
meer en bidt sonder hope
der barmherticheit wes
ghenadich der sielen dyne
knechtens. N op dattu he-
die van desen leuen ind
belynghe dyne namen
verscheyden is wilste v
gaderen den ghetale dy-
ve heylighen Quernis
voer veel manen coll'

Neyghe heere dyn
 eren tot onse ghe
 bede daer dyn dienre
 dyne barmhertichz me
 de bidden dattu die sie
 len dynre dienre **R.**
 die du van desen aert
 vyke heues heyten gaen
 wilste setten in dat lant
 des vreden ende des lich
 tes ende gunnen wilste
 gheselcap dynre heyl
 ghen **Quermits Voer
 een vrouwe Collect :**

Heere wy bidden dy
 om dyne goedhe
 renheyt ontferme dy d'
 siele dynre doerne **R.**
 ende wtghedaen vade
 koghe der sterffelykheyt
 setse weder inden deel
 der ewigher salicheyt
**Quermits Voer veel vrou
 wen collect :**

Wy oetmoedighē
 bidden heere dy
 ne moghentheyt dat die
 sielen dynre deerne **R.**
 ontkommert van allen
 sonden die sy begaē heb
 ben nae menschelyker
 avantzheyt gherekent

moeten werden in dat
 ghetal dynre verheuer
 digher **Quermits
 Voer een truen ayn coll**

Heere wy bidden
 dattu dynen knoch
 te off deerne welbesierf
 te .ij .iii .vii .dachtich
 dach synre off hoerre
 doot wy begaen ende
 ghedencken wilste wer
 dighen niede gheselcap
 dynre wtuerworenre
 heylighen ende in storte
 in hem den ewighē dou
 we dynre ontfer her
 ticheyt **Quermits col
 Voer vad en moeder**

God die ons vader
 ende moeder ghe
 beden heues te wren
 ontferme dy guetelyke
 den sielen myns vaders
 ende moeders ende geest
 hem verlatnghe van
 haren sunden en laet
 ste my besouwen ende
 sien inder blyscap der
 ewigher claerheyt **Quer
 mits Voer de begraue
 opten kerckhoff Coll**

God in welckes bar-
 mharticheyt ruste
 die sielen der gelouger
 gheef goedertierlych dy-
 nen dienres ende die
 neyssen die hier of an-
 derswaer erghent ruste
 vergheuenisse hoere su-
 den op dat sy verlost va-
 allen misdaden sonder
 eynden hem verblyden
Quermits Shemeē coll

Heer wy bidden
 dat wy wylte vloe-
 nen euyghe ontfermhe-
 ticheyt den siden dynre
 knechten en dynre de-
 nen welken huetchnisse
 wy doen ende welcker
 admissen wy ontfanghe
 hebben ende oec al ontf-
 onder siden ende alder
 gheene sielen die in po-
 rusten op dat hem dat e-
 welyck mayt vromen
 dat sy in dy ghehopet
 ende ghelouet hebben
Quermits Geneen coll

God die een sepper bis-
 te ende een verlos-
 ser alre ghelouigher geef
 den sielen dynre knecht

ten ende dynre deernē
 verlatenisse alle hoerre
 sunden op dat sy die v-
 ghueuenisse die sy aloes
 begheerden ouermidde
 goddienstighen ghebe-
 de veruyghen Die le-
 ues *Shemeē collect*

God gheue des le-
 uens ende weder-
 maker der menschelike-
 lichame die vanden
 sundaren willes ghe-
 beden wesen verhoer o-
 se bedinghe die wy tot dy
 met sunderlinghe deuo-
 tie storten voer die siel
 onses heues vriendens
 & op dattu hem verdi-
 ghet te verlassene van
 pynen des vechteuers
 ende setene onder die
 scharen dynre heylighe
 ende dattu hem metten
 hemelschen dede ende
 metten stoele der osterffe
 lyckheit ghebiedes ghe-
 cleet te werden ende in
 ghenuechlyckheit des pa-
 radys toe vermakenē
*Quermits voer een te
 genwoerdighen Doode*

O almachtige ewy
 ge god wy bidde
 barmherticheyt die de
 mensche heueste ghesa
 pen nae dynē beelde dat
 tu die siele dyns knechts
 A diestu op desen dach
 vanden lichaem dē dāse
 v'scheyden ende voor op
 comen suetelyke en ge
 dertierlyke wylste ont
 fanghen ende brenghē
 sy wt deser alleynduich
 m dat ewighe vad'lat
 met all dynē heylighe
 Ende bektharmese voer
 den vernuerlike brant
 der hellen ende gheuet
 hoer tot besuten die e
 wighe ruste Ende yst
 heere dat in hoer syn
 eenyge sunden die py
 ne werdich syn die
 wilt verghenien om u
 we grote pyne ende
 uwen heylighen doot
 Ende ouermids bede
 uwer soeter moed' der
 heyligher ionckfrauwe
 marien ende alre lieū
 heylighen soe en laet

haer nyet ontfonghe
 loen hoerre funde in
 pynen ende in langhen
 tormanten des verhauers
 Ende wanneer die dach
 mēte des lesten oerdel's
 soe verselle sy met uwe
 heylighen wt uwer wyl
 ter syden ende laet hoer
 ontfanghen dat ewighe
 eyke uwes godlyken
 vaders dat all uwen
 wuertoren bereyde is
 van beghinne der werelt
 Daer sy v moghe met
 allen heylighen louen
 ende glorificeren met
 heylighen gheest ewylich
 sonder eynde Amen

In den aduent ons hoo
 ven ter vesper *Vinen*
Conditor alme syderū

O heilige stich
 der d' stave.
 die gel' nigh
 theuse alre verlosser hoer
 die bede der ymgheer

O ie bedroeuēste vādāt
 die werelt om d'ynstetm
 se der doot vginde. Du

hebste die quellende we
 velt verlosset. ende de mis
 dadighen ghenade ghege
 uen. **O**oe die auont d'
 werelt nakede. doe ghy
 ghestu wt ten alre casa
 mich son sloot d' maghet
 ende moeder als **D**ie
 degen wt synre slaep
 mer. **W**es sterker mo
 ghenheit alle hemelre
 ende ewelike dinghe ho
 lenyen bughen. en behan
 hem wyllichlyck onder
 danich. **D**ie forme die
 haren onderganck wach
 tet. die mane die hare
 blauekyt houdt die
 blinckinge die inden
 sterren lichtet. houdt
 haer seker ganghe. **O**
 bidden wy heylighe toe
 comende o rechter der
 werelt. verbaer ons
 inder tyt vande scute
 des enghetrouwen by
 ante. **H**off eer cracht
 ende glorie sy gode de
 vader ende den soen
 tesame metten heylighe
 gheest de troester. va abe
 tot ewen Amen. **Tot.**

compleet **ymē Vem re**
Odemptor gentium
 Oem verlosser des
 velds openbaer die dracht
 der maghet. alle die we
 velt latet verwonderen
 alsoe danghen dracht
 betemnt gode. **M**iet wt
 mēscheliken sate. mer
 wt godlyken in gheesten.
 soe is dat woert gods
 vleysche gheworden.
 ende die vruchte des bu
 kes bloeyde. **O**arlicheit
 der maghet waert grof.
 die sloren der stamelheit
 die blyuen. die bannere
 der zucht die blinckē.
 god wandert in de cam
 pel. **H**y is voert gaen
 de. van synder slaep
 mer vanden cominckli
 ken sael der stamelheit.
 die ruse des trouwou
 ghen wesen. op dat hysnel
 lyke lope den werch. **S**yn
 vngandē was vande va
 der. ende syn wederloop
 totten vader. syn wtloop
 was totter hellen. en syn
 wederloop totte stoel gods
Du die byste ghelyck den

vader om gode dy minne
rieme des vleysches. des
licht eweliche die cranche
heyt ons lichaems van
dynre onsefemharticheit

Glorie sy gode den vader
ende synen eenighen soen
meten heylighen gheest
den heylighen gheest nu ende
eweliche Amen. **Tot nocturne
ymen Vbu supnu**

Dat ouerste woert
vour gheopenbaert.
dar volneer wtghinck wt
vanden vader. die te helpe wese
ste die werelt met dynre
gheboorte int beloop der
dalender gheue. **W**erliche
nu die ghenade die ont
steekte met dynre minne;
op dat alsme hoert vady
die boetschap ten lesten sy
verdruan alle vleysche
liche. **E**nde als du nae
maels an tighenwoedi
ghe rechter sulste wesen.
om te onder sieken die
wiken des ghenoesdes
weder te betalen die qua
den voer haer sunde; en
den verhtuaerdighe on

305
hore goede werke dat
lych. **L**aet ons dan
myt wesen bedroggen
met quade. **M**et woert
onfer sinderen met were
machtich meten heylige
te wesen eweliche salich

Loff eere crachte ende
glorie sy gode den vader
ende den soen te samen
meten heylighen gheest
den troest van ewen
tot ewen Amen. **Tot
die laudes inus Vox**

Sclara recte inonant
let die dare stemme
ghest gheluyt. **D**e be
rispit alle die sinnen
se; laet ons in die
verdruen; **D**at
ket vanden **D**at
trouwe gheest die nu
met sinnen; die nye stere
die schijnt nu. op dars of
nemen; alle sinnen. **W**an
helt voor dat lam geseyt
te onbedriuen sinder onse
bedriuen die soub; laet os
alle gheluyt gheue met wa
nen om verlatnisse. **O**p

Dat als hy anderwerff
 weder comet ende werelt
 met vreden besinghet:
 niet en yme om onse
 misdaet. moer goedertier
 lyke van bescherme. **Lof**
eer vand. ghebuerte ons
hoere ter vesper ymnen

A solis ortu :
Vanden opgangh d
 some totten nederste der
 aerden. so laet ons singe
 ym eenen prince ghebo
 ren vand maghet marie

Die salichmaker der
 werelt heeft aenghedae
 dat knechtelyke lichaem:
 op dat hy niet vlesche
 dat vlesch verlossede die
 myn **en** **lyc**
 hy **at** **heest**
 den **an** **lyc** **der**
 moeder. die hemelsche
 ghenade vlieggen der
 maghet lichaem draghet
 die hemelyke dinghen
 die sy niet en bekende

Dat huys des maerke
 lyken lichaems word
 haestelyck een tempel gods.
 die onbesmette die ghe
 man en weeb onefinet
 mette woerden den soen

gods **Te compleet tyt**
ende laudes yme Enya

Die moeder heeft
 ghebaert die ga
 briel vander syde die sent
 yan. begherande in syn
 re moeder huyse besle
 ten woelde. **O** hystus
 woude liggen in dat
 hoy hy en haet hem sel
 uen niet ontsien die arb
 be mat dennen melcke
 is hy ghesoet. ouermich
 welcken yom die mo
 der ghoen hangher en
 lyt. **D**at hemelche doer
 verbydet hem: ende die
 enghelen singhen gode.
 ende die heiden scapper
 ende alle dinghen word
 openbaer den hierden

Glorie sy dy heere die
 vander maghet gebore
 biste metten vader ende
 metten heylighen gheest
 in die ewighe woelt. **Ame**

Tot nocturne ymnen

Redemptor dnum
O chryste eenige soen
 des vaders verlosser al
 le der werelt du biste vo

Dat beghin Wren vad' gheboven onsprekelyck
Du biste een licht en een schynsel des vaders. du biste een edelhe toe verlaet alder dinghen. aendende die ghebede die dyn heylighen sorge ouer alle die werelt. **G**edenkt meester der salichz: dattu hier in vore aenael se est ghedaente onses leuens ende du ghedru ven wordes vander onbaileder maghet. **O**ese teghenwoerdighen dach tughet dat lopende byde omloop des iaers dattu alleen toe ghecomen syt se salichheit der werelt vanden sloet des vaders. **H**ier om mit dat hemel ende aerde ende see ende alant in he is louet verblidende in sanghe die toewemst hoere ma kers. **E**nde wy die verlost syn met dynen heylighen bloede: singhe eenē

nyen sueten singhe ou mits ~~...~~ dyne gheboarten. **G**lorie sy dy here. **Tot pme pme**
Agnoscat omme lle die werelt moet bekennen dat ghecomen is dat loen des leuens. nae dat sic des leuens aend. is ghesopenbaert die biosinghe. **O**at pfa yas ghesproken heeft is vander maeder ver milt die maeder heeft geboetsrapt. die heylighe gheest heeft vuilt. **G**le sy dy here. **Tot tertia**
Opme ma ventre
 heuet mit lic
 hant onse
 mits des leuens. die werelt
 die alle
 die werelt on begript.
 draghet den maghet bin
 nenste. **D**ie werelt van
 pesse heuet. die gubloy
 at ende die voede heuet
 vrucht ghe heuet. die vrucht
 bare heuet den ghebaren
 de voert ghebrucht ende

Die moeder blyft maget

Glorie sy dy heere **Tot**

sexte ymmen p. refrepe

Hy liet hem legghen
in die cribbe. die ee
maker des lichts was.
motten vanden sciep hy die
hemelen. onder d' moeder
aenschlyc hy die vercken.

Dat die werelt gaff die
elke. vrees die sien ghebo
den sy van veroncheyt
is hy worden mensche
te wesen onder den bat
der ewen **Glorie**

Tot noē ymē Adā vetus

Dat die oude adam
besmet heeft. dat
heeft die nieuwe Adā ghe
dwoghen. dat die houet
dijne neē heeft ghebor
pen. dat is dat die alre
oerwoud hant opghanght

Och hant is dat licht
gheborren ende die salic
heit. die nacht is verla
ghen. ende die doot swō
nem. want ghy heerde en
vloest. maria heeft god.
voert ghebracht **G**l' sy di
heer die gheborren in

Van dertien daghe
ter vesper rōpleet ende
nocturne ymmen!

Herodes onghena
dighe want want
om vreesstu dat augustus
comt hy en begheeret
gheen sterfelyke coninc
vnde. die de hemelsche
yke ghouet **D**ie con
ghen ghinghen ende
volgheden der sterren
der sterren die sy saghen.
Die saghen dat licht met
ten lichte ende belynde
gode met offerhande.

Totter laudes ymē

Dat hemelsche bain
heuet dat reyne water
inden doepsel gheroert.
ende die sinde die hy met
endede heeft hy onghou
den om die te wasshen.

Oer gheschieden eer
meuwe maniet synre
moghentheit inder wa
terkammen word root
wijn ghemaect ende s
wandalde inden schenckē
syn verster nauer **G**l' e
sy dy huyden gheopen

die

baert biste metten vade
van onser vrouwen
lichtmis Quod chorus

Dat voermaels dz
 werdiche ghehe
 dhoor vervullet mette
 heylighen gheest gheson
 ghen heeft is openbaer
 te wesen volbrocht in
 marien der moed gods

Dese heeft maghet ot
 fanghen en maghet ghe
 baert god des hemels en
 een heer der aerde ende
 nae dat baren verdiende
 sy te bliuen onbeulerket

Dien die rechtuaerdi
 ghe symeon inden huys
 des heeren in synen ar
 men nam blyde om dat
 hy sach mer syne ghe
 gheste den begherede
 Ihesum **W**y bidden
 winnester des ewighen
 onnes gune ghem de
 begherte der biddender
 die biste opghelommen
 daer ende blinkende
 die ryke des hoge hemels
Ser ende macht sy

onse god: hem sy ewige
 heyl ewelyke werdicheit
 die sittet inden ouersten
 throen des hemels drie
 uoudich ende ewich ame
Totter nocturne Cuius
terra pontus et hera

Dat slot marien
 draecht de ghe
 nen dien die erde zee
 ende hemelen oeffenen
 aenbeden ende predike
 als eenen die vegiert
 dese drie ghestichten

Die binne der ion
 gher maghet bestortet
 met des heyls gra
 cie droghen in wien
 nae tyden men son
 na mane en alle dinc

Salichlyc die moe
 der begaue ind wies
 buke arke sloten is
 die ouerste warkmeest
 die de werelt onthout in
 syn besloet haet **S**y is
 salich ouermid des he
 mels bode vruchtbaer
 mid den heylige geest
 wt wies buke is ghe
 stort die vade heyden

was beghert **M**aria
moeder der ghenaden
moeder der barmhertich
heyt bescherm ons voer
den vyant ende inder
stonde des doots ontfan
ghe ons **G**lorie sy dy
heere die gheboore biste
Tot die laudes ymen

O gloriosa:
O Glorioso vrouwe
bou den sterren hoghe.
die dy naeghende saep
dien du soekestu met dy
re heylighe barste **D**at
ons eua droeuich na
dat gauestu weder met
hogher vrucht. op dat sy
diemen bescreuet in hoer
heyt gaen. soe bistu gema
ket een hemels venster
Du des hoghen conincs
dore. du des liches blin
kende porte. ghy verlos
sede volck verbroubet
v om dat leuen dat ons
ouermits haer is ghe
gheue **M**aria moeder
der ghenade **G**lorie sy

dy heere die geboore is
**Van onser vrouwen
boetschap visiteringhe
ende van haere ghe
hueghemisse ter vesper
ymmen. Aue. . .**

O hegruet bistu
sterre des meers
hoge gods moeder en
altyt maghet salighe
hemelsche porte **D**u na
mes dat aue van ga
briels monde. vese es
in vreden in dien dat
tuden name eua om
keerde **O** nthynde de
banden den suldighe
brenct voer dat licht de
blynden dryff en wech
onse quaden eyssche es
alle goede **B**euyse dat
tu biste een moeder. hy
neme ouermits dy dat
ghebet die om ons dyn
kynit wesen soude **S**on
derlinghe maghet ond
alle sachtmoedich. ma
ke ons van sulden ont
bonden sachtmoedich

ende tuiſſche Verleen
een puer leuen. make
den wech ſeker op dat
wy Jhm. ſiende altoos
met dy verblyden. **H**oeſ
ſy gode den vader den
ouerſten chriſto werd
heit den heylighe goest
eer drienuidicheyt ende
eenich Amen. **Te com
pleet tyt yme / fit porta**

Oerſchynich open
woert die porte
chriſti. verbullet met
dync volker gracen.
die omme per dard
ende bliuet begoten als
ſy was van beghinne
Een manier vanden
hoghen licht is uwt
maghet. **G**el gherome
dat is der heylighe ker
ken brudegom. verloſſe
ſtepper ende gya. **X**p
du biſſe dync moeder
eere ende blyſſap. ende
alre ghelouighe onghe
metene hope ouermits
dync pynen dranc.

311
verſmelte onſe ſonden
Maria moeder d'ge
naden. **O**le ſy dy heere
Int beghin der vaffen
tot grote vafſelauont
ter veſper en laudes
ymen: **Claram**

Die claerheyt d'
vaffen wort
der werelt vanden he
mel bewyſet dat chriſtus
meeſter alre dinghe he
per gheheylighe van
ſyſſen onthouden. **H**ier
mede is moyses gemaect
gode lieffelyc ende een
gheuer. **D**ie d'it heeft
helyam door die lucht
ghewoert met eenē vie
vighen wagh. **H**ier
om ſach d'angel een ver
winre der linden die
godlyke verholentheit.
hier mede blyſſede Jo
hannes die meeſter vrient
des brudegoms. **D**eſe
exempelen d'ſparicheyt
gheeff ons o god nae te
volghe: vermeerre die

crachten der herte. ghe
uende gheestelyke bly
scap. **G**heeff o vader
metten soen. gheeff met
ten heylighen gheest. die
met desen blyse een ewich
god met eenen drieuou
dighen noemen Amen.

**Van grote vastelauont
ter vesper ymen tocken
vysen sondarich toe**

Ot den gheestelike
ghewoenten ghe
leert laet ons houden de
sen vasten gheleyt **W**ant
bekenden arkel **W**ant
weruen thie dage. **O**ie
ewe ende die gheeten
hebben die verste gheope
baert. daer nae heeste
christus gheheylight
een coninc ende stepper
der tyt. **L**aet ons ghe
bruyken hier om spaer
lyker woerden spys en
drancz lichtuerdicheyt
ende nerspelyker staen in
behoetheyt. **L**aet ons
srouwen die quaeste die
beweghen dat wtdwalen
de ghemoede. ende laet

ons gheen stede gheuen
den scalden vyant der
tyranscap. **L**aet ons
alrosamen segghen en
voepen elck byson. **L**aet
ons saxen voer de recht
ter ende beweken den
werkenden toern. **O**it
onsen quaden hebben
wy vertoernt god dyn
goederherenheyt. stort
ons van kouen die ghe
nade dy die beste een d
later. **G**hedenck dat
wy dyn syn al syn wy
vengandelyke planten.
ende en gheeft nyet die
ere dyns naemis eenē
anderen dat bidden wy
Wer gheeft ons dz quaet
dat wy hebben ghedaen.
vermeerre dat goet dat
wy begheere ouermodts
welck wy dy moghen
behaghe nu ende ewe
lyck. **G**heeft du heylige
drieuuldicheyt verleen
du simpel eenicheyt op
dat die gauen der vaste
den dynē moeten wesen

bruchtbaer Amen
Totter compleet ymen
Christe qui lux es et

Xpē du byste een
licht ende dach.
die ontderkes die duif
ter misse des nachts ende
ghelooff werdes ee licht
des lichts pvedyken
de een salich licht. **O**hei
lighe heere wy bidden
dy. beschermme ons in de
ser nacht. ruste sy ons i
dy. verleene eenen rust
telyken nacht. **O**p dat
gheen swaer slaep in
en valle. noch die dy at
ons nyet en onder van
ghe. ende dat vleessche
hem volghende ons niet
sauldich en make reghes
dy. **O**ie oghen moete
slapen nemen. dat herte
wake altoos tot dy.
dijn rechterhand bester
me die dienre die dy
minne. **O**nse bescherm
sich toe. verdrive die ge
ne die laghen legghen.

313
bestuere dyn diens die
du met dynen bloede
gherocht heues. **O**heere
ghedenick onser in dese
swaren lichame. o heer
du byste een beschermme
der sielen. heere wese
ons by. **G**lorie sy gode
den vader ende synen
eenighen soen. merck twes
ter den heylighen gheest
nu ende in ewigheit
Amen. **Tot die noctur**

ne sime Sime largitor

Gheuer des ousten
loen du die byste
een eenich troest der we
relt. aenden die die ghe
bede dynre kenechte. die
deuotelyck tot dy roepē

Onse onse. se behet
hoer die s. slyken
hebben verdrive. welck
wy bidden. dat tu wilste
reynen van alle misdaet

Ist dat tu verstaeste
wie salt dan gheue. ver
gheuen want tu hebste
macht bidden wy dy
met reynen herten. wil

wen du biste sculdich metter gheloeffen.

Daerom ontfanghe onse vassen. die du sel ue hebste gheheylt op dot wy gheestelike moghen ontfanghen die paesschele sacra menten. **D**at ganne ons die ouerste drie uoudichheit inder god lytcheyt. in welcken glorieert een god ou al die werelt Amen

Tot die laudes yme Audi benigne toduor

Hoe goederne scapen gebede met tranen ghesort in deser heyligher vassen van kerstich dage **O** heylighe onderwyn der der herte du bekenste die wandicheyt onser crachten. die totti weder keeren. bewyse die gracie der verlatenisse **S**eer veel hebbe wy ghesondighet ende

pyne gherocht mer du die alleen alle dinghe vermoethste. gheef boete den quellende **T**er teen ons alsoe dat lic haem te d winghen van buyten ouernits der abstinentien. dattet sober ghemoede vasse met allen blickken der sunden **O** hyf du heylighe driemul dicheyt **O** pten vyften sonne dach **D**it in passioe ymen **V**exilla regis

Die banieren des conincs syn ont wonden. die heyligheyt des cruce blinket oumits welcken teken des cruce. die schepper des mensche ghelaghe is aender galge **A**en welcken hy naemaels wort gheuont met serpheyte der wreder glauen. op dathy ons wasschen soude van sonde. soe vloyet wt

synre syden water en
 bloet. **O**ie dinghe syn
 al voldoen die die vrou
 we dauid ghesonghe
 heeft in synre scrift:
 hy heeft ghesproken
 tot synen gheslachte god
 heeft hem gherechtet
 aen dat hout. **O**gho
 boem ende blinckende
 vercyert metten con
 lyken purpur wri
 ven bouen alle stamē
 werdich alsoe heilige
 leede te raken. **S**a
 lich is dat cruyt in
 wiens armen **o** die
 velt loen ghehanghe
 heeft. hy is ghemaect
 een waghē des lichaems:
 ende heeft ghenomen
 der helle roef te opleet

Wes ghegruet o
 cruyt cnyghe hoep
 in deser tyt d' passien.
 vermeerre den goddie
 stighen die rechtidur
 heyt en ghenade gheef

den schuldighen. **O**ie
 alre ouerste drievul
 dicheyt louen te sa
 men alle gheeste die
 du behoudes met des
 cruces verholentheit.
 die regers in ewichz
 Amen. **T**e nocturne

ymme Pange lingua

O tonghe loue dē
 arbeide: des glo
 riosen steyts: ende vā
 der vutoeren des cru
 cē kundighe dat edel
 bewinnen: hoe die be
 houder der werelt. **S**
 wan doe **o** ofert
 was. **O** **o** per had
 de mede **o** in vand'
 bedriem **o** des yaf
 ten vader **o** doe hui
 mits der **o** en des
 sondighe **o** pels viel
 in die doot: ende doe
 merre hy dat hout op
 dat hy den scade des
 houts betalen soude

Dat werck eytschede

die ordinantie onser
 salicheyt: op dat die so-
 ste des menichsoudighe
 vaders met wisse we-
 der versalket worde:
 ende daer aff een men-
 tme soude nemē da die
 weder sake die stader
 ghebrocht hadde. **H**ier
 om dat die volheyt der
 saligher ghecomen
 was: wert gheseynt vā
 der hoehēyt des vaders
 die soen die een scapper
 der werelt is ende is mē-
 sche ghe worden ende vā
 den maer velyke lichaē
 voert ghenmen. **D**at
 kynt swerjet ende is ghe-
 leyt in die enge cribbe:
 die magh e enē maed
 wyndet sy lēve in doe-
 ken: ende syn voete en
 syn hande byndet sy in
 eenre doer e swerhetel.
Glorie ende eer sy go-
 de den ouersten vader
 ende den soen te samen
 metten heylighe gheest

dien loff ende moghent-
 heyt is van ewe tot ewe
 Amen. **Tot die laudes**
Oymmen. **I**ustrasex
Doe hy den tyt des
 lichaems vertuyt iaer
 volbrocht had: gaff hy
 hem saken vullichlyk
 totten tyden daer hy toe
 gheboeren was: en wort
 als een onosel lēve aen
 dat hout des cruten s
 heuen: om aldaer ghe-
 offer te werden. **A**lda
 was edich en galle: een
 riet spekel ende naghel:
 ende een speer doer stark
 syn goeder tieren lichaem:
 daer water ende bloet
 wt liep: met welker wt-
 uloyende aerde en zee
 sterven ende werelt ghe-
 wasschen worden. **O**rou-
 we cruys ende edel boom
 ond alle bomen: gheen
 bosschen en brenghet al
 sulken bome voert in
 telgheren in bloemen en
 in vruchten: dat suete hout
 draghet die suete naghelē.

ende die suete bordene
O hoghe boem neyghen
 neder byn telgheren: v
 lichte die wigheragen
 ghedoemte ende die st
 gicheyt die die gheboer
 te gaff moet sachter is
 den op dattu die leede
 des ouersten wintz wt
 rechte aen een sachter
 hout. **O**u waerste alle
 werdich den schat d' we
 relt te draghen: ende als
 een sluermey die haue
 ne der sijnbrokigher we
 relt te bereyden: dat
 heylighe bloet besalun
 heuet dat wt des lams
 lichaem ghestoet is. **G**lo
 rie ende eer sy gode etc
 palmdach ter compleet v
 men *Magno salutis gau*
Alle die werelt sal
 hem verblyden
 met groter vrouden der
 salicheyt ihns onser al
 re verlosser heeft gesont
 ghemaect die quellende
 werelt. **D**es daghe v
 die ferie van paesschen.

soe qua hy in bethamen.
 Daer hy goeder tierlyke
 nae drien daghen ver
 werkede lasaru. **M**aria
 nam te hant een pont
 des alre besten ongeual
 scheden naerby: sy salf
 de die heylighe voeten
 des heren natmakende
 meten tranen. **O**aer
 nae sat ihns die ouer
 ste middelae op dation
 ghe des uickeloke esels:
 ende reedt totter wuer
 coren stadt iherusalem
O hoe onbegrypelyke
 goeder tierentert ende
 wonderlyke sachtmoedit
 heyt ihns in d' werelt
 heeft hem gheberduft
 te wesen een ridder des
 esels. **S**yn vriedicheyt
 mach in der drieuuldic
 heyt inder eenicheyt de
 vader den soen den heyl
 lighen gheest nu endem
 ewicheyt Amen. **V**an die
 ortane vā paessche totter
 opuaert ons heere e vesp
 ymen *Ad cenam agni*

Totten auontmael
 des voersinghe
 lams ende van witten
 cleveren blink ende nee
 den ouergank der roe
 zee: laet ons singhe xpo
 den prince. **W**es alre
 heylighe lichaem was
 inden altaer des cruys
 ghegheuen in synen welen
 bloede sijnende leuen
 wy gode. **G**ehorne in
 des paestien desperen:
 vanden hoegende engel:
 wegheroghen vande alre
 heesten vande pharaos
Quis est pnestien
 epus deus is een gheof
 fer lam. **D**an voot
 der roen. **J**epus is sijn
 vleesche. **G**heoffert. **T**e
 complex. **E**re weve:
Overvontinge is
 vichte heste. by
 welken die hellen sijn te
 broken. **D**an gheuanghe
 volck verlost keert v
 totten loue des leues.
Xpus veruyt wren gra
 ue verwinre keert hy va
 der hellen storende den

tyramen inden bant
 erde ontslytende dat
 paradys. **O**oetker alre
 dinghen. wy bidden inde
 paestien blyscap van al
 ten denuech tinghe des
 doots. **O** bescherm dym
 volck. **O** loue sy dy heere
 die verresen biste vande
 doden metten vad ende
 metten heylighen gheest
 in die ewighe werelt. **A**me
Die nocturne fine Au
Die da vora lucis
Ogheraer des lichte
 tes blinket. die hemel
 die luydet in loue. die we
 vde barvughet haer v
 blydende die hulle die hui
 let sijnende. **O**oe die
 wonderlyke sterke ranc.
 die machten des doots
 te broken. metten voer v
 trede die hellen. onebant
 die ontsleghe vander py
 nen. **D**ie gheen die ghe
 sloten onder den ste. wt
 verwaert vanden ridders.
 die vryst verwinre van
 den graue: sege hebbende
 met eenē edelen hoge moet

Want alle hant d'bo
 den syn die suchtinghe
 ende die droefheyden
 der hellen. soe raeyt die
 blinckende enghel by die
 heere opuerstaen. **D**ie
 apostolen ware droenich
 om die doot hoer hee
 ren wakt die bose kinet
 ten hadden verdoet met
 weder synen des boots
Glorie sy dy heere die
Totter laudes ynamen
Desermonen blan
 us enghel vof sye
 met smekende reden de
 vrouwen dat die heere
 soude werden ghesien or
 telyke in galileen. **D**oe
 sy haestelyke toghen an
 dat den apostolen te seg
 ghen. aussiden sy die voe
 ten des heeren. den haere
 leuende siende. **D**oe dat
 die discipulen bekenden.
 coghen sy gheringhelycke
 in galileen te beschouwen
 dat begheerlyke aenschyn
 des heeren. **D**ie formeblu
 kende mer clare schynsel
 der werelt. in die vierth

de van paesschen. doe
 die apostolen alckant
 epm saghen niet licha
 melyke ghesichte. **D**oe
 hem gheopenbaert ware
 die ~~sin~~ wonden. in
 dat blinckende lichaem.
 epm. belyden sy met ope
 baren stemme. den heere
 verresen te syn. **C**hryste
 alre goetdieren. **C**ome.
 heere du ons verren. op
 dat wy dy in allen tyden
 moghen weder gheuen
 werdyg lof. **G**lorie sy
 dy heere. **I**n die opuaert
 ons heeren ter vesper
 ymen festu nunc celebre
Die fe ~~like~~ hoest
 tyt ~~die~~ gro
 te vruerhyde ~~inghen~~
 die ghes ~~of~~ santz
 voert ~~en~~ als
 epm die goe ~~neren~~
 middel ~~en~~ hoghe
 sel der ham ~~climpt~~
Sy klimmet blyde op
 in onsprakeliker hogher
 vruerhyden totten hemel
 dat volck d' heylighen be
 lyden dat hy vol glorien

is. Der enghelen choer lo
uet die glorie des goede
verwinnes. **D**ie bouen
die ouerste dinnmet he
uet die banden ghebroke
ende den wtischen meste
voel gauen ghegheuen
hy sal weder comen als
een strenghe rechter. Die
nu goederheren ghega
ghen is. **O** edel heere en
stapper wy bidden dy sich
tot dynen ynghe knech
ten ende beschermte se
dat ons die bose nyet
heyt des vyants nyet
neder en wep off en v
snoer in die helle. **O**p
dat als du in die vuer
vlamighe wolken wed
sulste comen oerde ope
baerlyck. Die hemeliche
heyt der wtischen dan
brozigt. Die vreselike
pyen nyet in gheueste in
den ghere hitighen dat
goede leen. **O** heere dat
o goede vader. alre meest
o du soen gods en goe
de gheest ende blincken
de driemuldicheyt. die in
euen tot euen regnerede

is Amen **T**e compleet
ymen **J**hu nra redpno
O Jhesu onse verlos
singhe onse mine
ende onse begheerte god
stapper alre dinghen en
mensche in eynde ghe
worden. **D**at goederhe
ren heere heere dy verwo
nen onse sunden te dra
ghen die bitter doot te
lyden op dattu ons va
der doot verlossen sou
st. **O**u ghyngheste do
der halles poerten ende
verlossste dyn ghewaghe
ende sijn totter rechter
hant dyns vaders. als te
verwinne metter edelre ze
ghe bichinghe. **I**et
dy die goederheren heere
verwinnen ende vghes
ons onse misdaden dat
wy onse begheerte bringhe
ons met dynen aensicht
te verfallen. **O** lone sydy
heere die boue die pure
ghedomen sy. **I**et va
der en mette heylige gheest
in die ewighe werelt
Amen **T**e nocturne yme

Eerne rex altissime ve

O ewighe alre ouer-
ste coninc onse
losser der ghelou-
gher: omits welken die
doot onbonden seer lang
gaet: en die zeech der gra-
den wort ghegheuen

Die dinghen die sijn
ter syden des wils opre-
mende die maect alles
dinghes is ghegheuen Ihe-
sum vanden hemel: die
mit en was vanden mi-
gher. **S**oe dat dat wy-
hande ghemaecte werck
der dinghen: als d'hemel
der aerden: ende der helle:
buyghen metten synen
alchant onder ghedaen

Die engheden besiden
siende die saecte: der kerf
selker menschen omghe-
keert: dat vleessche besmet
tet dat vleessche rymghet:
god ende gods vleessche
regneert. **G**lorie sy dy

Totten laudes yme Tu

Dixit enim gaudium
Du chreyste onse bly-
scap bliuende boue ghe-
daen den hemel: die reges

te dat werck der werelt
verwimende die genuech-
ten der werelt. **H**ier om
begheren v' viddende dy:
wilt verghe. in onse sun-
den: ende onse here s'hef-
fen bouen te opmetter
hemelscher gracen. **O**p
dat als du ghemeste
te openbare. in eenre
blinckender salten vens
vohiers wil dat werck
doen die v' hende pyn:
ende weder: s'ouen die
uone die wy v'lore heb-
ben. **G**lorie sy dy. etc.

In die vyndinghe ende
s'heffinghe des cruces ter
vesper ymn in Salue

Als g'gruet hei-
lig' cruyts: wes
ghegriet g' d'werelt:
onse warach' he hope:
die warach' he vroude
dracht' s'ouen der
salicheit' s'ouen ane
ten leuen' te hout alre
leue draghe. **O** suete
schoente der werelt: wy
die in dy verlosset syn lo-
uen altoes dy die sulste
werden gheabenbedet. dy

leuentmake cruce altoes
 singhen wy dy: ouermids
 den houte syn wy knachte
 ouermids den houte syn
 wy gheuriet. **O** chryste
 die de wiffonden inden
 cruce dodeste: reynige ons
 vanden heynelyke vlec
 ken: ouer die buseffte
 menschelyckheit: omme
 de gheest ouermids den
 heylighen cruces: den ghe
 uallen ghemade. **G**estir
 me behoude benedye.
 ende make heyluch alle
 twolck: ouermids die ley
 kinghe des cruces: keur
 af die siekten des lū
 haems ende der sielen:
 teghens dat teken en
 moeten gheen anse staē

Loff sy gode den vader:
 inden ouersten cruce
 ce des lof: die gelyck
 loff sy den heylighen gheest:
 vroude sy den ouersten
 borgheren: en enghelen
 sy eere: inder werelt moet
 wesen des cruces vondi
 ghe off vheffinghe. **A**me
Totten laudes ymen **S**ig
 num cruce **M**irabile.

Dat wonderlyke
 teken des cruten
 dat sal noch blinkē ouer
 alle die werelnden wel
 ken die dnosel chrystus
 verlosser alle der werelt
 heeft ghehanghen. **D**ese
 boom is hogher dan den
 cedars in die mēde heyl
 lybano: die welcke met
 en weet te draghen be
 smettende appelen: mer
 verdiente des leuens

Du chryste alre goeder
 diensse wintek: wilt niet
 versnaden ons te beser
 men: in allen vren ende
 momentē metten teken
 des cruces. **O** p dat wy
 dy met luydande monde
 ende met singher herte
 moghen voertbrenghen
 wadich lof in allen tyde

Glorie sy gode den va
 der. **O**ff **G**lorie sy dy
 van pnyteren ter vese
 ende compleet ymmen
Dem creator spiritus

Oem scypp gheest
 vande dynre dien
 re inwē dicheyt veruulle

met hemelcher graaen
 die herten die du ghesa-
 pen heues **O**u biste ghe-
 noemt een troester ende
 een gane des alrehoech-
 sten gods: een leuende fo-
 tyne: en die een godly-
 ke minne erloe een gheste-
 like saluunghe **O**useue
 uoudutj in gauendouvi-
 ghe der rechter hant gods:
 du makes ghesamlike die
 keden vpkie mer des
 ders voerjt **O**useue
 ne **O**ntste
 in die firm
 minne
 beste die
 ons liep
 met nach
 vere den dy
 te hants dre
 tu ons aldus, voer gaende
 leydes: soe vourmyden wy
 alle strade vpkie quaet **G**est
 dat wy ouermits dy weer
 moeten den vader en ken-
 nen den sou en alle tyt
 ghebouen dy dattu biste
 gheest beyde vad en soen

Loff sy den vad mette
 soen te gad metten hey-
 lighen gheest: ende ons
 moet die sone seyden
 aennama gane des hey-
 lighen gheestdamen.
Te nocturne vinnen
Jam christus astru. asse

Die van met der be-
 he wo-
 die
 ken
 du
 lid
 op
 da
 bel

Hier om dat gheper-
 de heylighe hier is van
 den lichte des vaders:

die vpe
 mmen/
 ghegac
 ghes
 de seyn
 en die
 de
 e
 wach
 n die
 arwa
 lighen
 berey
 Doe
 dyken
 ayden.
 een vade
 apostolen
 an sopen sy
 god gheramen te sone

dat vervullet heues mit
ter hetten des woerdes:

Die trouwe borsten xpi
Die vervulde binne
ste verbliden bablasen
metten heylighen gheest:

ende sy in den in mem
gherh...
kerk...
gods...
spe...
den...
g...
be...
le...

O
sche
loue
eene
noder
te ru
siche

Dur
met
den beu
kighe va
ken metton g...
yohels des propheeten
Lof sy den Tot die
laudes yme Bā nob

Die ommeloep
des iaers als
die heylighe gheest wt
blinte: inden discipulen
heest ons weder brocht sa
lighe vruechden. **D**at wri
met eenen blinkenden
licht heest voert gebrongt
een figure eenre tonghen:
op dat sy souden syn on
uloedich in woerden en
bereden in minen **S**y

brehande to
en der he
wa
nat
de
hadde
dinge
ghesact:
paessche
nden he
der daghe:
ort verlate
misse neder

Wy
bidden dy nu g...
god met eene ghemeync
aensichte: gheest ons die
gaue des gheestes die
vande hemel syn neder

Dat woert dat vleys
 siche aenghenomen heeft:
 makende waverich broot
 vleysch met synen woer-
 den: ende die dops wort
 dat blout ghewilt dat
 sake dat die sinnen ont-
 bliuen: soe is alleen ghe-
 noch dat al te totten
 reyne

Hier
 wy den
 groet
 die ou-
 der me-
 gheloo-
 tghebre-

Loff in
 faderheit
 benadide
 vader en
 ghelike
 die van

Amen *De nocturne vme*
Sacris *solempnis*
Den herliche hoch-
 tyden moeten
 worden toe ghe-
 ende wt die voerburch-
 ten des herten moeten
 bescrepen luyden: die

oude dinghen moeten
 en wedj gaen: alle dinc
 moet nieuwe syn: herten
 stemmen ende die werke

Dat laetste auctmael
 des nachtes wort hier we-
 der ouerghepeynset: indē
 wellen men ghelouet dat
 xpus heeft ghegheuen
 den broederen dat lam-
 ende dat lichte broot nae
 der ewen: dit den oude
 vaderen was ghedaen

Welken nae dat si
 ghedende lamme dien
 dat die wetscapen ware
 ghedaen: dat lichte des
 heeren den discipulen
 wert ghegheuen: alsoe ghe-
 heel hem allen: soe dattet
 een yeghelijc bysonder
 gheheel wort ghegheue
 van syns selfs handen

Hij gaf den coanten
 dat gherechte des lichaes:
 ende hij gaf den droeu-
 ghen den dranc des
 bloets sprekende neemt
 dit vaetken dat ick v
 gheue drinckat alle wt
 dit. Idus heeft hij dit

heylighe werck ingheset
 tet: welck ambacht hy
 beuelen woude alle de
 priesteren: den welcken
 her soe betaemt: dat sy
 dat ontfanghen: en voert
 gheuen den anderen me
 sthen. **O**er enghelen
 voert wert des mensche
 broot: dat broot die va
 den hemel is: gheue de
 figuren een eynde: wo
 der lyke dinct: die oet
 moedighe arme
 nuttighet de hee
 bidden dy drieuoudige
 ende cennoudighe god
 heyt: alsoe du ons van
 dese ende wy dy daffatē
 leyde: ons doer dynen
 weggen: totten lichte
 daer ons nae langhet
 welke du bewoenste. **me**

Tot die laudes. Finen
Verbum superni
Dat ouerste woert
 dat woert gaende noch
 tans niet latende die
 verhier hant des vaders
 wt gaende tot syne werck
 is gheronē totten auot

stonde des leuens. **I**
 die ghelauert soude wer
 den synen veruolghers
 inder doot van synen
 discipel: heeft hem selue
 verst ghelauert de dis
 apulen in een gherecht
 des leuens. **O**en welc
 ken hy heeft ons twee
 rehande ghedaente ghe
 gheuen vleysche en voert:
 op dat hy hoelen melche **den**
 die van twee hande sub
 stancia is spysen. **J**
Doe hy is ghe
 heeft hy hem van ghe
 gheuen in een
 ende mede
 morfelghe
 betalings
 de gheest
 loen. **O**er
 de die oper
 melche doet: die v
 ke sryden d
 archt ende b
 hulpe. **O**en cennoudigt
 ende drieuoudighe hee:
 sy almes ewighe blyscap:
 die ons moet gheue in de

vaderlant dat oneyn
delyke leuen Amen.

Van sint Jan baptisten
gheboert ter vespēn noc
turne ymen. **Vt queant**

Op dat. **Alaxis**
dyne knechten
moghen singhen mer on
ghebonden oderen die wo
deren dynne werken: soe
ontbynde sente Johan die
missaer der beulechter
leuen. **O**ie bode die da
den hoghen hemel qua
die segde dynen vader te
voren datu groot ghebo
ven soude wesen: soe op
nen naer ende die ordi
nancie dyns leuens.

En wart hem twiuel
de vande ouerster belof
ten soe verloes hy syne
spraken te doe du ghe
leuen werste: makedes
we **ordinancie** der
verloren stemme. **O**oe
du laghes besloten in dy
re moeder buke: voelstu
den coninc wesen in
die sloepamer ende va
dynen verdierden open
baer den beyde die ou

A die

ders: die verborghen
dinghen. **Tot die laudes**

In dynen ymmen
sionghen iaren soe
vloghestu die schare des
volcs ende begherdeste
die woesyne: op dattu dy
leue myt beulechte in sou
deste met eenen lichten
woerde. **O**ie camele

gaf dy een ruuch cloet:
ende die sape gauē dyne
heylighen leden een gor
delende dat water gaf dy
drank. **O**ie homich met
locussen ghemenghet die
spise. **O**ie ander yphete

sionghen te voren dat
schynsel dat toemende
was: mer du openbaerste
metten vorsten vinger
den ghien die off doet
die sonden der werelt.

Die en was gheboven
in alle der wyder werelt
yemont heyligher dan
Jan baptiste die daer s
diende te dwaen in den
water den ghenen die
daer off doet die sonden
der werelt. **A**lle moete

wy singhen glorie den
vader ende dy xpe ho
ghe gheboven met wel
ken die heylighen te god
ende salighe gheestereg
neren Amen. Te coeleet
ymen *Omimus felix.*

O alte salighe ende
van hoghen vdiert
nyet kerner die vter
ke van sneewiter samel
heyt voer machighe mer
telaer ende oeffenaer der
woestynen alre meeste
der ypheten. **O** ie scho
ne hoeden die cronen die
sonnighen nu brucht va
der ewe. **O** ie sonnige
ghedubbele die salighe
operen. die vdierte ghe
hopet met honden sout
brucht. **O** ie machi
ghe metten alre besten
verdienten. **O** ie vdierte
onsen borstan die harde
staenen den serpen wech
slinjender ende stuer te
verhje den ghecromde
weghen. **O** p dat die
goeder tieren verlosser

ende sepper der werelt
comende hem werdige
te setten ghewoenlyke
inder pueren herten:
als die slimheyt verdre
uen is die heylighe we
ghe. **O** ie hoghe berges
bieran met louen: dy
god simpel te gader en
driecoudich ende wy y
nyghen bidden ghona
de. spaer den verlost
amen. **Van sente pet
ende pauwels ter vesp
ymmen Aurea luce**

O licht des lichts du
heste li. tuert al
le die werelt met eenen
goude ne lichte ende met
roselyken schynheit: ver
dierende die hemele met
ter edre marthe in de
sen heylighen daghe die
daer gheuet den sondi
ghen ghenade. **O** oer
wachten des hemels leere
der werelt warachtighe
lichten der werelt die
een verwinnende ouer
mits den cruce: die and

verbinnende ouermits
 den swerde: besiten te
 gader gheuoent die wa
 heyt der senatoren **Tot**
dancpleudes **O**per
 goede herde ontfanghe
 alchans goederheren
 die begherten d' bidde
 ren: ende ontbynde die
 banden der sonde met
 macht die dy gheghue
 is: met welken datu op
 doerste ende sluytste die
 hemelen alle menschen
 metten woerde **O**pau
 wels edel leeraer: leere
 die zeden ende dochas
 oppaen van hemde met
 harte: ons dat gheghe
 uen werke volre dat
 volmaect: als syds
 wert day wy eens deds
 bewaeren **Te con**
pleet **O**twee oliue van
 eenre goedertierenly:
 veruyghet ons te leue
 nae der doot des vleys
 sches ymich van ghe
 loue sterck van hope:
 ende alre moest v bul
 let metter fonteynen

der tweeubudigher ca
 ritaten **O**er heyligher
 drieuuldicheyt sy ewi
 ghe glorie: eere macht
 ende volghertelyke bly
 scap in eenheit: doen
 blyuet ghebot van da
 ande nu ende in ewi
 heyt Amen. **In die**
visiteringhe der salig
marien ynnen als
in haere boet scap
van maria magdale
na ter vesper en lau
des ymen Votiuu
Oefn **scutis**
 tuch is met de
 uacien te begaen van
 alle ghelouighen wul
 ken maria magdale
 na: op ghedommen is
 die blinkende sterre
Oese salighe was on
 der die voeten treden
 de deser vallender we
 velt: ende metten huan
 de des heylighen gheest
 soe vertrat sy die onsu
 uer vueren **O**ese maer
 ten met haren tranen

nat die heylighe voe
 te ihu: ende droechde
 se met haren hare: en
 rustese ende vermicde
 die duysterisse haars
 leuens. **W**y bidden
 dy verleen ons dyn
 ghenede op dat wy
 ghebruyken moghen
 die wellydende orga
 nen des hemels. **G**he
 se gode den vader en
 synen eenighen sone
 metten troosten den he
 lighen gheest ende mi
 ende in ewichheit. **Amen**
Tenochturie ymnien
Die sterrē die son
 ne wederbrenghet die
 bogheylke hoechtyde
 des daghes: in welke
 maria magdalenis
 opghegaen die hoer
 heyt der hemele. **W**e
 lke maria den heere
 behende mit opēbaer
 hoer seluen te sy een
 sunderstiche heeft soe

verdient verlatemisse
 want sy ver smaet
 heeft die onghewerlos
 de dinghen der werelt.
Dase maria heeft
 verst al blyde ghehou
 den ymichlyke die
 voeten des heere: nae
 dien dat hy verresen
 is vander doot dien
 sy alchants hadde met
 tranen ghewaschen.
Ochryste onthoude
 ons vanden knopen:
 en die ghebode deser
 maren: afsondende
 onse sonne die e
 wighe werde. **Amen**
van sente laurens
ter vesper ende laudes
ymnien **En martiris**
Sich dat ghewa
 pende gheloue
 laurens des marte
 laers heuet gheuoct
 ten: want metter doot
 heuet hy den doot ned
 gheworpen: en he selue

dien aenghehanghen
Dat hadde sextus die
 priester voerseyt teghe
 schie: doen hy aē dat
 cruce ghenagelt was
 ende laurenciū sach
 sreyende: onder die
 stake des crues **L**act
 aff droeffelyck die wa
 nē vā mynē offsheidē
 te stortēck gae voer
 broeder ende du salste
 nadrien daghen daer
 nae volghen **O**ie wt
 ste stōme des bissops:
 die voer boestapster
 der gloriē die en heuet
 myt bedrogken: die dach
 heuet my die voerseyt
 de palme ghegheuen
Glorie sy gode den va
 der **T**e nocturne ymē
Confendat vsq̄ sidera
Die stōme ende die
 sand alle d' ghee
 re die dy tosamē louen:
 moeten opdimnē totten
 sterven toe ende dopen
 aen die binenste des hends

Want het is die hoed
 tyt en die eersamighe
 dach: daer laurencius o
 die verdienent is inghe
 gaen inden hemel **O**ie
 verwonnē heest die viere
 ende die bose stokers: en
 die wrede vyande heest
 affgheweert: nu verblyt
 inden hemel **H**y
 moet hem ghewerdige
 te bidden den alre goed
 tavernen heer: dat hy
 ons verlossen moet van
 den ewighen viere ende
 vanden vyanden **O**ie
 sy gode **V**ander salig
 mariē opnaert totte ghe
 tyden vanden daghe ym
 mē **O** az glorifica luce
Omet hoe glorio
 sen lichtē pincel
 tu conindryke d'ghar
 van dauids gheslachte:
 hoerhsitende ioncfrau
 we maria: bouen alle die
 hemelsche gheesten **O**u
 suuer moeder bereydeste
 met ioncfrauweliker ee
 ven den heer d' enghelē:
 den sale der borsten in

dynen heylighen in van
 den daer af is gheborē
 metten lichaem christus
Dien alle die werelt aē
 bedet eerende: wien met
 rechts nu alle knyen ghe
 boghen werden vā wien
 wy bidden als du comes
 die blystrappen des lichts:
 ende weth werpes die duif
 termisse. **D**at gheef mī
 delyke vader maker des
 lichts oūmits dynen ee
 nighen soen metten heyl
 ighen gheest. die metty
 leuet inden blinkende
 lichte. regnerende ende
 marende alle die werelt
 Amen **V**an Sente Augus
 tyn ter vesper en laudes
 ymē **M**agne pater augus
Grote vader **I**nc
 augustine ontfan
 ghe onse bede: ende ouer
 mids dy make ons beha
 ghel den stepper ende ve
 gier dyn aide: o ouerste
 eperheyt der bissoppen
Die mīnaer d'armoe
 den: louen te gader die

armen: die ghewarighe
 rechtens mīnne den leer
 va der waerheyt. Dubrer
 ste ons die homgh voten
 vanden sarrsturen bedu
 dende. **D**ie te vore duif
 ter waren ons licht ma
 kende du vanden woer
 den des behouders mar
 ste een suet broot ende
 schenckste den dranch
 des leuens vande daer
 heyt d' psalmen. **O** u vā
 der clerken leuen: scrīues
 te een ghel: weth die
 mīnne ende naeuolghē
 houden den coninculike
 weth: ende met dynen
 heylighen leyden weder
 gaen sy ten vader lant
Der conighen coninc
 sy heyl ende leuen eier
 heyt: ende ghebiedinghe.
 der drieuoudicheyt sy
 loff ende eer sy ouer alle
 die werelt die ons mede
 borghers scrīue der ho
 gher borghers Amen
Te compleet en nocturne
 ymen **C**eli ciues applau

Ghy borghers des
hemels mede louet:
ende ghy borghers singet
die hoerheyden ons va
ders: heeft weder brocht
die cirkel des iaers. **H**ier
om moeten die psalme
dan weder luyden van
hier moeten die lessen
te samen luyden: ende
ymen suet liden: ende san
ghen moeten werden
varmenichfoudicht.

Dat die ~~ghe~~ huyte
ouer singet: dat gheuoel
van binnen die begheere:
ende dat herte en vertra
ghe nyet nae te volghen
dat dat pyntet te louen.
Desen nae der werelt
prekelen: heeft ontfan
ghen dat hof des hemels.
wien met synen trouwe
knechten: heeft te hant
ghegruet die heer. **P**i
mighen wy van al on
sen a'achten: toeuoeghe
wy die beden den ghebe
den: dat wy by augus
tyns verdienten gebru
ken des hemels blyscap
pen. **G**heef o vad' met

ten soen: gheest mitten
heylighen gheest: die met
desen biste een ewich god
met eenen drieuoudigē
noemen Amen. **I**n die
gheboorte marien ten
gheyden vande daghe
ymmen **M**aria. **r**

O maria moed' ons
heeren: ende des
ewighen vaders sone eys
sche ons alle hulpe die
te samen totty vlie. **G**od
van gode gheborē: haue
tu tot eenen sone gebaet:
ende die daer is sonder
beghin: heuet in dy een
beghin ontfanghen.

Die hemel ende aerde
regeert was in dy ghe
formeert ende die alle
die werelt nyet en begri
pet: heuet in dyn lichaē
ghelegghen. **G**od ende
mensche wort hy ghebo
ren: ende een christus
gheoeffent: **J**hūs ē s
losser alre menschen: en
een behouder der heyde
ne. **D**at dese gheborē
waert dat is ons oerber
lych: want vande doot

soe vryede hy ons: doer
ons is hy ghestoruen:
ende ouer mids hē soe
leuē wy. **G**lorie sy gode
den vader: ende synen
eenyghen sone: metten
troester den heylighen
gheest: ende nu ende in
ewicheden Amen.

**Van sinte michiel ter
vesper en laudes yme
Christe facterū Secus**

O christe der heylige
oprethet: der enge
len sepper: der mensche
rogeere: gheest ons goe
dertierlyck tot dynē hei
lighen loue te come. **O**
bidden dy seyrde micha
el den enghel des vredes
vanden hemel tot deser
salen: op dat ons als hy
dicks coemt: alle vō spoe
dicheyt moet wasschen.

Die sterke engel gabri
el moet ons vanden ho
ghen neder come vlagē:
om den vyant te verdrē
uen soe moet hy dick wy
le ned comen: ende van

den onsen tempel. **S**en
de ons vanden hemel
den enghel vaphael die
een meester d salicheyt is:
op dat hy alle die sieckē
ghesont make: ende oer
mede onse wercken re
gere.

Hier nae moet
die moeder onses godes
maria ende al dat chou
d enghelen ons altoos
by staen: ende daer mede
te same alle dat salighe
gheselschap.

Oit moet os
gheuen die salighe god
heyt des vaders: ende
des soens: ende des heyl
ighen gheestes isamen:
was glorie in alle die
werelt gheopenbaert
wert Amen. **T**e com
pleet ende nocturne
ymen **Tibi xpe splendor**

Oy xpe des vads
schynsel een le
uen ende cracht d her
ten sie met stemme en
met begherten singhen
wy: in der teghen woer
dicheyt der enghelē: d //

anderende gheuen wy
met stemmen sueten san
ghe te gader louende

Wy louen te samē ee
rende alle des hemels
ridderen: mer sundertli
ghe den prince des he
melschen heers: mihael
die inder cracht te wē
ueden vyant. **M**er wils
bewaren ver dryft: ver
re o chrisse alre goedtē
venste comint allen
quaetheit des vyants:
weder ghaest ons dyne
paradyse: weyne vā her
ten ende van lichaem
alleen om dyne goedtē
venheit. **S**inghen wy
den vader glorie met
sueten stemmen singhē
wy chrisse glorie: glē
den troester die is god
drienuoudich ende een
voer die werelt. Amen
van allen heylighen
ter vespē ende cōpleet
ende laudes ymmen

Ihesu saluator
hūs behouder
der werelt: den

verlosten comit te hulpe:
ende goeder tierē moed
gods: eyssche den onsal
ghen salicheyt. **A**lle die
enghelsche scharen ende
menichte der patriarchie:
ende d'apheeten ver die
ten moeten ons ghena
de verbidden. **O**ie voer
gaende doper xpi: ende
die hemelsche strel dra
gher: metten anderen a
postolen: moete ons ont
bynden vander sonden
bane. **D**at heylighe wē
der martelaren: ende die
maechdelike reymcheit
moet ons van sunden
dwaen. **O**er moniken
hulpe ende alle der he
melscher borghers moete
den ghebede der bidders
gunstich syn: ende des le
uens toen eysschen. **L**of
uer cracht ende glorie
sy gode den vader: en den
soen: te samē metten troes
ter den heylighe gheest:
ende nu ende in ewig
heyt. Amen. **T**e noc

Carne ymen Christere

O demptor omnium
 chruſte verlosser ald
 werelt: behoude dynen
 knechten: verlyket mette
 heylighen ghebeden: der
 saligher: altoos maghet
Ande o salighe schare
 der hemelscher gheesten:
 verdrüuet die voerlede
 ne teghen woerdighe en
 toecomede quade **O**pro
 pheten des ewighen rech
 ters: ende ghy apostolen
 des heeren: wy byddē oet
 moedelyken behouden
 te werden ouermits uwe
 ghebeden. **G**hy velle
 martelaren gods: ende
 ghy blinckende alyſſo
 ven met iuben ghē
 soe voert ons indē he
 mel. **O** scharen der heyl
 ligher maechden: ende al
 der monyken: maect ons
 alle te gader mede deel
 achtich alle den heyl
 ghen chruſti. **O** fhaelt
 vanden eynde der ghe
 louigher: dat hertuort

tighe herte: op dat wy
 nerstelyken moghen be
 talen chruſto schuldich
 loff. **G**lorie sy den on
 gheiwonnen vader en
 synen eengheborn soen
 te gader metten heyl
 ghen gheest in die ewi
 ghe werelt Amen. **vā**
 der kerck wydingheter
 vesper en nocturne y
 men vrbis beā ihelm

O Salighe stadt
 ihelm ghehete
 een scouwinge des vre
 des: die inden hemel
 van leuendighen scoene
 ghemaket is: ende ghe
 croent metten enghelē:
 als een bruyt teghen
 haren bruydegē. **I**n ye
 coemt sy vande hemel:
 wter brulochigher ra
 mer bereypt op dat sy
 als een bruyt metten
 heer bereycht wer
 de: haer straten ende
 haer mueren syn van
 pueren synen goude
 ghemaket. **H**aer poer
 ten blincken van mar

garieten: ende haer in
ganghen die syn open:
ende daer wordt een
yeghelyck nae synen v
dienten ingheleyt: Soe
wie om den naem xpi
in die werelt al hier
ghepersset worde. **O**ie
bereyde steenen die
met perssen ende met
slaghen ghepollyst ende
wel gheboubet syn: die
werden vander hant
des meesters in haren
steden gheuoeghet daer
sy toe horen: ende worde
ghesackert ewelycke in dat
heylighe ghestichte te
blyuen. **Tot die lau. iiii**

Xpus die daer is ge
seynt een hornsteen en
fundamete te wesen: die
met eenē bande beyde
die hante te gader byn
det: den welcken die
heylighe syon ontfint:
daer sy in ghelouande
blyuet. **A**lle die ghe
ninde stadt ende go
de seer ghenaeem: is vol
sueticheyden inden lo

ue ende inder eendrach
tigher volghertelycke bly
scap: so prediet sy een ye
ghelyck met gonste: dat
god in drien personen is
een. **Tot allen deyne ge**

Otyden en oect iiii
ouersto god coem
ouermits den ghebode in
desen tempel: ende metter
goeder tierere goetheyt:
ontfancet die begherten
ons ghebods: ende dyne
milde benedixie storte hier
stadelycke in. **A**l hier
moeten alle menschen v
dienen te ontfanghe dat
sy begherenzende ewelyck
dat sy ontfanghen hebbe:
mit heylighen te be
sien: ende moeten ouer
staen dat inder vuste so
men in dat parady. **O**ie
ende seve sy gode den al
re ouersten den vader te
samen: ende den soen
metten heester den heyl
ghen gheest: wien loff
is ende moghentheyt
in die ewighe ewicheyt
Amen. **vande apostole**

ter vesper ende laudes
 ymen Exultet teli lau

Die hemelen dibus
 moeten voverechde
 met loue: ende die aerde
 met blyscappen: ende sy
 singhen die heylige feest
 vander glorien der apof
 tolen. **G**hy rechtuerdige
 rechtere der werelt ende
 warachtighe lichte wy
 bidden v met begherre
 der herten: hoert die be
 gherten der ynnigher
Welker ghebot onder
 ghedaen wort: salicheyt
 ende quellinge alre me
 schen: maect ghesont
 die sieken van seeden: en
 gheuet ons wede die duerch
 den. **D**ie daer sluytet
 den hemel metten woer
 den: ende hoer sloten op
 door: ontbynt ons va on
 sen sonden metten ghebo
 de dat bidde wy v. **O**p
 dat als xpus die rechter
 coemt mit eynde der we
 relt: doe ons ghebrughe
 die ewighe blyscap. **G**le

sy gode den vader en
 synen eenyghen soen
 metten troester de heyl
 yghen gheest ende nu
 erde in ewicheden. **A**me
Off Glorie sy dy heere
 als in die paeschtyt

Te nocturne ymme
Eterna xpe nu
Laet ons met bly
 den herten singhen die
 bequame loue die ewige
 gaue xpi ende die glorie
 der apostolen. **G**hy syt
 die princen der heyligher
 kerken verwinlyke voer
 leyders des strydes: rid
 ders des hemelsche saeds:
 ende die ware lichten
 der werelt. **D**at ynghe
 gheloue der heylighen:
 die onwinlyke hope der
 ghelouigher: die volco
 men mine xpi verwinnt
 den prince der werelt.
En desen is die vad
 lyke glorie: in desen is
 die wille des ~~vad~~ geests:
 in desen verbylt hem
 die sone: en die hemel

Wert vervullet met bly
scappen. **O**berlosser nu
bidden wy dy dattu den
gheselschap der apostelen
wilt vereenyghen. Die
biddende knechten in die
ewighe werelde. Amen

Off Glorie sy dy heere
**van eenē martelaer ter
vesp ende ymen marti**

O martelaer gods:
die al naeuolghē
de den soen des vaders:
verwonnē hebste die vy
ande: ende nu ghebruy
kest die hemelsche vrucht
de. **D**och off onse mis
daet met dynen ghebede:
ende bedwinghe die vler
ke des quaets: en doch
aff die mayensse des le
uens. **D**ie banden dyns
heylighen lichaems syn
altants onbonds: ont
bynde ons vanden ban
de der werelt: om die mi
ne des soens gods. **O**ff
sy dy god **O**ff Glorie sy
dy heere **Te nocturne y**
men Deus r
O god die daer biste

een lof ende een croen
ende loen dynre riddere:
ontbynde ons vanden
banden der sunden die
daer singhen die loue
des martelaers. **D**ese
heuet die blyscap en die
sadelike smekinghe der
werelt met rechte als
met vergandelyke din
ghen gheueghat: daer
om is hy ghecomen tot
ten hemelschen blyscapē
Hy heuet sterkelyke
voerby ghelopen die vy
nen ende heuetse manly
ke gheleden: ende heuet
syn bloet voer dy wtge
stort: daer om besit hy
die ewighe goede. **D**aer
om **O** alre goedertiere
ste heere: bidden wy dy
met eenē oetmoedighen
ghebede: vergheue dynē
knechten haer misdact
in desen seghe des marte
laers. **L**off ende ewige
glorie sy gode den vader
ende den soen te samen
de troest de heylige gheest

in die ewighe werelde
Amen **O**ff Glorie sy dy
heere **vanden martela**
ren ter vesper yminen

O Rex gloriose et
Gloriose coninc
der martelaren: crone d'
confessoren die daerley
dese witten hemel die
berisnaden die ertsche
dinghet. **O**rch alrehts
goederheren tot onser
stunne dyn aren: wy sin
ghen die heylighe **ghe**:
ende bekemie met dat
wy misdoen. **O**u vwin
ste inden martelaren. spa
rende die confessoren s'
winne onse sunden. en
gheef ons aflact. **G**lorie
sy gode **O**ff Glorie sy dy
heere **Tott nocturne y**

Lamen **etna christi**
laet ons met blyde
stemme singhen: die behoer
lyke loue: die ewighe ga
ue christi. ende den sege
der martelaren. **Q**aedie
dat sy den anet der we
relt verwommen hadden:
ende die pyne des lichaes

berisnaet: soe besitte sy
dat salighe leuen: ouer
mits cortheyt des doots
Die martelaren wor
den ouer ghegheuen de
vuere ende den tanden
der beesten: die wapen
de hant des wrede stor
kers: die heeft woeden
de ghewoest metten axu
welen. **D**ie binneste d'
martelaren hangē bloot:
dat gheheyltche bloet
wort ghestort: mer sy
blyue onbeweghen: ou
mits der gracen des
ewighen leuens. **O**u
bidden wy dy onsen ver
losser dattu die bidden
de knechten. **S**eenighe
willes den gheselscap
der martelaren in die
ewighe werelde. Amen

Tot die laudes ymen

Laet **Sanctorū**
ons eendrachtte
lyke singhen: ou
mits die verdienste
der heylighen die edele
blyscap: en die stercke
werke der martelaren:

want onse ghemoeude be
ghert met loue sanghe te
singhen: dat alre beste ge
slachte der gheene die
verwonne hebben. **O**ut
syn die ghene die de we
relt heeft en verwonwerdi
ghet: ende sy hebben se me
der te mael versmaect die
dowe was ouermits der
onvruchtbaerre bloeme:
ende hebben dy na ghe
uolghet o chris^{te} goede
coninc hier boue. **D**ese
hebben ome dy ond die
voeten ghetreden die
dauwinghe ende die ver
berlyke wreede slaghen
der menschen: die sterke
scorende cranuel is hem
ghewecken: ende en heeft
haer binenste niet ghe
quetset. **S**y worde ghe
slaghen met swerde ghe
lyck die scapen: men en
hoert gheen murmura
cie noch claghe mer dat
ghedachte der goed con
sciencie bewaert die
lydsaemheyt met eenen
suyghenden herte. **W**at

stemme of wat tonghe
mach vertellen. die ga
uen die du bereydes de
mactelaren: sy wort vryt
ghemaect met blincken
den wonen ouermits
der wtstortinghe haers
bloets. **W**y bidde dy
o ouersten ende ewighe
godheit: dattu affwassis
onse misdact: ende die
sadelike dinghen van
ons nemes: ende dattu
dynen dienres vrede
gheues: ende wy dy ghe
uen goedertierenlycke ^{med}
glorie ende eere ewelyck
sonder eynde Amen. **V**an
eenen confessor ter ves
per en laudes. **I**ste
confessor d'm saratus
Dese beker des hore
feest dat volck begaet ind
werelt heeft verdient huy
den op te climmen blyde
tot die heymelycke stede
des hemels. **D**ie daer
was goedertieren voet
oetmoedich samel: sober
sauer ende ruyfich die wy

le tyts dat dit tighēwoer
 dighe leuen; leuen gaf
 synen leden. **W**es
 heylighe graff stadicht
 die lipde der sieckral
 wat sierte dattet is daer
 sy mede beswaert syn
 sy worden ghesot. **W**ae
 om dat nu onse choer
 gherne singhet in synre
 eeren desen loff: op dat
 wy ouermids synre v
 diensten ewelyke gehol
 pen moeten werden.

Dien sy salicheyt. en
 schoenheyt ende crachte
 die sutet bouen dat ho
 ghe des hemels ende
 regeert die werelt. **D**rie
 uoudich en een. Amen.

Ten nocturne **V**men **I**hū
Oredemptor omnū
 ihesu verlosser al
 re menschen een ewige
 crone der bissoppē. **O**ff
 een ewighe crone der con
 fessoren. **W**il mildelyke
 aendachtich wesen on
 sen ghebeden in desen. da

ghen. **I**n wellē die
 hoghe confessoer v'sche
 nen is: een belyer dyns
 heylighen naems: wel
 kes heerlyke ghetypde
 dat synghē volck viert.

Hy heuet te verhe v
 smaet die vergancke
 lyke blyscap deser we
 relt: daer om ghebruket
 hy metten hemelsthen
 enghelen. die blyde v
 diene. **G**ōne ons goe
 dertieren heere dat wy
 moeten naeuolghen sy
 ne ghebet soe verghif
 dynē knechten die
 misdaet haerre sonde.

Ochrisse alre goedertē
 renste coninc dy ende
 den vader sy glorie met
 ten troester den heyligē
 gheest nu ende in ewig
 heyt Amen. **O**ff Glorie
 sy dy heere van eenre
 ioncfrauwe ter besper

Vmen **I**hū corona vgnū
Ihesu crone der
 maechden. die die
 moed ontfint. die alle
 ne maget ghebaert heeft:

Ihesu crone der
 maechden. die die
 moed ontfint. die alle
 ne maget ghebaert heeft:

ontfancz goeder tierē de
 se begherte **O**ie daer voer
 ste onder die lelyen. omc
 beuaen met dansinghe
 der maechden. ver opere
 de die bruyt met gloefe:
 ende weder gheuede loē
 des brudegoms **M**er
 waerts du vaerste vol
 ghen dy die maechden
 nae: ende al singhende
 met loue lopen sy dy nae:
 ende singhen dy luffe
 loff **W**y bidden dy ghe
 uet ons mildelyck onse
 herten nyet te weeten ee
 myghe wonden der ver
 derffemisse **G**lorie sy go
 de den vader **T**e noctur
 ne ymen **V**gims proles

Olynt der ionck
 frauwen en die
 maker der moed die die
 ioncfrauwe ghedraghe
 heuet ende ioncfrauwe
 ghewonne: wy singhe die
 hoestyt der ioncfrauwe.
 ende den seghe ontfanc
 onse begherte **D**ese ion
 frauwe heuet saluyge

weest met eenē dubbeldē
 lore. doe sy begherde te
 teemen dat broessche kru
 ne des lichaens heuet sy
 ghetē met met hare ic
 haem die bloedighe we
 velt **O**aer om en heeft
 sy nyet ontsien de doot.
 noch die wrede maniere
 d'pynē die een vriedine
 d' doot sy: mer heeft s
 dient te elme mde herlych
 den hemel: ouermits wt
 stortinghe haers bloets
 vā eere ioncfrauwe ghee
 martelaerster :... :)

Oalre hoestste god
 spaar nu onse sonde
 ommis gebet deser ionc
 frauwen: en laet quyt on
 se misdact: op dat wy mer
 eenē reynē ghemoede sin
 ghen moeten don hoghe
 sandt des herre **G**le sy
 den vad en den gheuwone
 sone ende dij o ouerste
 gheest aldes met hem
 beuden ghelyck een god
 alle tyt der werelt al
 men.

Wanden apostole
ende euangelisten

- 16 Die hemelen wyspreken
- 33 Ick sal benedien
- 28 Myn herte heuet
- 96 Alle ghy heyden
- 60 God hoer myn ghebet
- 63 God hoer my gebet
- 12 God wy sullen dy belyen
- 96 Die heer heeft gheregnaert
- 96 Die heer heeft geregneert

Wer anderre vesper

- 19 Die heer seyde myne he
- 12 louet ghy he derē dē he
- 14 Ick heb ghelouet
- 27 In dien dat die heer
- 28 he du hebste my ghepro

An eenē martelā mette

- 1 Salich is die man
- 2 Waer om grūnden
- 3 heer wat syn sy
- 2 Doe ick in riep
- 1 heer met dyne oren
- 8 O heer onse heer
- 10 Ick bevou indē heer
- 19 heer wie sal wonen
- 20 heer in dyne doecht

Wer anderre vesper

- 9 Salich is die man
- 11 Ick heb ghelouet

- 19 Tottē heer riep ick
- 22 Totti verhuif ick
- 29 heer vande diepe

Wa veel martelare mette

- 1 Salich is die man
- 2 waer dīne grūnden
- 3 heer wat syn sy
- 12 heer wie sal wonen
- 15 Schout my heer
- 23 Dat aertypck
- 32 heer veruouwet in
- 62 God dy betaemt lof en
- 18 God die heyde quamen

Wa eenē gressore mette

- 1 Salich is die man
- 2 waer om grūnden
- 3 heer wat syn sy
- 2 Doe ick in riep
- 2 heer met dyne oren
- 8 O heer onse heer
- 19 heer wie sal wonē
- 20 heer in dyre doecht
- 23 Dat aertypck

An veel cōfessorē die
vi. yeste psalme als vā
veel martelaers :-

- 31 Salich syn die ghoen
- 32 heer vrouwet
- 62 God die betaemt loue

Wande iochrauwē mette

- 8 O heer onse heer

18 Die hemelen
 23 Dat aerttryck
 22 Myn hart heeft
 43 Onse god is
 86 Syn fundament
 99 Singhet de heer
 96 Die heer heeft
 91 Singhet den heer
Op onser vrouwen a
 uont behalve onse vrou
 we lichtmis wat dan
 synt die selue psalmen
 als op hoven dach
 112 Louet ghy kynd
 116 Louet den heer
 95 Louet ziele myn
 96 Louet de he want
 91 Louet ihesum de he
Op onser vrouwen dach
 ter anderre vesper
 109 Die heer seyde myne
 110 Ich sal dy belien
 112 Salich is die man
 109 heer vande diepe
 131 Ghedent he dauids
Op te kersdachte mette
 2 Waer om grinde
 18 Die hemel wt
 22 Myn hert heuet
 28 Die heer is groot
 11 God gheeft den coninc

89 Du hebste ghebindyt
 88 Die otfarmherticheyden
 95 Singhet den heer
 91 Singhet den heer
Ter adre vesper als op
 onser vrouwe dach opte
 laers dach metten
 2 Waer om grinden
 18 Die hemelen wt
 23 Dat ertryck en
 22 Myn hert heeft
 26 Alle ghy heyden
 86 Syn fundament
 95 Singhet den heer
 96 De he heeft gheregneert
 91 Singhet den heer
Ter and vesper als op o
 ser vrouwe lichtmis dach
 Opte dertiedach metten
 28 Toe draghet
 96 Alle ghy heyden
 65 hebt volhertelyke
 11 God gheef de coninc
 85 heer neyghet
 92 Coemt laet ons
 25 Onse god is
 95 Singhet de hee
 96 Die he heeft gheregneert
Op te wite donredach
 68 God maect my
 69 God wil dencken
 10 In dy he heb ic ghechoept

A **God** is bekent in

- 11 God ghif dē comick
- 12 Hoe goet is god
- 13 God waer om
- 14 God wy sullē dy belie
- 15 Mat myre stemen

En morgthen loue

- 30 God otferm dy
- 39 Heer du biste ons
- 62 God my god
- 3 singhe wy dē 2 rāncū
- 98 Louet dē hē ghy vande

Optē goedē vrydarch

- 2 Waer om grinde
- 21 God my god sich in
- 26 Die heer is my
- 37 Heer in dyre dbol
- 39 Alle vbevende
- 53 God in dynē naem
- 58 Verlost my vande
- 81 Hē god mys heyls
- 93 God o wrake heer

En morgthen loue

- 30 God otferm dy
- ti heer vhoert my
- 62 God my god
- Heer ick hoer dy 3 rāncū
- 98 Louet dē hē ghy vā

Opten paeschauont

- 4 Doe ick in riep
- 14 Hē wie sal wonē
- 15 Beholt my

- 23 Dat aertyck
- 26 Die heer is my
- 29 Ick sal dy vhogē
- 33 God in dynē naem
- 63 God is bekent
- 81 Hē god mys heyls

En morgthen loue

- 30 God otferm dy
- 92 Oerdel my god
- 62 God my god
- Ich sprack mit 2 rāncū
- 98 loest dē hē
- 116 Louet dē heer

Optē paeschnacht

- 1 Salich is die man
- 2 Waer om grinde
- 3 Hē wat syn sy

Ter adre vesp als op eenē sonedary en alsoe alle die weke voert des mædaechs te metten

- 4 Doe ick in riep
- 5 Hē mit dynē oē
- 10 Hē in dyre dbol

Des dypdaechs mette

- 1 Hēe my god
- 2 O hē onse hē
- 10 Ick betrouwe in
- Des woēdaechs mette**
- 11 Maket my salich
- 12 Hē hoe langhe

13 Die onwysse soechden
O pōs hēn hemeluaert

8 O hē onse hē

10 Ich betrouwe

18 Die hemelen

Aer aderre vesper

29 Die hē seyde

32 Louet ghy kynd

32z Gotti v̄hief ick

34 Louet dē naē

36 Louet dē hē wāt

Optē p̄myt dach mettē

41 Die hē is groot

61 God staē op

5 Myn siel benedyt

Aer adre vesper en alle die ontawe doer als op eenē sondach en tmetten als op p̄myt dach op sacraments dach.

29 Die hē seyde

30 Ich sal dy helpen

35 Ich heb ghelouet

37 Salich syn sy alle

39 Louet ihelū

Aer metten

1 Salich is die man

4 Doe ick in riep

15 Beholt my

19 Die heer moet

22 Die heer regiert

31 als dat hart

32 Wardel my god

30 verbrouwet v̄ m̄ god

33 hoe ghemint

Wand heylig drieuuldich

8 O hē d̄se hē

18 Die hemelē

23 Dat aertypck

26 alle ghy heyden

41 Die hē is groot

11 God gheeft dē coninc

95 Singet den heer

96 Die hē heeft

98 Singhet den heer

Wand v̄ydige des h̄. auct

8 O hē onse hē

23 Dat aertypck

41 Die hē is groot

Van smre lauues die vi. yerste psalmē als v̄a eenē martelaer

14 Hē wie sal wonē

16 v̄hoert hē m̄

20 Hē in d̄re duecht

Wā sente michiel

5 Hē met dynē oer

8 O hē onse hē

10 Ich betrou m

12 Hē wie sal

18 Die hemelen

90 Die daer woent

96 Die hē heeft ghe regneert.

12 My siel benedi
 13 My siel bñdi
Op alre h. dach t'yerst
 vesp als op kersauont
 Te metten psalmen.
 1 Salich is die mā
 2 Doe ick inriep
 8 O hē onse hē
 14 Hē wie sal wonē
 23 Dat aerteyck
 31 Salich syn sy
 33 Ick sal benediē
 60 God hoer my
 83 hoe ghemint
Der aderre vesper
 19 Die heer seyde
 21 Salich is die mā
 25 In dien dat hy hē
 39 Verlost my heer
 41 Louet zhelm
Opte kersauot t'yerst
 vesp als op kersauont
 Te metten psalmen.
 23 Dat aerteyck
 45 Onse god is een
 47 Die heer is groot
 64 God dy betaent
 83 hoe ghemint
 86 Dyn fundament
 94 Dmighet den heer

96 Die hē heeft geregneert
 98 Die daer woent
Der anderre vesper
 15 Ick heb ghelouet
 21 Ick ben vlyt
 24 Die betrouwen
 26 Doert dat die heer
 41 Louet zhelm
Opte mey dach die drie
 middelste psalmē vande
 aplēn Sā johānes indē
 oly Die drie leste psalmē
 vande aplēn In die v
 heffinge des h. cruce
 ter mette psalmē als vā
 veel martelaren Wan
 Sā Johan baptista al
 toes ter metten psalmē
 als van veel martelare
 Die priem.
 53 God in dynē naem
 61 Belyt de heer
 68 Salich syn die ohaulerte
 Doert tot hē set my tot
 Onsiq vult ach ana
 sine psalm
De completen
 2 Doe ick inriep
 30 In dy hē heb ick geloept
 90 Die daer woet ind hulpe
 133 Siet nu benedyt

Comune vande heyligē

Van eenen apostel
alst simpel feest is t'voes
ter vesper **Ant**

en ps vande dage Cap
Salich is die mā alder
nae ymen Die hemels
v. In alle aertrycke Op
magt. Ant Siet ick sey
de v als hier nae volget

In duplici festo. Ant.

Siet ick seynde v als
scapen in mids d'
wolue daer om woest
vroet als serpente ende
simpel als duuen **cap**

Salich is die man die
wysheyt vyndt ende den
vraijt scap toeuloet beter
ist datmē die veruyghet
dan te arbeiden om gout
en siluer dar yerste ende
puerste **ps** Die syn de
sedie vlieghe als wolken
Ende als duuen tot hore
venstere. **v.** hoer rugghe
syn vol oghen en sy syn
bondre ende lampen mde
middel lopende Ende als
Gle tot hore. **v.** Die he
mele. **v.** In al aertrycke
ad magt. Ant Dit syn die

heylighe māne dien die
heere wtueroren heeft
in ongheneynsder godly
ker minen en heeft ghege
uen die ewighe glorie vā
welke hē blincket die ker
ke als die sonne en mane
alla **vanden euāgeliste**

In beuden vesperen. Ant

Siet ick iohan heb ghe
sien een doer open ghedaen
in den hemel en siet se stoel
was daer ingheset ende in
dat middel des stoels ende
in syne omgancz ware ge
set vier dieren vol oghen
voer en achter en sy gauen
glorie en eere en benedixie
dien die sattet opten throē
ende leuet in ewicheyt d'
ewicheyt **Dese naeuol**
ghende collect houtmē in
die vigilie vā eenē apostel
die vigilie heeft Collect
Gheeft ons almachtige
god dat des heylighe apos
tels. n. werdighe hoerhtyt
die wy voerromen moet
ons oeken deuotie en sa
licheyt **Oā Inuitatori**
Den romck dē hē d'aplen
Coenit laet ons louē. v.

Laet ons **In p^o noctur an**
In al aerttyck ghynck wt
 hoer gheluyt ende inden
 eynden des dmerincks
 van aerttyke hoer woer
 den **ps Celi enarrat an**
 Die gherechtighe riepe
 ende die heer hoerde se
ps Benedicā an Du sul
 tse suten princen ouer al
 aerttyke sy sullen ghe
 dencke he dyns naems
ps Cructant v. In al aert
 tyke **v. Lectio prima.:**
Ghy syt myn vriende
 O hoe groot is myns
 scapers ontfermhertichz
 wy en ware nyet werdige
 knechte ende wy werden
 vrienden gheheyt en O
 hoe grote werdicheyt is
 d mensche dat sy gods vrie
 den syn nzer ghy hebt ge
 hoert glorie d werdichez
 hoert oerz den arbeit
 vande sryde **It** dat ghy
 doet dat ick v beuele **2^u**
 Siet ick seynde v als sta
 pen in mids der woluē
 seyt die he hier d weest
 broet als die serpente

ende simpel als die du
 uen **v.** Die wyle dat ghy
 dat licht hebt soe ghelo
 uet inden lichte op dat
 ghy syt kind des lichts
 seyt die heer **Hier om**
Ghy syt **lectio 2^a**
 myn vriende doet
 ghy datmen v beuelt
 als off hy opēbaerlike sey
 de **Ghy** verblyt vād hoer
 heyt **Maert** met **arbeit** **1^u wat**
 men ter hoerheyt **ant**
Deker doe zebedeus **ky**
 der met hare moed bede
 versohye dat die een etat
 gods rechter hant suten
 soude ende die and ter
 luyter hant Doe hoerde
 sy **moetjdy** drincke de
 kelck die ick drincken
 sal **2^u** **comt** myn uide
 op v seyt die he **1^u wat ick** **1^u en leert**
 ben sachtmoedich van
 herten want myn uide
 is suere ende myn last
 is licht **v.** Ende ghy
 sult vanden ruste in
 uwer siele **vant** my
Sy forj **lectio tertia**
 ten thant die stad.

der hoetheyt ende dyc
waerheyt roepse wed
ten weghe daer sy me
de ter hoetheyt come
soude als ofmen seide
v ghenoecht te hant de
stad der hoetheyt maer
yerst moet gheoesent
worden die werch des
beyts byden helden
men totter moghentheit
Mit dat v herte begheert
dat versoetet is soe drut
yerst dat bitter is als
coemt me byden bittere
dranke diemen ma
ket ter blyscap van salu
heyt **Ps** als ghy staet
voer die conighen ende
vorsten en wilt niet der
ken hoe of wat ghy
spreken sult **Ps**. Want
ghy en siet die gheene
myet die daer spreket
ster die gheest des va
ders die spreket in v
Want die ande nochtur **an**
Die princen des volcs
syn versament met abra
hams god **ps** Omnes
getes **an** Du hebste he

^ wat het sal v gegheue wer
de in dien vze soe wat ghy
spreken sult

ghegheue ewe he die dy
nen naem ontsien **ps** Ex
audi deus **an** By hebben
gheboetsapt die wercke
gods ende syn wercken v
stonden sy **ps** Exaudi de
us. **v**. Du sultese setten
princen ouer alle ertry
ke sy sullen ghedencken
heer dyns naems **Lectio**

Quarta
Want v met knechten
segghe men knecht en weet
myet wat syn heer doet **an**
wat
ich hebbe v myne vriende
gheseyt want alle dingē
die ic van mynen vad
ghehoert hebbe die heb
ik v condt ghemaert wel
syn alle dinghe die hy va
synen vad hoerde die hy
wilde dat syn knechte on
dich werden om dat hy
se maken soude syn vrie
den sonder die blyscap va
inwendigher caritate sond
die hoetheyte des ouerste
vaders lants die hy daghe
lyc in onser herten deuct
ouermids in seynden der
nimmē **Ps** Jdz sacht manē
versamet met blindende

deden ende die enghel
des heeren sprach tot my
segghende **Dit syn die**
heylighe mannen die ge
worden syn die vriende
gods **v.** **Ick** sach den engel
gods vliegghende midt den
hemel ende riep met
lyder stemmen **Dit syn**

Want **lectio quinta**
als wy horen die
bouenste blyscap
ende wy die hemelste
blyscap minnen soe be
kennē wyse thant want
die minne is bekentheit
Albus hadde hy hem seluē
alle dinghen condich gedaē
die vanden aerstcher begi
ten verbandelt waren
ende bernende menē die
re der hogher minne die
ppheet sach aen die vrien
de gods Doe hy seyde God
van my syn seer gheert
dyne vriende **Rij** **Dit sy**
die segheuerchers ende
die vriende gods die ver
smaet hebben die ghebo
den d' printe ende hebbe
berdient die ewighe loen

nu werden sy gheuoet
ende ontfanghen die ze
ghe **v.** **Dit syn die ghe**
ne die gheromen syn wt
groter droefheyt ende
hebben haer cleder ghe
waschen inden bloede
des lamis **Nū lectio sexta**

Een vrient heet al
soe voel als een hoe
der der ghedachte want
die psalmiste alsoe gods
wruercore verseyde
vanden minne der werlt
ende dat sy gods wille
wachten inden hemelste
gheboden verhonderen
de hem vā gods vriende
ende seyden **God in my**
syn seer gheert dyne vrie
den **Rij** **Dit syn die ghe**
ne die al leuende inden
vlysthe die heylige ker
ke gheplant hebben met
horen bloede hore lutha
men en syn nyet ghesey
den vander aerde walder
fielen syn inde hemel ghe
lyke van verdieue der
heylighe **v.** **In alertrike**

ghinck wt hoer steme
ende inden eynde des
dinerines van aertre
ke hoer woerde Welk

In tertio nocturno

Die hoernen der ghe
rechtigher sullen vhe
uen worden alla **ps**
Confitemini **an** En
licht is beroufende ghe
rechtighen alla Ende
blyscap den ghenen die
gherecht syn van here

alla **ps** Dns regnauit
an Sy behuude syn ghe
tughe en syn ghebode
alla **ps** Dns regnauit

v. O god dyn vriende
syn seer ghewert hoer pri
celijcheit is seer geseent

Iohannes lesse vij.

In dier tyt seyde
ihus synen toghe
von Die is myn ghebot
dat ghy v onderlinghe
minnet alsoe als idz v
gheminnet hebbe Ende
tander **Gregory omeli**

Als al die heylige sar
ture vol syn vande ghe
boden ons here wat

ist dat onse heer seyt van
der minnen als va eenre
sunderlinghen ghebode dz
is myn ghebot dat ghy
onderlinghe mint sond
dat alle ghebot is vand
minnen alleene Ende
datsy alle een ghebot sy
Want soe watmen ghe
biet wert gheuestet alle
ne indie caritate **v.** Dit
syn die heylighe manne
dien die heer wtuercore
heest in ongheweyns
godlyker minne en heest
hem ghegheue die ewighe
glorie van welker leere
blincket die kercke als die
sone ende die mane **v.**
In alle aertreke ghinck
wt hoer gheluyt ende in
den eynden des ondenis
van ertreke hoer woer
de Van **lectio octaua**

Want als vele tel
gheren eens boes
wt eenre wortelen comen
alsoe wasschen voel doerch
den wt eenre minnen En
voel tellich dies goeden
weres en heest met groes

En blyuet hy myet mder
wortel der minnen. Al
dus syn ons heere gebo
den voel ende een voel
ijser by menigherhade
werk ende cari die war
tel der minne. **R** Sy wa
ren sonder daghe voer
den heere ende vā mal
rander en waren sy niet
ghesheyden. Sy dront
ken den kelck des heere
ende sy syn gheworde
vriende gods. **v.** Sy ga
uen ouer om gode haer
lichame tot pyne daer
om worden sy geuoet
ende ontfanghen die se
ghe. **Lectio nona**

Ende hoemen dese
mine houden sal
bewysen onse heere in vele
sentencie van synre scrifstu
ren beueelt die vriende
in hem te minne en die
vyande om synen vil te
minnen. Want die heeft
waerlyke die mine die
syn vrient minet in gode
ende synen vyant om go
de. **R** Die borgers der

apostolen en die huyfge
noren gods toe quame
huyden ende brochren
vrede en verlichten dat
lantscap. Om te gheuen
vrede den luyden ende
te minnen en te veyen
dat volck des heeren.
v. Mer comende sul
len sy come met vrolyck
heere ende bregge hoer
gauen. Om **ad l an**
Dit is myn ghebot
dat ghy ondinghe mi
niet als ick v gheminet
heb. **an** Mer te minne
en heeft nyemant dan
dat hy syn leuen sette
voer syne vrienden. **an**
Ghy syt myn vrienden
yt dat ghy doet dat ick
v ghebede seyt die heere
an Salich syn die vey
ne van herten want sy
sullen gode sien. **an** Iru
uwer verduldicheyt sal
dy v ziele beside. **Ca
pitel** Die benedictie
des heeren is op des ge
verhtighen hoest daer o
gaff hy hē erfnisse ende

deelde hem een deel den
 twalef gheslechten ende
 hy vant gracie midē aen
 sichre alles vlessthes
V Die hemele **V** Sy
 boetsapten **Ad benedic**
tus an Als ghy staet voer
 die coninghen ende vorst
 en en wilt niet voerpe
 sen wat ghy antwoerden
 sult want tsal v ghe ge
 uen werden in dier vee
 wat ghy spreken sult

Wy **bid**den **collet**
 almachtighe god dat die
 salighe apostel. n. dyne
 hulpe voer ons bidde v
 ons bidde op dat wy vā
 onsen misdaden ontbon
 den oek van alle penen
 len moeten werden wt
 ghesoghē **Omnis** **Tot**
ten ghetiden an van
 der laudes **Ad tina cap**

Die heere heeftē glo
 rificēert inden aēlichte
 der coninghen ende heeft
 hem ghetoent syn glorie
 in synen gheloue ende in
 synre sachticheyt soe maect
 hy hem **salig** heyligh

Merckt alst dubbel
 feest is soe seymen aē
 die respōsorui **alla hie**
 nae ende des ghelycs
 in anderen steden **Rm**

In alle aertyke ghinc
 wt hoer stemme **V** Ende
 inden eynde des dme
 pntis van aertyke hoer
 woerde **V** Du sulste se
 setten primen **Ad vira**

Die heere gaf hem die
 gheboden ende die ewe
 des leuens ende der
 disciplynen ende hymaer
 ten hoghe **Rm** Du sulste
 se setten primen ou alle
 aertyke **V** Sy sullen
 ghedencken heere syns
 naems **V** **O**god **Ad ix ca.**

Die heere settede hem
 een ewich testament en
 ongoede hem inetten gor
 del der gherechticheyt
 ende die heere toech hem
 aen die crone der glorie
Rm **O**god seer ghe eert
 syn dyn vrienden **V**
 Seer ghestert is hoer pri
 celyckheyt **V** Sy boetsap
 ten die wercken gods

ende verston den syne
 dade **In ij vs Ant**
Die heere heeft ghe
 sworen ten sal hem niet
 rouwen du biste priest
 mder ewicheyt **ps** dixit
 dñs **Ant** Die heere moe
 ten setten metten princē
 syns volcs **ps** laudate
 pueri **Ant** Du hebste ghe
 scoert myn bande heere
 ende ick sal dy offeren
 dat offer des loues **ps**
 credidi **Ant** Gaende gē
 ghen sy ende screyden
 ende woepen haer saet
ps In conitendo **Ant**
 hoer princelyckheyt is
 gheskeret ende o god dy
 vrienden syn ghe ewe
ps Dñe probasti **Capittel**
Alchans en sydy niet
 gaste ende vrende mer
 ghy syt borghers d'heylige
 ende huysghenoren gods
 bouen ghetimert opt fu
 dament der apostolen en
 der aphteten. **p.** Die he
 mele v. In al aertvytke
ad mgt Ant Salich sol dy
 wesen als v die mensche

haren ende v offschey
 den ende v lasteren ende
 uwen naem verwerpen
 als eenē quaden naem v
 om des menschen saen v
 blyt v ende verbruert
 v want siet v loen es
 groot in dē hemel **van**
veel apostolen **Altemael**
 als van eenen apostol
sond capittel ende coll
Daer slot ad vs Cap
 op die princē der papē
 ende alle die met hem
 waren ende worden ver
 vult met nersticheyt ende
 sloeghen handen aē die
 apostolen ende settense
 in die openbaer hoede
Almerhtighe Collect
 god wy bidden dy bleen
 alsoe als wy dynre apos
 tolen. **p.** gloriose geboer
 te voer comen tot dynre
 moghentheyt op dat wy
 verdienen moghen dyn
 goede diuinds **Lucas les**
In hier tyt teyke **vij.**
 De die heere ihus and
 twee tseuentich ionghe
 ren ende seyden se twee

ende twee voer syn aen
sicht in allen stede daer
hy toeromen soude En
tander **Gregorius**

Onse heere ende onse
behouder lieue brueders
vermaent ons sulcke
tyt met woerden ende
sulcke tyt met wercke
Want syne werken dat
syn ghebode want als
hy yet al swyghende doet
soe gheeft hy te kermen
wat wy doen sullen dat
hy seynt twee iongheren
te gader om te predike
want het syn twee ghe
boden der minnen dat
is die minne gods ende
des enen menschen ende
man en mach die minne
nyet min houden daer tus
schen twee **lectio octaua**

Want men seyt nyet
dat yemant te he selue
minne hebben mach pro
perlycke: mer met minne
treet hy in een anderen
op dattet minne sal mo
ghen wesen Onse heere
seyndet twee iongheren

te gader om te predike
op dat hy ons al swyge
de bewysen sal want hy
die eyghene minne tot ee
nen anderen wert en
heeft dat hyen gheen
sins ontsaen sal de dieft
vande predike **lectio. ix.**

Ende men seyt wel
dat hys voer syn aelich
te seynde in eldze porte
ende stadt daer hy come
soude want onse heere
volghet synen predikare
want die prediker gaet
voer ende dan coemt dese
heer ter woninghe onser
sien waneer die woerde
der heyligher predikaren
voer lopen Ende ouermits
dien woerden wordt die
waerheyt mit heere ontsae

Die engel des **Capittel**
heere loekt op ind nachte
die doere des kerkers en
leydense wt ende seyde
Gaet ende staet en spre
ket inden tempel de vol
ke. alle die woerde des
lyuens. **Collecta.:**
God die ons verblydes

met iaclyker hoechtyt
dynre apostolen. n. wy
bidden gheest dat wy ge
leert werden vā ghe
re exempel vā welcker
verdientē wy ons byly
den **Ad tertiam Caplm**

Ouermits den hande
der apelen gheschiede
grote tekenen an won
der inden volke ende sy
waren eendrachtelyck
mit vorste van Salomōs
tempel **Ad sextam caplm**

Niemont vanden an
deren en dorsten hē toe
uoeghen metten aposto
len mer dar volck maect
se groot **Ad nonam caplz**

Alle daghe inden tem
pel ende byden huysen
ende lieren nyet off die
apostolen sy en leerden
ende euangelizeerden
onsen heer Ihesus xpm
vā eenē martelaer ende
bissoph **Altemael als hier**
nae vā eenē martelaer
gheen bissop sonder die
capittel ende collect.

Ad vespas Cap
salicheyt des ghe
berychtigen mans die
ghehoude heeft die ewe
des alre ouersten die hy
alle menschen predite
ende thoende hoer bruch
te ende al stredende tot
ter doot toe bleeff hy daer
in ghetrooude **Ad mat cap**

Starch inden stuyde
die groot was onder die
bissoppen nae synē naem
groot in salicheyde der
wruercoren gods te berch
ten teghens den vyande
die van binnen opstae
op dat hy veruyghen
soude die wsmisse vā ys
wghel **Collect**

God die ons verbydes
met iaclyker hoechtyt
n. dyns martelaers of
bissops verluen ghenā
dich op dat wies geboer
te wy oefenen dat wy oech
naeuolghen die duucht
synre passien **Querunds**
Oie wru **Ad tertā cap**
coren vande volke des
hen heeft dat volck gurecht

met voel arbejts v̄ sy
nē gheloue is hy geproeft
en hy is ggetrouwe be
kent want hy heeft ghe
sien den heere des lechts

Die hē **Ad sexta cap**
heeft hem onderworpe
alle vyande op dat hy ma
ken soude een huys in
synen naem in welcke
hy werden soude oenla
uende offerhande in aē
offer des ewighen lauans

Hy is in **ad nona cap**
ghescreue inden teyken
der tyden sact te maken
den toerne des heere en
te verfoenen dat herte
des vaders totten sonc.
in moghentheyden en v̄
wan hem nyemont en
onuersaecht vand doot
voer hy ouer salichlike tot
ten heere **In ij vs capituli**

Siet den heylighe bissop
die in syne leue heeft de
tempel ghestert ende als
en rose der rosen inden
daghe der lenten is hy v̄
thoent met voede bloede

in dat eynde der pynen
vā eenē martelaer gheē
bissop Totter vesper an
ende ps vanden daghe
Die heer heeft ghelept
den verkruidighe byden
gherechtighen wege en
hy heuet hem gheuoent dat
ryke gods ende hy heuet
heni ghegheue wertenitz
der heyligthen en hy heef
ten gheert inde arbejts
ymā martelaer gods
v̄. s̄ Met glorien en met
eeren hebstu en gheuoet
heere ende du hebste ghe
set bouen die wiken dynre
handen **ad migt ant**
Salich is die man die
ghuonde is sond vlerke
ende die nyet affghegaen
en is nae den goude en
nyet ghehoept en heeft
inden strate des gheldes
wie is dese ende wy sul
len hem louen want hy
heeft wonder ghedaen in
synen leuen **Collect**
als hier nae Die laudes
Alst dobbel feest is op die

psalmen Vanden daghe
cap Dese versmade die
 werelt ende eerste dingē
 ende heuet vercreghen
 vrytkeyden inden hemel
 met hande ende met mō
 de **pm** Die heere toech hē
 aen die stole v' vrytkeyt
 Ende die crone der suū
 lytkeyt sennede hy op syn
 hoest. **v.** Die heere toech
 hem aen een panser des
 gheloues Ende wapende
 hen Ende doert als voer
Inuitato Den coninc de
 heer der martelaren Gōt
 laten ons aenbede **pmē**
O god die daer **In sedō noc**
an In die winte des heere
 was syn wille nacht ende
 dach **ps** **Sūs vir an** Al
 predikende dat ghebot
 des heere is hy gheset in
 synen heylighen berghe **ps**
 Quare fremuerūt **an** Met
 myre stemē riep ict tot
 ten heer Ende hy hoerde
 my van synē heylighen
 berch **ps** **Dñe qd in v.**
 Met glorie en met eere

hebsten heere gheuoent
 ende hebsten gheset ou
 die werke dyncr hande
O pmo maxe V pma
Om te doen als mī
 nen een sermoen en der
 hoerheit des heylighen
 martelaers n. alsoe ver
 alt onse lieue heer **B**er
 ghet met synre hulpen
 begheren wy peest wate
 spreken ende dat wy by
 onsen crachten nyet doen
 en conne niet synen ond
 stande vervullen moghe
 Want die minne des me
 schen en is van hē saluen
 nyet mer salighlych wert
 se verleent van christo
 Christus heeft se bleent
 synē martelaren diese oer
 synen ghelouighen bleent
 heeft **pm** Dese heylighe
 heeft ghestreden voer die
 ewe syns gods totter doot
 ende hy en ontsclyt nyet
 vanden woerden der bo
 ser Want hy was fun
 deert op eenē vaste steen
B. Die ombetuunt was

metter oninclyker
 waringhe ende en is
 in gheenre wys vwon
 nen vande wederfakē
 want **Lectio secunda**
Die mine epi dā al
 soe se in synen martela
 ren verwonnen heeft
 alsoe leyse die ghelou
 ghe totten hoedhyden
 martelaren dese selfde
 mine bewyft dy dat ghy
 mint in desen heylighen
 martelaer tot wes hoed
 tyt ghy soe ghen oech
 lyck haestet want dese
 salighe martelaer ghe
 daet metter doecht der
 minne heeft ghesteden
 eenē goeden stryft sine
 sine loep heeft hy volbracht
 dat gheloue heeft hy ghe
 houden ghepynt heeft hy
 verwonnen ghedoot heeft
 hy sighe ghehouden **¶**
Die gharechtighe sal bloy
 en als een lilye Ende hy
 sal ewelyke bloyen voer
 den heere .v. Gheplant
 inden huysē des heere

inden breiden inganghe
 des huses ons gods En
¶ **Mat het Lectio terna**
 is een sentencie so minger
 welyker luyde daer sy
 wt te spreken byden vach
 ten des manne die gedoot
 is het verwonnen Dat
 spreken horen minnes
 dā werdt toe want in
 der heyligher kerken des
 heere vryndtmen daer die
 sentencie mede bydelt is
 de dat die nyet ghesicht
 en werde verwonnen die
 gedoot vwinre wert
¶ Dese heeft bekent ghe
 rechticheit en heeft ghe
 sien wondlyke dinghen
 ende aenbadt den alre
 ouersten ende hy is ghe
 uonden int ghetal 8 hei
 lighen .v. Dese is die 8
 smaet heeft dat leuen
 der werelt ende is ghe
 come totten hemelstien
 vyke Ende **Die adde not**
tur a Ghy kynderen der
 menschen weet dat die
 heere wonderlyck ghe
 maect heeft syn heylighe
 mer sine gelouige spreect
 xps wat anders toe

ps Cū inuocarem in̄ij **ā**
 Met die schulde dyns
 goeden wille hebbe he
 gheuoent **ps** Eba mea
 v **ān** In al aertrike heb
 sten he gheuoent nurglo
 rian en̄ met eeren **ps**
 Dne dñs mster. vij. **v** Du
 seffen op syn hoeft een
 wone van durbaer ghe
 steente **Lectio quarta**

Want het is een **ā**
 der dinc gedoot
 te werde voer die werelt
 ende een and̄ ghedootte
 werden voer xps Die
 voer die werelt ghedoot
 wert die wert verwon̄e
 als hy ghedoot wert. **S**ch
 dese wat verwon̄e niet
 verwinnre gheuon̄e als
 hy ghedoot wert. **W**ant
 en worde hy nyet swan
 nen hy worde nyet gedoot
Mer die ghene die voer
 xps ghedoot wert die en
 wort nyet verwon̄e al
 wort hy ghedoot **R** Dit
 is die man die nyet acht
 ghelaten en̄ is van gode
 inden daghe des stryts

Ende hy wat onder die
 voeten dat hoeft des ou
 den serpens Nu sal hy
 gheuoent werde wat
 hy ghetrouwelyke ghe
 leeft heeft inden ghebo
 den des heeren **v**. **W**ie
 is dese en̄ wy sullen he
 loue want hy heeft wo
 der ghedaen in̄ syne le
 uen Nu **Lectio quinta**

Mer in waren dincghe
 hy wert verwinnre gedoot
Want als hy ghedoot wt
 wert hy verwinnre Ende
 die woen wert den ver
 winre ghegheue hoert
 dan die ghedoot is verwin
 re ghelogen̄ welke om
 des wille dat hy gedoot
 wert vanden gherechtghe
 recht gheuoent waert
Siet dese salighe marte
 laer is ghedoot soe maer
 hy is verwinnre ghebleuen
 ghedoot **W**ant voerden
 onuer wonnē is hy ghe
 uonden ghedoot **R** Die
 he toech hem aē die stoel
 der vrolykheit ende die

A suuer

crone der ~~suuer~~ heyt set
 te hy op syn hoeft **V**
 Die heer toech aē ēē pā
 ser des gheloofs en wa
 pende hem **E**n die **se**
Want het is een lesse
~~ander vnde ghedoot te~~
~~werden voer die werlt~~
Wat onwonne is
 die hē xpus voer wel
 ken die martelaer ver
 coes ghedoot te wden
 welke hadde hy hemot
 sien voerden onwonn
 nenen ghedoot te wden
 totten seghe en quame
 hy nyet ommer en wer
 de hy nyet ghedoot on
 salichlyck worde hy ver
 wonne hy verwon dan
 voerden gheloue sterue
 de die verwonnen wer
 den soude sander ghelo
 ue leuende **P** Die gul
 dene crone is op syn
 hoeft wt ghedruct met
 ten teken der heylighz
 Glorie der eeren en een
 werck der sterckheit. **V.**
 Want du voer quaem
 ste hem in benedictien.

der sueticheit Du sette
 op syn hoeft een crone
 van duerbaren ghesce
 te Glorie **I**n ij^o noot an
 Die heere is gherechtich
 ende die gherechtiche
 heeft hy ghemint en syn
 aensicht sach gherecht
 heyt **ps** In dno confidox
an hy sal wone in syne
 tabernakel hy sal rusten
 in dynen heylighen berch
ps Dne qd xijij **an** Du
 sette hem op syn hoeft
 een crone van duerbare
 ghesceente **ps** Dne in vir
 tute **ps** Die guldene crone
Lucas lesse de seude
 In dier tyt seyde Jhs
 synen iongheren **Wie**
 dat tot my raemt en met
 en haet syne vader ende
 syn moed wyf en kynd
 ende broed ende suster
 en oertz syn siel die en
 mach myn iongher niet
 wesen Ende tander :
Mer het **Gregorius** oeli
 betaemt ons te ondsue
 ken hoemē ons ghebiēt
 had en moed ende onse

vleeschelike naestente
 haren en men ons oet
 ghebiet onse vyande ta
 minne Ende seker die
 waerheyt Ihesus seyt
 vanden wuue dat god
 vergadert heeft die me
 siken ende seyde dat
 niet Ende sente paulus
 seyt Ghij mans hebt
 lief uwe wuue ghelyk
 xpus die kerke ghemint
 heeft **R** Dit is waerly
 ke een martelaer die
 om xpus naem sy blaet
 stortede Die nyet en ont
 sach die dreyghinghe der
 rechtren noch en socht
 glorie der ertcher wer
 dicheyt mer hy is ghero
 men totten hemelsthe ry
 ke **V** die heer heeft gelyt
 den rechtuerdighen byden
 gherechten weghe en toe
 de hem dat ryke gods
Die die achste lesse.
Sier die iongher pre
 dict dat een man sy wyf
 lief hebben sal als syn
 meester seyt die syn wyf
 nyet en haet hy en mach

myn iongher nyet we
 sen En ghebiet die recht
 ter een and dinc met
 ende en roept syn bode
 en ander nyet Ofte mo
 ghen wy te gader minne
 ende haren **R** Heere du
 hebsten gheuoent met
 glorian ende met eeren
 ende du hebsten gheset
 ouer die werken dynre
 handen Alle dinghen
 hebstu ghewarpen onder
 syne voeten **V** Heere du
 setste op syn hoeft ee cro
 ne van duerbaren ghe
 staente Alle **Die ix lesse**
Mer ist dat wy die recht
 vanden gheboden ond
 soeken soe moghen wy
 by onderscheydinghe bey
 de doen dat wy die ghe
 ne minne moghen die
 met ons gheuoecht syn
 metter maechscap van
 den vleessche Ende die
 wy weten dat onse naeste
 syn en die ghene die
 ons weder staen ende
 contrarie syn inden we
 ghe gods dat wy hareden

ende vriende die niet ke-
nen en sullen Want neemt
men als die hate die vleys-
schelyke vocht ende ons
quade dinghen in brengt
dat men niet en hoere **12**
Du hebste gheset op syn
hoest een wone he vādū-
baren ghesceente hy badt
dy om cleue ende du gaef
ter hem ewelyke. **v.** Du
gaefte hem die begher
te synre side Ende moē
wille synre lippen soe en
hebsten niet bedroghen
hy badt **mathe⁹ vij les**

In dien tyden seyde
Ihūs synē iongherē
Soe wie nae my comen
wil verloechene syns selfs
en hy draghe daghelūts
syn cruce ende volghem
Ende tans. **Gregory.**

Om dat onse heer en
onse blosser een nuwe
mensche qua in die we-
velt soe gaff hy der we-
relt nuwe ghebode wat
onse oude lauen dat in
sonden op gheuoet is
set hy teghen die contrari-
heyt synre nieuheyt

Want wat wiste die
oude ende vleyschelyke
mensche sonder tsonne te
te behouden ende vrent
goet te roven op dat hy
michte ofte dat te bege-
ren dat hy niet rouē en
michte **Die achtē lesse**

Mer die hemelsche medi-
cine hy set teghen elcke
sunde medicinen die de
sonden teghen syn want
ghelyck datmen niet wist
der medicinen gheneset
die harte siecheden merrou-
de dinghen alsoe brach
te onse heer teghen die
sonden contrari predica-
cie soe dat hy beual de
oncuysliche suuerheyt de
toernyghen sachmoedit-
heyt ende den houerdig-
ghen oetmoedicheyt

Die neghende lesse
aerlyke doen hy de ghe-
nen die hem volghde me-
we gheboden voersatde
soe seyde hy Ten sy dat
een achtelaret al dat hy
besitet hy en mach niet
iongher niet wesen
als off hy openbaerlyck

nyen

seyde die by uwen oude
leuen vrent goet begert
deelt v goet byder erns
ticheyt van uwen leue

In dier **Johanes lesse**
tyt seyde Jhus syne ion
gheren Doerwaer boer
waer seg ict v ten sy dat
dat coren des weyts val
lende in die aerde sterue
het blyft alle En vand

Die **Augusty outi**
heere seyde he sel
uen te wesen dat coren
datter ghedoot soude w
den ende vermemthou
dicht byden gheloue d
volke Nu vermaent hy
te nae volghen die doet
sporen synre passien en
seet Die syn siel mint
hy false verliesen **lettis**

Welck me tibe **ortava**
erhande wys verstaen
mach Die daer mint
die sal verliesen datt
mineste soe sulstu ver
liesen begheerstu datle
uen te houden in chrysto
wil den doot nyet otsien

A Gedeet oimits d ongeloue
der iode vmenichfoudicht

voer xpo Doert inder
ander manier Die syn
siel mint die false verliese
wil nyet minne op dat
tu verlieses wil nyet mi
nen in desen leuen op
dattu nyet en verlieses
in dat ewighe leuen

Ende dat **lettis nona**
weert dat ictz leste ghe
seyt hebbe schynt meer
te hebben die sin des eua
gelys want daer vol
ghet Ende die syn ziel
hatet in deser werelt die
bewaertse in dat ewighe
leuen Hierom dat voer
seyt is die daer minnet
daer wort in verstaen
in dese werelt want hy
sal verliesen mer die
daer hatet iac in deser
werelt in dat ewighe le
uen sal hysse besiten

Wie my be **tott l an**
let voer den mensche
Jctz sal hem beuen voer
myn vader **An** Die my
nae volcht die en wan
delt nyet in duyst nisse

mer hy sal hebben dat
 licht des leuens seyt die
 heer **Añ** Die dat my diert
 die volghe my nae ende
 waer dat ick ben daer
 sal myn dienre wesen
Añ Die dat my dient
 dien sal myn vad eere
 die inden hemel is seyt
 die heere **Añ** Jck wil va
 der waer dat ick ben
 dat daer my dienre sy

Die heere be **Cap**
 hoede synen heyl
 lighen vanden vyande
 ende vanden verleyders
 maerte hien seker en gaf
 hem eenen stecken stryt
 op dat hy verwinne sou
 de ende weten dat boue
 almachtich is die wyshe

Fo martelaer gods. **v.**
 Groot is syn glorie in
 dyn heyl Glorie ende
 grote schoenheyt sulstu
 op hem setten heere **ad**
bñdictus añ Du is waer
 lyke een martelaer die
 om xpus naem syn bloet
 ghestort heeft die nyet
 en ontsach die dreyghin
 ghe der ruytteren noch

ghesocht en heeft die glo
 rie der aertstiker werdic
 heyt mer quam salich
 lyck totten hemelstiken
 cycze **Collect** :

Almachtighe god wy
 liden verlene dat
 wy die begaende syn die
 ghebuerte dyns heylige
 martelaers. **R.** moeten
 ouermids syn ghebet in
 syne minnen ghesterkt
 werden **Gumits tot ter**

Ist dat die **ae Cap**
 gheuechtighe begre
 pen wert vander doot
 soe sal hy wesen in ver
 coelnghe die ewsaem
 ouerdam on is nyet va
 landt heyt der ruyt ghe
 ruyent **R.** Met glorie
 ende met eeren hebsten
 heere gheuoert. **v.** Ende
 hebsten gheset op die w
 ken dynre handen. **v.**

Du setste op Tot seyt cap

Al behaghende is hy
 gode ghemint ghe
 worden ende leuende is
 hy ouer gheuoert onder
 die sonders **R.** Du setste
 op syn hoeft heere. **v.** Gen

crone van durbare ghe
steente. **v.** Een gulden

Hy is tot noen an
ghetoghen op dat
die quaetheyt syn ver
standnisse nyet ver
delen en soude of op dat
die veynsinghe syn siel
niet bedrieghen en sou
de **p.** Een gulden crone
op syn hoeft. **v.** Ut ghe
druct metten teyke der
heyligheit **G**root is sy
glorie in dyn heyl **In**
die anderde vesper Ant
vander laudes **ps** **B**ais
vir **Cxi.** **ps** **C**redidi **Cxv**
ps **A**d dnm **Cxix** **ps** **A**d
te le. **Cxxij** **ps** **D**e profun
dis **Cxxix** **Capittel.**

Syn siel was gode be
ghaghele daer o
haest hysse wleyde va
mids der quaetheyt wat
gracie ende ontfember
ticheyt is in syn heylige
ende een ghesichte in syn
wuerdoren. **v.** **O** mar
v. **A**nt glorien en met
eeren **tot migt an** **D**it
is die ma die van gode

nyet ghelaten en is inden
daghe syns scryts en hy
hoeft onder die voet ghe
treden dat hoeft des oude
serpents nu wert hy ghe
croent want hy trouwe
lytz heeft verwonne indē
ghebode des heeren alla
vanden martelare t vesper
Ant en **ps** vande daghe **Cap**

Die sielen der gherech
tigher syn in die hat
gods ende die tormentē d
doot en false nyet rore sy
syn ghesien vanden oghe
der onwyser te steruen en
hoer pyne is vermoet te
wesen hoer wiganck ende
dat an ons is een werch
des eyndes mer sy syn in
vreden. **v.** **O** gloriose comē
v. **D**ie gherechtighe moeten
tot migt an **D**ie heylighen
gods hebben eenen groten
scryt ghehadt sy syn oughe
gaen doer vier ende water
ende sy syn behoude ghewor
den ende sy hebben ontfacen
van gode den heere die crone
Coll als hier nae ter laudes
Waneert dubbel feest is

op des ps vande daghe
 an Die heylighen gods
 als voer **R** Dit syn die
 heylighen die haer lichaem
 ouergaue om gods testamēt
 ende inden bloede des las
 wiessthen sy haer soke. **v.**
 Sy gaue ouer hoer lichaem
 om gode tot pynen daer
 om worden sy ghecroent
 ende ontfaen Du zeghe
 Ende **v.** O gloriose coninc
v. Die gherechtighe **op**
mgt an Die sielen der heylighen
 vrouwen die in
 den hemel die xpus voer
 stappen syn nae ghesol
 ghet ende want sy
 ne minne haer bloet ghe
 stort hebben daer om ver
 vrouwen sy hem hoerly
 ke sonder eynde. **Collect**
 op syn stede nae die or
 dinantie vande heyligē
Inuocatori Den coninc de
 heer der martelaren doet
 laet ons aenbeden **v.** laet
 ons **In p^o noctur an** hede
 nederloep der wateren
 plantede hy don wyngaet

der gherechtighe mer
 mider ewen des heere
 was hoer wille **ps** hris
 vir. **J. an** Die werch der
 gherechtighe is recht
 ghe worden ende die werch
 der heylighen is bereet
ps Quare fre. **ij an** Siet
 dat loen der heylighen
 is groot voer gode mer
 sy syn ghestoruen om
 xpus wille ende leuen
 ewelyke **ps** Dne qd. **ij.**
v. Ghij verhtuaeidighe
 verblydet ende seer ver
 vrouwet v inden heere
 ende alle ghy rechtē va
 herten hoerlyke vdaert
blāo pa Augustm? smoe
Die psalm dieme
 den heer singhet
 schynt den heylighen
 martelaren te becomen
 ster ist dat wy leede
 xpi syn als wy soudē
 syn tot ons allen laet
 ons verstaen desen ps
 toe te horen Die daer
 sayen in tranen sullen
 in blyscappen maeyen
 Gaende ghinghen se

ende screyden sapynde
hoer saet **M**er comen
de sullen sy comen met
volre vrolyckheyt bren
ghende hoer hant volle

Rod sal af wiffchen
vanden ogthen der heyl
ghen alle tranen ende te
hants en sal nyet wesen
voert meer noch screyn
ghe noch voepinghe noch
zeerichheit **D**ant die vax
te hebben sy ouer ghegac

v. Heere en sal voert
meer nyet dorste noch
hongheren noch op hem
en sal vallen die some
noch hepte **D**ant die

Waen gac **lāo scā**
de waen comende
wat sapynde in tranen
wat ist saet welck syn
die hantvolle **S**aende
gheboeren werdende co
mende weder verrise
de **S**aende totten dode
comende **v. dān doode**
R Die heylighe māne
hebben ghestort hoerglo
zidse bloet om xps wul
len sy mīneden xpm

in horen leuen ende syboldy
den hem nae in hoerre
doot **E**nde hier om ver
dienden sy die zeghelike
croune **v. Sen gheest ende**
een gheloue was in hem
Ende hier **Lectio tertia**

Sapynde goede wer
ken mayende dat e
wighe leuen **O**nse saet is
dan soe wat wy goets doe
onse hantvollen dat wy
weder inden lesten ont
faen sullen **S**yn dan on
se goede werken **dē** saet
waer om dan in tranen
als dorch god den blyder
gheuer mint **R** Sy gawe
ouer om gode haer licha
men tot pynen **E**nde v
dienden te hebben die e
wighe arone **v. Dese syn**
die gheromen syn wtg
ter druefheyt ende wies
schen haer stolen mde bloe
de des lams **E**nde **die an**
der nocturn an **I**etz sal
gheuen mynen heylighe
een stede der eerlyckheyt
niden ryke myns vaders
seyt die heere **ps** **Dne** **qd**

xiii **Am** Jnden heylighen die
 in synen lande syn heeft
 hy wonderlyke ghemaect
 alle mijn wille onder he
ps Conserua xv **Am** Duris
 dat gheslachte d' gheenre
 die den heere soeken die
 soeken iacobs gods aensich
 te **ps** Dm est terra xiii **ps**
 Die gherechtigte moete
 hem verhuueghen inden
 aensichte gods ende moe
 ton ghenuechte hebben in
 blyscappen **Die vierde lesse**
Hier besiet alre yerste
 my alre liefste broe
 ders hoe sundinghe totte
 heylighen martelare dese
 worde toebehoren want
 gheen lude en hebben so
 veel ouergheleecht als die
 ghene die hem seluen ouer
 ghegheuen hebben en als
 die apostal paulus seecht
 ende icht seluer ouerghege
 uen werden voer iwen
 zielen **ps** heere dyne heyl
 ighen ghinghen eenen word
 lyken wach ende diende dy
 nen gheboden op dat sy on

ghequest souden gheuon
 den werden in die cruch
 tigte wateren Die erde
 versteen droghe ende in
 die roode zee en te wach
 sonder hynder **v. Sploef**
 den te same hne vwin
 nende hant ende songhe
 heere dyne heylighe na
 me **Die lectio quinta**
Want hem selue heb
 ben sy ouerghegeue
 xpm belyende ende ver
 vullende met synd hul
 pen datter ghesproken
 Ter groter tafelen heb
 dy gheseten ghy sult we
 ten dat dy noot is sulke
 dinghen weder te berei
 den Welcke is die gro
 te tafele dan daer wy aff
 ontfanghen dat lichaem
 xpi ende syn bloet **ps**
 Die heylighen gods en
 onsalighen met die sla
 ghe der vleyschouwers
 doe sy storuen om xpus
 naem Op dat sy ewighe
 namen souden werden
 friden huys des heeren
v. Sy grauen ouer hoer

lichaem om gode tot
pynen **Oplectio sexta.**

Wat ist ghy sult
weten dat dy
noot is sulcke dinghen
te bereyden dat die sa-
lache Johannes beduut
Dat als xp̄us syn siele
voer ons gheset heeft
alsoe sullen wy voer
se bruedere onse siele
setten Siet hoe voel
hebben se ouer gheleent
mer syn sy yet vergaet
als sy sekerheit vande
heer ontfanghen hebbe
oetz van cene haerke
Rdit is een warachtich
broederschap dat nyet be-
ulert en mochten wor-
den die hoer bloet stor-
teden ende volghden
den heere die versma-
dende waren die conit-
lyke salen ende sy ge-
ronnen totten hemeliche
vyke Siet hoe goet en
vrolyke oest te wonen
broeders in een die

In tercio nocturno An
ner die gherechtighe
sullen inder ewichheit le-
uen ende byden haer is
hoer loen **ps Exultate**
xxxij an Die salighe die
du wriertoren hebste
sullen wonen in dynen
byden salen want sy sul-
len roepen ende loffande
segghen **ps Te deret ym lxiiii**
An Heer wreke dat bloet
dynre hoerlyghen dat wt
ghestort is **ps Deus ve-**
nerit lxviii an Die ghe-
rechtighe sullen leuen in
ewichheit ende byden he-
re hoer loen **Lucas lesse**

In lectio septima
Ider tyt sende Jhs
synen iongheren als
ghy hoert stryde ende
twiste En wilt nyet ot-
sien want tis noot dat
dese yerste gheschien
nothran en sal altchare
gheen eynde wesen **Gre**
Oen tand **gorius**
onse heer ende onse
blosser boerschap die doer

lopende quade deser v
gandkelyker dinghe om
dat sy min bedroeuē als
sy comen wanemense
voer wiste dat sy comen
souden want die sicut
te quetset min diemen
voersiet Ende wy ont
fanghen verdachtlyk
die quade dinghen de
ser werelt is dat wy da
teghen bedect werden
metten schilde der voer
wetmghe **R** syn heyl
lighen die in deser we
relt steyt hebt ghehadt
utz sal v weder gheue
dat loen was arbeids

V. Coemt ghy ghebene
dide myns vaders ont
faet dat vrecke Ick

Wat die achte les
gat hy seyt als
ghy horen sult gheuech
te ende steyt en wilt v
nyet ontsien dese dm
ghen moeten yeg ghe
schien mer noch en est
thant nyet eynde De
se woerden ons verlos
fers salmen mercken

daer hy ons mede voer
seyt dat wy ander di
ghen van binnen ende
ander dinghen va buy
ten ghedoghen sullen

R Heer in dynen dme
ganck is een licht dat
nemermeer vergaē en
sal daer rusten die sie
len der heylighen daer
du gheset hebste die al
re lichste woninghe **V**.

Groot is die heer en
seer louelyck inder stad
ons gods in synen heyl
lighen berghe Daer

Want lectio nona
die kyne hore
die vyanden toe ende
die twist den borgers
ende om dat hy bewy
sen wil dat wy binne
ende van buyten ghe
stoert werden sullen
soe seet hy dat wy an
der dmitz vanden vy
anden ende and dmitz
van onsen broederen
ghedoghen sullen En
als dese quade dinghe
te voren gheschiet son

datter nyet rehan̄t teyn
 de naeuolghen en sal
 soe seyt hy daer toe Die
 luyde sullen op staē die
 luyde ende dat een ry
 ke legghen dat ander ry
 ke Ende in vele steden
 sullen wesen grote aert
 beuinghe ende stercken
 ende hongher ende aert
 vanden hemel en am
 peeste ende daer seymē
 nae ende grote wykenē
 sullen syn **R** Die sijn
 die heylighen die hoer
 lichamen ouer gaue d
 gods testamente: ende
 inden bloede des lams
 wieschen sy hoer stoelē
V Sy gaue ouer haer
 lichamen om gode wt
 ppen daer om wordē
 sy gheuoent ende ont
 faen die segke Ende

Lucas lectio septima

In dier tyt daelde
 Jhus neder vande ber
 ghen ende stont in een
 legke pleyr stede ende
 die schare synre ioghe

ren Ende tander
Doe **bedē omelic**
 die heer kryesen
 soude die apostole gitz
 hy opten gheberchte
 mer doe hy die schare
 leere soude ghincz hy
 weder totten amplate
 Want nyet dan inder
 legker steden en vermo
 ghen die scharen xpm̄
 te sien want dat is
 die reghel die die apos
 tel volghede ende seghe
 de utz en vermochte
 v nyet toe spreke als
 gheestelyke lude mer
 als menschelyke lude
 alle cleyne kynderen
 in xps heb utz v melcz
 ghegheuen te dencke
 mer spise want ghy
 en vermoecht nyet meer
 noch nu oerke en moech
 dyse **Lectio octaua:**

Die apostolen recht
 als die volcomēte
 warden gherekent ghe
 leert te wesen inden

berghe ende metten op
ghelokenen monde des
behoudens Op welck
stede oft vermot beyde
die euangelisten ondsue
ken wille die mach ver
staen doen hy inden ber
ghe ewaleff discipulen
wriercore wt welcke
die hy oerz apostolen
hiet dat matheus ach
terghelaten heeft darhy
doe dede dat sermoen
welck matheus ondsue
cken setede ende lucas
verswrecht dat is inden
berghe Ende daer nae
doe hy ghedaelt was va
den berghe darhy doe
dede een ander sermoen
Des gheleys van wel
ken matheus vspricht
ende dat die sermone
in eenre manieren be
sloten werden **Lectio ix**

Wan alle roetsche
lande ende jern
salem ende van byd
zee ende tyrus ende
van sydon ende voert

Lucas 13 en vspricht

meer die maniere va
der see en vermoede
wt met ghenoeit te
wesen vander naester
zee van galileen mer va
der groter zee In welker
oerz tyrus ende sydon
begrepen werden **Item**

In dier **Matheus**
tyt doe Jhesus die
straven sach clam hyop
ten berch Ende doen hy
gheseten was ghingen
syn tongheren tot hem
Ende tans **Leo de paens**

Oyn alre liefste
doe onse heer Je
sus xpus predine dat
auangelit des ryckes
ende menygherhande
quellighe ghenas on
alle galileen hadde hoer
ouer al syrien dat ghe
ruchte synre crachten
wyde wrghestort ende
vde scharen wt al iude
en toe vloeyden totten
hemelschen medicy mee
ter **Lectio octaua** ~

1 d' mēscheliker onwētzē te gelouē

Wat landtsom is dat ghelouē die dinghen diet nyet en siet ende te hopen die dinghen diet nyet en weet soe wasset moet dat die ghene die inder godlyker leeringhe ghesamt soude weuden mit vōr hoemlyken weldadē ende met sieulyken miraculen ghewoghe worden op dat wes mo ghentheyt sy onderuonden soe goedertēse dat se syne leere nyet wāuelen en souden salich te wesen hoedamich daerom die leer xpi sy beuoghet syne heylighe sententie Op dat die ghene die begheren totter ewigher salicheyt te comē die gūden der alre salichster opclimninghe bekennen moghen **let**

Salich. *ao nona*
seet hy syn die arnie van gheeste want

hoer is dat vyke der hemelen Van hoe dainghen armen die waarheyt spreket soude hy andruere twīnel achtich wesen off hy se ghede salich syn die arme ende nyet daer toe en dade van te vstaen die ghedaente der armer ende ghanoch soude schynen te verdienē dat vyke der hemelen alle die behoefsticheyt die veel menschen houden harder ende swarer nootfaken lyden mer als hy secht salich syn die arme van gheeste toent hy dat vyke der hemelen gheghaue sal warden den ghenen welke die oetmoedicheyt pryft der ghemoeden meer dan die behoefsticheyt der aertstchen haue

Hoe veel tormentē hebbe alle heylighen

gheleden om dat sy seker
 comē souden totten
 seghe der martelaren
an Die heylighe quame
 met seghe totten cyke
 sy vadiende die wone
 der schoenheit vander
 hant gods **an** Der heylighe
 lichaem syn in
 vreden begraue en hoer
 namen sullen leuen
 inder ewicheyt **an** Ghi
 martelaren des heeren
 benediet den heer in
 ewicheyt **an** Choren der
 martelaren louet den
 heer vanden hemelen

Al ist dat die **Cap**
 heylighe tormen
 ten gheleden hebben
 voer den mensche hoer
 hope is vol vā dēsterf
 feltydheyden in luctdi
 ghen syn sy ghemoet
 in voel dinghen sullen
 sy wel gheset werden
 want god heeftse ghe
 prueft ende vantsē hē
 werdich **ps** Laet ons **v.**

God is gloriose in synē
 heylighen ende wond
 lyck in synre mogheut
 heyt **ad bndictus an**
 God sal aff wassche alle
 trane vand' heyligē oge
 ende altehants en sal
 voert meer nyet wesen
 noch screyghē noch roe
 pnighe noch wint rou
 we want die yerste syn
 voer by ghegaen **Collect**

O god die ons vleen
 ste te eeren die feest
 dynre martelaren **an**
 gheeft ons blyde te wese
 van hoerre gheselschap
 inder ewigher salichz
 dūmde **ad reuā cap**

Die hoere heeft ge
 prueft syn wtuer
 corē als gout in dē ouē
 ende hy ontfincse als et
 offerhande diemen al
 verbrant ende in dē tyt
 sal hy wesen hoer op
 ghesichte **R** verblyt v
 inden hē ende vshueget
 v ghy rechtuerdiche. **v.**

Ende alle ghy verchte vā
 herten glorieert **V** Die
 gherichtige **ad sexta cap**
Die heylighe hebbē
 gheleden bespotti
 ghe ende slaghen ende
 worden ghebonden en
 ghekerkert en sy synge
 stent ende ghespouden
 berouert ende ghedoot
 metten swerde ende alle
 dese syn ghepruueft ghe
 uonden in een gheueich
 des gheloffs **R** Die ge
 rechtighe moeten hem
 verhuethden in de aē
 sichte gods **V** En moe
 ten ghenoechte hebben
 in blyscappen **V** Die ghe
 rechtighe sullen **ad ix**
Die syn die **capitl**
 ghene die gheromē
 syn wt groter droefheyt
 ende hebbē ghewasschen
 hoer stelen en hebbē se
 wit ghemaect in de bloe
 de des lams daer om
 syn sy voerde throē gods
 en dienē hem nacht en

dach in syne tempel **R**
 Die gherichtighe sullen
 leue in eueicheyt **V** Ende
 lyde hoer is hoer loen
 God is glo **In iohannes**
 Op die ps vādē daghe
An Die sielen v ghe
 rechtighe syn in gods
 hande ende hem en sal
 niet rouē die tormēten
 v quaethat **An** hebbē sy
 ghelode tormēten voer
 de mensche hoer hope
 is onsterfelyck in ewi
 cheyt **An** Der heylighe is
 ghet sal veruict werden
 als des aeris ende sal
 bloeyen als leyre in dert
 aensichte gods **An** Die
 heer heeft gheproeft sin
 wtuerrouē als gout in
 den ouē ende als offer
 hande die al verbrant
 ontferct hysē in ewichz
An Die heylighe hebbē
 metten gheloue verwor
 nen die eyke sy hebben
 gheuorcht die gherach
 ticheyt ende hebben ver
 wegghen die be loeffen
Capittel **¶**

Hert en sal oeck n^o
 hongheren noch
 dorsten voertmeer noch
 op hem en sal vallen son
 ne noch eenyghē heytē
 want die yonge sijn ou
 ghedaen maer dar laun
 dat in mids den thron
 is salse regieren ende
 salse leyden totten foten
 nen der leuender waterē
 ende god sal aff nemen
 van horen oghen want
 alle **.v. O gloriose coninc .v. s. i.**
Die gherechtighe .ad mgtā
 Dat heylighe licht is ge
 waerlyck ende wonder
 lyck die nede en licht
 den ghenen die gheblauē
 sijn inden steyde des kryse
 sy weder ontfanghe vā
 hem dat ewighe schynsel
 in welcken die salighe sta
 delyke verblyden vā ee
 nen confessoer en bisscop
 Totter vesp an ende ps
 vanden daghe **Capitel**

Die heer gaf synen
 heylighen belynge
 ende sijnē hoghen in alle
 woude der glē van synre

herten louede hy de hēe
 en minde den hē dien
 ghernaect hadde .v. Dese
 belyer .v. Die hē heesten
 ghemut **ad mgt ant**
 Dese mensche vā synre
 roghet verdiende hy eens
 deels die sieken ghesont
 temaken die heer gaf
 hem groet claerheyt die
 blynde te verlichten en
 die duuelen te veraghe
 Collect als hier nae **alst**
dubbel feest is Op die
ps f. a Dese mensche
als voer Cap oek .Rm
 huwe lenden sullen op
 ghestort wesen en berne
 de lanterne in uwen ha
 den Ende ghy sult ghe
 lyck wesen den mensche
 die verbeydende horen
 heer als hy vander bru
 lost weder keeren sal
 .v. Hier om wakert want
 ghy en weet nyet wat vre
 v heere comē sal Ende .v.
 Dese belyer .v. Bidt voer
 ons sente .n. dat wy vō
 dert moeten werden d
 beloeften xpi **ad mgt an.**

Dit is hy die voer gode grote doerhdē ghewracht heeft ende al eertyck is van synre leere vbullet hy moet bidden voer die sonden alre volke Collz op hoer stede nae ordi nantien vande heyligē

Inuitator Den coninc den heer d' confessorē wot laet ons aenbedē **V** **Q**hū Blosser **In p^o noot an** Salich is die man die da denckt in die ewe des heyn syn wille blyft nacht en dach volstandich en alle dīnghen die hy doen sal sullen altoes wel gheluc ken **ps** **B**ūs vir **3° an** Sa lich is dese heylighe die betrouwet heeft nide heer dat ghebor des heeren ende hy is gheset in synē heylighen berghe **ps** **Qua**re fre **ij. an** Du biste my glorie heere du biste my ontfangher du hebste my vhoert van dynen heylighen berghe **ps** **D**ie qd **ij. v.** Die gherechtighe sal bloeyen als een lelye

1 h: predict

ende hy sal bloyen ewely ke voerden heere **vt ful gentius sermōe lectio pma**

Die godlyke reden die wy alle niet al leen neustelyck mer oetz wpselyck horen sullen wel ke ons noot is oetmoede lyck ende ghenoechlyck ghehoersaem te wesen synder matichyē houde de ouer al mate alsoe dat noch den scapen en ont breken voetsel noch den herden spysinghe soe heeft hy sominghe dīnghen ons allen gheboden ende som dīnghe ghemeenlyck bey de ons ende **v R** **A**p goe de knecht en ghetrouwe want du in luttel dīnghen ghetrou best ghewest soe sal ick dy setten ouer veel **S**anch in die blyscap dyns heere **v** **H**e du heb ste my ghegheue vyf mer ke sich hier bouē heb ick ghewonnē vyf and make **S**anch **Lectio Secunda**

Want ons dat is den

knechten welke die va
 der des huysghesins die
 heere alre dinghen seluer
 daer toe in syne groten
 huysse gheset heeft dat wy
 synē volke dat woert d'
 gracen aen dienē sülle
 soe wert ons sunderlin
 ghe dat ambacht d' heer
 ligher predicacien toe ge
 uoecht maer ghemeynt
 beyde ons ende v wert
 gheboden die salighe ghe
 hoersaemheyt der gebo
 den **R** Siet eenen gro
 ten priester die in synē
 daghe gode behaghe
 Daerom met ghesworen
 rechte dede hem die heere
 waschen in syn volck. **v.**
 Hy gaf hē die bündie
 alles volkes ende hy ma
 kēde vast syn testament
 op syn hoeft Daer **lectio**
In welcken **tertia**
 ghebode wed als
 eykelijche gherichte alsoe
 oueruloeyt die gheestely
 ke volheyt der hemels
 weelden dat mē woer
 den gods oueruloeyt dat

die volcomen mensche
 eere ende oeck oueruloeyt
 dat die deyne kyndeke
 sughe **R** Die heer heeft
 ghesworen ten sal hem
 niet berauben Du biste
 priester van ewichheit va
 nae melchizedechs ordi
 nancie. **v.** Die hē seyde
 mynē heere sūte tot my
 re rechter hant Du biste
In scdo nocturno Ant.
 Die heere heeft ghehoert
 synē heylighen die hem
 aenciepen die heere heeft
 ghehoert en gheset in vre
 den **ps** Cū inuocare mī
an heere alle moeten sy
 hem verblyden die in dy
 hopen Want du hebste
 ghebenedyt den gherech
 tighen du hebsten ghe
 troent metten schilt des
 gode wille **ps** Verba mea
 v. **an** O heere onse heere
 hoe wonderlyck is dynē
 naem ouer alle aertrike
 Want du hebste ghetrouet
 dynen heylighen met glo
 rien ende niet eeren en

du hebsten gheset bouē
die wercken dynre hā
den **ps** Dñe dñs nost
vrij. **Añ** Die heere minde
ende vergorden ende
hy dede hem aen die stael
der glorien **Lectio quarta**

Want al is daer te
samen is beyde
melck dranc met welc
ken die tedere roecht d'
ghelouigher menschen
gheuoet werde en die
crachtighe spysse met wel
ker die stercke broemhz
der volkomenre mensche
gheestelyke towassinghe
der heyligher duecht ont
fanghen Al daer met al
len wert allen mensche
vaet ghegheuen ter salu
heyt die die heere ghe
werdighet te behouden
R Ich sette opten mach
tighen hulpe ende ick heb
verkeue myn wtu tore
van myne volcke want
my hant sal hem helpen
V Ich heb gheuoide da
uid myne knechte ick sal
ueden met myre heyl

gher olye wat **Lectio v.**
Want aldaer is alle
outheyt aldaer is dat
alre professien gadelyck
come Al daer horen wy
die ghebode die wy doe
sullen aldaer bekennen
wy die loue die wy ho
pen sullen Al daer is dz
ghebot dat ^{ong} d'umids slet
teren loere ende stuerre
totter wetentheyte Al daer
is die wedlouinghe die
ouermits der gracie wer
ke en oueruoere ter glo
rien **R** Dese is die gro
te doechde die voer gode
ghewrocht heeft ende
alle aertryck is vullz
met synre leere **Hy** bid
de voer die sinde alles
volcs. **V** Dese is die ghe
ne die versmade dat
louen der werelt ende
is ghetomen totte hemel
schen ryke **Hy** **Lectio quarta**

Die heere willende dat
proper officie d'knecht
ten die hy synen volcke
voer gheset heeft betwysē
sprert dat wy nu vaten
enangeli ghehoert hebbe

wie waenstu is eē wys
 scapenaer dien die hē
 gheset heuet bouē syn ge
 sinne dat hy hem gheue
 die mate des wepts Sa
 lich is die knecht dien
 die heere warmeer hy co
 met vpyndet aldus wert
 kende **R**. Die hē min
 den ende verpyndē en
 toech hem aen die stoel
 der glorien Ende hy woe
 den totten porten des pa
 radys **v**. Die heere dede
 hem aen een panser des
 gheloues ende hy wape
 den Ende **In mij noot an**
 Hoere dese heylighe sal
 wonen in dynen taberna
 kel hy hoeft **g**hererhar
 heyt ghebrocht hy sal euf
 ton in dynē heylighe be
 ghe **ps** Dñe quis xiiii
An hy badt van dy cle
 uen ende du gaestet hē
 heere du insetteste op hē
 glorie ende grote schoe
 heyt du setteste op syn
 hoeft een crone vā duer
 baren ghesteente **ps** Dñe

in virtute **xx An** Dese
 sal ontfaen benedictie
 vande heere ende barni
 herticheyt van gode sine
 heyligheuer want dit
 is dat gheslechte d' ghe
 re dien den heere soeke
ps Dñi est ira xiiii **vs**
 De heere makede hē groot
 mit aensichte der coningē
 ende hy gaff hem die cro
 ne d' glorien **Lucas lesse**

In dier tyt seyde ih̄s
 synen ionghere uwe
 lende sullen bouē ghegort
 syn ende barnende later
 nen in uwen handen Gi
 de tander **Gregorius**

Anden p̄ncipale
 maetsel soe wordt
 god onder den name vā
 den leynden die luxurie
 berekent als onse heer
 seyt uwe lenden sullen bo
 uen ghegordet syn want
 dan gorden wy onse leyn
 den bouē als wy die d̄uyf
 cheyt des vleschs ōmids
 suuerheyt te houden be
 dibinghe **Ar** om dattet

te cleyn is datmen ghoē
 quaet en doet ten sy dat
 hem elck pyne goede vō
 ken te doene soe sentmēre
 thans nae Ende lanfne
 in uwen hande hebbende
 barnenden **R** Dese mē
 sche heuet alle dngē vol
 daen die hem die heer
 seyde/ ende seyde tot hem
 Sanct in myn ruste wāt
 ick heb dy verstaerdyge
 sien voer my wt alle den
 volcke **v**. Die heere he
 uet gheleyt den ghererh
 tighen ouer die ghererh
 ghe weghe ende hy toende
 hem dat ryke godes ende
 seyde Sanct **lectio vj**

Want wy houden
 in onsen hande
 barnende lanterne als
 wy ouer mds goede vō
 ken onsen euen mensche
 thonen exempel der doerh
 den Ende van desen vō
 ken seyt oeck onse heere
Wie licht sal lichten
 voerden menschen Soe
 dat sy sullen sien uwe
 goede werken ende dā
 ken sullen uwen vader

die ind en hemel is **R**
 Dese mensche van syn
 re ioghet verdiende hy
 eens deels die siekt ge
 sont te maken die heere
 gaf hem grote daerheit
 die blynde te verlichten
 ende diuelen te veria
 ghen **v**. Siet dese men
 sche sonder daghe een
 gheware dienre gods
 hy was hem onthouden
 de van allen quaden vō
 ken ende bliuende in syn
 re onnosselheyt Die he
Want **lectio nona**
 twee dnghen syn
 diemen beueelt dat is
 die leynden te gorden en
 die lanterne te houden
 Soe dat inden lictgaen
 sy die siuerheyt des
 blyssches ende dat licht
 der waerheyt inden vō
 ken want dat een sond
 dat ander en mach onse
 verlosser nyet ghenoege
 yst dat hy die welvaden
 doet ende nochtan nyet
 en laet die snyttinge der
 oncuysheyt oft dat hy die
 in suichende leest hē noth

niet en oeffent te goede
werken **R**uwe leynde
sullen opghesort wesen
ende bernende lanternē
in uwen handen En ghy
sult ghelyck wesen den
menschen die verberde
horen heer als hy vand
bruloff wederkeeren sal
v. Ende hier om wakent
want ghy weet nyet in
wat vre v haer wme sal
Ende ghy **matheus lese**

In dier tijt seyde
Ihūs synen iēghe
ven Ghysr dat sout der
aerden Ende off dat sout
te nyete verdernet waer
in salment souden Ende
tander **Jo. bissoph.**

Om hoerre goeder
wandernighe wille
soe syn die priesters ghe
noemt sout Want die
goede wandernighe des
priesters is een satinge
des volcs mer om des
woerts wil der leeringhe
soe syn sy ghenoeemt dat
licht want dat woort is
een lichtinghe der onwe

tentheyt mer yest huet
hysē sout ende naemacle
licht want yestmael
hoert daer toe te houdē
die du henes mer ten a
deren te roepen die ghe
ne die du nyet en heuet
te **Lectio octaua**

Oft wantet yest da
toe hoert wel te le
uen ten anderen male
wel te leuen want ouer
mids goeder wandernighe
ghe dumptmen op sond
tabiuel ter wetentheyt
mer ouer mids werenths
en weet ick nyet offmen
yet tot goeder wandernighe
come Daer om wete
de luyde sekerlyck sond
die vrese gods sien wy veel
meer sonder werentheyt
sien wy gheen die god ont
siet **Lectio nona** : : :

Oft om der iode wil
le die die yeste wa
ren syn sy gheheten sout
nyet brengende die tott
wetentheyt gods mer sou
tende die inder werenths
licht syn sy gheheten om
der heydenen wille die

tan anderen male gheroe
pen syn Ende daer o soe
doet hy daer toeene be
quame ghelykenisse en
secht Die stad en mach
myc verborghen werde
die opten berghe gheset
is Want waermeer darsse
vborghen wil wesen
soe maecte die berch sel
ue dese draecht alle me
schen openbaer **Ad lau a**

Siet een groet priest
die in synen daghe
gode behaghe ende hy
is gherechtich gheuoda
An Syns ghelyck en is
myc gheuonden die hou
den soude die ewe des
ouersten **An** Daer o met
ghesworen rechte dede
hem die heer wasschen
in syn volck **An** hy gaf he
die benedictie alles volcs
ende hy makede vaste sy
testament op syn hoef **An**
hy senede hem een ewich
testamet ende hy gaf
hem grote priester scap
Siet een **Capittel**

groot priester die in sy
nen daghen gode beha
ghe ende is gherechtich
ghenorden inder wyshe
thorens is hy gheworden
en versoeninghe **V** Des
belter **S** Die rechtuaer
dighe sal bleyen als een
palmboom **Off dit bidt**
voer ons seure **A Ad bn**
Ditus an priester ende
bissop en werker **S** doent
den goede herde inden vol
ke aldus heest den he
behaghet **Collect :**

Heer hoer onse ghe
bet dat wy bidden
in der feesten dyns waf
soers en bissops **n** ende
die dy werdelijck **S** dienē
tedienē ouermids syne
verdienten ontbynde as
van alle onse sante **ouer**
mids **Ad terciam aplm**
Syns ghelyck en is
myc gheuonden
die daer hielt die ewedes
ouersten **Daer om met**
gheswore rechte dede he
die he wassen in syn volck

R: Die gherechtige sul
len bloyen als een lelie
v. Ende hy sal bloye e
welyke voor den heere
Die **ad festam Caplm**

nona m **O**re heere bekenden
in synre benedictie
ende hy hielt hem syne
ontfermicheyt ende hy
vant gracie voor die oge
des heere **R:** hy makede
groot int aensichte der
romghen **v.** Ende hy gaf
hem die wone der glorie
v. Die rechtuaderdiche
sal bloyen als een palm
boom ende als die cedar
boom inden berghe lybae
sal hy vermenichvoudicht
werden **Of dit v. bidt**
voer ons sente. n. **In se**
aidis vs Ant vander lau
des ps vanden daghe

Oie heere **Caplm**
sentede hem een e
wigh testament on gaf
hem grote priesterchapen
maecten salich ind glori
en te ghebruyke pries
terstap ende te hebben

loff in synen naem en
hem te offeren offerhan
de inden roke der soe
ticheyt **f.** Dese belyer
Alst dubbelt feest is
vs bidt voer ons Tor
magt an **Dit ist die**
voer gode Alst simpel
feest is v. Die he mine
den **ad magt an** Dese
man versmadede die
werelt ende die verwim
nende ertsche dinghe heeft
die ryckheyden **ethole**
inden hemel met hat
ende metten monde **va**
eenē confessoer gheen bis
scoph **Totter vesper alre**
mael als voer van eenē
confessoer ende bisscop m
in dubbelt feest pm **Die**
heere heeft ghelept als
hier nae Capittel

Salich is die man
die daer wone sal
in wysheyt ende in
gherechticheyt peynsen sal
ende inden sinnen dencke
sal om die voer siemcheyt
gods hy salen spysen met
ten brode des leuens en

Ad sextam capitulu 7

Die heer gaf hem bene-
dictione alre lude en syn
testament: vestede hi op syn
hoeft. **R** Die heer myndene
en vercierde **V** an hi dede
hem aen die stoel der glorie.
V Hi makeden groet

Two columns of extremely faded, illegible text on a rectangular piece of aged paper. The text is too light to be transcribed accurately.

Fragment of text from the adjacent page, also illegible due to fading and being partially cut off.

Der verstandicheyt ende
hy sal hem drincken ghe
uen vanden water der sa
lygher wysheit. **Alst** dub
bel feest is. **Rm.** die heere
heest gheleyt den ghe
rechtighen by den rech
ten weghe ende hy heuet
hem ghehoent dat ryke
gods ende hy heest hem
ghegheuen wetenicheyt
der heylighen hy heest
ghe eert inden aerbeyt
Ende hy heest verbulet
synen aerbeyt. **v.** Sy ghe
hugthemisse is onsterffe
lyke want hy is becant
van gode. ende vanden
menschen. **Ende Collect**
als hier nae **Inuitatorum**
p̄ a ps. en. v. als voer
van eenen confessor ende
bissoph. **Ex sermōe Maxī**

Tel ende **lectio p̄ma**
behoerlyke in desen
daghe welcke ons des sa
lyghen vaders ouergack
totten paradyse vrolyck
ghemaent heeft hebben
wy dat versterken des te
ghen woerdighen psalms
ouer songhen in ewigher

ghehugthemisse sal die
gherechtighe wesen wat
werdelike wert hy ghe
keert inder mensche ghe
hugthemissen. **sal** die tott
blyscappen der enghelen
ouer ghegaen is. **R.** dy
gode knecht. als voer
van eenen bissop ende
confessor dat yeste **ps**
pons.

lectio secunda.
Die godlyke reden
spreekt Ende lo
ue den mensche nyet in
synen leue. Recht off hy
seghede loue naede leue
maken groot naeder vol
bringhinge wt tweerha
de sake isst den mensche
nutter meer der ghehug
misse lof te gheue dan te
lenen dat ghy in dier
tyt sunderlinghe die ver
dienten der heylighen ver
heffes wā neer noch den
ghene die loeft die sine
kinghe en scaet noch den
ghenen die ghelouet wert
die verheffinghe nyeten
bekeert. **R.** die gherech
ghe sal bloyen. **Soert vā**

eenē martelaer dat and
 respons **Lectio tercia.**

Houe daer om nae
 den perykel kudi
 ghe als hy seker is loue
 den voerspoet des ghees
 die te sepe vaert maer
 als hy ter hauener ghe
 comen is loue des her
 toghen sterckheit mer
 als hy ghebracht is ter
 verwinnighen want
 wie mach leuende seker
 lyck ende sonder atnou
 dicheit ghelooft werde
 welke beyde vande voer
 ledenen ghedencket
 dat hy wat hebbe des i
 hem bedroene ende in
 den tocomenden siet
 hy wat bouen wesen
 dat hy ontsie **R** Dese
 heeft bekent als voer
 van eenen martelaer
 dat derde respons **Lec**

Lectio quarta
Quesal hem soe langhe
 als hy in desen lichaem
 is pers wat aentwerke
 van verdienten welke
 weer die moeynisse wibo

ser gheesten beluecht recht
 als een voelheit d mor
 denaven Den welcken
 die onsenlycke vertred
 der zielen strucken sette
 die onsenlyck syn voer
 ontellyken dooden **R** Ik
 sette op den als voer va
 eenen confessoer **D** vier
 de respons **Lectio quinta**

Ende want wy te seep
 baven by deser gro
 ter ende wilde zee i wel
 ken auypende die i syn
 welker gheen ghetale en
 is diere cleyn ende groot
 dat is menygherhande
 maniere der vyanden
 welke nae manieren on
 ser crachten niet aenghe
 nomen teghen ons den
 stryde teghen ons worste
 len **R** Dese is die grote
 als voer van eenen con
 fessoer dat vyfte respons

Seker **Lectio sexta.**
 in deser see deser we
 relt id ons bearyt te we
 sen dat die goluē nyet
 aff en driuen onse hant
 ynde dat ons die vloed

en verflynde off dat die
wrede zee rouers ons
tot eenen ewighen roue
nyet werch en voeren
Teghen dese daerom soe
menygherhande quade
der werelt laet ons met
suuerheyden ende mit
reynen werken weder
staen **R** Die heere min
den als voer van eenen
confessoer dat by **respons**

Mathe⁹ lesse lectio septua

In dier tyt seyde ie
sus synen ionghe
ven dese ghelykemisse
menschche voer pelgrima
gie ende riep syn knecht
ten ende dede hem syn goet
Ende tander **Gregorius**

Lieue broeder die
lesse der heyligher
euangelien vermaet ons
sorghoudelyck te merke
dat wy die schynen dat
yet meer in deser werelt
ontfaen hebben dan die
ander vanden sepper de
ser werelt daer aff met
swaerlyker en sullē v
den gheourdelt want

als die gauen wasschen
soe wassen oek die reke
minghe vanden ghisten
R Dese mensche heuet
als voer van eenen cō
fessoer dat seuede **respons**

Daer **lectio octaua**
om sal dit alsoe be
lete oetmoedigher wesen
vanden ghisten als hy
mercket dat hy meer ghe
bonden is in die rekeren
ghe te doen Siet ee mā
die in pelgrimaedstern
vaert hy roept syne
knechten ende deelt he
ter comenstap syne talen
te nzer nae voel tyts
want hy weder om ve
keninghe met hem te doe
ne **R** Dese mensche van
synre als voer van ee
nen confessoer dat achte
respons lectio nona

Die wel ghewracht
hadde om dat ghe
win dat sy met he bracht
loende hy meer dē knecht
die vertraget was vā
goeden werken oerdel
de hy want wie is dese

man die in pelgrimaed
 se vaert sonder onse ver
 lossen die inden vleessche
 dat hy aenghenome had
 de voer en werch inden
 hemel want die stadt
 des vleessches is prop
 lyck die erde welckes
 vleessche almen in pel
 grimaedse voert alstou
 mds onsen verlosser in
 den hemel gheset wert
R Die heere heeft ghe
 leyt den gherechtighen
 byden rechten weghe hy
 heeft hem ghegheue we
 tentheyt der heylighen
 hy heeft gheuert in
 den arbeyt ende hy heeft
 verbullet synen arbeyt
V Syn ghehoeghemisse
 is ontsterffelycke want
 sy is bekent van gode
 ende vanden menschen
 hy heeft **Die laudes**
H eere du gaefte mi
 vyff merck fiet ick
 heb daer bouen ghewo
 nen vyff ander **an** vyff
 merck heere gaefdy my
 ick hebbe ghewonne hi
 boue ander vyff **an**
 Agetoent dz rijck gods en
 hi heeft hem

goede knecht in luttel
 ghetrouwe ganck in die
 blyscap dyns heeren **an**
 Goede knecht ende ghe
 trouwe ganck in die bly
 scap dyns heeren **an** in
 luttel hebstu ghetrouwe
 gheueest ouer veel sal
 ick dy setten heere **Capit**

D ie gherechtiche
 sal gheuen syn
 herte vroe te waken in
 dagheraet totten heer
 die hem ghemaect heeft
 ende inden aensichte des
 alre ouersten sal hy bidde
 hy sal synen mont op lu
 ken ende voer syn versu
 menisse sal hy bidde .**v**.
 Dese belyer .**v**. Diericht
 uerdighe sal bliuen **ad**
bid **an** dy goede knecht
 ende ghetrouwe wanttu
 ghetrouwe hebt gheueest
 in luttel soe sal ick dy
 setten ouer veel **ou** veel
 set die heere **Collecta**
H eere wes by onsen
 ghebode die wy offe
 ren in die hochtyt dys
 confessoers .**N** op dat wy
 die gheen betrouwen
 A seet die

ons gherechticheyt en hebben moeten gheholpen werden van synen ghebede ende verdiente die dy behaghe **Over mids Wan een abdt**

Heeer wy bidde dat ons dat ghebet des salighen **n.** des abts moet beuelen op dat wy met onsen verdiente niet en vermoghen dat wy dat ouermids synre bede moghen veruighe **Om mids Ad tna caplm**

Die heere fallen veruullen mette gheeste der verstandnisse ende hy sal wisernden die sprake synre wysheyt als die veghen ende hy sal belien den heere **indenge bede Rm als voer va eenen confessoer ende bissop . Ad sexta caplm**

Die heere sal veruigten synen vaet ende die disciplyne en in synre veruolghent heyt sal hy versoent wden **Ad nonam caplm**

Hy sal opbaer maken die disciplyne synre leerlinge ende hy sal gloriaren mit testamet des heeren **In die and vesper Ant vander laups vande daghe Caplm**

Ale mensche sul len medelouen die wysheyt des gherechtighen ende in ewichheit en sal syn gheuegh misse niet wech gaen en synre naem sal ghesocht werden van ghebuerte tot ghebuerte **v. Des belier Alt dubbelt feest is . v. Bidt voer ons Tot magt an Dit is die voer gode Alt simpel feest is . v. Die heere mindingen Tot magt an Die heere mindingen en veruorden ende hy dede hem aen die stole der glorie en hy croonden totten poerten des paradys vande**

Die heere confessoer an lighen hebbe mitte gheloue veruonne die vyken sy hebbe ghewrocht

die gherechticheyt ende hebben verweghen die beloften. **Collect**

God die ons om vā ghes ende beserms metten gloriosen belij ghe dynre heylighen n. ghyff ons ende vā hoerre naeuolghinghe voert te gaen ende ou mids horen ghebeden te verblyden **Quermis Van eenre maghetter vesperen** **an** et ps vā den daghe **Capittel.**

Heerre myn god du verhoechste my woninghe opter ende ick badt om dat wechuloyenden doot **Act** aenriap den heer d' myns heeren vader dat hy my nyet achter laten en soude midē da ghe mynre droefheyt ende mider tyt der ho uerdigher sond hulpe **.p.** ihesus wone d' nich den. **.v.** Met dynre ghe daente **ad magt an.**

Dat vyck d' hemelen ~~ick~~ ghelyck oene mensche ee nen roepmā die sochte goede margarieten en als hy eenen duerbare margariete gheuonde heeft gaff hy al syn goet ende rofse **Colw** als huer nae als dobbel soest is op die ps vande daghe **an** **O** hoe suuerlyck is die suuer ghebuerte mit minne **R.** Dat vycke d' werelt ende alle eper heyt der werelt heb ick vermaect om die mine myns heeren ihesu xpi Dien ick ghesien hebbe dien ick ghemint hebbe dien ick liefst ghehad heb be. **.v.** Myn hart heeft wt ghekundicht een goet voert ick segghe myne wercke den comik **Dien ick Inuitatonii** Den comik den heere d' ioncrauwen **Coem** laet ons aenbeden **.y.** **O** kyrt der ioncrauwen **In po nortur a** **O** hoe suuerlyck is die suuer ghebuerte

met minne **ps** Dñe
 Dñs noster viij. **An** Soe
 myn wtuercore utz sal
 setten myne throē indy
 want die conincz heeft
 beghert dyn ghedaete
ps Celi enarrant viij
W Daer deser ioncfrau
 wen beddeken smghet
 ons sadelyken sueten
 sanghe der minnen **ps**
 Dm est terra xviij. **v.** met
 dynre ghedaente ende
 met dynre schoente
 aendenck gheluckelike
 ganck voert ende regneet

Ex omelia gregory loc
M en seyt **tiopenna**
 dat dat hemelrike
 is ghelyck eenē roepmā
 die goede margarieten
 socht maer hy vyndt ee
 preciose ende als hy
 die gheuonden heeft
 soe verroept hy al dat
 hy heeft en roeptse Wat
 soe wie die sueticheyt
 des hemelschen leuens
 volmaectetelyck alsoe
 veel alst moghelyck is
 bekennet hy laet gher

ne al dat hy in deser
 werelt ghemint heeft
 teghen die margarie
 te te achten syn alle din
 ghen hem onduer **ps**
 Coemt bruyt christi
 ende outfanghet die cro
 ne die dy die heer be
 veyt heeft **Om wes** **abul** ^{mine}
 la du dyn bloet gestort
 hebste ende metten en
 ghelen inghinghete in
 dat paradys **v.** Coem
 myn wtuercoren ende
 utz sal setten myn troen
 indy want die conincz
 heeft begheert dyn ghe
 daente **Om wes** **letto**

H y laet **secunda**
 al dat hy heeft dat
 hy heeft vergadert ver
 stroopt hy Syne gedach
 ten bernen in die hemel
 sche ghedachten ende
 begherten hem en ghe
 noeghet in deser aerde
 ende het dunda hem
 al lelyck soe wat he
 plach te ghenoeghen
 vander ghedaenten de
 ser aertscher dnighen

Want alleene schynt en
 blyckt in synre herten
 die daerheyt deser dur
 baerre margarieten **R**
 Coem my wruertoven
 ick sal sotten myn troen
 in dy **W**ant die conick
 heeft beghert dyn ghe
 daente **V** Met dynre
 ghedaente ende met dy
 re schoente aendenck
 gheluckelyck ganc boet
 ende regneer **W**ant

Ende **Lectio tertia**
 van deser minne
 is te rechte by salomon
 gheseyt **S**tarch is die
 minne als die doot wat
 ghelyck dat die doot ds
 lichaem verderft alsoe
 dodet die minne des e
 welyken leuens vand
 minnen deser tytelyker
 dinghen **W**ant wie die
 minne volmaectelyck be
 seien heeft sy maecte als
 sonder gheuselen ten ert
 sichen begheren va buy
 ten **H** Dit is die wyse

maghet die die he want
 wakende ende in hare
 lampen nam sy olie in
 haer Ende doen die hee
 qua ghinck ghinck sy
 met hem in ter bruloff

V Ter middernacht ge
 saede daer een gheroep
 Siet die brudego went
 gaet wt hem te ghemoe
 te Ende **In sds noot an**
 Met dynre ghedaente
 ende met dynre schoente
 aendende gheluckelyck
 ganc boert ende regne
 re **ps** Eruertaunt **elijz**

V God sal haer helpe
 met synē aensichte ende
 in mds haer sal god bli
 uen onbeweghet **ps** De
 noster **ely. an** Doe die
 brudegom qua inginck
 die wyse maghet voer
 bereyt met hem ter bru
 loft **ps** fundameta **lyxxvi**

V God sal hoer helpen
Want de **lectio quarta**
 De heylighe maghet
 wes gheouerte wy huyde
 vieren en hadde oin on

en hoere nyet moghe se
 uen inden lichaem en
 had sy nyet te boue doot
 gheueest in haerre herte
 van ertschen begherten
 want haer moet was op
 ghericht in die hoetheyt
 der doghet ende bespot
 te die tormenten ende
 wat die loue. **S**iston ver
 ghewapende omghe en
 verhters ende was vromer
 dan die ghene diese sloege
 ende hogher dan hy diese
 veroerdelde. **R** wyde ge
 stort is die gracie in dy
 nen lippen Daer om heeft
 dy god ghebenedyt in e
 wicheyt. **V**. Du hebste ghe
 mint gherechticheyt en
 ghehaet quaetheyt Daer
 om heest. **Lectio quinta**

Wat segghen wy o
 du desen dnghe
 wy manne baerde vrande
 syn sien dat die maghede
 gaen ten hemelryck waert
 byden swerde Die gram
 scap verwinnt ons die hou
 dicheyt verheest die verga
 deringhe des goets. **S**toert

ende die oncuysheyt be
 smet Ende al eest dat
 wy hemelryck nyet be
 iaghen en moghen byde
 stryde der veruolgh in
 ghe soesy ons doch vuel
 dat wy gode nyet volghe
 en willen byden paeyse
Rmet dynre ghedaer
 te ende met dynre schoe
 te dendenck ghelucke
 lyck gandz voert en reg
 nere. **V**. Om die waerhat
 ende om die sachtmoed
 dicheyt ende gherechtichz
 dendenck. **Lectio Sexta.**

Aiet god en seyt me
 mant van ons luy
 den we in deser tyt sterff
 om myne wille mer al
 leen dode in dy die qua
 de begherte Die dan in
 der tyt des vreden niet
 en willen ond doen die
 begherte des vlesch wa
 neer soude wy in stryde
 onsen lichaem om onse
 heere gheuen. **R** Om die
 waerheyt en om die sacht
 moedicheyt ende gherech
 ticheyt Ende wonderlike

sal dy dyn rechter harte
 leyden. **V.** Hoer dochter
 ende sich ende neyge dy
 oren ende vergheet dyn
 volck ende dat huys dys
 vaders Ende **In tertio no-**
turno añ Dit is sy die
 nyet en heeft bekenet dat
 bedde in misdaet sy sal
 hebben bruecht in aenstou
 wen der heyligher sielen
ps Cantate xrv **Añ** als hy
 een duerbaer perle ghe
 uonden heeft soe gaf hy
 alle syn goet ende roffte
ps Dns regnauit xrv
añ Ter middernacht ghe
 sciede daer een gheroep
 siet die brudegoin coemt
 gaet wt hem te ghemoe
 te **ps** Cantate xvij **v.**
 Wyde ghestort **matthe⁹**
K in die die achte lesse
 tyt sprach ihus tot
 synen iongheren dese ghe
 lykenisse dat ryck der he
 melen is ghelyck eenen
 schat ghehuut inden ar
 ker den welcken alsen
 die mensche vyndet soe
 gaet hy ende verropet al

le dincz die hy heeft en
 ropet dien acker Ende
 tander **Omelia bñ Grego**
L iane broeders **1er**
 dat ryck der hemelē
 is daer om ghelyct der
 aertscher dinghen ghesut
 op dat dien welken dat
 ghemoede kennet opstae
 tot dian onbekenden din
 ghen diet nyet en kenet
 op dattet vanden gyan
 pel der sinlyker dinghen
 hem tot onsenlyken din
 ghen opboer ende tot die
 diet van gheboenten
 gheleert heeft als verwel
 lustighet ontfaken wer
 de Op dat ouernids die
 dattet kan bekennen din
 ghen minne leer oeck die
 onbekende dinghen mi
 nen **2er** Du hebste genunt
 gherechticheyt ende gehaet
 quaetheyt Daer om heuet
 dy god dyn god ghesaluet
 metter olie der blyscap
v. Wyde ghestort is die
 gracie in dynen lippen
 Daer om heuet dy god
 ghesaluet **lectio octaua**

Want siet dat vyck
 der hemelen wort
 ghelyck den verborghē
 schat inden acker welck
 schat wat mensche die
 vyndt verborghen ende
 van vruethde dies sars
 gaet hy ende verroep al
 dat hy heuet ende copet
 dien acker **W**aer d' wy
 merken sullen dat die
 ghenonden schat s'huut
 wort want die leernighe
 off oeffeninghe des he
 melischen begherts en cā
 hy nyet behouden voer
 den bosen gheesten die dat
 vanden menscheliken lo
 ue nyet en verhuut **Rm**
Hoer dochter ende sich
 ende neyghe dy ore ende
 v'gheet dyn volck en dat
 huys dyns vaders en die
 coninc sal begheren dyn
 schoenheyt **W**ant hy is
 dyn heere en dyn god **v.**
Die heer heeft dy aeghe
 ghen dat deet der salicheit
 ende heeft dy ombenāgē
 metten dede der vrolyck
 heyt **W**ant **lectio nona**

Want inde teghewoer
 diagen leuen syn wy
 als inden weghe daer wy
 in totten vaderlande vare
 want die bōse gheesten be
 saten onsen wech als mor
 denaers maer die mēste
 beghert berouet te werde
 dien synē s'hat inden we
 ghe draghet **W**ant ictz
 en segghe dat nyet op dat
 die menschen nyet sien en
 sullen onse goede werckē
 om dat ghescreuen is sy
 sullen sien uwe goede
 wercken ende louen u
 wien vader die inden he
 erē is mer om dat wy
 van dien dat wy doen
 nyet en sullen soekē die
 pryse van buyten **R** **D**at
 vyck d' werelt en alle ghe
 heyt der werelt heb ictz v
 smaect om die minne myns
 heere **I**hū xpi **D**ien ictz
 ghesien heb dien ictz gemit
 hebbe dien ictz lieff gehad
 hebbe **v.** **M**y herte heeft wt
 ghekundighet een goet
 woert ictz segghe myne wer
 ken den coninc **D**ien

viii

Matheus achtē lesse.

In dier tyt seyderlys
synen discipulē de
seghelykenisse hemelryck
is ghelyck tien maechde
die haer lampen name
ende ghinghen wt teghe
moet den brudegom en
der bruyt Ende tander

Die **Omelia grego**
wille vermaen ict
v lieue brueders dat ghy
quade wercken bliet en
dat ghy stouwen sult die
besmettinghe deser werelt
mer ict werde byder les
sen der heyligher euāge
liē van desen daghe ge
dwonghen te segghe dat
ghy oerz die goede werke
die ghy doet met groter
voorsienicheyt ontfiet op
dat ghy van dien dat
ghy gherechtelyck vā bui
ten doet en gheen mensche
lyke gonst off graue en
soert dat v die begherte
des prys nyet en houe
ende danne van buyten
toget binnē ydel werde
van loue **Die achtē lesse**

Siet ghy hebt ghehouw
by ons blossers mode
tien maghedē en sy wde
alle maghedē gheseyt
ende siet nocht en wden
sy alle nyet ontfuen binē
die dore der salicheyt
Want doe eenyghē vā
hemlyden van buytē
soghtē die glorie van dat
sy maechden waren soe
en wouden sy ghenē ohe
hebben in horen vaten
Mer yerst is ons te vra
ghen wat dat ryke der
hemelen sy ende waerom
dat nient teghen hē maech
den rekent diemen oerz
seyt dat sy woede ende
sotte maechden waren.

Want die neghede lesse
alsmen weet dat in
hemelryck en gheē quaet
mensche en coemt waer
om seymen oerz dat
tet sonen maechden ghe
lyck is Mer mē sal we
ten dat in die heylighe
scrifture hemelryck heyt
te wesen die teghē woer
dighe heylighe kerke en

Daer aff seyt onse heer t
 een ander stadt Des me
 schen soen sal syn enghe
 len seyn den ende sy sul
 len alle stonde van syn
 ryke vergaderen **Ad lau**
des an Dit is die wy
 se maghet een vande ghe
 tal der vroed **An** Dit is
 een wyse maghet du de
 heer wakende vant **An**
 Ter middernacht wert
 daer een gheroep Siet
 die brudegomi coet gaet
 wt hem te ghemoeite **An**
 Doe stonden allan die
 maechden op ende bruer
 den hare lampen **Capittel**

Du verlost my va
 der verderffnisse
 ende wt naemste my wt
 der bofer tyt Daer o sal
 dy beken ende sal dy loff
 segghen dynen naem o
 sen heer god .v. **Ihus** co
 ne .v. **God** vertoesse en
 wuertesse ende doerse
 wonen in synen taberna
 kel **Ad hndutus an** Coem
 bruyt christi ende offan
 ghe die avone die dy be

A **Shi** vroede meechte beroyt **An**
 v lape siet die bruyt coet
 gnet wt hem te gemuet

veyt heeft die heer inder
 ewicheyt **van eend iorf**
en martelaersche roll
O god die onder die
 ander miracule dy
 re moghentheyt oek ind
 broesscher vrouwelyker
 aine ghegheuen hebste
 sighe der martelien ver
 leen goedertierlyke dat
 wy tot dy moete gaen by
 horen exempel wes ge
 buerte wy huyden be
 gaen ouermids **va eere**
ionfrouwe ghoen mar
telaersche rollert

Werhoer ons onse
 heyligheuer op dz
 wy alsoe wy ons verbyde
 vander hoerhtyt der sa
 ligher .ii. dat wy alsoe ge
 leert werden metter be
 gheert der goddiensgher
 ymicheyt **Quermids**
Totten ghetiden an va
der laudes Ad eaa aplm

Dese heb ick gheminet
 ende wrghesocht va
 myre ioghet ende forghse
 mij tot senre bruyt te ne
 men ende ick be gheworde
 een minre hoerre formen

Pret dynre ghedaente
ende met dynre schoente
v. Aendenick gheludzely
ke Sanct boert endeng
nere **v.** God sal hoer hel
pen **ad sextam Caplm**

Siet die daer heeft ee
susterfchap gods glo
rifiaert syn gheboerte
mer die heer alre dinghe
heeste ghemmet **R.** God
sal haer helpen mer synē
aensichte **v.** Ende in mids
haer sal god bliuen o be
weghet **v.** Wyde ghestort

Die ma **ad nonā Cap**
ghet dencket was des
heeren is op dat sy heilich
sy inden lichaem ende in
den gheeste in xpo ihu on
sen heere **R.** Wyde gestort
is die gracie in dynē lip
pen **v.** Daer om heeft dy
god ghebenedyt in ewich
v. God vertroesse ende
In scdis vesperis An va
der laudes **Capitulum**
ps vande dage.

Knder kerken des
ouersten sal hy ha
re mont opluken ende i

den aensichte synre doech
den sal hy gheert wer
den int middel haers
volkes sal hy verheuen
worden ende inder heyl
gher volghet sal hy
wanderen **v.** Ihus wone
v. Met dynre ghedaē
te **ad migē an Coemtnij**
wtuertoren ende ick sal
in dy seten mynē throē
want die coninc heeft
beghet dyn ghedaente
Vanden ioncfrauwen
op die ps vande daghe
ter vesperen an die edel
maechden xpi minnede
van haren kynstiche da
ghen suuerheit die gode
minlyken was **Caplm**

Die tonghe der wyse
bercyert die wetent
heyt der dwafer mont
burdelt die gheckheyt wt
die oghen des heere be
frouwen die goede ende
die quade in elker stede
R. Dat ontellike choer d'
ioncfrauwen vsmaden
dat gheslachte d' kydere
doen sy vertore aente

hanghen met herte met
 werken ende met heb
 belydcheyd d' werke
 den brudegom die in
 den hemel is **v** Siet sy
 traden onder die voete
 die bloeyende werelt met
 versmadernisse des herte
 Doe sy **v** ihesus crone
v Die maechden sulle
 nae haer totten coninc v
 den gheluyt haer naes
 ten sullen dy werden ghe
 haelt **ad nigt a** Dat yst
 der hemelen is ghelike
 thien maechden die hoer
 lampen hadden namen
 ende ghynghen wt to ghe
 moete den brudegom
 ende der bruyt vure wa
 ren daer dwaes ende
 vure broet **a a a Coll**
op haer stede nae ordi
nancie vande heylighe
Inuitatorii Den coninc
 den hoer der ioncfrau
 wen Coemt laet ons aē
 beden **v** O gloriose co
 minck der martelaren
In p'not a Die edel maechde

christi mineden van ha
 ren kyustchen daghen
 suuerheyt die gode mi
 lyke was **ps** van een
 ioncfrau **an** Want sy
 heylighden den heer ha
 ren god ghehoalheyt ha
 re suuerheyt **an** Welker
 herten xpus een mwoen
 re is die hēe altoes in
 draghet solaes des kroes
 tes teghen die droefheit
v **an** werblyt v inden hoer
 ende verhueghet v ghy
 verhtuerdighe unde alle
 ghy rochten van herte glo
 veert **R** Itz hoerde een
 stemme vande hemel co
 men Coemt ghy alre wys
 te maechden huder olye
 in uwen vaten als die
 brudegom toemt **v** Ter
 middernacht schiede daer
 een roep Siet die brude
 gom Coemt **R** Die meech
 den verwinnen salighyt
 die werelt die naede ze
 ghe nyet en conne vwo
 nen werden **v** Salich to
 me sy weder vande stride

die verwonsterē al steruē
 de verwonnen sy dē vy
 ant Die **R** Te middē
 nacht gheschieden daer
 een gheroep Siet die bru
 degom gaet vbr hem te
 ghemoete Doe stonden
 op die vroede maechdē
 vnde veruyden haer lā
 pen ende ghynghen niet
 hem in totter bruloft **V**
 naer die dwase en namē
 gheen olve met hem mer
 die vroede namen olve in
 haren vate En vrierden
 In **n^o** nocturno **An** Die al
 der heylichste maechdelyc
 heyt nae der ordinancien
 gods bleef in horen grade
 totter wyffortinghe des bloe
 des **An** hier om doen sy
 seer minden en ontfagen
 sy niet die pyne noch dat
 swert des verwoeden ty
 vans **An** Want een ghelo
 ue oeffenden die sanctine
 in pynen ende weder gaf
 se den hemel verwinnen
 de met menygher hāde
 manere van glorien

V Die gherechtighe moe
 ten hem verhueghe inde
 aensichten gods en moe
 ten ghenuechte hebbe in
 blyscappe **R** Die iocfrau
 wen sullen gheoffert w
 den den heer den co
 mick daer nae synē naes
 ten sullen sy gheoffert
 wuden in blyscappen en
 in hogher vruychden
V Sy sullen dē comick
 den heere inden tempel
 toeghebrocht werden in
 blyscappen En **R** Dese
 ioncfrauwen pryser die
 heelheyt des ghelouen
 ende des lichaems Dese
 vhoghet die daerheyt
 des leuens ende hoer
 heyt der verdiente **V** Da
 om sal god hem gheuen
 enē ewighen naem die
 niet en sal vergaen De
 se **Vho** **R** Die vyff broe
 de maechden namē olie
 in haren vaten metten
 lampē ter mitter nacht
 wort daer een gheroep
 Siet die brudegom comt
 gaet wt te ghemoete

christo den heere. **Offi.**
 Doe stonden allen die
 maechden op ende vrier
 den hoer lampē. **Siet In**
tertio nocturno An Dese
 syn die ghene māne en
 nemen noch te wue en w
 den ghenomen mer sy sy
 als die enghelen in dē he
 mel. **An** Daerom is die
 maechdom louelyke wat
 sy inden martelare ghe
 uonden wordt ende sy
 maectt martelaren. **An**
 Bilyke worden sy vwo
 dert dā den enghelē ghe
 lykt worden ende den
 heer der enghelen versel
 let worden. **V.** Die ghe
 rechtighe sullen leue in
 ewicheyt en byden heer
 is hoer loen. **Euangelium**
 Dat ryck der hemelē is
 ghelyck tien maechden
R Dat ryck d'hemelē is
 ghelyck tien maechden
 die haer lampen namen
 en ghynghen wt te ghe
 moet den brudegom ende
 der bruyt. **V.** Mer die
 broede maechden name

olye in haren vate mette
 lampen. **Ende R** Dat on
 tallyke choer der ~~offe~~
 ret ioncfrauwen vsmā
 den dat gheslachte d'ly
 deren. Doe sy vertore aē
 te hanghen met herte met
 werke en met heblychet
 der werke den brudego
 die in dē hemel is. **V.** Siet
 sy traden onder die voete
 die blyende werelt met
 versmademisse d'gherten
 Doe **R** Dit syn maechde
 die bewysst hebbe die gees
 telyke settinghe welker
 sielen minne weder gaff
 den aēsicht xpi hondert
 uoudighe vruchten des
 godlyken zaets. **V.** Wat
 dese sullen dat lam nae
 volghen werwaerts dat
 tet gaet ende gods ere
 oueruloedelyken te hou
 den. **Welker Ad laudes an**
Aer middernacht wert
 daer een gheroep siet die
 brudegom coempt gaet wt
 hem te ghemoeete. **An** Ghy
 broede maechde bereyt uwe
 lampē siet die brudegom
 comt gaet wt hē te ghemoeete

an Doe stonden alle die
maechden op ende vanden
den hore lampen **an** Ghi
maechden des heere be
nedyt den heer in ewi
ghyt **An** Choren s meech
den louet den heere van
den hemele **a** **Capitelii**

Sy hebben ghewasse
hoer stoken ende heb
bense wit ghemact mit
bloede des lams daerom
syn sy voerden throē gods
en diene hē nacht en dach
in syne tempel **p**. Ihesus
croune. **v**. Den coninc sil
len toeghelept **ad bnd an**
Die vyff broede maechde
namen olye in hare vate
metten lampē ter middernacht
wert daer een ghe
roep siet die brudegom
coemt gaet wt te ghemoe
te xpo den heer **Collert**

Onse god bleen ons
dat wy eeren moeten
die seghe dynre heyligher
martelaersterē en maech
den op dat wy diese met
werdigther herten met en
moghen eere hem donch die
nen moete met oetmoedi

ghen dienste **Quermits**
Totten ghetyden an van
de laudes **ad etia caplz**

Oie den heere ontfie
den sullen met wesen
onghelouelyck syne woer
de ende die hem minne
die sullen synen werck waer
namen **p** verblot v inde
heer als voer vanden
martelaren **ad vi caplm**

Oie den heer ont
sien sullen soeke
die dinghen die hē wel
behaghen ende die hem
minnen sullen verbultet
werden met synre ee **p**
Die gherechtiche **ad ix cap**

Oie den heer ontfien
die sullen haer herte
bereyden ende in syne aē
sichte sullen sy hare siele
heyligh maken **p** Die ghe
rechtiche sullen **v**. Die
coninc sullen toeghelut
In sedis vesperis/ ant
vanden lau ps vade dage

Oie den heere **Cap**
ontfien die sullen sy
ne gheboden houden ende
sy sullen verduylich wese

tot synen insien toe. **v. Je**
sus arone. v. De comitz sul
len Admiga Dit syn die
broede maechde die daer
olye namen in hare vase
ende ghinghen wt met ha
ren lampen te ghemoeft
den brudegom ende der
bruyt ende doe hy qua
die bereyt waren ginge
met hem in tott brulof

Here wy bidden oet
moedelyke dyne mogent
heyt dat ghelyke als sente
Andries die apostel ghe
weest heeft een prediker
ende een leeraer dyner
kerken alsoe moeth we
sen by dy voer ons een ee
wigh bidder. **Quermids**
barbara Joncf. mi collect

Ghenade moet ons hi
verbidden die saly
ghe barbara martelaerske
die dy altoos ghenaeern
was om die vdiene der
cuyssicheyt ende om dat
belyen dyne wacht ou
mits **Nicolaes biss collect**

God die ~~fete~~ sente ny
daes dyne confessoer
en bissop vercyert hebbes
met ontelleyen miracule
wy bidden ghene dat wy
ghevriet werden vanden
brande des viuers s hel
len **Quermids** synē ghe
beden ende verdienten
Quermids van onsvra
uwgen ontfonteyns coll

God ontfermer ver
hoer die bedinghe
dyne knechten op dzwy
dy warden vergadert mid
moeder gods ende der ma
ghet ontfanghenisse ou
mits horen bedinghe va
dy moeten warden verlos
set van aenstaende peri
culen **Quermids** **Dama**

Here dy **sus pacus**
dine barmherticheyt
bidden wy bewyse ons en
dyne heylighe confessoer
damasus bidde voer ons
ende ons sondaers bewy
se ghenade om synre bede
wille **Quermids** **Luna confes**

Gode **martir Collect**
od ope heylgeuer hoer

als
 ons op dat wy vander
 hoertheyt sente lucien es
 verbrouwen dat wy al
 soe gheleert moeten v
 den met wercklyckheit
 der goddienstigher ync
 heyt **Quermits Thomas**

H apostel Collecta
 heere wy bidden v
 leene ons te bidden en
 te vlyden inden hoerch
 tyden sente Thomas des
 apostels op dat wy alle
 tyt verlicht werden ouer
 mits synen bestherme
 nissen ende op dat wy
 die gheloue moeten ver
 uolghen met bequamer
 deuotien **Quermits Tho
 mas van Cantelberghe
 bisscop martir collecta**

O god voer wes ker
 ke die gloriose bis
 scop thomas mette swer
 den der bofer menschen
 verslaghen is wy bidden v
 leene dat alle die ghene die
 syne hulpe vsueken werue
 moeten salighen wille ho
 re begherten **Quermits
 Siluester paeus collecta**
Wy bidden verlee ons

almachtighe god dat die
 eerwerdighe hoertheyt des
 heylighen siluesters dyns
 confessoers ende bisscops
 ons vermeerre moet bey
 de yncleyt ende salutz
Quermits pœae m̄ coll

God die ons verleeſte
 te ghebruyken v ge
 buerte dyns heylighen
 martelaers ponaanus
 verleen ons ouermits sy
 nen verdienten gheholpe
 te warden ouermits **des
 selue daechs felix gessoer**

Werleen ons collect
 bidden wy almachth
 ghe god dat ons die exe
 ple alre heylighe tot eene
 betere leue beweghen op
 dat wy dier werken nae
 volghen moghen welcker
 hoertheyt wy begaen **Quermits**

D martellus paeus m̄
 die beden dyns **col
 volcs** bidden wy heere v
 hoer goeter kerlyck opdat
 wy gheholpen werden ouer
 mits verdiente sente mar
 colli dyns martelaers en
 bisscops van wes passien
 wy ons verblyden **Quer**

prisca m̄ ioncfrau coll

Wy bidden verleen ons
almachtighe god dat
wy die daer vieren die
ghebuerte dynre salighe
martelaerscher priscen dat
wy ons verbrouwe moete
vander iaerlyker hoecht
erde seck toe nemen moete
wt exempel sulcs groten
ghelouen *oūm̄ts Mary*
en martha m̄ collect

Heeer verhoer dyn
volck dat dy bidde
de is metten onderstaende
dynre heylighen *mary en*
martha dattu ons bleiue
te verblyden in brede des
tyteliken leuens ende te
vynden dat ewelyke ond
stant *fabianus paeus m̄*

Almachtighe *coll*
god aensie oſe cranc
heyt ende want ons diebor
den onser eyghenre daerbe
swaert soe moet ons die
gloriose bede sente *fabians*
dys martelaers en by
sops beschermē *ouer m̄ts*
Sebastiae m̄ coll
god die sente *sebastiae*

dynē martelaer metter
duerth der fantastichz
inder passien ghesterckt
hebtu gheest ons van sy
re naeuolghinghe die vo
spoede der werelt om dy
nen wille en m̄ne te v
smaden ende an ghene
van haven weder spoede
te ontsien *ouer m̄ds*

Agnete ioncf en m̄ coll

Almachtighe ewige
god die de crantze
dinghen deser werelt ver
kieste op dattu die stercke
schendes verleene goedher
lyke dat wy die die ghe
buerte dynre ioncfrauwe
ende martelaerschen sen
te Agneten oeffenen by dy
hoer hulpelyke ghebeden
moeten gheuoelen *ouer*

Virenaus m̄ coll
ese by heere onser
ghebeden op dat wy die oſ
wt onser boesheyt sculdich
kenne te wesen oūm̄ts
sente *vincencius* dys mar
telaers verlost moete w
den ouer m̄ds *Emerēna*
ne ende marthary m̄ coll

Dynre moghentz
 heere verſoen ons
 die heylighe bedinge dy
 re heylighe martelare
 emerenciane en marthary
 op dat wy die ſon d' op
 houden in onsen wken
 ouertreden ouermids
 ghebede der rechtuerdi
 gher menſchen moete
 gherenicht werde o u

**Sente pauwels bekee
 eere vmghe roll'**

Hdie gheleert heb
 ste een groot ghefal d'
 heydenen ouermids die
 prednighe ſente pauwels
 des apoſtels wy bidden
 verleene dat wy geuo
 len by des ghenen be
 ſcheremisse wies bekrei
 ghe wy eeren **proiecti**

martij Collect

Die glorioſe hulpe dy
 martelaers preiecti bidde
 wy heere moet ons dy be
 uelen op dat wy o u mids
 synen ghebeden cryghen
 moghen dat wy wt onsen
 wertzen nyet en eyghen
octaue ſente Agneten coll'

God die ons met iag
 lyker hoectyt dy
 re heylighe martelaerſhe
 agneten verblyſte ver
 leen ons goeder tierlyken
 dat wyſe naeuolghē moe
 ten met exempel der god
 dienſtighe wanderinge
 die wy hier met dienſte
 eerwerdicheyt bewyſen
 ouermids **Ignacy biſtop**

God die ons **marth**
 met iaerlyker hoect
 tyt dyns heylighe mar
 telaers ende biſtrops ig
 nacy verblydſte verleer
 ons goeder tierlyke dat
 wy verblyden moghen
 van ſynre beſcherminghe
 wes ghebuerte wy viere

Ons vrouwe lichtm's

Ouont rollert i

Oheer wy bidden vol
 maect in ons dy ne ghen
 de die hebste vuller die
 ſwachtinghe des verhtu
 dighen ſymeons op dat
 als hy den doot nyet en
 ſach eer hy verdiende te
 ſien xpin onsen he dat
 wy alſoe moeten behoude

dat ewighelieven Quer

Al machtighe ewighe god wy bidden ymchlyck dynre moghentheit dat alsoe als dyn eengheborē soen metter substantie oes vlesch huden des dages inden tempel ghecoffert wert dattu ons alsoe wilste doen met ghesuaden herten voer dy p̄sentert werden **Oūmits dē seluē**

Gagate iōfer m̄ Coll' **G**od die ond die and miraculen dynre moget heyt oerck mder crandter vrouveliker kūnen oerck die victorie der martelyre ghegheue hebste verleene ons goedertierlyke op dat wy ouermids horen eē pele tot dy moeten wme wies ghebuerte wy be gaen ouermids dē seluē **blasf m̄ Coll' mt romū**

scolastica iōf Coll' mt g mū
Valēty n m̄ Collect **V**erleent ons o almach tighe god dat wy die sen te valentyns gheboerte bieren van allen aēstaen

den quade oūmits syne onderstande verlost werden moeten **Quermids**

Doe sente peter synen **S**toel besat collect **G**od die sente peter dynē apostel hebste ghe gheue die sloelen des hemelrys en dat bisdom die sielen te bynde en te ontbynden hebste ouer gheleuert verleene dat wy ouermids die hulpe syne voerbidders vade crope onser sonden moete werden onebonde oūmits

Martys apostel **G**od die sente martys v samēt hebbes in dat ghe selstap dynre apostolen wy bidden gheeft dat wy ouermids synre bede dy ne goedertierenheyt tot ons wert moete gheuoelen **Oūmits petue en**

Felicitatis m̄ Coll' **V**erleene ons o heer onse god dat wy sond op houdender ymcheyt eere moete die victorie d hepligher martelaersche petue ende Felicitatis op dat

wyse met oetmoedighe
by standuyden doch v
uolghen moghen die wy
met werder herten met
ghenoch vieren en mo
ghey ouermids **Grego**

rius paeus collect
Ood die die ziele d'ys
knechts gregorius die lo
ne der ewigher salicheit
ghegheuen heueste verle
ne ghenadelytz dat wy
die metter swaerheyt der
sonden bedruet werden
ouermits **ter** synen ghe
bede tot dy verheue moe
ten werden ouermids
Gheertruyt ioncf Coll

Heeve in ons moet
wassen die wercht
heyt v heyligher vrolyc
heyt ende ouermits die eer
lyke hoerlyt sente gheer
trudis dynre ioncf van
wen moet sy ghesoerhet
werden **O uermids de selue**

bridictus abdt Coll
Heeve wy bidden dat
ons dat ghebet des sal
ghen benedictus des abts
moet beuelen op dat wy
niet onsen vdiene niet en
v moghen dat wy dat ou

mits synre bede moghe
vercryghen **O uermids**

H **Ambrosius bissop**
eeve wy bidden dat
sente ambrosius ghebet
ons stadelyken nae volge
op dat onse ghebet nyet
en cryghet dat ons dat
ouermids synre bedinge
werde ghegeue **O uermits**

H **Leonis paeus Coll**
eeve hoer onse ghebet
dat wy bidden inder feest
d'yns heylighen leonis
d'yns confessoers ende bis
sops voer dy brenghen
ende die dy werdelytz v
dient heeft te dienen ouer
mits onderstande synre
verdienten van allen sou
de ons ontbynde **O uermits**
Tiburcy ende valerian

Werleen **me Collect**
ens bidden wy al
machtighe god dat wy
die dynre heylighen tybur
cy ende valerian en max
imi hoerlyden vieren en
hoer doechden nae volghen
moghen **O uermits** **Geor**

gius martie Collect
Ood die ons verbydes
by vdiene en ghebet des

salighen Georgius dyns
martelaers verleen ghe
telck dat wy die syne
weddaden gyschen moete
die verreyghen ouermits
die ghyft dynre gracen
Oümits *marc* euāgelist

God die den salighē
marcū dynē euā ge
list hebste shuercht met
gracen der predikinge
wy bidden gheest ons al
toes ouermits syne be
de te werde besernit Oü

Vitalis martir Coll
Verleen ons almachtighe
ghe dat wy ouermits on
derstande dyns heylighē
martelaers vitalis van
allen weder spoede sloft
moeten werden inde lū
haem en van quade ghe
dachten gheroycht moe
ten werden inder herten
Oümits *philippi en iaco*

Ogod die *bi apostole*
ons verblydes met
ter iaerlycher hoerhtyt
dynre apostolen philippi
en iacobi wy biddē ghe
ue dat wy gheleert moete
worden ouermits d' gheere

exemple van welcker
verdienten wy verblyde
Oümits *walburgis iocfer*

Wy biddē dy hē coll
Doe ons in dynre
deuonen sblyden en ou
mits beden walburge dy
re heyligher maecht gheue
ons van dynen ewighen
gonsten vrolyck te syn

Oümits *Die byndinghe*

Odes heyligē auyt coll
God die in die ouer
claer byndinghe des heyl
lighen cruces heues ver
weert die miraculen dyre
passien verleene dat wy
ouermits loen des leuent
makenden houts moete
verreyghen vorder stap
des ewighen leuens die

Alexandri eueng' theo

Odoli collect :
Wy bidden verleene os
almachtighe god dat wy
die daer vieren die geboer
ten dynre heylighen aley
andri eueng' en theodoli
van allen quade die aestae
de syn ouermits horen on
derstande verlosset moete
worden ouermits *Johan*
voer die latynsche poert coll

844
God die dat bestouwes
te want ons onse
quade dinghen al onwā
dme verstoren wy bidde
gheue dat des salighen
johans dyns apostels
glorioso ghebet ons moet
besthermen **Quermidis**
Gordiam en epyrnachi

Wy bidden **nr coll**
gheest ons almacht
ghe god dat wy die dyre
heyligher martelare gor
diam ende epyrnachi hoech
tyden viere ouermidis
horen onderstande ghehol
pen werden **Quermidis**

Wpantracy **nr collect**
y bidden heer dat die
salighe hoechtyt nere ahu
lei ende pantracy dynre
martelaren ons moetal
toos **moet** voeden ende
werdich maken dynen
dieyst **Quimis Seruaes**

God die **bisshop Cal**
dine volck ghegeue
hebeste sinte seruaes meene
prediker wy bidden dy v
leuninghe dat wy moete ou
mits dat ghebet alsoe gro
ten bisshops ende oumits
die besther minghe dyre
goetheyt verlost werde

van allen weder spoede
ende met stille voerspoede
dicheyt moeten vlyden
in dynen loue **Quimidis**
Opre seluen dach ma

Wien ten martelare
erleen ons almacht
ghe god te ghenake tot
ten ewighen blyscappen der
gheue van welker duerch
den ghy ons gheest met iac
liker hoechtyt te verblide

Quimis Urbanus paeus
Werleen **nr coll**
ons almachtige god
dat wy die sante urbaens
dys martelaers ende bis
shops hoechtyden viere by
dy met synen onderstan
de gheholpen moeten wer
den **ouermits incomedis**

God die ons met on
derstande dyns sa
lighen martelaers npro
medis verblydeste vleen
ons gaeder herlyck dat wy
die syne weldaden beghere
wt gunsten dynre gracen
verceyghen moeten **Quimis**
marcellin en petri nr coll

Ogod die ons met iac
lyker hoechtyt dyre
heyligher martelare mar

cellini ende petri vlyt
ste wy bidden verlee ons
dat wy ghetoghen werde
met horen exempelē va
welcker verdienē wy
ons verblyden **Quintus**
bomfaes met syn gheselle

Ood die veelheyt des
volcs ghewerdicht
hebt te roepen totten beke
nen dyns naemis ouer
mids die begherte des
heylighen bisschops bomfaes
ende synre ghesellen ver
leone goeder tierlyck dat
wy hoer hulpe moeten
ghenoelen welcker hoer
tyden wy oeffen en **primi**
en feliaam m. Collect

Here wy bidden doet
ons die sueten dyre
heylighen primi ende fe
liaam altoes nae volge
wt welcker ghebode wy
ghenoelen moeten die ga
uen dynre beschermyghe
Quintus Barnabas apostel

Wy bidden almarc
tighe god dat die
salighe barnabas apostel
dyne hulpe voer ons bid
de op dat wy van onsen
msdaden ontbonde oerz

van alle periculen moe
ten werden wtghetoghe
Quintus Odulphi 9tes coll

Derhoer heer dese ghe
beden die wy inder
hoerthyt dyns heylighe
confessoers odulphi wt
storten ende die werdeli
ke verdient heeft dy te
dienen ontbynde ons
ouermits syne vdiene
van allen sonden **Quer**
Opton seluen dach
Basilidis en die and coll

Here wy bidde dat
dynre heylighen
basilidis cyrii naboris
ende nazarie wutalke ge
boerten moeten ons ver
schynen ende dat hem v
leent heeft die ewighe
hoerthyt dat moet een
ghewas wesen de vruchte
onser deuocien **Quintus**
bitus en modestus

Derleen dynre kerke
heere bidde wy by ondsta
de dynre heylighe bito en
modesto en cresencia met
houdeyke te smake mer
tot dy wert met behoerli
ker oetmoedicheyt toe te
nemen op dat sy quade

weede dinghen Esma
den soe welcke ryse syn
met vyper caritaten oef
fene Quermits **marti**

Wen **marcelliani mē**
y bidden almachti
ghe god verleen ons dat
wy die der heylighe mar
ci en marcelliani geboer
te oeffenen van alle qua
den die aenstaende syn
met horen onstande v
lost moete v dē Quimts
Seruasij en prothasij mē

O god dien ons in coll
iaerlyser hoerhtyt
dynre heyligher geruasij
ende prothasij verblydes
te verleen ons goederher
lyken dat wy ontfekē v
den met horen exempelē
van welcker verdienē
wy ons v blyde dā mids

O **lebuyri cōfessoer coll**
God die ons met
iaerlyker hoerhtyt dyns
heylighen confessoer le
buyris verblyfste sleen
ons onarmts onstande
synre verdienē dat wy
beyde met ewigher beser
minghen gheuestichtwe
ten werden ende oerz in
salighen boert gange ons

verblyden moeten **Quer**
Johānis en pauli mē coll

O y bidden v almach
tighe god dat ons
die dubbelde blyscap der
hoerhtyt van huden wt
neme van welcker glorifi
ceringhen der heylighen
iohannis ende pauli voert
coemt welcke dat een en
tselue gheloue ende passie
waerlytz brueren heeft
ghemaket **Quermids**
benigni martir Collect

O Almachtighe ewich
god die ons metter
hoerhtyt des salighen be
nigni dyns martelaers
ende bissops verblydeste
verleene ons dat wy mit
synre hulpen ghestert wer
den van wes ghehuethnis
se wy ons verblyden ouer
O **pten seluen dach leo**

O **ms paeus Collect**
god die den salighe
leonē den bissop den ver
dienē dynre heylighen
ghelytz ghemaect heues v
leon goederherlycke dat
wy oueruiere die faeste
synre ghehueghemisse nae
volgten moete die exempelē

syns leuens **Quermits**
Die ghedenckenisse sinte
Heer die ge **pauwels**
 leert hebbes is groot
 ghetal der heydene ouer
 mits dier pretzinghe sen
 te pauwels des apostels
 wy bidden verleen dat
 wy ghuoelen by dy des
 ghene beschermnisse
 wes doot wy eere **Sūmms**

Gvā sinte peter **coll**
 God die sente peter
 den apostel ontbonden
 vanden banden d'gequet
 set hebbes doen hane gae
 wy bidden ontbynde die
 banden onser sonden ende
 sluyt buyten van ons goe
 derkerlyke alle quade
 d'inghen ouermids **seue**

Abroeds **mir collect**
 Verleen ons almach
 tige god dat wy die de
 gloriose martelaers sterc
 in hoerre belynghe beke
 nen die selue goedertier
 lyke ontrent v tot onsen
 onderstande beuoelen
 mochten **Sūmms margriet**

Gionfer **mir collect**
 God die sente margrie
 ten huden daechs ouer

mits die palme d' mar
 telien ten hemel hebste
 doen comen wy bidden v
 leen ons dat wy hoer ex
 empelen volghende tot dy
 verdienē moete te comen

Weylinghe d' aplen coll
God die ons verbly
 des met iaerlyker
 hoertyt dynre apostolen
 wy bidden gheef dat wy
 gheleert werden vander
 gheanre exempelē van
 welker verdienē wy
 ons verblyden **frederick**

Hissrop **mir collect**
 Heere sente frederick
 dyns martelaers en bis
 scops weer ghedochte be
 lynghe moet ons gheuen
 vermeerighe der goddie
 slighe ymcheyt die in
 dynen naem volherden
 de heest verdient gheert
 te werden **Quermids dē**
Arnulphus bisscop confessaer

Heer wy bidden **coll**
 verhoer onse ghebe
 den ende by onstande des
 salighe arnulphus dyns
 confessaers ende bisscops
 versoent siet aan onse be
 gheren **praxedis ior coll**

O god die ons hupde
met iaerlyker hoed
tyt der saligher praxedis
dynre maghet verblyde
te verleen ons goed tier
lyck dat wy gheholpe w
den met haren verdienste
met welcken exempel
der suuerheyt wy verlicht
werden *maria magdalena*

Heere wy bidden dy
dat wy gheholpen
moeten werden ouermits
tgebet sente marien mag
dalenen om wies gebet
du verweckeste vander
doot horen broeder die
vier daghe doot gheweest
hadde *Die leues apolli*

Hnaer *byscop collect*
heere des heylighen
apollinaers dyns marie
laers ende bysrops weer
dachte belyghe moet ons
verleene vermaenderinghe
der goddienstigher ym
heyt welck in dynē naē
volstaende bliuende heest
berdient gheert te werde

H*Jacob apostel collect*
heere wese dyne n
volck een heyligh maker

ende een bewaerre op
dattet ouermits der be
scher memisse sent iacobs
apostels dy in d' wande
ringhe behaghe ende
dy diene met eenen se
keren ghedachten *Cris*

H*toffels martir col*
heere wy bidden dat
die gheboerte dyns heyl
ghen martelaers christo
pheld ons altoes vol vā
begherten ontfange moet
die ons oech vrolicheit
synre glorifieringhe in
storte ende ons dy ofant
kelyck make *panthaleon*

O*martir Collect:*
heere wes by onse
bedinghen ende by on
stande sente panthaleos
dyns martelaers bewaer
ons van allen weder spoe
de *ou felixis m' Collect*

Hheere wy biddē vleen
ons dat als dat ker
sten volck hem mede ver
blyt inder tytyker hoed
tyt dynre heyliger mar
telaren *felixis simplicy*
faustuli en beatrix dat

tet alsoe ghebruyken
moete der ewigher ende
dattet met begheerte vuez
metten werken vryge
moet **Quermits** **Se sel**
abds en fennes mir Coll

O God die dyne heylighen
abdon ende
fenne oueruloedighe ga
uen der gracen gegheuen
hebste te comen tot deser
glorien verleene **dyne** kint
ten verlatenisse & sonde
op dat wy by onderstade
der verdienste dyne heylighen
van allen wed sake
verdienen moeten vlost
te werden **Quermits** **Se**
perus vaghemisse collect

O God die sente peter de
apostel ontbonden
vanden banden onghetuet
set hebbes doen henegaen
wy bidden ontbynde die
banden onser suinden en
suyt buyten van ons goe
derkerlyke alle quade di
ghe ou **Opte seluen dath**

Heere die broederly
ke avone dyre mar

telaren moet ons vblly
den welcke oock onsen
gheloue bewyse toeherd
ghe der duetgheden en oock
met menygherhande on
derstande vertroeste ou
Steue paeus mir Collect

O God die ons in iaer
lyker hoerghyt de sa
lighen stephan dyne mar
telaers ende bishops ver
blytste verleene ons goe
dertier lyck dat wy ons
van synre besterminghen
verblyden wes ghebuer
te wy vieren **Quermits**

Sinte steuens vdyge col

Heere wy biddē ghiff
ons nae te volghen
dat wy oeffenen op dat wy
leeren onsen vbande min
nen want wy dies vyn
dinghe vieren die beken
de oock te bidden voer sy
nen veruolghers onsen
heere. **Domitus confessor col**

O God die dyne kerke
ghewerdichste te v
lichren met verdiensten
dyne salighen confessoers
dominicus en leere vlee

dat om synen onds tan
de van tyrtlyke hulpe
nyet ghelaten en werde
ende datse in gheestelike
wassene toe neme **oimms**
Sixtus paus en d' and col'

O God aensietste dat
wy wt gheenre o
ser cracht staende blyuen
en moghen verleen ons
goedertierlyck dat wy by
onderstande des salighe
sieti dyns martelaers
ende bissops vighē alle
wederstote ghescrect moe
ten werden **Da' Opren**
felicien dach collect

God die ons vlaeste
dynre heyligher martela
ren felicissimi en agapiti
ghebuerde te vieren ver
leen ons inder ewiger bly
scap van hoerre gheselschap
te verblyden **ouer mids**
Donati bissop m'r coll'

God die biste ee glo
rie dynre priestere
wy bidden vleen os dat
wy die des heylighen mar
telaers en bissops donati
wes hoerhtyden wy vire
syn hulpe beuoeelen moete
Da' mits Gvrianius en d' ab'

O God die onstiaer
lyker hoerhtyt des
martelaers cypriaci ende
synre ghesellen verblyfte
verleen ons goedertier
lyken dat welcker hoerht
yt wy vieren oet die doech
de hoerre passien nae moe
ten volghen **ouer mits**

Laurens' auct' coll'
Mas heere nae by
onsen oetmoedighē ge
beden ende ouermits ge
bet des salighen lauren
cius dyns martelaers
bewyse ons goedertierli
ke ewighe onfermhertic
heyt **oimms opte dach col'**

Almachtighe god wy
bidden verleen ons
dat wy wt doen die vla
me onser sonden die ghe
gheuen hebbes laurenci
us dynē martelaer ver
winnen die brande synre
pynen **oimms Tiburty**

Die vol **m'r collect.**
herdende hulpe
des salighen tyburty he
moet ons voede want
du en laetste nyet aff
goedertierlyke aetresien
welcke ghy met sulcker

hulpen verleent heuaste
gheholpen te werden ou
mits **ypolitus m^r collect**

Wy bidden almachti
ghe god verlee dat
ons die eeuwerdige hoech
tijt des salighen ypoliti
des martelaers en syn
re ghesellen beyde ons
vermaerre ymicheyt en
oerke salicheyt Oumits
werckend⁹ ofef Coll in cor.

O god die **Eusebi⁹ ofef**
ons iniaerlyker hoech
tyt den salighen euseby
dys confessoers oblyste
verleent goedertierlyck
dat wy ouermits synen
exempel tot dy ouercome
moeren wes ghebuerten
wy oeffenen **ouermdis**
Sente laures ortau^e coll

Die werdighe passie
des salighen lauren
aus maer ons he oblyde
de en maerck ons berey
der dat wyse te vollen e
ren Oumits **agapit⁹ m^r**

Werblyde heer ogod
dyne kerke betrou
wende mden ondstande

dys salighen martelaers
agapiti ende ouermits sy
nen gloriosen ghebede soe
bluense beyde ymich en
versekert staende ou mits

W **magni m^r collect**
es by heere onsen be
dinghe ende by ondstande
dys salighen martelaers
magni soe bescherm ons
goedertierlyken van alle
oplope der vyande **ouer**

W **bernardus abdt coll**
y bidden heere dat
ons dat ghebet des salige
bernardus des abts moet
beuelen op dat wy by on
sen verdiente nyet en y
moghen dat wy dat ou
mits synre bede moghen
ontfangē oumits **thimo**

W **thei en simphoriani**
we hulpe bidden wy
he wil ons bewysen ende
by ondstande dyre heyliger
martelare thimorthei en
sinnphoriam soe reyke wt
ouer ons die verheer hant
dijnre gherade oumdis

H **bartholome⁹ apel**
machtich ewich god
die die eerlyke ende

die heylighe bliscap van
desen daghe ghegheuen
hebbes ouermits d' hoerh
tyt dyns heylighen apos
tels bartholomeus wy
bidden verleen dynre ker
ken dat te minen dat hy
ghelouet heeft ende datte
predyken dat hy gheleet
heuet *Oumits Augusty*

Almarty *bisshop coll'*
tighe god wes by on
sebedinghe ende oumits
dat ghebet sente Augustys
dyns belyers ende bissops
verleent goederkerlyckdaz
woert dynre ghewoenly
ker onfermherticheyt
den ghenen die du heues
ghegheuen berouwe te
hopen van dynre goeder
tierenheyt *Ouermits*

die othoefdinge sente Joës

Heere wy bidde dat
die werdighe hoerh
tyt sente Johans baptiste
ende dyns martelaers os
een volbrenghe der sa
ligher hulpen moet gheue
die othoefdinge des heyligē

Ood die *arups Coll'*
ons op desen darty

als inder verhoghinghe
des heylighen cruces ver
blodes met iaclyker hoerh
tyt wy bidden gheest ons
dat wy die inder aerde
bekēnet hebbe syn vbor
ghentheyt moeten wdich
werden inden hemelen
te verruyghen dat vdiē
de loen synre verlossinge
Ouermits Lambert bis

Ogod *strop mir collect*
die huyden in desen
daghe den salighe bissop
lambertū veruyert metter
palmē der martelien heb
ste mede ghelyck ghemaket
den verdiente dynre heyl
lighen wy bidden dy ver
leene dat hy voer ons by
dy moet wesen een ewigh
hjelper die ghewoest heeft
een eerbaer prediker dyns
name *Oumits matheus*

Hapostel *Collect*
heere wy bidde dat os
gheholpē werde oumits
den ghebeden sente ma
theus dyns apostels ende
euāgelist op dat dat ons
ghegheuen werde ouer

mits synre bede datose
vermoghe nyet en aiget
mauricius met synē ghe

Willen m^r collerta

Wy bidden almarc
tighe god verleene dat
die feestelyke hoertyt
dynre heylighen mauri
cy exuperij candidi vito
vis inoantij ende vitalis
ende hoer ghesellen ons
moet verbyden op dat
der welcker hulpen wy
aanhanghen vand geboer
ten moeten glorieren ou

Gherominus leere col

God die ons oūmids
den gloriosen Jheromīnū
confessor en dymē priester
die waerheyt d heyliger
scrifturen ende die ghees
telijke sacramenten ghe
werdighet heuet te opeba
ren wy bidden verleene
dat wy die synre gheboer
te varen met synre leere
ghe moeten gheleert wor
den ende met synen d
dienten gheholpen werde

Kemegius bissop confessor

Werhoer hē d^y collit
volck ende dat viert

die hoertyt dynre heyl
ligher confessooren Keme
gy germān vedastē ende
bauonis verleene te ver
blyden inder vreden des
tyteliken leuens ende te
vonden den ewighen hulp

Dymsius met syn geselle

God die huden col
daghes sente diom
sum ghesterket hebste in
der passien metter duertjt
der stantastueyt ende
die om den heydene dy
ne glorie te preedyken
ghewerdicht hebste hem
toe te boeghen rustitū en
euletheritū wy biddē gheef
ons wt hoere naeuolgt
ghe die voerspoede der we
relt om dynen name te b
smaden ende gheene we
derspoede te ontfuchten

Sereon met syn gheselle

Wy biddē hē ghyf
dat ghelyck als
dynre heyligē Sereons vic
toers rassi en florenty en
hore ghesellen ghebuerte
die te varen syn ons nyet
en laten dat sy alsoe oerz
stadelike ons volgtē moete

met ghebeden **lucas euā**

Heer **gelist collect**
 wy biddē dy dat du
 heylighe lucas dy euange
 list voer ons moet biddē
 die die steruinghe des
 cruces om die eer gins
 naems in synen lichaem
 altoes stadelyke ghedra
 ghen heeft ouermids

Oelf **dusent maechde**
 God verleen ons
 dat wy eue moeten die
 zeghe dynre heylighe mar
 telaersre der elf dusent
 maechden op dat wy die
 se met werdigher herten
 nyet en moghen eeren he
 doch dienen moghen mē
 oetmoedighen dienste

Sū Synis en iudas aplē

Heer die ons **coll**
 ghegheuen hebste te
 romen totter bekēnisse dīs
 naems ouermids de hey
 lighen apostel symon en
 iudas verleene ons hare
 ewighe glorie te vieren
 tot onser vordertrap ende
 verleen dat wyse al vire
 de tot onser vordertrap

ende verleene dat wyse
 al viereude volbreinghe
 Sūmits **wilbroet bissop**

Arlene biddē wy
 almarchtige god
 dat wy ouermids sente
 wilbrordus dyns con
 fessoers ende bissops be
 den alre wegghen ghehol
 pen moeten werden by wies
 leeringhe du ons gheghe
 uen hebste tot kēnisse dīs
 namen te comen Sūmits

Cecilia **iof coll**
 God die ons verbydes
 met iaerlyker hoectyt
 der salighe cealien dīre
 martelaersche gheest dat
 wy vieren mette ambort
 oetk naeuolghen met
 gempel der goddiensti
 gher wandringhe Sū

Katherina **iof coll**
 God die moyses die
 wite gaues ni dat hoect
 ste des berchs van synai
 ende die inden selue ber
 ghe dat lichaem der hey
 ligher kathermen dynre
 maghet en martelaer

scher wonderlyke oümits
dynen heylighen enghelē
bastadet hebste wy bid
den gheest dat wy ouer
mits horen ghebēde ende
verdientē moeten comen
totten berghe die xpūs is

O Martinus bisscop
God die siet **coll**
ste dat wy van gheenre
onser duetghen staende
en blyuen verlene ons
goedertwylke dat wy oü
mits sente martyns dys
confessoers ende bissops
ghebet teghen alle wed
stoet bewaert moeten vō
den Guernits den selue
Donredaechs int auōt
mael Totter metten pr
nī Dan sonder middel
Die t'noctur in Diem
ne dyns huys heeft my
gheggheten ende die laste
ren der gheenre die dylas
torden syn op my gheual
len **ps** Saluū me far leuūij
āū Sy werden affgekeert
achterwert ende moeten

hem stamen die my quaet
toe dencken **ps** Deus in
adiutorū **lxix āū** O my
god neem my wter hant
des sondaers **ps** In te do
mine **lxv. v.** Die mēsthe
myns vreden in welckē
ich hōpede die heeft tēgē
my ghebreyt die versal
kinghe **Die yerste lesse**

Aleph Hoe sit die stat
vol volrs alleen die
vrouwe der heydenen is
gheworden als een we
dube die heer scaple plach
te regeren die moet nu
tyrse gheuen **Geeth. Al**
screyende screyden synd
nachte ende hoer tranen
ligghen op hoer wanghen
Ende van al horen wuert
corenen en is nyemant
diese troeste Alle hoer vrie
den hebbense versmaet en
syn hoer vande gheborde
Symel. Dat gheslachte
van iuda is om die me
nichfoudighe knerhteli
ker eyghenscap oūghegāt

het woenden onder die
 heydene ende en vandt
 gheen ruste Alle syn ver-
 uolghers grepense ond'
 die bangicheden aē Jhe-
 rusalem Iherusalem be-
 keere tot dynen heer dy-
 nen god **R** Die oudmas
 vanden volke die maer-
 ten eenen raet Datse ie-
 sum met listen houde sou-
 den ende doden met swi-
 den ende met stauen gi-
 ghen sy wt als tot eenen
 mordenaer. **v.** Die bissap-
 pen ende die pharizeen
 vergaderde eenen raet
 datse **Die tweede lesse**
O cleth Die weghe vā
 syon screyen om datt mē
 mont en is die tott hoer-
 tyt coemt al hoer poertē
 syn verduet hoer prief-
 teren versuchten hē haer
 maechden syn ontdaer-
 ende misuerwet ende sy
 is van bitterheyden be-
 druct **hee** haer vyāde
 syn thoest gheworden
 haer weder sake syn ryck

ghemaect. Want die hē
 heeft haer ghesprokeren
 om die veelheyt haerre
 sonden Syn hoer **aēfich**
~~te~~ kynderen vande aen-
 sichte des bedruckers in
 der vanghemste gteleyt
Van Alle schoenheyt is
 vander dochter van syon
 heen ghegaen ende hoer
 primen syn gheworden
 verht als wedere die ge-
 ne weyde en vynden en
 voer dat aensichte des
 veruolghers ghynghe sy
 sonder were en weth Jhe-
 rusalem Iherusalem **R**
 Anden berghe van oliue-
 ten badt ick totten vad-
 der maecht gheschic
 soe gae voer by vā my
 dese keldre **S** ekerlyck
 die ~~vleesch~~ is bereyt
 mer ^{gheest} dat vleesch is arack
 dyn wil gheschic **S** ker-
 notytans nyet als ick wil
 le mer als du wilt **S**e-
 kerlyck **Die derde lesse**
X ay Iherusalem ge-
 dachtē der daghe

hoerre droefheyt ende
 der ouertredinghe alle
 hoer begheerlyker dingē
 dā sy vanden ouden da
 ghen hadden ghehadt
 doe haer volck in die māt
 lyke hande viel en daer
 gheen helper en was
 haer vyande sagheuse
 ende bespotteden haer sab
 bothen **Seth** Iherusale
 heeft sonde ghesondiget
 Daer om is sy onstadiich
 ghe worden Alle die ge
 ne diese eerde hebben se
 versmaet Want sy heb
 ben haer stande ghesien
 Mer sy is al suchtende
 achterwaerts omme ge
 keert **Thet** haer vuyt
 misse syn in haren voere
 ende en heeft hoers eynd
 des nyet ghedorcht En is
 niet ghewelde op gheset
 ende en hadde gheenen
 troester **Heere** such myn
 castynghe aen wāt die
 vyant is op ghevercht
 Iherusalem Iherusalem

Droeuich is my sie
 le hent totter doot toe
 wacht hier ende waert
 met my nu suldy sien
 die schare die my ombā
 ghen sal **Ghy** sult dat
 vlien nemen ende utz
 sal gaen gheoffert te
 werden voer **v. v.** waert
 ende bedet dat ghy niet
 in en gaet in die berou
 ghe **Ghy** sult **R** Droe
 uich is **Die** is **noct** an
 Die heer heeft vlost de
 armen vanden machti
 ghen ende den behoesti
 ghen dien gheen hulpe
 en was **ps** Deus iudicū
 lxxi **an** Die bose hebbe
 ghedacht en hebbe gespro
 ken falcheyt boesheyt in
 den hoghen hebben sy ge
 sproken **ps** Quomā bo
 nus lxxij **an** Staet op
 heere en richte myne
 zake **ps** vt qd lxxij
v. vande ghenē die te
 gens my opstaē vlosse
 my **homo** he **W** ant sy

hebben berōmert myn
siele **De vierde lesse :-**

Verhoer o god my
ghebet want ick
bidde vanden anet des
vyants neem wt myn ^{die}
siele Die vyanden ware
wreet teghen de martela
ren **W**at badt dese sie
me des lichaems xpi dat
badt sy dat sy wtgheno
men worde vanden vy
ande ende datte die vy
ande nyet dode en noch
ten **S**iet wy hebbe ghe
sien dat hy nyet en hadde
ghedaente noch sithoent
syn aenschyn en is in hē
nyet ^{sonde} sonde en heeft hy
ghedraghen hy is om on
sen wille droeuende ghe
worden hy is ghewont
om onse quaetheden met
wes bloedicheyden wyge
nesen syn **v.** woerwaer
onse qualen heeft hy aff
ghenomen ende onse son
den heeft hy ghedraghen
met **Die vyfte lesse :-**

Syn sy dan nyet ver
hoert wat sy ghedoot

syn ende heeft god achtu
ghelaren syne knechten
die te wreuen syn van
herten ende die in hē
ghelopot hebben heeft
hy versmaect dat moet
verre wesen want wie
heeft den heer aengeroe
pen ende is achter ghe
laten **S**y worden dan
verhoert endes worden
ghedoot ende noch tan
wordense vanden vy
den wt ghenomen **P**ee
van myne discipule sal
my luden verrade wee
den ghenen ouermits wel
ken ick verrade sal worde
Beter had hem gheweest
dat hy nyet gheloren en
hadde gheweest **v.** Die
mede missteect syn hant
in die scotele die sal my
leuaren in die handen d
sondaren **Beter De sesste les**
Som and ontsaghen
hem ende ontfent
den en leefde en noch tan
wordense vanden vyande
verflonde Die ghedoodē
worden wtghenome mer

die leuende worde v̄slon
den Daer van is oech
die stemme dar verbly
dinghen by gheuallele
uende souden sy ons v̄
slonden hebbe Daerom
soe bidt dat die stemme
der martelaren Wande
anxte des vyans neem
wt myne siele niet dat
my die vyant nyet en
doode mer dat icken ot
sie den vyant die my do
det **R** Siet die schiare
ende een die uidas qua
ende doe hy ghenaerte
by ihm dat hien aussen
soude soe seechde Ihs tot
hem Juda metten ause
leuerstu den soen des
menschen Te cruce **v̄**
Want die soen des me
schen gaet als van he
ghescreue is Wee den
mensche ouermits hy ge
leuert sal werde Te cruce
R Siet die die in **ii** **An**
Ick hebbe gheset totte bo
sen en wilt nyet spreken
teghen gode boesheyt **ps**
Confitebimur lxxiii
An Die erde beuede en

rustede doe op soude staen
god ten oerdel **ps** Notus
in iudea lxxv **An** Inde
daghe myns lydens heb
ick gode wt ghesoecht
met myne handen **ps**
Dore mea lxxvi **v̄** **O**
myn god neem my wt
vander hant des son
daers ende vander des
gheens die teghen der
euben doet en de bosen
A **Is** Die seuende lesse
ghy te god in een
toemt dan en ist gheen
kynt tyt tot des heere
maeltyt te eeten Een ye
ghelyck van v̄ wil syn
maeltyt eer eeten ende
den eenē hongert ende
die ander is dronckē En
hebby thuis nyet teeten
off te drincken off ver
smade ghy die kerke gods
ende doet die arme stame
dies nyet en hebben **R**
Myn vrient heeft my ou
ghelouert metten teeken
des cussens Wien ick cus
se hy cest houere dat quade
teeken heeft hy ghedaen

Die ouermits den cusse
volbracht heeft den doot
slach die onsalighe liet af
ter die weer des bloets
ende ten lesten hinc hy
hen seluen aen een stroop
v. Beter had hē gheweest
dat hy nyet gheborē en
had gheweest. Die ou

Wat sal **De achte lesse**
urk v segghen ick
pypse v mer daer in en pri
se ick v nyet wat dat ick
v gheleert hebbe dat heb
ick ontsaen vanden heere
Want inder seluer nacht
doen onse heer Jhūs xps
ouerghelouert wert nā
hy throot ende grante dāe
de brack hyt ende seide
Neemt ende eet Dat is
myn lichaem dat voer v
gheghaen sal werden
Doet dat in mynre ghe
dencknisse **R.** Die he
melen sullen auidighe die
boelheit iude ende dat
ertryck sal teghen hē sa
men opstaen en de sonde
sal openbaer wesen in den
daghe des toerns gods
Mecten ghenen die ghe

spoken hebben tot gode
den heere. seyt van ons
die wetentheyt dyre we
ghen en willen wy niet
v. Hoer tafele werde vō
hem teene stricke ende in
wedelominge ende in sē
dinghe **Mitte die x lesse**
Ende des ghelycx den
kellick doe hy dat
auont inael ghedaen had
de ende seghede Dese kelt
is een nie we testament
in mynē bloede Doet dat
alsoe dicke als ghiene drū
ket in mynre ghedencke
nisse Want alsoe dicke als
ghy dit broot eeren sult
ende den kelck drincken
sult soe sult ghy bootschappē
des heeren doot thent ick
come **R.** Quida die ach
ter ghelaten heeft dē vaet
des vreden en mette io
den hebt vaet ghenomē
om xxx pēninghe hebby
vertocht dat verchte bloet
Gide dat tussen des vrede
voerdestu dattu ind herte
nyet en hadste. **v.** Die wa
righghe wert ouer ghege
uen den valschen dē goe

datter en ghegheesselt die bose Ende **R** O iuda die

Wert rechtwaerdich **W**eer in **Tot lau aii** dynen sermoen ende **v** omme als du veroerdelt wertste **ps** vande dage

Aii Die heere wert ghelept als een scaep ter offhanden ende hy en loekt niet op syne mont **Aii**

Te wreue is myn herte mit middel van my alle myn ghebeente hebben tsamen ghebeest **Aii** vermaent biste in dyre craft ende in dynre heyligher vermakinghen **O** heere

Aii hy is gheoffert wat hyt woude ende onse sonden heeft hy ghedraghen

Cap en yme en **vs** erhoutmen nyet **tot bnd**

Aii Die verrad' gafflic een teeken ende seghede soe wien ickusse die ist hout hem **Kyrielen son**

v. Die toeghetome best om onsen wille ghepafst te werden **Aii** heere ontferme dy ons **Aii** Cristus die heere is ge

hoersaem gheworden totter doot toe **Kyriel' Cristel' v**. Die doer de propheet ghesproke hebste **o** heere doot ick sal we san dyn doot **Aii** heere of ferme dy ons **Aii** Cristus die heere is ghehoersaem gheworden totter doot toe **Kyriel' Cristel' Kyriel' v**. Die met wtgheventen handen inde cruce totti trekkes alle die werelden **Aii** heere offerme dy ons **Aii** Cristus die heere is ghehoersaem gheworden totter doot toe ende totter doordes cruce **Pater noster ps Misereere v**. Stant op god t' metter coll' als inder compleet **tot pme** **Pater n' Credo** in den **Confiteor Misereere ps Misereere v**. Stant op god met dese **Collecta**

Wy bidden heere sych op dit dyn ghesinne om welck onse heer **Ihus xpūs** nyet getwunct en heeft ougheleuert te werden **de hade**

A dan die blote **ps** als ge woelhe is. **Deus i noie m3** te navolgete sond' glozie **Aii** **Cristus** die **Pater n'**

der suldigher ende aen
 te gaen die pyne des cru
 ces Die metti leuet r̄
C Naeder punne houdt
 men vij. ps sonder glo
 rie ende sonder letame
tott ierae pater nr̄ ps le
 gem pone metten naeuol
 ghende **an̄** Christus hee
 pater noster ps misere
 re **an̄** Stant op metter
 coll' als voer **tott sext**
 pat' nr̄ ps Defect mit
 ten naeuolghende **ant**
 Crustus pat' nr̄ ps mise
 vere **an̄** Stant op mett
 coll' als voer **tot noen**
 pater nr̄ ps mirabilia
 metten naeuolghende
an̄ Crustus die he pat
 noster ps misere **an̄**
 Stant op metter collect
 als voer **tott vesp an̄**
 Den heeltz des salichga
 uers sal ick nemen en
 den name des heeren
 sal ick inroepen ps Cre
 didi G. e. **an̄** Ick was ver
 saem metten gheenen
 die den vrede hareden
 als ick hem toe sprach
 aenuorchten sy my te ver

gheefs ps ad dominu G
an̄ vanden ongherechtigē
 mensche verlos my he
ps Erripe. **C. an̄** behoedt
 my vanden stricke die
 sy my gheset hebbe ende
 vanden fraude d' gheerne
 die ongherechtigheyt doe
ps Dne damaui. **C. an̄**
 Ick merkede ter rechter
 hant ende sach ende nie
 mont en was die my
 kende ps bore mea **C. Cap**
ij et vs en houme nyet
tot nigt a Doe sy tauont
 mael deden nam Jhus
 tbroot ende benedidet
 ende bract ende gaff sy
 nen iongheren pat' nr̄
ps miserere. **v.** Stant op
 coll' wy bidden dy hee
 sith op Compleet als voer
God wes al **Collert**
 re heylichste auot
 mael wy eeren op dat
 wy daer in werdich wer
 den gheuonden soe bid
 den wy reynich ons van
 den onreynicheden der
 sonden die om ons te be
 wysen dat exempel d'oet
 moedichheit dynre ionge
 ren voere werdichste te

dichte te dwaen Die leues ende regneers:

Opten goeden vrydach ter metten **Die verfte noct aii** Die coninghe der aerden aenstonden ende die princē quame in een teghen den heur ende taghen synē ghesal uden **ps** Quare fre ij **an** Sy hebben hē my deder ghedept ende op myn cleet hebbe sy dot gheworpen **ps** De? do meus .xxi. **an** Hofe ghe tughe hebben teghe my opghestaen ende die boef heyt heeft hem gheloghe **ps** Dns illu .xxvi. **ant** Sy hebben hem my de der ghedept ende op myn cleet hebbe sy dot gheworpen **Die verstel**

Aleph. hoe heeft bedect met duyf terheyden in synre v bolghentheyte die heer die dochter van syon hy herfise vanden hemel gheworpen in die aer de mer die verwerde van ysrahel ende in heeft

myet ghedacht des fre mels synre voeten midē daghe synre verbolgent heyt **Beth.** Die heere heeft neder gheworpen en en heeft myet gespaect met alle die suuerlike di ghen van iacob hy heeft verdeest in synre gramscap die vestinghe der maecht van uida en heeste ned gheworpen in die aerde hy heeft besmyt dat ey ke der princen Iherusalem **ps** Alle myne vriende hebben my ghelaten ende die my laechden hebben v woomen hy heeft my ghe leuert dien die ick min de ende met veruerlyke oghe ende met wreed plaghen slaende **Edick** gauen sy my drindzen **v.** Sy hebben tot mynre spysen galle ghegheuen ende tot mynen dorst **Edick** gauen sy my drit kren **Die tweede lesse.**

Gymel hy heeft tebro ken inden toern synre gramscap alle den hoern

van yscabel hy heeft ach
 ter wt ghekeert syne
 rechter hant vande aē
 schyn des vyants en
 heeft ontfaken in iacob
 als een vuer met vlam
 men die vertoert alle
 dinge inden dincringhe
Delech hy heeft ghespan
 nen synen boertz als ee
 vyant hy heeft vast ghe
 maert syn hant als ee
 wedersake ende heeft
 ghedoot al dat schoe was
 van aensien inden tab
 nakel der dochter van
 syon hy heeft als vuer wt
 ghestort syne veronwer
 dinghe Iherusalem Iheru
 salen **R** Myn oghē syn
 van mynen scryen ver
 duystert want hy wort
 verberet van my die
 my troestede siet alle die
 lude Of eenich rouwe
 is ghelyck als mynē rou
 we **V** O ghy alle die is
 byden by den wege lyt
 nietket ende siet Of eenich
Dee Die derde lesse
Die heere is ghewor
 den als een vyant hy

heeft ned gheworpen
 yscabel hy heeft neder
 gheworpen alle syne
 vester hy heeft verniet
 syne vestinghe en heeft
 vervult in juda den
 veroetmoedighen mā
 ende dat veroetmoedich
 de wyff **Wau** Ende hy
 heeft wyde ghestroepet
 als eenen hof syne te
 ten Der verghetelheit
 heeft ouer ghelouert die
 her in syon die hoerheit
 ende sabbath ende in las
 tar ende in onweidiche
 den synre verbolghent
 heyt den coninc en
 den priester Iherusalem
R Als tot eenē morderer
 sydy wt ghegaen my te
 vanghen ick was dage
 lys by v inden tempel
 lerende ende ghy en hielt
 my niet ende siet ghe
 ghesseft leyden my te
 cruen. **V** Des mensche
 soen gaut als van hem
 ghescreuen is wec die
 mensche daer hy by ghe
 leuert sal worde **Tean**

ten **R** Als tot v^{er} Die
 ij n^o aⁿ Cracht dede
 sy my die myn siele
 sochten **ps** Dne ne d^u
 rore xxxvii aⁿ Co fuust
 ende bestraemt moete sy
 werden die my siele
 soeken om aff te halen

ps Expectans xxxix.

aⁿ Die vrende stonde
 teghen my op ende die
 sterke sochten myn sie
 le **ps** Deus in noie liij

aⁿ Die ongherertighe
 ghetughe stonden op
 teghen my ende hoer
 boesheyt heeft hem ghe
 loghen **Die vierde lesse**

Want sy hebben
 ghescript als
 een swert haer tonghe
 Och kynderen der me
 schen hoer tande syn ge
 sante wapenen en ghe
 scutte ende hoer tonghe
 is een snydende swert
 Dat oerte die and psalm
 secht alsoe doet dese oerte
 Sy hebben ghescript als
 een swert hoere tonghe
 die wden en segghen

myet wy en hebben xps
 myet ghedoot want se
 kerlyck daer om gauē
 sen ouer pylato dat sy
 schynen souden als on
 sculdich te wesen vā syn
 re doot **R** Die bose he
 uet jhm gheleuert den
 ouersten princen d pries
 teren ende den ouden
 des volcs mer peter volch
 de van verre Op dat hy
 ternde soude sien. v. En
 peter ghinch int vryt
 hof des princen d pries
 teren Op dat **de w. lesse**

Want doe hem pyla
 tus ghesecht had
 de Doodeten ghy arboer
 ven sy Ons en is myet
 gheerlost yemont te do
 den Die boesheyt hoere
 sonden wouden syneder
 werpen opten mensche
 den richter mer bedro
 ghen sy yet god dē rech
 ter Dat pylatus dedem
 den seluen dat hy dede
 soe heeft hy wat deelach
 tich gheweest der sande
 mer in hoere ghelycke
 soe heeft hy voel ontsfal
 digher gheweest **R** Sy

hebben my gheleuert
 inder bofer hande ende
 onder die gherechte wor
 pen sy my ende sy en
 spaerden myn siele niet
 die sterken syn wed my
 vergadert Ende als ee
 gygante stonden sy tige
 my **v** Die coninghe der
 aerden aenstonden en
 die primaen quamen
 in een Ende als **Die vilc**

Want hy stonter
 nae als hy meest
 mochte dat hy he vlosse
 mochte wt horen hande
 want daer om bracht
 hy hem voert gheseselt
 tot hem Niet veruolge
 de en ghesselede hy den
 heere mer hy woude
 ghenoch doen hoerre **v**
 woertheyt dorse soe doch
 sachter worden ende op
 hielden hem willen ^{dzse} te do
 den alssen ghegheselt had
 den en sage **R** Barrabas
 die moerd waer quyt
 ghelate ende die onsel
 xpus waert ghedoot wat
 Judas die aenleyd en

meester der quaetheyt
 die metten vrede leerde
 stryt maken Cussende
 heeft hy verrade de he
 Jhm xpm. **v** **S**iet die
 staer ende een die iudas
 hiet qua ende doe hy
 tot Jhm naecte Cussende
R Barrabas **Die dorde**
noct an Vanden ghenē
 die teghen my opeysen
 verlos my heere want
 sy hebben myn siele ghe
 hyndert **ps** Cupe me lviij
An Myn bekende heb
 stu verve vā my ghedaē
 ick ben gheleuert ende ick en
 ghinck niet hem **ps** Dne
 deus salutis lxxvii **An**
 Si vinghen in des gerecht
 tighen siele ende dat on
 sel bloet verdoenden sy
ps Deus vltionum xxiij
An sy hebben teghen my
 ghesproken met bosen
 tonghen ende met woer
 den des haets hebbe sy
 my onne ghegaen **Die se**
haet os uende lesse
Whaesten in te gaen
 in dier rusten op dat me

mant van ons in dat
 selue exempel der onghē
 louicheyt en valle wār
 dat woert gods is louen
 dirch ende achtigich en
 doer dringhender dan
 nich siuert snyderde en
 vakende al totter schein
 dinghe der gader boegi
 ghe ende der marghen
 ende een onderscheyder
 der ghedachten ende der
 meemingen des herten
 Ende ten is gheen crea
 tuer die nyet ghesien en
 is in synre teghenwoer
 dicheyt **¶** Dar deet des
 tempels is gheschoert
 ende alle die erde bene
 de die mordenaer riepe
 vanden cruce segghende
 Ghedencke myns heere
 als du wemste in dy eyck
¶ Doerwaer segge ick
 dy huyden sulstu mit
 my wesen inden paradise
 Ghedencke **Die vijf lesse**
Mer alle dinghe syn
 synen oghen bloot
 ende openbaer tot welckē

A sielē en des geests en totten
 scheidinge d

Die vijf lesse
 die vijf lesse

ons die redene is Daer
 dine wy die hebben eenē
 groten bisscop die die he
 mele doer voer Jhm den
 gods soone laet ons die
 belinghe houden want
 wy hebben nyet eenen
 bisscop die onse aenche
 den nyet medelyden en
 moethe hy was ghem
 teert om der ghelyckhe
 sonder sonde **¶** **A**yn
 whieroren wyngaerd
 ick heb dy gheplant hoe
 bistu inder buterheyt ge
 koert dattu my cruen
 soudest ende barrabam
 laten **¶** Ick hebbe dy o
 me gheheymt ende wt
 dy steen gheroren ende
 ick hebbe in die middel
 van dy eegen toern ghe
 timmert hoe **De neghe**
Daer om **de lesse**
 laet ons toe gaen
 met betrouwen totten
 throen synre gracen op
 dat wij ontfemherticheit
 veruyghen ende ghenā
 de vynden inder boqua
 melyker hulpen want

elck bisscop wt den men
schen op ghenome die
wert voer dien mēsthe
gheset in dien dinghen
die tot gode zyn dat hy
offere gauen ende offer
hande voer die sonden
mede doghen mochte de
ghenen die myet en ken
nen ende dwalen want
hy oerck selue mit wāt
heyden ombeuanghen
is **P.** Duysternisse syn
gheworden doen die
ioden ihm gheruyt
hadden Ende omtrent
die neghende vre riep
Ihūs met groter stem
men my god myn god
waer om hebstu my ghe
laten Ende met ghe
neychden hoefde gaff
hy den gheest Doe daer
stark een vanden ridde
ven syn syde met eene
speer ende te hāts ginde
daer bloet ende water
wt. **v.** Doe hy den edulz
ghenomen hadde seyde
hy het is volbracht En
met de **R.** Duysternisse.

Synen ey **Tot t an**
ghen soen heeft god
myet ghespaert mer vō
ons allen gaff hy dien
ps vanden daghe **Ant**
Myn gheest is in my
beanetet in my is myn
herte turbeert. **An** Die
mordenaer seyde totte
mordenaer. wy ontfan
ghen dat wy verdient
hebben mer dese wat
hoest hy ghedaen ghedē
ke myns heere als du
comes in dyn ryck. **An**
Als myn siele bedrucket
is heere soe sultu d'ont
fermherticheyt ghedē
ken. **An** Ghedēdre mys
heere als du comes in
dijn ryck **tot bādic An**
Hy sette syn zake gūfave
uen bouen syn hoeft Ihs
van nazareth comick der
ioden Iyrieleyson met
ten anderen naeuolghe
de als opten voer gāde
dach **Totten ghetyden**
oerck als voer **dit ist**
amborcht vanden goede
vrydaghe dan singhen

A die pphesie mzte collectte
die voer dz amborcht die
hozen die suet heel after

twee priesteren die dat heylighe cruce tusschen hem houden dese woerden voer dat volck in den persoen ons heeren ihu xpi. Popule meus quid feci tibi aut etc

Myn volck wat heb ikch dy misdaen off waer mede heb ickch dy bedroeft antwoude my want ick heb dy gelapt vute lande va egyp ten soe hebstu bereypte cruce dynen behouder

Nu antwoerden de cruce tbee clercken in gaxe ende daer nae dat choer in latyn metten ghemeene volck ende knypelen met vruchten oetmoedelyck als die gheen reden en hebben hier weder te segghen mer soeken ghenade ende segghen **ant** heyligh god heyligh ende sterck heyligh ende ontsterffelyck ontferrme dy onser **A**nderwerff die priesten

ant Want ickch dy welayde doer die woestine el. iare met hemelsterr spysen dy voede en leyde dy in dat lant dat ghenoechlyck ende tbeste was soe hebstu bereypte cruce dynen behouder.

Anderwerff die clercken metten choer **an** heyligh god als voerstaet **Derde** werff die priesteren **ant** **T**asoude ickch dy meer doen des ickch dy myer en dede ickch plantede dy mynen ouerschonon wyngaert ende du biste my worden alte bitter. educk gauestu my ende met eenē spere doergroeffe die syde dyns behouders **Derde** werff die clercken **an** heyligh god etc als voerstaet **H**ier nae heeft die priester die dat ambocht doet onttert dat cruce ende seyt dit hier nae **ant** **S**iet dat hout des cruces in welcken

die salicheyt d'werelt
 heuet ghehanghē wēt
 laet ons aenbedden **Añ**
 Salich syn die onbe
 ulecte inden wege die
 wanderen inder eeren
 des heeren Siet dat
Añ Oyn cruce haere
 aenbeden wy ende dy
 heylighe verrisemisse
 louen ende glorificere
 wy Want siet om dat
 cruce is ghecomen die
 blyscap in alle die we
 relt. **v.** God ontferme
 hem onser ende benedic
 ons syn aensichte milich
 te hy op ons ende ont
 ferm onser **Dyn cruce**

O trou **ymmeil.**
 we cruyss een e
 del boem onder alle bo
 men gheen bossche en
 brenghet alsulc zē bo
 me voert in telghen in
 bloenie en in vruchte
 dat suete hout draget
 die suete naghelen in
 die suete boudene **O**

trouwe cruyss **O** ton
 ghe loue den arbejde
 des gloriosen strydes
 ende vander vitorie
 des cruce kundighedz
 edel verwinne hoe die
 behouder der werelt v
 wan doe hy gheoffert
 was **Dat soere hout**

O ie scapper hadde me
 dedoghen om die bedere
 ghenisse des yerste va
 ders doe hy oumits
 der beren des sondighe
 appels viel in diedoot
 ende doe merdzten hy
 dat hout op dat hy de
 sraide des houts berate
 soude **O** trouwe cruyss
Dat werelt eyschede
 die ordinantie onser sa
 licheyt op dat die conste
 des menichuoudighen
 verraders met consten
 weder versalket werde
 ende daer aff een medi
 cine soude nemē daer
 die weder sake den sraide
 in ghebrocht hadde **Dat**

suete hout **H**ier om
 doe die volheyt der sa
 ligher tyt ghemē was
 wort gheseynt vander
 hoetheyt des vaders
 die sone die een stepper
 der werelt is ende is
 mensche gheworde en
 vanden maechdelyken
 lichame voert ghemē
O trouwe cruys **D**at
 leynt seeyt ende is ghe
 leyt in die enghel arbbe
 die maghet ende moe
 der wyndet syn lede
 in doeken en syn voete
 erde syn handen byndet
 sy met eenre doare sway
 tel **Dat suete hout ert**

Doe hy den tyt syns li
 chaems .xxx. iaer volbracht
 hadde gaff hy hem sel
 uen willighlyken totten
 lyden daer hy toe ghebo
 ren was ende wort als
 een onnosel lam aen dat
 hout des cruces verhe
 uen om aldaer gheoffet
 te werden **O trouwe cruys**

Aldaer was educt en
 galle een riet spekel en
 naghel ende een spou
 doerstack syn goetiere
 lichaem daer water en
 bloet wt liep met welck
 wulounghe erde en zee
 sterrē ende werelt ghe
 wasschen werden **Dat**
 suete hout **O** hoge boē
 neyghē neder dyn telge
 ren verlichte die wtge
 rechte inghedoemte ende
 die strengicheyt die de
 gheboerte gaff moet sath
 ter werden op dattu die
 lede des ouersten comē
 wttreckeste aen een sach
 ter hout **O trouwe cruys**

Du waerste alleen is
 durb den stat der werelt
 te draghen ende als ee
 stuerma die haue d'ap
 brokigher werelt te be
 veyden dien dat heyl
 ghe bloet besaluet heeft
 dat wt des lamis lichaem
 ghestort is **Dat suete**
 hout **G**lorie ende eer

sy gode den ouersten
 vader ende den sone
 te samen metten heyl
 ghen gheest dien lof
 ende moghenthey t is
 van ewen tot ewen
Orouwe cruys **D**at
 slot des dienst hiel vō
Doe die scipper der
 werelt die pynē v̄ doot
 aenden cruce leet gaf
 hy den gheeste roepen
 de met groter stemmē
 Ende sich dat cleet in
 den tempel is ghesoect
 die grane syn opghelockē
 ende daer gheschiede eē
 grote aertbeuvinghe dat
 die erde riep dat sy die
 doot des sone gods niet
 lyden en mocht en doe
 die speer des ridders die
 syde des ghecruysste hē
 opgheloken hadde liep
 daer wt bloet ende wa
 ter in verlossinghe ons
 salicheyt v̄. **O** wondli
 ke schat ouermits wies
 costelychheit die ghe
 uanghen werelt v̄lossē

is die helste slore der
 hellen ghebroken syn
 ende ons die dore des
 rycks opgheloken is
Alt ambacht al wt is
Houtmē vesper als hier
 nae p̄. n̄. p̄s Confite
 bor metten naeuolghen
 de vanden daghe **A**nt
 Cristus die heere. **T**ot
 māgt **A**n̄ Doe hy den
 edich ontfanghen had
 de seyde hy het is al
 volbrocht ende mer ge
 neyden hoefde gaf
 hy wt den gheest p̄ v̄
 n̄ p̄s Misereere v̄ **S**tāt
 op **C**ollet **W**y biddē hē
 sich p̄at n̄ Compleet
 als voer **D**es saterda
 ghes die. i. n̄ **A**n̄ **I**nde
 vrede in dat selue sal
 ick slapen en rustē **p̄s**
En muorarem m̄ **A**n̄
 hy sal wonē in uwen
 tabernakel hy sal rustē
 in uwen heylighen ber
 ghe **p̄s** **D**ne quis habita
 bit xiiii **A**n̄ **M**yn vleesch
 sal rusten in hopen **p̄s** **C**o

serua xv **an** In vrede
 in dat selue sal uesla
 pen en ruste **die i lesse**
Aleph hoe is vduf
 tert dat gout ver
 wandelt is die beste v
 we verspreyt syn die
 steen vanden sanctua
 vi inden hoeken van
 allen straten. **Beth**
 Die sone van syon sy
 vermoghende ende be
 deet met goude hoe
 synse gherekent tofer
 dene vaten werck des
 potmakers hant **Sy**
mel ster oertz die
 meer wonder hebben
 ghebloot hoer mamē
 sy hebben ghesocht ho
 re ionghen die dorcht
 myns volcs is wriet
 als een struse mē woef
 tynen iherusalē ihe
 vusalem **pe** Doe die
 heere ghegrauē was
 waert dat graft ghe
 teylent sy wantelden
 eenen steen ter doere
 des grafs Ende sette

ridderen die dat bewa
 ven souden. **v**. Dat by
 gheualle syne discipu
 len nyet quame ende
 stelen en ende segghe
 den volcke hy is op v
 resen vanden doode
 Ende set **die tweede lesse**
Oleth die tonghe
 des suykendens is
 aenghehanghen aē syn
 vake in dorste die dep
 ne kyndekens eyssche
 den broot ende daer
 en was nyemant diet
 hem breke **hee** die daer
 oueruloedelyck plaghe
 tete syn doot ghebleuc
 inden wegghen die op
 gheuoet werden in let
 kerheyden hebben on
 heit den dreck **Wau**
 Ende meerve is ghe
 worden die ~~dochter der~~
 boesheyt der dochter myns
 volcs dan die sonde die
 van zodoma die in eenē
 oghenblyck oghekeert is
 ende sy en ontfinghen
 daer in gheente hulpe
 iherusalē ihrlm

R Jerusaleme screye en
trect wt die dedere dy
re vvolghelicheit trect aē
assche ende een hare doet
want in dy is ghedoot
die behouder vā ysraēl

Screyende heeft hy
ghescreyt inder nacht
ende syne tranē syn in
syne wanghen want

Dat **Die derde les**
ghebet zhere mie
des ppheten **G**hederke
heere wat ons gheualle
is. Siet an ende weder
aensiet onsen laster. On
se effnisse is ghekeert
totten vreinden onse hu
se totten wt heemlichen
weestens syn wy ghe
worden sonder vader
Onse moederē syn als
weduwen Onse waterē
hebben wy om gelt ge
droncken Onse hout heb
ben wy om loen gherost
metten necken syn wy
ghedreven den veruoy
den en wert gheen rust
ghegheuen Jerusaleme
R Screyēt als woufrou
wen **O** my volck **W** huult

ghyberde in asschen en
in haren dedere **W**at
die dach des heere sal
comen groot ende seer
bitter **G** huult ghy her
den ende roept bespreit
vmet assche want **R**
Screyēt die ij n^o **A**n
wederde verheue ghy
ewighe porten ende het
sal ingaen die comind
der glorien **ps** **D**ū est
terra xxij. **A**n **I**ch ghe
loue te sien die goede
des heeren **mdn** lade
der leyender **ps** **D**ns
illumino xvi **A**n
Heere ghy hebt wt ghe
toghen vanden neerste
hellen myne siele **ps** **E**
alrabo te dne xxix. **S**.

Ende du heere ontfame
myne ende verwerke
my ende icht sal hem we
der gheuen **De vierde les**
O er wat volcker
die mensche sal
gaen totter hogher her
ten ende god sal verhe
uen werden **S**y sechde
wie sal ons sien **S**y heb

ben ontbroken die die
 bose vortoen sortren en
ende die bose rade Die
 mensche is toeghegaen
 totten seluen raden die
 hem ghehouden werde
 als menschen wantmen
 en mochten niet houde
 da mensche. off hoe mocht
 hy gheslaghen werde da
 mēsche off gheuyt w
 den off sterue da mēsche
R Onse herde is enwerch
 ghegaen die fonteyne des
 leuende waters in wes
 wech ganghe die sonne v
 duyftert is want oek hy
 gheuangen is die den
 yersten mensche gheuan
 ghen hielt huden heeft
 onse behouder die poorte
 der doot ende die slote
 te samen gheborstern
V Woer wes aenschyn
 die doot vliet tot wes
 stamme die doode ver
 visen want doe en die
 poorten der doot saghen
 synse te brocken huden
Die mē Die vyfte lesse
 sche da die toeginck

tot alle dien lydenen
 die teghen hem niet v
 moghen en soude hy
 en waer mensche mar
 en waer hy gheen me
 sche soe en worde die
 mensche niet verlost
Die mensche ghinc da
 toe totter hogher herte
 dat is totten heymely
 ken herten te moer wer
 pende te menscheliken
 aensichte den mensche
 ende van binne god hou
 dende ende hielde die
 forme gods in welcken
 hy ghelyck is den vad
 ende boot die forme des
 knechts in welcken hy
 minre is dan die vad
R O ghy alle die voer
 by den weghe gaet mer
 aen ende siet Off eenich
 rou is ghelyck myne rou
V Merckt aen ghy alle
 volke ende siet mynen
 vrouwe Off die sesste lesse
Die mensche daer
 om toeginck tot
 hogher herten ende god
 is verheue Die mēsche
 wert ghedoot en god wert

446
verheuen want dathy
ghedoot wert dat was
vuter menschelyker aar
heyt dat hy opuerrees
ende ten hemel voer was
weer godlyker moghent
heyt **D**ys mensche gae
totter hogher herten tot
ter hemelyker herten
totter verborgten herte
met tonende warhy w
te met tonende wat hy
waer **S**y luyde meende
dattet dat al waer dat
men sach soe dooden sy
den mensche in hogher
herten ende god wert v
heuen inder godlyker h
ten **R**iet hoe sterft die
gherechtighe ende nyemat
an ontfatet ter herte die
gherechtighe manne wor
den en wech ghenomen
ende in vreden sal syne
gheueghemisse wesen
V In vrede is syne ste
de ghemaect ende in sy
on syne woninghe **G**ide
R Giet hoe die in n^o an
God helpt my ende die h
is een ontfangher myre
zulen **P**s Deus in nome
en nyemat en merct aen
vade aechty b boestz is die
gerechtighe en wech genomē

Lij **P**ii In vreden is syn
stede ghemaect ende in
syon syne woninghe **P**s
nonis in iudea **Lxxv an**
Ick ben gheworden als
een mensche sonder hulpe
onder den dooden **P**s Dne
deus salutis **Lxxvij n^o**
In vreden is syne stede
ghemaect ende in syon sy
ne woninghe **Die vij lese**
Waten bliuen die
leeringhe der beghinin
ghe xpi laet ons gebrocht
werden tot volmaecthe
den Niet ander weruen
legghende dat fundamēt
der penitencien vande
dooden wecken ende dat
fundament des gheleofs
tot gode ende der leerin
ghe der doepsle ende dat
fundament der insettin
ghe der hande ende dat
fundament der verrise
nissen der dooden ende
des ewighen oerdels en
dat sullen wy doen ist dat
ter god verhenghen sal
Riet ben gherekent mit
ten ghenen die dalen in

die ayde Ick ben ghe
worden als een mēsche
sonder hulpe onder die
dooden vry. **V.** En als
ghewonde luyde slape
de gheworden in de gra
ue dier ghy nyet meer
ghedachtich en syt ende
sy oerke van uwen hande
verstoten syn Ick ben z

Want die achtē lesse
het is den ghenen
omoghelyck die eens ver
lichtet syn en ghesmaect
hebben die hemelste ga
uen ende deelachtich ge
worden syn des heylige
gheests ende ghesmaect
hebben dat goede woert gods
ende die doerthden d toe
comender werelt ende v
uallen syn ander werue
tot penitencie vernuwet
te werden sy truren and
werue den sone gods he
seluen en hebbe te spotte
R Dat lam gods epus
is gheoffert voer salicheit
der werelt want mede
doghende gheworde om
des bedrochs wille des ces
ter ghesapenen mēschen

doe hy wten bete des so
dighen appels inder doot
viel merckte doe dzhout
aen **O**p dat hy ghelden
soude die scade des houes
V. Cristus is voer ons
gheworden onderdanich
totter doot ende totter
doot des cruces **O**p dat.

Want die negede lesse
die aerde drincket
den dou die dirzwil op
haer comt en baert goet
cruyt den ghenē daer sy
aff gheoeffert wert die ot
fanghet benedynghē vā
gode **M**er die aerde die
doern ende die dyffel voort
brenghet die is ghelastert
ende der maledictien alre
naest wies eynde inden
brande **M**er alre lieffte
wy betrouwen van v be
tere ende naerre dinghe
der salicheit **R** Als een
scaep ter dodinghe is hy
gheleyt ende doe hy qua
lyck ghehandelt wert en
loek hy nyet op synē mōt
Hy is ouerghelentert ter
doot dat hy leuedich ma
ken mochte syn volck. **V.**

In vreden is syn stat ghe
maect ende in syon syne
woninghe hy **ps** Als een
staep ter doodinghe v̄

O doot tot laudes **ā**
Ortz sal uwe doot
wefen dy ne bete sal ick
wefen o helle **ān** **ps** sal
nen bekermen als een
eengheboren sou want
die onnosel heere is ghe
dodet **ps** iudica me des
elij. **ān** sterckt aen alle
volke ende siet mynē rou
we **ps** Deus deus **ān** hēe
wittreke myn siele vāter
porten der hellen **ps** Ego
dixi **ān** O ghy alle d̄n̄
den weghe gaet merct
aen ende besiet off eam̄g
rou is als myn rou **ps**
laudate tot b̄nd **ān** die
ue die ten graue saren
karmeden ende beseyde
den heere kyrieleyson **ps**
Die doer den p̄heet als
voer heere ontferm dy
Cristus die heere v̄ kyri
leyson xpeleyson **ps** Dat
leuen steruet inde houte
ende die helle wordt be
roeft vande bete heere

ā agifene

ā Die m̄z wtgerectē als voer
hēe ontferdi Cristy die heer
kyrieleyso xpeleyso kyriel

ontferme dy Cristus die
heere als voer Datter
nae volghet als voer tot
ten ghetiden ende tott
vesper toe als opte don
redarf In die vigilie
van paesschen ter v̄s
ān **ps** **āllā** **ps** laudate
dn̄m **ps** **āllā** **ps** gentes **ādn̄ā**

O er yerster mor
ghen stonde
die daer begā
te lichten des
yersten daghes vander
weke quā maria mag
dalena ende die ander
maria dat graft te sene alle

H eere stort **Collect**
in ons den gheest
dynre minnē als dattu
die ghene die du ghesa
det hebste metten paes
schelyken saaramenten
dattu in dynre goeder
kerenheyt maectste een
drachticheyt **Quermus**
den heer Ihm̄ xpm̄ **ān**
Totter compleet Confi
tebor **Bekeer** ons god v̄
God wilt dendze in my
v̄ **ān** **ps** **āll** **ps** **āll** **ps** **āll**
caren metten anderen

Cap. y. vs. ende preces
 en houtmen nyet tot sa
 turdach nae die an alla
 v. Helut de he want hy
 goot is want in ewic
 heyt is syn ontfermher
 ticheyt Tot nuic dimitt
 an all wien soestuwf
 a. den leuenden mette
 doden. a. a. **Collecta**

O bidde almacht
 gheghe god gheest
 dat wy inder veruulens
 seons heere ihu xpi wa
 rachtelyke deel ontfan
 ghen moete Die metti le
 ues in Van onse vrou
 we an O heylighe moe
 der. v. naeder dracht

O verleen ons ter met
 ten Juitatoru alla. a. a.
 y en houtmen vander
 welke nyet an. Ick ben
 die is ende myn raet
 en is nyet metten bosn
 mer in die ewe myns
 heeren is myn wil. a. a.
 ps Gaus vir qui a. Ick
 heb ghebeden mynen va
 der. a. hy helet my die
 heyden ghegheuen. a.

in erfheyden a. ps Qua
 re fre. ii. an. Ick sliep en
 nam vaect ende utzont
 sprantk want die heer
 ontfindt my. a. a. ps Dne
 quid. in. v. Die heere is
 verresen. a. als hy v sey
 de. a. **Martus euageli**

In dien tyden ma
 ria magdalena en
 maria iacobs moeder en
 salome cortren spenien dat
 sy comende ihesum salue
 soude Ende tander **Orne**

O hy lia gregory.
 hebt ghehoert my
 alre lieffte broeders dat
 die heylighe wiu die de
 heere gheuolcht waren
 met saluen totten graue
 quame ende dien ghen
 dien sy leuende minne
 dienen sy oetk doot met
 nersichyeyt der mensche
 lyker oeffeninghe mer
 tghedaen werke beteket
 wat sonderlinge met heyl
 ligher kerken Ende want
 wy weeten die wercken
 die gheschiet syn soe cest
 noot dat wy horen ende
 oetk peynsen die werke

die ons staen te doen in
nae te volghen der wer-
ken. Die engel des
heeren daelden vande
hemel neder ende toegae
de keerde hy ome de ste-
ne ende op hem sat hy
ende seyde en wilt niet
ontsien want ick weet
dat ghy den ghecruyste
soeckt Thans verrees hy
coemt ende besiet die ste-
de daer hy gheleyt was
a. v. Voerwaer die en-
ghel des heeren sprack
den wunen segghende
Wien suet ghy off suet
u yhm Thans lectio ij^a
Hier om lieue broe-
ders wi in hem die
doot was ghelouede sijn
met goeden roeke der
doethden ende wy onse
heere soeken met menige
der goeder werken soe
come wy waerlyke tot
synen graue met spece
ende die wunen saghen
enghelen die mit spece
quame met die gedach-
ten aensien die porters
A ist dz wi gelate sijn

van boue die met roeke
der doethden tyde tot go-
de wert by heylighe be-
gherten. Die engel
des heeren die sprack
den wunen segghende
Wien suet ghy oft
suet ghy yhm Thans
verrees hy coemt ende
siet a. v. Siet hy sal v
voergaen in galileen
Daer suldy hem sien als
hy v seyde. Thans die
Ende is derde lesse
is te mercke wat
dat is datmen den en-
ghel in die rechter syde
siet suten wat is die luyt
ter syde sonder dit teghe
woerdighe leuen Ende
wat is byder rechter
syde sonder dat ewige
leuen beteykent Hier
aff is ghescreuen syn
luyter hant onder my
hoeft ende syn rechter
hant sal my omhelsen
Want om dat onse v
losser thant ouerleden
was die ghebreykelych-
heyt van desen leue soe

staet te verchte in die roch
ter syde die enghel die
gherome was om dat
awighe leuen te boetschap
pen. **R.** Als gheleden
was die heylighe dach
maria magdaleen en
maria iacobs moeder
ende salome wchten sal
ue als dat sy romende
saluen souden. **Jhm a. a.**
v. Ende herde vroech
in een der heyligher
daghe quamen sy totte
grauē als die somete
hants opgheresen was
als **Te den ad laudes**
Vsicutus Die heere is ver
resen vande graue. a.
die voer ons hinc aē
den houte. a. God wilt
dencke in mijn hulpe
he tot myn. **Añ** Doer
waer die enghel des
heere daelde vande he
mel ende toegæde keer
de hy om den steen en
sat daer op. a. a. **Añ**
Ende siet groot erbeu
ghe is daer gheschiet.

457
als die enghel des hee
ren daelde vande hemel
a. **Añ** Ende syn aēschy
was ghelyke als een
blyem ende syn aēschy des
blinckeden ghelyck sine
a. **Añ** Doer waer die
hoeders van vreesen
syn sy veruæert gewor
den als dooden. a. **Añ**
Mer die enghel antwoer
dende seyde die wuē en
wilt nyet ontsien want
utz weet dat ghy **Jhm**
soekt. a. **Cap. ij. v.** en
houtmen nyet vanden we
ken. **ad lnd añ** Ende
herde vroech op eender
heyligher daghe quame
sy totten graue als dieso
ne te hant opghegæ was
Alleluia. Collecta.
God die hynden in de
sen daghe by dynen
eengheborē soen den
toe ganc vanden ewichz
vanden doot ons hebsted
sloten onse beslotē bdoef
ten die du voerromede
toegheestse wilt die oerz
mede helpende vvolghe

Overmits den seluen
 Totten gheteyen gheen
 ymen vander welke tot
1me God wilt dencke
an Doerwaer die engel
ps Confitemini mitten
 anderen al die welke
 mer quāū vult nyet
g Dit is die dach dien
 die heer ghemaket heeft
 verhoeghen wy ende v
 blien wy in dien dage .a.
 Daer volghet confessor
 dan die collect vande da
 ghe tot **ni** **an** En siet
 grote erbeuinghe **ps** lege
 pone **g** Dit is die dach
 Coll vanden daghe die
vi **an** mer die enghel
 antwoerde **ps** mirabili
 a **g** dit is die Collect
 als voer **in** **ni** **vesperis**
 Men en seet nyet God
 wilt dencken **Mer** hee
 ontferm dy onser .ij.
 cruste ontferm dy onser
 in .heere ontferm dy on
 ser .ij. **an** **alla** .ij. **ps**
Dixit dñs mettā vier
 naeuolghende **g** Dit is
 die dach **an** Heliet den
 heer want hy goet is
1 En sijn aensicht **ps** Defecit **g**
 Dit is die dach Collect als vō
 tot noen **an**

want in ewicheyt is sijn
 ontfermherticheyt **alla**
v. Christus is gheoffert
 onse paeschen. **v.** laet os
 eten inden broode der
 blinckander vernicheyt
 ende der waetheyt **alla**
 en verhaeltmen nyet
ad **ni** **an** Ende hy seyde
 tot malcander **Wie** sal
 ons omkeeren den steen
 vander doeren des gra
 ues .a. a. Collect God
 die hyden **als** voer
Tot compleet Confitor
 bekeer ons god **als** die
 psalmen wt sijn mette
an soe beghintme **Mer**
dimitis **an** **alla** Die
 heere is verresen .a. als
 hy seyde .a. a. Daer vol
 ghet recht nae die coll
wy bidden almachtige
 god als voer ende aldus
 houtmen al die welke
En paesdaghe **vidi** a
K de sach wa quam
 ter wtgaen van
 den tempel vand rech
 ter syden **alla** Ende alle
 die daer dat wat toe
 qua sijn behouden en

sullen segghen allā allā
Vanden dach myre
 opuerstandemisse sprecht
 die heere allā Salichz
 die heydene vergaderē
 ende sal in een brenghe
 te samen die condricke
 ende sal op hem storten
 royn water allā **V** He
 thoue ons heere dyn
 barmhercticheyt allā en
 gheest ons dyn heyl
 allā *Collect* :-

Oerhore ons hey
 lighe heere almach
 tiche vader ewighe god
 ende ghewerdighe te si
 nūn dynen heylighen
 enghel vanden hemelen
 die bewaren moet be
 hoeden vandene ende
 bescherme alle die ghe
 ne die in deser wonghe
 wonachtich syn **O**uer
 mits christo onsen heer

Cum rex glorie :-

Doe xpus die co
 minck der glori
 en in die helle trat om
 die te vermielen Ende
 dat enghelsche rhoer.

voer syn aensichte die por
 te der princen gheboden
 hadde op te doen **D**oe
 riep dat volck d' heyligē
 datter inder doot gheuā
 ghen ghehouden wert
 met eenre seveliker ste
 men **D**u biste toe ghetome
 begherlyke **D**en wy ver
 wachtenden inden duyse
 missen op dattu soudeste
 wtleyden in deser nacht
 die ghebundene wten slo
 ten **D**y hebben onse such
 tinghe gheroepen dy heb
 ben onse milde seyrngē
 verlost ghesocht **D**u bist
 te ghe worden een hope
 den onghetroestede een
 grote troestinghe inder
 tormenten alleluya -

Salve festa dies toto

Oes ghegruet fees
 gelyke eersamelyck nacht
 tot allen tyden in welcke
 god die helle te brackz
 ende te hemel clam **S**iet
 die gracie des gheens die
 daer wed verborē wert
 ghetuyghet datter alle ga
 uen der werelt weder

ghekeert syn niet horen
 heere. **W**ant dat wout
 hoer telghen en die gra
 se hoer bloemen tot alle
 steden gomme xpo den ze
 gheuechter. **N**ae die dwe
 uighe helle. **D**at licht
 die hemel die aerde ende
 dat meer louen vastelike
 gode wandrende op die
 sterre opstijgende opten
 hemel nae dien dat die
 machten der hellen darut
 syn. **D**ie god die daer ge
 cruet is was siet regnet
 nu ouer al ende alle ge
 sapene dinghe ghoue god
 ghebet. **Sedit angelus**

Die enghel sat totte
 graue des haeren
 bedert mitten stole der
 claerheyt doe hem sage
 die vrouwen met seer
 grooten anxe verueert
 stonden sy by van verre
 Doe sprack die enghel
 ende seyde hem. **v.** Den
 gheruyffen vinden vles
 siche louet ende den be
 grauen om v glorificeet
 ende den opuerresenen
 vand' doot aenbedet.

En wilt nyet ontsien
 seg ick v want de ghe
 nen die ghy doot soert
 leuet nu ende dat leue
 der menschen is niet he
 opuerresen. **v.** Ghedenct
 des hoe hy voer leuet
 gheseyt wantet noot is
 doch menschen soen ge
 cruyt te werden ende
 des dorden daghes van
 der doot verweckt te w
 den alla. **Des maen
 daechs nae paesschen
 Inuitatoriu** Die heere
 is waerlyke verresen alla
 die i. n. an. alla. alla
 ps. **Cum uocare in j. ps**
Verba mea. v. p. Dne ne
 vi. v. Die heer is vresen
 alla als hy v gheseyt
 heeft. **alla lucas euageli**

In dien tyde twee
 van ihus ionghe
 ven ghynghen op dien
 dach in een casteel dat
 verre was hestich stadie
 van Iherusalem dat
 G. maus hiet. Ende tand'

SGregorius omelie
 Siet lieue broeders
 ghy hebt ghehoert
 dat twee iongheren gaē

de in eenē weghe die niet
 en gheloueden onse heer
 openbaerde hem om dat
 sy van hem sprakē mer
 hy en toende hem gheen
 ghedaente dā sy bekēnē
 souden Aldus dede onse
 heer van buytē inden o
 ghen des lichaems dat
 mit dien binne ghedaē
 wort inden oghen des
 herten **M**aria mag
 dalena ende die ander
 maria ghynghen inder
 dagheraet ~~totten heere~~
 totten graue **I**hm dien
 ghy suet en is hier niet
 hy is opuerstaen alsoe
 als hy ghesproken heeft
 hy sal v voergaen in ga
 lileen daer suldy hem sie
 allā allā **V**haestelyke
 gaende segghet syne dis
 apulen ende peter wat
 die heere is op verresen
 hy sal **Die tweede lesse**
Want sy by hē seluen
 van binne minde
 ende twiuelden ende dese
 heer was oerk vā buytē
 hem teghen woerdich en en

toende myet wie hy was
 Dus gaff hy syne teghen
 woerdicheyt den ghenen
 die van hem spraken en
 hy verberghede die ghe
 daente syne bekennens
 den ghenen die van hē
 twiuelden **R** Onse heer
Ihus verrispede staende
 mit middel synre discipule
 seyde drede sy v allā Die
 discipulen syn verblyt
 want sy den heer hebbe
 ghesien allā **V** Siet my
 hande ende myn voete
 want ick selue ben Die
Hy sprac **Die derde lesse**
 oerk woerde met hē
 ende berispede die hart
 heyt haerre v standemise
 ende hy openbaerden hē
 die verholentheit d'hey
 ligher scrifturen die van
 hem waren Ende nochtā
 om dat hy in hare herten
 een pelgrim was vanden
 gheloue verynsde hy hem
 dat hy vorder gaen wilde
 want fingieren segghen
 wy maken hier om hie
 ten wy die pot aerde ma
 kers potmaker's **Respo**

Purgiert wt die oude
heffe op dat ghy moecht
wefen een nieuwe beftoi
inghe want onse paeffche
is xpus gheoffert Ende
aldus laet ons wersappe
inden heer alla. v. Niet
in die heffe der quaethy
ende fcalchheyt mer in
den brode der puerve
rheelhheyt ende der waer
heyt Ende al **maedaechts**
nae paeffchen Tott lau
des an Doerwaer die
enghel metten andere na
uolghende ende foe hout
men al die weete **Tott bñ**
dictus an Bistu allec
een pelgrim ende en
hebtu nyet ghehoert
van ihus hoe sy he ou
ghelouert hebben inder
verdoememiffe der doot
allap **Collecta:...**

God die ouermits
die hochtyt van
paeffchen d'werelt heb
ste ghegheue medigyn
dyn volck bid wy ver
uolghen metten hemel
fcher gaue op dattet
verdien te ryghe vol.

romē vryheyt ende dat
tet voert gae totten ee
wighen leuen **Oūmits**
Tottē ghetiden alle
die wecke als optē dach
sonder die collect diene
hout vā elcken daghe
Totter vesp heer ont
ferm dy onfer an ende
ps als opten dach **Dit**
is die dach. v. yfrahel.
legt mi want hy goet
is want in ewicheyt is
syn onfermherticheyt
alla. v. En was onse he
te nyet bernende in ons
doe hy ons inden weghe
sprack van ihu tot mig
an. Wat vden synt die
ghy onderlinghe spreek
al wandewende ende syt
drouich. a. a. ende ien
die deophas hiet antwoer
de ende seghede Bistu
alleene een pelgrim in
yherusalem ende en weet
stu nyet wat daer in
ghefiet is in desen dage
a. ende hy seghede wat
ende sy segheden van ihu
van nazareth die een
machtich propheet was

inden werken ende in
 leeringhe voer gode en
 al dat volck a. a. Colk
 God die ouermids vnt
 als voer **Dynsdaechs**
 Inuitatoriu nū vs als
 voer optē manendach
 ps dñe deus meus vij
 ps dñe dñs m' vij ps
 In domino confido. x.

Iohānes .i. lesse
 n dien tyden stont
 jhūs mit middel synre
 discipulen ende seyde hē
 vrede sy met v'zick bent
 en vult v' nyet ontferen
 Ende tander **Beda omelie**

Daer inden yersten
 te merken is ende
 nerstelyke der ghedachte
 is te beuelen dat die
 heer gheberdighet heeft
 te staen mit middel synre
 discipulen ende te vopē
 baren die teghenwoer
 dicheyt syns ghesichtes
 die van hem sprekende
 waren **Dit is dat hy**
 op een ander stede beloest
 heeft alle den ghelouigē
 sprekende **Daer der twee**
 off drie vergadert in my

nen naem daer bē ictz
 int midden van hem
R Die apostolen gauen
 met groter macht **G**he
 tughenisse der bervism
 ghe ons heeren jhū xpi
 a. a. v' vervullet mette
 hylighen gheest sprake
 dat woert godes met
 berouwen **G**hetughenisse

Om te **Die tweede lesse**
 vestighen in die sta
 tasticheyt des gheloefs
 dat altoes die teghen
 woerdicheyt der godly
 ker goetheyt doet wou
 de hy oeck bewysen som
 wylen metter teghenwoer
 dicheyt syns lichamelij
 ken ghesichtes **W**at wy
 sullen betrouwe dat sel
 ue van synre barmher
 ticheyt te gheschie oeck
 van ons **A**l syn wy lig
 ghende onder die voere
 der apostolen als hē te
 wesen int middel van ons
 alsoe dicke als wy tsame
 comende vergadere in
 synen naem **R** sy hebbe
 mynē heer ghenomen

ende ick en weet nyet
 waer syen gheleyt heb
 ben die enghel seyde haer
 En wilt nyet schreyen
 maria hy is op sstaē
 alsoe als hy gheseyt heeft
 hy sal v boergaen in ga
 lileen daer suldy hem
 sien. *aa. v. heere heestbu*
 hem ghenomen segghet
 my hy is *Die derde lesse*

Woerwaer sijn naē
 ihūs dat een be
 houder is Ende als wy
 vergaderen om te spreke
 vander veruyghinghed
 ewigher zalicheyt soest
 openbaer dat wy v gade
 ren inden naem ihesu
 Doertaen is te merckē
 dat die behouder open
 bauwen den discipulē
 verheuoert hē ontbie
 det die blyscap des vre
 den dat selue verande
 rende nae dien dat hy
 gheuert heeft die glorie
 der ontferffelykheyt
 wcltz doe hy gāe soude
 ter pynē des doots hē
 als een sundlinge pāt

der salicheyt en des leuē
 beual segghende Vrede
 laet ick v mynen vrede
 gheue ick v *W*yt sake
 dat ghy mede verresen
 syt met christo soe suert
 die dminghen die hier
 bouen syn allā Daer
 xpūs sitende is inder
 rechter hant gods *S*ma
 ket die dminghen die hier
 bouen syn. *a. v. Ghy syt*
 verstoruē ende v leuē is
 verholen met christo in
 gode *S*maket *dynedachs*
tot bndit an Ihs stont
 int middel synre discipu
 len ende seghede hē vre
 de sy v allā allā *Collect*
God die dyn kercke
 altoes memich fou
 dichste met me uwer vrucht
 verleen dynen knechten
 dat sy dat sacrament met
 ten leuen houdē dat sy heb
 ben ontfanghen metten
 gheloue *S*innits *Tot vesp*
heer ontferme als voer
g. Dit is die dach 40. v.
 numoeten segghen die v
 loset syn vanden heer

die hy verlost heeft vā
 der hant des vyants
 ende vergadert heeft
 vanden coninc rycke
 illā. *v.* Het was noot
 xpm̄ te lyden ende te
 risen vander doot ende
 alsoe in te gaen in synglo
 vie tot magt an. *Siet*
 myne hande en myne
 voete want utz selue
 ben. *a. a.* *Woēsd aerts*
 tot *b. an* *Sietet dat net*
 te ter rechter syde vande
 stepe en ghy sult vynde
 alleluya. *Collecta:*

*G*od die ons verbly
 des met iaerlycker
 hoerghyt ons heeren
 verrisemisse verleē ghe
 nadelyt dat wy onnys
 die tydelike feeste die wy
 begaen verdienē moete
 te comē totte ewighe vau
 den ouermits *Des woēsd*
a. *Daerts Inuitorium*
 an *vs* Als voer opten
 maēdach *ps* Saluū me
 xi *ps* vsq̄ quod nē xij *ps*
 Dicit inspiens xij.
Johannes eerste lesse.

In dien tyden ver
 thoende hem ech
 ter Jhus synen ioghere
 ter zee van tyberiaiden
 ende hy verthoende hē
 aldus Want het waren
 te gader symon peter en
 Thomas diemen didi
 mus hiere ende nachana
 el die was van chana
 galilea. ende zebedeus
 sonen ende twee van sy
 nen anderen iongheren
 Ende tans *Gregorius*

Die lesse *omelie*
 des heylighe eua
 gelys die mi in onsen
 oren gheleken is my
 broedere beroert die ge
 dachten met eenre vra
 ghen mer niet hare no
 pene of roerene bewy
 set sy ons die cracht
 vander onderscheyden
 heyt Want men mach
 vraghen waerome pe
 ter die voer syn bekeer
 ghe een visscher was nae
 synre bekeringhe weder
 keerde ter visscherien
 Ende als die waerheyt

seyt niemont die die
hant aen die ploech
staet ende achterwert
siet en is bequame te
rylke godes waerome
ghinck hy weder aen
dat hy ghelaten hadde
Richt die leuwe van
den gheslachte iuda
dauids wortel heeft v
wonne den boeck opte
lyken ende te ontlossen
syn seuen seghelen alla
a. a. v. Ende oen van
den oude seyde my en
ween myet dat lam dat
ter doot is is werdich
te ontfanghen moghet
heyt ende sterckheyt
alla. a. a. **Die ij. lesse**

Mer ist datmen aē
siet die vrucht off
doghet der ondscheyde
heyt soe seymen te hat
want dat ampt dat
voer synre bekeeringe
sonder sonde gheweist
hadde dat weder aen te
gaen nae syn bekeeren
en was gheen sonde
Men mach oerke vrage

waer ome dat die iongere
inder zee arbeiden on
sen heer nae syn vrisenis
se opten ouer stont die
voer syn vrisenisse voer
synen iongheren opte
water vander zee wan
derden **R**icht syn die
meuwe lammerkes die
ghebootstraft hebben a.
Nu syn sy ghecome totte
fonteyne sy syn vult
in daerheyden alla. a.
V. Si syn gheleert mit
wisten stelen inder tegē
woerdicheyt des lams
ende palmen in hore ha
den ju syn **Die ij. lesse**
Die reden van de
sen dinghen be
kenmen thant ist dat
men merckt die sake
die doe daer in was
Want wat beteykent
die zee dan dese werelt
die haer met gheruchte
van menighen zake en
metten wateren des ge
brekelyck leuens stoert
wat is beteykent byd
vastheyt des ouers.

dan die ewicheyt der
 ewigher rusten Want
 om dat die ionghere
 nach waren inden vloet
 dat des sterffelyken le
 uens soe arbeiden sijn
 die zee Want om dat
 onse verlosser te hant
 ouerleden was die ghe
 brekelyckheyt des sterf
 felyck leuens soe stont
 hy nae synre verrisem
 se mit ouer **W**andē
 mont des wyssen tomet
 honich .a. Syn tonghe
 is sueticheyt des honichs
 a. Syn lippen syn een
 drupende honichroet
 a.a. **v.** hoe suet heere
 syn dyn welsprekende
 woerde mynre kelen
 bouen honich ende ho
 nichroet mynē monde
 Syn **T**otter vesper
 heere ontferm **A**n en
 ps als voer **f** **D**it is
 die dach **v.** die verth
 terhant des heeren de
 de crachte die verthre
 hant des heeren heuet

my verheuen **Alla. v.**
 Christus is verresen vā
 den dode thants en staft
 hy nyet die doot en sal
 hem voertmeer nyet v
 heeren **Ad māgt aūt**
 Die discipel dien Ihesus
 minede die seghede tot
 peter het is die heere all
Octaue van paesschen
Inuitatorū als opten
 dach .v. Die dagheraet
 An ps 88 als optē dach

Iohānes **veyste lesse**
 n dien tyde doet
 spade was des auonts
 in eenē vandē saterdage
 ende die dorē ghesloten
 waren dat die ionghere
 vergadert waren om die
 vrees der ioden soe quā
 jhus ende stont mit mid
 del van hem ende seyde
 hem vrede sy met v **S**
 de tander **Gregorius** **ome**
Die **veyste vralie**
 ghe van deser
 lessen des euāgelys dopt
 onse ghedachte hoe dat
 nae die vrisenisse dat die
 ghewarighe lichaem ons

heeren was die beslotē
re doren in comē mochte
ten iongheren **M**er wy
sullen woenen ist datmē
dat godlyke werck by re
den beuaet soe en ist niet
te verwonderen noch dz
gheloue en heeft gheē v
dient dien dier mēsche
lyker reden proeuē geest

Die tweede lesse.
Mer dese selue wate
ons blossers diemē wt
hem seluē niet beuaen
en mach die machmen
mercken wt synen adē
ren wercken dat ~~hand~~
like dinghe dat gheloue
gheuē moghen sijnē v
ken die noch wondlik
sijn **W**ant die lichaem
ons heeren ghinc m tot
synen iongheren beslotē
re doren die ten mēsche
lyken oghen by synre ge
boerten wt quā der ma
ghet lichaem beslotē bly
uende **Die derde lesse**

Wat wonder waet dā
doren nae synre verri
semisse in quā tot synen

iongheren die ewelyck
te kant soude leuē die
doe hy om te steruē quā
wt quā sonder opdoen
der maghet lichaem
mer om dat tot dien lic
haem datmen sien noch
te der gheenre glorie
die hem saghen twiuel
de soe choende hy hē
chant syne hande ende
syne syde **Die eerste ves**

per **G**od wilt dencke
an allā in ps vanden da
ghe **Capittelum**

Ohebenedyt sy god
ende die vaderons
heeren **J**hū xpī die ons
weder verboren heeft
den leuē der hopen by
der verriemisse **J**hū xpī
vanden doden in een
onuerderffelyke erfelic
heyde ende onbesmette
houden inden hemelen
G. v. **T**otten auontmael
v. blyft met ons heere
allā want het is vesper
wt en die dach is nu
ghedaelt all **tot migt an**
alset lare was in die da
ge eene vanden saterdagē

ende die doren gheslo
ten waren dat die duf
apulen vergadert wa
ren stont ihus in die
middel on seyde vrede
sy met v alla Collect
als nae totter metten

Die suffragien die hier
nae volghen seymen
tot dat die ontane van
pinxteren besloten is

Des sondaerchs ende
der heylighen daghen
daghen in beyden ves
peren vanden heylige
cruce **X**pūs is drese
vanden dooden thans
en sterft hy nyet die
doot en sal hem voert
meer nyet verheeren
want dat hy leuet dat
leuet hy gode .a. alla

Dit naeuolghende
veys en gheestmen nyet
dan in die ontane van
paesschen ende in die
hoechtyt van ons heere
hemeluaert ende va pinx
teren ende tott beyden
vesperen. **v.** Laet nu seg
ghen die ioden hoe die

ridders behoedende dat
graft verloren den co
minck totter legker stad
des steens waer om dat
sy nyet en behielden die
leye der gherichicheyt
off sy gheuen den begra
uen weder off sy aenbe
den den verresenden
met ons segghede **Wat**
dat it **v** Segghet inde
gheslachten .a. dat die
houe heeft gheregneert
inden houte alla **Coll**

Heeare wy biddē be
goet ons in dynre
gheboenlyker goederhe
renheyt als dat wy die
metter passien dyns ee
gheboren soens syn ver
lost dat wy oock van syn
re verrisemisse moete v
blyden die metti leuet
ende regneert god ewelyck
sonder eynde **Amen.**
van alle heylighen an
Tewighe licht sal lichte
dine heyligen heere alla
en die ewicheyt der tyde
a. a. a. **v.** Werblyt inde
heer en verhueghet ghij

rechtindighe a. ende glo
rieert alle ghy gherech
tighe van herten **Alla**

O **Almacht Collect**
tighe ewighe god
wy bidden verleen dat
wy die die hoechtyde d
feesten vā paessche eere
alle dynen heylighe da
voor biddende altoes p
nich in dynē loue moete
leue **Quemits Tot met**
ten vandē heyligen cruce
añ Die heere is vrese
vandē graue die voor
ons hinc inden houe
a. a. n. v. **S**egghet inde
gheslechte v **Coll** **hē wy**
vā alle heylighe añ Een
steme der blyscappē is in
den tabernakel der ghe
rechticheyt a. a. a. v. **ver**
blyt Collect **Almachtige**
Tot compluet **hent ons**
heeren hemeluaert ymē
O warachtighe tot mit
dimittis añ **Alla** Die
heere is vresen **alla** als
hy v ghesou heeft. a. a.
Cap **Pres Coll** als gewoe
lyck is **Tot l añ** **vwaer**
die enghel des heeren

metten naeuolghende
Alle dat **Capittel**
gode gheboven is
verwinnet die werelt
Dit is die victorie die
de werelt verwinnet on
se gheloue. v. Die engel
seyde met syne v. Die
discipulen syn verblift
alla als sy den heere
saghen **alla tot h añ**
Rae achte daghe qua
ihus in besloten doren
ende stont mit middel en
seyde hem **vrede sy met**
v. a. a. a. **Collecta:**

O **Almachtighe god**
wy bidden gheest
dat wy die feeste vā paes die
siken begaen hebbe die
met seeden en met leuen
in dien dattuut vlaeste
houde moete **Quemits**
vand vrisinge añ Die
heere is verresen **rc v** In
dynre vrisemisse xpe a. sul
len hemel ende erde ver
blyden. a. **Collect** **God**
die hynden in desen da
ghe **als** **vou** opten paesth
dach van allen heylige
suffragi als voer totten

ghetyden y Nu dat die
 vō metten anderē mit
 eynde Ooster alre vō
 en Glorie sy dy heere
 An vanden sondach
 als opten paeschdach
 ps Deus in noie Cōfi
 tamini Sti unaculati
 metten anderen vander
 prime Totter pme Cap
 ptes en toll verhadme
 als ghewoenlyken is
 R xpe met leuende met
 alla v. Die verresen is
 vander doot alla Tot
God die **tercie Caplm**
 Ihm heeft verwert
 vanden dode wies wy ge
 tughe syn ende dat ghelo
 ue dat in hem is heeft ge
 gheuen gheheel salicheyt
 mit aenschyn onser alre
 v. Die heere is verresen
 a. a. v. als hy v seyde a. a.
Totter sexte Caplm
God die swerte Ihm
 inden dordē daghe ende
 gaff hē opbaer te werde
 nyet allen mer dē ghenē
 gheordineert vā gode ons
 die met hem aten en drōt
 ken nae dat hy vrees van

den doode R Die heere is
 waerliken verresen. a. a. v.
 Als hy v seyde. a. a. **Totter**
Ihus ghe **noen Caplm**
 hoot darmē predyke
 soude den volke en tughe
 want hy is die gheset is een
 verhter der leuendē ende der
 dooden R Die heere is v
 resen vanden graue. a. a.
 v. Die voer ons hmit in
 den houte. a. a. v. Die dis
 cipulen syn verblit a. als
 sy den heer sagten a. In
 die and vesper an alla
 iii. ps vande daghe Cap
 ob des vrede die wt
Gheleyt heeft vade do
 den den goede herde der sca
 pen onsen heer Ihm xpm
 inden bloede des ewighen
 testaments moet v bequae
 maken in allen goede vke
 alsoe dat ghy synen wille
 moet doen v. Totten auot
 mael. v. Blyt met ons tot
 mgt An Thomas die
 dydimus hiete en was
 nyet met hem doe Ihesus
 quam die ander discipu
 len seyden wy hebben dē
 heer ghesien alla In die
 opuaert ons heeren An

Waert dat ghy my
minede. a. ghy sout
trouwent verblyden. a.
want ick gae totten vad'
a. a. a. psalmē vādē dage

Eenen yeghe. **Cap**
lyken van ons is
ghegheue gracie nae ma
ten der gheuinghe wisi
daer om seyt hy opuare
de int hoghe leyde hodie
vanghemisse gheuanghe
ende gaff gauen de mē
schen. **R**alle des heeren
schoenheyt is verheuen
bouen die sterren sy ge
daente is inden wolken
des hemels ende syne
naem blyft in ewicheyt
alla. **v**. Het en sy dat ick
wech gae die troester
en sal nyet comen mer
als ick opghenome wer
de sal ick en v seyn den
Ende **p**. die feestelyke
v. Christus opuarende
int hoghe alla ende ley
den die vanghemissen ghe
uanghen. a. **ad nigt an**
Wader ick heb dynē naē
den mensche gheopebaert

die du my gaueste mi
bid ick voer hem nyet
voer die werelt wat ick
gae totty. a. **Collecta**

Almachtighe god
wy bidden gheest
daronnes ghemoets me
ninghe alsoos aendach
tich sy daer die glorio
se meester nae d' hoerh
tyt van huyde in ghe
gaen is op dat sy daer
come metter wandelin
ghe daer sy toe tydet met
ten gheloue Quermids
vande heylighen cruce
an Christus is verresen
vanden dooden thant
en sterft hy nyet die doot
en sal hem voert meer
nyet verhoeren. Want
dat hy leuet dat leuet
hy gode. a. a. **v**. Laet mi
segghen die ioden hoe
die ridders behoedende
dat graff verloren den
coninc totter leghe stat
des steens waer om dat
sy nyet en behielden die
leye der gherechticheyt
off sy gheuen de begrave

weder off sy aenbeden
den verrisende met ons
segghende **Waxt. v.** seg
ghet inden gheslechte a
dat die heere heuet ghe
regneert inden houde. a.

God die ons **Collect.**
in die verrisenssepi
totten ewighen leuen v
maerste hore ons optot
ten myster onser salichz
die tot dynre rechter sy
de mede sit om dat hy
die om onsen wille qua
ghoerdelt te wesen ons
omwi. moet dat oerdel
bou te gheuen **Jhs xps**
dynen soen onsen heer
Ame va alle heylighe
an Tewighe licht sal
lichte dyne heylighe he
alla en die ewicheyt d
tyden. a. a. a. **v** verblit
mide heer en verbughet
ghy rechtuerdighe. a. en
glorieert al ghy gherech
tighe van herten **Alla**

God die **Collect.**
ons die volbruech
dighe hoerthyde ons hen

verrisensse en synre he
meluaert hebste Doen
vieren ghy ff dynē knech
ten dat sy ouermits al
dynen heylighen ghebode
die ghenade des heylighe
gheests die toe comende
is met ghepuerden ghe
moede verdienen moete
te ontfanghen **Quimds**
den seluen **ad copleto**
an **Q** ihu verlosser
Tot nu dinnittis **an**
Alla Christus varende
op mit hoghe. a. ende
leyde die vanghemisse
gheuanghen. a. a. **Ter**
mette **Inuitoru** **Alla**
Den opclimenden romck
inden hemel Coet laet
ons aenbeden. a. **p.** **Q**
ewighe alte ouerste romck
In p^o n^o an **Q** god dyn
grote moghentheyt is v
heuen boue die hemelen
alla ps Dne dñs nr vñ.
an Die heere is in synen
heylighen tempel die he
is inden hemel **ps** In dno
confido. **x.** **an** vande hoerch
sten hemel is syn wtgack

ende syn wederloop a.
ps Celi enarrant xpm
v. Die heere worde ver
 heue in dynre macht
 a. en wy sullen singhe
 ende louen syn doehde
 alleluia. **lectio prima**

M yn alre heeste
 broeders naeder
 saligher ende glorioser
 vrisinghe die warach
 ghe tempel gods otbode
 vanden boesheyt d' iode
 ende weder verwecket
 met godlyker moghenit
 in dynen daghen so is
 vervult dat ghetal van
 viertighe heyligher dage
 gheschiedet met alre heyl
 lich ordinancten tot nut
 ticheyt onser leeringhe
 ingheset op dat doe va
 onsen heere die merrin
 ghe des lichamelike te
 ghenwoerdicheyt wert
 verlenghet binnen de
 ser tyt dat gheloue der
 verrisinghe worde met
 nootkrustighen leeringe
 gheuesticht. **R.** Naesyn
 re passie openbaerde
 hy hem xl. daghe en
 ons heen ihu xpi in welk
 vrisinghe

sprack met hem vande
 vrtz gods a. Ende een
 wollze ontfintz he va
 horen oghen. a. v. Ende
 al eetende gheboot hy he
 dat sy van Iherusalem
 nyet en souden scheid
 mer verbeiden die ghe
 loeste des vaders Ende

Want lectio secunda
Die doot xpi hadde
 die herten vrede disapu
 len verstoert ende in een
 rehande laught des wa
 trouwens hadse bedruet
 want hoer herten met
 doefheyden beswaert wa
 ren vanden swaere py
 nen des cruas van dien
 dat hy den gheest gaff
 ende vander begravinghe
 des dooden lichaems
R alle schoenheyt des
 heeren is boue de sterre
 verheuen syn schoenheit
 is inden wolke des he
 mels ende synen naem
 blyuet ewelyke. a. v. Iet
 en sy dat ick henē gae
 die woester en sal nyet co
 men Ende als ick opghe
 en daer sijn aensagē wort
 hi opgeheue. a.

nomen werde dan sal
cken v seyn den Ende

Want **lectio tertia**
doe die heylighe
vrouwen als die historie
des euagelys gheopen
baert heeft. boetsapten
den scoen van dat gras
ghewentelt te wesen dat
gras ydel vande lichte
ende die enghelen ay
ghe te syn den leuenden
heer. hoere woerden
dochten den apostolen
ende anderen discipule
vsiende dinghen ghelyk
syn **R** heere werde ver
heuen a. in dynre mo
ghentheit. a. **v.** wy
sullen singhen ende lo
uen **In In n^o n^o ant**
heere werde verhuert
in dynre doecht wy sul
len singhen ende louen
a. **ps** Dñe in virtute
tua **xx** **an** Jch sal dy v
heffen heere wanttu my
ontfaen hebste heere a.
ps Exaltabo te domine
xxix **an** God clam op
in volhertelyke blyscap

ende die heere inderste
men der basunen. a.
ps Dies gentes **xvi** **an**
Cristus clam op in dat
hoghe. a. ende heeft die
vanghemisse gheuangē
alla **lectio quarta**

Welcke twiuelacht
gheheit van men
schelyker crankheit
gheneyghet te vallen
en soude emer die gheest
der waerheit in gheen
sins inden borsten syn
re predicaren hebbe la
ten syn haddet saerke
gheweest dat die beane
te sorchuoudicheyt ende
die sorchuoudighe ond
vyndighe niet gewor
pen en werde die funda hadde
menten onses gheloues
R Het is tyt dat ick
weder keere totten ghe
nen die my ghesmit heeft
seydet die heere En wilt
niet bedroeft wesen op
dat v herte niet vstoert
en werde **Jch** sal den va
der voer v bidden dat hy
v behoeden moet a. a.

Vrede laet ick v my
nen vrede gheue ick v
Jck sal **Lectio quinta**

Hier om onse **āsto**
vinghe ende onse
anxten is gheraden
inden apostolen wy syn
in dien manne toghe
die bosc valsheyde en
teghen die argumete
der aertlicher wysheit
gheleert hoer ghesicht
heest ons onstich gena
ket hoer hoeren heest os
gheleert hoer handelinge
heest ons gheuesticht
Rhy clam op mit hoge
a. ende heest die vāghe
nisse gheuanghe gebrocht
ende den menschen ga
uen ghegheuen. a. a. **v.**
God clam op in spre
kelyker volre vruchtbe
ende die heere inder ste
mer der basunen Ende

Haer os **Lectio sexta**
dencken der godly
ker ordinermghe der
serbaerlyker lancsomly
der heyligher vaderē vā
hem soe is ghotwuelc op
dat van ons nyet ghenwi
uelc en soude worden.

Hier omme myn alre lief
ste brueders die daghen
die gheleden syn tussche
der verrisenisse ende der
opuaert en syn nyet met
ydelen loep ghegae mer
grote saaramente syn in
dien gheuestigheit grote
hymelyckheyden syn
daer in gheopenbaert
R En laet v herte nyet
verfaghet wesen ick gae
totten vader ende als ick
van v opghenomen ben
sal ick v seynden. a. Den
gheest der waerheit ende
v herte sal verblyden. a.
v. het en sy dat ick van
hier gae die troester en
sal nyet comen de gheest
In 3° n^o aⁿ Du byt seer
vhuegtiet. a. bouen alle
goden. a. **ps** Dⁿs regna
uit exultet xvvi **Aⁿ** die
heere is groot in syon. a.
Ende hoghe bouen alle
volke. a. **ps** Dⁿs regnaut
inasantur xviii **Aⁿ** die
heere heest inde tempel
alla berē yt syn stoel. a.
ps bⁿdir a^a cⁱ aⁿ God
clam op in sprekeliker

volre vruethden a. en
die heere in die stemme
der basunen a. **Marcus**

In dier seuende lesse
tyt daer die elfio
gheren ten eeten saten
soe openbaerde hem jhs
ende ver weet hem hoer
onghelouicheyt en die
hathygt hoers herten
Want dien die sy ghe
sien hadden dat hy ver
resen was en gheloefde
sy nyet Ende tander

Omelia gregorij

Dat die discipulen
die verrisemisse ons hee
ren traechlyke gheloef
den dat en was nyet al
leen hare lude want hz
mer oertz mede alsoe
te segghen onse toerome
de vasticheyt Want ou
mits dat sy twiuelden
soe wort die verrisemis
met voel bewysinghen
openbaer ghemaerkt
Ende als wy die lesen
ende bekennē wat is
dat anders dan dat wy

Van hare twiuelachtig
heyt ghestart werden
R Die heere heuet
idie wolken syn opclim
minghe gheset hy wan
dert bouen den vloghede
der wynden a. **v.** h. yma
ket syn enghelen ghoefte
Ende syn diures te vla
me des vuers hy wan
dert **Die achte lesse**

Maria mag
dalena die rechte
te voert ghelouede heuet
mi min gheuordert da
thomas du langhe in
twiuel stont Want hy
die lytken der wonden
ouer mids den twiuel
tastede ende heuet daer
mede die wonden des
twiuels van onsen her
ten verdreuen **R** En
laet v herte nyet v stoet
werden icht gae totten
vader ende icht sal v syn
den den gheest v waer
heyt ende hy sal v leeren
welck die ghebode des
leuens syn a. **v.** Jtz sal
de vad bidden en hy sal

v eenen anderen gheest
gheuen En die ix lesse

Om die waerheyt
van ons heeren v
rifenisse te bewyfen soe
staet ons te merckē wat
lucas daer om vertellet
ende seyt Al eetende ghe
boot hy hem dat sy vā
Ihūm nyet en scheidē
Ende royt daer nae wert
hy op verheuen dat syt
saghen ende een wolke
ontsmeken vā horen
oghen **M**er het die woer
den ende teykenē dē sin
die daer in verborghē
is Al eetende wort hy
opghelichtē hy at ende
clam op op dat hy die
warachticheyt des vles
sches metten bewyse des
eetens gheopenbaert sou
de werden **R** Gaet in
al die werelt ende p̄dicet
ende segt a Soe wie ghe
loeft ende ghedoept wert
die sal behouden werden
a. a. a. v. In den name des
vaders des soens ende
des heylighen gheestes.

Soe ad laudes Ant

Sy saghen dat hy op
ghenome wort ende
een wolke ontfmick hē in
den hemel. a. a. **D**oe sy
inden hemel saghe syde
sy dat hy ghinz a **an**
Ghy manne vā galilee
wat siet ghy inde hemel
dise Ihus die van v in
den hemel op ghenome
is hy sal alsoe weder
come. a. a. **v**erhoghet
den conick der conighen
ende segt gode loff. a. a.
Mer opgheboerde hā
den wort hy inde hemel
gheuert ende benedi
dense. a. **Capittel**

Dat y erste sermoe
o theophile heb icht
ghemaect van al dat
Ihus began te doe ende
te leeren thent inden
daghe daer hy synen a
postolen die hy vore
hadde oimts dē heyl
lighen gheest gheboet
en op ghenome wort

·p. Du xpe. **·v.** die heere
inden hemel. a. syn stoel
heuet hy bereyt. a. **ad bñ**
durān Ich clym op tot mi
nen vader ende tot uwe
vader tot myne god en
tot uwe god a. **Collect**

Almachtighe god
wybidden vleen
ons dat wy die ghelo
uen dat dyn onuyghen
soen onsen verlosser hu
den op desen dach tot
ten hemel gheclōmē is
dat wy mit hem mitte
ghemoede in hemelsche
dinghen moeten wonen
ouermdis den seluen
Suffragia als voer
metter collecten als in
die yerste vesper **Totte**
ghetyden thent pmyte
ven ymen nu dat die
sterre metten anderen
naeuolghenden Int ey
de Glorie sy dy heere
die bouen **an** vanden
laudes **R** xpe leuede
·v. die bouen die sterre

gheclommen biste. a.
Ihus **Tott. iij. Cap**
gheboet den apos
tolen al oetende dat sy
van Iherusalem nyet
en schyden mer vbey
den des vaders beloef
te die ghy ghehoert hebt
seyde hy doer myne mot
R Christus clam op in
dat hoghe a. a. **·v.** Ende
heest die vanghemisse
gheuanghen a. a. **·v.** God
clam **ad sextum Capiz**
Ghy sulr die cracht
des heylighe gheest
die van bouen in v comē
sal ontfanghen ende we
sen myn ghetughe in Ie
rusalem ende in al iudee
ende samarie ende totte
eynde der werelt Ende
doe ihus dit gheseyt had
de sagten sy dat hy op
ghenomē wort en die
wolken ontfmcken vā
haren oghen **R** God
clam op in onsprekely
ker volre vruethe. a. a.
·v. Ende die heere in

die stemme der basunē
V. Die heere **tott ix cap**

O hy mānen van ga
 uleen wat siet ghy
 inden hemel Dese ihus
 die van v inden hemel
 op ghenomen is hy salal
 soe wedercomen als ghy
 hem inden hemel hebt
 sien gaen **R.** Die heere
 heeft inden hemel .a .a
S. Syn stoel bereyt .a .a
S. Christus is opghe
 uaren **In n^s vespis** **Ant vā**
 de laudes ps Dixit dñs
 metten vier naeuolgedē

Het is een **Caplm**
 groot sacrament
 dat gheopenbaert is in dē
 vleysche gherechtidicht
 inden gheeste den engelē
 gheopenbaert den mēsche
 ghepredict het is berwe
 relt ghelouet ende opghe
 nomen in die glorie **ime**
Die feestelyke S. Chris
 tus is opgheclom men
ad mgt an **O** coninck der
 glorien o heer d' crachtē
 die huden seghe uechter
 bouen alle hemelen op
 gheuaren biste en wille
 ons nyet laten wesen mer

seynde in ons die beloeffe
 des vaders den gheeste
 der waerheyt .a . **O**pren
pinxter auont **ad vs**
 op die ps vādē daghe **an**

Ooem heylighe gheest
 Suulle die herten
 die trouwelyke in dy ghelo
 uen Ende ontsteckt in
 hem dat vier dynre mē
 nen du die die heydene
 in alre tonghen v gadert
 houet in eenicheyt des
 gheloues .a .a . **Caplm**

Als petrus spract
 soe viel die heylige
 gheest op hem allen diet
 woert hoerden ende die
 ghelouighe vuter besnydi
 ghe verwonderde die mit
 peter quamē want in die
 gheslachte die gracie des
 heylighen gheest ghestor
 tet is **R.** Die heylige geest
 wgaende vande throen
 heuet onsenlyke Doer
 gaen vierapostolen berf
 ten een nuwe token der
 heyligheyt **Dat** in hore
 monde wordē gheborē
 manieren van alle tōgē

v. Dat godlike vuer is
 toe gheromen nyet brā
 dende mer verlichtēde
 ende gheuende gauen
 der salungghen **Dat in**
v. Coem sceppe **v.** Die
 gheest des heeren a hest
 verbult den omloop der
 werelt **a. ad nā** yck en
 sal v nyet achter laten
 als wesen a yck gae en
 come tot v. a. ende v her
 te sal veruuerghden. a.

Almarthi **Collect**
 ghe god wy bidden
 ghif dat dat schynsel dy
 ve daerheyt op ons blinc
 ke ende dat licht dyns
 lichtes moet vestighen
 hoer herten metter inlich
 tinge des heyligē geest
 die ouermits dynre gra
 dien verboren syn **Ouer**
mits Suffragien van
 den heylighen cruce **xps**
 is verresen **v.** Segghet
 inden gheslachten **Coll**
O god die ons als voer
 op ons heren hemeluaer
 auont **van alle heyligē**

añ **Tewighe licht v. v**
 blyet inden hoer **Collect**
Almarthighe ewige
 god leyde ons tot
 ten gheselschap d' hemelker
 blyscappē op dattu lactse
 ingaen dyn ryke die v
 boren syn inden heyligē
 gheest ende ouermits
 dat ghebet alle dynre he
 lighen moet derwaerts
 comen die nederheyt des
 aidden daer voer is ghe
 gaen die hoetheyt des
 herden **Die mitti leuet**
v. Des seluen **totter cō**
pleet alle die ortane
 doer ymen **Coem scep**
per Tot nūc d' nmittis
Allā Die troestor die
 heylighe gheest **a. Die**
 sal v alle d'inghen leere
 allā **Inuitatorū** Allā
 Die gheest des hoeren
 heeft verbult dat vrede
 begryp d' aerde **Coemt**
 laet ons aenbeden **a.**
v. **Alchans** was **xpus**
Die noctur/añ Daer is
 haestelyke ghemaect **vādē**

hemel een gheluyt eens
 gheueel d'ich gheestes a a.
ps Magnus dñs xlvij.
v. O god maect vast dat
 tu in ons ghebrocht heb
 ste van dynen heylighen
 tempel die in iherusale
 is a a. **ps** Exurgat deus
 lxxij. **v.** Sende wt dy
 nē gheest ende sy sullen
 ghestapen werden ende
 du sulck vernieuwē dat
 aensichte der aerde a a
ps benedic tñ **v.** Die
 gheest des heere a heuet
 vervult de smeloepe der
 aerden a **iohānes. i. lesse**

In dier tyt seyde Je
 sus synen discipule
 die my minnet die hout
 my sermoen ende myn
 vader fallen minē en
 wy sullen tot hem comē
 ende een woninghe by
 hem maken Ende tanc

Omelie gregory
 lieue brueders ge
 noeghet die woerde des
 lesen des euangelys tot
 telyck te ouerlope op

dattet daer nae gheorloft
 sy langher te marre in
 die bekonunghe soe
 groter feesten want hyde
 is die heylighe gheest
 ghecomen met eenē has
 tighen ghelude op die
 discipulen ende heest
 die herten der vleysche
 lyker menschen verwa
 delt in synre lieften **R**
 Doe vervult ware die
 daghen van pinxteren
 doen waren sy altesamē
 ende spraken a. Ende
 thant wasser ghemaect
 een ghelut vanden he
 mel. **alā** Ende als een
 vuysschende gheest ver
 bulde hy al dat huys
 a a. **v.** Sy syn al vult
 meten heylighe gheest
 Ende begonnen te spre
 ken Ende **lectio secūda**
Ende die vierighe
 tonghen die vā bū
 ten schenen syn binnen
 worden brandende herte
 want doen sy god ont

vinghen inden ghesichte
des vuers soe branden
sy saftelyke by synre in
nen Daer aff spreect Johā
nes god is die minne hier
om die god met ganser
herten beghert charis
keuet hy dat hy minnet

R Hy syn al vervult mit
ten heylighen gheest en
begonnē te spreken alsoe
hem die heylighe gheest
gaff te spreken ende die
voelheyt der sprekers
vergaderde a. v. Die
apostolen spraken met
menygherhande tonghe
die grote dinghen gods
alsoe *Lectio tertia* :..

W ant myemont en
soude gode moghe
minne en hadde die met
dien hy minnet Siet vā
vallen wert gheoysschet
off ghy god met ganser
wouwen mint ende met
sekeren herten antwoer
dy utz minne hē Ynde
beghine vanden lessen

hoorde ghy daer die
waerheyt seyde Die
my minnet die houdt
myn sermoen **R** Die
heylighe gheest wgaen
de vanden throen heeft
onsienlyke doergaen
der apostolen borster
ende nuwe teyken der
heyligheyt **D**at m hore
monde gheboren worde
manieren van allenton
ghen a. v. **D**at godlike
vier is ghetomen nyet
brandende mer verlich
tende ende gheue gauen
der saluinghe **D**at die

Als die da laudes
ghen van pmxerē
vervult waren waren
sy alle te gader sprekende
a. an Die gheest des hee
ren heeft vervult dat o
meloep der aerde a. an
alle syn sy vervult mette
heylighen gheest ende be
gonsten te spreke a. an
Ghy fonteyne ende alle
dinghe die daer berwert
werden inden wateren

segghet gode louesant
a. **V.** Die apostolen spra
ken met menigherhan
de tonghen die groote
dinghen gods .a. a. a.

Als die **Capittel.**
daghen van pinxte
ren vervult ware allen
die discipulen waren te
gader in eenre stede da
wort haestelyke gemaat
een gheluyt vande he
mel als eens toeromede
gheweeldich gheests en
heest vervult al dat huus
daer sy sittende waren
v. Die omeloep **v.** Die
gheest die troester a. sal
v alle dinghen leere a.
ad bnd an Ontraet de
heylighen gheest **S**oe
wie ghy die sonden **v.**
laet dien sullen sy bla
ten syn a. **Collect :**

God die huden des
daghes die herre
der ghelouigher met in
lichtinghe des heylige
gheest hebste gheleert **v.**

leen ons inden selue goet
te gherechte dinghe te
sinaken ende alsoes va
synen troeste verblyden
Ouermids den seluen
Suffragien als voer
metter roll in die verste
vesse totter pinen **v.** **Coe**
stapper mitten and dar
de ende dat laste vers
Ende alsoe tot allen ty
den beghinende dat par
te ende dat eynde vade
middel hadden dorden
als voer mette laosten
an als die daghe **R.** xpe
leuende. **v.** Die ghesent
hebste den troester den
heylighen gheest **Totter**

Si **terne capitulu**
syn vervult mette
heylighen gheest ende
begonsten te spreke mit
menigherhande tonghen
als hem die heylige geest
gaff wt te spreken **Rm**
Die gheest des hoere a.
v. heeft vervult den on
loop der aerde. **v.** Die
gheest onder vynt :

479

D *Ad sextam Capitulum*
at woert des heere
wert wyde ghesaget in
allen vyke ende die dis
cipulen worden vervult
met blyscap ende mitte
heylighen gheest. *R.* Die
gheest onderwyndt alle
dinc. *a. v.* Oock die
diepheden gods. *v.* Die
gheest die troester. *Ad*

D *ie nona Capitulum*
mine gods is wi
de gestort in onsen herte
byden heylighen gheest
die v ghegheuen is. *R.*
Die gheest die troester
a. v. Sal v alle dinge
leeren. *v.* Die apostolen
hebben ghesproken met
menigherhande tonghe
a. die grote dinge gods
a. ter and vesse. *An* van
de laudes. *ps.* Dixit do
minus metten anderē
vā naeuolghende. *Mer*
die vierde. *an* Dese die
metten nyen tonghen
spreken syn galileusche
lude ende die serpenten

sullen sy ewertig brenghē
alla. *Capitulum.*

Off die gheest die
ihm verwekede
vanden doode in vwoet
die ihesum verwekede
vanden doode sal leuede
maken uwe sterflike
lichemē ouermits synē
gheest die in v woent
v. Coem schepper. *v.*
Die gheest des heeren
ad migt an Ghy hebt ghe
hoert dat ick v seggede
Ick gae ende come tot v
waert sake dat ghy my
minuede ghy soue v yn
mer verblyden wat ick
gae totten vader want
die vader is meerre dan
ick ben. *a.* Suffragien
ende compleet als voer
Maendactis nae pny
teren Inuitatorū *ymē*
an ps vs al die weke
doer als opten dach

I *Johannes verste lesse*
in dier tyt seyde Ihs
synen tongherē. Alsoe he
uet god die werelt ghe
nint dat hy synē camge

soen gaff op dat soewie
in hem ghelouet nyet v
loren en werde mer heb
be ewich leue. En tander.

HAugustyns omeli
Het is te merke dat
onse heer die selue om
ghen spreket vande gods
soen die hy te voren ghe
sproken hadde van des
menschen soen segghede
op dat al die ghene die
in hem gheloeft nyet v
loren en werde mer heb
be dat ewighe leue wat
volcomelyken die selue
onse verlosser ende ma
ker die wesende is gods
soen voer alle werddē
is gheworden des me
schen soen in dat eyde
der werelden op dat
die ghene die ons by
synre godlyker moghet
heyt gheschapen had te
ghebruken die salicheit
des ewighen leuens sou
de ons weder maken
ouermidts broescheytō
ser menschelychheit te v
crighen dat leuen dat

wy hadden verloren. **R**
Ick en sal v te hant nyet
keeren knechten. Want
in myn vriende ghy hebt
alle omck bekent die ick
ghewracht heb mit mid
del onder v a. Ontfaet
den heylighen gheest in
v den troester hy ut die
v die vader seynden sal
alla v. Die gheen die
ghy haer sonde v gheeft
dien werden sy v gheue
Ontfaet die tweede lesse

Ende daer volcht
nae. Want god
en heeft nyet ghesynt sy
nen soen dat hy oerde
len soude die werelt
mer dat die werelt ou
mits hem soude bliue be
houden ende daer om
alsoe voel alser in eenē
meester is van medicinē
is hy ghetomen ghesont
te maken die sietken
mer wy verderne wat
wy nyet en houdē des
meesters ghebode. **R** In
den lesten daghe der

feesten seyde ihūs die
 in my gheloeft van des
 buke sullen vloyē vloe
 de des leuendighē wa
 ters Mer dat seyde hy
 vanden heylighen gheest
 welck ontfanghen soude
 die gheen die in hē ghe
 loefden .a. a. **v.** Die dorst
 coem ende drincke ende
 leuendighē waterē sul
 len vloyen vā synē buke

Mer dat die derde lesse

Hy is ghecomen te
 behouden die werelt
 waer om is hy ghehey
 ten behouder der werelt
 anders dan dat hy behou
 den soude die werelt niet
 dat hy die werelt orde
 len soude Du en wilste
 nyet behouden syn vā
 hem wt dy seluen saltu
 gheoerdelt werde ende
 wat sal ick segghen du
 sulste gheoerdelt wden
 Siet wat hy seyt Die
 gheloeft in hem die en
 wort nyet gheoerdelt in
 die nyet en gheloeft wat

hadstu ghehoeyt dat hy
 daer nae segghen soude
 anders dan die sal ghe
 oerdelt werden Mer hy
 seyt die is alrehanis ghe
 oerdelt **R.** Leeringhe en
 wysheyt heeft hem die
 heer gheleert .a. die gra
 de des heylighē gheests
 heeft hy in hem gheuef
 tighet ende mer vstant
 heeft hy haer herten ver
 vullet .a. a. **v.** Die goest
 des heeren heeft vult
 den omerighe d erden
 ende dat alle dinct ont
 hout heeft wetentheyt
 der stemme Ende mit
 tot **k.** An. cap. y. en v al
 die weerk doer al optē
 dach tot **bnd.** an alsoe
 heuet god die werelt
 gheminet dat hy synen
 eengheboren soen gaff
 op dat alle die ghene
 die in hem gheloeft
 nyet verloren en wer
 de mer ewich louen heb
 be **alla Collecta:**
God die dynē apen

hebste ghegheue de den
heylighen gheest verleen
dyne volke werdzelyck
heyt der goddienstigher
gheboden op dat **dienstu**
ghegheue hebste gheloue
dian wulste oock verleenē
vrede **Quermis den selue**

Totten ghyden al die
weke als opten dach sond
die ock diemen hout va
elcken daghe **T**ott ves
per an **ps** cap y en is
alle die weke als opten
dach **tot magt an** Te
hants en salick niet vele
met v spreken want deser
werelt prince comt en
in my en heeft hy nyet
sizer op dat die werelt
bekenne dat ick den vad
mine en als my die vad
dat ghebot ghegheuen
heeft alsoe **Do ick alla**

Dinxdaghes **Johannes**
in dier **verste lesse**
tyt seyde ihus syne
discipulen voerbaer voer
waer seg ick v die nyet
in die straeps koy in en

gaet door die dore mer
van andersins indimmet
die is een duff ende een
moeder **Mer die** igact
daer die dore die is een
harde der scapen **Ende**
fander **Augustyn omelie**

Onse heer Ihesus
heeft dese omghe
tamen ghebouue die hier
ghelesen werden in deser
parabole om die veynde
houerdighe ende onghe
neselyke wyse sotticheyt
der pharizeen die hem v
maten te sien nochtant
dat sy blynt waren welc
ke parabole dat hy hem
heeft gheverdicht te be
duden want syse nyet en
veestonden In welcker
parabolen iset saeck dat
wyse wael merken hy
ons salichlyck vermaent
nyet te glorieuen in men
schelyker wysheyt noch in
werdicheyt der seede mer
in die oetmoedicheyt des
kerstens gheloues die in
chrysto nyet off en is **R**

Als gheromen is die troest
 ter die gheest d' waerheyt
 Die sal berispen die we
 relt vander sonde en' recht
 uerdicheyt ende vanden
 oerdd. a. a. v. Het sy dat
 sauk ick en gae en werch
 die troester en sal nyet
 comen als ick ghenome
 ben van v soe sal icken
 v seynden Die die ijless

Die seker hope altoos
 wel te leue die en is
 niemant het en sy dat
 saerk dat hy bekenne
 dat leuen dat christus is
 ende doer die dore ingae
 inder kopen der scapen
 Doer in die scaeps kope
 gheloest ende verstaet
 die heylighe kerke cristi
 te wesen Soe wie gae wil
 inder scaeps koy die sal
 gaen doer der dore dat
 is ouermits xpm ende
 moet predyken christu
 waer god ende waer gods
 soen te wesen **R** Daer
 is snellyken vanden he
 mel een gheluu't gheworde

als eens vierichs toerd
 menden gheests daer sy
 saten a. Ende sy syn alle
 verbult metten heylighe
 gheest sprekende die gro
 te dinghen gods. a. a. v.
 Ende in hem openbaer
 den ghedeylde tonghen
 ende als vuer sat hy op
 eene yeghelyck van hem
 Ende sy die derde lesse

Hyen moet nyet alle
 xpm prediken mer
 oerk soeken die glorie xpi
 nyet die syn Want voel
 luyden soeken hoers sel
 ues glorie hebben die
 scapen xpm meer zystroy
 et dan versament wat
 die dore xpus onse heere
 is oetmoedich Die in
 dese dore gaet dien iset
 noot dat hy he oetmoe
 dicht op dat hy in mach
 gaen met heelen hoefde
Rinden apostolen open
 baerden ghedeylde tonghe
 recht als vuer alla Ende
 die heylighe gheest sat op
 een yeghelycken van hem
 alla alla. v. En die aplen

begonne te spreke mit
menygherhande tonge
die grote dinghen gods
Ende die heylighe **ad.**
bnd an Ick ben die doer
segghet die heere soeme
doer my in gaet die sal
behouden werden ende
sal weyde vanden alla

Heerere wy **Collect**
Dat ons by moet
syn die cracht des heyl
ghen gheestes die onse h
te goeder tierlyke reyne
make ende bescherme
voer al dat ons teghe is
Quintus den Tot nig
aüt Soe wie my minet
die sal my leernighe hou
den ende myn vad sal
en minnen ende wy sul
len tot hem comen ende
ken woninghe by he ma
ken **a. woensdach johā**

Kms die eerste lesse
n dier tyt seyde Jhs
synē discipulen nic mont
en mach tot my comen
het en sy datten die vader
trecke die my gheseynt

heest ende tander **omelia**

Wat is **Augustini.**
Dat te segghe nie
mont en mach tot my
come het en sy dattē die
vader trecke die my ghe
seynt heest Die coenit die
die graacie gods voer coet
den welcken laet ons seg
ghen metten pphet Syn
barmherticheyt sal my
voer come ende and wer
ue Syn barmherticheyt
sal my nae volghē Sy
sal voer comen den wil
ende sy sal dat volbrēge
naeuolghen **R** leernighe
als voer opten maē dach

Die tweede lesse
Die werket die vad
toren soen die daer om
ghelouen inden soen wat
sy dencken dat hy god
heest tot eenē vader God
die vader heest ghewō
nen een soen he ghelyck
ende die dencket ende
inden ghelouet ghe
uoelt ende ederkauwet
den soen in welcke hy ge
louet heuet te wesen ghe
lyck den vad dien trecket

die vader totten soen **R**
jck en sal v nyet laten
als wesen ick sal weder
tot v comen a Ende v h
te sal verbyden a a. **V**
Drede laet ick v myne
vrede gheue ick v Ende

Die die dordelesse
was ghetoghe vā
den vader die seyde Du
biste xpus die leuende
gods soen welcken die
heer seghede S alich bis
tu symon bariona wat
vleesch noch bloet en he
uet dy nyet gheopebaert
mer myn vader die in
den hemel is Dese ope
baringhe dat is die tref
kinghe **R** Die apostolen
spraken met menygher
hande tonghen die gro
te dinghen gods a. alsoe
als hem die heylige geest
wt gaff te spreken. a.
V. Sy syn alle suullet
metten heylighe gheeste
ende begonsten te spreken
alsoe als **Tot bndit aā**
Jck ben dat leuēde broot
dat vande hemel neder

comen ber soe wie van
desen brode eetett die sal
leuen inder ewicheyt en
dat broot dat ick gheuen
sal dat is myn vleesch vō
der werelt leuen **Allā**

Heere wy **Collecta**
bidden dat die troef
ter die van dy voert wēt
onse ghemoeude verlichte
ende inleyde sy in alle
waerheyt alle dyn soone
beloef heeft Die metti le
uet ende regneert **vō**
migt ā Die gheest die **vō**
vanden vader voert went
a. die sal my verclaren a a.
Die octaue van pinxtere
altemaal als opten dach
mer gheen **pm** noch collect
vande auant en houtmē
Ende men doet memori
vand heyligher drieuuldig
heyt in beyden vespere en
ter metten **Totter metten**
altemaal als optē dach mer
dit euāgeli **Johānes .i. lesse**

Leen nēsthe vanden
pharizeen een priuce der
ioden die myrodemus hiete
Side tand **beda omelie**

Als wy wter lesse
der heyligher eua
gelyen myn alre
lieffte broeders verhoert
hebben soe is gherome ee
prince der ioden des nachts
tot onsen heere begherde
met synre heymelyker toe
spraken volcomelyck te
leeren die heymelyke ver
borghentheyden des ghe
louen wes grofleyt hy
te hants yers wat wtrope
baren bewysen d tekenen
hy vstaen hadde *die ij lesse*

Welcke want hy wys
lyck pynde te vstaen
die dinghen die hy sach
gheschien van hem soe d
dient hy hoeghlyken te v
nemen die dinghen die hy
van hem vraechde Rabbi
secht hy wy wouen dattu
van gode gheromen biste
meyster Want nyemont
en mach die tekenen doe
die du doestte god en waa
m; *van hem Die dorde lesse*

Dan gode belyet hy
dan jhm gherome
te wesen om die hemeliche

meyster scap deser we
relt te bewysen hy ver
stont oeck dat god mit
hem ware want dat die
miraculen bewysden
mer noch en kenedes
hy nyet god te wesen
Mer want hy neestelyt
soe ghynck totte ghenē
den hy kenede ee mes
ter der waerheyt om va
hem gheleert te wden
soe is hy te recht op ghe
gaen tot kernisse synre
godheyt volcomelyck
van hem gheleert *die*
and vesp tot migt aljude
syn vervullet die daghe
van pinxteren a huden
openbaerde die heylighe
ghe gheest den discipule
inden vuer en gaf he
ghiffen der aenamer
gauen ende seyden se
m alle die werelt te pre
dyken ende te tughen
die ghelouet ende gedoyt
is die sal behoude werde
a. Dat ander als opte
dath *Die feeeste vande*

heylighen sacrament
an ~~1ste vsp~~

Ahrystus die heer
priester in ewig
heyden heuet geoffert
nae melchisedechs or
dinantie broot en wy
ps Dixit dñs ax Ant
Die ontfermer heuet
ghayse ghegeuen die
hem ontfien in gehoeth
nisse synre wonderliker
werken **ps Confitebor**
Cx an Itz sal ontfae
den kelck des heylghe
uers ende wt sal offerē
offerhande des loues
ps Credidi Cxv an
alsoe als die ionghe
olpbornē syn die kyn
deren d' heyligher ker
ken inde omeganck
der tafelen des heeren
ps Bti oies Cxxvij an
Die vrede set de eynde
der heyligher kerken
wt vetticheyt des coes
sadet ons die heere **ps**
Lauda yhm Cxlvij **an**
R Itz ben dat broot des

Capittel als hier na

leuens uwe vaders atē
hemels broot int woef
tynen ende sy syn doot
Dit is dat broot dat ne
der coemt vande hemel
wie hier aff eet die en
sal nyet sterue **v. Ick be**
dat leuende broot die
neder comē ben vanden
hemel wie hier aff eet
die en sal nyet steruen
mer ewelyke leuen Dit
is **y Smghe tonghe v.**
Du hebste hem ghegeue
broot vanden hemele
welcke broot alle genoeth
lytcheyt in hem heuet
Id mgt an O hoe suet
is heere dyn gheeste die
op dattu dyne sueticheit
in die kynder woudes
bewysen verbuilles die
hongherē met goede mit
ten brode ghegheuen va
den hemel ende laes die
verdriehghe ydel Wade
drienuoudicheyt en doet
men gheen memori tott
compleet alle die octaue
doer op die psalmē **an**

Die ghelouighe verme
 nich fouduicheyt vander
 vruchten des weytens
 vrens des wyns rusten in
 christo in vreden. *ps* Sin
 ghe tonghe *ad nūc dimissa*
 Den verwymende salich
 gheuen verborgte hemels
 broot ende eenen nieuwe
 name. *a. Invitatorum*
 denbeden wy xpm den
 coninck den heerstrappie
 heuet ouer die lude ende
 die vetticheyt des ghees
 tes den ghenen gheuet
 die hem eeten. *In i. n. an*
 Die heere gaff oen salige
 vruchte te sinake in synre
 vre synre doot. *ps* *Stus*
vir. i. an Die ghelouighe
 menschen ghememghou
 dicheyt syn rusten in xpo
 in vreden. *ps* *Quia inuota*
re nūc. an Die heere heuet
 ons vergadert met nom
 ghe des kelcs in welken
 god ontfaen wert en hy
 en heuet ons met verga
 dert metten bloede d' cal
 ueren. *ps* *Conserua x. an*
 Dat broot des hemels gaff hy
 hem die mensche adt dat

A. ps Die heilige

broot der enghelen. *Die*
verste lesse thomas vā
Die on aquinen
 ghemeten goede
 gauen der godliker mit
 heyden die ons ghegauen
 syn den kersten volcke
 die gheuen hem groote
 wurdicheyte want daer
 en is noch daer en was
 nye alsoe grote geboert
 off gheslachte die god
 hadde nakende alsoe
 als onse god ons by is
 Want die eengheborē
 den god die ons deelach
 tich woude wesen synre
 godlykheyden aen nā
 onse natuer op dat hy
 die menschen godlyke
 maken soude die men
 siche gheworden is. *R* Die
 menichte der kynder
 van ysrahel sal offerē
 dat lam te vesper van
 paessthen. *ende sy sullen*
 eeten vlessthe en broot
 sonder gest. *v.* Onsen
 paessthen xpus is ghe
 offert eeten wy dā lech
 lyke inden broode der

suuerheyden ende d'waer
 heyden **En die ij. lesse**
Ende hier en boue
 dat hy aen nam
 in ons dat heuet hy al
 ghegheuen tot salicheit
 Want om ons te blisse
 heuet hy gheoffert gode
 de vader syn lichaem
 inden ontuer des cruces
 ende hy heuet syn bloet
 ghestort in een roep en
 in een doepsel op dat wy
 verlosset souden werde
 vander onsaliger knecht
 telyckheit ende gheren
 nighet souden werden
 van allen sonde **¶** Ghy
 sult eeten vleesch ende
 ghesadet werden vabro
 de Dit is dat broot dat
 v die heer telen gaf. **¶**
 Moyses en gaf v myet
 dit broot vande hemel
 mer myn vader gheeft
 v dat warachtighe broot
 vanden hemel Dit is
Die derde lesse
 Ende op dat die ghe
 husegemisse alsoe groots

weers in ons stadeltke
 soude bliuen soe heuet
 hy after ghelaten den
 ghelouighen menschen
 syn lichaem tot eere spy
 sen ende syn bloet tot e
 nen drank onder die
 ghedaente des broots
 ende wyns **¶** Helyas
 sach tot synen hoefde
 broot dat onder die af
 schen ghebarken was en
 stont op ende adt ende
 drante Ende wander
 de in sterckheit d' spy
 sen totten berghe gods
¶ Wie dat eet vade
 sen brode die sal celyck
 leuen Ende **Die and nort**
an Die heere moet ge
 dencken ons offers
 ende onse offerhande
 moet vet werden **ps** Ex
 audiat. xij. **an** Die ta
 fel des heere wert ons be
 reijt weder alle die ghe
 ne die ons bedrucken
¶ Dns regit xxij **an** Die
 leckerlyck eeten vander
 tafel des heere moeten

gheluyt gheuen inden
stemme der hogher vro
lytcheyt **ps** *Quæ admo
dū xli* **An** hy spyf dese
van betticheyt des roems
ende sadense vande steen
met homit **die mij lesse**

O duerbaer ende wo
derlyke werstap
ende o salighe werstap
vervullet mer alre sue
ticheyden want wat
mach duerbaerre wesen
dan dese werstap in wel
ker nyet en coemt te of
fer dat vleysche d'ral
ueren ende der bocken
als willeneer inder wit
ghewoenlyt was te offe
ren maer xpūs warach
tich god wert ons voert
ghebracht te nuttighe
wat is wonderliker dā
dit sacrament want in
desen sacramente soe
worden broot ende wy
van horen wesen swan
delt inden lichaem xpi
ende synē bloede Ende
hier om is xpūs volmaect
god ende mensche on
die ghedaente des dey

nen broots **R** **D**at broot
dat irtz sal gheuen dat
is my vleysche om dat
lenen der werelt hier o
kenen die ioden en sey
den hoe mach hy ons
syn vleysch gheuen teten
v. **D**at volck sprack we
der den heere onse ziele
waldit van deser lichter
spysen hoe **die v lesse.**

Christus wort ghe
gheten vanden
ghelouighen menschen
mer hy en wort nyet ge
soert want al wert
dat sacrament gedelt
christus bliuet nochtā
gheheel onder eltz stur
kelkyn **Daer** syn oert
toe ualle sonder onder
stant van materien op
dattet gheloue stat heb
be almen dat sienlyt
is onsenlyt **Neemt.**
dat verborgten is on
der vrenide ghedaente
ende op dat die simen
nyet bedraghen en wer
den die daer aerdelen

van toen alle die sy be
 kernē **R** Doe sy hoer
 auontmael deden Jhus
 nam tbroot ende bene
 videt ende brackt ende
 gaff synen iongheren
 ende seyde **N**ee mit ende
 setet dit is my luthae
v. Die mamen myns
 tabernakels seyde wie
 sal gheuen vande vleys
 sche dat wy versadet is
 den **N**ee mit **Die vij lesse**
Gheen sacrament
 en is saligher da
 dit waer van die sonde
 werden ghereynt ende
 die duerhden werden
 ghemeerret ende dat
 herte vet wort van on
 uloedicheyt alre godly
 ker gauen **E**nde dit
 saaramente wort ghe
 offert inder heyligher ker
 ken voer leuende ende
 voer dode ende voer alle
 op dattet hem alle vrome
 dat voer salicheyt alre
 menschen in gheset is

Ihesus nam den
 kelck nae de auontmael
 segghende Dese kelck is
 dat nye testament in
 mynen bloede dat doet
 in mynre ghehoghemf
 se **M**et eenre memori
 en sal utz ghedachtich
 wesen ende myn ziel
 sal smelten in my **D**it
 doet **J**u in noctur an
 Jtz sal ingaen totten
 outaer gods Jtz sal ay
 tum nemen die myn
 isghet vernubet **p**s
Judica me xlij. **an** die
 heere spysede ons na vet
 ticheyt des coerns en
 hy sade ons wten steen
 met homich **p**s **E**xulta
 te lxxx **an** **v**ut dynen
 outaer heere nemē wy
 xpm in wun onse herte
 ende onse vleysche hem
 vlydet heeft **p**s **Q**uan
 dilerta lxxx in **an** **v**tlei
 de dat broot vande erde
 en die wy moet vlyde
 des nre sthe herte **Die vij.**

In dier tyt **Johāns**
 seyde ihūs synen
 discipulen ende d' frāē
 der ioden **M**yn vleesch
 is waerlyck een spysē
 ende myn bloet is waer-
 lyck een drancck **E**nde
 tander **omelia augusti**

Want die menschen
 dat begheren in
 spysē ende drancck dat
 hē nyet en sal hongherē
 noch dorsten dat en
 leent gheen spysē waer-
 lyckē die de ghene ont-
 stervelyck maect diesy
 ontfaet dat is gheselschap
 der heylighen daer vre-
 de sal wesen ende vol-
 comen eenheit **R** Die
 myn vleesch eetē ende
 myn bloet drinckē die
 blyuet in my ende ick
 in hem **V** Daer en is
 gheen ander gheboer-
 te alsoe groot die gode
 nakende heeft alsoe on-
 se god ons nae by is die

Die achte lesse:
 Ende hier om als

A dan dese spysē

die menschen die voer
 ons gheuest syn **V**staē
 hebben onsen heer ihūs
 woude laren syn lichaē
 ende syn bloet in dien
 dinghen die tot enē amē
 want van veel w'len
 wort een broot ende
 van veel wyn bessen
 wijn **R** **M**y heeft ghe-
 seynt die leuende vad-
 ende ick leue om den va-
 der **E**nde die my neemt
 die sal leuen om my **V**
 die heere sate hem mit-
 ten brode des leuens en
 der verstandnisse **E**ndē die

Die neghende lesse
Ten lesten bedudet
 hy hoe dattet gheschien
 mach dat hy seyt ende
 wattet is teē syn lichaē
 ende te drincken syn bloet
 Ende die myn vleesch
 eet ende myn bloet drinckē
 die blyuet in my ende ick
 in hem **D**it is hē vleesch
 te eten ende syn bloet
 te drincken in hem te bli-
 uen ende in hem te heb-
 ben **R** **E**en broot en een
 lichaem syn wy veel me

ſchen alle die van eenē brode en van eenen kelck de deelachtich werden
V. O god du hebste be rept in dynre ſueticheit den armen die doer doerſte wonen die een drachtighe inden huys ſe alle die **Ad laudes an**

Die wyſheyt heeft hoer ghetimmert een huys ende heeft ghe menghet wyn en heeft een tafel gheſet **alla an** Metter enghelen ſpyſe hebſtu dyn volck geuec det ende du hebste hem verleent broot vander hemel **alla an** **V**etis dat broot xpi ende het ſal gheue den conighen ghe nuichte **alla an** Die he lichte priesters ſulle offe ren gode offerhande ont ſteken ende broot **alla an** den verwinnende ſal utz gheuen verborghen hemels broot ende eenē menuben name **alla Collecta Capittel**

Inder ſeluer nacht doen onſe heer **I**hs ouerghelent wert na hy dat broot en danckende brack hyt en ſey de neemt ende eeter dit is myn lichaem dat voer v ouerghelent ſal worden **v.** Dat ouerste woert **v.** hy heeft dyn eynde vrede gheſet en van vetticheyt des coes ſader hy dy **Tot bnd an** Jck ben dat leuēde broot die vanden hemel ned gheromen ben ſoe wie van deſen broode eeter die ſal leuen inder ewicheit **alla Collecta**

God die ons ghe laten hebste die ghedenckeniſſe dyre paſ ſien onder den wonder lyken ſacramēte wy bid den gheef ons alsoe te e ren die heylighe heyme lychheit dyns lichaems ende dyns bloets dat wy ſtadelyke ghenode moe ten in ons die vrucht

dynre verlossinghe Die
 leueste **vt** **C** **T**ott pme
 ende anderen ghetypde
 allen die ortane ymmē
 Singhe tonghe. ghedeult
 An vanden laudes Tot
 ter terciē en totte anden
 ghetypden **Cap** in d' seli
 nacht als voer **ad in R**
Dat broot des hemels
 gaff hy hem allā allā
v. Die mensche at dat
 broot der enghelē **ad**
vj R hy spysdese van
 verticheyt des roernsaa
v. Ende sadense vande
 stoen met homch **ad ix**
R wtleyde dat broot
 vand' eerden a.a. **v.**
 Ende die wyn moet ver
 blyden des mēschē herte
v. hy heuet dyn eynde
 vt **In ij vs** An ps en
 Cap als in die verstedē
R Melchizedech die ro
 mēch van salem brocht
 broot ende wyn ende
 hy was priester des ou
 ste gods hy benedide A
 braham ende seyde **v.**
 abraham sy ghebenedyt

voer den hoghen gode
 die ghestapen heuet
 hemel ende aerde **Hy**
p. Singhe tonghe. **v.**
 Du hebste hem gheghe
 uen **ad mgt an** O hey
 lighe werstap in welcke
 xpūs ontfanghē wert
 die ghedenckremisse syn
 re passien wert weder
 ouerghedacht dat ghe
 dacht wert ver vullet
 met graciē ende ons
 wert ghegheuen een
 pant der toetromender
 glorien allā **In die op**
uaert der saligherma
rien ad vespēras ant
Du biste een beslo
 ten hof moed gods
 Du biste een besloten hof
 een gheteykende fontey
 ne stant op haeste myn
 vriendinne **ps** Aldielau
 dare **an** hoe suuerlyke
 bistu myn vriendinne
 hoe suuerlyke ende hoe
 schone bistu dyn oghe
 syn als der diuen oghe
 allā **an** myn loef utz sal
 dy grypen ende utz sal

dy leyden in dat huys
myns vaders ende in
die slaepkamer nyre moe-
der ende daer sulstu mi
leeren die gheboden des
heeren **An** Itz besweere
v dochteren van Iherusalem
is dat ghy mijn lief v
der ghy hem boetscap
dat ick van minne que-
le **An** Alsoe als een mast-
boom is onder die hou-
ten der bosschen alsoe is
mijn lief onder die sonne
alla **Capittel** ...

Stant op my vrie
dinne mijn schone
ende come want die wi-
ter is voerbij gheleden
die ryp is wech ghegae
die bloemen openbare
in onse lant die tyt te
snopen is gheromen **R**
Salich bistu ioncfrauwe
maria ende alles loues
alre werdichste want wt
dy is gheboren die sone
dor gherechticheyt xpus
onse god **V**. Bidde voer
dat ghemey volck setty
voer die cleerscap sprek

voer dat ymngte wyffly-
ke kenne alle moete sy
vernemen dyne hulpe
die hoghe begaen dyne
opuaert **Want** **V**. Om
hoe gloriosen licht **V**. Nae
dien dattu **Admigt** **An** Alre
wroetste ioncfrauwe wer-
waert voertgaestu als
die dagheraat saer blint-
kende dochter van syon
du biste altermael schone
wtuertoren als die sonne

O heere god **Collecta**
die ghewerdichste
die te verkiezen de ionc-
frauwelyken sale der sa-
ligher manna in te wonen
wy bidden gheef dat sy
ons gheweant met ho-
ren deuocien moet vro-
lych maken te wesen in
hoerre feesten **Die laus**
Ad copletoru portaua
Op die ps **An** Mit vro-
lychheit **V**. **O** met hoe
Tot nu dimittis an hei-
lighe maria wem te hul-
pen den onghenallighen
helpe die deynmoedighe
stercke die crancke bidde

voer dat ghemey volck
 sette dy voer die clerck
 scap spraket voer dat
 ymghe wyffelike kune
Inuitato Ind eerlycklyf
 der alre salichster marie
 aloes maghet laet ons
 volhertelyke blyscap heb
 ben ten heere **p.** Dat
 slot marien draghet
In n^o aint Du biste
 verheuen heylighe moe
 der gods bouen die cho
 ren der enghelen totten
 hemelschen ryke **ps** vā
 eenre ioncfrau **an** Die
 porten des paradys
 syn ons open ghedaen
 ouermits dy daer du hu
 den gloriose mitten en
 ghelen met seghe gheco
 men biste **An** Ghebene
 dyt bistu onder de wi
 uen ende ghebenedytis
 die vrucht dyns buys
Mit dynre lectio prima
Opau **Therominus**
 la ende eustorhū
 ghy dwinghet my noch
 tan meer die mine cristi
 d nicket my dat ick die

willen meer gheuöelyck
 was te spreken in trac
 taten ghebrukende d
 latynsche spraken in
 eenre menuber maniere
 van spreken een sermoē
 soude doen den heyligē
 ioncfrauben die mit v
 in armoeden leuen tot
 eenre vermaninghe vā
 der opuaert der salighe
 ende glorioser maghet
 marien der manieren
 der gheenre die roepē
 de pleghen te spreken tot
 ten volck inder kerckē
 welke maniere van lee
 vnghe ick noch nyet
 ghenaket en hebbe **Rz**
 Ick sach die schone als
 een duue neder climme
 op die riuere der wate
 ren wes onuermoedli
 ke roeke was seer in ha
 ren clederen Ende als die
 daghen vander lente vi
 ghen haer dme die bloe
 men dā rosen ende die
 lalpen der daghen datē
v. Wie is dese die daer
 dme climet bys woesh

ne als een roedeken
des roecks wren wel
ruikenden cruden der
mirren ende des wir
roecks **En lectio scda**

Norhtan vā hore
opuaert hoe dat
sy opghenome is want
dat uwe meninghe eys
schet heb ick versthey
den vander teghe woer
dichyt ghedocht v te
scriven die ick teghen
woerdich inder versay
demisse ymichlyck heb ge
oeffent op dat uwe heyl
lighe vergaderinghe in
den daghe soe grooter
hoerhtyt heb een ghyste
des latynschen sermoes
inden welcken die ted
ioghet leure ondersue
ken die soetichyt des
melos ende van cleynē
dinghen grote dinghe
denken hoe dese dach
alle iare byder ghenā
den gods ouer gebrocht
moet werden in dē loue
en met blyscappen werde

492
gheuert **R** als een ce
darboem bon ick vthe
uen in lybano ende als
een cypressen boem in
den berch syon en als
een wtuerdoren mirre
Gaff ick zuetichyt des
roeken. **v.** Als caneel
ende welruykende bal
saine Gaff ick **lectio taa**

Op dat wy by auō
tuieren waert saekt
dat dat aprocursum in
uwen handē quaem vā
der opuaert der seluer
maghet nyet en ontfan
ghet twiuelachtighe din
ghen welck veel der la
tynscher begheren dhal
sen te lesen ende te stu
deren wt minnē d goet
heyt sonderlinghe wt de
sen wantmen daer met
anders onderuynden
en kan voer seker anders
dan sy vol glorien hude
in desen daghe gheua
ren is vanden lichaem
R wie is dese die voert
ghint als die sonne en
schoen is als iherusalē

A voen seker dinghe

A Die dochtere van syon
 saghense ende seydense
 alre salichste ende die
 conghime louenden
 haer. **W**ie is dese die
 daer opclam doer die woer
 tyne als een roedeken
 van welrukende crude
 mirren ende wuroers
Die In ij^o no^o aii sicut dy
 re schoenheyt en dyre
 siuerlyckheyt aedende
De gheluckelyke gande
 voert en regnere **aii**
 God sal haer helpen
 met synen aensichte en
 in mids haer sal god bli
 uen onbeweghet **aii** On
 ser alre woninghe is in
 dy als der gheerne die
 hem verblyden heylige
 moeder gods. **v.** God
 sal haer helpen **Laio iij**
D en bewysset hoer
 graff daer wyet
 sien tot hude des dages
 int middel des daels va
 iosaphat welck dal ghe
 legghen is tusschen den
 berch va syon ende den
 berch va oliueten Ende

welck ghy o paula met
 ten oghen ghesien heb
 ste waer in hoerre eere
 een kerck ghetimert is
 van wonderlyken stichte
 steene inden welcke als
 ghy moghet weten va
 dien luden die daer wone
 gheseyt wery begraue te
 syn mer nu bewysme
 den sienres dat graff y
 dal te syn **Rm** Salich sal
 len my segghen alle ghe
 slachten want my die
 heere grote dinge ghe
 daen heeft wat hy mach
 tich is Ende synen heyl
 lighen naem. **v.** Ende syn
 ontfemherticheyt is va
 gheslachte tot gheslachte
 ouer den ghenen die he
 ontsien Ende **lectio v.**

Dese dinghen heb ic
 daer om gheseyt wat
 veel vanden iube twiue
 len off sy ghenome te sa
 men in yde lichaem en
 dan off sy ghestoruen is
 dat lichaem achter ghe
 laten hoe off hoeneer

off van welcken persone
dat heylighe lichaem van
daen is ghenomen off
waer dattet ghebrocht
is dan oft opuerresen
is en weetmen niet al
isset saek dat som lude
willensogghen dat sy al
tehanter verwertzet is en
ghediet te syn met xpm
met der salighester osterf
feltykheit in den hemel
schen dinghen. **R.** Die
heere begherde die doch
ter van Iherusalem ver
cyert met spanne. Ende
die dochteren van syon
saghense ende predurte
se alre salichste ende sey
den. Dy naem is een
wrghestorte salue. **V. s. i.**
Die conghinne stont
by aendynre rechter
syden in vergouden de
deren onghedaen met
bonte. Ende **lectio sexta**

Welck oock veel lu
de vastelike seg
ghen van sente Johan
euangelist hore dienre

499
den welcke maghet van
christo die maghet beuo
len is wantmen in syn
graff als men seyt niet
dan hemels broot en vyt
ende dat nu daer vloey
on siet Nochtant wat
van desen waerlyckste
te gheuoelen is en weet
ick niet Nochtant be
uelen wyt beste altemad
gode dien gheen dinc
omoghelyck en is van
wyer yet vermetelyck
van ons selfs wegghen
willen off eynden dat
wy niet en prysen. **R. M.**
Gracie is ghestort in dy
nen lippen. Daer o heeft
dy god ghebenedyt in
ewicheyt. **V.** Du minnes
te gherichticheyt ende
haetste die boesheyt. Daer
In in n. a. n. verblyde dy
maria maghet alle on
gheloue hebste alle ghe
dodet in alle die werelt
A. n. O heylighe maria
ghewerdighe dat ick
dy loue moghe gheeft
my cracht teghen dyne

vyande **an** naed' dracht
 soe bleesttu een oeucler
 te maghet gods moed'
 bidt voer ons. **V.** wyde
 ghestort is **Lucas vylf**

In dier tyt ghinc
 ihūs in eenrehan
 de casteel ende eenre hā
 de wyff gheheten mar
 tha nāme in haer hūs
 Ende tander **Omelia au**

Wy hebbe **gustini**
 ghehoert doene
 dat heylighe euangelie
 las onsen heer inder her
 berghe/ ontfanghen
 was van een gheeste
 lytz wyff ende dat
 wyff heet martha en
 dese onledich was in d'
 sorghe vanden dienē
 sat haer suster maria
 totten voeten ons hoe
 ren ende hoerde sine
 woerde Die arbeide de
 se was ledich die gaff
 dese verbuldet **R.** Sa
 lich bistu maghet ma
 ria moeder gods die ge
 louede den heer die di
 ghen die dy vanden.

heer gheseyt syn die
 syn volbrōcht in dy **Sich**
 du biste verheuen bouē
 die choren der enghelē
 bidt voer ons aende
 heer **Jhm xpm** **V.** wt
 ueroren moeder en
 maghet die baerste ee
 nen man sonder man
Sich Lectio octaua.:

Nochtant martha
 arbeidende voel
 in dier onledichheit en
 inder neringhe **vander**
 vanden dienst hecset
 den heer aenghebrōcht
 ende sy heeft ghedaecht
 vā haerre suster dat sy
 hoer die arbeide met
 en help Ende die heer
 heeft gheantwoert mar
 tha voer marien en
 hy is gheworde een voer
 spraek die de saetz aē
 ghebracht is als ē ver
 ter **R.** Dese is schoen
 onder die dochteren
 van Iherusalem als ghi
 se saghet vol d'carate
 en minne in dē slaep ra.

meren ^{ten} inden houē der
welrukender cruyden
V. Mit dynre gedāe
te ende mit dynre sui
lyckheyt aendent ghe
luckelyck ganck voert
ende regniere **Jnden**

Hysen **lectio nona**
De martha du biste
onledich in veel dringhe
hoeneer een dink noot
is Soe heeft maria dat
beste deel verloren dat
van hoer myt ghenome
en sal werden **W**y heb
ben ghehoert die daghe
des aenbrenghens en
die sentencie des richters
Welcke sentencie derāe
claryster gheantwoert
heeft ende die beraghet
was ontsuldicht heeft
Want maria was aen
denkende der soetheit
der woerden des heere
Martha was aendent
kende hoe sy den heere
souden **voeden** **M**aria
was aendentkende hoe
sy soude vande heer ghe

uodet worden **R**o
uen saltheyt en **L**alle
suuerlyckheyt bytu ghe
mint vanden heere en
biste werdich gheheeren
te werden conghinnes
hemels **W**ant die cho
ren der enghelen syn
dyn ghesellen ende me
de borghers. **V.** Ons be
hoert toe haer te eeren
die een alsoe heylighen
onbeulekten maghet is
Want **ad laudes an**

Maria is opgheno
men inden hemelsche salē
die enghelen verblyden
hem al louende benedie
sy den heer **an** Die ma
ghet maria is opgeboert
totten hemelschen zalen
in welken die romnick d
coninghen sittet in die ghe
sterrede stoelen **An** **W**y lo
pen inden roeke dynre
saluen die ionghe moech
den minnen dy seer **An**
Du dochter du biste ghe
benedyt vande heer want
ouermits dy soe hebben
wy verareghen die vruchte

des leuens **An** Dochter
van Iherusalem du
biste suuerlyck en stro
ne vreselyck als dat
scerpe der casselen dat
ordineert is **Caplm**

In allen d'inghe
heb ick ruste ghe
sotit ende in des keere
erue sal ick wonen doe
gheboet ende seghede my
die scerpe alre d'inghe
ende die my stiep ruste
de in mynre wonghe
v. O gloriose vrouwe v.
Nae dien dattu **tot bn**
an die is dese die op
clani als die dageraet
mede verrisende scoen
als die sonne wtuerro
ren als die mane vre
selyck als dat scerpe der
casselen dat gheordineert
is **Collect** :~ :~

O heere die eersami
ghe hoerhtyt des
daghes moet ons geue
salighe hulpe in welke
daghen die salighe moe
der gods onder ghinck

den tytelyken doot en
nochtan **ende nochtan**
en mocht sy nyet ned
ghedruct werden mit
ten bande des doots
die dynē soen onse heer
wan inden vleysche die
nietti leuet en **Totte**
ghetyden die ortauē
doer ymen **Omet hoe**
gloriosen **An** vanden
laudes **Totte** pinnen
R xpe leuende gods
v. Die ad terna rap

In syon ben ick ge
uestet ende ick
heb gherust in die ghe
heylighe stadt ende in
iherusalem is my macht
R hynden heeft die
maghet maria die he
melen opghedome .a.a.
v. Verblyt v want sy
regneert met xpo in
ewigheyt. **v.** Du biste

I **ad sexta caplm**
ck hebbe ghewor
telt in dat gheerde
poltz en inden deelen

myns godes is hoer er
ue ende in volheyt d'
heylighen is myn ont
houdinghe **R** Du bist
te verheuen heylighe
moeder gods a. a. v. bo
uen die choren der en
ghelen totte hemelsthe
yke v. Die maghet.

Ad nonā Caplin
Is een cedar boem
ben ick verheuen in ly
bano ende als een tyref
sen boem inden berth
van syon ende ick ben
verhoghet als een palm
boem in rades eide als
een rosen plante in iheri
w **R** Die maghet mā
is opghewoert a. a. v.
Totten hemelsthen zale
v. Nae dien dattu In

Die and vesp an
Du hebste my her
te ghewont myn suster
myn bruyt du hebste
ghewont myn herte
a. a. ps Dixit dñs mitte
anderen van ase vrou
an Stant op noerden

wynt ende roem zude
wynt bewaye my hof
ende die welruykende
aruyden sullen bloyen
an Jck clam neder in
myn hof om te sien die
appelen der dalen ende
te sien off die wyngaer
den ghebloyet hadden
ende die appelen van
garnaten keer weder
keer weder op dat wy
ni dy sien an myn siele
is ghesmouten als die
gheminde sprack ick heb
ben ghesocht ende ick en
vanten nyet ick riep an
hy en antwoerde my niet
my vonden die hoeders
vander stadt sy sloeghe
my ende wonden my die
hoeders vander mueren
benamē my myne man
tel ghy dochtere van jhe
rusalem boetscraet dat
den gheminde dat ick
van minne quele an alte
mael siuerlytz bistu my
vriendinne en gheen vler
ke en is in dy dyn lippen

syn drüpende seem ho
 nich ende melck syn on
 der dyn tonghe die vo
 ke dynre saluen is bo
 uen al wdrukende
 cruyden alkekants is
 die wynter boechy ghe
 gaen die rypeis werch
 ghegaen die bloemen
 verschenen die blopen
 de wyngaerde hebbe
 voke ghegheuen ende
 die stemme d' torteldu
 nen is ghehoert in on
 se lant op haeste myn
 vriendinne oem van
 lybaen oem du selte ge
 croent werden **Capitl**

Alfe rancel ende
 balsame geuēde
 zueten goer alsoe gaff
 irk voke ende also wt
 uertore mirre gaff idz
 voke der zueticheyt **R**
 Ghegruet systu maria
 edel steen der reymtchz
 waer van die werelt
 vschenen is die sonne
 der gherechticheyt ghe
 gruet systu goedertie
 ven moed d' kerstenhzz

Soem te hulpen den
 kynderen by dynē ky
 de romintz der engelen
V. want du biste een
 troest der mistroesten
 der ende een goedertie
 ren moeder der wesen
 Soem **V** Omet hoe glo
 riosen **V** nae dien dat
 tu **ad migt an** huden
 clam op die heylighe
 maghet maria die he
 melen weest blyde wat
 sy met xpo regneert in
 ewicheyt **O**mmē die
 ortane ter land en tot
 anderen ghetiden als
 opten dach totter vesp
 an maria is op ghe
 nomen metten andere
 ps als opten dach yme
Omet hoe gloriosen
V nae dien dattu tot
 mägt an Alre broet
 ste **Michael archan**
gel totter vesper op
die psalmen vanden
daghe Ant :--

O heere wy ym
 ghe bidden dy
 die ouermits ghebeth
 dyns heylighen archa
 gels michaelis gheest
 syn dat wy daer toe
 moeten gheraken mit
 ten ghemoede dat wy
 mit eeren begaen **an**
O heylighe heere dy
 louen alle enghelē in
 den ouersten wt eenē
 monde segghende heer
 dy betaemt loff sanc
an michael gabriel ra
 phael ouerste bodē en
 alle heylighe enghelē
 bidt doer ons in die
 teghenwoerdicheit des
 heeren **an** michael
 gods archangel beser
 me ons inden steyde
 ouermits die hulpe
 ons heeren coem ons
 te hulpen dat wy niet
 en bederuen in dat ver
 uechlyke oerdel **an** mic
 hael du biste eē enghel

ende een archangel
 ende boetschapdragher
 vanden sielen d' ghe
 rethngheer a. a. **Cap**
Die heer heeft
 ghespenbaert
 die dinghen die haef
 telyke moeten gheschic
 sprekende ouermits
 synen enghel Johan
 synoi knecht die ghe
 tughe heeft ghegheue
 den woerde gods **R**
O heylighe heer alle
 enghelen louen dy in
 den ouersten segghē de
 heer dy betaemt loff
 ende eer. **V.** Serubin
 ende seraphim roepen
 heyligh ende alle hemel
 sche oerden segghē **hē**
.P. Cristus der enghel
 en **.V.** Inden aescbyn
 der enghelen sal ick dy
 singhen ick sal aenbe
 den tot dynē heylighen
 tempel ende ick sal be
 ken dynen naem **tot**

migt an Doe Johan
nes sach die heylighe
godlyke verholentheit
sant die engel micha
el metter basunē heer
onse god du biste wer
dich te nemē dat boeck
ende op te luken synē
storn allā **Collecta**

God die metter wō
derlyker ordina
cie die dienste der en
ghelen ende der men
schen stoffes du die goe
dertieren biste verlee
ne dat onse leuen be
schermt werde inder
aerden vanden gheue
die dy dieneude altoes
by staen in den hemel
Querimus Ad cōplex.
Du christe des vaders
schynsel **an** michaēl ga
briel raphaēl als voer
Inuitatoriu laet ons
te gader volhertelyke
blyscap hebben tou heere
den coninc der enghelē

Eide laet ons hogelyck
eerwerdighen micha
el den prince. **v.** Du
xpe **in. i. n. o. an** Ick sal
in gaen in dynē huse
heere ende sal aenbe
den tot dynen heyligē
tempel **ps** vba me a. v.
an Die enghel stont by
den altaer des tēpels
hebbende een gulden
wieroercks vat in syn
hant **ps** Dne dñs nū
viii. **an** Die voert der
welrukender offerhan
den clam op in dat aē
sicht des heeren vāder
hant des enghels **ps** In
dño x **an** Die enghel
stont by den altaer des
tempels hebbende een
gulden wieroercks vat
in syn hant. **Deerste les**
Daer syn neghen
choren oft oerde
der enghelen ende der
~~menschen stoffes~~ want
also die heylighe scrif
re oercont weten wy.

datter syn enghelē ar
changelen ofte grote
enghelen virtuten po
testaten principatē do
minacionen thronen
cerubin ende seraphim
Want datter enghelē
ende archangelen syn
dat oevronden veel nae
alle boeken d'heyliger
scrifturen Cerubin en
seraphim als men weet
spreken d'k wil diep
pheten boeken **R** Inde
hemel is een ghefille
ghemaect doe dē draet
street metten archāgel
michael Ende daer wert
een stemme ghehoort vā
du sentich dusent dier
die seyden Heyl eer en
cracht sy den almoghen
den gode. **V.** Die grote
drake die alle die we
velt verleyt is verbor
pen ende daer gheschie
de een grote stēne midē
hemel segghende Heyl
Die anderde lesse.

507

Ende paulus die
apostel inden epif
tolen tot dien van ephe
sien telt die name vā
dien vier ordinen seg
ghende bouē alle potes
taten ende principaten
ende virtutē ende do
minacionē Ende echter
daer hy scrift tot dien
collosensen seyt hy **O**fte
thronen ofte domina
cionē ofte principatē
ofte potestaten **R** In
die teghenwoerdicheit
der heyden en ontsich
dy niet mer in uwen
herten aenbedet ende
vreeset den heer. **W**at
syn enghelē is mit **v. V.**
Singhet den heere wel
ende singhet hem in
volhertelyker blyscap. **W**at
syn **Die derde lesse**
Want die domina
cionen ende die po
testaten hadde hy thant
bescreuē sprekēde tot die

van ephesien mer doe
 hyse oock segghe soude
 tot dien van collorense
 soe settede hy die tronen
 voer daer hy noch nyet
 aff tatt dien van ephesie
 en hadde ghesproken
 Almen dan tot dien die
 ren die hy tot dien van
 ephesien seyde dats de
 prinicipaten den potes
 taten den virtuten den
 dominacionen de thro
 nen toesettede soe synt
 byff ordme diemen son
 derlinghe seyt **R** In die
 teghenwoerdicheyt der
 enghelen sal ick dy singe
 ick sal aenbeden tot dy
 nen heylighen tempel
An Ick sal belien dynen
 naem heere **B**. Du biste
 myn heer ende ick sal
 dy belien du biste myn
 god ende ick sal dy verho
 ghen Ende **In 11° An**
 Michael den archangel
 roemt te hulpe de volck
 gods **ps** Dne quis. xiiij.
An michael een proest

des paradys dien die
 borghers der onghelen
 eeren **ps** Celi enarrant
 xvij. **An** Die schoenste
 vol glorien voer dat aē
 schyn des heeren daer
 om heeft hy dy die scoen
 heyt aenghedaen **ps** Qui
 habitat. **2^a An** hem syn
 ghe gheue veel beringe
 op dat hyse soude doen
 rukken voer dat gulden
 outaer **Die vierde lesse**
Ende alsme tot die
 doet die enghelen
 ende die grote enghelen
 cerubin ende seraphin
 soe vyntmen sander twi
 uel dat neghen thoren
 der enghelen syn hier
 by is onermids den pro
 pheet die yerste ghesca
 pen wert gheseyt Du
 een teken der ghelkenf
 se vol wysheden ende
 vol schoenheyden waer
 ste in dien weeldicheyde
 van gods paradise **R** Die
 enghel stont byde outaer
 des tempels ende hadde

een gulden wicroecks bat
 in syn hant ende he syn
 ghegheuen veel ontste
 kende offerhande Ende
 die roent der sueter offer
 hande clam op vander
 hant des enghels in te
 ghenwoerdicheyt des he
 ren. **v.** hem syn veel of
 ferhanden ghegheuen
 vanden ghebeden d' heyl
 lighen dat hy soude offe
 ren opt gulden outaer
 Ende **Die vyfte lesse.**

Ende het is te in
 ken datme seyt
 dat hy nyet ter ghelike
 nisse gods ghemaert en
 was in een teyken der
 ghelykenisse. Want om
 dat in hem die nature
 subtylker was datme
 daer mede bewyset dat
 in hem gods beelde ge
 lykste openbaerde Ende
 thant volcht in die stat
 daer nae Alle duerbaer
 steen was in dyn ouerder
 sel sardius thopasius.

ende iaspis crisolitus
 onyx ende berillus sappi
 rus carbonilus ende
 smaragdus **R** Dit is
 michael een prince des
 ouersten ridderschaps wies
 eer den volcke weldade
 beweruet Ende syn ge
 bet leydet totten ryke d'
 hemelen. **v.** Enghelen
 archangelen thronen en
 dominacionen primapa
 ten ende potestaten en
 virtuten der hemelen **En**

Die sesste lesse:
Sich hy seyde negē
 namen van scoenen wat
 waerlyt syn neghen or
 denen der enghelen en
 die verste enghel was in
 desen oerdenen vergert
 ende gheledet Want
 om dat hy bouen alle
 die scharen der enghe
 len gheset was so was
 hy daerre gherekent te
 ghen die andere **R** mit
 hael die archangel dien
 die heer gheset heuet ouer
 die zielen der heylighen

quā met volheyt der en-
 ghelen op dat hyse sou-
 de brenghen in dē para-
 dise der weelden. **V** Die
 heer sal wt seynden sy-
 nen enghel inden dīe
 ganchz der gheenre
 die hem ontsien en hy
 salse verlossen. **O**p **iiii**
n^o an Die zee is tesa-
 men gheslaghten en die
 erde beuede doen die
 enghel michael neder-
 daelde vanden hemel
ps Dns regnauit exultz
 xvi **An** Louē wy den
 heer dien die enghelē
 louen dien arubin en
 seraphim sonder ophou-
 den roepen heyllich he-
 lich heyllich **ps** bndicta
 nima **Eij An** hem syn
 veel offerhandē gegeuē
 dat hyse offeren soude
 opten gulden outaer
 dat is voer die oghten
 des heeren **ps** Bndict
Eij. An denbedet den
 heere alle syn enghelen

Matheus seuende lesse

In dier tyt ghingē
 die discipulen tot
 ihm ende seyden **W**ie
 waensstu dat die meeste
 is inden ryke d' hemelē
 Ende tander **Origemis**
Siet dat omelyē
 ghy nyet en vsmact
 veringhten van desen dey-
 nen die in my ghelouen
 want ick segghe v dat
 hoer die enghelen in dē
 hemel altoos sien myns
 vaders aensichte die in
 den hemel is want ghe-
 lykerwys als onse heer
 gheboden heeft dat wy
 ons affheeren sullen die
 onghelounghe ende ket-
 ters te leeren die darlu-
 haem der heyliger ker-
 ken scandalizeeren al-
 soe vermaent hy oechz
 dat wy nyet en sullen
 versmaeden vermont vā
 den deynen dat is van
 den setmoedighen mē-
 schen die naed' werelt

511
simpelich ende trouwelic
ghelouen inden sonc
gods **R** In dien tyden
opstaende michael die
staet voer uwen soonen
Ende daer sal comen ee
tyt welcke nye gheueest
en heeft vander tyt dat
die heydenen hebbe be
ghinnen die syn tot dier
tyt toe **V** yn dier tyt
sal behouden werden
al myn volck dat ghe
screuen is **gheworden**
en gheuonden inde boec
des leuens **Die vij lesse**

Ant ten is niet
gheerlost te
smaen die in xpo gelo
uet gheheeten is niet al
leen een knecht gods mer
oock een soen ouernids
dye gracie der verkiefsin
ghe dien dat ryke der
hemelen ende dat gesal
schap der enghelen wordt
belouet Ende te rechte de
de onse heer daer toe en
seyde **Want** ick segghe
dat haer enghelen inde

hemel altoes sien myns
vaders aensicht die inde
hemel is **R** Jhr sal dy lee
ren die dinghen die toew
mende syn dyn volcke
inden iongeten daghe
ende datter beduder is in
der scrifturen der waerh
sal ick dy sandighen **En**
in alle dese en is nyemat
myn hulpe dan michael
archangel uwe prince
V Synt die tyt dattu
dyn herte seiffe te vstaen
om dy seluen te pynghe
in die teghenwoerdich
des heeren is dyn ghe
bet ghehoert ende ick
ben gheromen om dynre
reden wille **En die ix lesse**

Hoe grote ghenoech
te onse heere heuet
tot al den ghenen die in
hem ghelouen dat ver
daert hy daer hy bewyset
dat die enghelen altoes
sien syns vaders aensicht
die inden hemel is wat
die enghelen hebben gro
te gracie totten ghenen
die in christo ghelouen

Oertz soe houden die e
 ghelen stercke warhtē
 opten menschen Ende
 ouermids haare hul
 pen soe wort een ye
 ghelyck van des vyārs
 laghen verlosset. **R**ē
 ghetrouwe redene en
 alre ontfaenckelyckh
 werdich michael die
 archangel die daer stree
 miten vyant. **O**mits
 gods ghenade bleeff
 hy een verwinre midē
 hemel ende die oude
 vyant leet eenē groten
 val. **V**. Dusentich dusē
 dienden hem ende tien
 werff honder duyset
 stonden by hem ouer
 mids. **A**d laudes. **A**n
Doe michael die
 archangel stree
 metten draeke wert da
 een stemme ghehoert d
 gheenre die seyden heil
 sy onsen gode. **A**llā. **A**n
Doe die draech mette
 archangel michael stey
 dende is daer een stemē

ghehoert van dusentich
 dusent diē die seyden
 salicheyt sy onsen gode
An michael archāgel
 ick heb dy tot eenē pri
 re gheset ouer alle die sie
 len te ontfanghen. **A**n
Ghy enghelen des hee
 ren benediet den heer
 in ewicheyt. **A**n Enge
 len archangelen thronē
 dominationen ende
 principaten potestātē
 ende crachten der he
 nelen benediet dē hee
 vanden hemele. **A**llā
Ghenade en. **Cap**
Vrede sy v vanden
 ghenen die is en die
 was ende die toewitē
 de is ende vanden se
 uen gheesten die inder
 teghenwoerdicheyt sy
 throens syn ende vā
 ihū xpō die die ghe
 trouwe ghetughe is
 een prins der conighe
 der aerden. **V**. Christe
 der enghelen. **V**. In der
 teghenwoerdicheyt der

enghelen **ad bñdic an**
 In den hemel wordt een
 ghemaect doe die draetz
 straat wide michael vacht
 met hem ende behiel vito
 rie alla **ad ternaam Cap**

Ick sach eenē sterke
 enghel neder dale vā
 den hemel omghedaen mit
 eenre wolken ende eē reghe
 boghe op syn hoeft ende syn
 aensicht was als die sonne
 ende syn voeten als een ro
 lupne des viers **R** Die e
 ghel stont byden altaer des
 tempels .a. a. **v.** habbede eē
 gulden wieroochts dat in
 syn hant .**v.** heere syn ghe
 ghenen **Tot sexte Capittel**

Die enghel blies mett
 bazunen ende daer
 syn ghehoert grote stemmē
 inden hemel roepede en
 segghende **D**at ryck deser
 werelt ons heeren en syns
 christi ende hy sal regnerē
 van ewe tot ewe **R** heere
 syn gheghenen veel beuē
 ghe .a. a. **v.** Op dat hy se

sonde doen rukē voer
 dat gulden altaer **v.**
 Aenbedet **Tot ngen cap**

Ick sach eenē an
 deren doer den
 hemel vliegghen ende
 had dat ewighe euā ge
 li op dat hy bootsappē
 soude den ghenen die
 op dat aensichte d aer
 den sitten **R** Aenbe
 det den heere .a. a. **v.**
 alle syn enghelen **v.** In
 der teghenwoerdicheit
 der enghelen **In die a**
der vesp **Añ** als in
 die verste vesper staet

Inden he **Capittel**
 mel wort eē stryt
 michael en syn enge
 len streden mettē dra
 ke ende die draetz
 vacht met synē engelen
 ende sy en haddē gheen
 macht noch haer ste
 de en is voert meer
 inden hemel ghenon
 den .**v.** Christe der en
 ghelen **v.** In der teghe
 woerdichz d enghelen

Ad migt an Archangel
 xpi michael oimids
 der gracen die du v
 dient hebste bidde wy
 dy ouermids de een
 gheboven soen onsen
 heer dattu ons wtneem
 vanden stricke des wols
 alla

Daer nae van
 sente zheronimus an
 dit is die voer gode
 soert in romuy. **Spikel**
 bidt voer ons **Collect**

God die ons ou
 mids den glori
 osen zheronimū toef
 soer ende dynen prief
 ter die waerheyt der
 heyligher scriftueren
 ende die gheestelyke
 sacramenten ghewer
 dighet heeft te openba
 ren ny bidden verlee
 ne dat wy die synege
 buerte vieren met syn
 re leeringhe moete ghe
 leet werden en met
 synen verdiente ghe
 helpen werden **Ouer**
 mids **Tot topleet. n**

Du chryste des **Tot nūc di**
mittis michael archan
 gel als voer in die yerste
 vesper **Die hoechtijt alre**
heylighen tott vesper an

O wy weten dat de ghe
 nen die gode minne
 alle dinghen mit goede me
 de ghebrocht ~~gode~~ dien ¹⁰⁰⁰
 die nae den opsette ghe
 roepen syn heyligh ps alle
 die laudate **An** Die volke
 vertellen die wysheyt der
 heylighen ende hore loff
 boetscraet alle die kercke
An God sal weder gene
 dat loen der arbyde syn
 re heylighen en hy salse
 beleyden inden wondlike
 weghe **An** heyligh is dat
 waer licht ende wondlike
 dienende dat licht den ghe
 nen die volstandich gebleue
 syn inden eynde des stryts
 sy ontfanghen van hem dat
 ewighe schynsel in welken
 wy stadelyken salichlyck v
 blyden **An** In den hemel v
 blyden die zielen d heylige

die xp̄s voetstapē nae
ghevolgtet hebben ende
want sy om syn m̄ne hac
bloet ghestort hebbe daer
om verblyden sy met xpo
sonder eynde **Capittel**

Die heylighe songhe
eene nien sandz
seggende heere du biste
werdich dat boeck te neme
ende syn slore op te doen
want du ghedoot biste en
du hebste ons gode verlost
in dynen bloede wt allen
gheslachte ende tonghen
ende ghe volke ende ghe
boerte ende hebste ons
ghemaect onsen gode en
ryck ende priesters en wy
sullen regneren opter aer
den **R** Salich sydy alle
ghy heylighen gods die v
dient hebt deelachtich we
den alle der hemelscher
wachten ende der ewigher
daerheit glorien te gebu
ken hier om bidde wy dat
ghy onser ghedachtich syt
ende werdighet voer ons

515
te bidden totten heer
ghm xpm **v** verblyt
ende verbroecht v wat
v name syn mde hemel
ghescreuen hier om **v**
ghus behouder **v** **v** er
blyt v en verbroecht v
in den heer **wt mgt an**
O hoe gloriose is datry
ke in welken ryck met
christo verblyden allen
die heylighen om ge
deet met witten stoelen
sy volghen den lam soe
waer dattet henen gaet

Heer onse **Collect**
god vermemthou
dich op ons dyn ontfem
herticheyt en gheest ons
in heyligher professien
hoer blyscap te volghen
welcker gloriose hoerchy
den wy voertomen **On**
der een beslutinghe **Collect**

O god die ons mit
iaerlycker hoerch
tyt des salighen cesary
dyns martelaers sbly
des verleen ons genade
lyck dat wy syn wer

ke moeten nae volghen
 wes feest wy begaen oū
 mits **Compleet** **ymē** **hūs**
 behoeder **an** **in** des hēn
 stadt luyden stadelyck die
 organen der heylighen
 daer syn haer sanghe cy
 namonū ende balsamū
 die alre suetste roeke daer
 singhen die enghelen en
 archangelen gode loffant
 boerden throen godes allē
Inuitato. Coemt laet ons
 aenbeden dē hē dē coninc
 der conighen want hy is
 die croen alre heylighen
ymē **Cruste** verlosser ald we
 velt die **in** **an** die heer heeft
 bekent der gherechtigher
 wech die in synre witten
 nacht ende dach dencken
ps **Stūs** vū. i. **an** Die
 heer heeft syn heylighen
 wonderlyck ghemaecht
 ende hy heeft verhoert
 den ghenen die tot hem
 roepen **ps** **Cū** **muocare**
in **an** hē dynē naem is
 wondlyck want mit glo
 rien en met eere hebstu
 dyn volck ghevoent en

du hebste gheset bouē die
 wercken dynre handen
ps **Dne** **dns** **viij.** **an** **S**hy
 verhuerdighe verblyt vū
 den heer ende seer verbrou
 wet v ende alle gherechte
 van herten hoghe vdoat v
Du al **Deerste** **lesse**
 ve haffe broeders
 inden hoehyden alle der
 heylighen soe betaemt ons
 te noemen te louen ende te
 glorificeren den ghenen
 die alle heylighen ghesa
 pen heeft oūmits welcke
 dat alle dinghen ghesape
 syn ouermits welcken al
 le elementē staende blyuen
 Wes moghentheyt noch en
 begint noch en eyndet in
 ewen alsoe datse billyker
 dat begin ende dat eynde
 alre creatueren ghenoeit
 werde **R** laet ons ghebene
 dien den vader den soe mit
 ten heylighen gheest laeten
 ons louen ende oūhoghe
 in ewicheyt **v.** Heer du biffe
 ghebādyt mit firmamente
 des hemels en louelyck en
 vol glorien in ewich laten

572

Die sa Die tweede lesse
lighe moeder gods
ende altoes maghet maria
die tempel des heeren dat
gheheylliche vat des heylighen
gheestes ionckfrauwe
voerden baren ionckfrauwe
nae den baren en is myette
ghelouen ondeelachtich te
wesen met horen maghede
met horen maghede d'hoerch
tyt des teghenwoerdighen
daents waldke selue doen
de d' maende dat volck gods
te d'smaden die vloyende vuil
het deser d'ganzeliker we
relt ende te neyghen vanden
verrotte d'menscheliker
naturen ende die suilheyt
des vleessches met eere der
reymcheyt binne der heylighen
des herten te babaren **pm**
Salich bystu ionckfrauwenia
ria ende alles loues alre w
dichste want wt dy is ge
boren die sonne d'gherech
ticheyt christus onse god
v. Bidt voer dat gheme
ne volck sette dy voer die
kerckstap spreck voer dat

ymchlyke wyffelyke
kume alle moeten sy
vernemen dyn hulpe
die hoghe bogaen dyn
ghehoghemisse want
Dat Die derde lesse
naghen oudmen
syn der enghelen hebbe
wy bekant d' die ordele
gods ende dienste te vol
brenghen wätet die heyl
lighe scriftuere tughet
wt welken die prin
paten ende potestaren
subtylyck ende wonder
lyck wt den godlyken
wille verscheyde syn al
len desen brueders al
soe suuerlyken ende go
de wtuercoren scharen
der enghelen ghelouen
wy dat die hoerchtyt des
daents gheronfaert
sy **ke** Dy heyligh heere
inden hoghen loue alle
enghelen segghende **he**
dy betaemt loff ende eere
v. Serubin eyde seraphim
voepen heyligh en alle
die hemelsche ouden
segghende **he die hu an**

Heere die rechtidichz
ghedaen hebben sullen
wonen in dynen taber-
nakel ende sullen ruste
in dynē heylighe berge

ps Dñe quis xiiii. **an**

Dit is dat gheslachte
der gheenre die dē hē
soeken die iacobs gods
aensicht soeken **ps** Dñm
est tra xiiii. **an** verbly
det inden heer ende
vruuchtet ghy recht
uerdighe ende glorieat
alle die recht vā herte
syt **ps** Bñ quorū xxi

an Die gherechtige moe-
ten hem verhoghen
inden aensichte gods
ende moeten ghenoech-
te hebben in blyscappē

Die vierde lesse
Du laet ons wed
keeren totten ghenen
welcke dat water des
doepsels ende die wt-
stortinghe des bloets
xpi vander dwalingē
der vaderlyker sonden
en vand onvreyncheyt

der verouder heydenscap
inden nyen testamēte ou-
mits der gratien des heyl-
ligten gheestes dwaende
ghereynicht heest welker
oghen salich syn die xpi
inden vleysche comende
dient hebben te sien By sul-
ken soe claren ghesichte was
Johan baptiste die doe hy
ontfanghen wert waert
hy gheboetsapt vanden
seluen enghel daer christus
aff gheboetsapt waert die
inden beghinne des predi-
kens ende dopens die eer-
lyckheyt hielt ende Jhesum
siende dat hy affnemen sou-
de die sonden der werelt be-
kende hy ende bekennēde
metten vingher toenden hy
hem **ke** Onder die sonen
der wiuen en stont nye gee-
meerre op dan Johan bap-
tiste Die den heer dē wech
beroyde inder woestynen
v. Daer was een nēstche
ghesant van gode die sy-
nen naem was Johānes
Die den **Die vyfte lesse**

Mit desen wtuerco-
 renen kempe gods
 dat ghetal der twelue apos-
 tolen welcke vandē yers-
 ten wachten der miracu-
 len om esamen te legghē
 dat fundament des nyen
 ghelouen ende oerk om op
 te reghen den staet der te-
 derre kerken die godlike
 boersienicheyt wt alle mē-
 schen die die werelt begre-
 pen hadde wtuerwes dat
 in allet lant dat ghelouet
 der predikinghe wt soude
 gaen ende inden eynden
 der rontheyt der aerden
 hoer woerde voert soude
 gaen. Sulken patroē als
 wy ghelouen soe wert v-
 claert desen dach ontda-
 nich te wesen. **R** wie syn
 dese die vlieghen als wol-
 ken ende als duuen tot
 horen vensteren. **v.** hoer
 ruggen syn vol ogten
 ende sy syn boucken ende
 lampen inden middel lo-
 pende. Ende **Die sesse lesse**

Desen is ontd-
 daen die ver-
 wintlike name d' mar-
 telaren welcke oimts
 menygherhande manie-
 ren van tormenten naege
 volghet syn die passie
 xpi met onuermoeden
 ghemoede der herse. Dit
 syn die verbinnes en
 die vriende gods die
 versmadende die gebo-
 de der sondigher prince
 werden nu ghecroent
 ende ontfanghen die pal-
 men der aerbeyden
 want sy ware gesticht
 opten vasten steen dat
 is op xpm. Desen sond-
 twiuel ghelouen wy dat
 desen dach soe veel te
 meer gheheylt sy soe
 sy te meer in hem seluen
 sonder ophouden ouer-
 mits tormenten ghe-
 arbeyt hebben datse
 gheheylt worden. **R**
 Dit syn die heylighe
 die hoer lichaem ouiga-
 uen om gods testame-
 te. Ende inden bloede

des lants wiessthe sy
 hoer stouen **V** Sy gaue
 ouer haer lichaem o
 gode tot pynen daer
 om werden sy gheuoet
 ende ontsaen die zege
 Ende **die in wort an**
 Ontsiet den heer alle
 syn heylighen wat de
 ghenen die hem ontsien
 en ghebrenzt niet sich
 die oghen des heeren
 syn op die gherechtige
 ende syn oren tot hoer
 ghebode **ps** **B**ndicam
 dnm. xxxij. **an** heere
 die de hope biste der
 heylighen en die toern
 hoerre sterckheit du
 hebste wffachtich ghe
 gheue die dyne naem
 ontsien ende sy sullen
 in dynen tabernakel
 wonen in ewicheyde
ps **E**xaudi deus. lx.
an heere god **S** aachte
 salich syn sy alle die in
 dy hopen heere du en
 sulkesse der goede nyet
 berouen die in rechtic

heyt wandere van ewen
 tot ewen sullen sy dyloue
ps **Q**ua dilecta lxxxij
an Die gherechtige sul
 len leuen in ewicheyt en
 byden heer is hoer loen
Euangeli **D**oe Jhus
 die schaven sach **S**oert
 mit comen **R** iuse lende
 sullen ghegoet **S**oert mit
 comen vande confessoer
V Dat ontellike choer
 der maechden **S**oert mit
 comen vande maechde
R Salich syn die arme
 van gheeste want dat ryck
 der hemelen is hoer Salich
 syn die sachtmoedige wat
 sy sullen dat lant besitter
 Salich syn sy die weenen
 want sy sullen ghetroust w
 den Salich syn sy dien hon
 gheit eide dorst naed recht
 uerdicheyt want sy sullen
 ghesayt werden **V** Salich
 syn die ontfermhertige
 want sy sullen ontfermhert
 icheyt vynden Salich
Totter laudes Antiphona

Ick sach een groote
 schare die nyemot
 tellen en mochte wt alle vol
 ke staende voerden throen
an Ende alle enghelen stan
 den inden omganc des troes
 ende sy vielen neder mid te
 ghenwoerdicheyt des lams
 in hare aensicht en aenbede
An Du hebste ons verlost
 onsen gode in dynen bloede
 wt alle gheslachten en ton
 ghen ende volke ende ghe
 buerte ende hebste ons een
 ryck ghemaect onsen go
 de loff sy dy xpo **an** Bene
 diet gode al syn wtroren
 ende leyt daghe d' blyscap
 pen ende beliet hem **an** Icf
 sanc alle syne heylighen
 den kynderen van ysrahel
 den volke dat hem ghenack
 ket dese glorie is alle syne
 heylighen **Capittel**

Ende ick iohanes sach
 eenen anderen enghel
 opclimme vander sonnen
 opganck die dat tecken

des leuende gods had
 de ende riep met luyd
 stemme den vier engelen
 dient ghegheuen is te
 straden der aerden en
 der zee ende seyde en
 wilt der aerden ende
 der zee noch den bome
 nyet deren thent wy
 ons gods knechten in
 haren voerhoefde ghe
 teykent hebben. **v.** **Ihs**
 behouder **v** God is
 gloriose in synen **Torbi**
d an O salighe drie
 uoudicheyt ee god dy
 louet dat gloriose thoer
 der apostolen dy louet
 dat louelyke gheral der
 ppheeten dy louet dat
 blinkende heer der mar
 telaren dy helpet met
 stemmen alle die verou
 ren eenuoudicheyt **coll**
O Almachtighe ewige
 god die alle dyre
 heylighen verdiete on
 der een feeste hebste ghe
 gheuen te eeren wy bid
 den dattu oimtis die

menichfuldighē hel
 peiren en bidders die
 begherde ouuloedichz
 dynre ghenade gheue
 wilste **Quermits** Va
 sente **Cesario** toll als
 voer **Totten** ghetydē
 an vander land **Tot**

I **tercie capitulu**
 dz sath een grote
 schare die nyemot tellē
 en mochte wt alle hey
 den ende gheslachte en
 alle volke en tonghen
 staende voerde throen
 inder teghewoerdichz
 des lams omghedeet
 met vouten stalen ende
 palmen in haren hāde
 sy riepen met groot ste
 men ende seyde salu
 heyt sy onsen gode die
 op den throen sit ende
 dat lam **pyr** mit com
 vanden martelaren

I **tot sexte caplin**
 dz hoerde te stem
 me van veel enghelē in
 de omegantz des throes

ende der diere en der ou
 dere ende haer gheal **was**
 dusentich dusent endg riepe
 met groter stemme dat la
 datter verflaghen is wer
 dich te ontfanghe moghet
 heyt ende godlyckheyt en
 wysheyt ende sterckheyt en
 eere ende glorie ende bene
 dyghe **Tot noem Caplin**

E en stemme ghinc wt
 vanden throen ende
 seyde segghet onse gode loff
 alle syn heylighen en die
 gode ontsiet cleyne ende
 groot want god onse al
 machtighe heere heeft ghe
 regneert laet ons verblyde
 ende verbruuchden ende
 hem glorie gheuen **In die**
D re roede **ij vs an**
 dynre vrachten sal
 die heere wt seynde inden
 schynsel der heylighen **ps**
Dixit dñs . l. ix. an dat
 gheslachte der rechte sal
 ghebenedyt werden wat
 hem is dat licht opghgae
ps **Btus xiv. l. xi. an** die

523
comende sullen met vrou
den come ende brenghe
hoer gherue **ps** In tō u
tando **Exer an** Die ghe
rechtighe sullen dynen
naem belyden ende die
rechte sullen mit dynen
aensichte wonen **ps** Sape
me. **C. xxxix. an** loue Jheru
salem den heer die dyne
eynde vrede heeft gheset
ende die die sonen in dy
ghebenedypt heeft **ps** lauda
Jherlm **Exlvij. Caplm.:**

Alle die enghelē sto
den inden dymck
des throens ende d'oude
ende der dieren: ende sy
vielen op haer aensicht ne
der voer dat lam ende
aenbeden gode ende seyde
Benedyghē ende claerheit
ende wysheyt ende danck
der ghenaden en eere d'
doghet ende sterckheyt sy
onsen gode in ewē te ewē
Amen. **Ps** Salich syn sy
die persecurie lyden om
der rechtvaerdicheyt wat
hemelvyrtz is haer Salich

syn die breed samighe
want sy sullen die kyn
d' gods heytē. **v. Sa**
lich syn die repne van
herken want sy sullen
gode sien Salich **v** Jhs
behouder **v** verblift v
ende **tot mgt ant** Sa
lich sydy alle ghy heili
ghen godes die vdiēnt
hebt mede deelachtich
te warden der hemelser
arachten ende te gebru
ken der glorien der ewi
gher daerheyt daerom
bidden wy dat ghy on
ser ghedachtich wdirht
voer ons te bidden tot
ten heer Jhesum chrystu
Coll als voer **vā**
den heplighen eustachio
ende syn ghesallen ond
een beslypninghe coll
vute romuun houtmen
Cals die vesper vut is
vando hoerhtyt houtme
vesper voer die ghelou
ghe sielen en int eynde
nae mgt he vhoer my
coll **God** die een sepp
en die houtmen alleen

Compleet ymen Jhus
 behouder **An** Segghet
 onsen gode loff alle sy
 heylighe ende die gode
 ontiet cleyne ende grot
 want die almoghende
 heer onse god sal regne
 ren laet ons verblide
 ende ver vruechde en
 hem glorie gheuen

vosp **vander kerckwytghe**

Op die psalm **An**
 Glorie sy dy drie
 uuldicheyt ene godheit
 ende voer alle werelden
 ende nu ende in ewic
 heyden **ps** alle die lau
 date **An** loff ende ewich
 duwende glorie sy god
 den vader ende den
 soen te same mette heyl
 lighen gheest in ewichz
 der ewicheyden **An** Glo
 rie des loues moet wed
 luyden inden mondeal
 re gheselschap den vader
 ende synen ghewone
 soen ende den heylige
 gheest moet nie ghely
 ke ophessen mer ewighe

loue **An** loff sy gode den
 vader ende den ghelyken
 soen ende den heylighen
 gheest met ewigher wys
 heyt moet weder luyden
 loff in onsen monde ouer
 al ewelyke **An** heer sy glo
 rie in die werelde wt wie
 alle dinghen by wien al
 le dinghen in wien alle
 dinghen syn **Capittel**

Ick sach ende sich
 die moghentheit des
 heeren ghinck in de tempel
 ende dat huys des heeren
 wert zuullet met glorien
 ende elck eynde in de ane
 ganghe der heylighen is
 heyligh **Ps** Dese stede is ver
 uaerlyke hier en is anders
 nyet dan dat huys godes
 ende poorte des hemels
 waerlyke die hoere is in
 dese stede ende ich en wistes
 nyet. **v.** Doe iacob vande
 slape ontwake wort seyde
 hy waerlyke. **v.** O salige
 stadt Iherusalem. **v.** Dit
 is dat huys des heeren
 dat wel gheti mert is en

• wel ghefundert op eenen
vasten steen **Op migt aii**
Q hoe onspenlyke is dese
stede waerlyke hier en is
anders niet dan dat huis
godes ende die porte des
heniels **Compleet p** O iuste
god **aii** Du heere alre crea
tuieren die gheens dinges
behoeflich en biste du wen
deste in ons dynē tempel
maken o heer bewaert
dit huys dattet altoes o
beuleet blyue **Inuitoriu**
Shy dochteren van syon
lopet want die feestelyke
hoerhtyt uwer moeder is
gheromē hier om laet ons
onsen god eendrachtelyck
iubileeren **D**iese hem in
onuerdiender goedertiere
heyt wtuertoren heeft **ymē**
O salighe stat **T**otten vers
cristus die daer **die i n aii**
ghy pmeten doet op v por
ten ende wert op ghebuert
ghy ewighe porten **ps** **D**in
est terra xrij **aii** die hē sal

525
my tot eenē god wese
ende desen steen sal dat
huys godes heere **ps**
Deus nr xlv **aii** moy
ses stichtede gode den
heer een altaer **ps**
Magnus dominus rex
v. h eere utz hebbe die
sroenheyt dyns huses
ghemmet ende die ste
de dynre glorien **die**

Hoe **yerste lesse**
dick wille alre
heeste broeders als wy
vieren die hoerhtyt des
altaers ofte des tempels
ist dat wy ghetrouwe
lyck ende nerstelyck aē
mercken ende heyllyck
lyck ende redelyck le
uen soe wat dat inden
tempel die mit hande
ghemaerck is ghesiet
dat wert altermael in
ons in gheestelyker tē
merginghen ver vult
Inder kercknisse
des tempels sancck dat
volck lof en in hare
monde luyde ee suet

ghelint **¶** Dat huis
des heeren is ghesun
deert op dat ouerste
der bergthen ende is v
heuen bouen alle ho
uelen Ende **Die lesse**

Want hy en heeft
nyet gheloghe
die ghesproken heeft
Want die tempel gods
is heyligh dat ghy syt
Ende weder En weety
nyet dat uwe lichaem
syn een tempel des hei
lighen gheestes wt wat
verdienten dan ouer
mits der gracie gods
hebbe wy verdient te
werden een tempel gods
R Dat huys des heren
is ghesundeert op dat
hoerhste vande berghe
ende verheuen bouen
alle houele ende tot he
sullen come alle volck
ende segghen glorie sy
dy heere **¶** Heere bene
die dit huys dat ick
dynen naem ghesticht
ket hebbe En tot **Die myls**

Alsoe veel als wy ver
moghen met synre
hulpen laet ons arbeiden
dat onse god in synre tempel
dat is in ons nyet en vyn
de dat die oghe synre mo
ghentheyt verstore **Maer**
die wovinghe ons herten
werde verydelt va sonde
ende werde met duertder
suult se werde beslore de
bosen gheest ende wde xpo
op gheloken Ende laet ons
alsoe werken dat wy ons
metten storelen der goet
werken op moghen lycke
die dore des hemeliche v
kes **R** Heere benediet dit
huys dat ick in dynre nae
ghesticht hebbe Ende hore
opten hoghen stoel d glo
rien der gheenre ghebet
die tot deser stede comen
¶ Heere hoert tgebet dat
dyn knergt voer dy wt
stort op dattu dyn oghe
ouer dit huys moetste op
lyken En hore **Die ij n^o**
an Hier en is anders nyet
dan een huys godes ende

een porte des hemels **ps**
 Te deret lxxiij. **an** Jacob sach
 een leder daer dat ouerste
 aff die hemelen roerde en
 sach die enghelen nedervli
 mende ende seyde waerly
 ke dese stede is heyllich **ps**
 Quā dilecta lxxiiij. **an** Ja
 cob verhtede eenē steen op
 tot eenen tytel ende storte
 olje daer bouē op **ps** fun
 damēta lxxvi. **vs** Salich
 syn sy heere die in dynen
 huse wonen sy sullen dy
 van ewen tot ewen louen

Die vierde lesse:
Want als mē met qua
 do werken recht als mit
 eenre hande sloren ofte grū
 delen ons die doer des le
 uens voer ghesloren wert
 alsoe wertse ons sonder
 twiuel met goeden werke
 weder op gheloken Ende
 daer om myn alre lieffte
 broeders een yeghelike
 mercke aen syne conscien
 cie Ende soe wāneer hy hē
 bekent met eenygher doot

lyker sonden ghewont
 te wesen die pyn henn
 verst met ghebedē mit
 vasten mit aelmissen
 syne consciencie te suue
 ven ende alsoe bereyde
 hem te ontfanghē dat
 heylighe sacrament

R Jacob stont vroeth
 op ende verhtede eenen
 steen op tot eenen tytel
 ende stortede daer olje
 bouen op hy loefde dē
 heer **Voesten** waerlike
 dese stede is heyllich en
 ick en wistes niet **v.**

Doe iacob vanden sla
 pe ontwake wort sey
 de hy **Waerlyke** dese

Want **die vyfte lesse**
 sake dat hy be
 kent syne misdaet ende
 onthoude hem seluē vā
 den heylighen outaer die
 sal haeste ouer comē tot
 verlatenisse der godlyk
 ghenaden want als die
 ghene die hem verheft
 veroetmoedicht sal wer
 den alsoe weer sins die
 hem veroetmoedicht die

sal verheuen werde wat
soe wie als ictz ghescecht
hebbe syn misdaet bekent
ende hem oetmoedelijck
vanden altaer d'kerke
om beteringhe syng le
uens hem seluen vne
ren wilde die en sal e
gheen anxt hebben yet
vbreut off verbanne
te wde vande hemelste
werstapen **R** **O** hoe ont
sienlyke is dese stede van
lyck hier en is anders
nyet dan een huys go
des ende een porte des
hemels. **v.** Jacob sach
een leeder daer dat ou
ste off die hemele voer
de erde die enghelen
der dinnende en sey
den **Daer die feste lesse**

Icz bidde v broe
ders merct ners
telyken aen **Ist dat ye**
mant ter tafelen eenich
machtich mans erde
vmet hem met gesou
de clederen en beulste
te gaen hoe veel te me

sal vande werstap des ewige
roms dat is vande altaer
des heere hem elctermaltz
die ghesloten is met femne
des haets ende des mys
die vol is vande vwoethz
des toerns met wurdichey
den erde oetmoedicheide
hem seluen ontrecken **R**
Die heere heeft syne tab
nakel gheheylucht dat is
gods huys daer syne nae
aengheroepen wort daer
af ghescreuen is **nyen**
naem sal al daer wesen sut
die heere. **v.** Dit is dzhuis
des heeren vastelike ghe
sticht wel ghesundeert op
eene vaste ley **nyne die in**
n^o an Die woent in dy
hulpe des alre ouerste die
sal wesen inder besteringhe
godes des hemels **ps** Qui
habuat **xc an** Die tempel
des heeren is heyligh hys
godes stichtinghe **ps** Can
tate dno **xcv an** **G**hebene
dit is die glorie des heere
van haerre heyligher stede
ps dno regnauit **xcvi an** **d**e
bedet de he in syre heyliger

529

stede *Lucas vij. lesse.*
In dier tyt wand
de Ihesus te Iheri
co Ende tander *Beda*
Oie dñ omelie
ghen die dē mē
scen onmoghelyck syn die
syn gode wel moghelyck
Want siet als die rame
le die bordene van synē
hoirugge aff doet gaet
hy doer eenre naelde oert
Dat is als een ryck pub
licaen den last d' ryckdō
men achterlaet ende dē be
driehlyken schat vsmact
soe gaet hy doer die enghe
porte ende doer den nauwe
werch die rotten leuē waert
leydet *R* Ich sach die hey
lighe stad Iherusalem mē
we vanden heer bereyt en
hoerde een stemme die vādē
hemel seyde sich die tabna
kel godes is mitten mēstrē
Ende hy sal met hē wonē
V. Ende sy sullen syn volck
wesen ende hy sal mit hem
haer god wesen Ende hy
Die achtste lesse :

Welcke publicaen
in wonderliker
ynricheyt des ghelouē
den behouder te sien
mette oplymē des booms
huullet dat die natu
re nyet en vmocht en
daer om al en dorste hy
selū nyet bidden soe ot
finck hy wel met reth
te die benedictie des hen
dien hy begherden in
synen huysse te ontfan
ghen *R* Dyn muieren
syn alle rostelyke steene
ende die toernē vā Jhe
rusalem sullen met gē
men ghetimert werde
V. Die makinghe haer
re muieren is vande ste
ne iaspis ghemaectz en
haer straten van synen
goude Ende *Die ix lesse*
Zacheus is alsoe veel
te segghen als een
die gherechtuerdicht is
ende beduidet gheestely
kedat volck dat vādē
heydenē ghelouch ghe
worden is Want hoe
dat meer met weuliker
sorghen berōmert was

A intē naē

hoe dattet mitten ned
drucken der sondē meer
& nedert wert Mer het
is ghewasschen het is
gheheylt het is recht
uerdich ghemaect ons
heeren Jhu xpi ende
inden gheeste ons go
des **W** myn huys sal
een bede huys heeten
seyt die heer Soe wie
daer in bidt die ofan
ghet ende die soet die
vyndet ende die dop
pet salmen in late. **v.**
Biddet ghy sult ontfan
ghen Soet ghy sult op
den Ende **Tott lau an**

Heeve dynē huys
betaemt heyltichz
in lancsheyt d daghe
An myn huys sal een
bede huys heeten **an**
Dit is dat huys des
heere wel ghesticht en
ghefundeert op eenen
harden steen **An** Dat
huys des heere is wel
ghefundeert op eenen
harden steen **an** allady
ne muere syn costelike

steene ende die toornen
van Jholm sullen met ge
men ghetimmeret werde

Frsach **Caplin**
die stad dat heyl
ghe Jholm nye vanden
hemel neder dalen van
gode bereyt ende als een
bruyt vercyert is teghe
haren brudegom **ymme**
Custus die daer is. **v.**
Dit is dat huys tot **bn an**
Jacob stont vroech op en
verhtede eenē steene op
tot eenē tytel hy gater oly
bouē op hy loefde den heer
loesten waerlyke dese stede
is heyltich ende ick en wif
tes syet **Collect**

God die alle iaer desen
heylighen tempels
dach wynghe & myeste en
ons in dynen heylighen
dienst altoos ghesont ont
houste hoer dat ghebet
dys volcs Ende gheeff
soe wie dat om dyn gautē
te bidden inden tempel to
met hem verblyden moet
dat hy alle dingē ontfanghe

heest **Quermids** **Tot**
ten gheteyen y **Querste**
god coem. **An vands lau**

Tot **terrie Caplm**
de hoerde ee groote
stemme vande throe segghe
de die tabernakel godes is
mitten mensche ende hy
sal met hem wonen **R** sa
lich syn sy heere die in dy
nen huse wone. a. a. **In e**
wen te ewen sullen sy dy
louen. **v.** Dit is dat huys
des heeren **te sexte caplm**

Ohy syt des leuende
godes tempel als god
selue ghesproke heeft yetz
sal in hem wone endem he
wanderen ende ick sal hoer
god **welk** wesen ende sy sullen
mijn volck wesen **R** dit
is dat huys des heeren
bast ghetimert. a. a. **v.** het
is ghefundecert op eenen
vassen steen. **v.** Dync huy
se heere **Te noen caplm**

Niemont en mach
and fundamet leg
dan dat selue datter ghe

lept is dat is xpūs ihs
R Dync huse heere be
taemt heylicheyt a. a.
v. In lanckheyt d dage
v. Salich syn sy heere
die **In die hde vesse an**

Myn loesten sal
ick den he gheue
inden brede houen des
huys ons heeren **ps**
Credidi **Cxv an** **In den**
huse des heeren sulte
wy blydelyken in gaen
ps **Leratus sum** **Cxxi.**
An heere doch den goede
wel ende den rechten va
herten **ps** **Qui confidut**
Cxxiii. **An** heere heten
sy dattu op ons behout
ste onse oghen waken
te vergheefs **ps** **Nisi dñs**
Cxxvi. **An** want hy he
uet gheueft die sloce
dync porten **ps** **Lau**
da iherusalem **C. xlvij**

Die ghe **Capittel.**
van desen huys
sal groot wesen seyt die
heer en dese stede sal ick
brede geue seyt die heer

der heere **R** Benedie
 heere. dit huys ende al
 le die ghene die daer
 in wonen ende in hem
 sy ghesontheit oetmoe
 dicheyt ende heylicheit
 cuyfcheyt duecht vir
 torie gheloue hope en
 nūne goedertierenheyt
 maticheyt lyd saemheyt
 gheestelyke disipline en
 ghehoersaemheyt in ewi
 ghen tyden. **V.** Beware
 heere in hem die ghene
 die dy ontsien die cleme
 metten groten In ewy.
P. O salighe stad Jherlm
V. Dit is dat huys op
 mgtā zachee dīme haef
 telycke neder wār hu
 den behoert my in dy
 huys te bliuen en doe
 daelde hy haestelyck ne
 der ende ontfmetz hē
 blydelyck in synē huis
 allā huden is desen hu
 se salicheyt van gode ge
 schiet allā **Compleet p̄me**
O uerste god coem
an dat huys des heere
 is wel ghesundeert op

enen vasten steen **Optē**
auont der ghebuerten
ons heeren tott vesp an
Iudeen ende Jherlm
 en wilt nyet desien
 morgghen sully wt gaen
 ende die heere sal met v
 wesen allā **Al** die lauda
 te tot die ps **an** Die be
 houder der werelt sal op
 gaen als die sonne ende
 hy sal neder dalen inder
 maghet lichaem als die
 reghen op dat gras. **a.** **an**
Wer vroechde ende s̄bly
 de dy Jherusalem sich dy
 commetz coemt van wien
 die ppheeten voergheeyt
 hebben dien die enghelen
 aenbedet hebben Dien ce
 rubin en seraphim heyl
 lich heyllich heyllich roe
 pen **an** Als die sonne op
 ghegaen is vande hemel
 soe sully sien den commetz
 der coninghen voertgae
 de vanden vader ghelyck
 den brudegom van synre
 slaepkamer **an** **B**eth
 leem du en buste die min
 ste nyet onder den prin

ten van Judeen want wt dy sal gaen een hertoghe die myn volck van yfrael regeren sal hij sal syn volck ghesont make van horen sunden **Capittel:--**

Uerweerde ende vlyde dy dochter van syon want sich ick come ende sal int midden van dy wonen seyt die almachtighe heere **Ps** O Judeen en iherusalem en ontfiet v met morghe sul dy wtgaen en die heer sal met v wesen **Ps** wset volsta dich ghy sult des heeren hulpe sien op v **Morghe yme** Wand opganck der somen **v.** als een brudegom is die heer voert ghegaen van synre slaepramer **Tot migt an** Doe maria ihus moeder ioseph ghetrouwet was eer sy te same come soude soe is sy gheuonden inden lichaem hebbende mer dat in haer geboren is dat is vanden heylighen gheest **alla Coll**

Ood die oumits die iaerlyse verbedinghe on

ser verlossinghe ons vlydes gheest dat wy dyn eengeboren soen dien wy nu blydelyke onsen verlosser ontfangen oerk sekerlyke die sien moeten als hy rich ter come sal **Onse heer** **Totter compleet op die ps An** **Marien** da ghe syn verbuller dat sy baren soude hare yesten gheboren soen **yme** Die moed heeft **Opnuc** **Dimittis An** **Verbroech** de ende verblyde als voer in die vesper **Inuitato** **ru** **Cristus** is ons gheboere **Coemt** laten ons aenbeden **p.** **Custe** een ghe **Die v. not an** Die heere seyde tot my du bist myn soen hyden heb ick dy ghewonnen **ps** **Quare** fremuerut **n. an** als een brudego soe gaet die heere voert van synre slaepramer **ps** **Celi** enarrat **xviii. an** Die ghenade is gestort in dynen lippen daecom

soe heeft dy die he ghe
benedyt in ewichheit **ps**
Eructant xlij **Deerste**

Ials die brude **lesse**
nder verster tytsoe
is verlicht dat lantschap
van sabulon ende van
neptalim ende ten leste
is swaert de werch des
meers ouer der iordane
van galileen Dat volck
der heyden dat in duyst
nisse wandelde sach een
groot licht den ghenen
die wonen int ryck der
duyftermissen der doot
hem is een licht opghedaet
Sy sullen verblyde voer
dy als die ghene die ver
blyden inden oert Als
verblyden die segheuech
ters als sy den roef heb
ben gheuanghen als sy
sien deylen Dit seyt
god die heere wert toe
my bekeert en ghy sult
behouden wesen **R**hui
den is ons gheusdicht
ghebornen te werde va
der maghet die coninc
der glorien op dat hy
dien verlore mensche

totten ryck d'hemelen we
der voepen soude dat en
gheliche heer **Blyt** want
den menscheyken geslachte
te is die ewighe salicheit
gheopenbaert **R**. Glorie
synden hoghen gode en
brede inder erden den me
sche die van goeden wille
syn **Want die tweede lesse**

Oest gheeroost weest
gheeroost myn volcke
seyt die heer v god **S**preckt
Iherusalem tot hoerte her
ten ende roeptse: wat hoer
quaetheit is verbult hoer
boesheit is verlaten **S**y
heeft van des keeren hant
dubbelt ontfanghen voer
al hoer sonden **D**ie stemme
des roepers inder woestine
bereyt den werch des heere
maecht recht in die eelyc
heit die toepade ons godes
Rille dale sullen verheue
werden ende alle berghe
ende houele sullen bredert
worden **D**it seyt god **R**hui
den is ons neder ghedaelt
vande hemel die warachtighe
brede huden syn die

hemelen hornichuloy en
de ghe worden al die we
relt doer. **v.** huden heeft
ons verlicht die dorch
der mēwer verlossinghe
der ouder wedmakinghe
der ewigher salicheit wel
ken dat teyken der sonde
is affghedaen **huden**

S Die dorde lesse
tant op stant op
doech aen dyn sterckheyt
syon dorch aen die dedere
dynre glorien yherusale
heylighe stadt want die he
en saldy voerdaen nyet
op legghen dat dy eeny
ghe onbesneden nothon
reynre ghenake **S**audde dy
wren stoue stant op sie ih
rusalem ontbynde die bā
den dyns hals gheuā gē
dorchter van syon wārdit
seyt de heere **Te** gheefs
sydy vercocht en sond sil
ner suldy weder werden
gheroft **W**ant dit seyt die
heere **I**nden beghin daelde
myn volck neder in egypte
op dattet daer bouwē sou
de en assuer heuet hē sond

ewighe sake sude ghe
daen **Dit** **R** hy is ned
ghedaelt vande hemel
die gheseynt is vander
hoerheyt des vaders hy
is inghegaen doer d ma
ghet oer in onse ryck aē
ghedaen en purpur sto
le **E**nde licht ende cyer
heyt alder werelt is wt
ghegaen doer die gul
den porte **v** Die hēe is
als een brudegom doert
ghegaen van synre slaep
kamer **E**n **die ij n° an**
Wy hebben god dy ont
fermherticheyt ontfan
ghen int midden dyns
tempels **ps** **M**aght dyns
xlvij **An** **I**nden dage des
heeren sal op goen ouer
uloedicheyt des vredes
ende hy sal heersche **ps**
Deus iudicium lxxi
An **D**ie waerheyt is opge
gaen vande aerde ende
die gherechticheyt heeft vā
den hemel neder ghesien
ps **B**enedixisti lxxiiii **v**
Die ghenade is ghestort
in dynē lippen daer om
heeft di god ghebndiet in

ewicheyt **Die vierde lesse**

Die hoechtyt d' gheboerten ons heeren is daerom vanden baden in gheset want in desen daghe xpūs om verlossinghe der werelt lichamelijck vand' maghet gheboren woude wesen voertgaende vand' maghet lichaem die inden scoet des vaders was wes vleyschelyke aenneminghe dit die zake is wānae dien dat ouermits den myt des duuels o's eerste vaders o'mids ydelen hope verleyt viel te hant allendich en verloren in allen synē gheslachte heeft die wortel synre quaetheyt den son den gheerst huerō god die de sonde te niet woude maken heeft raet ghegheuen met woerde mit wit met ghehen mit tekenen met plaghen en met wonderen **Maer** **R**egghet ghy herden wien hebby ghesien boet

sapt ons wie heeft inder aerden gheopenbaert wy hebben ghesien inden thoren der enghelen den behouder den heer. **V**. **H**ijde is ons gheboren die behouder der xpūs die heer in dauids stadt **Wij Die v lesse**
Onse behouder is hūden gheborē lactons verblyden alre liefste wā want ten behoert nyeteenighe droeftheyt daer die gheboerte des leuens is wercke ons en werck gebaē heeft die vreesse der sterffe lynttheyt ende brēghet ons vanden gheloue der ewigher blyscap niemant en wort ghesunderet vā deser vrouden in de clarch nicks alle menschen is een ghemeen sake blyde te wesen want onse heer en der doot verduer. Alsoe als hy niemant vander stont vry en want alsoe is hy ghecomen alle menschen te vrye die heylighe verblyden hē wā sy naken der crownen die

sond verbroethde hem
want hy wordet genoe
det totter ghenaden Die
onghelouighe werde ghe
moedet want hy weet ge
roepen totter graaen. **R**

R O grote verborghentz
ande wonderlyke sa'ra me
te dat die beesten saghen
den heer gheboren ligghe
de inder cribben salighe ma
ghet wes inderste Dien
de te draghen Den heere
des hemels. **V.** Heere icht
houde dyn horen ende icht
ontsach ende merkede dy
werken ende icht vreesdese
inden middel van twee
beesten liggende **Die ses**

A lre lieffte te lesse:
laet ons inder heer
verblyde ende laet ons mit
gheestelyker vrouden blyde
wesen want ons heeft toe
ghelicht die dach der oud
wedmakinghe d'ewiger
salicheyt want ons wert
weder maket iaerlyx on
ser salicheyt sa'ra met dat
vā begym ghelouet is mit
eynde ghegheue is en son

532
der eynde blyue sal In
welcke ons behoerlyc is
met opgheuenē herte
opwaerts die godlike
verborghentheyte aen te
beden op dat dat niet gro
ter vrouden der kercken
gheert worde dat ouer
mits die grote gauego
des gheschiet. **R** Die sa
lighe moeder gods mā
wes lichaem d'gheraet
blyft heuet hyden dē
behouder der werelt ghe
baert. **V.** Salich is sy die
ghelouede want alle
dinc is volbrocht dat
vande maghet mariam
gheset is heuet hude
die in n^o an hy heuet my
aengheroepen alla: du
byste my vad' alla. **ps** Mi
sericordias dñi xxxviij
Bine die octaue die vij
an an. Een mēsche is in
haer gheboren en die ou
ste heuete gheuest. **ps** fu
dameta xxxvi. **An** Die
hemelen moete hem ver
blyde en die erde moethe
seer oblyden voer des heren

aensichte want hy wēt
ps Cantate xcv **An** Die
 heer heuet bekenet ghe
 maket allā syn heyl
 allā **ps Cantate Dno**
xcvij **An** hy heeft my aē
 ghevoepen. myn vad
 bistu **Lucas seude lesse**

In dien tyden we
 gincx een gheboerē
 den keyser augustode
 se bescriuvinghe gheschie
 de alreerst vā tyri
 den verhter vā syrien
 En dat ander **Gregori**

Ommē **us omelie**
 dat wy hude vā
 der ghenaden gods die
 weruē celebreren sullen
 die solempriteite vand
 missen soe en moghen
 wy nyet langhe spreke
 vander lepen d' euāgelie
 mer die gheboert ons
 verlossers dwinget ons
 doch yēt wat cortelyck
 te segghen **Wat** ist dat
 men al die werelt be
 scrijft alse onse hē ghe

1 datmē alle die werelt bescri
 uen soude

boren werdē soude sond
 dat openbaerlyck bewy
 set wort dat die inder
 vleessche quā die syne wt
 uerorene doe woude scri
 uen in die ewicheyt **R**
 heylighe ende onbeuler
 te reynicheyt wat loue idz
 dy segghen sal en woet
 uk nyet **Want** dien die
 hemelen nyet en begripē
 en moghen hebstu in dy
 nen schoot ghedragghen
v. Ghebenedyt bistu bo
 uen alle wiuen ende ghe
 benedyt is die vruchte d'ys
 lichaems **Want** dien

I **Lucas achste lesse** **1a**
 in dien tyden sprake
 die **mēschen** tsamen **Sac**
 wy te berghleem ende laet
 ons sien dat woert dat
 ter gheschiet is dat ons
 die heer ghetoent heeft

Wat **Beda omelie** **x b x**
 wy die tytelike ge
 boerte vieren die huyde
 ghesriet is des middelcers
 godes ende der mensche

1 hente

heest ghebaert de coninc
 die eenē ewighen naem
 heest ende sy heest die
 blyscap d' moeder. **V.** Ge
 benedyt is hy die coninc
 inde naem des heeren
 God die heer heest ons
 in ghelicht **tot bnd an**
 Glorie sy gode inde ho
 ghen ende inder aerden
 vrede den mesthen die
 van goeden wille syn alla
 alla **Collecta**

Wy bidden vlee
 ne almachtige
 god dat die nye geboer
 te inden vleysche dyns
 een geboren sois ons
 vryen moet die die oude
 knachtelychheit houdet
 onder dat iuctz der son
 den Quernits de selue

Wan onse vrouwe an
 Marien daghen syn. **V.**
 Nge dien dat **Collecta**

God die oimits die ba
 ringhe der saligher
 marien die sonder eeny
 gher mestheliker begheerē

gheschiet is die ghe
 ne die in dyns soens
 lede come metten va
 slyken afterdeele
 nyet beswaert en heb
 ben doen werden
 wy bidden gheest
 dat wy die deser crea
 turen nye heyt ont
 fanghen hebben
 vanden smetten der
 ouder verlosset moe outtza
 ten werden Oimits

den selue **Totten**
 ghetoden tot die ope
 barmighe des heeren
 ymen alle die werelt
 moet metten andere
 naenolghende Totten
 pme an **Wien** heb
 di ghesien **Ry** chryste
 des leuendighen. **V.**

Die ghebaren buse
 vand maghet Ende al
 dus houmen tot die
 openbarmighe ons hee
 ven **Totten terne Cap**

Daer om sal myn
 volckz myne naē
 weten in daghe: want
 dien

ick selue die da sprac
siet ick ben tegheboer
dich **R** Die heer heeft
bekent ghemaect a. a.
V Syn heyl. **V** Een
kynt is ons gheboere

Die tott sext cap
heer heeft syne
heylighe arme bereit
in alder heyden oghe
ende alle eynden der
aerden hebbe ghesien
dat heyl ons godes

R Een kynt is ons ge
boren a. a. **V** Een soe
is ons ghegheuen **V**
Ghebenedyt is hy.

Tot noen Cap
Woer maels is god
menich uoudelyck en
in menygher wys spre
kende den vaderen in
den aphten ten lesse
in desen daghen is hy
ons sprekenide in de so
ne dien hy ons erfge
naem ghesetter heeft
alles ouermits welt
ken hy oerk die werel
den heeft ghemaket **R**
Ghebenedyt is hy die

went in den name des
heeren a. a. **V** God die
heer heeft ons inghelicht
V Tuoert is vleyssche ge
worden a. ende sal in os
wone a. a. **In die ij **V** an**

Wit dy is beghin in
den daghe dynre
macht inder blindzinge
der heylighen vuten buke
voer lucifer heb ick dy
ghewomē **ps** Dixit dñs
Eix **an** Die heeft synen
volke verlossinghe geset
hy heeft syn testament in
der ewicheyt gheboden
ps Confitebor **E**x **an**
der duysternisse is de reth
ten van herten een licht
op ghegaen die ontferm
ghe ende die ontfermer
ende die gherechtighe he
ps **B**tus vir **E**xi **an** By
den heer is ontfermhertic
heyt ende by hem is ouer
uolle verlossinghe **ps** De
profundis **E**xxix **an** vand
vruchte dyns bukes sal
ick op dynen stoel setten

ps memento · C. xxxi ·
Een clef kynt **Cap**
is ons gheborē en
een soen is ons ghegheue
die heer scappie is gewor
den op syne schouderen
ende synen naem sal
heyten wonderlyck raets
man sterck god een vad
der toetomender werelt
een prince des vreden **R**
Twoert is vleysche ghe
worden ende sal in ons
wonen **W**ies glorie wy
ghesien hebben als des
een ghebovens vanden
vader **D**ol ghenaden en
waerheyden **V** · Inden be
ghine was dat woert
ende dat woert was by
gode ende god was dat
woert **W**ies glorie **G**le
sy den vader ende den
soen on den heyligē geest
alst was inden boghin
ne **D**ol ghenaden **F**ine
Dandē opgāck **V** · Twoert
is vleysch **t**or **m**igt **a**n **h**uden
is **x**pus gheborē **h**uden
heeft die behouder gheope

541
baert hynden singhe
die enghelen midē he
mel ende die hoghe
enghelen **B**lyden **h**u
den verblyde die ghe
rechtighe ende segge
Glorie sy gode inden
ouersten alla **S**oll als
voer **D**aer nae **v**a
sente steue **A**n **S**teuen
die knecht gods dien
die ioden steende sach
die hemelē opē **h**yfacht
en ghinck daer in sa
lich is die niēsche dien
die hemelē opē warē
V · **B**idē voer ons hey
lighe yerste martelaer
sthephane dat wy wer
dich wde moeten der
beloessen **x**pi **S**oll als
hier nae **D**aer nae **v**a
onse vrouwe **a**n **h**ude
heeft die obesmette ma
ghet god ghebaert die
teber ledekens aē ghe
dāē heeft die sy alleen
vdiēnt heeft te soekē
aenbeden wy hem alle
die gherome is ons te be
houden **V** · Naē die danti

Soll' God die oumits
der barmighe als voer
Totter compleet thēt
die openbarmighe ons
heeren **an** Marie dage

v. Die moed heeft op
nūc dimittis **an** Dat
woert is vleysche ghe
worden ende sal in os
wonen ende wy hebbe
syn glorie ghesien als
die glorie des eenige
borens vanden vad

Binnē der octaue
der gheboerten ons
heeren op bndictus
en op mgt **ant:**

Siet die beherede
god is toekome
ende dat vyke is in
syn hant ende macht
ende ghebot in ewic
heyt **a.** Van Sente
steue **deerste** m^r. Inui
tatorū Crīstū ghebo
ren die hude ghevoet
heest den salighen ste
phanū Coemt laet os
aenbeden. **v.** O god
die daer biste **die vey**
te n^o an Die salighe
stephanus ghesterckt

A stadigen

met **swaren** ghepeynse
der ewen gods recht als
een vruchtbaer hout ghe
plant hyden ned loep der
saligher wateren heeft in
synre tyt die vrucht der
martelen verst ghegheue
Die ps van eenē marteler
an hy van gode gheseten
prediker synre ghebode
heuet vlytich gheweest
hem te dienen in heyliger
vresen ende doe hy syn
amborch trouwelyke ghe
daen had heeft hy wīdich
ghebaest op te dimmen
in synen heylighen berch
an hy gheset inder tribu
laen der steenen die hē
dructen en heeft nyet ont
sien die dusende des volgs
hem ombeuende want
hy synen ontfangher Jhe
sum op staen sach in den
hemel op dat hy hem ghe
sont maectte. **v.** met glo
rien **Die eerste lesse:**

Olysteren vierde wy
die tytlyke ghebuere
te ons ewighen conincs

huden vieren wy die ze
ghe vechtende passie des
ridders **S**hystere heeft on
se comick aenghetoghe mitte
dede des vleyschs wtgaen
de vanden sale des ionc
frawwelyken bukes hem
gheverdricht te vsoeken
die werelt huden heeft
die ridder wtgaende vā
den tabernakel des lichaets
een seeghe uechter ghewā
dert totten hemel **M**aer
R **S**hystere te dage is die
heere gheborē mder aede
op dat stephanus gheborē
soude worden mden hemel
~~Stephanus sach die he~~
~~mel~~ Die heer is inghegā
die werelt op dat stepha
nus soude gaen inden he
mel. **S**tophanus sach
die hemel op hy sach en
inghimck Die heere is in
Die heeft **Die 13. lesse**
behoudelyck die mo
ghentheyt der ewiger god
heyt aennemende ee knoch
telyke gordel des vleyschs
yngaende om te vechten
inden ramp deser werelt

543
dese is afflogghede die
ghebrekyke deeder
des lichaems opghedo
men opten palayse des
hemels om awelyck te
regneren Die is neder
ghedaelt bedecht mitte
vleysche dese is opghe
clonimē ghevoent mitte
bloede **S**tephanus vol
der graacen ende sterck
heyt hy dede grote wy
kene ende wonder in
den volke. **S** Daer op
stonder somich vander
synagoghen disputerē
de met stephano ende
sy en mochten nyet we
derstaen der wysheyt
ende den gheeste die
daer sprack hy dede

Die derde lesse
Dese is opghedon
men daerē steenden die
ioden want die neder
ghedaelt is daer die en
ghelen verblyden **S**hif
turen songhen die heyl
ighe enghelen gloriego
de mden hoghen **W**er
brouwede huden hebbe
sy ontfanghen in haet

gheselschap stephanum
 verblydende **R** Sy sage
 stephanu alle die daer
 waren inden vade En
 aensaghen syn aensicht
 verht als een aensicht
 des enghds staende
 onder hem. **V** Meer ste
 phanus vol gracen
 ende sterctzheyden de
 de teyken ende grote
 wonder inden volke
 Ende aen **die ij n^o an**
 mitten lichte dyns aē
 sichte heere stephanus
 die yerste martelaer
 ghe cedelt heest gheoffert
 hem seluen een offercā
 de d' gherechtichz ende
 daer om rust hy in bly
 scappen des herte ont
 slapende in vreden
An Quermus der gauē
 dynre benedictien hee
 stephanus gherechtuer
 dicht ende mitten schilde
 dynre beschermnisse in
 der passien gheueft he
 uet vdiēnt van dy tont
 fanghen die avone syns
 selues name **An** Hoe

wondlyck is dyn naem
 heere onse god voer wel
 ke die salighe stephanus
 ghepassyt is vā dy ghe
 avent mit glorien en
 eeren ende byder gauē
 dynre groot dardicheyt
 bouen die hemelen ver
 hoghet **V** heere du hebste

Die vierde lesse.

Ohysteren ghinc die
 heer wt vanden lychaē
 der ioncfrauwen huden
 is wt ghegaen die ridder
 vanden kerker des bleesly
 Ghysteren is xpus voer
 ons in doekeren ghevo
 den huden is stephanus
 van hem metten cleede
 per ontsterfelyckheyt ghe
 deet **R** Sy steenden ste
 phanu aenroepende en
 segghende heere ihu xpe
 ontfaecht synen gheest
 ende en sette hem dat vo
 gheen sonde **V** Die sal
 ghe stephanus badt met
 gheboechden knyen seg
 ghende heere ihu **de vlesse**

Ohysteren droech die

engichheit & rribben **23**
dat ontsprekende kynt
hude heeft die oghemete
heyt des hemels stepha
m ontfanghen sege hou
dende Die heer is alleē
neder ghedaelt op dat
hy syn riddersen soude be
houden ende verhoghe
R Die bose hebben ghe
daen werpinghe opte recht
uerdighen op dat syneou
leuerden den doot Ende
hy ontfinct blydelyck die
sme steene op dat hy **B**
diende te ontfanghe Die
croue der glorie **S** Si
gripen in die siele des
rechtuerdighen ende dat
onofel bloet verdoemde
hy Ende hy **Die sesste lesse**
Want hy die synen
lichaem bereut heeft
der ioncfrauwē buyck hy
heeft hem gheuidicht syne
martelaer te openē de he
mel Cristus die heer en
heeft nyet sonwerdicht
in te gaen die engichheit
des buyrs op dat die brer

545
heyt des hemels offer
ghe die ziele stephan **R**
Stephanus die kercht
gods welcke die iode steē
den sach die hemele open
hy sach en inginck salich
is die mēsche welcke die
hemelen open ware **B**
Die salighe stephanus
infiende die hemele sach
hy en inginck hy **S** a
lich die in n an Die sterke
kempe stephanus behou
wende inden heere syne
gode heeft vromelyck ge
leden die verwerpinge
der steenen ende daerom
is hy ouerghe wandelt
vol seghes totten berghe
der duerden **Aii** Die sa
lighe stephanus is inge
gaen heere sonder vler
ke in dyne tabernakel
ende want hy ghebrocht
heeft die ghererchticheit
soe sal hy rusten in de heyl
ighen berghe **Av** O hee
doerht ende blyscap der
rechten wanttu voerco
mē biste dynen ghemide
stephanū oūmits der

gauen der dat lytzer
benedictien soe is hy die
verste ghevolghet ouer
mis der doot der glorio
ser passien waer om du
hem ghegheuen hebste
metter cronen der mar
telien dat loen in ewic
heyt. **¶** Die guldene cro
ne **Matheus vij lesse**

Inder tyt sprac ihs
totten scharen der
ioden ende den vorsten
der priesteren **S**iet ick
seynde tot v ppheten en
wysen ende meesters en
van dien suldy dooden
ende cruen en gheusele
in uwen synagoghe en
dat and **Jheronimus**

Dpriester omelic
at welck hy te vo
ren gheseyt hadde **V**ul
let ghy die mate uwer va
ders mach toebehoeren
totten persoen des heere
want hy van hem sou
de ghedoot werden **E**n
oert machment trecte
tot synen ionghere va
welcken hy mi seyt siet
ick seynde tot v ppheten

ende wysen ende meesters
ende van dien suldy doode
ende cruen ende gheusele
in uwen synagoghe en
veruolghen van stede tot
steden op dat ghy veruul
let die mate uwer vaders

R Sy hebben een moede
lyck sendruyfticheyt te
ghen hem ghedaen ende
hebben uwer stat gewor
pen / aenroepende ende
segghende heere ontfant
mynen gheest. **¶** Ende die
tughe neder leyden hoer
deyder byden voete cons
ionghelms die saulus
gheeyten wort ende stee
den hem / aenroepende

Edie achtste lesse
nde behouden me
de nae den woerde paulus
sinnende tot dien van
cornitheen dat men ge
hande syn die gauen der
apostolen **epi** Die somm
ghe ppheten die toecomē
de dinghen preken die
andere wysen die bekent
hebben wanneer sy dat
sene redene sullen voert bre
ghen die and saer gheleer

des apostels

de meesters inder ewen
Van welken paulus
die apostel ghedoot is ste
phanus ghesteent petrus
gheruyft ende die dis
cipulen ghegheyselt als
men leest in de werck d'
apostolen ende sy hebbe
se veruolcht van steden
tot steden verdruende
wt den ioetschen lande op
dat sy ouerwanden de tot
ten volke der heydene
K Die salighe stephanus
in siende in den hemel sach
die glorie gods ende sprac
Siet ick sie die hemele
open ende des menschen
soen staende vand' recht
hant der doerthen gods
v. Doe die salighe stepha
nus aensach in de hemel
doe sach hy die glorie gods
ende sprac Siet ick sie
O Die neghende lesse
Op dat op v rome alt
rechtuerdich bloet dat wt
ghestort is opter aerden
vanden bloede des recht
uerdighen abels totte bloe
de zacharias barachias

542
soen **in** daer gheda
det is tusschen den tem
pel ende dat altaer **Da**
abel en is gheen twiud
hy en sy die ghene die
wellke Caym syn broe
der dode **Mer** **Ope**
ghe worden syn die do
ren des hemels **den**
telaer christi stephanus
Die in den ghetale d'
heylichen die verste ge
uonden is ende daer
om hout hy den seghe
gheroent in de hemel
v. Want die doot wel
ke die ghesontmaker
hem ghewerdicht heeft
voer alle menschen te ly
den dien heeft hy verst
weder ghegheuen den
ghesontmaker **Die** in de
O Tot die lau **an**
er doe stephanus
vol was des heylighe
gheestes aendencken
de in de hemel sach
hy die glorie godes **an**
yhm staende tott rech
terhant des vaders
an die ioden stoende
stephanu aenroepende

ende segghende he xhu
 ontfaet mynen gheest
an myn siel heest aen
 ghehanghen nae dy
 want myn vleysche
 is gheseyt voer dy
 myn god **an** Stepha
 nus sach die hemele
 open hy sach ende in
 ghimck salich is die
 mensche welck die he
 mele open waren **an**
 Met gheboecht de kny
 en riep stephanus in
 groter stemme **O** heer
 xhu set hen dat ghee
 sonde **Capittel :**

Stephanus volgu
 tien ende sterck
 heyden dede teykene en
 grote wondere in de vol
 ke **ymc** **O** marteler gods
v bidt voer ons **wt b a**
 Open gheworden syn
 die doren des hemels
 den martelaer xpi ste
 phanus die inden ghe
 tale der heylighen die ier
 te gheuonden is ende
 daer om hout hy de se
 ghe ghecroet in de hant

Heer e wy **Collect**
 bidden gheest ons
 nae te volghen dat wy oef
 fenen op dat wy leere on
 sen vyande minnen wat
 wy dies ghebuerte viere
 die bekende oert te bid
 den voer syne veruolgers
Daer nae vander ghe
boerten ons heere an Siet
 die bekerende gods toe
 come ende dat ryke is in
 synre hant ende macht
 ende ghebot inder ewig
 heyt alla **an** Ghebenedyt
 bistu die daer toemt in de
 naem des heeren **Collect**
Wy bidden almachtighe
Daer nae van onser vrou
wen an die ghelounghe ma
 ghet al ist dat sy huyden
 heeft ghewormen heeft
 dat woert dat vleysche
 aenghenomme heeft noch
 tan is sy naeder gheboer
 te maghet gheblenen welc
 wy louende alle segghen
 Ghebenedyt bistu on den
 wuen **v** **Nae dien dattu**
Coll **God die den mensche**
lyken gheslechte Totten

ghetyden **an** vander

H **Te terae capittelū**
et syn opghestaen
somm ghe vand synagoge
disputerende met stepha
no ende sy en mochte niet
wederstaen der wysheyt
ende den gheeste die daer
sprack **Rm in commun**

S **Totter sext caplm**
Soe stephanus volwas
des heylighen gheestes
aendekende inde hemel
sach hy die glorie gods en
ghin staende vander rech
ter hant d' doerthē gods

D **Totter noen Caplm**
Die tughe affleechde
haer ded' by die voete ees
ionghelincs gheheere sau
lus ende steenden stepha
nū aenroepende en spre
kende o heere ihu of fact
mynen gheest **yn die ij**

D **ie vro besper an**
lytze mēsche die of
fermt inde heer en sal nē
beruert werde ind' ewich
ps **Bātis vir an** wat sal
ick weder gheue dē heer

voer al dat hy my ghege
uen heeft ick sal nemen
den kelck der salicheyt
ps **Credidi an** heere ver
losse myn siel vanden on
gherechtighen lippen en
vander losse tonghen **ps**
ad dnm an Ontfermt
dy myre heere ontfermt
dy myre want ick soer
beruilt ben ouermids
verfuadomisse **ps** **ad te le**
ua an myn siel heeft b
beyt inden woerde des
heere my siel heeft geho
pet inden heere **ps** **De**
profundis Capittel

D **ie salighe stepha**
nus riep gheboerth
der knyen met groter
stemmen sprekēde heer
en sette hem dat gheene
sonde ende doe hy dat
~~hy~~ dat gheseyt had
ontsliep hy inden heer
ff Die steene der riuie
ren hebbē hē soet ghe
weest hem volghē alle
rechtuerdighe sielen **v**
want dien door welke
die ghesontmaker hem

ghewerdicht heeft voer
 allen menschen te lyden
 dien heeft hy yerst wed
 ghegheuen den ghesont
 maker hem volgen
ymme Omartelaer. **v.**
 bidt voer ons **tot nigt**
ant Die anetouidige
 manē begroeuē stepha
 nū ende maecten een
 groot besaryen oū hem
Daer nae van Sente
 Johan an Sut idz iohā
 soect vande euāgeliste
v heere du hebste ghe
 Collet als huer nae **Da**
 vander ghebourten **in**
 Dat licht is opghegaen
 bouen ons want hude
 is gheboren die behou
 der allā **v** Dat woert is
 vleesch Coll' wy bidden
 verlan al Ten laefften
 van onse vrouwe **ant**
 Die macht heeft wt de
 woerde ontfanghen ma
 ghet is sy ghebleuē ma die
 ghet is heeft ghebaert
 den coninc alre conige
v en coll' als voer **va**
Sente Johan euāgelist

Inuicatorū Aenbedē wy
 den coninc der apostolen
 die met sonderlingher mi
 nen gheminet heeft Johā
 den apostel **ym** laet ons
 mit die. **i. n. a.** Johānes a
 postel ende euāgelist
 ioncfrauwe is wtuertore
 vande heere onder die a
 der meer minnet **ps** Celi
 enarrat xvij. **an** Doe hy
 lach op die borsten ihū dūc
 hy vuter heyligher fonteyne
 des heeren borste dat heyl
 liche euāgelie **ps** Bndra
 xxij. **an** Johānes euāge
 liste als een vande riuere
 des paradys heeft wt ghe
 stort die ghenade des woert
 godes alle die werelt doer
ps Eructavit elij **v** In
 al aertyke **Die eerste lesse**
Xohānes die apostel
 en euāgelist zebede
 soen iacobs broeder is een
 maghet vande heer wtuert
 coren ende onder die ande
 re meer wtuertoren Die
 soetz op die borste des hee
 ven rustende heeft ghesoge
 wtter heyligher fonteyne

der godlyker borsten die
bloede synre euāgelien
R Die verwinnet die
sal ick makē een colup
ne in mynen tempel seyt
die heere Ende ick sal op
hem scrūte mynen neem
ende den naem der me
wer stad Iherusalem **S**

Den ghenen die swinet
sal ick gheue teten vande
houtē des lenens datter
is int middel des para
dys myns godes **E** ick

E Die anderde lesse
Ende verht als een
vanden vloeden des pa
radys soe heeft hy wy
de wt ghestort die grane
des woerts gods in al die
rontheit der aerdenwelc
oertz inden stede xpi wan
tet xpus gheboet staē ghint
doe hy discipel ontfinc
die moeder des meesters
ghelyck naest xpi nae
re wysen is hy als een an
der soen achter ghelaten
R Dit is die discipel die
ghetuyghet van desen **E**

551
die dese dinghen screef
en wy weten dat syn
ghetuygh waer is **S**
hy drancz die bloede
des heylighe euāgelys
vander heyligher fon
tenen der borsten des
heeren Ende die Die

Dese derde lesse
Johānes doe hy
dat euāgelū xpi in
azia pdrte soe wert
hy van dominiaen de
keiser in padmos dz
eplant in elleynde ge
seynt daer hy oertz wo
nende screeff die vho
lentheyt Doe domina
nus ghedoot wert vā
den senatoren doe wert
hy weder ghebrjct vā
der elleynden en quā
weder te ephesien daer
hy om der beden der
bissoppē van aziē om
te verdrue die scaltz
heyden der kettere alre
lesse dat euāgelē befre
uen heeft **R** Seer is te
eere sente Johan die da
vustede int auontmael

op die borste des heren
 Dien xpūs in de cruce
 syn moeder beual die
 ioncfrau ~~die~~ ioncfrau
 wen **B** hy is ioncfrau
 we wuertoren vande
 heer ende ond die and
 meer ghemint Dien
 xpūs **Die ij noctur a**
 Johan die apostel wt
 ghedaen in een vat mit
 barnenden olye ende
 qua daer wt tgequest
 vander ghenade gods
ps Dies gentes .xlvi.
ant Om die onuerw
 lyke ghestadicheit dat
 enāgelūt te prediken
 soe wert yhas in elley
 den gheseynt ende ver
 diende metten godlike
 ghesicht ghetvoest te w
 den ende toesprekighe
ps Grandi deus .xlvi.
an alle dat volck van
 mānen ende vā wūē
 quaniē sente Johan te
 ontmoet lopen doehy
 qua vande elleynde en
 vliepen doe hy qua ghe
 bndyt is hy die coemt

inden naem des heeren
ps Grandi deus .xlvi.
Die vierde lesse

Oes grootheyt der
 tykenen onder andere
 aartighe wercken dit
 is hy heeft verwandelt
 in goude wilde groeyen
 de roeden ende steene vā
 den oener in paerlycheit
 hy weder gheformet in hoer
 eyghen natuer **Ende** we
 duwe oerke van gheboets
 weggen des volcks ver
 werkede hy ende eens iō
 ghelms lichaem dat
 weder leuende wert wā
 ter die siele wed ingincht
 vermalzede hy Doe hy drōt
 die venynde vergiffte
 misse en ontghinck hy nē
 alleen dat perikel maer
 die gedoot warē metten
 seluen drantzē die bracht
 hy weder totten state des
 leuens **B** Die heere spyt
 de hem metten brode des
 leuens en der vstandemisse
 ende hy sal dremcke gheue **he**
 vande water d saligher
 wysheyt **f**ende hy fallen

A en wed om die sterke vāte peerle

verheffen by syne naesten
Vn mids der kerken
dede hy synen mont open
die heere **S**uulden mitte
gheest der wysheit ende
der verstandnisse En hy

Doe **10 Die vyfte lesse**
hānes inden seue
en tsestichsten iaer naeder
passien ons heere ons be
houders onder trayano
den prince moede vā out
heyt des langhen leuens
doe hy hem den dach sijn
ouergangs ghenake wāch
soe seerhtmen dat hy ghe
boot datmē hem openē
soude een graff ende soe
ghesonde hy syne broeds
ende nae dien dat hy sijn
ghebet ghesproken hadde
soe ghinch hy leuende in
dat graff ende daer nae
rustede hy daer in als ī
eenē bedde **R** Dit is johā
die op die borste des hee
ren mē auōtmael ruste
de **S**alich is die apostel
dien verthoent sijn die
heymelyke hemelsche din

753
ghen **V**. Dit is Johan
nes dien epūs mē au
e sijn moeder die wnt
frouwe der ioncfrouwe
beual **S**alich **Die vyfesse**

Waer van het ghe
uallen is dat die
sōmghe segghe dat hy
noch leue ende dat hy
nye ghestoruen en sijn
den graue mer mit ki
ue houde sijn dat hy leg
ghe ende slape mē gra
ue **S**onderlinge daer
om dat aldaer dat ert
ryke al suuerlych op
wellende totten ousten
vanden graue toe op
ryst recht oft vanden
adem des gheens die
daer rustet deyne stoef
ken opwaert schynne
wallen **R** **J**hūs mēnen
de hem want hien w
dich makede by sand
linge niet minne en
mit suuerheyt **W**ant
hy suuer wtuertoren
van hem ewelike suū
bleeff **V**. Ten lesten doe
hy steruen soude aende

cruce doe beual hy sy
 moeder die ioncfrau
 we der ioncfrauwen
Want die in noit an
 Onse heer met synen
 iongheren openbaerde
 synen gheminden wka
 ende sprack tot hem
 Coemt my gheminde
 tot my want tis tyt dat
 tu werstapes met dynē
 broederen in myne wer
 scap **ps** Confitemini **lxviii**
an Johānes reckedewt
 synē hande tot gode en
 seyde ghenoot coem ict
 tot dynen werstap en
 dancke dy heere ihu
 xpe dattu my wedich
 ste te noden tot dynre
 werstap ende du wetes
 dat ict van alle myn
 re herten dy begheert
 hebbe **ps** Dns regnauit
 xvi **an** Heer ontfanc
 my op dat ict mit **dmij**
 nen broederen ben mit
 wien du quames en
 my ghenodet hebste
 doch my op die dove
 des leuens ende bren

ghe my tot dynre wstap
 want du biste xpus die
 godes soen die wt die ge
 bode des vaders die we
 relt behouden hebste wy
 dancken dy ewelyke **ps**
 Dns regnauit xviij **v.**

Seer gheert Johānes

In dier **seuende lesse**
 tyt seyde ihus tot pe
 ter Volghe my **pet** heer
 de hem om ende sach die
 iongher die ihesus minde
 naeuolghende die daer
 rustede int auontmael
 op ihus borste ende seyde
 heere wie eest die dy ver
 vaden sal Ende dat ander

Deda **Omle:**
 Die lesse d' heyligher
 euāgelien die ons nu ge
 lesen is myne brueders
 is met soe veel meere aē
 dachten by elken woerde
 aen te mercken soese al
 oueruloedigher is in gro
 ter suetheyt der ouerster
 grācien **Want die alre**
 heylichste euangelista en
 apostel johānes pryst ons

ende beuelende rüdicht
hy ons dat vordeel der
sunderlingher minnen m̄
welcker hy sündinghe
voer alle den anderen
vdienden gheert te v̄
den vande heer hy pryft
ons oerk ghetuuch des
scäuens synre euageliē
dat gheuesticht is opter
godlyker waerheyt ende
dat nyemant der ghelo
uigher menschen ⁱⁿ twiue
len en derff hy bewyft
ons oerk die welke beha
ghende ontbyndinge syns
vleesht die hy sunder ln
ghe ontfanghen heeft dā
dijē heere vande. **R** Sij
myn kynt dat ick wtuo
ren hobbe seyt die heere
myne wtuertoren myre
sielen behaghe de haer in
hem. **v̄** Dit is iohānes die
xp̄us syn moeder die ior
frauwe der ionfrauwen
mdē auct beual s̄z̄yne
Mer op die vij̄ lesse
dat wy volcomelyck
aen mercken moghen die

155
beghine vā deser les
sen soe eest lustelyck
aen te mercken diadi
ghen die een weynich
opwert staen Die hē
openbaerdē hem nae
synre verrisomissen
seuē discipulen ond
welken was petrus
en iohānes te v̄ghe
ues alden nacht mdē
vysche arbejdende
en staende mdē oeuere
v̄milledē hoer netten
met eenre oueruloedig
Sichheit menichfoudir
heyt der visschen. **R** In
dien daghe sal ick dy
ontfaen my knecht en
sal dy setten als ee tey
ken in my aēfichte. **W**at
ick heb dy wtuertore
seyt die heere. **v̄** Was
ghetrouwe totter doot
toe en ick sal dy geue
die crone des leuens
Want die negede lesse
Ende rethreuoert doe
sy wren water telā
de ghegaen waren node
hy se ter maeltyt ende

onder dien dat sy alē
 vraechden hy drie w
 uen petru off hy hē
 lief hadde Ende doe
 peter drie wēne we
 der beleden hadde dz
 hy hem lief hadde
 soe beual hem ihūs
 drie wēnen dat hy
 syn scapen huedē sou
 de ende daer nae soe
 kundichdē hy hem o
 der sorghen wille d
 seluer scapen dat is
 d ghelougher ziele
 die den herden toe
 hoert totter martelic
 des crucez comē sou
 de ende sechde voer
 waer voerwaer soe
 seg ick v doe du ion
 gher waerste godes
 tu dy selue ende du
 wanderste daer du
 woudeste mer alstu
 oud ghewordē biste
 soe salste dyn handen
 wtreckē en een ander
 sal dy gordē ende sal
 dy leyden wer waerts

du nyet en wilste **R** In
 middes der kerken de
 de hy op synen moten
 die heere vullden mit
 gheeste d wysheit en d
 vstandemise **W** Die hee
 seynde syn hant en roer
 de mynē mont Ende die
 heer **T**otter laudes **an**
Siet myn kynt wt
 coren dat ick wtuer
 toes ende ick bede myn
 gheest op hem **an** Dit is
 myn discipel aldus wil
 ick dat hy blyue thent
 dat ick come **an** Die hē
 seynden syn hant en roer
 den mynē mont en vull
 leden **an** vande ghenē die
 hier staen syn sominghe
 dā den doot nyet smake
 en sullen tot dat sy sien
 des menschen soen comen
 in syn eyck **an** Johānes
 die apostel die wtcoren
 ioncfrau godes dien die
 heere syn moeder die ionc
 frau d iocfrauwen beual
Die heere betey **Cap**
 kende die dinghen die

Die heere spysede
metten broede des
leuens ende der ver
standenisse ende gaf
hem drinken vade
water der saliger wys
heyt **Tott noen Cap**

In middel d kerke
loecht hy syne mot
op ende die heere ver
vulden mitte gheeste
der wysheyt ende der
verstandenisse en de
de hem aen die stoled
glorien **Die ij. vs an**
Die heere heeft geswo
ren metten anderē na
wolghende Doet mit
comuyt Capittelum

Die hē vgaude
op hem vrolychz
en blyscap en heesten
gheest metten ewighe
name onse heere god **P**
O god die stemē dīns
donres indē vade is
iōhānes euāgeliste die
daer p dīcte indē werlt
dat hemelsche licht die
den seghe behielt te ro

men / en wiesch syne stoel
in wyne en synen matel
inden bloede der driuon
v. doe hy vwoonne hadde
die senatoers mitte keiser
was hy vrolych indē vier
metten iōkruwelike lidgē
En Gle sy den vad en den
soen en den heylighe gheest
Alst was inden beghinne
En wiesch p. Die hemele
v. heere du hebste tot mgtā
Die heere loecht op syne mot
mit midde der kerken en
vulledē mitte gheest d wys
heyt en d v standenisse allā
Daer nae vande onsele
kynderē **Alī Die onsele on**
sprekende syn voer xpm ghe
vodet vande boson wīchz
syn die sulzende doot ghe
slaghen sy louē te same dat
lam sond vlette en segghe
altoos glē sy dy heere v alle
heylighe onsele kynderen
bidt voer ons dat wy wdich
moeten werden der beloef
ten xpi **Coll' als hier nae**
Wander gheboerten **Alī**
Siet die naem des heere

emanuel die ghekun
dicht is by gabriel hu
den heeft hy hem gheope
baert in ysrachel daer
die macht marien die
grote coninck. Van on
se vrouwe **An** Heylige
ende onbeulecte reynic
heyt wat loue ick dy seg
ghen sal en weet ick niet
want dien die hemelen
nyet begrypen en mocht
ten hebstu in dynē scoet
ghedraghen **Van die o
nosele kynderen Inui
tatorū** Coenit laet ons
aonbedē den heer Die
inden heylighen glorio
se is **Men** en hout ghee
glorie sy den vader tot
venite ten waer **sonē**
en in die ontaue **y** laet
ons **die i. n. an** herodes
siende want hy bedroge
was vanden coninghe
seynde in bechleem ende
dode **v** alle die kynd die
daer waren in ende in
alle haer eynde **ps** **B**ūs
vir **An** Cristus dat on

559
sprekende kynt en heeft
nyet **v** smaet sy euen
ouder ridders mer heeft
se voert ghetoghen wel
ken hy gaff eerden se
ghe te hebben dan te
spreken **ps** **Q**uare fre
muerunt ij **An** dat da
ne kyndecken toe lachte
de den dootslagers dat
onsprekende kynt toe
speelde toe boerte den
swerde dat suphende aē
mercte in die stede der
voetster die veruaerlic
heyt des slaenden. **ps** **m**
Dne qd **An** **S**hy verht
uerdighe **die versteleise**
Oerwerts die hat
tydet wer waerts
die nyt voertspringhet
werwaerts die dgunst
ghedraghen wort dat
heeft huden openbaer
ghemaect herodes wret
heyt walke als hy nae
uolchde die ongricheyt
des tyteliken rykes soe
arheyt hy te verdelighe
die gheboerte des ewighe
conincks **R** **O**nd de alraer

260
gods heb ick ghehoert
die stemme der ghedo
der sprekende waer
en beschermstu oebloet
myet ende sy ontfinghe
die godlyke antwoerde
lydet v noch een ceyne
eyt thent dat ghetal u
wer broeders verbullet
werde. **V.** Ick heb ghesie
onder den altair gods die
sielen der heylighen om
dat woert gods dat sy
hadden en niet daerre
stemme sprake sy waer

Doe herodes die ij lesse
des sach dat hy be
droghen was vanden ro
minghen doe seynde hy in
berhloem en dode alle die
kynde die daer in ware en
in al hare eynde Doe hy
sach dat hy bedrogen was
vande coninghen Die boef
heyt bedroeft dat sy bedro
ghen is Die wreetheyt v
woedet haer seluen ver
breedande die loefheyt
grinet dat sy begrepen
is en die droghenisse we
derghekeert in haer selue
wert tsamen gheslaghe **R.**

Sy hebben wtghehort dz
bloet der heylighen als
wateren inden ogandz
van Jherlm Ende hy en
was nyet diese begroef
V. Sy hebben ghelept die
doode lichame dyre knecht
ten totten spysen den vo
ghelen des hemels ende
dat vleesch dyne heylige
den beesten der erden En
de hy en die doerde lesse

Herodes kneuyset selue
vallende in dat struck
dat hy wtghehort heeft
hier nae opebaert hy die
loefheyt die hy aemerckt.
vanden gheloue neemt hy
wapenē der onghelouen.
hy soect ouermits d aert
scher verbolghentheyt.
den ghenen dien hy met
en gheloeft vande hemel
gheboren te wesen **R.** Sy
hebben aeghebedet de ge
nen die daer leuet in e
wicheyt. **S.** eyndede haer
arone voerden comick
stoel des heeren haers
gods **V.** Ende sy vielen in
dat aenschyn des comick
stoels in haer aensichte en

aenbeden die daer leeft
 in ewichheit. **Beyndende**
Men vhaelt dat kn
 en me seyt **Gheen** gle sy
 den vad ton waer samid
 en in die octaue altoes **die**
ij n^o an die onsprekede
 kynd hebben bekent go
 de te loue die nyet beket
 en hebben te spreke sy wer
 den gheleert inden loue
 die onwys waren inder
 reden **ps** Dne qs xiiii **An**
 Want die ontz d aspre
 kend kynd wort opgericht
 totte loue die daer met be
 kent en heeft die schout
 der sonden **ps** Conserua
 xv. **An** die wdige woert
 vanden werdighē ghelo
 uet ende die onosele wort
 gheprueft byden ghetu
 ghe der onoselen **ps** Dni
 est fra xxiiij **v** die recht
 uerdighe moere **de in les**

Hy v gadert dat haer
 der riddere totten
 scoten der moedere hy tegē
 vercht ons den borsten die
 hoerhste der goedkerchz
 inden deyne borste herder

hy dat yser hy stort eer
 melck dan bloet. hy geeft
 eer den doot te voelen da
 cleue. hy indraghet die
 dondermisse den ghenē
 die ingaende is dat licht
Rdit syn die heylighe
 die ghepassyt syn heer d
 dy wreerse want sy roe
 pen totty alde dach **v**.
 wreke hem dat bloet
 dymre heylighen dater
 wt ghestort is wreerse
 lous **De v. lesse**
A doet die meester
 des quaets die dienre
 der loesheyt. die werck
 meester des toernē die
 vnder der sonden die
 meester der ongoddienf
 ticheyt. byant der on
 selheyt der natuerē ee
 nen yeghelyken quaet
 den synen quader hē
 selue alder quaetste. wel
 ken xpūs ontfloech nyet
 dat hy ontgaen soude.
 mer dat hy nyet ghesie
 en worde **R**dit syn die
 heylighe die nyet beulet
 en hebben haer cleder
 sy sille mit my wade
 ren in wittē want sy wdich

A die berouen d goddienstichz

fyn. **V.** Dit syn sy die
metten wuen nyet be
uleet en syn want sy
syn ioncfrauwen. **Sy**

Oute **De sefte lesse**
hoghen tydenide
valt hy vande hoghen.
den hemel roerende in
gaet hy dat diepe hy
gaet teghens hem selue
waner hy teghen god
gaet. hy dodet hem selue
die daer pynt dat leue
te dooden. want nyet
en mach die vanderffe
nisse grypen die saldz.
dodinghe cleue ende
eynde die ewichheit. **R.**
Die heylighe songhen
enien nyen sandt voer
den stoel gods en des
larnes. Ende die erde
wederlyde in haren
stemme. **V.** haer enghe
len sien altoes dat aen
sichte des vaders die i
den hemel is. Ende die
in n an die onsprekende
kynder segghen gode
loff ghepymicht van
herodes predikzen sy

doot dat sy leuendich
nyet en vermochte. **ps**
Exultate iusti xxxij. **An**
het was hem gheorloest
metten bloede te spreke
dier nyet gheorloest en was
metter tonghen sy mege
mitte heere medesprake
welcke gheueghert syn
die menschelike woer.
de **ps** Te deret lxxxij. **An**
dat bloet der heyligher
martelaren is om christo
wtghestort inder aerde
daer om hebben sy vore
ghen die ewighe gauen.
ps Deus venerunt lxxviii
V. die gherechtighe sullen

I **Matheus vij lesse**
in dier tyt opebaer
de die enghel des heeren
ioseph inden slape ende
segghende. Stant op en
neemdynt ende syn moe
der ende blie in egypten
Ende tand **beda omelie**

M yn alre hefte broe
ders ons is. Stel
let die lesse der heyliger
euangelien vand duer
baer doot d' ontsuldiger.

martelaren xpi in wel
 ken nochtan beteykent is
 die werdighe off duabaar
 doot alle die martelare
 Want die kynder ghedo
 det syn beteykent datme
 oimits verdienen der
 oetmoedicheyt sal comen
 totter glorien der marte
 laren. Ende want ten sy
 zake dat yemant bekeet
 werde ende werde als ee
 deyn kynt. hy en mach
 syn siel niet sitten voer xpe
W die heere heuete ghe
 croent met die croone d' ghe
 verlichte want sy ghe
 passyt syn voerde heer en
 volghet dat lam. **v.** Sy heb
 ben haer dede ghe was
 schen ende die blinkende
 ghemaect inden bloede
 des lams want **die viij**
Dat sy ghedoot **lesse**
 syn in betyloem ende
 in alle haren eynden be
 wyft ons dat alleene inde
 ioetschen lande daer die
 oerspronck d' kerke bega.

mer oetz in alle eynd
 den der seluer kerken
 waer sy ghestroepet is
 doer die werelt die is
 volghinghe der onghelou
 ligher sal woede en
 die lydsaemheyt d' god
 dienstiger ghecroent
 werden **W** Sich icht heb
 be ghesien een lam staen
 de opten berghe van syon
 ende mit hem die du
 sende der heylighen en
 sy hadden synen naem
 ende den naem syns
 vaders ghestreuen in
 haren voerhoefde. **v.**
 Die heylighe songhen
 eenen meuwen sancte
 voerden stoel gods en
 des lams en sy **die ix.**
Die van twee lesse
 den iaren ghedo
 det syn beteykent os
 die volcomene inder
 leoringhe ende mid is
 kinghe. en die daer
 syn daer en binnen
 kundighen ons die sim
 pele ende ongheloorde
 nochtan allikewel startz

in stantasticheyt der
 ongheneynsder ghelo
 uen mer dat sy gedo
 det syn ende christus
 die ghesocht wort leue
 de onghenick. beroyket
 dat die lichame moge
 ghedodet werde vade
 bosen. in **x**pus om wel
 ker alle die veruolgm
 ghe woedet. en mach
 hem in gheenre wys le
 uende noch doot aff
 ghehaelt werden. **R** hō
 dert xliij. dusent de
 se syn gheroff vander
 aciden Dese syn die
 mitten wiuen nyet be
 ulet en syn want sy
 syn maechden gheble
 uen daer om regnare
 sy met gode ende dat
 lam gods mit hem. **V**
 Dese syn gheroff vrien
 menschen die yeste
 vruchten gode en de
 lame ende in hare mo
 do en is gheen loghen
 gheuonden Dese syn
 Gheen glē noch **T**e
 den ten waer sonē

ende in die ortane **Tot**
Hwodes **laudes** **an**
 verrorent dode vele
 kynderē in behleem in
 der stad dauids **an** haer
 enghelen sien alsoes dat
 aansicht des vaders **an**
 Die stemme is ghehoert in
 den hoghen scrypen en hu
 len vacael bescreyende
 haer kynder **an** Onder
 den romē stoel gods roe
 pen alle heylighen wie
 ken onse bloet onse god
an die kynder wed geue
 dy loue o romē d' heere
 ouer den seghe ouermits
 dy heyligh ver vrouwen
 die amosele **Capittulū**
Itz sach opte berch vā
 syon dat lam staende
 en met hē. **C** xliij. dusent.
 hebbende synen naē ende
 den naem des vaders ghe
 screuen in haren voerhoef
 den. **V**. laet ons eendracht
 telyke. **V**. alle heylighe on
 nosele **tot bñ an** Dese syn die
 mitten wiuen nyet beulet

en syn want sy syn iot
frantwen ende volghen
dat lam werbaer is dit
tefgaet **Collect**

God wies lof die dno
sle martelaers huy
den te daghe nyet spreke
de mer steruende hebben
beliet. doode in ons alle
quade der ghebreken op
dat dyn gheloue dat ose
tonghe spreket. oek onse
leuen metten seden moet
belien **Quermids** **V**an
der gheboerē **an** die her
den spraken onderlinghe
laet ons gaen te beghleem
uide laet ons sien dz woet
dat ons die heer **z**hoent
heest alla **D**an van onse
vrouwe **an** die macht
ende moeder gods die
hout inden schoot de ghe
nen die regiert hemel en
aerde die heerlyke edel
ghe dienen hem oumits
welken die werelt hoore
blydende onder xpo den
prince blinczende is **Tot**

ter prime en anderere
ghetyden an vander l

I totter in **Caplin**
ck hebbe ghehoert
een stemme vade
hemel recht als die stem
me veelre wateren ende
als een stemme des gro
ten donders. ende die
stemme die ick hoerde
was ghehyker wys als
der hoepers die daer
spelen op haron herpe
Responsen in romun
sonder alla **en** gheen
gle ten waer somed off
in die octaue **tott** **seyre**

Die heylighe **Caplin**
songhen eenē mēwe
santz voerde stoel d mo
ghentheit en voer die
vier diere en voer die
oudmans. en nyemot
en mochte dien santz
segghen dan die hon
dert **in** dusent die
gherocht syn vand er
den **Totter ix** **Caplin**

Dese syn die mit
ten wiuen nyet
beulert en syn want

sy ioncfrauwē syn. en
 volgen den lam wer
 waerts dattet gaet
Die ij vesp an Sy
 hebben haer cloder ge
 wasschen en die blanke
 ghemaket inden bloede
 des lams **ps** Dixit dñs
An Van twee iaren en
 daer en binne heeft herodes
 vele kinderen ghe
 dodet om den heer **ps**
Beis vir **An** Sy sille
 wandereu met my in
 witten want sy werdich
 syn en ick sal myt delg
 ghen haven naem vade
 boeke des leuens **ps** In
 tonuertendo **An** Laet
 die cleyne tot my comen
 want alfulker is dat
 ryke der hemelen **ps**
 Gripe me **An** Die heyl
 ghen songhe eenē mewē
 sancte voer de stoel gods
 en des lams en datert
 ryke wederlyde in haer
 ve stemmē **ps** lauda Ihe
 rusalem **Capittel**
Dese syn gherocht wt
 de menschen die ier

te vruchten gode ende de
 lame. ende in horen mon
 de en is gheen loghen ghe
 uonden. sonder vlechtē syn
 sy voerden omicks stoel gods
ime O gloriose comē d'
 martelaren. **v.** Alle heyl
 lighe onnosel **cot migt an**
Dit syn die wt grof droef
 heyt ghecomē syn en heb
 ben haer stolen ghewassche
 ende wt ghemact inde
 bloede des lams **Wand**
 ghebooren **An** **An** Sghy h
 den sogghet wat ghy docht
 ghesien hebt en kundicht
 die gheboorte **ps** een on
 sprekende kindereken hebbe
 wy ghesien beuonden in doe
 ken ende die choren der
 enghelen die den behouder
 loefden **Van onse vrouwe**
An niet bekennende eeny
 ghen man moed ende ma
 ghet heeft ghebaert sonder
 weiden behouder **D** werelt
 den omick der enghelen
 soecte alleen die maecht mit
 ghevulder borsten vande
 hemel **Die besydinghe**

562
ons heeren Totter vesp
an mitti is beghin mit
ten anderen **Capitulum**

Doe gherome was
die volheyt des tyts
seynde god synē soē gemaet
wtē wūe ghemact onē
der eiben. op dat hy die on
der die ewe waren soude
verlossen. op dat wy soude
ontfanghen die veraygi
ghe der sonen. **2** Twoert
is vleysche. **3** Wanden op
gancz. **4** als eenbrudegom
tot mēt. **5** die vand aerdē
is die sprekt vand erden.
die vandē hemel is ghe
comen die is bouē al. en
hy tughet dat dat hy he
uet ghesien ende ghehoert
ende syn ghetughe en ot
fanghet nyemant. mer die
syn ghetughe ontfanghet
die heeft betekent dat
hy warachtich god is. **Col**
lect als hier nae. **Vā** onse
vrouwe an Niet bekenende
als hier voer. **Col** als voer
van onser lieuer vrouwen

Inuitorū Cristus
is ons gheborē Coemt
laet ons aenbeden **ymē**
Christe eenyge sone
die i. n. o. an die heer sey
de tot my du biste my
soen huden heb utz dy
ghewonnen. **ps** Quare
fremuerūt. ij. an. Sy
nen tabernakel setede
hy in die sonne ende is
voert ghegaen als een
brudegom wt synre slaq
ramer. **ps** Celi enarrāt
xviij. an. heffet op v
poerten ende het sal in
guen die coninc der
glorien. **ps** Dm est ter
ra xxij. an. als e bru
degom. **Die eerste lesse**
Huyden my liefte
brueders is xpus
gheboven. ende wy syn
anderwerff gheboven.
Huyden soe heeft die
behouder der werelt ot
fanghen oimits der
moeder enen tyt ghe
boren te werden die vā
des vaders weghe ghe
nē tyt d'geboerte en heeft

huden is die sone god
 inghegaen in die werelt
 oimdis de mensche.
 oimtis welck hat voer
 den mensche die werelt
 ghemacckt is. **H**uden
 soe is die in woene des
 hemels gherone opter
 aerden. op dat hy die in
 woenes d erden wttrae
 pen soude ende brenghē
 se totten hemelen. **I**tz
 als voer in dē geboerte

Die .ij. lesse
Wonderlyck secht
 die pphet is god
 in syne heylighen is god
 wonderlyck in synen
 heylighen. hoe en sou
 de hy dan nyet wond
 lyck wesen in hē selue
 is hy te verwonderen
 in johānes die hy ghe
 boot gheborē te werde
 vanden seer oude vad
 ende vand onvrucht
 baerre moed. hoe veel
 meer is hy in hem selue
 te verwonderen. wie
 doe hy in trecke soude
 dat wesen ons vleysch.
 soe gaff hy der maecht
 gen nye ontfanghen

ende een nye baren
Die heid die dorde lesse
Dighe pphet aba
 cuc seghede heere ictz
 heb ghehoert uwe horen
 ende ictz hebbe ontsien.
 ictz hebbe aenghemert
 uwe wercke ende ictz
 heb ontvrucht. **W**ie en
 soude nyet verstricken
 ende ontsien die diephz
 siles godlycs sborghens
 wars. als sekerlyck een
 ende die selue god sonder
 ontfanghen gheborē wert.
 ende sonder steper mēsche
 gheworden is **Die .ij. noet**
A ii Du biste schone voer ^{van soame}
 and kyndere van formen
 d menschen die ghenade
 is ghestort in dynē lippen
ps Eructauit xliij. **An** die
 conitx alder aerde is ghe
 wme smghet wyselyck **ps**
Oies gentes xlvi **A ii** Gen
 mensche is in haer gheborē
 en die ouerste heuetse ghe
 uest **ps** fundamēta lxxxvi
v. Die ghenade **die iij lesse**
Wee gheboerte lesen
 wy in xpo. mer in

beyder is die cracht der
 onbegrypelyker godheyt.
 Want aldaer heeft god
 ghewonne wt hem selue.
 al hier hebben ee macht
 daer god mede wrochte
 ontfanghen. aldaer is hy
 sonder beghin. alhier son
 der exempel. aldaer wert
 hy gheboren dat hy dat
 leuen stichten soude. Al
 hier is hy gheborde dat
 hy die doot offneme soude

Aldaer is *Die vyfte lesse*
 hy den vader geboren.
 al hier is hy den mensche
 gheschapen. In dier geboer
 te heeft hy den mesche ge
 maect. In deser gheboerte
 heeft hy den mesche vlogt.
 Brueders datme beyde
 dese gheboerte nyet wt
 spreken en mach begry
 pet dese enen sententie.
 Want die gheboert was
 voerde mensche. dese is
 bouen den mensche. Die
 is ondenckelyck. dese is
 wond erlyck *Die vi lesse*

Als wy gheleert
 werden vanden
 twee gheboerten xpi.
 soe wert ons ghesecht
 datter die sone gods
 gheboren wert. mer
 ons wert bewesen dat
 m eenen soen gods twe
 rehande wesen is. Al
 daer wert gheborē dat
 ter was. Al hier is ghe
 boren datter nyet en
 was isser gheworden.
 Van desen sprekt die
 euangelist Johamies
 In den beghinne was
 dat woert En voertae
 Ende dat woert is vleis
 sche gheworden. Van
 desen sprekt die ena
 gelist sente Joānes *die*
doorde n^o an alle houte
 der bossche sullen vly
 den voerde aescly des
 heere want hy is come
 ps Cantate. xcv. *an* In de
 beghinne en voer der
 ewen god was dat woert
 hy is ons gheborē behou
 der der werelt ps Dns

regnauit **xviii** doe
 die heer gheboren was
 doe songhen die choren
 der enghelen en seyde
 heyl sy onsen gode die
 daer sit opten thronen
 ende den lame **ps** Can
 tate **xviii** **ps** hy heeft
 my aengheroepen du bist
 te my vader **Lucas seue**

In dier **de lesse**
 tyt doe verbullet
 waren achte daghe dat
 men dat kynt besnyde
 soude. is syne naem **Jhs**
 gheheyt Ende tander

Beda omelie.
Die heylighe ende
 eerwerdighe ghehoghe
 nisse der teghenwoerdig
 hier hoerhtyt. begrypet
 die euangelist met luttel
 woerden. mer nyet luttel
 dinghen die vol syn
 in crachten des hemelsie
 verborgheneyt teykens laet
 hy ons achter. dat nae
 dien dat hy beduut heeft
 die godlyke gheboerten
 wes blyscapen rechtuoert
 die enghelen met vdi

ghen loue vheue hebbe.
 die herde met vnghe
 vandinghe gheuert heb
 ben. alle du doe ghehoert
 hebben hebben hem vwo
 dert. en wy oert nae onse
 v moghen corts weerts
 wantet die heer sech gaff
 met behoerlyken hoerht
 tyden v missen en der v
 men hebben ougebracht.
 soe heeft die euangelist
 voer verreckent en ghe
 seerht. Ende nae die dat
 volbracht syn achte dage
 dat dat kynt besneden
 worde. soe is synen naem
 gheheyt **Jhs** v olete
 ghenoeemt is vande en
 ghel eer hy inde lichaet
 ontfanghen wert **Die**
Dit syn die **achte lesse**
 eerwerdighe blyscap
 pen der teghenwoerdighe
 hoerhtyt. dit is die solern
 mteyt des heylighe daechts.
 dit syn die seer heylige
 gauue des ouerste goed
 tierenheyt. welke dinghe
 die apostel met beuelen

prysfende den herten d' ghelouigher mēschē seg ghende want nae dien dat gheromē was die vol heyt des tyts soe seynde god synen soen in die werelt ghemaect wten wūe. ghesaen onder der ewē. op dat hy die ghene die onder der ewen waren verlossen soude. dat wy ontfanghen souden die aen neminghe in kynde ren

Die neghende lesse
y ontfinct dā die besnydinghe die ou ghelent wert wter ewē inden vleysche. die mit allen sonder eeny ghe smette der beulectinghen verscheen in dē vleysche. En die in ghelykenisse des vleyschs der sonden. mer niet in dē vleysche der sonde toeromē was ende vsmadede niet die boete met welcke dat vleysche der sonde ghereynicht plaech te werden. gheleyt als hy oertz metten wae

der dapsē recht als volt van nyet graden van d' smette d' sondē woude dat ghewassche worde. soe heeft hy selue nyet om nootsake mer om exempel wil dat selue aenghegaen **Te lau an**
Owonderlyke v'gude Ormghe die streper des mēschelyken kūnes ontfinct den leuende lichaem en gheue d'ichde hem gheborē te werden van eenre ioncrauwe en is voort gheromē mēsche sond mans toe doet en heuet ons ghegheue syne godheyt **Al** Doe du d'sprekelyck wordes gebore vand maghet doe wordē v'vult die scrifturen. dū quames nēd als die reghen in die huut op dāni moget salichmaken des mēschē kūnē. dy god louē wy **Al** wy kenne dat dat die doer nē bossche die moyses sach dūbrāt was dyne behoude

louelike maghedom
 gods moed bidt voer
 ons **Aii** Jesses wortel
 heuet ghegroeyt **W**ria
 cob is opghegaen en
roeye sterue ee maget
 heuet den ghesontma
 ker ghewonnen **D**yl
 uen wy onse god **Aii**
Sich maria heuer ons
 ghewone den ghesont
 maker dien Johanes
 sach en sprekede riep
 Sie dat lam gods sie
 die draghet die sonde
 der werelt **a. Capittel.**

Ghy syt besneden
 mitter besnydige
 met met handen ghe
 maect in berouinghe
 des lichaems vleesch
 mer ind besnydinghe
 ons heer ihu xpi **v.**
Die moed heeft gebaet
v Ghebendyt is hy die
 coemt tot **bn** anene wo
 derlyke vborghenths
 wert huyde vclaert
 die nature wde vmyet

god is meste gheworde.
 dat selue dat hy was is
 hy ghebleue en dat hy
 nyet en was heeft hy ae
 ghenome ghene vmen
 ghinge en heeft hy ghe
 leden noch deplinge **Coll**

God die ons den ach
 tendē dach des ghe
 boren ghesontmakers v
 leenst te vierē. wy bidde
 doe ons van synre ewig
 godheyt beschermt te w
 den by wies v samenin
 ghe metten vleessche wy
 wed maect syn **Quimids**
Van onse vrouwe Aii
Die ghelouighe maget
 al yt dat sy huden heeft
 dat woert dat vleysche
 aenghenome heeft. noch
 tan is sy naed gheboerte
 magtet ghebleuen. welck
 wy louende alle segghe
 Ghebenedyt bistu ond de
 wuen **T**atter pme ende
 and gheteyen an vad lau

Die tot in caplm
 heydene sullen sien
 A gewonen

dynē verhtuerdighen
en alle conighe dynen
wtuertorene. ende dy
sal ghenoeit werde ee
nen nyen naem die de
mont des heere genoeit
heest **R** Die he heeft be
kent ghemaect. a. a. tot

Die gracie **sextē Cap**
gods ons behouds
heest hoer gheopebaert
allen mensche leevende
ons. dat wy saken dedie
boesheyt en werltze be
gherten. sullen leide sob
lyck rechtuerdelyck en
goedertierlyck in deser
werelt **R** Een kynt is os
gheborē a. a. tot **i i i e cap**

Die goetheyt ende
menschelyckh3 gods
ons behouders heest ho
gheopebaert. nyet wt w
ken s rechtidich3 die
wy hebben ghedaē. mer
nae synre barmhertich3
soe heest hy ons gemaect
R Ghebenedyt is hy die
toemt in dē name des heren

a. a. **v** Twort is vleesch
ghewordē die 11 vs an
mit dy is beghin mit
ander **Capittel**;

Het is eene gheloue
lyke redē en wdich
alre otfangemisse. dz eps
in dese werelt gheome
is tot vestinghe d' ghee
re die hem gheloue sul
len int ewige leuen. **v**
Vandē opgack **v** Twort
is vleesch tot m^a het is
een grote heymelike v
borghentheyt d' ewighe
se dat die buuck die ge
nē mā en bekende ge
worden is een tempel
gods. hy en is nyet ont
suuert vandē ioncfere
vleesch aenemede. alle
volck moet comē ende
segghē **G**le sy dy hoere
Wan onse vrouwe ii
wy kenne dat die doer
ne bossche **v** Naedien
dat **Coll** God die den
menschelyken **v**ander
opebaringhe ons heren

Tott vs an mit dy is
beghin in **Capittel**

Sich du sulste dat
volck roepe dat
tu nyet en kenste en
die heydenē die dy met
en keneden sulle tot dy
lope om dynē heer dy
nē god en om den hey
lighē vā ysrahel. wāt
hy heeft dy met glorie
verryert **R** werde ver
licht werde verlicht
iherusalem dyn licht
is gheromē Ende des
heere glorie is ouer
dy opgheresen **V**. En
die heydenē sulle wā
derē in dynē lichte en
die conighen in dat sy
sel dynre gheboerte en
P. herodes oghenadi
ghe **V** die conighē vā
tharsis en des eplades
sulle gauē offerē. die
conighen van arabie en
saba sullen ghissen toe
brenghen **wt m^e a** Die
conighen siende die ster

re seiden tot malander
dat is een teken des gro
ten conincs gae wy ende
soeke hem en laet ons
hem gauē offeren gout
wieroert en mirre **Solk**

O heere wy biddē dat
dat schynsel d toe
romēder hoerchyt moet
vlichtē onse hten. op dat
wy moete derue die diuis
termissen deser werelt en
romē totten vadlande d
ewigher daerhz Oūmits

Tott compleet op die
ps an **W**y hebben syn
sterre in oest ghesien en
syn gheromē om dē heer
aen te beden mit gauen
P. herodes oghenadighe
V. dese sterre soect in die
lau te mette Inuitatorū
noch ymē en houtmē met
He du sulste op doen my
lippe En god wilt dēcke
beghinne den an **die v**
no an **S**hy kynderē go
des toe brenghet dē hee
aenbedet den heer in syn
re heyligher salen. **Psall**

A aghen gesect

ferte xxviii. **An** Singet
 onse gode singet singhet
 met loue onsen coninc
 singhet wyslyck **ps** oies
 gentes xlvii. **An** Alle die
 erde moet dy aebede en
 segghe dynē naem loue
 sanck. **ps** Jubilate. lxxv.
An Alle die aerde aebede
 dy ende singhe dy o god
 ende segghen dynē naem
 loue sanck. **Die yerste lesse**

A heer

Alle dor stige comē
 totte water ende
 ghy die gōe ghelt
 en hebt coemt bet naerre
 copet en eetet. Coemt en
 copet wyn en melck sond
 ghelt. ende sond' conighe
 wissel daer wed' voer te
 gheuen. **Daer o** gheefdy
 v ghelt wt en nyet om
 broot. ende waer om en
 arbeide ghy nyet om v
 saet te werden. Hoert ghy
 mi ghy horede en eetet
 goede dingē. en v siel sal
 in vettichz vnoeger wde.

Dit seyt god die heer
 wt tot my bekeert en
 ghy sult behoude wesen
Bhude doe die he m
 die iordane ghedoep
 was worde die heme
 len op gheloken en die
 heylighe gheest bleeff
 op hem verht als eene
 duue en des vads ste
 me sprack. Dit is my
 gheninde soen daer icht
 my wel in behaghet
 hebbe. **v.** Die hemele
 worden opgheloke ou
 hem en des vaders ste
 me is ghehoert **Dit**

Helme **Die ij. lesse**
 stant op en wde
 verlicht. wat dy licht
 is ghemē ende die
 glorie des heeren is o
 uer dy opgegaen. wat
 die duyster nisse sullen
 bedecken die aerde
 en deernster nisse dat
 volck. Die heere salop
 dy schynē. en syn glē
 sal in dy ghesien wde.

die heyden sullen wā
 deren in dynē lichte.
 en die conighe in dat
 schynsel dyns lichts
 opganchs **Dit** **R**alle
 die van saba sullen
 comē ende brenghe
 gaut wuervoets ende
 boetsappen den heere
 loff **allā allā allā. V.**
 Die conighen vā thar
 sis ende des eplants
 sullen gauē offeren en
 die conighen vā arabi
 en en van saba sullen
 gauē toe brenghe **allā**

Al ver **die in lesse**
 blydende salucki
 den heer oblyden. ende
 myn siel sal haer i my
 nen god shueghe. wat
 hy heeft mij een rock d
 salicheyt aenghetoghe.
 ende mette dede der
 ghererichheit obewan
 ghen. recht als ee bru
 degom vercyert mit
 ventre cronē. ende recht
 als een bruyt mit ha
 ven herfels. recht als

die aerde syn blypessel
 voertbringhet. en als
 een hof syn saet doet
 groeyen. Alsoe sal god
 die heere syn ghericht
 heyt ende syn lof doen
 blyen doer al die heyde
 ne **Dit** **R**werde vlicht
 wde vlicht ihrlm dy licht
 is ghetomē en des heere
 glorie is ou dy op ghe
 resen. **V.** En die heydenē
 sullen wāderē in dynē
 lichte en die conighe in
 dat schynsel dynre geboer
 ten **En die nān** die con
 ghen van tharsis ende
 des eplandes sullen den
 heere den comēde gauē
 offeren **ps Deus iudicū**
lexi an alle dat volc dat
 tu ghemaect hebste sal
 comē en aenbeden voer
 dy o heer **ps Indina dāe**
lexxv an Soemt en laet
 ons gode aenbedē want
 hy is onse hē god **ps ve**
nite xiiii **C** **Omne die**
 oet en in die oet die fests

En die mēste is t haer
geboren en hy die alre
ouerste heeftse gheschiedt

ps fundamēta lxxvi en
Die coninghe van tharsis
en des eylandes sullen
goue offeren. en die co
ninghen vā arabien en
vā saba sullen ghiste toe
brenghē **die vierde lesse**

O alre liefste brueders
ons is te v blyden.
dat onse begherten and
begherten volghē. en dat
onse vruechde met vroe
chde v meerret wde. wat
siet onse herten syn vad
hoerhtyt ons heeren ghe
boerte noch al vol. en w
den oertz vand hoerhtyt
ons heeren opebarighe
vblyt. Daer om syn wy
suldich den heer te dan
ken die ons stadlike visi
teert en ditte vblyt. hy
vhaetet ditte en ghebe
nedyt ons menich wue
Herodes braghe de
coninghe wat teyken sy
ghesien hadde oude ghe

borē comt wy saghen
een grote blinkede ster
re wiens schynsel die we
relt vlicht En wy kēne
den ende syn gheromen
om den heer aē te bedē

v. wy saghen syn ster
re in dat oest Ende wy

Nae **die v. lesse**
dien dat wy des
naesten daechs gheue
ret hebbē dien darh in
welcken die vbeulerte
reynicheyt voert ghe
bracht heeft den behou
der des menscheliken
gheslaches. soe gheeft
ons my liefste brueders
die vewēdighe hoer
htyt vand opebaringhe
gods volstandicheyt v
blyscapē op dat ond die
saamēten der naester
hoerhtyt nyet en vlauwe
dat groeyen en die brant
der hogher vrominghe
Want tot alre mesche
salicheyt hoertet dat
die kynselycheyt des
middeler's gods en v
mensen te hāts alder
werelt vclaert werdt.

doe hy noch in dat der
 steden ghetoeent wert
R Die coninghe quamē
 wten oesten tot ihulm
 en vroechde en seyde
 waer is hy die ghebo
 ren is wias sterre wy
 saghen ende syn gheco
 men om de heer te aē
 beden **V** Die coningē qua
 mē van oeste en forch
 ten des heerē aēfichte
 ende seyde waer is

Verblif **Die seste lesse**
 Wende heer myn
 alder lieffte wed noch
 segge ick verblif v
 want binne eere tot
 stonde des tyts naeder
 hoerchtit d gheboerten
 xpi. soa is die foeste syn
 re openbaringhe v sche
 nen; en den selue die
 op dien dach die macht
 baerde heeft die werdt
 op desen dach bekāt wat
 dat woert dat vleysch
 gheworden is heeft al
 soe ghematicht dit be
 ghine onser aernemige.
 dat ihus die gheboeren
 was beyde die ghelouē

ghe openbaer soude we
 sen ende den vualghers
 vborghen **R** Die sterre
 die die coninghe in oest
 saghen ghindz voer he
 thent sy quamē tot dier
 steden daer dat kynt was
 Ende dat kynt aēfiede
 worde sy met groot vrou
 den verblif **V** Sy ginge
 int huys ende vonden
 dat kynt met marien
 synre moed sy vielē ne
 der en aēbedent En dat
 die in n^o aēwō drunstichz
 des vloers allā **ps** die
 stat godes allā **ps** deus
 noster xlv **an** aenbedet
 den heer allā in syne he
 lighē sale allā **ps** carate
 xlv **an** aenbedet gode allā
 alle syne enghelen allā **ps**
 dñs regnauit xlv **an** al
 le dat volcz dattu ghe
 maect hebste. sal tomē en
 aenbeden voer dy o heer

Mattheus vij lesse
 Doe ihus geboere was
 in bethleem iude in herō
 des dage des conies. siet doe

579.
quamē die conighen van
oesten tot yherusalem en seide
waer is hy die der iode
ghebooren comick is Ende
tander **Gregorius** omeli

Broeds ghy hebt in
d' ena gelien ghehōt
doe die coninc des hemels
gheborē was wt die coninc
d' erde v'saecht. want het
en is gheen wond' dz die
erliche hoerheit met cofu
sien ned' gheset woet als
die hemelsthe hoerheit haer
opēbaert. Mer het is een
vraghe waer om ee engel
den herden in iudea opē
baerde doe onse behouder
ghebooren was. en die ro
mighē wt oestlant gheen
enghel mer een sterre ley
den om hē aen te beden
R het syn drie costelyke
ghysten die die conighen
den heer in dien daghē
offerde en hebbe in hē god
lyke vborghentheyden. In
den goude wert bewysset
des conincs moghentheit.
en in dē vieroek mer dē
grote priester. en in d' mē

rē syn begraunghe **V** dē
heer onser salichz eerde
die conighē in d' cribbe
en vā hare stante offer
den sy hem heymelyke
ghe daemen der ghysten
in' gou. **Die achte lesse**

Hier om want die
ioden schone rede
te ghebruken daer o' soe
wortet hē vā eenē en
ghel dat ee redelyck ar
atuer is gheopebaert.
mer die heydenē wāt
sy gheen reden en ghe
bruyke. soe wordē sy
met teykenē en nyet ou
mits d' stemē gheleyt
den hē te kēnen. wāt
die iode wāre recht als
ghelomighe luyde die
ppherien ghegheue. mer
dē heydenē wāre teyke
nē ghegheue recht als
die ghene diet geloue
nyet en haddē. **R** Die
conighē saghe die ster
re en wordē met grot
vruethdē v'blit sy ghy
ghen in huys en von
den dat kynt in synre

moed sy viel en ned en
aenbedent. **Ende** dede
haer stante op en offer
den hem gauen gout
wiroeck en mirre. **v.**

Die conighen vancav
sis en des eylandes
sulle gauē offeren die
conighen van arabien
en vā saba sulle ghif
ten toe brenghen. **Sy**

Hie neghede lesse
Het is te merke doe
onse behouder in volco
mere outheyde was doe
wort hy dien selue hei
denē vande apostole ge
pdrut. en doe hy cloyne
was en nae de lichte
nyet en sprack doe wort
hy ommis d' sterre ghe
openbaert. want het op
schede die ordinanāe d'
reden. dat doe onse hee
selue sprack. dat hy ons
vanden spreke der pre
dikers gheopenbaert wt.
en doe hy nyet en sprack
datten die stōnie elemē
ten bewysden. **In** een
re duue ghedaete was
die heylighe gheest ge
stēn en die vadlike ste

me ghehoert. Dit is my
gheminde soen daer icht
my wol in behaghet heb
hoert hem. **v.** Die hemele
wordē ouer hem opgheloke
en des vaders stēne is ge
hoert. Dit is my **Tot lauā**

Die heue onse behou
der die is huyde
der werelt gheopenbaert
die voer luci fer en voer
die werelt gheboven is
An helm dyn licht is ghe
comē en die glorie des
heere is ouer dy ghegae
en die heydenē sulle in dy
nen lichte wanderen. **alla**
An die conighē dede hoer
stante op en offerde de heer
gout wiroeck en mirre
alla An Meren en riuie
re benediet de heer. fontei
nen segghet de heere lof
alla An Dese sterre blincket
als ee vlāme en bewysst god
d' conighē coninc. die con
ghen sagghen en offerde
xps Capittel **...**
den coninc gauen

Ihelm stant op en w
de blucht want dy licht
is ghecomē. en des heere

glorie is bouē dy op ghe-
 vesen. **v. herodes oge. v.**
 Al die vā saba sullen comē.
 en breghe gout en wieroet
 en boetsappē loff dē heere
 tot bñ an hude is die ker-
 ke dē hemelsthe brudego
 toegheuoeghet. wat xpus
 heeft ind iordanen haer
 sonde ghewasschen die ro-
 mighē lopē met rosselike ga-
 uē tot concliker bruloff
 en die ind bruloffē syn s
 blyden vandē water dat
 wyn ghemaect was alla

Goddie hude **Coll**
 op desen dach dyne
 ceynghe gheborē soen mit
 ter leydinghe d' sterrē den
 heydenē hebbeste gheope
 baert. bleene ghenadelicht.
 dat wy ^{die} **dy** wien ghelo-
 ue bekemie dy. tottē sou-
 wen d' ghedaenē dyre
 hoerheyt gheleyt moeten
 werden **Overmits dē sel-**
 uen **Totter pnie en tot-**
 ten anderē ghetpen pmarē
 als voer an vander lau-
 des **R** Cristte leuēde gods
 soen **v** die hude geopebaert

hebste tott' tnie **Caplin**
Ihelm op dy sal die
 heere opgaen en
 syn glorie sal in dy ghe-
 sien werde. en die hey-
 denē sullen wanderen
 in dyn licht. en die ro-
 mighen in dat schysel
 dyns opganges **R**
 alle ertylke moet dy
 aenbeden en singhen o
 god a. a. **v** En moeten
 loffsanck segghe dyne
 naem **I**helm buer op
 dyn ogen **Tot seet capl**
 inden omgancē en sich.
 alle dese syn dy v'gadē
 en dy gheromē **R** Die
 romghen vā tharsis en
 des eylandes sullen ga-
 uē offerē a. a. **v** die ro-
 mighen van arabie en
 van saba sullen gauen
 toe breghe **Tott' noē Ca**

Al die vā saba sul-
 len comē en bren-
 gē gout en wieroet en
 boetsappē dē hē loff **R**
 alle luyde die du ghe-
 maect hebste a. a. **v** die
 sullen comē en aebeden
 voer dy heere **v** alle die

van saba sullen come
en brenghen gout en
wieroede en boetsen
In die ij vs an studey
is begijn Capittelum

Sich dese sulte va
bove come ende
sich die van noerden
en vande zee. en dese
vande suplande. louet
ghy hemelen ghy aer
de verblift. Ghy berge
louet met volherdelike
blyscap dat loff: want
die heere heeft sy volt
ghetroest. *R. Twuert is*
vleysch. V. Herodes an
ghenadighe. V. Die co
mighen van tharsis
tot migt an wy vroue
desen heylighen dach
die met drien miracu
len vercoert is. huyde
brochte die sterre die
comighen totter aibbe.
huden wert mid bru
loff vande water wyn
ghemaect. huyden wou
de xpus van johanes
ghedoopt wesen op dat
hy ons behielde. a. *Ca*

pleet als voer al die ot
taue doer die gheden
kenisse der saligher ma
ghet marien van die ot
taue van pmytere tott
aduent ons heere Ende
tusschen onser vrouwe
lichtnisse ende datmen
alla leyt totter vesperoop
die psalmē der seluer ma
ghet antiffen. *ps. 113*

Dese is schoen onder
die dochteren van
yhelin die dochteren va
syon saghense ende seyde
is alre salichste ende die
comighinne louede haer
aensichte *Capittulum*

Als die omghesmede
lybaen heb utz ghe
wasset myne woninghe
ende als die tharebitus
heb utz myne telgheren
worghestrecket. ende my
tacten syn der eeren en
der ghenaden. *V. Ghe*
gruet systu sterre. V.
nae dien dattu kyt baer
ste tot migt an heylige ma
coem te hulpe de onghē

uallighen help die d'ey
moedighen sterke die
crantke bidde voer dat
ghemeen volck sette dy
voer die d'ertscap sprec
voer dat yinghe wyfluke
kunne **Collect** :-

Uerleene ons hee
god d'ynē diēres
des bidde wy dy dat
wy verblyden van ewi
ghe ghesontheit ziele
ende lyues. en dat wy
oimitts gloriosen be
de der saligher mariē
moerē werde slost vā
teghen woer d'icheyt de
ser droeffernisse ende ge
bruykē eweliker blyscap
Oimitts **U**daert dat
mē alleen suffragie hiel
de **an** **O** heylighe moed
ons verlossers v en toll
als voer **co**pleet **O**p die
ps **an** mit vrolycheyt
laet ons begaen die ghe
hoghemisse der alre salich
ste maghet maria op dat
sy voer ons bidde de heer
Jhm xpm. **ps** **D**oer schyn
mich open **in** **tot nūc di**

mitts an wy glorificā
ren dy heylighe moeder
gods want xpus vā dy
gheboren is make gesot
alle die dy glorificāren
Initatorium **I**nder eer
lychtheyt der alre salich
ster marien altoes ma
ghet laet ons volherte
lyke blyscap hebben tē
heere **ps** **D**at slot mariē
diē nā **S**ich du biste
schone myne vriendinne
sich du biste schone my
ne vriendinne **ps** **D**yn
oghen syn als der du
uen oghe **Die ps vā**
eenre ioncfrau an **A**ls
die lelie ond die doer
ne alsoe is my vriendin
ne onder die dochteren
an **O**bruyt dyn lippen
syn neder druypede ho
michroet ende die roke
d'ynre clederen is als
die roke des wieroers
an **D**yn vorseyndinghe
syn als een paradys der
appelen van araengien
met vruchte d' appelen
an **E**en fonteyne d' ho
uen een putte d'leue d

watere die daer vloeyen
 met drunste van lybae
An myn gheminde co
 me in synē hof om te
 ten die vruchte synre
 appelen **A**n soen in my
 hof myn suster bruyt
 ick hebbe ghemeyet my
 mirre met my welcuy
 kende crude **A**n ick heb
 be gheget myn hemich
 voet met mynē hornige
 ick heb ghedroncken
 mynē wyn met mynen
 melke **A**n Dusdanighe
 is my gheminde en hy
 is myn orient o doch
 teren van iherlm **A**n mit
 dynre ghedaente v̄t

We sente bernaerts ser
 moe d̄ysdaechs .i. lesse

Die engel Gabriel
 wert vā gode ghe
 seynt in een stat vā gali
 leen welker name was
 nazareth. tot eenre ma
 ghēt die te hylīke ghege
 uen was eenen mā hiet
 Joseph. **W**ie is dese ma
 ghēt soe eersaem dat sy
 ghegruet wert banden

enghel. die soe oetmoedich
 is dat sy tot eere bruyt
 ghegeuen wert ee smit
 het is schoen te gader mē
 ghinghe der suuerhys en
 der oetmoedicheyt. ende
 die siele en ghenuertigo
 denyet weynich in welc
 ken die oetmoedichs prust
 die suuerhys en die su
 uerhys bryert die oet
 moedicheyt. **M**er wāc
 stu van hoe goet werdir
 heyt sy werdich is in welc
 ke die drachtichs vā hy
 de opuerheyt die oetmoe
 dicheyt en die dracht
 heylīcht die maghedom
Rheylighe en onbeulet
 te maghedom ick en wert
 nyet met wat loue ick
 dy voertsprecken moghe
Want dien die hemelen
 nyet begrypen en moghe
 den heuesstu in dynē scoet
 gheleghet **&** **G**hebenedyt
 bistu onder alle wuē en
 ghebēdyt is die vrucht d̄ys
 bulzes **W**āt **die ij lesse.**
Du hoers dese maget.
 Du hoers dat sy oet

moedich is. en moghestu
mer oetmoedig suuer
heyt nae volghē. volch
der maghet oetmoedichz.
Suüheyt is een prysli
ke doghet. mer die oot
moedicheyt is meernoot
truffich. die suüheit raet
men te houden. en die
oetmoedicheyt beuuel
mē te houde. Du moghes
oertz sond suüheyt behou
den bliuen. mer sond oet
moedicheyt nyet. Ick seg
ghe dat die oetmoedichz
behoghe mach die hoer v
loren suüheyt beuoent.
En oerk dar ick segghen
dat mariē suüheyt sond
oetmoedicheyt gode nyet
ghenuert en soude hebē.
Hierōme oft u nyet en mo
ghes dan v wonderē die
maghedō in maria soe
pyne dy hare oetmoedu
heyt nae te volghen. **Sa**
lich bistu iōfrouwe mā
en alles loues alre vduch
ste want wt dy is ghebo
re die sonne v gheuechtichz

587
christus onse god **v.** Bid
de voer dat ghemeyne
volck sette dy voer die
clerckscap spreket voer
dat ynighe wyfflike kū
ne alle moeten sy vne
men dyne hulpe die ho
ghe begaen dyne geho
ghemisse want **die in leffe**
Nochtan is dat mare
in mariē dattu ver
wonderē sulste. dat is
die drachticheyt met ha
re maetheyt. **Rie** en wert
ghehoert dat eenich moe
der was te god en ma
ghet. **O** en ist dattu mer
kes wies moed sy is v
waert sal dy dyn ver
wonderen leyden bo
ue hare wonderlike hoer
heyt. Ende sal sy dā met dā
toebrenghē dattu sien
sulst dattuut nyet ghe
noch en sulste moghen
v wonderen. en sal met
by dyne en oerk v waer
heyt v omisse dese maget
die gode teenē soe hadde.
oüheue w dē bouē alle

Die choren der enghelen.
 Ende maria en hiet sy met
 god en d' enghelen heer
 vromelyck haer soen. doe
 sy seyde sone wat hebstu
 ons aldus ghedaen die
 vande enghelen soude dat
 dorren doen. **R** Alre lief
 ste maecht xpi werckstar
 der duerden bovent hul
 pe den onghenalligher.
 Help vrouwe dien die al
 toes totti roepen. **S** Wat
 wy met gootheyt der
 sonden ghedruct wde en
 myemoyt en is die ons
 helpt. Help tedeu houme

Woesdaechs. i. lesse.
 Want siet hier toe is
 die engel gheseynt ter
 maghet. **O** te verwonden
 der maghet en alte wer
 dich van alre eere. **O**
 te wnie dieme sundin
 ghe sal eeren die te ver
 woude is bouen alle
 wnie. die vermaker sck
 is van onsen vad' ende
 moeder en die leude
 ghemaect heeft hare na
 volghers. Dengel wert

gheseynt seyt hy t' ma
 ghet. maghet inde vley
 sike maghet inden ghe
 dachten maghet in beoef
 ten. Dertz alsulke maget
 als senre paubels scryft
 in ghedachten en in lichaer
 heyligh. Ende myet dieby
 audtueren of niewelm
 ghe vonden was. maer
 van ewelyken wtuerare
 vande hoerghen god. vo
 bekent en te syne behoef
 bereyt vanden enghelen
 behouwen bore beteket
 vanden vaders vande
 ppheten beloest. **Die. i. lesse**

Ondersoekt die scrif
 ture ende prouue
 dat ick segghe. wiltu dz
 ick dy hier aff eenich
 serkontscap hier inbre
 ghe. dat icker luttel af
 spreken mach van veel.
 Wat and wyff schynt
 dat dy god voer seyde
 doe hy totten serpenre
 seyde. ick sal doen vyant
 scap setten tusschen dy
 ende den wyff. En twi

uolte noch off hy vā ma
ria dat seyde. soe hore
dat daer nae volghet.
By sal syn hoeft stredē.
Wien is dese victorie
ghehouden dan maria
want sond' twiuel sy ver
trat en bracht in stucken
dat gheuenynde hoeft
die altemael des vyats
duuels rade en in seyn
den beyde vand' oncrupstijf
en vandē vleestige ende
vand' houerdicheyt des
ghedachten tempet makende

Want *de iij. lesse*
wat bewysde wil
neer doe moyses wie speel
doerne die vlāme vut
sande. mer hy en vbeern
de nyet dan die ghebare
de maria ende dien gee
pyne en gheuoelde. Icke
bidde wat beduide aarons
bloeyende roede ende nyet
vucht ghemaent dā ma
ria die een kynt of sint
al en bekende sy ghenen
man. Iſaias hy brenghe
ons voert meer betey

582
kenisse van desen gro
ten miracle die seyt.
Een voede sal come wt
der wortel vā yesse en
een bloeme sal wt co
men wt hare wortelen.
ende hy verstonc die roe
de voer een maghet. en
die bloeme der maghets
kynt *Dredaechs die. i. lesse*

En der maghet na
me was mā. laet
ons een luttel spreke vā
desen name diene seyt
te beduide sterre des mēss.
die voeghet mē herde te
melyke toe d' maghet d'
moed. Want alre bequa
melyke ghelyket mēse
teghen die sterre. wat
ghelydz dat die sterre
sond' te smettene wt sent
hare radien vā lichte.
alsoe ghebaerde die ma
ghet hare sone sonder
haer te quetsen. Dus is
sy die edel sterre wt ia
cob gheboeren. wies schij
sel alle die werelt. Licht.
wies claerhz blinkt bouē

al inden hemel ende
voert doer die helle en
die erde oert doer soe
kende ende meer swer
mende die ghedachten
dan die lichame sy doe
zet die doechden ende v
teert die sonden **Die an**

O soe **Deude lesse**
wie die verstaes
dattu in die vloet van
deser werelt mere dryfs
sonder den waghen ende
den becoringhen da dat
tu ouer clant gaets
keere dyn ogthen nyet
vander claerheyt deser
sterren ist dattu nyet en
wils ouerdreue werden
vanden waghen Ist dat
teghen dy opstaen die
wynde des onweders
gaesttu in die hertheyt
des lydens aensich dese
sterre roep marien. bi
tu veruert om grootz
dynre sonde en bestaet
om die vyplheyt dyre
consciencien en buert
vande anere des ouerds.
en beghinst vsonden
te werden in die diephz

van wanhope en droefheyt
Din peyns om marien.

Ist saech **Die derde lesse**
dat toernichz off ghe
richte off onayffstz des
vleeschs dat streephe dyns
herten bevoere aensich tot
marien in wroese in lyde
ende in tribuelachtighe di
ghen peyns om marie ac
roep marien. Sy en gae va
dynne monde nyet. sy en
gae dy wt der herten nyet.
Ende dattu sulste moghe
vryghen die hulpe haere
bedinghe soe en laet die ex
empel van haere wande
linghe nyet. haer volghē
de en dwaelstu nyet. haer
biddende en wanhoepstu niet.
om haer peynsende soe en
verdwaelstu nyet. als sy dy
houdet soe en valstu nyet.
als sy dy beschermt soe en
ontsiertu nyet. als sy dy
leyt soe en wertsu nyet. moe
de als sy dy goedertieren
is soe omesttu woer du wil
les. **Gide** aldus soe onder
dynstu in dy seluen hoe
wel te rechte gheseytis. En

der maghet name was
maria **Sat daghe .i. lesse.**

Ende die enghel ginc
in tot haer. sonder
twiuel tot marie en seyde.
Du byste ghegruet die
vol ghenade bist die hee
is met dy. Waer ghinc
hy in tot haer. ick wane
in die heymelyke kamer
van haer bedde. daer sy
marchsien met besloten
doren beide te haer vord
in heymelykheyden. Die
enghelen pleghen te stane
byden ghenen die beden.
ende ghenuechte te hebben
inden ghenen die sy sien
opheffen suuerhande in
bedinghe. sy verblyde dat
sy voer gode draghen die
offerhande van heyligha
denen inden roke der
suendicheit **Die .ij. lesse.**

Hoe grote lyke in des
rouwe marie bedinghe ge
nuethe seyde haer die
enghel die te haer in ghe
gaen haer soe werdelike
gruetede. Ende de enghel

1 suueren

509
en was niet swaer be
slotenre doeren in te gaen
ter maghet heymelyklyc
die oock dat heft vord
subtylheit synre substa
tien inder naturen. **dat**
men datmen niet kee
ren en mach niet yfere
sloten. hy en mach te gaen
soe waer datten synre wil
le draecht. want die wa
de en moghe die gheeste
der enghelen niet we
der staen. mer ghesely
ke dinghen wyke hem.
Hier ome en salme niet
wanen dat die enghel
der maghet dore open
vant want hoer meyn
ghe was der menschen
gheselschap te vlien. toespre
kinghe te stouwen. dat
hoer gheswich die beide
niet ghestoert werden
en soude. of dat haere
suuerheit niet beroert
werden en soude **Die**
ant derde lesse
Want dese derde wyse
maget hadde op haer ghe
sloten in die vre haerre

wonighe iac dē men
schen nyet den enghelē.
Hier by al mochte vōgel
tot haer ingaen maer
gheen mensche en had
de lichtelyke daer in mo
ghen gaen. ~~mer gheen~~
~~mensche en hadde lich~~
~~telyke daer in moghen~~
gaen hier dme doe die
enghel tot haer ingegāe
was soe seyde hy. Du bist
te ghegruet die vol gra
cien biste die heere is
mit dy. **Wy** ~~scullen~~ ind
apostolen werde dat sen
te stauē vol gracie was.
ende dat die apostolen
verbult waren vande
heylighen gheest. mer h
de onghelykelyck van
marien. want in steue
en ~~de~~ nyet die vol
heyt der godheyt licha
melyck alsoe sy in ma
rien dede. noch die apos
tolen en ontfinghe niet
vande heylighen gheest
die maria ontfintz hier
by seyt hy Ghegruet
bistu die vol gracie

lesen

woent

best die heere is mit dy.
Ende nyet alleene en is
die heere die sone mit
dien ~~die~~ du inde vleessche
aendoes. mer oertz die
heere die heylighe geest
van wien du kyt otfaes.
ende die heere die vader
die gheuonne heeft diedu
ontfincst. **Tot laudes an**
O wonderlyke vga
deringhe die sepper
des menschelyken kunnes
ontfincz den leuēde lic
haem ende ghe wordich
de hem gheboren te wde
vā eenre ioncrauwen
ende is voert gheronē me
sche sond mans toe doen
ende heeft ons ghegheuen
sone godheyt. **Capitulu**
H is een wynstoc heb
utz vrucht gemaect
soetichheit des rokes en
my bloemē. syn vrucht
der eeren ende der eersae
heyt. **v.** O gloriose vrou
we. **v.** Nae dien dattu kyt
ot bñ an. **Ond** dyne be
decknisse blien wy daer
die crachten hebbē otfan

ghen cracht en daer om
singhen wy dy ioncfrau
we gods moeder **Die**
pme pme nu dat die ster
re mit eynde v **Ma** moe
der v **Glē** sy dy heere en
tot allen ghetyde aldus

Alē Doe du onspreeklike
wordes gheboven vander
maghet doen worden v
vullet die scrifture du
quaeste neder als die rege
in die huut op dattu mocht
tes salich maken des me
schen kune dy god louen
wy **R** Cryste leuendighe
v die gheboere **tot inxt** **Alē**
wy bekennē dat die doer
nen bosche die moyses
sach onuerbrant was dy
ne louelyke behoudene
louelyke maghedom gods
moeder bidde voer ons **cap**

Ick ben moed d' soe
re nimen en d' vrese
en d' kernisse en der heylig
hope **R** Mit dyre gedaete
tot **sext** a yesses wortel heeft
ghegroeyt wt iacob is op

ghegaen een sterre een
maghet heuet dē ghe
sonemaker ghewone
dy louen wy onse god

In my is **Cap**
alle gracie des
weghes en der waerhe
in my is alle hopen des le
uens en d' doghet **R** god
sal haer helpe **tot noē** an
sich maria heuet ons
ghewonnen dē ghesont
maker dien johannes
sach en sprekende riep
sie dat lam gods sie
die draghet die sonde
der werelt **Capittel**

Qoemt tot my alle
die myre beghert
en ghy sult van myre
gheboerre v vullet wer
den **R** wyde ghestort
v. nae dien dattu kynt
Ghedentkennisse d' salig
gher maghet marie van
die ort d' opēbaringe ons
hen tot onser lieū vrouwe
lichtnisse tott vesp tot haer
pralmen **Capittel** **Wy**
kennien dat die doerne

Doe gheromen ^{mp}
 was die volh
 des tyds. seynde god sy
 nen soen. ghemaect wte
 wuue ghemaectt ond
 s ewen. op dat hy die
 ond s ewe ware soude
 verlossen op dat wy sou
 den ontfanghen die s
 cryghinghe der sonen
V die moed heeft ghe
 baert **V**. nae die dattu
 baevste **wt mgt an**
Oxpe salich is die bu
 ke dien dy droech ende
 salich syn die borste die
 dy hebben ghesoet hee
 en behoud d werelt alle
Coll' als hier nae **Wte**
 datme alleen suffragie
 hielde **an** **O**xpe salich
 als voer **Complect als**
 in haerre ghehogemisse
 hier voer **Inuitatorut**
 als voer **In d eerlyckh**
V Dat slat marie draecht
 die ix n^o **an** **G**hebene
 dyt bistu ond alle wuue.
 en ghebndyt is die vrucht
 dyns bulzes die ps als

voer **an** als wruertore
 mirre gauestu roeke der
 suetheyt heylighe moed
 gods **an** voer dat bedde
 ken daser maghet soe oof
 fent soeten sancz s mirre
an mit dynre ghedaecte
 en mit dyre sthoente aen
 denck gheluckelyke gae
 voert ende regneert **an**
 God sal haer helpen mit
 syne aensichte ende mids
 in haer sal god blyue onbe
 weghen **an** **O**rifer alre wo
 ringhe is in dy als der
 gheenre die hem verbyde
 heylighe moeder gods **an**
 Dit is sy die nyet en wif
 te eenich bedde in misdaet
 sy sal hebben vrucht in be
 scouwen d heyligher selen
an **S**choen bistu ghemaect
 en ghenuechlyck in dynre
 wedden heylighe moeder
 gods bidt voer ons **v**.
 mit dynre **wt sente Jhe**
H **omimus fernioe. i. lesse**
 laet ons wat spreken
 totten loue der alre heyligh
an **an** draecht bleefftu maget
 onbeuleet heilige moed gods

ster maghet mer wat mo-
ghen wy cleyn vā wer-
ken voert-brenghen tot
horen loue want al waet
dat onser alre leden ghe-
keert worden in tonghe.
nyemont en mochte haer
te vollen louen want sy
droech god besloten in he-
ren lichaem. dien alle cre-
atueren nyet begyppē en
mochten **¶** mede v̄blyt v
met my alle ghy die dē
heer minet want doe ick
deyn was behaghadē ick
den alre ouersten Ende
van mynen binnensten
heb ick ghewormen god
ende mensche **v̄**. Alle ghe-
stichten sullen my salich
heytē want god aenghe-
sien heeft een setmoedi-
ghe deerne Ende van

¶ **Die .ij. lesse.**
sy is alleene die moe-
der en bruut verdiende
gheheeten te worden. De-
se heeft off ghedaen die
frade der yerster moeder.

dese heeft den mēsche
die verloren was ver-
lossinghe verareghen.
Die moeder ons ghe-
stichtes brocht in pyne
die werelt en die moed
ons hen heeft voertge
brocht saligheit d̄ we-
relt **Eua** was een mee-
rester d̄ sonde. en mā
een oerster d̄ v̄dientē.
Eua sloech **maria** ma-
kide ghesont. dese wā
hanē behoud mit eenre
wonderliker oū moedelike
manieren **¶** Du biste
een salighe en eerber-
dighe ioncfrauwe die
sonde beroevighe d̄ staem-
ten biste gheuonde moe-
d̄ des behouders lylach
in die crabe en blinke
de in dē hemel **v̄**. Die
voer waer hem ghew-
dicht heeft vā vrouwe-
lyke melck mer vā ionc-
frauwelyken borsten
gheuoot te v̄den **¶**
¶ **Die derde lesse**
¶ ick maghet was ye
alsoe heyligh daer die

heylighe gheest wdich
 de toe te comē welcke
 was ye alsoe sione
 tot datse god vkuēfen
 woude tot eere bruut
 Welcke was ye alsoe
 suuer. datse mochte we
 sen ioncfrauwe nad
 dracht Dit is die tē
 pel godes. die ghetey
 kende fonteyne en die
 besloren hof. wat tot
 deser als utz ghesat
 hebbe. dam ned die
 heylighe gheest. dese
 omschee die waffe des
 heylighen ouste. dat
 herte d ioncfrauwe is
 gheuestigheit in welc
 ken sy ontfanghe heeft
 die godlyke vholent
 heyt oumits die boet
 scap des enghels die i
 hare kuyssche lichaē
 ontfanghe heeft die
 forme die sione was
 bouē den sonē d mēste.
 en die ghebenedyt was
 inder ewicheyt die sal

ons baren god en mēsthe
 v want sy die een beghe
 lyke bloeme is vshenen
 is d mēstheker nature.
 die in hoerre puertz ghe
 wonne heeft die godlyke
 vruchte En die **Te den**
houtmē tot lau an **Owa**
derlyke v gaderinghe dat
alleen Cap Doe ghecomē
 was als hier voer t vesp
tot bii an heylighe ende
 zbeulete maghedō utz
 en weet nyet met wat lo
 ue utz dy voert spreken
 moghe wat dien die he
 melen nyet begypē en
 moghe dien keuestu in dy
 nen schoot gheleghe **Coll**
God dien dē mensche
 lyken ghesletite ge
 gene heues loen d ewiger
 salicheyt oumits vrucht
 baer ioncferscap d saliger
 marien wy bidde gheef
 dat wy ghebaer moeten
 werden dat sy voer ons
 bidde die oumits haer w
 dich waren te ontfanghen
 den gheuer des leuens

onsen heer ihu xpm dyne
soen die miti leeft en reg
neert in eenicheyt des heylighen
gheestes een god in
ewicheyt d' ewichz Amen
Totten gheye yme an
en respōforie als in diege
hoghemisse als voer totter

Doe ghecomē **capitū**
was die volheyt des
tyts seynde god synen soen
ghemaect wte wue ghe
maect ond der ewen op
dat hy die onder die ewe
waren soude verlossen op
dat wy soudē okfanghen
die vhaesinghe d' sonē tot

Die godheit **sext capitū**
en die mēstheyltcheyt
gods ons behouders heeft
hoer gheopebaert nyet wt
wken der ghererchtichz die
wy hebbe ghedaen. mer nae
synre barmherticheyt soe
heeft hy ons salich ghemaect

Die grane **totnoen Cap**
gods ons behouds heeft
haer gheopebaert alle mēsthe
leerende ons dat wy v sake
de die boesheyt ende werly

ke begherte sullen louē
soberlych rechtidelych
ende goedertierlych in
deser werelt **Deerste lesse**

Hier om wort billi
ke dese salighe ma
ghet vā ons vheue mit
sond'inghen loue die al
soe sund'inghe vrucht
heeft voert ghebrocht
Dese maghet vhef hoer
soe seer tott hoertz des
hemels. dat sy dat woert
dat indē beghine by go
de was toech in haer vā
dat hoertz des hemels.
O salighe maria en alles
loues alre werdichste
O gloriase moed' o hoghe
kynstbaerster wies m
ghewade beuolē weert die
scapper des hemels ende
der aerde **Die tweede lesse**

O salighe aysende hy
open des suykende
kyndekens inghedruet.
als ond veel babyfinge
der arupender ioncheyt.
als een ghewaer soen des
mēsthen. wt dy die moe
dere toespeelde. als dat

hy ghewarich aē ghe
boren soen gods was.
vutē vader gods ghe
bot vuerde. wat uwe
maker ontfinghede heb
dy voort ghebracht mē
tyt wassende. den ghy
boer die tyde hadste tee
nē streper. *die derde lesse*

O salich kynd bed
de dat vrolyckheit
den enghelē bracht dat
den heylighe begynst is.
dat den verlore nootkrif
tich is. bequaē dē vdre
iuē is. welke nae vele
onghelykes des aegens
nē vlesstis. en ten lesstē
met gheesselen geslaghe.
met gallen ghelaest ghe
naghelt aender galghe.
op dat hy dy ghewange
moed toende bewoes hy
hem seluē al lydende ee
nen ghewarighen mē
sche. *Item die eerste lesse*

Oer wat sal ick seggē
ick arme vā vstan
de. Want soe wat ick
van dy segghe minre is
dien loff dā uwe vdicts

eysschet. Want ist dat ick
dy den hemel hepte du bist
te hogher. hepte ick dy die
moed der heydenē. Daer
gaetstu bouen. Hepte ick dy
die forme gods. du bistes
vdict. noem ick dī vrou
we d' onghelen mit allen
dinghen werdyt gheproeft
te wasen. Wat sal ick v dā
werdelpck segghen. wat sal
ick spreke als nyet ghenoch
en is die tonghe des vles
sthes dynē daechden te ver
tellen. *Die anderde lesse*

Dese loue swighe die sage
des vleyssthes. die altoes
van binne verlost boertbreet
dat ghemoede. Nu bidde ick
dat ghy onse ore vsuetes mit
ten orgelen dynre leere en
vynstmaerspele sullen die
heylighe hande gheslaghe
wden en ond dē gherassche
liedekens des soeren sanghe.
gheue tsame gheluuē d' soe
ter moed. Tsame moete singē
die welludende chore. en mit
onderlinghe mare moete die
suertudende liedekens ghe

1 barenten

592

menghet warden die in
Laet ons hore lesse
my ald' uoeste brue
ders laet ons hore met
eene goddienstighē be-
ren des heeren. hoe onse
snaer speelman die maghet
maria luyē in leeringhe.
laet ons hore segghe ick.
en desen sueten sanghe
laet ons met sedē afwor-
den. Ten lesten doe dit al
re salichste wyff naem vā
den onghel thant gegruet
wert. en tot elzabets luy-
se gheramē was. soe samse
dit liedeken des loefs tē
heer. Grootmaker myne
siele den heer. **Gloria laus**
Glorie en ew sy dy o xpe
comick en blosser dien
die kyndlyke wōdichz wt
sprack en riep. maectz ons
behoudē indē hoghe. **O**u
bist comick vā yfrael. ende
dauids edel sone. die daer
comes ghebenedide comick.
indē name des heere. **A**lle
die hemelsche schare louē
dy indē hoghen. en oertz

die sterffelyke mēsthe. en
hamē alle ghestapē dīge
Dat hebreuschē volc qua-
dy met palme tegemoet.
sich wy syn by dy int ym-
ghen gebede en loue san-
ghen. **D**at hebreuschē
volck betaelden dy die
offer gane des loues doe
du noch steruē soudest.
mer sich nu du regnees.
singhe wy dy suete san-
ghe. **D**at voersejde volc
behaghe dy doe mer
du goedtieren en sachte.
comick. dy moet ope deuo-
cie behaghe. dien alle goe-
de dinghe behage. **O**ie
glorie des welgheboeren
bloets maecte hē hebreu-
sche. mer sich die goddie-
stighē ougank. die make
ons hebreuschē luden.
vanden goede vrydach
I die yerste yhercie.
In haerre bedraeffe
nisse sullen sy vroe opstae
tot ny. Coemt en laet os
wed' keere tottē hē want
hy heeftet begomme hy sal
ons ghesontmake en hy

sal slaen en ghesesen
 ons **H**y sal ons leuēde
 maken nae twee dage
 en des doirdebaets sal
 hy ons opbwerke ende
 wy sullen leue in syne aē
 sichte wy sullen wete en
 volghē op dat wy den
 heere kēnt **S**yn wtgāt
 is bereydet recht als een
 morghestonde en hy
 sal ons comē als diemor
 ghens en des auēts rege
 derden wat sal ick dy
 doen effraym wat sal ick
 dy doen iuda **V**āferm
 lictz is als een morghe
 wolke en als een dauwe
 die vroe ougaet **D**aer o
 heb ick in dē gpheten ghe
 stauet **I**ck hebse vslage
 in dē woerde myns mē
 des **E**n my oudelen sullen
 wtgaen als een licht wat
 ick woude ofermicheyt
 en nyet dat offer **E**nde die
 waerheyt gods meer dā
 die offerhande **Tractus v**

Heere ick hebbe dyn
 hore ghehoert ende
 vnaert gheueest ick merre

dy werke en hebse ontfien
V Du sulste rindich ghe
 maert werde in dē middel
 vā twee diere en bezent
 wde als die iaren naken
 du sulste gheuoent werden
 als die tyt ghecome is **V**
In dien als my siele gestoort
 weert sulstu miden toerne d
 ontferrinherichz ghedoecke
V **G**od sal comē van ly
 baen en die heylige vade
 duistere dichte boeghe **V**
Syne grote mogheirheyt
 heuet die hemele bedektet
 en die erde is vol syns lo
 ues **O**remus **L**aet ons die
 knye bughen **Collecta**

O **G**od vā welcke **J**u
 das die vroke synre
 fundē en die mordener dat
 loen syns beluens ontfmde
 verleene ons dat bewysen
 des wens dynre ghenade
 op dat ghelykerwys alsoe
 als onse heer **J**hūs xpūs
 hem beyden in synre passie
 onderscheyden loens **V** dē
 tengaff **D**at hy oetz alsoe
 die dwalinghe der outheyt
 vā ons moet nemē en ghe
 uen ons die ghenade synre

579
vriſemisse Die miti leeft
en regneert in eenidz Des
heylighen gheest een god e
welck sonder eynde amen

Die ander **apherie.**
Die heere sprack tot
moysen en tot aaron In de
lande van egipten dese maent
is dat beghin der maende
sy sal die yerste wesen i die
maende vande iare Spre
ket tot al den here d' kyde
ren va ysrahel en segghet
hem Opreu heerde dach va
deser maent neme een yege
lyck een lam met syne ghesm
ne in syne huse mer ist dat
tet ghetal alre cleyn is dat
sy dat lam nyet en moghe
eeten Soe nome hy syn gebiu
re die syne huse naeste is na
den ghetale d' mesthe dier v
moghen dat lam te eeten
Ende dat lam sal wesen son
der vleske vand' mas kune
van eenē iare Naedier ma
niere sult ghy neme ee hoef
ken en sulter houde totte ein
daghe toe van deser maent
en alle die voelheyt der kyu
dere van ysrahel sullen offe
ren des auonts En sullen

neme vande bloede des
lams ende strikent ou
beyden posten en ouer
die sulen d' husen daer
syt in sullen eeten Ende
in die nacht sullen sy
vlesch eeten ghebrade
aent vier en onghete
uen broot met velt la
tuwe Ghy en sulter
nyet aff eete dat kau is
noch met water ghe
coket mer alleen gebra
den aent vier Dz hoeft
met syne voeten ende
mit syne inghedoeten
sult ghy verslynde en
een been en sult ghy n
breken noch daer en sal
nyet off blyuen tot des
morgens toe ist datter
par aff blyft dat suldy
mit vier verberne En
aldus suldyt eete Ghy
sult uwe lende gorde
en ghescoeyte hebbe aen
die voete en in die hade
stochte houde en ghy sul
det haestende eeten wat
het is paessche Dat is ee
ouerlyden des heeren
Trattus **x** . . . . .

Heerre neme my wt
 vande quade mē
 schen vlosse my vande
 bosen mānen. **V**die
 boesheyt mī hie doch
 ten hebbe alde dach stry
 de ghemaket. **Sy** heb
 ben haer tonghe gesaert
 als serpente dat sunn
 der slanghen is onder
 hoer lippen. **Behoet**
 mī hē vand hant des
 sondaers ende verlosse
 my vande bosen mēschē
Sy hebben ghedocht
 myn ganghe te vreden
 die houerdighe hebbe
 mī verborghen stricke
 gheleyt. **Ende** hebben
 vepē ghesprent totē
 nen stricke mīne voete
 en hebbe in myne we
 ghe gheset een stotighe
 ouer te vallen. **Jez**
 hebt den heere gheseyt
 du biste mī god heere
 hoer die stemē myns
 ghebedes. **Heere** hec
 een cracht mynre salu
 cheyt omsthyne mī hoest
 miden daghe des strydes

V. Ende gheeft my nae mī
 rebegherten den sondaren
 nyet ouer sy hebben teghe
 my ghedocht. **V**. Enbegheeft
 my nyet op dat sy nēmer
 meer vheuen worde. **V**.
Haer hoeft is een omegark
 die arbeit hoere lippen sal
 se bedecken. **V**. Nochtā sul
 len die gherechtighe dynē
 naem belyen en die recht
 te sullen mit dynen aen
 sichte wonen. **Hier** sigt
 men die passie alse sente
 johan bescreyft. **Collect**.

Onse alre liefste laet
 ons bidden voer
 die heylighe kerke gods
 datse god en onse heere te
 vrede houde en ghewer
 dichse hem te bewaren
 alle die werelt doer ende
 maken hoer die markten
 en die moghentheyden
 onsdanich en gheue ons
 een breed samich stille louē
 god den almachtighe vad
 vande heyderē te glorificerē
Oremus. **Laet** ons die kny
 en buygghen. **Collect**.

Olmachtighe ewige
god die dyn glorie
alle heydenē in xpo o'der
ket hebste bewaer die wer-
ken dynre barmhertichz
op dat dyn kerke die ouer
alle die werelt verbrey det
is met stantastighen ghelo-
ue in die belynghe dyns
naems volherden moet
Luert op Oūmits den
selue onsen heer jhm xpm
dynē sone die miti lauet
en regneert v̄ **Collect**

Laet ons oertz biddē
voer den alre heyligh-
sten vad den paens. **A** dat
god en onse heer die hē mō
ordinancien des bissopdōs
gheroren heuet dat hy hē
salich ende ghesont dynre
heyligher kerken behoede
moet dat heylighe volck
gods te regieren **Oremus**
Laet ons die knye buygē

Almachtighe e **Collect**
wighe god in wies oer-
del alle dinghē stantastich
syn **Sich** onse ghebet goed

tierlyck aen en othout
onsen gheroren bissop
met dynre ghenade **Op**
datter kersten volck vā
alsulckē regere bewaert
werde oūmits **S** dien
ton syns gheloues onder
dian bissops vermeerret
werde **Luert op Ouer**
mits den selue Collect

Laet ons bidden
voer alle bissoppē
priestere dyaconē sub
diaconē acoliten die den
bosen gheest besweren/
lesers doerwachters o
fessorē maghedē weduwe
en voer al dat heylighe
volck gods **Oremus**
Laet ons bidden **Coll**

Almachtighe ewige
god van wies geest
alle dat lychē d kerke
gheheylighet ende ghe-
regeert wert hoer ons
die voer alle oerdenen
biddende dat oūmits
d genade dyre gauē dy
van alle graden trouwe-
lyke ghedient werde **Luert**
op Oūmits onsen heer

Lactos **Collect**
oerck biddē voer
onsen alre liefste
kerstene keiser n̄ d̄ god
en̄ onse heer ende alle w̄d
spānghe gheslechten hē
onderdānch maken moet
tot onsen ewighen vre
de **Quermits** **Laet ons**
die knye bughe **Collect**

Almachtighe ewighe
god in wiens hant
alre mēsche mogheheide
en̄ alle **x̄** rechte d̄ rānch
eyke syn sich goed hēlyc
totten kersten keiser r̄yde
op dat die luyde die
in haers selfs wrechts
betrouwē setten mitter
verhter hant d̄re mo
ghenthyt bedwonghen
werden **Boert op** **Qu**
mits onsen hē **Collect**

Lact ons bidden
voer die onse v̄e
nochte kerstene **Op** dat
god ende onse heere die
oren hoere begherten
ende die doer der **offen**
herticheyt op moet lukē

op dat sy ouermits den
doepsel der nyer gheboerte
v̄ghiffemisse al hoere sonde
moeten ontfanghen en̄ dat
sy in xpo ihu onsen heer ge
uonden werden **Quermits**
Laet ons die knyen bugge

Almachtighe **e** **Collect**
w̄ich god die d̄yn kerke
alzoos met nie wer vruchtē
vruchtbaer makeste **V**meer
re den onsen die noch te
kerstene syn tgheloue en̄
tverstant **Op** dat sy in d̄
vonten des doepsels ver
borē moeten werden ende
vereenicht mitten kyndere
d̄ynre wtuerkiesinghe **Boert**
op Quermits onsen heer

Onse alre lief **Collect**
ste laet ons bidden
gode den almachighe va
der dat hy die werelt vā
alre dwalinghe purgiere
die ouele aff doe den kon
gher verdrue die kerckere
oplukē die bande d̄ vāge
nisse ontbynde den pelgr
men weder te huys te ro
men den sieken gheson
d̄rtheyt gheue die te fre

po varen die haene d
saluteit verleenē moet
Oremus **Laet ons die**
knynen buyghen **Collect**

Almachtich god een
roestinghe d bedroef
der een starkheyt der
arbeiders die bedinghe
moeten totty romen soe
van wat tribulatie sy tot
dy gheroepen wden **Op**
dat sy hem alle verblyde
moeten dat dyn otferm
herticheyt in haere noot
hem by was **Hoert op**
Qumits onsen heer **Jhm**
christum Collecta:

Laet ons oech voer
die onghelouighe
ende tweedrachtighe bidde
datse god ende onse heer
van alre dwalinghe brye
moet ende werdichtse
totter heyligher moeder
der ghelouigher kerken
weder te roepe **Oremus**
Laet ons die knye buyge

Almachtich **Collect**
ewich god die allen
menschen behoudeste en

myemont en wilste d
loren late sich totte sie
len die van des vyants
stattheit bedrogghen
syn op dat die vdwael
de herten alle onghelo
uighe boesgheden heyt
off moeten laten ende
weder keeren en comē
moeten totter eenheyt
dyncre waerheyt **Hoert**
op ouermids onse heer

Laet ons **Collect.**
Hoert bidde voer
die onghelouighe wde
dat god onse heere dat
decksel van hare herte
moet doen **Op** dat sy
oetz **Jhm** xpm onse hee
bekenne moeten **Hier**
en seymē nyet buyghet
dyn knyen **Mer alleen**
Oremus Collect.

Almachtighe ewighe
god die oech die loet
siche onghelouicheyt van
dyncre onfermherticheyt
nyet en verwerpste hoer o
se ghebet dat wy voer die
verblyntheyt dies volcs
dy **X** storten **Op** dat sy

dat licht dynre waech
 dat xpus is bekennē
 moeten en van haen
 duyfternis verlost w
 den Oūmits de sel
 u heer Jhm xpmāne
Hier en seymē nyet
 boert op **Collect**

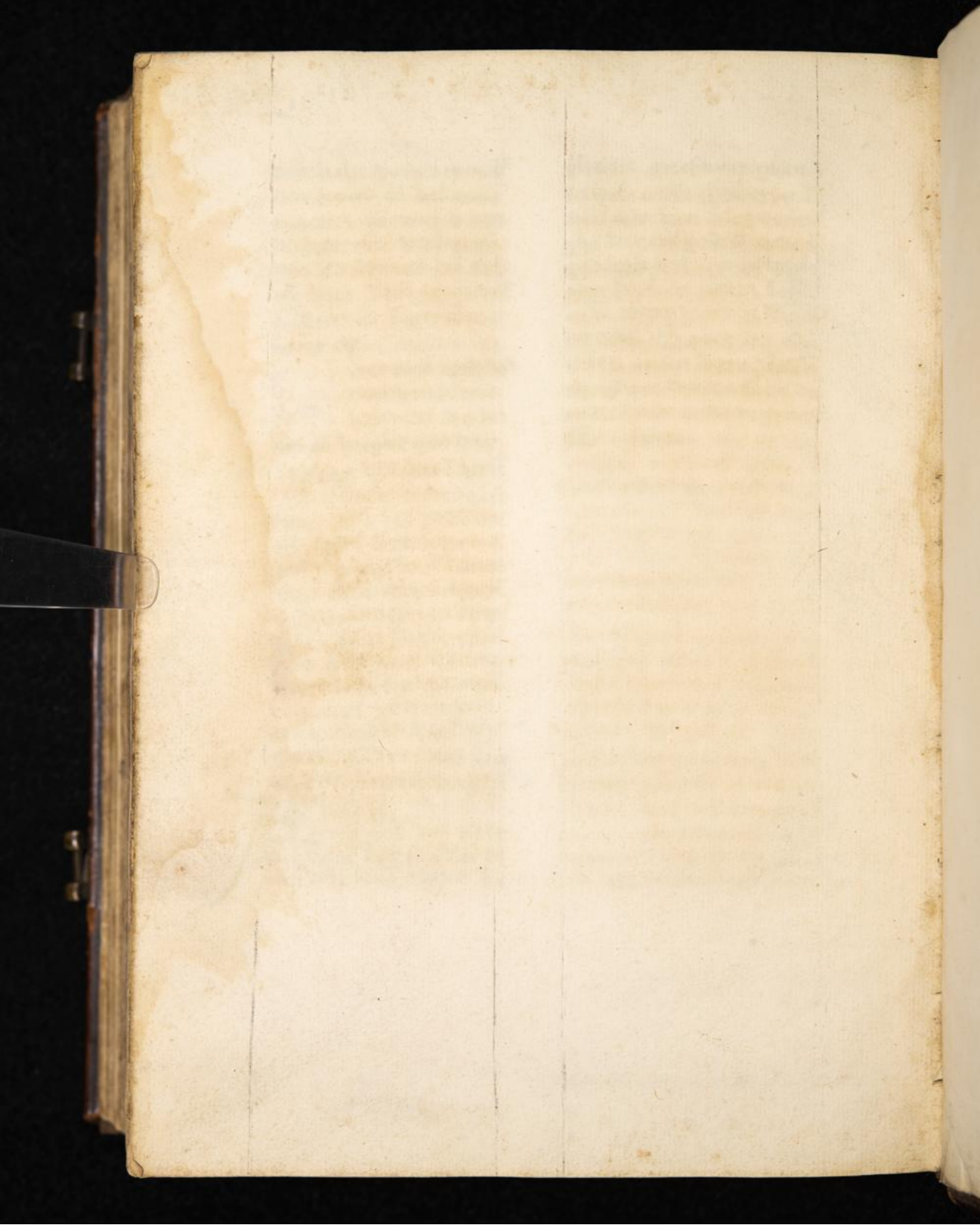
Laet ons oechbid
 den voer die
 heydene dardie
 almachtighe god die
 boecheyt vā hare herte
 moet doen ende dat sy
 haer afflaen gode la
 ten ende bekeert moe
 ten werden totte lauen
 den ende warachtigē
 gode ende synen eoy
 ighen sone Jhesu xpm
 god ende onse heere
 met wien hy lauet en
 regneert god in die
 eenheyt des heylighe
 gheest **O**renius laet
 ons die knyen bughe

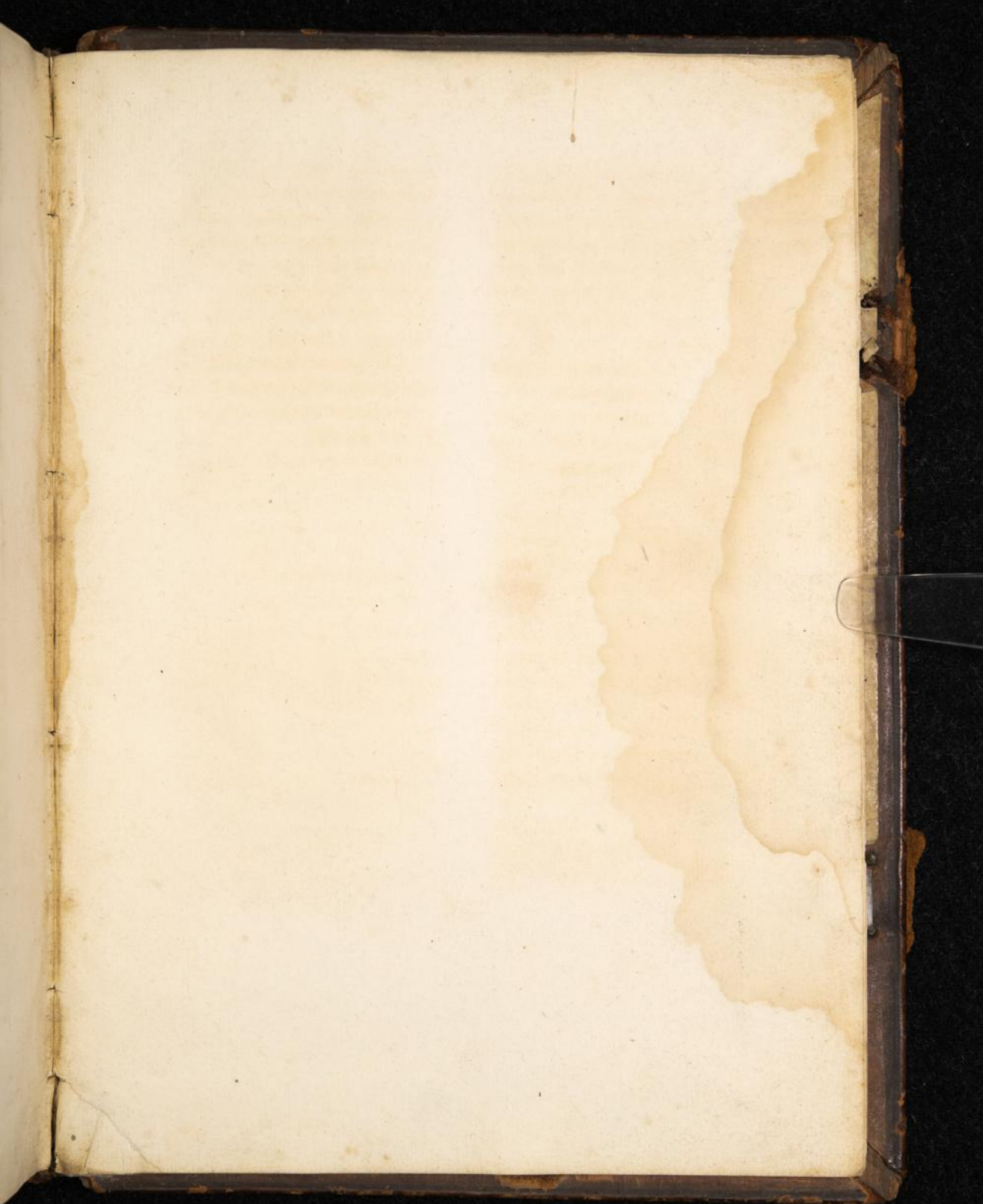
Almach **Collecta**
 tich god die nyet
 die doot der sondaren
 mer dat leue altoes be

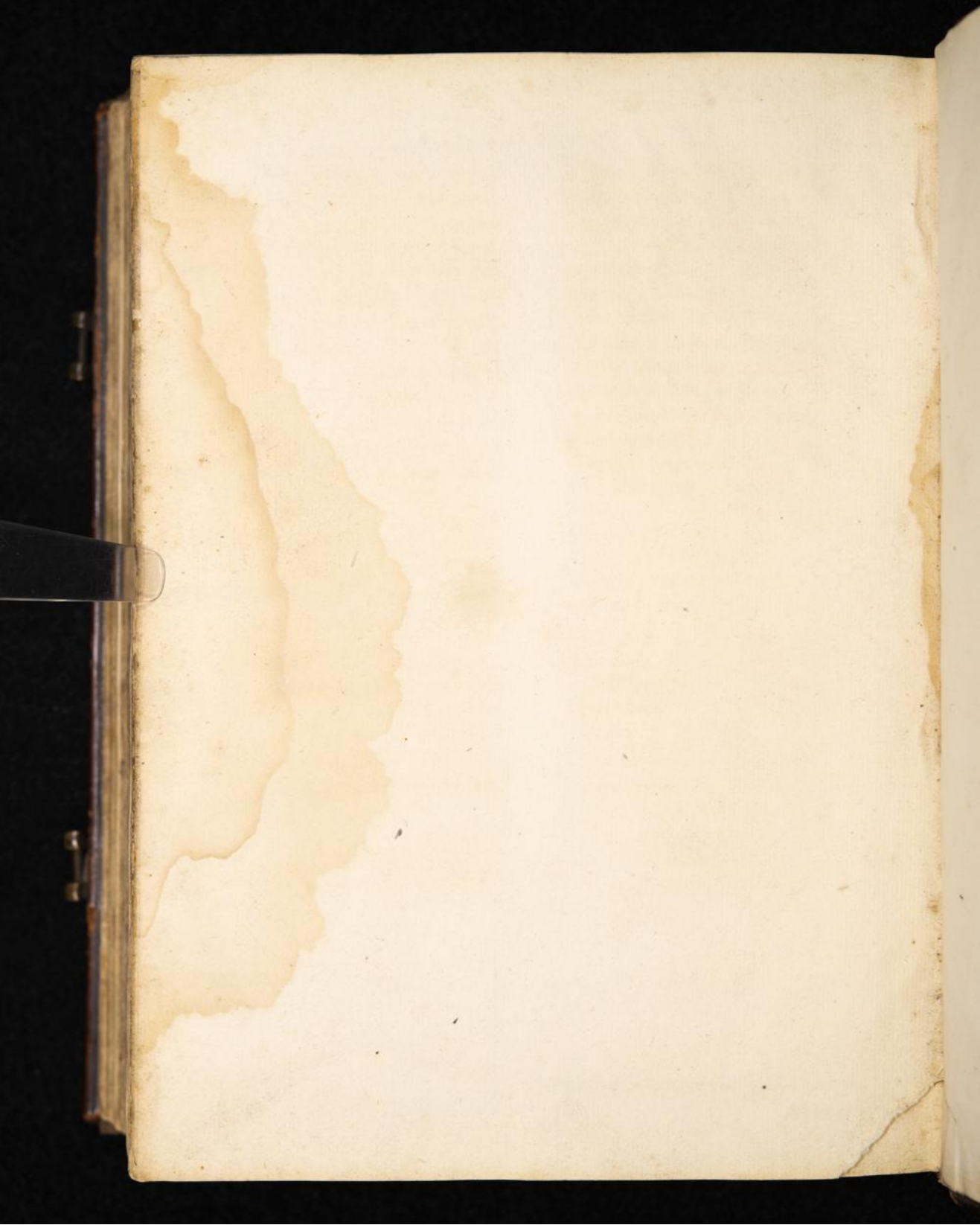
gherste ontfant ghenā
 delyck onse ghebet ende
 verlosse van alre oeffen
 ghe der afgoden ende s
 gadertse mit dynre heylig
 her kerken totten loue
 ende totter glorien dyns
 naems **H**oert op Oū
 mits onsen heer Jhesu
 christum dynen sone die
 miti leuet ende regneert
 in. **f**inis.

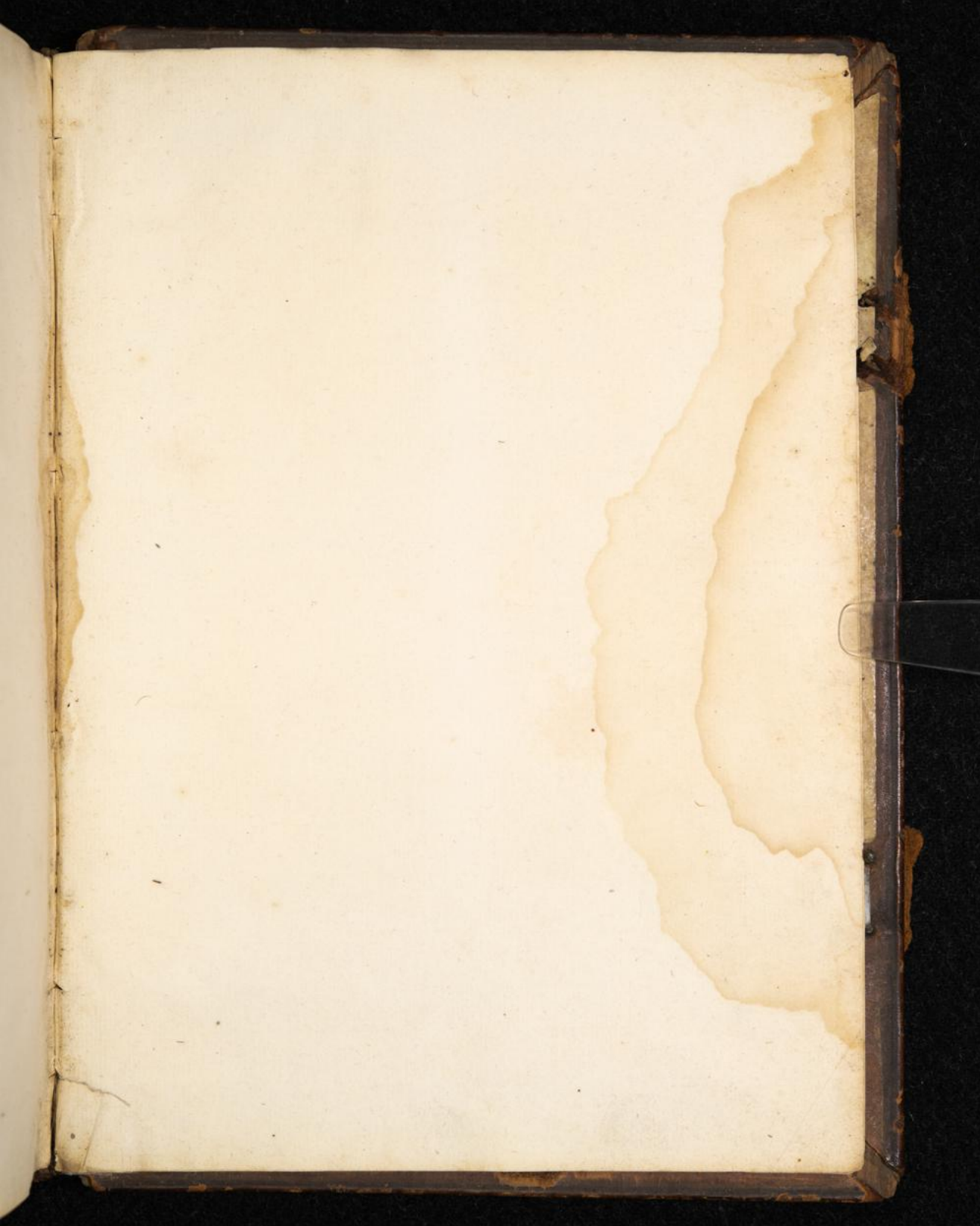
Johannes Jansen

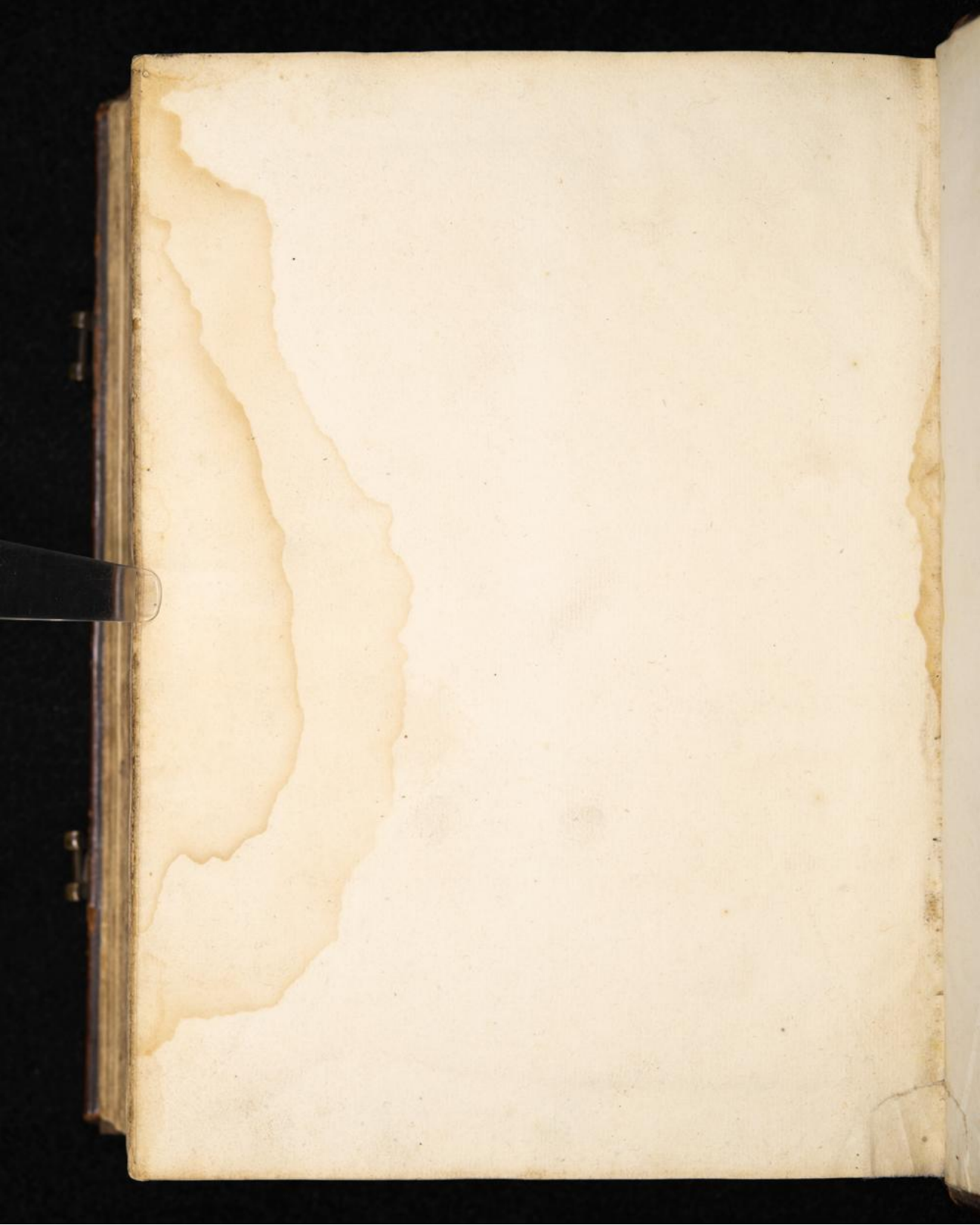
9/12/22 / 15 = 2

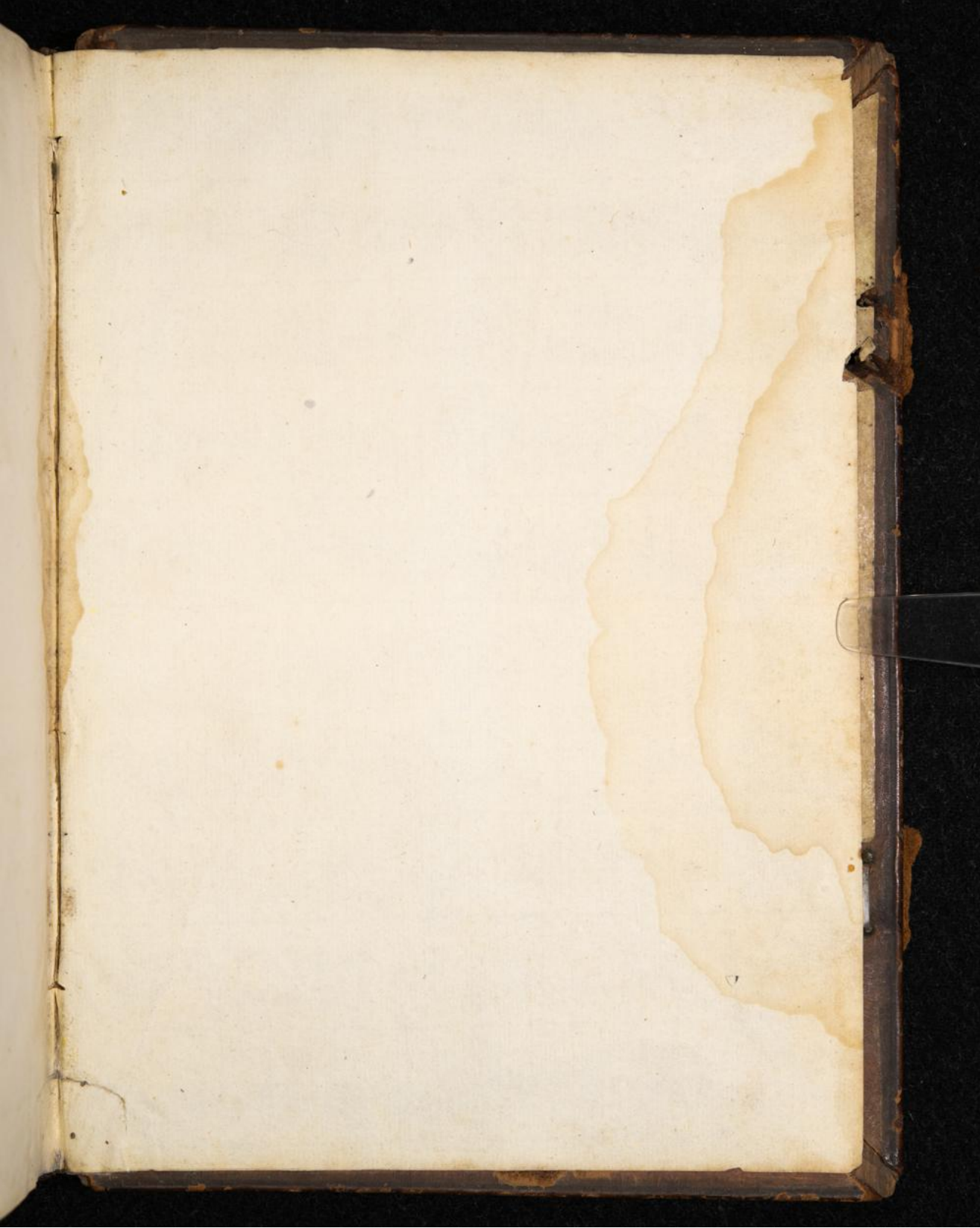

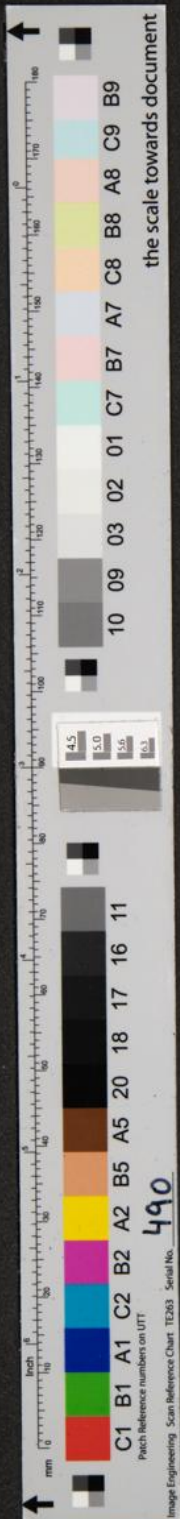

the scale towards document

490

Image Engineering Scan Reference Chart TE283 Serial No.

ne d
noet
die
llert
een
edroef
der
nghe
soe
y tot
Op
lyde
erm
noot
op
Jhm
a:
voer
ighe
bidde
hoer
brye
tfe
eder
cken
mus
yngel
llert
allen
en

603

nyemont en wilste d.
loren late sich totte sie
len die van des wyants
stattheit bedrogghen
syn op dat die vdwael
de herten alle onghelo
uighe boesheyden heyt
off moeten laten ende
weder keeren en come
moeten totter eenheyt
dynre waerheyt Hoert
op ouermids onse heer

Haer ons Collect.
Hoertz bidde voer
die onghelouighe iode
dat god onse heere dat
decksel van hare herte
moet doen Op dat sy
oertz Jhm xpm onse hee
bekenne moeten **H**ier
en seymē nyet buyghet
dyn knyen Mer alleen
Oremus Collect.

Almachtighe ewighe
god die oertz die loet
siche onghelouicheyt van
dynre onfermherticheyt
nyet en verwerpste hoer o
se ghebet dat wy voer die
verblyntheyt dies volcs
dy **X** storten Op dat sy

